

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

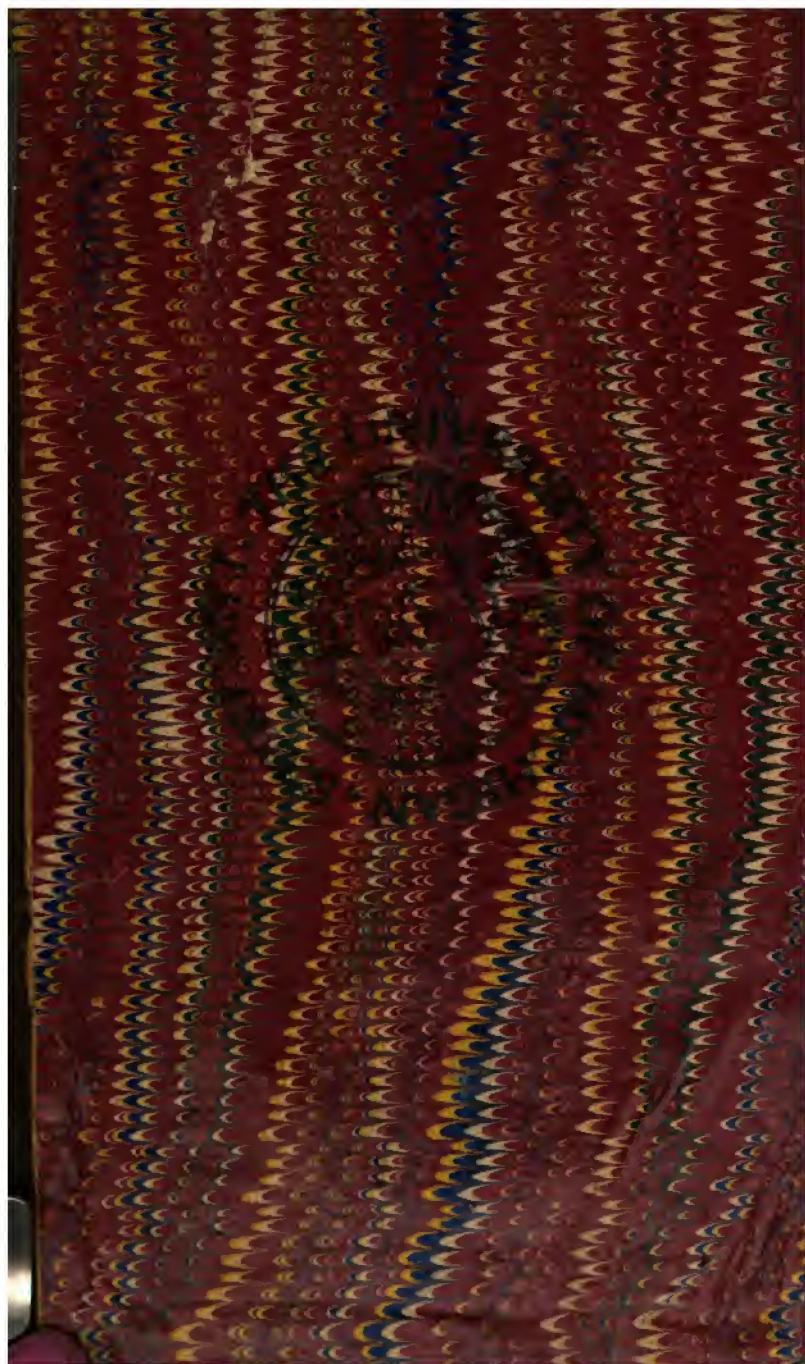
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

A 990,756

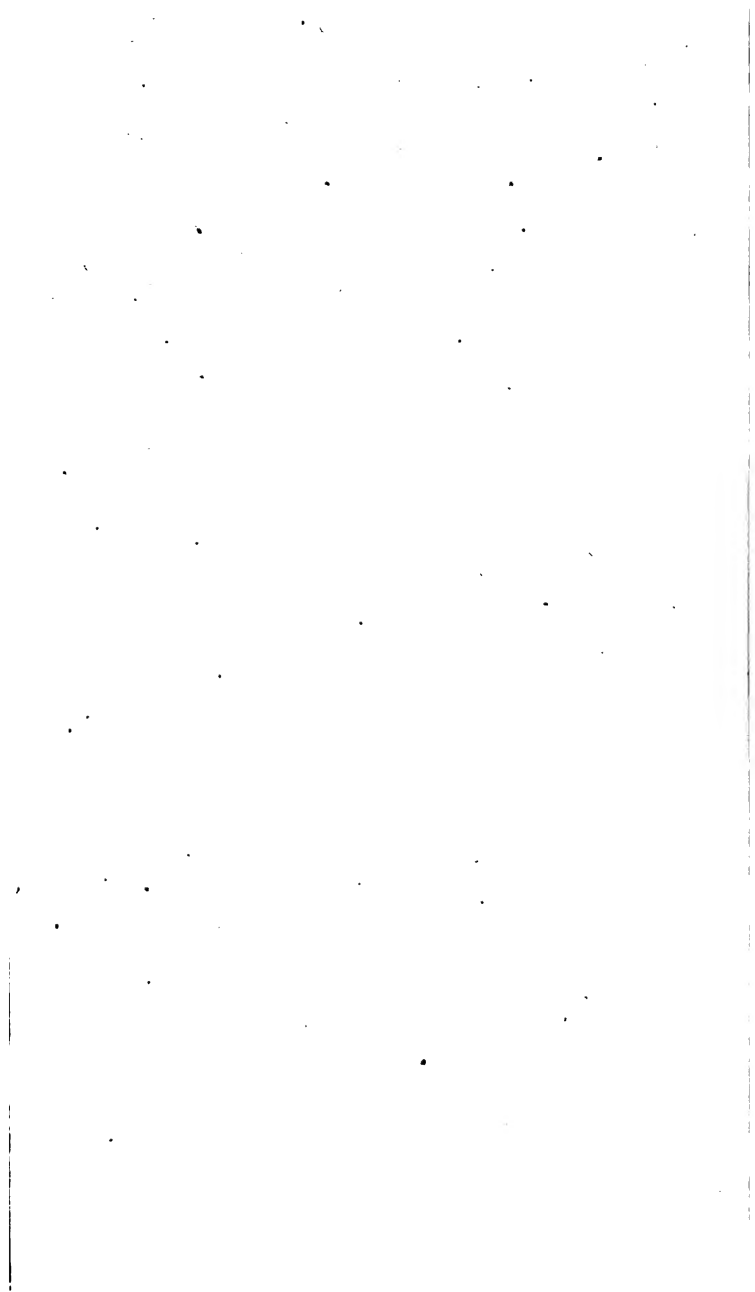

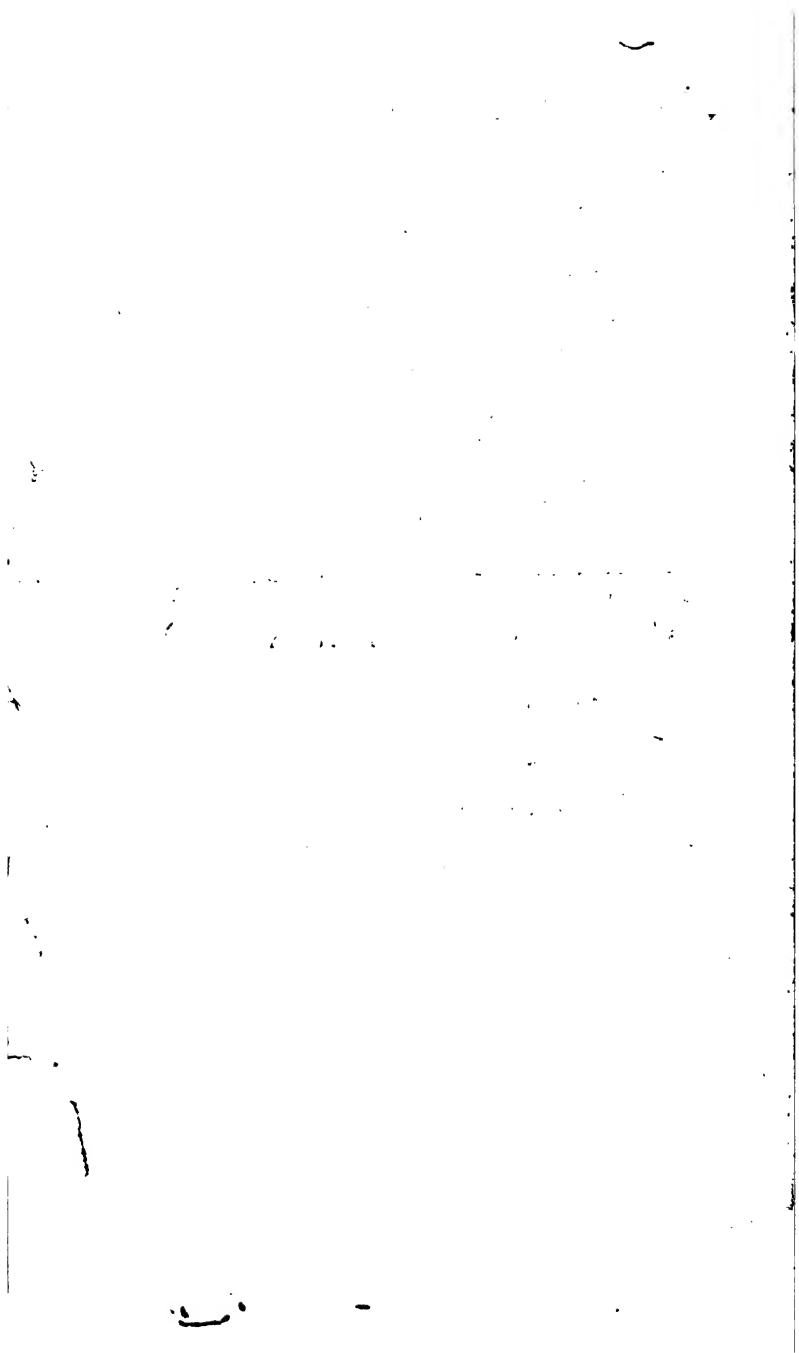
—

1. The first part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

ԺԱՄԱԳԻՒՔ

Shamejale
ԺԱՄԱԳԻՐԳ

ԱՐԱՐԵԱԼ

ՍՈՒՐԻ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՈՐՀ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑՆ
 ՄԵՐՈՑ ՍԱՀԱԿԱՑ ԵՒ ՄԵՍՐՈՎՊԱՑ ԵՒ ԵՐԱՆԵԼԻ
 ՀԱՅԵՐԱՊԵՏԱՑՆ ԳԻՒՑՈՑ ԵՒ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
 ՄԱՆԴԱԿՈՒՆԻՈՑ

ԵՒ

ՄԻՐՈՑՆ ՆԵՐՄԻՄԻ ՀՆՈՐՀԱԼԻՈՑՆ

100

ՎՍԵՄԵՓԱՅԼ ԵՒ ՀԱՅԵՐԵՆԱՍԷՐ
 ԱՂԱՑ ՅՈՎԱՆՋԱՆԻ ԷԼԻԱԶԵԱՆՑ ԱՍՊԵՏԻ

ՆԱԽԻՐԷ ԵԱՐԳԱՆՆՈՒ ԶԳԱՐԱՆԱԳԵՑՆ

Ի ՀԱՅԵՐԱՊԵՏՈՒԹԱՆ ՑԵԱԹՆ ՆԵՐՄԵՄԻ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԻ ՀԱՐԻՒՐ
 ԵՐԵՎԱՆԻՆԻ ՊՐԴԻ ԿԱԹՈՒԼԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՑՆ ՀԱՅՈՑ :

ՊՐԴԻ ԱՊՐԵՆԻ
 2144
 ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ի ԿԱԼԿԱԹԱ

ԱՐՄԵՒԻ ԶԳԱՐԱՆԻ ԳՕԼՈՍԻ ՎԻՋԷՆԵԱՆ
 ՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒԳՕԼՍԵՑԻՈՑ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱԹՈՒԼԻԿՈՍԻ ԶԳԱՐԱՆԻ

1848

607 + 30 7.

GRAD
BREN .
117
Bulw

GRAP
FREN

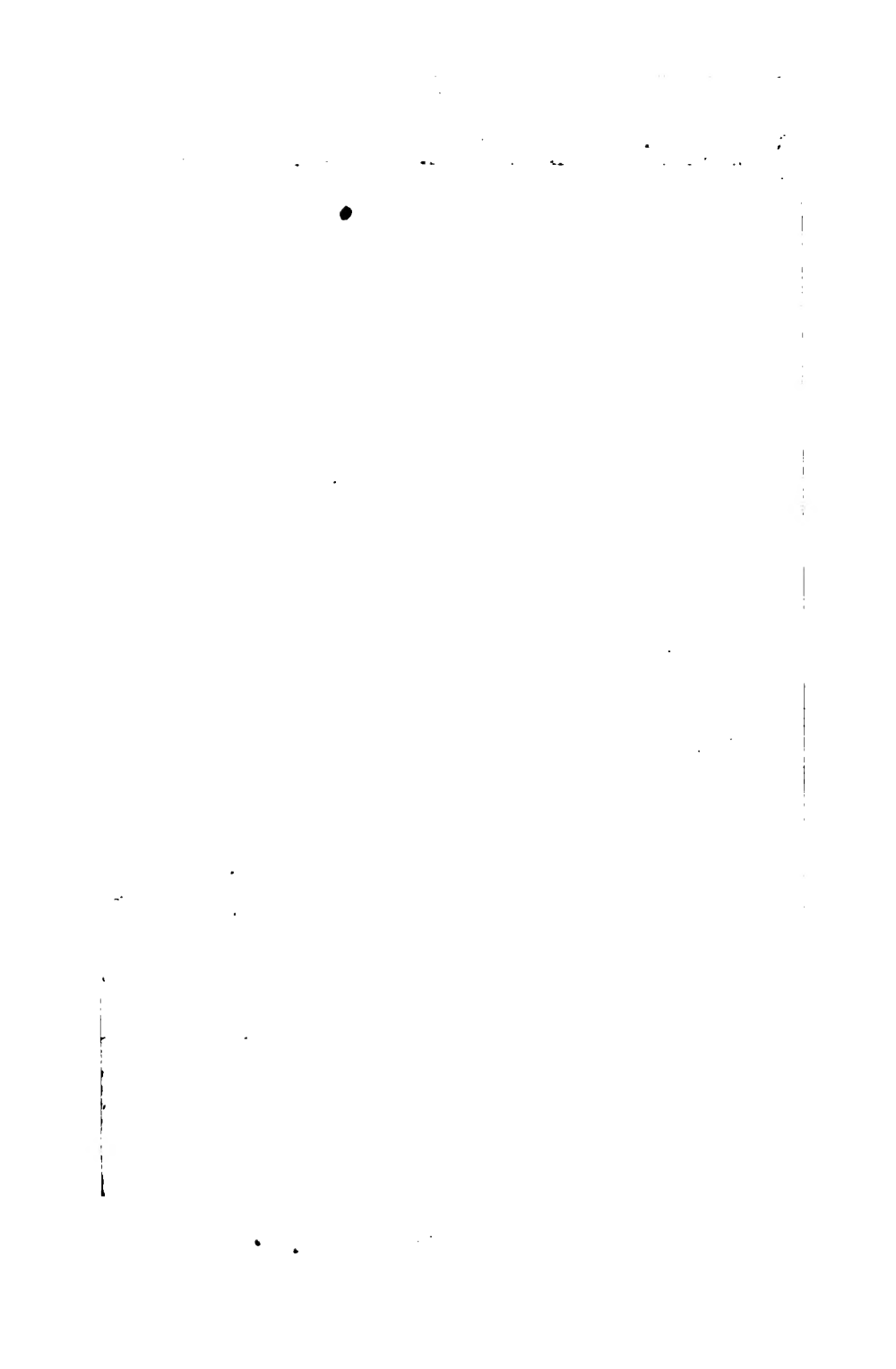
10.01.99

ԱՌ

ՆՈՐԻՆ ՎՍԵՄՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՍԻ ԱՂԱՅ ՅՈՎԱՆՁԱՆ ԷԼԻԱՋԵԱՆՑ ՊԱՅԱԶԱՅ

ԱՌ

ԸՍՏՈՒՆՕՒԼՈՒՐՍ

Որպէս 'ի միջի գոհար ականց պատուակա-
նագոյն է ագամանդ , 'ի մէջ մետաղաց՝ ոս-
կի , և 'ի մէջ ծաղկանց՝ վարդ , այնպէս և 'ի
միջի Եկեղեցական մատենից զառաջին տեղի
ունի ԺԱՅՄԱԳԻՐԲ . յոր իբրև յանօթ ընդ իր հա-
ւաքեալ կան շնորհաձիր երկք սրբոց հարցն
մերոց երանելեաց՝ որովք իբրև մշտավառ
լապտերօք պայծառանայ և զուարճացեալ
բերկրի Հայաստանեայցս սուրբ Եկեղեցի :
Եւ ո՞ր արդեօք իցէ՝ որ ոչ ինքնին վկայ-
եսցէ ճշմարտութեան բանիցս . քանզի այս մա-
տեան պատուական՝ յաւուրցանտի բարերջա-
նիկ թարգմանչացն մերոց մինչև ցգիւտ տպա-
դրութեան արհեստին՝ ձեռաց 'ի ձեռս , օրի-

նակաց յօրինակս , լշկեղեցեաց լշկեղեցիս և քաղաքաց 'ի քաղաքս սփռեալ տարածեցաւ : Տինա՝ յորժամ տիպն ետ գրոց զլրկին թեւս . և հրաշագան բազմապատկու թեամբ զթերթս մատենից երազ ընդ սփիւռս աշխարհի թեոյց , սոյն այս հոգեշահ գիրք զառաջինն տպագրեցաւ երկիցս յԱմստերդամ , ապա 'ի Կոստանդնուպօլիս յորով անգամ , յետոյ երկցս 'ի սուրբ Լշմիածին , 'ի Կախիճեան և յայլ տեղիս , և հուսկ ամենայնի 'ի Կոստանդնուպօլիս յօգուտ մանկանց նորոյս Սիովնի :

Եւ յԼարդ՝ 'ի Հասանել իմ՝ աստ 'ի Հնդկիս յԱղէքսանդրիոյ ընդ խնամակալ հովանաւորութեամբ Լշնուամեծար Լշգասէր բարեյիշատակ Պօղոս Պէթի Երոսֆեան և ներքին գործաց պաշտօնաւարի փոխարքային Եգիպտոսի՝ նուիրեցի եռանդեամբ զանձն իմ՝ 'ի ծառայութիւն Լշգի՝ յօրինելով և ձուլելով զնորանոր կապարեայ տառս , և օգնականութեամբ Պատուելի Համազգեաց կազմեցի Հաստատեցի զՏպարան մի ճսխ , կատարեալ և վայելուչ . և յաջողութեամբն Լստուծոյ տպագրեցի դքանի մի հոգեւորական մատենս՝ Հազարաւոր օրինակօք . որք այնքան Հաճելի եղին յաչա տեսողաց ամենեցուն , մինչ զմանս 'ի նոցանէ անցուցանել յերկրորդ տիպս տիպեցայ : Եւ յնչ յուսով մեծաւ պարա-

պէի յաշխատանս իմ, ողբալի օրհաս բարերարին իմոյ՝ Պօղոս Պէյի Երուսուփեանց լքուցեալ կասեցոյց զձեռս իմ 'ի գործոյ տպագրութեան, սկսեալն անց ապագաման'ի կատարումն, և զոր սկսանիլ կամէի, պակասեցաւ ինձ օճան՝ ըզձանացս 'ի լրումն, ԼճԼ գործութիւն մարգասիրին Լճստուծոյ, որ 'ի հեռաւոր վայրս նժգեհուութեան իմոյ և 'ի դռն վիշտս լքեալ անօգնական անձինս՝ յարոյց ինձ ասպնջական, փոխանակ ընդ այնր՝ յորոյ շնորհացն զրկեցայ, զԼճեռամածար ԼճԱՅ ՅՅՈՎԱՆԱՅ ԼճԻԱԶԵԱՆՅ, զայն՝ որ իւրով Լճստուծահաճոյ մարգասիրութեամբ և ազգասիրութեամբ՝ Հայր որբոց և հիւրոց և բարերար Լճգգիս ճանաչի յամենեցունց, Հաստատութիւն Լճրժիւ Տղարանիս Լճղայիս են արգասիք, տպագրութիւն հոգեշահ մատենից՝ զոր 'ի լոյս հանի յանցեալ ամի՝ Հասարակոց բարերարիս են արդիւնք։ Ոչ սակաւ սատարեաց ինձ 'ի տպագրութեան մատենիս Պերապատիւ Սրբակրօն Տէր Յովհաննէս Խաչիւան՝ դիտնական Քառանայ և ուսագերեց Լազարեթայ սուրբ Եկեղեցւոյն մերոյ, քանզի սա բարեյորդոր բանիւ քառաջիարար զսակաւութիւն և զպիտանութիւն Ժամագրոցս, և արժանամածար Լճղայ Յովանջան Լճիւղեանց առատաճեանն պատիւ քղորացուցեալ զլքեալ

բազում կա իմ^ն եւ 'ի խնդիր տպագրութեան
ցանկալի եւ հարկաւոր մատենիս այսորիկ : զոր
ողորմութեամբն Աստուծոյ յետ բազում դժ-
ուարութեանց եւ տարժանակիր աշխատանաց
հազիւ կարացի 'ի լոյս ընծայել եւ նուիրել
Պատուելի Ազգի իմում 'ի հոգեւոր զբօսանաւ
'ի միսթարութիւն նոցա , ջանալով ըստ կարի
զտանալն ժայելու ճեղք եւ անթերի կատա-
րել եւ 'ի լրումն փութելու շարիր վերատեսչու-
թեամբ եւ բազդատութեամբ նախկին օրինա-
կաց , ճշգիւ հետեւելով Տօնացուցին :

Որք միանգամ անձամբ զփորձ առեալ են
բազմապատիկ դժուարութեանց եւ նեղու-
թեանց գործոց տպագրութեան , նոքա միայն
կարեն իմանալ եւ վկայել թէ զորպիսի վիշտս
եւ զտառապանս կրեցի յինքնաց տպագրելոյ
իմոյ զայս խկեղեցակալ մատենն՝ գոլով մի-
այնակ եւ զուրկ 'ի ձեռնսդութենէ գործակ-
ցաց : Օղորդ ընդ այսմ մատենի ունէի ընդ
մամլով եւ ԶԱՏԵՆԻ ԺԱՄՄԱԳԻՐՍ 'ի պէսպէս
ձեւ եւ 'ի վերայ զանազան տեսակաց թղթոյ ,
ԶՊԱՏԱՐԱԳ անուանեալ մատենիկ , զծոցա-
կիր ԱԻՅՏՈՐԱՆ եւ զառաջին օրն ԱՒԳ ՇԱ-
ՐԱՅՈՒ : Որք թողցուք եւ զայս , զի յաշխար-
հի աստ հնդկաց գործաւորք տպարանն ,
այսինքն գրաշարք , մկանահարք , տպագիրք ,
կազմարարք եւ այլք են հնդիկք՝ կրօնիւ դի-

ցապաշտք, հեղձ և ծոյլ յաշխատանս և ան-
տեղեակ լեզուիս Հայոց միանգամայն : Այս
ամենայն անյաջող պարագայք կարի յոյժ ծան-
րացուցին զբռն գործառնութեան իմոյ :

Ընդ ուրախացիր՝ ո՞վ անձն իմ լքեալ՝
ընդ այս քո վաստակ ,
Օ ի տպեալ զայս գործ՝ սրտիդ անձկալէոյն՝
եղեր դու գտակ :
Ընդ ուրախացէ՛ք՝ մանկճւնք Սիոնի՛ն՝
դուք ընդ այս սոփեր ,
Որ ձեզ 'ի Հնդկաց՝ մինչ յաշխարհ Պարսից՝
եղև պողաբեր :
Իսնգացէք և դուք՝ սո՛ւրբ Եկեղեցիք՝
ազգիս Հայկազնեան ,
Օ ի լուսով սորա՝ յոգնաթիւ կանթեղք՝
'ի ձեզ վառեցան :
Ընդ ճոխք և աղքատք՝ ծերք և պատանիք՝
գտցեն հաւասար՝
Օ այս ականակուռ՝ և մեղրածորան՝
մատեան կենարար :

Հնորհակալու մոռք ճանաչելով իմ զե-
րախտիս երախտաւորաց՝ բազում մասամբք
պարտական զանձն գառանիմ Լճգասէր և

Ասեմափայլ ԱՂԱՅՑ ՅՈՎԱՆՋԱՆԻ ԻԼԻԱԶ-
ԵԱՆՑ • որում և 'ի ցոյց յաւերժական երախ-
աագիտութեան իմոյ վերընծայեմ յարգա-
նօք և մեծարանօք զայս մատեան Հո-
գեկեցոյց :

Ոստդ ոստանիկ՝ ծառոյն Յարեթեան՝

ԱՍԳԵՏ ՅՈՎԱՆՋԱՆ՝

Իշխան Բարեպաշտ՝ Հիւրոց Հայր և տէր՝
և ասպնջական :

'Ի բարեաց գանձուց՝ եղբր ինձ սատար՝
ետուր ինձ օձան :

'Ի նուէր Լին՝ և Իկեղեցեաց՝
ձօնեալ զայս մատեան :

Իբր սպունդ. թացեալ՝ 'ի գինի անոյշ՝
ծաղկահոտ աղնիլ :

Ուռճացաւ իմ սիրտ՝ շնորհօք երախտեաց՝
ձերոց բազմաթիւ :

Որպէս Յովհաննէս՝ մեր իմաստասէր՝
ոգեաց քաղցարաբան՝

Աստուածաշնորհ՝ Բաթենալորին՝
աշակերտ և սան :

Արդարեւ ոչ կարեմ անյիշատակ թողուլ և
զբարերարութիւն պատուելի Համազգեաց մե-

րոյց , որք գոյիւ չափ բարեհաճեցան օժանդակել ծախուց տպագրութեան գործոյս այսորիկ , և զորոյ զանուանս յիշատակեմ 'ի ստորեւ հանդերձ բազմապատիկ սեռն շնորհակալութեամբ իմով վասն օգնականութեանն՝ զոր մատուցին յայս վախճան :

ՍՏՈՐԱԿԻՐՔ ՄԱՏԵՆԻՍ .

Օրի . Ռո . :

Պարտիզ .	Յարութիւն Արգարեանց և Ուշիք . . .	4 . 30 .
"	Գրիգոր Արգարեանց	2 . 12 .
"	Մկրտչ Ս . Յովհաննեանց	2 . 12 .
"	Զօհրապ Մ . Մանուկեանց	2 . 12 .
"	Յովհաննէս Զ . Շիրիւռեանց	2 . 12 .
"	Մարտիրոս Ս . Յովհաննեանց	2 . 10 .
"	Գասպար Մ . Գասպարեանց	2 . 10 .
"	Յովհաննէս Աղվալեանց Կարապետ	
"	Պարթապեո Մարգարեան ճեմարանին Հայոց	2 . 10 .
"	Յ . Խ . Միքայէլեան	2 . 10 .
"	Պետրոս Յ . Պօղոսեանց	1 . 6 .
"	Յարութիւն Հ . Յարութիւնեանց	1 . 6 .
"	Յարութիւն Մ . Վարդանեանց	1 . 6 .
"	Գեորգ Մ . Շիրիւռեանց	1 . 6 .
"	Վրդանէս Տէր Մարտիրոսեան	1 . 6 .
"	Աղէքսանդր Ստեփաննոսեան	1 . 6 .
"	Ա . Վրդանէսեան	1 . 6 .
"	Յովակիմ Գ . Ն . Պօղոսեան	1 . 6 .
"	Կարապետ Յակովբեանց	1 . 5 .
"	Յարութիւն Գ . Գրիգորեանց	1 . 5 .
"	Պետրոս Մ . Գասպարեանց	1 . 5 .

ՀՐԱԺԱՐՈՒԹՅՆ

Օ՛րայ՝ երեսն իշնէ՝ շերէս . Դ յարեմաստ և յետո Դ իւր
անէլը, և առէ :

ՀՐԱԺԱՐՈՒԹՅՈՒՆ 'ի սատանայէ՝ և յամենայն
խաբէութենէ նորա . 'ի պատրանաց նորա .
'ի խորհրդոց նորա . 'ի գնացից նորա . 'ի չար
փամաց նորա . 'ի չար հրեշտակաց նորա . 'ի չար
պաշտօնէից նորա . 'ի չար կամարարաց նորա .
և յամենայն չար զօրութենէ նորա . հրաժա-
րելով հրաժարիմք :

ԳԵՒԵՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՒԱՑՈՅ

Ե՛ր ազա Դաւան, յարեւել՝ և սիւանի Բայազետի և
յիւնաստ իերդիւ, և առէ :

ԽՈՍՏՈՎԱՆԻԹՅՈՒՆ և հաւատամք ամենակա-
տար սրտիւ զՀայրն Աստուած . անեղ, ան-
ծին, և անսկիզբն . այլ և ծնող Որդւոյ և
բղիօղ Հոգւոյն սրբոյ :

Հաւատամք գրանն Աստուած, անեղ՝ ծը-

նեայ՝ և սկսեալ 'ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս . ոչ յետոյ և ոչ կրտսեր . այլ որքան Հայրն Հայր՝ ընդ նմին և Որդին Որդի :

Հաւատամք զսուրբ Հոգին Աստուած . անեղձ՝ անժամանակ . ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ 'ի Հօրէ . էակից Հօր և փառակից Որդւոյ :

Հաւատամք զԵրրորդութիւնն սուրբ՝ մի բնութիւն՝ մի Աստուածութիւն . ոչ երեք առտուածք , այլ մի Աստուած . մի կամք . մի թագաւորութիւն . մի իշխանութիւն . արարիչ երևելեաց և աներևու թից :

Հաւատամք յեկեղեցի սուրբ՝ զԹողութիւն մեղաց՝ Հաղորդութեամբ սրբոց :

Հաւատամք զմինն յերկց անձանց զբանն Աստուած՝ ծնեալ 'ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս . 'ի ժամանակի իջեալ յԱստուածածին կոյսն Սարիամ՝ առեալ յարեւէ նորա՝ միաւորեաց ընդ իւրում Աստուածութեանն . իննամսեայ ժուժկալեալ յարգանդի անարատ կուսին . և եղև Աստուածն կատարեալ՝ մարդ կատարեալ . Հոգւով և մոօք և մարմնով . մի անձն , մի դէմ , և միաւորեալ մի բնութիւն : Աստուածն մարդացեալ առանց փոփոխման և առանց այլայլութեան . տեսերմն յովութիւն և անասական ճեղհով . որպէս ոչ է սկիզբն Աստուածութեան նորա՝ և ոչ վախճան մարդկութեան նորա : (Օ՛ր ՅԻՍՈՒՍ

ՎՐԻՍՏՈՍ երէկ և այսօր՝ նոյն և յաւիտեան) :

Հաւատամբ զՏէրն մեր ՅԵՍՈՒՍ ՎՐԻՍՏՈՍ չբլեալ 'ի վերայ երկրի . յետ երեսուն ամաց եկեալ 'ի մկրտութիւն . Հայր 'ի վերուստ վրկայեալ՝ դահ Որդի իմ սիրելի . և Հոգին սուրբ աղաւնակերպ իջեալ 'ի վերայ նորա : Փորձեալ 'ի սատանայէ և յաղթեալ նմա : Վարդգեալ մարդկան զփրկութիւն : Աշխատեալ մարմնով . վաստակեալ , քաղցեալ , և ծարաւեալ : Յետոյ եկեալ կամաւ 'ի չարչարանս . խաչեալ և մեռեալ մարմնովն . և կենդանի Աստուածութեամբն : Արմինն եղեալ 'ի գերեզմանի՝ միաւորեալ Աստուածութեամբն . և Հոգւովն իջեալ 'ի դժոխս՝ անբաժանելի Աստուածութեամբն : Վարդեալ Հոգւոցն՝ աւերեալ զդժոխս՝ և ազատեալ զՀոգիսն : Յետ երկոյ աւուրց յարուցեալ 'ի մեռելոց և երևեալ աշակերտացն :

Հաւատամբ զՏէրն մեր ՅԵՍՈՒՍ ՎՐԻՍՏՈՍ՝ նովին մարմնովն Համբարձեալ յերկինս և նստեալ ընդ աջմէ Հօր : Այլ և գալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր 'ի դատել ըզկենդանիս և զմեռեալս : Որ և յարութիւն ամենայն մարդկան :

Հաւատամբ և զհառուցումն գործոց . արգարոցն՝ կեանք յաւիտենական . և մեղաւորացն՝ անժաղք յաւիտենական :

ՕՂՂՔՈՒՄՆ

ՄԵՂՍԵ ամենասուրբ Երրորդութեանն՝
Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ : Մեղու-
ցեալ եմ Աստուծոյ : Խոստովանիմ առաջի
Աստուծոյ՝ և սրբուհւոյ Աստուածածնին՝ և
առաջի քո հայր սուրբ՝ զամենայն մեղս զոր
գործեալ եմ : Վանդի՛ մեղայ խորհրդով՝
բանիւ և գործով , կամայ և ակամայ , գի-
տութեամբ և անգիտութեամբ , մեղայ Աս-
տուծոյ :

Մեղայ Հոգւովս և զօրութեամբ սորա .
մազքս և շարժմամբ սորա . մարմնովս և ըզ-
գայութեամբ սորա : Մեղայ զօրութեամբ
Հոգւոյս . խորամանկութեամբ , անզգամու-
թեամբ , յանդգնութեամբ և երկչոտու-
թեամբ , շաղկութեամբ և ժլատութեամբ ,
զեղխութեամբ և անիրաւութեամբ , չարա-
հաւանութեամբ , յուսահատութեամբ , և
թերամտութեամբ , մեղայ Աստուծոյ :

Մեղայ չար խորհրդով մտացս . նենդու-
թեամբ . ատելութեամբ . խեթիւ . մախա-
նօք . յաչալանօք . թուլութեամբ . պոռն-
կական խորհրդով . արուական . իգական .
անտանական . գրաստական . գաղտնական .

’ի գիշերի և ’ի տունջեան . երազական գի-
ճութեամբ , և յանրջական գարշ աղտեղու-
թեամբ , մեղայ Մատուծոյ :

Մեղայ ցանկութեամբ մարմնոյս . հեշտու-
թեամբ . պղերգութեամբ . յօրանչմամբ
քնոյ , շարժութեամբ մարմնոյս , և զազրա-
գործութեամբ ’ի պէսպէս ախտս . հեշտա-
լրութեամբ լսելեացս . արատութեամբ ա-
չացս . ցանկութեամբ սրտիս . իգութեամբ
ռնգացս . պազշոտութեամբ բերանոյս . ան-
ժուժկալութեամբ . շուտյտութեամբ , և ար-
բեցութեամբ , մեղայ Մատուծոյ :

Մեղայ չարաբանութեամբ լեզուիս . սը-
ռախօսութեամբ . սուտ երգմամբ . երգմա-
ղանցութեամբ , հակառակսութեամբ . վիճա-
բանութեամբ , բանսարկութեամբ . շողմո-
գութեամբ . քսու . գատարկաբանութեամբ .
և ծաղու . զբախօսութեամբ , հերձախօսու-
թեամբ . և անխժաբանութեամբ . տբանջե-
լով . դժգոհելով . բամբառելով . և հայհոյե-
լով , մեղայ Մատուծոյ :

Մեղայ գողութեամբ ձեռացս . ագահե-
լով , զրկելով , հարկանելով , սպանանելով ,
և ընդ գարշս ածելով , մեղայ Մատուծոյ :

Մեղայ ամենայն յօգուածովք շինուածոյս
և ամենայն անգամօք մարմնոյս . եօթնեակ
զգայաբանօքս , և վեցեկի շարժմամբս . վեր-

ամբարձ ռանահարութեամբ, և վայրագորշ
մեղկութեամբ. յաջ և յահեակ խոստօքելով,
զառաջնոցն մեզանչելով, և վեքջնոցն շար
նշաւակ գօլով, մեղայ Աստուծոյ:

Այլ և մեղայ եօթնիցս յանցանօք մահացու
մեղօք. Հսկարողութեամբ՝ և մասամբք նորին.
Վախանձու՝ և մասամբք նորին. Քարկու-
թեամբ՝ և մասամբք նորին. (Նուլութեամբ՝
և մասամբք նորին, Ագահութեամբ՝ և մա-
սամբք նորին. Որկրամոլութեամբ՝ և մասամբք
նորին. Աղջախոհութեամբ՝ և մասամբք նո-
րին, մեղայ Աստուծոյ:

Այլ և մեղայ ումենայն պատուիրանացն Աս-
տուծոյ. յանձնադնչեացն և հրաժարելեա-
ցն. զի ոչ զյանձնառականն կատարեցի և
ոչ ՚ի հրաժարելեացն հեռացայ. Օգրէնա ա-
ռի՝ և յօրինացն հեղգացայ. ՚ի կարգս Քրիս-
տոնէութեան հրաւիրեցայ՝ և գործովս անար-
ժան գտայ. գիտելով զլորն՝ կամաւ կորա-
ցայ, և ՚ի բարեաց գործոց ինձէն հեռացայ.
վայ ինձ, վայ ինձ, վայ ինձ: Օ հրն ասեմ,
կամ զհրն խոստովանիմ. զի անթիւ են յան-
ցանք իմ. անպսելի են անորէնութիւնք իմ.
անկերբելի են ցաւք իմ, և անբժշկելի են վէրք
իմ, մեղայ Աստուծոյ:

Հայր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշ-
տութեան և բարեխօս առ միածին Արգին

Աստուծոյ . զի իշխանութեամբդ որ տուեալ է քեզ՝ արձակեսցես զիս 'ի կապից մեղաց խնոց, ազաւծեմ զքեզ :

ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ

ՈՂՈՐԾԵՍՑԻ քեզ մարդասէրն Աստուած , ե թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց . խոստովանացելոցն ե մոռացելոցն : Եւ ես կարգաւս քահանայական իշխանութեան , ե հրամանաւն Աստուածային՝ թէ (զոր արձակեցէք յերկրի , եղեցի արձակեալ յերկինս) : 'Եղովին բանիւն արձակեմ զքեզ յամենայն մասնակցութենէ մեղաց քոց . 'ի խորհրդոց՝ 'ի բանից՝ ե 'ի գործոց : ՅԱՆՈՒՆ ՀՕՐ ե ՈՐԻՒՈՅ ե ՀՈԳԻՒՈՅՆ ՄՐՐՈՅ : Եւ դարձեալ՝ տամ զքեզ 'ի խորհուրդս սուրբ Եկեղեցւոյ . զի զոր ինչ գործիցես բարիս . եղեցի քեզ 'ի բարեգործութիւն ե 'ի փառս հանդերձեալ կենացն . Ամէն :

Սկսած Օրհնութեանն և Հարցին և իւր աղօթիցն : Տէր
յերկնիցն և իւր գաւառն : Սուրբ եւ Տէրն Ղլնի Մանկանցն :
Աբեազալի աղօթին : Զառաւօտոս աղօթին : Ճաշու խա-
ղաղութեամբն : Փարատեան : Բրիստոս Որդի Աստուծոյն :
Կիրակիէն Ճաշու Եսաբն և Աւետարանն՝ յայնիկէ : Առա-
քեալն՝ իողմանն է :

Իսկ լոր առաւ Գորբն՝ իողմանն է : Աւետարանն յայնիկէ :
Երեկոյի Խոնարհեցոն՝ յայնիկէ : Աղբեցոն , Հայր գթածն ,
Տէր բարեբարն , Բրիստոս Որդիին՝ իողմանն է : Հայր մերն՝
յայնիկէ :

Հաւատով խոստովանեմ՝ աղօթքն՝ սոսն և լորս Գորն է՝
բոց սոսն և լորս Ժամանցն : Իսկ Տէր մեր և զերկնի , Տէր
Աստուած մերն՝ ի խորգէ Դորս է : Ժամաբարն իմ հար-
կուր հիւրին է :

Թործած Բռնայան Հայոց Կոճաւ Լիւի՝ Բռն յայնիկէ՝ ԱՁ .
ԲՁ . ԳՁ . ԴՁ : յաջախղման Դոսոսն Լիւիին , որս սորք ա-
ռաղանն է . և յործած Դար Լիւիին՝ յախախղման Լիւիին :

ԱՐԳԱՆՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՄԷՋ ԳԻՇԵՐԻ
Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

(Րհնեալ Տէր մեր ՀԻՍՈՒՍՎԱՐՍՏՈՍ՝ ՄԷՆ .

Մեր մեր որ յերկինս ես . սուրբ
եղիցի անուն քո : Եկեսցէ արքայութիւն քո .
եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի :
Օ հայ մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր :
Եւ թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր , որպէս և մեք
Թողու՛մք մերոց պարտաւանաց : Եւ մի տա-
նիր զմեզ 'ի փորձութիւն , այլ փրկե՛՛մք զմեզ
'ի չարէ : Օ ի քո է արքայութիւն և զօրու-
թիւն և փառք յաւիտեանս . ՄԷՆ :

Տէր՝ եթէ զըթունս իմ բանաս, բերան
 իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո : Տէր՝ եթէ
 զըթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ
 զօրհնութիւնս քո : () րհնեալ համագոյն մի-
 տնական անբաժանելի սուրբ Երրորդու-
 թիւնն՝ Հայր և Որդի և Հոգի սուրբ . այժմ
 և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ . և բա-
 զումք յարեան 'ի վերայ իմ :

Բազումք տսէին զանձնէ իմէ՝ թէ չէք
 փրկութիւն սորա առ Աստուած իւր :

Այլ դու Տէր օգնական իմ ես . փառք իմ
 և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :

Չայնիւ իմով ես առ Տէր կարգացի . և
 լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :

Ես նեղեցի և 'ի քուն եղէ զարթեայ և
 Տէր ընդունօղ իմ է :

Այ երկեայց ես 'ի բիւրաւոր զօրաց նոցա .
 ոյք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահե-
 րն զիս :

Արի Տէր՝ և փրկեա՛ զիս Աստուած իմ . զի
 դու հարե՛ր զամենեւեան ոյք էին ընդ իս թըշ-
 նամութեամբ 'ի տարապարտուց . և զատու-
 մունս մեղաւորաց փշրեսցես :

Տեառնդ է փրկութիւն , 'ի վերայ ժողովրդեան քոյ օրհնութիւն քո :

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ , 'ի տուէ կարգացի և գիշերի առաջի քո :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր , խոնարհեսցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ :

Օ ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան , և համարեցայ ես ընդ այնոսիկ որք իջանն 'ի գուռ :

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի , և 'ի մեռեալս ազատ :

Որպէս վիրաւորս որք ննջեն 'ի գերեզմանի :

Օ որս դու ոչ յիշեցեր , նոքա 'ի ձեռանէ բուժմէ մերժեցան :

Եղին զիս 'ի գրի ներքնումն , 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո , զամենայն զբօսանս քո ածեր 'ի վերայ իմ :

Հեռի արարեր յինէն զճանօթս իմ , և եգին զիս նշուակ իւրեանց :

Մասնեցայ և ոչ ելանէի , աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ :

Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապաղ , և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Մ'ի թէ մեռելոց առնիցեն զսքանչելիս քո , կամ բժիշկք յարուցեալ խոստովան առնիցին առ քեզ :

Այն թէ պատմեցէ որ երբեք 'ի գերեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ զճշմարտութիւնս քո 'ի կորստեան :

Այն թէ ճանաչեցն 'ի խաւարի պանչելիք քո, կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ :

Եւ առ քեզ Տէր ազազակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեցեն առ քեզ :

Բնդէր Տէր մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Տնանկ և վաստակաւոր եմ եւ 'ի մանկութենէ իմեկ, 'ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և ավչեցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո, արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս :

Շրջեցան զինե որպէս ջուր, զօր ամենայն պաշարեցին զիս 'ի միասին :

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և զծանօթս իմ, վասն թշուառութեան իմոյ :

() Բհնեա անձն իմ զՏէր, և ամենայն ոտկերք իմ զանուն օուրբ նորա :

() Բհնեա անձն իմ զՏէր, և մի մոռանար զամենայն օուրս նորա :

Ո քաւէ զմեզս քո, քժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո :

Քի փրկէ յապականութենէ զկեանս քո, պրտակէ զքեզ ողորմութեամբ և զթութեամբ :

Այնու 'ի բարութենէ զցանկութիւն քո ,
նորոգեսցի որպէս արծառոյ մանկութիւն քո :

Անէ ողորմութիւնս Տէր , և իրաւունս
ամենայն զրկելոց :

Երոյց Տէր զճանապարհս իւր Մովսէսի , և
որդւոցն իտայելի զկամս իւր :

Գթած ողորմած է Տէր , երկայնամիտ և
բազումողորմ :

Ոչ խառա բարկանայ մեզ Տէր , և ոչ
յաւխտեան պահէ ոխս :

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ Տէր , և
ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ :

Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ ,
այնպէս զօրացոյց Տէր զողորմութիւն իւր 'ի
վերայ երկիւղածաց իւրոց :

Որչափ հեռի են արեւելք յարեմաից , այն-
չափ հեռի արար 'ի մէջ զանօրէնութիւնս
մեր :

Որպէս գթայ հայր 'ի վերայ որդւոց իւ-
րոց , այնպէս գթացի Տէր յերկիւղածս իւր :

Օյի նա գիտաց զստեղծուածս մեր , և յի-
շեաց թէ հող եմք :

Մաքուոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր .
որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղիկ :

Շնչէ 'ի նմա հողմ , և ոչ է , և ոչ ևս
երեւի տեղի նորա :

Բայց ողորմութիւն Տեառն մնայ յաւի-

տեանս յաւիտենից 'ի վերայ երկիւզածաց
իւրոց . և արդարութիւն նորա յորդւոց մին-
չև յորդիս :

Ոյք պահեն զուխտս նորա , յիշեն զպատ-
ուիրանս նորա՝ և առնեն զիս :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր .
արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն հրեշտակք նորա՝
հզօրք զօրութեամբ . ոյք առնէք զբան նորա
'ի լսել ձայնի պատգամաց նորա :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն զօրութիւնք նո-
րա , պաշտօնեայք արարողք կամաց նորա :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն գործք նորա .
զի ընդ ամենայն տեղիս է Տէրութիւն նորա .
օրհնեա՛ն անձն իմ զՏէր :

Տէր լուր աղօթից իմոց . սննդդիր խն-
դրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով :

Ի սուր ինձ արդարութեամբ քով , և միմտա-
ներ'ի դատաստան ընդ ծառայի քում , զի ոչ
արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ . խոնարհ
արար յերկիր զկեանս իմ , և նստոյց զիս 'ի
խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ , և սիրտ իմ
խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս . խորհեցայ
յամենայն գործս քո . յարարածս ձեռաց

քոց խորհեցայ . և համբարձի առ քեզ ըզ-
ձեռս իմ :

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ
քեզ . վաղվաղակի լճւր ինձ Տէր , զի նուա-
ղեցաւ յինէն հոգի իմ :

Ա՛ի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն . նը-
մանիցիմ այնոցիկ , ոյք իջանեն 'ի դուռ :

Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւ-
նըս քո . զի ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ :

Տնոց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից . զի
առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տէր . զի ըզ-
քեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո . զի դու ես
Լստուած իմ :

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ 'ի
յերկիր ուղիղ :

Այսն անուան քո Տէր՝ կեցուսցես զիս ,
արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ
զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով աստուկեա՛ Լստուած
զթշնամիս իմ . և կորո՛ զամենայն նեղիչս
անձին իմոյ , զի ես ծառայ քո՛ եմ :

Փաշտօք հօր՝ և՛ Որդւնոյ և՛ Հոգւոյն ողբ
բոյ : Լսյժմ՝ և՛ միշտ և՛ յաւիտեանն լսւի՛
տե՛հանիբոց , Լսմ : , Կէ , Կն :

ԵՐԳ

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ
ԱՍԱՑԵԱԼ ԴԱՇՏՄԱՆ ԳԻՇԵՐՈՑ

Յիսուս շեփարհացուք ի գիշերիս
զանոմութիւն քո Տէր :

Ինդիւնացեն սիրտք մեր զբան բարի . և
լեզուք մեր պատմեացեն զգործս երկնա-
ւոր թագաւորիդ :

Իմէջ գիշերի յարուցեալ խոստովա-
նեացուք ըզքեզ Տէր :

Օ անօթս մեր տացուք քեզ Տէր , ի
գաւիթըս քո իմէջ նոր Երուսաղէմ :

Ի գիշերի համբարացուք ըզձեռն
մեր սըրբութեամբ ան քեզ Տէր :

Ի ձայն գոհութեան ամենայն հոգիք
օրհնեցէք ըզՏէր :

Ի . Օ արթիւնք քիւնք իմ զարթիք :
և ես զարթեայց անաւօտող , ալի
լուիա :

Օ արթիք ընդ զօւարթունս , մանկունք
վերինըն սիօնի . ալիլուիա :

Օ արթիք որդիք լուսոյ, 'ի յօրհնաւ
թիւն հօրն լուսոյ. անլուիւիւ :

Օ արթիք փրկեալք արեամբ. և տուք
լիցիւն փրկողին. անլուիւիւ :

Օ արթիք նոր ժողովուրդք, նոր երգս
անաւ նորողողին. անլուիւիւ :

Օ արթիք հարսունք հոգևով սպասեալք
գալոյ սուրբ փեսային. անլուիւիւ :

Օ արթիք վառեալք լուսով ըստ իման
տուն սուրբ կուսանացն. անլուիւիւ :

Օ արթիք պատրաստեցէք իւր լապտեր
դոց զջերմ. արտասուս. անլուիւիւ :

Օ արթիք և մի նընդէք, նըման յիմար
կուսից ներհէք. անլուիւիւ :

Օ արթիք երկիրպագողք և արտասուօք
զայս անասցունք. անլուիւիւ :

Է. Օ արթիւր՝ լուսնդ արեւը նընդես .
Տէր մի մերժե՞ր լուսնդ մեզ զիս
պան :

Արեւ Տէր օգնեաւ մեզ. տացուք անուան
նրդ քուն՝ լիցիւնս :

Այժմ և յաւէտ. հօր և Որդւոյ,
և տուրք հոգւոյն, Ամէն :

է. Օտր թո՛ղ Եղեալքս 'ի զբաժմանէ՛
գիշերայի՛ն հախգը՛ստենէ՛ :

Հնորհեցէ՛ մեզ մարդանէ՛ր Տէր մըխի՛
ԹարուԹիւն և 'ի սփոփան՝ սեկեղեցւոյ՝ :

Լահիւ և գողսԼԹեամբ կանցցուք 'ի յա՛
ղծԹս :

Եկեալ խոստովանեցս՛ւք ըզյա՛նցանս :

Ե՛կ գըտցս՛ւք 'ի Քրի՛ստ Սէ՛ զքա՛ւսԼ
Թիւն և ը՛զմեծ զողորմո՛ւԹիւն :

Է. Լահիւ անեղի՛ք և ը՛համադո՛յ Ե՛րը՛
րորդո՛ղ ԵԹեանդ : Համաճայնեալք ը՛նդ
ըզ՛րս ե՛րկը՛նից փա՛հ չու մատուցա
նեմք :

Փա՛մ մ՛ուրք քեզ :

Ո՛ր յանարուեստ յաթո՛ւ բարձրո՛
ցեալ հա՛նգչիս՝ : սո՛ւրբ Լ՛ստըլուծ հը՛
զո՛հ ր և սքանչեղա՛հ գո՛րծ :

Փա՛ւրք քեզ :

Ո՛ր յանէի՛ց գոյացո՛ւցե՛ր զամե՛նայն
արարածս : սո՛ւրբ Լ՛ստըլուծ անճա՛հ ո
հօր ա՛նեղ Ո՛րդի՛ :

Փա՛ւրք քեզ :

Ո՛ր տեսչուԹեամբ խնա՛մեմս զամե՛նայն

արարածս : սգիւրբ Աստուած . բըլխոյն
անխաւառ աղբեր :

Տէմբ :

Ժողովը դապե՛տք եկեղեցւոյ . 'ի քէն
հայցեն անելով . հոգիւ բարի . ողորմեա՛մ
բանաւոր հօ՛տի :

Ամէն ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
Ամէն ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

ՎԵՐՈՒՑ

Օ արթուցեալքս ամենեքեան 'ի հանգըս
տենէ՛ք քնոյ . զոր շնորհեաց մեզ մարդասէրն
Աստուած 'ի մխիթարութիւն և 'ի փոփանս
ողարութեան մերո՛ւմ : Եւ եկեալքս միաբան
հոգևոր երգով 'ի փառաբանութիւն և 'ի պա
ռիւ ամենասուրբ անուան Տեա՛ռն մերոյ և
փրկչին ՅԻՍՈՒՍԻ ՎԵՐԻՍՏՈՒՄ : Ահի՛ւ և դո
ղութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի նորա :
Եւ գոհացարո՛ւք զնմանէ 'ի գիշերային ժա
մուս յայսմիկ վասն իրաւանց և արդարու
թեա՛ն նորա : Որ ընտրեաց զմեզ ողորմու
թեամբն իւրով . և շնորհեաց մեզ բերել ըզ
նմանութիւն երկնային հրեշտակացն 'ի փա

աւարանիչս Տեառն Աստուծոյ ամենեցուն և մեզ լինիլ : Եւ մեք այսուհետեւ սրբելով զան ձինս մեր 'ի խղճէ և 'ի չար գործոց : Համբարձցուք զձեռս մեր 'ի սրբութիւն՝ առանց բարկութեան և երկմխտութեան : Հաւատով խնդրեսցուք 'ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց : Խոստովան լինելով զգաղսնիս սրտից մերոց ծածկագիտին Աստուծոյ : Որպէս զի ընդունելով զպաղատանս մեր աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց : Հնորհեցէ՛ մեզ մարգարէն Աստուած կեալ առաքինութեամբ և առարատ վարուք ըստ կամոց նորա յայսմ աշխարհիս : Եւ արժանեաւոր լինելով յաւիտեանեան և երկնային խորանացն : Օ որ խոստացաւ սիրելեաց իւրոց՝ Ճշմարիտն Աստուած՝ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ Տէր մեր կեցո՛ւ և գործեա՛ն :
կեցո՛ Տէր :

Օ Թագաւոր աշխարհացանցանել՝ հաւատով 'ի Տեառնէ՛ խնդրեսցուք :

Հնորհեա՛ Տէր :

Օ հրեշտակ խաղաղութեան պաշտպանանձանց մերոց՝ 'ի Տեառնէ՛ խնդրեսցուք :

Հնորհեա՛ Տէր :

Օքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց
մերոյ՝ 'ի Տեառնէ՛ խնդրե՛ցուք :

Հնորհեա՛ Տէր :

Օսրբոյ խաչին մեծ և կարօղ զօրութիւն
յօգնութիւն անձանց մերոյ՝ 'ի Տեառնէ՛
խնդրե՛ցուք :

Հնորհեա՛ Տէր :

Եւ եւ միաբան վանն ձգմարիտ և սուրբ
հաւատոյց մերոյ՝ զՏէր աղաչեսցու՛ք :

Տէր ողորմա՛ :

Օանձինս մեր՝ և զմիմաննս Տեառն
Ըստուծոյ ամենակալին յանձն արասցու՛ք :

Քեզ Տեառնդ յա՛նձն եղիցու՛ք :

Ողորմաց մեզ Տէր Ըստուած մեր՝ ըստ
մեծի ողորմութեան քում՝ առաջուք ամե
նեքեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմա՛ . Տէր ողորմա՛

Տէր ողորմա՛ :

Իսկ ուրի՛ Յերոզոմէ՛ ըստ պատշաճի առաջն : 'ի Եփեսո-
սէս և 'ի Գոստոսիոսէս՝ ելել : Տէր ողորմա՛ . Իսկ 'ի Գոստո-
սիոսէս՝ յիսուս Տէր ողորմա՛ . Եւ յառաջս՝ պաշտօն Տէր
ողորմա՛ :

609.

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ
ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ԱՆՁԻՆ ԶՂԶԱՅԵԼՈՑ

ヒト

ጸበጊበቶ ጐታሪቶሪኒጊጐታሪበፍ ጐታሪ

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱԲԱՐ

**ԼՇԽԱՐՀ ամենայն • առիտ նայեցեալ •
 ախտակից լերովք • Ռանամզըթուն • բար-
 բառիմ լեղուաւս • բողոքեմ գանձնէս :**

Տէր ողորմեա՛ • Տէր ողորմեա՛ • Տէր ողորմեա՛ :

**Վաղ եղէ մեղաց , գըտող կորստեան , գուր
ինձ փորեցի : Վաւեցի զանճն իմ , դաւա-
ճանեցի , դարան գործեցի : Տէր ողորմա՛ն :**

Իբրեքն էի լոյս . և այժմ՝ եմ խաւար .
և ըստուեր մահու : Օ խնդ պատմեցից .
զթիւ մեղաց իմոց . զի բազում են յոյժ : Տէր
ողորմեա՛ :

Իշրկինք և երկիր • եկայք ողբացէք • եղևելի
զանճն իմ • Ոչտրեցի զչարն • ընկալայ կա-
մաւ • ըզհոյրս մեղաց • Տէր ողորմնա՛ :

Թաթաւիմ տղմով : Թաւալիմ 'ի մեղս .
Թօթախիլ չկարեմ : Դանտախտիւ լըցեալ .
Ժահահոտ եղէ . ժամանակս բազումս : Տէր
ողորմեա՛ն :

Վրաց մեկնեցայ . ՚ի սուրբ խորհրդոց . ՚ի բարեաց գործոց : Եւ վարկաւ անձն իմ . լուսոյն հեռանալ . լինիլ ընդ խաւար : Տէր ողորմեա :

Խորհուրդք չարին . խաբեն զհոգիս . խորասոյզ առնեն : Եւ ծակեն տեղընդօք . ծիծաղին գլորմամբս . ծանակ զիս առնեն : Տէր ողորմեա :

Վամաւ կորացայ . կարկամաւ անձամբ . կանգնիլ ճշ կարեմ : Հսւր մեղաց կիզող . հրդեհեաց որ յիս . հոգեւոր բարիս : Տէր ողորմեա :

Ձաղկեցայ մեղօք . ձաղկեցին տեսողքն . ձանձրացաւ հոգիս : Ղեղի դառնութեան . զողեալ ՚ի սիրտ իմ . զամպար իմ շեջաւ : Տէր ողորմեա :

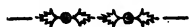
Ճաշակմամբ մեղաց . ճաշեցի զմահ . ճոխս աղքատացայ . Սեռեալ եմ հոգւովս . մեղրեալ մտօքս . միայն կամ մարմնովս : Տէր ողորմեա :

Յորոգայթ մահու . յորսողին տեկայ . յաղթեցայ յախտից : Վետից թշնամոյն . նշաւակ եղէ . նոր միշտ խոցոտիմ : Տէր ողորմեա :

Շուրջ պատեալ զինեւ . շունք բազումք եղեն . շողախին արեամբս : Որս եղէ չարին . ուռականաւ մեղաց . որսացաւ զանձն իմ : Տէր ողորմեա :

Ե Ր Գ

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ
ԱՍՍՑԵԱԼ Ի ԳԱՀՏԾԱՆ ԳԻՀԵՐՈՑ

Յի աջար շէ, խաբար սցունք 'ի գիշերի՝
զա՛ն նոմ Բաբբէն քո՛ Տէ՛ր :

Ինդիսեցեն սիրտք մեր զբան բարի . և
լեզուք մեր պատմեցեն զգործս երկնա
ւոր թագաւորիդ :

Ի՛ մէջ գիշերի՛ յարուցեալ խոստովա՛
նեցուք ըզքեզ Տէ՛ր :

Օ անթիմ մեր տացուք քեզ Տէ՛ր , 'ի
գաւիթըս քո՛ 'ի մէջ նոր Երուսաղէմի՛ :

Ի՛ գիշերի՛ համբարձցուք ըզձեռն
մեր սրբութեամբ՝ առ քեզ Տէ՛ր :

Ի՛ ձայն գոհութեան՝ ամենայն հոգիք
ճշնեցէք ըզՏէ՛ր :

Ի՛ . Օ արթի՛ւմք փառք իմ զարթիք :
և եօ զարթեացյ առաւօտո՛ւց . ալի
լուիա՛ :

Օ արթիք ընդ զնարթունս , մանկ՛ ունք
վերինն՝ սիօնի՛ . ալիլուիա՛ :

Օ, արթիք որդիք լուսոյ, 'ի յօրհնել
թիւն հօրըն լուսոյ. ակէլուիւիւն :

Օ, արթիք փրկեալք արեամբ. և տուք
լիցիւն փրկողին. ակէլուիւիւն :

Օ, արթիք նոր ժողովուրդք, նոր երգս
առեալ նորագողին. ակէլուիւիւն :

Օ, արթիք հարսունք հոգևով սպասեալք
գալոյ սուրբ փեսային. ակէլուիւիւն :

Օ, արթիք վառեալք լուսով բառ իման
տուն սուրբ կուսանացն. ակէլուիւիւն :

Օ, արթիք պատրաստեցէք իւր լապտեր
դոց զճերմ. արտանուն. ակէլուիւիւն :

Օ, արթիք և մի նընդէք, նլման յիմար
կուսից ներհէք. ակէլուիւիւն :

Օ, արթիք երկրպագողք և արտասուօք
զայս անասցունք. ակէլուիւիւն :

Է. Օ, արթիւր՝ լո՛ւսնդ քմե՛ր նընջես .
Տէ՛ր մի՛ մերժե՛ր լո՛ւսնդ մե՛զ զի՛ս
պահ :

Ա՛րք Տէ՛ր օգնեա՛ մեզ . տացուք աշու՛տ
նըդ քուն՝ լիցիւնս :

Ա՛յժմ և յա՛ւէտ . հօր և Ո՛րդւոյ ,
և տուրք հոգւոյն , Ա՛մէն :

էի. Օտր թո՛ղ ցեալքս 'ի զբաժմանէ՛ գիշերայի՛ն հախգը՛ստենէ՛ :

Հնորհեսցէ՛ մեզ մարդասէր Տէր մըխի՛ թարուծի՛ն և 'ի սփոփան՝ սեկեղեցւոյ՝ :

Լ՛հիւ և գողութեամբ կանցցուք 'ի յա՛ղօթս :

Եկեալ խոստովանեսցուք ըզյա՛նցանս :

Ե՛իւ գըսցուք 'ի Վրի՛ՍՏՈՍէ՛ զքաւու՛ թիւն և ը՛զմեծ զողորմութիւն :

Էն. Լ՛նբաժանելի՛ և ը՛համագոյ՛ երբ՛
բորդո՛ղութեանդ, համաճայեալք ը՛նդ
ըզձոս երկը՛նից փա՛ջ ու մատուցա
նեմք :

Փա՛մ մ՛մ ուր՛ք քեզ :

Ո՛ր յանարուեստ յաթո՛ւ բարձրա՛
ցեալ հա՛նդ չիս՝. սո՛ւրբ Լ՛ստըլած հը՛
զո՛ք ր և սքանչելա՛ գործ :

Փա՛ուր՛ք քեզ :

Ո՛ր յանէի՛ց գոյացո՛ղցե՛ր զամե՛նայն
արարածս : սո՛ւրբ Լ՛ստըլած անձա՛ ո
հօ՛ր ավենի Ո՛րդի՛ :

Փա՛ուր՛ք քեզ :

Ո՛ր տեսչութեամբ խնամեմ՛ս զամե՛նայն

արարածս : սգիւրբ Աստուած . բնական
անբնական աղբեր :

Տէմբ :

Ժողովը դապե՛տք եկեղեցւոյ . 'ի՛ քէն
հայցեն անելով . հովիւ բարի . ողորմեա՛ն
բանաւոր հօ՛տի :

Ամէն անէլուիւ . անէլուիւ . անէլուիւ :
Ամէն անէլուիւ . անէլուիւ . անէլուիւ :

ՔԱՐՈՑ

Օ արթուցեալքս ամենեքեան 'ի հանգըս
տենէ՛ք ընոյ . զոր շնորհեաց մեզ մարդասէրն
Աստուած 'ի մխիթարութիւն և 'ի փոփանս
տկարութեան մերո՛ւմ : Եւ եկեալքս միաբան
հոգւոր երգով 'ի փառաբանութիւն և 'ի պա
տիւ ամենասուրբ անուան Տեա՛ն մերոյ և
փրկչին ՅԵՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ : Ա՛հիւ և դո
ղութեամբ կացցուք յաղծս առաջինորա :
Եւ գոհացարո՛ւք զնմանէ 'ի գիշերային ժա
մուս յայսմիկ վասն իրաւանց և արդարու
թեա՛ն նորա : Որ ընտրեաց զմեզ ոլորմու
թեամբն իւրով . և շնորհեաց մեզ բերել ըզ
նմանութիւն երկնային հրեշտակացն 'ի փա

աւարտնիչս Տեառն Մատուցոյ ամենեցուն և մեզ լինիլ : Ի՞նչ մեք այսուհետև սրբելով զան ձինս մեր 'ի խղճէ և 'ի չար գործոց : Համբարձցուք զձեռս մեր 'ի սրբութիւն՝ առանց բարեութեան և երկմխոնութեան : Հաւատով խնդրեսցուք 'ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց : Խոստովան լինելով զգաղտնիս սրտից մերոց ծածկագիտին Մատուցոյ : Որպէս զի ընդունելով զպաղատանս մեր աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց : Շնորհեսցէ՛ մեզ մարդասէրն Մատուած կետլ առաքելութեամբ և առ նարատ վարուք ըստ կամոց նորա յայսմ աշխարհին : Իւր արժանաւոր լինելով յաւիտեանեան և երկնային խորանացն : Օ որ խոստացաւ սիրելեաց իւրոց՝ ճշմարիտն Մատուած՝ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ Տէր մեր կեցո՛ւ և գործեա՛ւ :

Կեցո՛ւ Տէր :

Օ Ֆաղուած գիշերիս խաղաղութեամբ տնցուցանել՝ հաւատով . 'ի Տեառնէ՛ խնդրեսցուք :

Շնորհեա՛ Տէր :

Օ Հրեշտակ խաղաղութեան պաշտպանանձանց մերոց . 'ի Տեառնէ՛ խնդրեսցուք :

Շնորհեա՛ Տէր :

Օ՛քաւուծիւն ե զթողութիւն յանցանաց
մերոյ՝ 'ի Տեառնէ՛ խնդրեցուք :

Շնորհեա՛ Տէր :

Օ՛տրբոյ խաչն մեծ ե կարօղ զօրութիւն
յօգնութիւն անձանց մերոյ՝ 'ի Տեառնէ՛
խնդրեցուք :

Շնորհեա՛ Տէր :

Եւ եւ միաբան վասն ճշմարիտ ե սուրբ
հաւատոյս մերոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Տէր ողորմեա՛ :

Օ՛անձինս մէր ե զմիմաննս Տեառն
Լստուծոյ ամենակտիւն յանձն տրասցուք :

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք :

Աղորմեաց մեզ Տէր Լստուած մեր՝ ըստ
մեծի ողորմութեան քում՝ տասցուք ամե
նեքեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛

Տէր ողորմեա :

Ի՞նչպիսի թերողորմեա՛ ըստ պաշտօնի առաքել : 'ի Կիլիկի-
էս ե 'ի Գոնս գերանական՝ երէս Տէր ողորմեա՛ . Իսկ 'ի Գոնս
երկոյ՝ Դիոսան Տէր ողորմեա՛ . Եւ յառաջս պահոյ՝ Կարիտէ Տէր
ողորմեա՛ .

ԵՐԳ

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ
ՈՂԱԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ԱՆՁԻՆ ԶՂՋԱՑԵԼՈՑ

ԵՒ

ԲՈՂՈՔ ԻՒՐԱՔԱՆՁԻՒՐՈՑ ԴԻՄԻ
ԽՈՍՏՈՎԱՆԱԲԱՐ

ԼՇԽԱՐՀ ամենայն . առիս նայեցեալ .
ախտակից լերձւք : Բանամ զշրթունս . բար-
բառիմ լեզուաւս . բողոքեմ զանձնէս :

Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ :

Գող եղէ մեղաց . գլտօղ կորստեան . գուր
ինձ փորեցի : Գաւեցի զանձն իմ . դաւա-
ճանեցի . դարան դորժեցի : Տէր ողորմեա՛ :

Երբեմն էի լոյս . և այժմ եմ խաւար .
և լստուեր մահու : Օ խորդ պատմեցից .
զթիւ մեղաց խնոց . զի բազում են յոյժ : Տէր
ողորմեա՛ :

Լշրկինք և երկիր . եկայք ողբացէք . եղկելի
զանձն իմ : Բնտրեցի զչարն . ընկալայ կա-
մաւ . ըզնոյլըս մեղաց : Տէր ողորմեա՛ :

Թաթաւիմ տղմով . թաւալիմ 'ի մեղս .
Թօթափիլ չկարեմ : Դանտախտիւ լրցեալ .
ժահաճոտ եղէ . ժամանակս բազումս : Տէր
ողորմեա՛ :

Վրաց մեկնեցայ . ի սուրբ խորհրդոյ . ի բարեաց գործոյ : Լաւ վարկաւ անձն իմ . լուսոյն հեռանալ . լինիլ ընդ խաւար : Տէր ողորմեա :

Խորհուրդըք չարին . խաբեն զհոգիս . խորասոյզ առնեն : Վաճկեն անդընդօք . ծածաղին գլորմամբս . ծանակ զիս առնեն : Տէր ողորմեա :

Կամաւ կորացայ . կարկամաւ անձամբ . կանգնիլ ոչ կարեմ : Հուր մեղաց կիզող . հրգեհեաց որ յիս . հոգեւոր բարիս : Տէր ողորմեա :

Ձաղկեցայ մեղք . ձաղկեցին տեսողքն . ձանձրացաւ հոգիս : Վեղի գառնութեան . զողեալ ի սիրտ իմ . զամպար իմ շեջաւ : Տէր ողորմեա :

Ճաշակմամբ մեղաց . ճաշեցի զմահ . ճոխ աղքատացայ . Սեռեալ եմ հոգւովս . մոլորեալ մտօքս . միայն կամ մարմնովս : Տէր ողորմեա :

Յորոգայթ մահու . յորոողին անկայ . յաղթեցայ յախտից . Վետից թշնամւոյն . նշաւակ եղէ . նոր միշտ խոցոտիմ : Տէր ողորմեա :

Շուրջ պատեալ զինե . շունք բազումք եղեն . շաղթխին արեամբս : Որս եղէ չարին . ուռկանաւ մեղաց . որսացաւ զանձն իմ : Տէր ողորմեա :

Չարչար վըշտօք • չարչարի անձն իմ •
չունիմ դադարումն : Պարտապան գտայ •
պարտուց յանցանաց • պարտեալս'ի մեղաց •
Տէր ողորմեա" :

Սնամ զըղջանալ • ջեանիմ դարձեալ •
ջեռնում հրով մեղաց : Ուարբի կոչեցայ •
աւիայ անուանիմ • ամակական վարուքս •
Տէր ողորմեա" :

Սիրով ցանկութեան • սաստիկ բարկու-
թեան • սիրտ իմ խոցեալ է : Սիրօք յան-
ցանաց • վշտանայ հոգիս • վարանեալ շրջիմ •
Տէր ողորմեա" :

Տիրեցին ինձ չարք • տարագիր հանին •
տիրական գրկացն : Բաբունւոյն բարւոյ •
բախճական ձայնին • բառինս ճշ լուայ • Տէր
ողորմեա" :

Ցանկութիւն չարեաց • ցանկալի դիմօք •
ցաւեցոյց զաչս իմ : Ի իւրաքանչիւրոց • Լիս-
մամբ խուռն ախտից • Լիծեալ է հոգիս •
Տէր ողորմեա" :

Փութացիր անձն իմ • փախչիլ 'ի չարեաց •
փափագիլ բարեաց : Քեզ միշտ մերձ ծա-
նիր • քուն մահու եկեալ • քննեօղ դատաւոր •
Տէր ողորմեա" :

Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսու-
թեամբ • յիշեալ Տէր և ողորմեա" :

ՆՈՒՆ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՄԻՄԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ

ԵՐԳ

ԱՂԾԹԱԿԱՆ ԴԴԷՄՍ ՍՐԲՈՑ

ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԵԱՆՆ

ՆԱԵԻ

ԻԻՐԱՔԱՆՁԻՒՐՈՑ ԴԻՄԻ

ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԵԱՆՆ ԱՌԱՆՁՆԱԿԻ

— ❦ ❦ ❦ —

ԱՌԱՌՈՑ լուսոյ . արեգակն արդար . առիս
լոյս ծագեալ : Բլբլուռնն 'ի Հօրէ . բլբլեան
'ի Հոգւոյս . բան քեզ 'ի Հաճոյս :

Գանձդ ողորժութեան . գանձիդ ծածկելոյ .
գրտօղ զիս արա : Դուռն ողորժութեան .
դաւանողիս բաց . դասեցճ վերնոց :

Երբեայ միութիւն . եղելոց խնամօղ . և
ինձ ողորժա : Օ արթեր Տէր յօգնել . զար-
թճ զթմրեալս . զուարթնոց նրմանիլ :

Էդ Հայր անսկիզբն . էակեց Որդի . է միշտ
սուրբ Հոգի : Բնկալ զիս գլթած . ընկալ
ողորմած . ընկալ մարգասէր :

Թագաւոր փառաց . թողութեանց տուօղ .
թնղ ինձ գյանցանս : Դողովօղ բարեաց .
ժողովեալ և զիս . ժողովս սնդրանկաց :

Ի՞նչ քէն Տէր հայցեմ : Ի մարդասիրէք :
ինձ բժշկութիւն : Լ եր կեանք մեռելոյս :
լոյս խաւարելոյս : Լուծանօղ ցաւոյս :

Խորհրդոց գիտօղ : խաւարիս շնորհեա՛ն :
խորհուրդ լուսաւոր : Դնունդ Հօր ծոցոյ :
ժածկելոյս ստուերաւ : ծագեա՛ն զլոյս փառաց :

Կենարար փրկիչ : կեցո՛ղ զմեռեալս : կանգ-
նեա՛ն զգլորեալս : Հաստեա՛ն հաւատով : հաս-
տատեա՛ն յուսով : հիմնեցո՛ս սիրով :

Ձայնիւս աղաչեմ : ձեռօքս պաղատիմ :
ձիր բարեաց շնորհեա՛ն : Պաժարամբ լուսոյ :
ղեկավար ճարտար : ղողեալս ամրացո՛ն :

Ճառագայթ փառաց : ճանապարհ քնձ
ցոյց : ձեպել Ի յերկինս : Սիածինդ Հօր :
մյծ զիս յառագաստ : մաքուր հարսանեացդ :

Յորժամ դաս փառօք : յահագին աւուրն :
յիշեա՛ն զիս Քրիստոս : Երրօղ հնութեանց :
նորոգեա՛ն և զիս : նորոգ զարդարեա՛ն :

Շնորհատու բարեաց : շնորհեա՛ն զքաւու-
թիւն : շնորհեա՛ն զթողութիւն : Ուրախացո՛
Տէր : ոգւոյս փրկութեամբ : ոյր վասն եմ
Ի սուգ :

Չար մշակողին : չար սերմանց նորին : չո-
րացո՛ղ զպլտուղն : Պարգեւիչ բարեաց : պար-
գեա՛ն իմոց : պարտեացս թողութիւն :

Ջուր շնորհեա՛ն աչացս : ջերմ հեղուլ ար-
տօսր : ջընջել լոյսանցանս : Ջետինդ քաղ-

ցու . զամ հոգւոյս արբն . աւհ ցոյց ինձ
լուսոյ :

Սէր անուն (ՅԻՍՈՒՍ . սիրով քով ճըմլեա .
սիրտ իմ քարեղէն : Ս ասըն գըթու թեանդ .
վանն ողորմութեանդ . վերստին կեցո :

Տենչալոյդ տեսեամբ . տուր ինձ յազե-
նալ . Տէր (ՅԻՍՈՒՍ ՎՐԻՍՏՈՍ : Բարունդ երկ-
նաւոր . բոտեա զաշակերտս . բամից երկնայ-
նոյ :

Յօղ արեան քոյ Տէր . ցօղեա 'ի հօգիս .
յընծասցէ անձն իմ : Ի իւծեալքս մեղօք .
ւիւծեալ աղաչեմ . ւիւտել ինձ բարիս :

Փրկիչ բոլորից . փութա զիս փրկել . փոր-
ձութեանց մեղաց : Վաւիչ յանցանաց .
քաւեա զօրհնարանս . քեզ երգել ըզփառս :
Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ ,
յիշեա Տէր և ողորմեա :

Ե- ՎԻ ԽԻ

ԱՂՕԹՎ

Օ քէն գոհանամք Տէր Աստուած մեր ,
որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղու-
թեամբ : Եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր
զմզ կանխել յերկրպագութիւն ահաւոր և

ժառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ : Տճւր
մեզ Տէր աղաչեմք զքեզ , զմնացուած գիշերիս
խաղաղութեամբ անցուցանել . և զամենայն
ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ ,
երկիրդիւղ քով ամբացն և պահեմ : Որպէս զի
զգուշութեամբ և սնարատ վարուք կրօնա-
ւորեալք յայսմ աշխարհիս , ժամանեցուք
յանքոյթ և 'ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւի-
տենական 'ի կեանսդ : Հնորհօք և մարդասիր-
ութեամբ Տեառն մերոյ և փրկչին ՅԵՍՈՒՍԻ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ : Ընդ որում քեզ Հօր և Հօգւոյդ
սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

ԼԱՔՆ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն

Լստուծոյ երկրպագեսցուք :

Նայեաց Տէր բարերար ողորմութեամբ
քով յերկրպագուս և 'ի փառաբանիչս ան-
ուանդ քում սրբոյ : Տէր զօրութեանց խա-
ղաղացն զանձինս մեր յանմենայն սատանայա-
կան խռովութեանց և յաշխարհական զքօսա-
նաց : Օ Հրեշտակ խաղաղութեան քո առա-
քեմ առ մեզ , որ եկեալ պահեսցէ զմեզ ան-
խռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի , յարթնութեան
և 'ի հանգստեան մերում : Որպէս զի բարե-
պաշտութեամբ և արժանաւորապէս քեզ
Տեառնդ ծառայելով 'ի կեանս յայսոռիկ ,

ժամանեցուք յաւիտեանական երկնից արքայ-
ութեան քոյ . զոր պատրաստեցեր 'ի սկզբա-
նէ աշխարհի սրբոց քոց : Եւ ընդ նոսին գո-
հանալով փառաւորեցուք զՀայր և զՈրդի
և զսուրբ Հոգիդ . այժմ և միշտ և յաւիտեա-
նքս յաւիտենից :

Օրհնեալ Տէր մեր Եստիս Բարսեղոս . Ամէն .
Ալէլուիա . Ալէլուիա :

Այս ասի ՍԱՂՄՈՍ ԸՊԴ յայնն . և շինի ՍԱՂՄՈՍԻՆ
ասի ԸՊԴ յայնն Կանոնագրութի :

ԿԸՆՈՆԵԱԳԻՆՈՒԻՓ

ԿԱՐԳԱՒ

ԸՍՑ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՅՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

ԱՅ. Դատեալ Տէր զայնոսիկ . շոք դա-
տե՛ն դիս . ա՛լ է՛ի լո՛ւ լիա՛ն :

մարտիւր ընդ այնոսիկ՝ ջոք մարտընչին ըն-
դիս . ա՛լ է՛ի լո՛ւ լիա՛ն :

Ա՛ռ զզէն և զաստա՛ր քո . և արի՛ յօգնել

ինձ . հան զսուր քո ընդ գէմ հալածչաց խմոց , արգել զնոսա . և ասա գու ցանձն իմ , թէ փրկութիւն քո ես եմ :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ յոք խընդ-րէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ամաչեացեն , յոք խորհէին ինձ չար :

Եղիցին նոքա որպէս փռչի առաջի հողմոյ , և հրեշտակ Տեառն նեղեսցէ զնոսա :

Եղիցին ճանապարհք նոցա՝ ի խաւար և ի գայթակղութիւն , և հրեշտակ Աստուծոյ հալածեսցէ զնոսա :

Ո՛հ նանիր թաղուցին ինձ որոգայթ յապականութեան իւրեանց , և ի նանիր նախտեցին զանձն իմ :

Ի՞նչ **Տէր**՝ յերկինս է ողորմութիւն քո . ճշմարտութիւն քո մինչև յամպս : անէ՞ լիւիս ԲԷԲ անէ՞ լիւիս :

Արդարութիւն քո որպէս լերինք Աստուած . իրաւունք քո որպէս խորք բազումք . զմարդիկ և զանասուն կեցուցանես գու **Տէր** :

Որպէս զի բազում արարեր զողորմութիւն քո Աստուած . այլ որդիք մարդկան ի հովանի թևոց քոց յուսացին :

Արբեսցին նոքա ի պարարտութենէ տան քո . և զուղիս փափկութեան քո տացես ըմպել նոցա :

Ի՛նչէն է Տէր աղբիւր կենաց • և լուսով
երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս :

Օ՛հադեան զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանա-
չեն զքեզ , զարդարութիւնս քո՝ ոյք ուղիղ
են սրտիւք :

Ս՛ի եկեսցեն ՚ի վերայ մեր ոտք ամբար-
տաւանից , և ձեռք մեղաւորաց մի գողացուս-
ցեն զմեզ :

Ը՛նդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զա-
նօրէնութիւն • մերժեսցին և այլ մի կարա-
ցեն հաստատիլ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ •
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից •
Ա՛մէն :

Ա՛լէ՛ լճե՛րա՛ն • Ա՛լէ՛ լճե՛րա՛ն :

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Ա՜յ , Ա՜ստ՛ւյ անըզամն ՚ի սրբոյ իւրում
Թէ՛ ոչ գո՛յ Ա՜ստը՛ում • անէ՛ լճե՛րա՛ն ,
ապականեցան և պղծեցան յանօրէնութեան
իւրեանց • և ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրու-
թիւն • անէ՛ լճե՛րա՛ն :

Ա՜ստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն

որդիս մարդկան , տեսանել թէ իցէ ոք
խմաստուն որ խնդրիցէ լլստուած :

Լմենքեան խոտորեցան 'ի միասին և ան-
պիտանացան :

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի . և չէ ոք մինչև
'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենքեան յոք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն :

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կե-
րակուր հացի . և առ Լստուած ոչ կար-
դացին :

Էի . Օր' ոչ գոյր նոցա փոխանակ , և
ոչ երկեան յԼստուածոյ : Եւ լեւի լուիս
մ' մսլէմ , Եւ լեւի լուիս :

Զգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել նոցա .
և նոքա պղծեցին զօրէնս նորա :

Բաժանեցան 'ի սրտմտութենէ երեսաց
նորա . և եհաս 'ի սիրտս նորա :

Կահուղ էին բանք նոցա քան զձէթ . և
ինքեանք որպէս սլաք :

Ընկեա 'ի Տէր զհոգս քո՝ և նա կերակրէ
զքեզ . և ոչ տայ յաւիտեան սասանութիւն
արդարոյ :

Գու Լստուած թուացես զնոսա 'ի գուրս
ապականութեան . արք արիւնահեղք և նեն-
գաւորք՝ մի հասարակեսցեն զաւուրս իւր-

եանց . այլ ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ :
 Փառք Հօր և" . Այժմ և" ,
 Այլէ՞մ, իմ լուիս . Այլէ՞մ իմ լուիս .

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԲԶ . **Վ** Գեղ Տէր յուսացայ՝ մի ամաչե
 ցից յաւիտեան . ա՛յլէ՞մ լուիս :
 յարգարութեան քում փրկեան և ա՛յրե՛ցո
 զիս . ա՛յլէ՞մ լուիս :

Իսոնարհեցո առ իս զունկն քո՝ և կեցո
 զիս :

Այր իմ Աստուած ապաւէն՝ և տեղի ա-
 մուր կեցուցանել զիս . զի հաստատութիւն
 իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Աստուած իմ փրկեան զիս 'ի ձեռաց մե-
 ղաւորի . 'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի :

Ղու ես համբերութիւն իմ Տէր . Տէր
 յոյս իմ 'ի մանկութենէ իմմէ :

'Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ յո-
 բովայնէ մօր խնյ դու ես ապաւէն իմ . և առ
 'ի քէն է օգնութիւն իմ յամենայն ժամ :

Էի . Ի՞րկի՛րպազցեն նըմա ամենայն թաղա-
 ւորք երկրի . և ամենայն ազգք ծառայեսցին
 նըմա՝ ա՛յլէ՞մ լուիս ա՛յլէ՞մ լուիս :

Ո՛ր փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց Հօրի ,
զաղքատն և զտնանին , որոյ ոչ է իւր օգնա-
կան :

Անխայեսցէ նա յաղքատն և 'ի տնանին .
և զանձինս տնանկաց կեցուցէ : 'ի վաշխից
չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա :

Պատուական է անունն նորա առաջինոցա .
կեցցէ , և տացի նմա յոսկւոյն արաբացւոց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ .
և զօրհանապաղ օրհներսցեն զնա :

Եղիցի Հաստատութիւն ընդ ամենայն եր-
կիր . և 'ի վերայ գլխոց լերանց :

Բարձրացի քան զլիբանան պտուղ նորա .
և ծաղկեսցի 'ի քաղաքի Տեառն որպէս խոտ
երկրի :

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան ,
զի յառաջ քան զարե է անունն նորա :

'Ի նա օրհներսցին ամենայն ազգք երկրի ,
և ամենայն ազինք երանիցեն նմա :

Օրհնեալ Տէր Աստուած Խորայելի որ
առնէ սքանչելիս միայն . և օրհնեալ է ա-
նունս ուրբ փառաց նորա յաւիտեան . լցցի
փառօք նորա ամենայն երկիր . եղիցի եղիցի :

Փառք Հօր և" : Այժմ և" :

Ա՛լէի՜ , Լ՛ուիա՛ : Ա՛լէի՜ , Լ՛ուիա՛ :

ፊት ፎቶ ካብ ጊዮ

ԲԿ. **Օ** ղողորմութիւնս քո Տէր յաւեր
տան օրհնեցից, ան^ն յ^ն լուսն :

յազդէ յազդ պատմեցիք ըզճմարտութիւնս
քո բերանով իմով. անէ՛ր ու՛խ :

Լսա՛ցե՛ր՝ Թէ աշխարհս ողորմութեամբ չե՛նեացի . յերկինս պատրաստ եղիցի Հշմարտութիւն քո :

ՆԴԷ ուխտ ընտրելոյ խնդ. երգ. աւայ .
Ղաւթի ծառայի խնդ .

Յաւիտեան Հաստատեցից զգաւոյ քո .
և շինեցից յազգէ յազգ զաթոռ քո :

Խառատ լան եղիցին երկինք պանչելեայ
 քոյ Տէր , և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս
 սրբոյ :

Ո՛վ է յամպս որ հաւատաբէ քեզ . կամ
հ՛ի նմանիցի Տէառն յԱրդիս Աստուծոյ :

էի. Պարճուցեր զօգնութիւն 'ի սրոյ նորա. և ոչ բնկալար զնա 'ի պստերամզմի:

անկողնի և անկողնի :

**Անարգեցեր զարթուծիւն նորա , և զա
թոռ նորա յերկիր կործանեցեր :**

**Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց
նորա . և հեղեր զնովաւ զամօթ :**

Մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո
խապառ . 'բորբոքեսցի որպէս հուր բարկու-
թիւն քո :

Իսկ արդ՝ յիշեա՛ւ և տես՝ թէ ո՞վ է իմ հան-
գիստ . միթէ 'ի զո՛ւր ինչ ստեղծեր զամե-
նայն որդիս մարդկան :

Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ՛ և ո՛չ տեսցէ զմահ ,
կամ փրկեսցէ զանձն իւր 'ի ձեռաց դժոխոց :

Ուր են ողորմութիւնք քո Տէր առաջինք ,
զոր երգուար ' յաւթի ճշմարտութեամբ քով :
Յիշեա՛ զնախատինս ծառայի քո , զոր ըն-
կալայ 'ի ծոց իմ յազգաց բազմաց :

Օ որ նախատեցին թշնամիք քո Տէր , նա-
խատեցին փոխանակ օժելոյ քո :

Օրհնեալ Տէր Աստուած յաւիտեանս
յաւիտենից՝ եղիցի եղիցի :

Փառք հօր և" . Այժմ և" :

Ա՛լ էլ լո՛ւի՛ս . Ա՛ռ էլ յա՛ւրիս :

ԵՐՐՈՐԻ ՁԵՅՆ

ԳԶ . **Ս**ոստո՞վան եղերուք Տեառն՝ զի՛ քան
ցլը է՛ . ա՛լ էլ լո՛ւի՛ս ա՛ռ :

ԳԷ յաւիտեան է ողորմութիւն նորա . ա՛լ էլ
լո՛ւի՛ս :

Ա՛խտեսցի զգորութիւնս Տեառն . լսելի
արասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա :

Երանի ոյք պահեն զիրաւունս , և առնեն
զարգարութիւն յամենայն ժամ :

Յիշե՛ա զմեզ Տէր ընդ հաճոյս ժողովը-
դեան քո . և այց արա մեզ 'ի փրկութեան
քում :

Տեսցե՛ւք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց
քոց . ուրախ եղիցուք մեք յուրախութիւն
ազգի քոյ . և դովիցուք մեք 'ի ժառանգու-
թեան քում :

Ա՛հաք մեք ընդ հարսն մեր . անօրինեցաք
և յանցեաք :

Ի՛ի . Ա՛նտեսաց զնոսա 'ի ձեռս հեթանոսաց .
տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց . և թշնա-
միք իւրեանց նեղեցին զնոսա . և խոնարհ
եղեն 'ի ներքոյ ձեռաց նոցա : Եւ ի՛նչ
իսկ մե՛զս մեծ ծախի՞մ . անէլուի՞մ :

Բազում անգամ փրկեաց զնոսա , և նոքա
գառնացուցին զնա 'ի խորհուրդս իւրեանց .
և կորացան յանօրէնութեան իւրեանց :

Հայեցաւ Տէր 'ի նեղութիւնս նոցա , 'ի
լսել ձայնի աղօթից նոցա :

Յիշեաց զուխտ իւր , և զղջացաւ ըստ բա-
զում ողորմութեան իւրում . և ետ զնոսա 'ի
գթութիւնս առաջի ամենայն գերշաց նոցա :

Փրկեա՛ զմեզ Տէր Աստուած մեր . և ժողովեա՛ զմեզ 'ի Հեթանոսաց :

Խոստովանեցիցուք անուան քում սրբոյ . և պարծեսցուք յօրհնութիւնս քո :

Օրհնեալ Տէր Աստուած խորայելի՛ յաւերտեանս յաւիտենից :

Եւ ասացէ՛ ամենայն ժողովուրդն՝ եղեցի եղեցի :

Փառք Հօր և՛, Այժմ և՛ :

Ա՛լ էլ՛ և՛ ի՛նչ՝ սփռա՛մք . Ա՛լ էլ՛ և՛ ի՛նչ՝ :

ՎԱՌ

Գ. Եւ ի՛նչ ըրարի՛ք իրաւունս և անդանդութիւն . ա՛լ էլ լուի՛մք :

Մի մատեներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոյ . ա՛լ էլ լուի՛մք :

Ընկալ զճառայս քո 'ի բարի . զի մի ամբարստանք զզուեսցեն զիս :

Սոխսեցին աչք իմ՝ փրկութեան քում Տէր , և բանից արդարութեան քո :

Արա՛ ընդ ծառայի քում Տէր ըստ ոգորմութեան քում . զարդարութիւնս քո ուսն ինձ :

Պառայ քո եմ ես , իմաստուն արա զիս , և ծանեայց զվկայութիւնս քո :

Ժամ է պաշտել զՏէր . խափանեցին զօրէնս քո :

Ի՛նչ երձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր . ըստ բանի քում իմանտո՛ւն անբա՛ղձս , անլէ՛ւ լուիա՛ . անլէ՛ւ լուիա՛ :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր . և բանիւ քով փրկես զիս :

Բղիեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնն քո , յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս . զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Տանկացայ փրկութեան քում Տէր . և օրէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեցէ զքեզ . և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ . խնդրես զծառայս քո , զի զպատուիրանս քո ես ս'չ մոռացայ :

Փառք չ'օր և" . Ըյժամ և" :

Ը՛լէ՛ւ լուիա՛ . Ը՛լէ՛ւ լուիա՛ :

ՉՈՐՐՈՐԻ ՉԱՅՆ

ԵՁ. **Օ**րհնեա՛ն անձն իմ ըզՏէր. օրհնեցի՛ց
 ըզՏէր 'ի կեանս իմ. անլեճլո՞ւ լիա՛ն
 սաղմոս ասացից. Աստուծոյ իմոյ՝ մինչև եմ
 ես. անլեճլո՞ւ լիա՛ն :

Մի յուսայք յիշխանս՝ և մի յորդխ մարդ-
 կան. զի ոչ գոյ փրկութիւն 'ի նոսա :

Ելցէ հոգի 'ի նոցանէ՝ և դարձցին անդ-
 բէն 'ի հող. և յայնմ առուր կորեցեն ամե-
 նայն խորհուրդք նոցա :

Երանի ազգի՛ որոյ Տէր Աստուած Աս-
 կովբայ օգնական է նմա. և յոյսնորա 'ի Տէր
 Աստուած է :

Ո՞ր արար զերկինս և զերկիր, զծով և
 զամենայն որ է 'ի նոսա :

Ո՞ր պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան. և
 առնէ իրաւունս զրկելոց :

Ի՛նչ Գաղեա՛ն Երուսաղէմ ըզՏէ՛ր.
 անլեմծեմ, անլեմծեմ լո՞ւ լիա՛ն :

Եւ օրհնեա՛ն զԱստուած քո սիօն :

Օ՛ր զօրացոյց զնիդս գրանց քոց, և օրհ-
 նեաց զորդիս քո 'ի քեզ :

Ո՞ր եդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութիւն. և
 պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ ըն-
թանան պատգամք նորա :

Գնէ զձիւն որպէս զասր , և զմեզ որպէս
փռչի ցանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս պատառս . առաջի
ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ :

Առաքէ զբան իւր . և հալէ զնոսա . շնչե-
ցեն հողմք . և գնասցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր Յակովբայ , զարդարու-
թիւն և զիրաւունս խորայէլի :

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր .
և զգառաստանս իւր ոչ յայանեաց նոցա :

Փանօք Հօր և . " Այժմ և " .

Ալէմծ, Ռմ^ա . Է, Լուիա . Ալէ " .

ՎԵՐԶ

ԴԿ . **Ա**յժմ ցից ըզքե՛ղ Տէր զճո՛ւթի՛ն
իմ . անէն ճո՛ւթի՛մ իմ :

Տէր հաստատիչ իմ , ապաւէն իմ և փրկիչ
իմ . անէն ճո՛ւթի՛մ իմ :

Աստուած օգնական իմ , և ես յուսամ 'ի
նա . ապաւէն իմ , եղջիւր փրկութեան իմոյ՝
ընդունելի իմ է :

(Օրհնելով կարգացից առ Տէր , և 'ի թըշ-
նամեաց իմոց ապրեցայց :

Շուրջ եղեն դինև երկունք մահու . և ուղիք անօրէնութեան խռովեցուցին զիս :

Ա իշտք դժոխոց պաշարեցին զիս . և ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու :

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարգացի , և առ Աստուած իմ աղաղակեցի :

Դժոխքներ ինձ զօրութիւն 'ի պատերազմի . և զյարուցեալսն 'ի վերայ իմ , ներքոյ իմ անորեք . ալէ թշուառ անկողնսմ , մահա :

Օթնամիս իմ հալածականս արարեր . և զատելիս իմ սատակեցեր :

Աղաղակեցին , և ոչ ոք էր որ փրկէր ըզնոսա . կարգացին առ Տէր , և ոչ լուաւ նոցա :

Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի առաջի հողմոյ . և որպէս կաւ գռեհաց կոխեցից ըզնոսա :

Փրկեսցէ զիս Տէր 'ի հակառակութենէ ժողովրդոց . և կացուցէ զիս գլուխ հեթանոսաց :

Դպրովորդ՝ զոր ոչ գիտէի , ծառայեաց ինձ : և 'ի լուր ականջաց լուաւ ինձ :

Արդիք օտարաց ստեցին ինձ . որդիք օտարաց մահեցան , և կաղացան 'ի շաւղաց իւրեանց :

Կենդանի է Տէր՝ և օրհնեալ է Աստուծոյն :

ուած . և բարձր եղիցի Աստուած փրկու-
թեան խնյ :

Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ . և հնա-
ղանդ առնէ զժողովսւրդս ընդ ինե :

Փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց իմոց բարկացո-
ղաց . յայնցանէ որք յարուցեալ են 'ի վերայ
իմ՝ բարձր արարեր զիս . և յառնէ անխաւէ
փրկեցեր զիս :

Սասն այսորիկ՝ խոտոտվան եղէց քեզ 'ի հե-
թանոսս . և անուան քում սաղմոս առացից :

Սեծ արարեր զփրկութիւն թագաւորի
նորա . առնել ողորմութիւն ընդ օժեւոյնորա
՛լաւ թի . և ընդ զաւակի նորա յազգէ մինչեւ
յազգ :

Փաւք հօր և" . Այժմ և միշտ և .

Ալէ՛ լո՛ւիա . Ալէ՛ լո՛ւիա :

ԿԱՆԱՆԱԳԼՈՒԽ

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻՆ

ԵՌ

ՆՈՐ ԿԻՐԱԿԵՒՆ

ՍԵՂՄՈՍ

Օրհնեա անձն իմ զՏէր . օրհնեցից
զՏէր 'ի կեանս իմ . սաղմոս ասացից Աս-
տուծոյ իմոյ՝ մինչև եմ ես :

Մի յուսայք յիշխանս՝ և մի յորդիս մարդ-
կան , զի ոչ գոյ փրկութիւն 'ի նոսա :

Ելցէ հողի 'ի նոցանէ՝ և դարձցին անդ-
րէն 'ի հող . և յայնմ աւուր կորեցեն ամե-
նայն խորհուրդք նոցա :

Երանի ազգի՝ որոյ Տէր Աստուած Յակով-
բայ օգնական է նմա . և յոյս նորա 'ի Տէր
Աստուած է :

Ո՞ր արար զերկինս և զերկիր , զծով և զա-
մենայն որ է 'ի նոսա :

Ո՞ր պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան . և
առնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց . և արձակէ զկապեա-
լը Տէր :

Տէր բանայ զաչս կուրաց . և կանգնէ ըզ-
գլորեալս Տէր :

Տէր սիրէ զարդարս . Տէր պահէ զպան-
դուխտս . զորքս՝ և զայրիս ընդունի Տէր . և
զձանապարհս ամբարշտաց կորուսանէ :

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան , Եւստ-
ուած քո սիրօն՝ յազգէ մինչև յազգ :

Ի՞նչ . Օ՛րհնեցից՝ ըզքեզ գոհնութեամբ ՚ի
կեանս իմ՝ : սաղմոս ասացից քեզ՝ ԲՆՈՍՏՈՍ
Թագաւոր յաղթական նոր երգով օրհ-
նութեամբ :

ՍԵՂՄՈՍ

Օրհնեցէք զՏէր՝ զի բարի է սաղմոս .
Եւստուծոյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն :

Շինէ զԵրուսաղէմ Տէր . և զջրուեալսն
խրայելի ժողովէ :

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս , և պատէ զամե-
նայն վէրս նոցա :

Որժուէ զբազմութիւն աստեղաց . և զամե-
նեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ :

Մեծ է Տէր , և մեծ է զօրութիւն նորա .
իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ :

Ընդունի զհեզս Տէր . և խոնարհ առնէ
զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

Օրհնեցէք զԱստուած խոստովանութեամբ, սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ:

Ո՞ր զգեցոյց զերկինս ամպովք, և պատրաստ արար զանձրե իւր յերկիր:

Բուսոյց զխոտ 'ի լերինս, և զդալարի՝ 'ի ծառայութիւն մարդկան:

Ո՞ր տայ անասնոց կերակուր, ձագուց ագռաւուց՝ ոյք կարդան առ նա:

Ո՞չ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ Տէր, և ո՞չ ընդ իրանս առն հսկայի հաճեցաւ:

Այլ հաճեցաւ Տէր ընդ երկիւղածս իւր, և ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան յողորմութիւն նորա:

Ի՞նչ Բաղքընացի՞նք զՔրիստոս՝ գոհութիւնք երկիւղածաց անուանքո՞ւ, զոր յօւսած ջուղեմը ողորմութեամբ քո՞վ 'ի խորհմանդ և կենսաբեր դալստեանդ քոյ:

ՍԸՂՄՈՍ

Գո՞նվեա՛ իբրուսադէմ ըզՏէր:

Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո սիօն:

Օ՞ր զօրացոյց զնիգս գրանց քոց, և օրհնեա՛ց զորդիս քո՝ 'ի քեզ:

Ո՞ր եղ զսահմանս քո՝ ի խաղաղութիւնս .
պարարտութեամբ ցորենոյ լըշոյց Ղֆեղ :

Լճաքէ զբան իւր յերկիր . վազվաղ ըն-
թանանս պատգամք նորա :

Պէնէ զձիւն որպէս զասր , և զձէդ որպէս
փոշի ցանեաց :

Լճիկանէ զսառն որպէս պատառս . առաջի
ցրտոյ նորա ո՞ր կարէ կեալ :

Լճաքէ զբան իւր՝ և հալէ ղնոսա . շըն-
չեսցեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր Յակովբայ , զարդարու-
թիւն և զիրաւունս Խորայէլի :

Ո՞չ աշխատէս արար ամենայն ազգաց Տէր .
և զդատաստանս իւր ո՞չ յայտնեաց նոցա :

Էի . Օքե՛ղ Քրիստոս գո՛վէ՛ եկեղեցի՛ փը՛ր
կեա՛լ քո սո՛ւրբ . ցը՛նծալո՞վ տեսնէ՛ ըզ
քե՛զ ը՛զ փըրկո՛ղդ ե՛կեա՛լ հայրակա՛ն ի՛շխա
նութեա՛մբ՝ ի՛ պըսակե՛լ ըզ սո՛ւրբը՛ս քո՛ :

ԿԸՆՈՆԵԸ ԳԼՈՒԽ

ՄԵԾԻ ՈՒՐԱԲԵՌՈՒՆ

— ❖ ❖ ❖ —

ՍԸՂՍՈՍ

Իշխա՛նք հալածեցին դէս 'ի նանիր .
անլէճլո՛մ՛հա՛ :

Ե 'ի բանից քոց երկեալ սիրտ իմ , անլէճ
լո՛մ՛հա՛ :

Տնծացայ ես 'ի բանս քո , որպէս այն՝ որ
գտանէ աւար բազում :

Ո մեղս ատեցի և անարգեցի , և զօրէնս
քո սիրեցի :

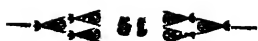
Եթե՛ն անդամ յաւուր օրհնեցից զքեզ ,
վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ՝ յի
սիրեն զօրէնս քո . և ո՛չ դոյ 'ի նոսա գայ-
թակղութիւն :

Սպասեցի փրկութեան քում Տէր , և ըզ-
պատուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո , և
սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս
քո . զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի
քո են :

Ի՞նչ Երեմիայի՞ն խնդրուածք իմ առաջի քո
Տէր • ըստ բանի քում իմաստունն ամբողջս :
ալէլուիա • ալէլուիա :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր • և
բանիւ քով փրկեա՛ն զիս :

Բաղնացեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո •
յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո • զի ամենայն
պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս • զի
զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Տանկացայ փրկութեան քում Տէր • և օ-
րէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ • և իրա-
ւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ •
ինդրեա՛ն զճառայս քո • զի զպատուիրանս
քո ես ս'չ սոռացայ :

Փա՛նք Հօր՝. Այժմ և՛ :

Ա՛լէլուիա՛. Ա՛լէլուիա՛ :

ԿԱՆՈՆԱԳԻՈՒՄ

Մ Ե Ծ Ի Հ Ա Ր Ա Թ Ո Ւ Ն

Ա Ռ Ա Զ Ի Ն Զ Ա Յ Ն

ԱԶ • **Պատեա՛ Տէր զայ՛ն** : Գե՛թ յե՛ղ. 31 •

Յէր Սաղճասանն և Կանանագլխոյն , Գաշթոն առնի ըստ
 յայնին , և Հանգստեան Աւերարան ընթերցեալ լինի : Իսկ
 եկէ խաչի Գոն իցէ : Այսօր անճառ առի , և խաչելութեան
 Աւերարան ընթերցեալ լինի : Ղինի՛ Երազօշ տէրչի՛ . և
 հեթեաբար էրգ : Տրամահաղորդ՝ իմ Չարհաւրեցան : և
 ապա , Հոգւոց . և Հայր մեր : Ղինի՛ Եւ խաղա : Օրհ-
 նաւթիւն և՛ : Ապա յիսանիցի Օրհնութիւնն ըստ պատշաճի
 առաքնի :

ԵՐԳ

ՅԵԱԹՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՒՂՈՍԿՈՍԻ

ԱՍԱՑԵԱԼ

ՅԱՂԱԳՍ ԾԵԾԻ ՈՒՐԳԱԹՈՒ ԳԻՇԵՐԻՆ

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ա Ց Ն

Առաջին ՍԱՂԱԳՍ՝ ԳԼ . Բ : Անդէր խառ-
վեցան՝ Տէր զի բազում՝ : Դիպարդալիմում՝ :

Ի չեա՜նք ժողովրդոց ժողովեցան՝ ի մի՜ ա-
սի՜ն . զա՜սլն Տեառն և զա՜սն օծե՜լոյ նորա՜ն :
Երեց՝ նրէնէ՜ : Բայց զվերջէնն բարձր առա՜ն :

Այսօր անձա՜ն լուսոյն ծա՛ղումն՝ ի
փրկո՛ւթեան մեր կա՛տարումըն . խոնարհի՛ ի
վերնատունն՝ ի ստուերական տօնից լըրումն .
նախ քան զընթրի՛սըն խո՛րհը՛րդոյ՝ սփածաւ
դենջա՛կ արկօղն լուսոյ . և՛ ջուր առեալ ծա-
ռա՛յաբար՝ զոտը՛ս լուանայր զանձկերտացն :

Բանին Հօր փառաց լուսոյ՝ Պետրոս մեր
ձիւ յոտս ոչ ներէր . այնրմ՝ ձեռաց որոյ են
դործք՝ երկնից երկինք և երկրաւորք . որով

կուրաց աչքք բացան՝ խուլք և համեքք ար
ձակեցան . որ վերածեաց զինքն 'ի ծովէն՝
սաստեաց ալեացն և լռեցին :

Գլխոյն ընտրեալ հօտին փոքու՝ սաստէր
ղխորհուրդն ոչ գիտելոյ . որով դառնայր և
հնազանդիւր՝ զոտս և զգլուխս մաքրել մաղ
թէր . գլխոյս ասէ՞ չէ թնչ պիտոյ՝ լուացու
մին ջրոյ զի լուացեալ է . ոտիցրդ պէտք են
մաքրութեան՝ յօգիլ 'ի գլուխս սրբու
թեամբ :

Գասուց իւրոց աշակերտաց՝ զոր նախ բա
նիւ վարդապետեաց . այսօր գործով լըծայրա
գոցն՝ եցոյց յինքեան զխոնարհութիւն . սպա
սաւորեալ հողեղինաց՝ այն որ անտեան է
հրեղինաց . տարեալ պաշտօն իւր ծառայեցն՝
այն որ պաշտին 'ի Արուբէից :

Եթէ ճէ՛րս ասէ էից՝ և վարդապետս բա
լօրից . զաշակերտացդ և ըզծառայից՝ զոտըս
լուացի 'ի հնոյ աղաից . միմեանց և գուր հա
մարնութեամբ՝ ցուցէք զնոյն խոնարհութիւն .
բարձրացելոյն 'ի կործանումն՝ և անկելոյ
բնութեանդ կանգնումն :

Ա՛յ՛ որ մաքրեցե՛ր յաւազանին՝ մաքուր
ձեռք գործս նոցին . և ուսուցեր խոնարհու

թեամբ՝ յաղթօղ լինիլ չար հրդարալին . և
զիմ լուսն զտիղմլն մեղաց՝ ազաչանօք սրբոյ
զնտին . և զզգլնացս ուղղեալ զոտին՝ խոնար
հուժեամբ ելիւք յերկինս :

Օրթի :

Արքայ Լւեաւարանիս ՅԵՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԻՍՏՈՍԻ զԲ
ԸՍՏ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

(ԳԼ . ԺԳ . : Է . 16 :)

ԼՊԷՆ ԼՊԷՆ : Ս ԷՐԸ . ԻՆՔՆ և աշակերտքն
ԻԼԲ : (ԳԼ . ԺԸ . : Է . 1 :)

Երեւոյ՛դ ՍԱՂՄՈՍ՝ ԳԼ . Խ : Երանի որ խոր
հի՛ : Որպէս փափագի՛ : Դա՛տ աբա՛ :

Բա՛ն ա՛նօրէ՛ն տւթեա՛ն եղի՛ն՝ Ի վե՛րա՞յ
Ի՛մ . Տե՛ք Տե՛ք՝ մի թո՛ղու՛ք զի՛ս : Եւե՛ր
երե՛ն : Բայց զՎե՛րԷԷ՛ն Բա՛ն .

ՎՊԷ՛ց զՊԷ՛նալն Սալսիսի՛ զոր խօսեցաւն
Ի Սիմալի . Էլիբր ըզգառն օրինակին՝ և ըզգա
զաբ՛ն ընդ եղեգին . ըզհինն՝ Ի նորբս փոխե
լով՝ զըստուեքն՝ Ի լոյս ճշմարտեւոյ՝ փոխան

գառին ինքն գողով գառն Աստուծոյ նը
ուկրելո՛վ ։

Ընդ բազարջի՞ն հաց անխորմոր՝ ետ ըզմար
մին իւր զերկնաւոր • ըզկուսածինն անսերմ
նաւոր՝ զանապական և ըզհոգեւոր • ընդ ոչ
խարի՞ն արեան ուխտին՝ ետ մեզ զարիւն
իւր ուխտ կրկին • և եղեգան գառնագռնին՝
փոխան ըզ վարս Աստուածայի՛ն ։

Թ՞ազաւո՞րն արարածոց՝ ղհացն կենաց ետ
բաղցելոց • և ըզբաժակն ուրախարար՝ որք
Աղամայ տրտմեցելոց • այս նոր ուխտ է՞ իմոյ
արեան՝ փոխան հնոյ ուխտին արեանց • զոր
յիշատակ իմ առնիցէք՝ մինչև եկից ես միւս
անգա՛մ ։

Ժողովեալքս՝ ի քէն հայցեմք՝ ընդ ժողո
վեալ մեռասանին • որ զկենարարըդ քո մար
մին՝ բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին • շնոր
հեա և մեզ Տէր ընդ նոսին՝ հաղորդ լինիլ
քում սեղանին • կենաց հացիդ յոր փափա
գիմք՝ և ըմպելոյդ ում ծարաւի՛մք ։

՚Ի՞ յընտրելոց աշակերտաց՝ յուզաս մեկ
նեալ՝ իսուրբ գառանց • զբարձօզ մեղաց գառն
Աստուծոյ՝ մատնէր ՚ի մահ ընդ արծաթոյ •
՚ի յընթրի՞սըն հոգեւոր՝ մերձի ժպիրհն և

նենդաւորն • ուտելով ընդ վարդապետ՝ ըն
յաճախէ զխաբէութիւնն :

Ի զիսն խօսէ՛ր աղերսալի՛ խաւարելոյն
վասն դարձի • մի ոմն 'ի ձէնջ ասէ եղբարք՝
զիս մատնելոց է առ 'ի մահ • Պետրոս լուեալ
զայն զարհուրէր՝ և ակնարկէր առ Յով
հաննէս • հարցանել թէ ո՞վ իցէ՝ դաւաճա
նօղ վարդապետի՛ն :

() ԲԹԻ :

Արքայ Աւետարանիս ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ որ
ըստ

ՂՈՒԿԱՍՈՒ

(ԳԼ • ԻԲ • Է • 1 :)

Մ'երձեցաւ տօն բաղ՝ : Ալէքշ • հայհոյու-
թեամբ խօսէին 'ի նա : (Է • 65 :)

Երբորդ ԱՅՂՄՈՍ՝ ԳԼ • ԾԸ • Փրկեա՛ զիս 'ի՛ :
Աստուած մերժե՛ : Ի՛նչ որ Աստուած աղ՛ :

Փրկեա՛ զիս 'ի Թը՛նա՛ մեա՛ց 'ի մո՛ց Աստ-
ուած 'ի մ', և 'ի՛ հալա՛ ծչաց իմո՛ց ապրե՛

յո՞ղի՞ս : Երեւո՞ւնք : Բայց զվերջինն
 Գա՛րջը ասա :

Խնամով սիրո՞յն յիւր սիրելեաց՝ ըզ-
 տըրտմութիւնքն փարատեաց . Թացեալ պա-
 տառ տայ յուգայի՝ նշանակեալ զգոզն մաս-
 նիւ . զոր առեալ և մերկացաւ՝ յԱստուա-
 ծային Հոգւոյն շնորհաց . մատնեցաւ նախա-
 չարին՝ ընդ մատնութեան վարդապետի՞ն :

Պա՛յրազոյն լուսոյն զրկեալ՝ խաւարա-
 սերն արտաքս ելեալ . Տէրըն յայտնէր լոյս
 եղելոցն՝ զգայթակղելն՝ ի գիշերին . Պետրոս
 խօսէ՞ր խրախուսելի՝ և կշտամբիւր հաւախօ
 սի . զիւրն յաշխարհէ զգոխիլն ասէ՛ր՝ և ըզ-
 գալուստ Հոգւոյն պատմէ՛ր :

Կե՞դրոնեան յայնկոյս ճորոյ՝ ի վերնա-
 տունն ել խորհրդոյ . էմնատ պարտէզ ընդ
 պարտիզի՝ էմոյծ զԱգամ յադին գրախտին .
 մուծցես և զմեզ Տէր ընդ նմին՝ ուստի հա-
 ներ նախ զառաջինն . զի ժառանգել ըզ-
 հայրենին՝ արժանասցուք մեք վերլստի՞ն :

Հոգայր ըզկրի՞ցըն տըրտմաբար՝ երիւքն
 եղեալ առանձնաբար . փրկել զաշխարհս
 հոգիս յօժար՝ բայց է բնութիւն մարմնայս

տըլար • սչ ոմն ուժեղ և զօրաւոր և ոմն
անզօր վրտանդաւոր • այլ մի և նոյն գոլ միա
ւոր՝ կրէր ըզկիրսն կամաւոր :

Չայնիւ մաղթէ՞ր աղօթական՝ վասն իմ
առ. Հայր իւր հական • ծունըդ դնէր խոնար
հական՝ որում կըրկնի ծունըդ ամենայն • եթէ
ժրկի՞ն մարդկան հնար է՝ առանց մահու իմ
որ գրեալ է • բաժակ մահուս յինէն անցէ՝
սչ իմ կամու • այլ քոյդ եսցէ՝ :

Պօղեալ յերկի՞ւղ քրտանց հոսման՝
որունաճե կայլակ վիժման • ի զօրանալ հը
րեշտակ մերձեալ՝ զօրինական գիրն լցեալ •
զի կատարեալ էառ զքնութիւն՝ Աստուա
ծըն բան ըզմարդկութեան • պարտ էր զեր
կիւղ և զտրամութիւն՝ յիւրումն կրել տը
նօրէնութեա՛ն :

() ԸԹԻ :

Աբրոյ Բւետարանիս (ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ որ
լստ

ՄԱՊՈՍԻ

(ԳԼ • ԺԴ • Է • 27 •)

Իւ ասէ ցնոսա (ՅԻՍՈՒՍԻ՝ Ա էՐԷ • և սկսաւ
լաւ • (Է • 72 •)

Չորրորդ ՍԱՀՄՈՍ՝ ԳԼ . ԿԸ . ԼՆՍՈՒԼԱԾ՝
 մտին հե" : Որ հովուեսդ" : Յնծացէք առ
 ԼՆՍՈՒԼԱԾ" :

Նո՛քա՛ ի՛ն՝ ձե՛ռանէ՛ զո՛ւմմէ՛ մե՛րժե՛
 ցա՛ն . մե՛ք ժո՛ղովուրդ՝ ք ե խա՛շն արօ՛տի՛
 քո՛ : Երեց՝ : Ինչեւ՝ : Ինչոյ զվերջինն Բա՛րճր առա՛ :

Ո՞ւրապա յիշ փառաց էին՝ որ ըստ բնու
 թեաննր մարդկային . տաղնապեցար ՚ի գի
 շերին՝ աղօթեցեր առ Հայր յերկինս . ծա
 գեա՛ն ՚ի մե՛զ զլոյսդ երկնային՝ ե փարատեա՛
 զերկիւղ չարին . մասունք հոգւոց մեր ե մար
 մին՝ յերկիւղ քո սուրբ բւեռեսցի՛ն :

Մե՛րձեալ յուզանս որ մատնելոց՝ հան
 դերձ դասուն փարիսեցւոց . անկան նրման
 ստորանկելոցն՝ որք յաւիտեան չեն կանգնե
 լոց . յուզաս նենգաւ համբուրելով՝ առիթ
 մահու նըշան տալով . փոխան սիրոյ զնա մատ
 նելով՝ չար ընդ բարւոյ վըճարելո՛ւ :

Յայնժամ առ գո՛ւթ սիրոյն Պետրոս՝ ըզ
 ծառային անուն Մաղքոս . եհատ սուսերբ
 զականջն աջոյ՝ որ ոչ լըւաւ Տեառն իւրոյ .
 իսկ Տէրն մե՛ր արագապէս՝ յունկըն մեր

(Օրթի :

Արբոյ Աւետարանին (ՀԱՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ

ԸՍՏ

ՄԱՏԹԵՈՍԻ

(ԳԼ . ԻԶ . Հ . 31 :)

Յայնժամ ասէ ցնոսա՝ Սէրլ . և փա-
խեան : (Հ . 36 :)

Հիւսիսեայ ՍԱՂՄՈՍ՝ ԳԼ . ՃԸ : Աստուած
օրհնութեան իմոյ՝ Ասաց Տէր ցՏէր իմ՝ :
Խոստովան եղէց քեզ Տէր բո՝ :

Խօսե՛ցա՛ն զի՛նչն լե՛զուա՛լ նե՛նդա՛
ւորա՛ւ , և՛ բանի՛ւ ա՛տելութեա՛ն զիս պա՛
շարեցի՛ն : Երեց՝ երեւ : Բայ ՂԱԵՂԷՆՆ
Է՛րջը *** :

Զօր կապանաց մարդկան լուծիչ՝ որ կա
պեցար ընդ կապելոյն . զիս արձակեալ յինքնա
կապէս՝ մեղաց կապից դժոխայնոյն . որ ընդ մե
ղօք պարտաւորին՝ կացեր անմեղդ՝ ի յատենի .
յորժամ փառօք դաս հայրենին՝ մի դատես
ցես զիս քնդ նոսի՛ն :

Պատկառանօք հինն Աղամայ՝ որ ձաղեցար

վասնն նորա . ջընջենա զամօթ մեղաց լըբբին՝
որով զերեսս իմ ծածկեցին . որ ներեցեր չար
ծառային՝ ածեալ ձեռք քեզ ապտակին .
հար ուժգնակի զդէմս չարին՝ որպէս և զիս
եհար ուժգին :

Սննն լուսոյ յառաւօտին՝ ՚ի յուրբա
թու հընոյ զատկին . կայր առաջի գատա
ւորին՝ ծառայն նըստէր ՚ի յատենին . ՚ի հար
ցանել Պիլատոսի՝ Տէրն ոչ առնէր պատաս
խանի . զի կանխասաց գիրքն լըցցի՝ եղէ ես
մարդ որ ոչ խօսի :

Իսմկանն դասք զինուորացն՝ արկին հան
դերձ նախատանաց . այնմ որոյ զգեստնէ լոյս
փառաց՝ իբրև զօթոց զինքեամբ արկած . ՚ի
ծռնր իջեալ կատակէին՝ զգլուխն եղեգամբ
հարկանէին . պըսակ ՚ի փշոց բոլորէին՝ լը
փուշ մեղացն բարձողի :

Սոսկալին Վերովբէից՝ բառնայր ին
քեամբ ըզփայտխաչին . մինչ ՚ի տեղի գողգո
թային՝ յորում եդեալ՝ մարդն առաջին . ե
տուն ըմպել գինի զմըսեալ՝ և կերակուր
լեղեաւ խառնեալ . որով զպըտղոյն դառն
ճաշակ՝ փոխեաց մեզ քաղցր և տխրեալ :

Սերնտկա նքն զարհուրեալ՝ տեսին ըզ

Տէրն մերկացեալ . և զՀանդերձսն բաժա
նեալ՝ պատմութեանն վիճակ արկեալ . ըզ
ձեռնն և զոտն ծակեցին՝ ըստ յայտնա
պէս Պաւլոսեան ձայնին . ընդ փայտ խաչին
բեռեցին՝ զմատունսն որ գրեաց 'ի տալիս
տակի'ն :

(Օրթի :

Արքայ Աւետարանիս ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ
ԸՍՏ
ՄԱՏԹԷՈՍԻ

(ԳԼ . ԻԶ . Է . 57 :)

Իսկ նոցա կալեալ՝ : Ա իւր . ելացդառնա
պէս : (Է . 75 :)

Ա իցերորդ ԱՅՂԾՈՍ՝ ԳԼ . ՃԺԷ : Խոստո
վան եղերուք Տեառն զի բարի՝ : Մինչե
ցայն գոհն՝ որ ասէ . Բացէք ինձ զգրո՝ : Իցորդ :

Խոստովան եղերուք Տեառն զի
բարի՝ է՝ , զի յաւիտեանէ՝ ո՛ր զորմու
թիւն նորա՝ : Երէցս իբիւտ : Բայց զՎԵՐԷԻՆ
Բա՛րճը աս :

Տա՛րածեալ ձեռք ընդ ձեռաց՝ ոտք ընդ

տալից ընթանալեաց . փայտ ընդ փայտի դառն
պլտողը՝ կեանք ընդ մահու փոխարկելով . 'ի
մէջ երկունց անօրինաց՝ կայր մերկացեալ
տո՞ւօյն օրինաց . զոր ոչ տեսին ազգքն կու
րաց՝ բաց 'ի միոյն աւաղակաց :

Ի՞նչպէ՞ս արեգականն՝ ըզտինն արար գի
շերանման . զըստուերն քօղ արկ մերկու
թեան՝ զի մի տեսցէ տին տնարժան . 'ի մէջ
րեայնն նըսեմացաւ . յորժամ Ադամ մեղօք
մեռաւ . 'ի յիննեորդն 'ի լոյս դարձաւ .
յորժամ մահուամբ մահն լուծաւ :

Յօգէր արած սրբ ցաւագին՝ մայր Տեառն
որ կայր մերձ առ խաչին . յորժամ լըսէր ըզ
ժարաւին՝ բարբառելոյ իւր միածնին . ետուն
քացաւ ի խառնեալ լեղի՝ այնմ որ ըլխեաց
գետ յագենի . և 'ի վիմէն վըտակ բարի՝
արբոյց տոհմին դառնացողի :

Իբժեեալ յերրորդ ժամու օձին՝ զմիտըս
նախնւոյ մօրն Իշային . 'ի վեցն անկեալ մարդն
առաջին՝ հաւանական բանիւ նորին . 'ի սոյն
ժամու Տէրն 'ի խաչին՝ զի քաւեսցէ զմեղըս
նոցին . և յորժամ եւ Ադամին հին՝ եդ զա
ւաղակն 'ի մէջ դրախտի՝ն :

Փափրելի՜ բարբառ ընդ իմ՝ էլի էլի առ

Հայր գոչէր : զհոգին կամաւ Հօր աւանդէր՝
զհոգիս մարդկան նոյն ընծայէր : երկիր հի
մամբք սասանեցաւ՝ և վարագոյրն ընդ մէջ
հերձաւ : վէմք 'ի յինքեանց պատառեցան՝
և գերեզմանք մահու բացան :

Քա՞րողի՞ 'ի սքանչելեաց՝ Աստուած մարմ
նով վասն իմ խաչեալ : մերով բնութեամբ
բլա մեռանի՝ Աստուած անմահ խոստովանի :
կրկնավըտով կողին աղբերբք՝ եկեղեցի իւր
հաստատի : ջրով ըն մաքրի՝ զարիւնն ըմպէ՝
զՈրդի ընդ Հօր փառաւորէ :

—
(Օրթի :

Սրբոյ Աւետարանիս ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ որ
լսա

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

(ԳԼ • ԺԸ : Է • 2 •)

Գիտէր և յուզա՞ : Սէրն • և վաղվաղա-
կի հաւ խօսեցաւ : (Է • 27 :)

ՆՈՐԻՆ ԵՐԳ.

ՎԱՅՆ

ՄԵԾԻ ՈՒՐԲԱԹՈՒ ՑԵՐԵԿԻՆ

ԱՒԱԳ ԿՈՂՄ

ԵՒ

ՎԵՐՋ

ԲԿ. } **Ս**ո՞րոգո՞ւ ախեղերաց՝ որ զգեցու
ԴԿ. } ցեր մեզ լոյս փառաց . արկար ըզքե՛րի
զինուորաց՝ զքղամիւլ կարմիր նախատանաց .
մերկեա՛յ յինե՛րն ըզքուրճ մեղաց՝ ըզտըրտմա
գինն արեամբ ներկած . և ըզգեցո՛ղ զուրախա
լին՝ ըզպատմուճանն իմ՝ զառաջի՛ն :

Ե՞րկնաւո՞ր Թագաւորիդ՝ 'ի ծունր ի-
ջեալ խաղ առնէին . ծածկեալ ըզգլուխը
կըռփէին՝ և եղեգամբ հարկանէին . և զիմ
անկեալ՝ մինչ 'ի գետին՝ 'ի հնազանդիլ
կամայ՝ չարին . մի Թողուցուս խաղալ սողին՝
այլ կանգնեսցես զիս վերըստի՛ն :

Ի՞նչա՛յլ բոլ՝ որդդ քո մարմին՝ յետ վըճը

առյ դատաւորին . սաստիկ էառ զհարուած
գանին՝ վասըն գանից նախաստեղծին . զիս
որ յոտից մինչև ցգըլուխ՝ ցաւօք նեղեմ
անհընարին . առողջացո՛ դարձեալ կրկին՝ որ
պէս շնորհօք աւաղանի՛ն :

Սըրբաւիւմ յլ պըճնեալ զարդուն՝ զոր
զգեցուցեր Ահարօնին . փոխան պըսակ՝ ի փշոց
եդին՝ մըշակք այգւոյն Խարայելին . ըզփուշ
մեղաց հանցես յինէն՝ զոր յիս եհար իմ
թշնամին . և ողջացո՛ զխայթուած վիրին՝
զի սպիք մեղացըն ջընջեսցի՛ն :

(Օրթի :

Սրբոյ Աւետարանիս ՀԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ
ԸՍՏ

ՄԱՏԹԷՈՍԻ

(ԳԼ . ԻԷ . Հ . 1 :)

Իբրև այգ եղև՝ Ս խըշ . և մայր որդուցն
Օ եբեգեսայ (Հ . 56 :)

ԵՐԿՐՈՐԻ ԵՒ ՉՈՐՈՐԻ ՉԱՅՆ

ԲԶ . } Ետուն ըմպե՛լ քեզ ըղեղին՝ և լոյ
ԴԶ . } քացախն ՚ի ծարաւին . արբեր կամաւ
զի քաղցրասցին՝ ճաշակք պըտոյ դառնադու

նին . ըզդառնուի՞ն թունաւորին՝ զոր 'ի մասունս հոգւոյս արկին . հերքեա՛ 'ի բաց հանդերձ սովին՝ և քաղցրասցի սէր քո 'ի սմին :

Ասօղնեալ ծառոյ մահաբերին՝ այն որ բուսաւ 'ի մէջ դրախտին . փոխան բարձեր զփայտ խաչին՝ 'ի գողգոթա հաներ տեղին . զիմ առ 'ի մեջս անկեալ զոգին՝ և ծանրադոյն բարձօղ բեռին . յաճ 'ի յուսոյդ ըստ ոչ խարին՝ հան 'ի յերկինս յուխտեալ տեղի՞ն :

Ի՞՞ յուրբաթո՞ւ ժամ երրորդին՝ բեռեցար Տէր 'ի խաչին . լուծեր զկապանս նա խաստեղծին՝ և կապեցեր ըզթըշնամին . զիս ամրացո՞ւնդ հովանեալ՝ կենդանարար քո նըշանին . և 'ի ծագելն յարեւելից՝ լուսաւորեա՛ լուսով նորին :

Ի՞՞ րանեալ աւազակին՝ բացեր զգուռն ադին դրախտին . ըստ հաւատոյ սըրտինորին՝ կատարեցեր ըզ խնդրելին . տո՛ւր և ի՞նձ Տէր ընդ նրմին՝ լըսել ըզնոյն պատասխանին . այսօր ընդիս իցես յադին՝ 'ի հայրենիս քո առաջին :

(ՐԹԻ :

Արքայ Աւետարանիս ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ

ԸՍՈՒ

ԾԱՐԿՈՍԻ

(ԳԼ . ԺԵ . Է . 1 :)

Եւ վաղվաղակի ընդ առաւօ" : Ա եւ Ն .
եկեալ էին . յԵրուսաղէմ : (Է . 41 :)

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ , ԵՒ ՎԱՌ

ԱԿ . } Բա՞րբառեւ լի վ զէլին էլին՝ հիմունք
ԳԿ . } երկրի տատանէին . և վարագոյր հին
օրինին՝ վերուստ 'ի վայր պատառէին . արդ-
ընդ վիմա՞ցն որ շարժէին՝ շարժեալ զանշարժ
սիրոս 'ի բարին . ընդ պատառել վարագու-
րին՝ զիմ պատառեալ ըզգիւր պարանի՞ն :

Ա՞րեգակա՞ն լոյս քօղ տրկեալ խաւարա-
նայր միջօրէին . և գերեզմանք բանային՝
մարմինք սըրբոցն յառնէին . ընդ խաւա-
րի՞լ լուսաւորացն՝ մաքրեալ յինէն զգործ
խաւարին . ընդ մեռելոցն որ յառնէին՝ կանդ-
նեա զմեղք մեռեալ հոգի՞ս :

Վ՞որ սիրո՞յ պատուիրանին՝ գործով լը
ցօղ ելեր բանին . աղօթելով առ Հայր
յերկինս՝ թողուլ ըզմեղս որ 'ի խաչին . ինձ

որ հոգւոյն հաւատացեալ՝ երկբարեգեմ
քեզ միածին . թող ըզլուծումըն հրամանին՝
մի յիշեսցին մեզն առաջին :

Սաբսեցին ոտնդարամեաք՝ 'ի յաւան
դին առ Հայր զհոգիդ . որ 'ի դժոխս իջեր
ներքին՝ 'ի բանդ մահու և խաւարին . կա
պեալ զիշխանն մահածին՝ հաներ զհոգին
որ 'ի բանտին . և զիս հանցեօ Տէր ընդ նո
սին՝ բանտէ մեզաց աղլամըջին :

(Եթի :

Աբրոյ Աւետարանիս ՀԻՍՈՒՍԻ ՎԵՐՍՏՈՒՄՈՐ
ըստ

ՂՈՒԿԱՍՈՒ

(ԳԼ . ԻԲ : Է . 66 :)

Եւ իբրեւ այդ եղև՝ Ա իւր , (ԳԼ . ԻԳ .
Է . 49 :) տեսանէին զայն :

ԱՌԱՋԻՆ ԵՒ ԵՐԴՐԻ ՁԱՅՆ

ԱԶ . } Աղբերացն անապական՝ որ յետ մա
ԳԶ . } հուն անմահարար . բողիսեալ 'ի քէն
վրասկ կրկին՝ 'ի նորոգումըն կողածնին .
բաց ըզբերան իմ յաբբուցումըն՝ քարեան

կենարարին . լըւա դարձեալ յաւազանին՝
թէ ոչ շնորհօք այլ արտասուօք :

Յամմահի՞դ մեռանելոյ՝ զմեռեալ հոգիս
կենդանացո՛ր . թաղմամբ 'ի նոր գերեզմանի՝
զթաղեալս 'ի մեղրս վերածեա՛ . 'ի գբի ներք
նս՛լմն իջանելով՝ 'ի գբոյն մեղաց վերաբե-
րեա՛ . 'ի ստուեր մահու քո բնակելով՝ լուսա-
ւորեա՛ և զիս հոգւո՛վ :

Ար՛րտ իմ առ քե՛զ աղաղակէ՝ բան որ ընդ
հօր իսկըզբանէ . որ կամաւոր վասըն մարդ-
կան՝ կրեցեր մարմնով զայս ամենայն . ինձ
լըսելի՞ արա՛ ըզձայն՝ յարքայութեանը քո
կոչման . ընդ ժողովոցն անդ անդրանկացն՝
օրհնել ըզքեզ միշտ յաւիտեա՛ն :

() րթի :

Արբոյ Աւետարանիս ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ
ԸՍՄ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

(ԳԼ . ԺԹ . Հ . 17 :)

Ի՛նչ նոքա առեալ՝ Ա՛լէլ . յոր խոցե-
ցինն : (Հ . 37 :)

Օ ի՛նչ Այսօր տե՛սաւ ին՛ առի Սողոմոն իջաւրք . նշանեցաւ՝, ի՛նչ . 'ի կարգաւ իմաւմ' : Եւ ապա ընթերցեալ լինի Աւերաբան իտլեւոսիեան ըստ յայնին . եւ զինի առի Հարաւան՝ Նորագոյ՝ : Իսկ սմանս զԱւերաբանի Հարաւանն Քոյնն . եւ սմանս զՆորագոյն համայնն առնն . իսմս սո է : Բայց յորժամ զպաշտման Հարաւանն հանգստիան առնս՝ զինի Հարաւանացն առի Սողոմոն ըստ յայնին . եւ ընթերցեալ լինի Աւերաբան ըստ յայնին . եւ զինի Աւերաբանին առի յԱստուածանկողին ի՛նչ Քի . զինի Աստուածանկողին՝ Հոգւոցն հանգու՝ : Եւ սմանս ընդ Աստուածանկողին երբեք երբեք իջաւրէն Արարիչ և մարդասերի զի քանն . եւ իսմ Եւ առաջիկն զի քանն . իսմս սո է : Եւ ապա Հոգւոց՝ : Քրիստոս Որդի Աստուծոյ՝ : Եւ Հայր Թէրոր յերկինս ես՝ :

Ս Ը Ղ Մ Ո Ս Ք

Ը Ս Տ Ո Ւ Թ Ձ Ա Յ Ն Ի Յ

Ն Ա Ւ Ք Ա Ն

Ձ Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ն

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն Ձ Ա Յ Ն

ԱՁ . Տէր՝ մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս , և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս :

Ողորմեա ինձ Տէր զի հիւանդ եմ ես . բժշկեա զանձն իմ , զի խռովեցան ոսկերք իմ :

Ինձն իմ յոյժ խռովեցաւ , և դու Տէր՝ մինչեւ յերբ :

Պարճ Տէր և փրկեալ զանձն իմ . կեցո՛ղիս Տէր ըստ ողորմութեան քում :

Օ ի ոչ ոք է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ , կամ 'ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ :

Աստակեցայ ես 'ի հեծութեան իմում , լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ . և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ 'ի սրտմոռութենէ ակն իմ . և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց :

'Ի բաց կացեք յինէն ամենեքեան , յոք գործէք զանօրէնութիւն :

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ , լուաւ Տէր աղօթից իմոց . և Տէր զինդրուածս իմ ընկալաւ :

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ . դարձցին յետս և ամաչեսցին յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին :

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

ԱԿ . Բարձր առնեմ զքեզ Տէր՝ զի ընկալար զիս . և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս :

Տէր Աստուած իմ՝ կարդացի առ քեզ և բժշկեցեր զիս . Տէր հաներ 'ի դժոխոց զան-

ձըն իմ, փրկեցեր զիս յայնցանէ՝ ոյք իջանեն 'ի գուր :

Սաղմոս ասացէք Տեառն սուրբք նորա . և խոստովան եղբրուք յիշատակի սրբութեան նորա :

Սրտմտութիւնէ 'ի բարկութեան նորա , և կեանք եմ 'ի կամաց նորա :

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք , առաւօտու եղիցի ուրախութիւն :

Երասացի 'ի բարեկենդանութեան իմում , թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան :

Տէր 'ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրութիւն , դարձուցեր զերեսս քո յինէն՝ և ես եղէ խոովեալ :

Ըռ քեզ Տէր կարդացի , և առ Լստուած իմ աղաղակեցի . զի՞նչ օգուտ է քեզ յարեանէ իմմէ , թէ իջանեմ ես յապականութիւն :

Ս'ի թէ հող խոստովան առնիցի առ քեզ , կամ պատմեցէ զճշմարտութիւնս քո :

Ի ուաւ ինձ Տէր և ողորմեցաւ , և Տէր եղև ինձ օգնական :

Պարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն . և զերծ յինէն զքուրձ . և ինձ զգեցոյց զուրախութիւն :

Որպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ . և այլ մի ևս զղջացայց , Տէր Լստուած իմ յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ :

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԲԶ • Աստուած յանուան քում կեցո՞ղիս ,
և 'ի զօրութեան քում իրա՞ւ արա ինձ :

Աստուած լո՛ւր աղօթից իմոց , ո՛ւնկնդիր
բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ , և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ , և ո՛չ հասարեցան ըզ-
բեզ Աստուած առաջի իւրեանց :

Ահա Աստուած օգնական իմ , և Տէր ընդ-
ունօղ հոգւոյ իմոյ :

'Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ ,
ճշմարտութեամբ քով սատակեա՞ զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից
քեզ . և խոստովան եղէց անուան քում
Տէր զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմեւ փրկեցեր զիս ,
և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

ԱՒԱԳ ԿՈՂՄ

ԲԿ • Աստուած ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ ,
երևեցո՞ զերեսս քո 'ի մեզ և ողորմեա՛ մեզ :

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո , յա-
ղիսս ամենայն զփրկութիւնս քո :

Խոստովան եղիցին առ քեզ Ժողովուրդք
Աստուած , խոստովան եղիցին առ քեզ Ժո-
ղովուրդք ամենայն :

Աւրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինէք , զի
դու դատես զժողովուրդս ուղղութեամբ , և
ազգաց երկրի դու առաջնորդես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
Աստուած , գոհասցին զքէն ժողովուրդք ա-
մենայն :

Երկիր ետ զպտուղ իւր , և օրհնեաց զմեզ
Աստուած՝ Աստուած մեր :

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ , և 'ի նմա-
նէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի :

ԵՐՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԳԶ . Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո , և դար-
ձուցեր զգերութիւն Յակովբայ :

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան
քոյ , և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա :

Լեցուցեր զամենայն սրտմտութիւնս քո ,
և դարձար 'ի բարկութենէ սրտմտութեան
քո :

Գարձ առ մեզ Աստուած փրկիչ մեր , և
դարձո՛ զսրտմտութիւնս քո 'ի մէնջ :

Մի՛ յաւիտեան բարկանար մեզ Տէր ,
և մի՛ ձգեր զբարկութիւն քոյ յազգէ մինչև
յազգ :

Աստուած՝ դու դարձեալ կեցուցես զմեզ
և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ :

Յոյց մեղ Տէր զողորմութիւնս քո , և զփրկութիւնս քո տո՛ւր մեղ :

Լուաք զի՛նչ խօսի Տէր Աստուած մեր , խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր՝ և առ այնոսիկ որք դարձեալ են առ նա սրտիւք :

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա , բնակիլ փառաց նորա յերկրի մերում :

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատահեսցին , արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեսցին :

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ , արդարութիւն յերկնից երեւեցաւ :

Տէր տացէ զքաղցրութիւն և երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր . արդարութիւն առաջի նորա գնացէ , դիցէ՝ ի ճանապարհի զդնացս իւր :

ՎԱՌ

ԳԿ . Տէր լճւր ալօթից իմոց՝ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ , և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն :

Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեց՛ առ իս զունկն քո . յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղժադակի լճւր ինձ :

Այսպէս օրպէս ծուխ աւուրք իմ , և ոսկերք իմ օրպէս խուլ չորացան :

Հարայ ես օրպէս խոտ և ցամաքեցաւ սիրտ իմ , մոռացայ ուտել զՀաց իմ 'ի ձայնէ հեծութեան իմոյ :

Այցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ . նմանեցայ ես հաւալատան անապատի :

Եղէ ես օրպէս բու յաւերակի , տքնեցայ և եղէ ես օրպէս ճնճղուկ միայն 'ի տանիս :

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ , և գովիչք իմ ինեւ երդնուին :

Օ մոխիր օրպէս զՀաց կերի , և զըմպելին իմ արտասուօք խառնեցի :

Յերեսաց բարկութեան սրտմտութեան քո , զի գու բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր զիս :

Աւուրք իմ օրպէս հովանի անցին , և ես օրպէս խոտ ցամաքեցայ :

Դու Տէր յաւիտեան կիսս , և յիշատակ քոյ յազգէ մինչև յազգ :

Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ սիօնի . ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ :

ԶՈՐՐՈՐԻ ԶԱՅՆ

ԴԶ . Ս' երձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր . ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր . և բանիւ քով փրկեա՛ն զիս :

Բաղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո . յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս . զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութեան քում Տէր , և օրէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ . և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ . խնդրեա՛ն զճառայս քո , զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :

՚Ի Տէրունի առաջ եկէ յայն ԴԿ ԻՅԷ՝ ԽԽ՝ ԶՍԱԼ՝ ՄՈՍՍ ԴԽ՝ :

՚Ի խորոց կարգացի առ քեզ Տէր՝ Տէր՝ լուր՝ ձայնի իմում :

Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն աղօթից իմոց :

Թէ՛ զանօրէնութիւնս իմ քննես Տէր՝ Տէր , իսկ ո՞ր կարէ կալ առաջի քո . զի 'ի քէն է քաւութիւն :

Սասն անուան քո համբերի Տէր . համբեր

անձն իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ
'ի Տէր :

'Ի պահէ առաւօտու՝ մինչև յերեկոյ . 'ի
պահէ առաւօտու՝ յուսացաւ խորայէլ'ի Տէր :

'Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, և 'ի
նմանէ է փրկութիւն . և նա փրկեաց զխորայ-
էլ յամենայն նեղութեանց նորա :

ՎԵՐ Զ

ԿԿ . Տէր լուր աղօթից իմաց . ունկն դիր խըն-
դրուածաց իմաց ճշմարտութեամբ քով :

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի մտա-
ներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում, զի ոչ
արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ . խոնարհ
արար յերկիր զկեանս իմ . և նստոյց զէս 'ի
խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ
խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս . խորհեցայ
յամենայն դործս քո, յարարածս ձեռաց քոյ
խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Ընձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ
քեզ . վաղվաղակի լուր ինձ Տէր, զի նուա-
ղեցաւ յինէն հոգի իմ .

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն .

նմանիցիմ այնոցիկ , ոյք իջանեն 'ի դուռ :

Ի սելի արա ինձ առաւօտու զողորմու-
թիւնս քո . զի ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից . զի
առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տէր . զի
զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո . զի դու ես
Լստուած իմ :

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ 'ի
յերկիր ուղիղ :

Ասն անուան քո Տէր՝ կեցուցես զիս ,
արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ
զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ զթշնամիս
իմ . և կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ ,
զի ես ծառայ քո եմ :

Օրի ՍԱՂԱՐՈՍԱՑՍ՝ շնորհակալ էիք ԱՅԵՏԱՐԱՆ
հանգստեան ըստ յայնի :

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

ԸՍՑ ՈՒԹ ԶԱԹՆԻՑ

ԱՒԵՏԱՐԱՆ

ԸՍՑ

ՄԱՏԹԷՈՍԻ

(ԳԼ . ԺԳ . 4 . 36)

ԱՒԱԳ ԿՈՂՄ ԵՒ ՎԵՐՋ

ՏԵՍԱՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ :

ԲԿ . } **Յ**այնժամ թողեալ ՅԻՍՈՒՍԻ զժողո-
րԿ . } վուրդան՝ եկն 'ի տուն . մատեան առ
նա աշակերտքն նորա՝ և ասեն . մեկնեա՛ մեզ
զառակ որոմանցն ագարակի : Եւ պատաս-
խանի ետ՝ և ասէ ցնոսա . որ սերմանէ զսերմն
բարի՝ է որդի մարդոյ : Եւ ագարակն աշ-
խարհս է : սերմն բարի՝ նոքա են՝ որ որդիքն
աբքայութեան են . իսկ որոմն՝ որդիք չարին
են : Եւ թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատանայ
է . և հունձքն կատարած աշխարհիս է . և
հնձողքն հրեշտակք են : Որպէս ժողովի ո-
րոմն՝ և 'ի հուր այրի , այնպէս եղիցի 'ի կա-
տարածի աշխարհիս : Առաքեսցէ որդի մար-

Գոյ զհրեշտակս իւր , և ժողովեսցեն յար-
 քայութենէ նորա զամենայն գայթակղու-
 թիւնս , և զայնոսիկ յըգ գործեն զանօրէնու-
 թիւն : Եւ արկցեն զնոսա 'ի հնոց հրոյ . անգ
 եղիցի լալ և կրճել ատամանց : Յայնժամ
 արդարքն ծագեսցին իբրև զարեգակն յար-
 քայութեան երկնից : որ ունիցի ականջս լսե-
 լոյ՝ լուիցէ : Վարձեալ՝ նման է արքայու-
 թիւն երկնից գանձի ծածկելոյ յազարակի ,
 զոր գտեալ մարդոյ՝ թագոյց . և 'ի խնդու-
 թենէ անտի երթայ վաճառէ զամենայն ինչ
 զոր ունի , և գնէ զազարակն զայն : Վար-
 ձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից առն վա-
 ճառականի՝ որ խնդրիցէ մարդարիտս գեղե-
 ցիկս : Եւ գտեալ մի պատուական մարդարիտ՝
 երթեալ վաճառեաց զամենայն զոր ինչ ու-
 նէր՝ և գնեաց զայն մարդարիտ : Վարձեալ՝
 նման է արքայութիւն երկնից ուռկանի ար-
 կելոյ 'ի ծով և յամենայն ազգաց ժողովելոյ :
 Որ՝ իբրև լցաւ , հանեալ 'ի ցամաք՝ և
 նստեալ ժողովեցին զաւրի բարին յամանս ,
 և զխոտանն 'ի բաց ընկեցին : Այնպէս եղիցի
 'ի կատարածի աշխարհիս . ելցեն հրեշտակք՝
 և մեկնեսցեն զչարս 'ի միջոյ արդարոց : Եւ
 արկցեն զնոսա 'ի հնոց հրոյն . անգ եղիցի լալ
 և կրճել ատամանց : Ասէ ցնոսա ՅԻՍԻԱՍ
 իմացարձ . զայս ամենայն : ասեն ցնա . այո՛

Տէր : Եւ նա ասէ ցնոսա . վասն այսորիկ
ամենայն դպիր աշակերտեալ արքայութեան
երկնից՝ նման է առն տանուտեառն , որ հա-
նէ՝ ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին : Վ էրԷ , Հ . 52 :

ԱՒԵՑԱՐԱՆ

ԸՍՑ

ՄԱՐԿՈՍԻ

(ԳԼ . Դ : Հ . 26 :)

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՒ ՉՈՐՐՈՐԴ ՁԱՅՆ

Տեառն մերոյ (ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍ :)

ԲԶ . } Եւ ասէր . այսպէս է արքայութիւն
ԴԶ . } Լստուծոյ . որպէս զի այր մի արկանի-
ցէ սերմանիս յերկիր , Եւ ննջեցէ և յառնիցէ
զցայգ . և զցերեկ . և սերմանիքն բուսանիցին
և աճիցեն . և նա ոչ գիտէ՝ Թէ երկիրն ինք-
նին բերէ զպտուղ՝ նախ զխոտն՝ և ապա
զհասկն , ապա զցորեանն ատուք՝ ի հասկին :
Եւ յորժամ տայցէ զպտուղն , վաղվաղակի
առաքի մանդաղ . զի հասեալ են հունձք :
Եւ ասէր . մեծ նմանեցուցուք զարքայու-
թիւնն Լստուծոյ , կամ որո՞ւ առակաւ առա-
կեսցուք զնա : Որպէս հատն մանանխոյ՝ որ յոր-
ժամ սերմանիցի յերկրի , փոքրագոյն է քան

զամենայն սերմանիս՝ որ են յերկրի : Եւ յոր-
ժամ սերմանիցի , բուսանի և լինի մեծ քան
զամենայն բանջար , և արձակէ ոստս մեծա-
մեծս , մինչև բաւական լինել ընդ հովանեաւ
նորա թռչնոց երկնից բնակել : Եւ այնպիսի
առակօք խօսէր ընդ նոսա զբանն , որպէս կա-
րօղ լինէին լսել : Եւ առանց առակի ոչինչ
խօսէր ընդ նոսա , բայց առանձինն աշակերտա-
ցին իւրոց մեկնէր զամենայն : Սկիզբ . 4 , 34 :

ԱՒԵՑԱՐԱՆ

ԸՍՑ

ՂՈՒԿԱՍՈՒ

(ԳԼ . ԺԲ . 4 . 32 :)

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ ԵՒ ՎԵՐՋ

Տեառն մերոյ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ :

ԱԿ . } Մի երկնչիւր հօտ փոքրիկ . զի հաճե-
ԴԿ . } ցաւ Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայու-
թիւն : Սկիզբ առանցէք զինչս ձեր , և տո՛ւք ողոր-
մութիւն : և արարէ՛ք ձեզ քսակս առանց հնա-
նալոյ , գանձ անպակաս յերկինս : ո՛ւր ո՛չ գող
մերձենայ , և ո՛չ ցեց ապականէ : Օ ի ուր
գանձն ձեր է , անդ և սիրտք ձեր եղիցին :
Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս՝ և ճրա-

գունք լուցեալք : Եւ դուք նմանօղք մարդկան՝ որ ան ունիցին տեառն իւրեանց՝ թէ երբ գառնայցէ՝ ի հարսանեաց : զի յորժամ գայցէ և բախիցէ, վաղվաղակի բանայցեննմա : Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ՝ զորս եկեալ տէրն գտցէ արթունս : ամէն ասեմ ձեզ՝ զի գօտի ընդ մէջ ածցէ՝ և բազմեցուցէ զնոսա, և անցեալ պաշտիցէ զնոսա : Եւ եթէ յերկրորդ՝ կամ յերրորդ պահու եկեսցէ՝ և գտցէ այնպէս, երանելի են ծառայքն այնոցիկ : Բայց զայն գիտասցիք, եթէ գիտէր տանուտէրն յորում ժամու դող գայ՝ հսկէր, և չտայր թոյլ ական հատանել ի տան իւրում : Եւ դուք եղերսւք պատրաստք՝ զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք, գայ որդի մարդոյ : Լսէ Պետրոս : Տէր՝ առ մեզ ասացեր զառակդ զայդ՝ եթէ առ ամենեսեան : Եւ ասէ Տէր : ոչ իցէ հաւատարիմ տնտես և իմաստուն, զոր կացոյց տէր իւր ի վերայ գերգաստանի իւրոյ տալ ի ժամու զկերակուրս : Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս : Լքդարև ասեմ ձեզ՝ զի ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուցէ զնա : Լսպա եթէ ասիցէ ծառայն այն ի սրտի իւրում : յամէ տէր իմ ի գալ : և սկսանիցի հարկանել ղծառայսն և զաղախնայս, ուտել և ըմպել և արբենալ : Եկեսցէ

տէր ծառային այնորիկ՝ յաւուր յորում, ակն
 ոչ ունիցի, և ՚ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ .
 ընդ մէջ կտրեսցէ զնա, և զմասն նորա ընդ-
 անհաւատս գիցէ : Եւ ծառայ՝ որ գիտիցէ ըզ-
 կամս տեառն իւրոյ՝ և ոչ պատրաստեսցէ ըստ
 կամացնորա, արբցէ գան բազում : Եւ որ ոչն
 գիտիցէ՝ և արժանի գանի ինչ գործիցէ, արբ-
 ցէ գան սակաւ : Դմնայնի՝ որում շատ տը-
 ուաւ, շատ խնդրեսցի ՚ի նմանէ . և որում
 բազում աւանդեցաւ, առաւել ևս պահան-
 ջեսցեն ՚ի նմանէ : Վերջ . Է, 48 :

ԱՒԵՏԱՐԱՆ

ԸՍՑ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

(ԳԼԵ : Է : 19 :)

ԱՌԱՋԻՆ ԵՒ ԵՐԲՈՐԻ ՁԱՅՆ

Տեառն մերոյ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ :

ԱՁ . } **Պ**ատասխանի ետ ՅԻՍՈՒՍ և ասէ ցը-
 ԳՁ . } նոսա, ամէն ամէն ասեմ ձեզ . ոչ կարէ
 որդի մարդոյ առնել յանձնէ և ոչինչ, եթէ
 ոչ տեսանիցէ զՀայրն զի առնէ . զի զորնայն
 առնէ, զնոյն և Որդին նմին նման գործէ :
 Օհ Հայր սիրէ զՈրդի, և զամենայն ինչ

ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ . և մեծամեծս
ևս քան զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս , ընդ որ
գործք զարմանայք : Օ ի որպէս Հայր յա-
րուցանէ զմեռեալս և կենդանի առնէ , նոյն-
պէս և Որդի՝ զորս կամի կենդանի առնէ : Եւ
ոչ եթէ Հայր դատի զոք՝ այլ զամենայն գա-
տաստան ետ Որդւոյ իւրոյ . Օ ի ամենեքեան
պատուեցեն զՈրդի՝ որպէս պատուեն ըզ-
Հայր : որ ոչ պատուէ զՈրդին , ոչ պատուէ ըզ-
Հայր զառաքիչն նորա : Լինն ամեն ասեմ
ձեզ . զի որ զբանն իմ լսէ , և հաւատայ այնմ
որ առաքեացն զիս , ընդունի զկեանսն յաւի-
տենականս . և 'ի դատաստան ոչ մտանէ , այլ
փոխեցաւ 'ի մահուանէ 'ի կեանս , Լինն ամեն
ասեմ՝ ձեզ . զի դայ ժամանակ՝ և արդէն իսկ
է , յորժամ մեռեալք լսիցեն ձայնի Որդւոյն
Լստուծոյ . և որք լսիցենն՝ կեցցեն : Օ ի որ-
պէս Հայր ունի կեանս յանձին իւրում , նոյն-
պէս ետ և Որդւոյ ունել կեանս յանձին իւ-
րում . Եւ իշխանութիւն ետ նմա գատաստան
առնել , և զի որդի մարդոյ է՝ ընդ այն զի զար-
մանայք , զի եկեացէ ժամանակ՝ յորում ամե-
նեքին որ 'ի գերեզմանս կայցեն , լուիցեն
ձայնի նորա , և եկեացեն արտաքս . որոց բա-
րիս գործեալ իցէ՝ 'ի յարութիւն կենաց . և
որոց զչար արարեալ՝ 'ի յարութիւն դատաս-
տանաց : Ոչ կարեմ ես յանձնէ առնել և ոչ

ինչ . այլ որպէս լսեմ՝ դատեմ , և գատա-
տանն իմ արդար է . զի ոչ խնդրեմ զկամ
իմ , այլ զկամս այնորիկ՝ որ առաքեացն
զիս : Վերջ . 4 , 30 :

Ե Ր Գ

ՅԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ ԱՍՍՏԵԱԼ
ՎԱՍՆ ԱՌ Դ ԿՐԻՍՏՈՍ ՆՆՋԵՑՈՒՈՑ

ՅԵՑ ԹՐԱՌՑՆ ՄԱՏԹԻՆՈՍԻ ԱՌԵՏԱՐԱՆԸ
ԱԻԱԳ ԿՈՂՄ ԵՒ ՎԵՐՋ

ԲԿ . } Աստուած անեղ անժամանակ
ԴԿ . } Հայր անսկիզբն և անքանակ . Որդւոյ
ստեղծեմք անձառ . Հոգւոյն բն
մամբ անքննաբար . անղաչեմք լոբեզ գը
թած . երկայնամիտ և ողորմած . սղորմեա
քոյ ստեղծուածոյս՝ ի քեզ յո՛ւսով ննջե՛
ցելոյս :

Բանդ որ ի ծոց Հօր միածին և կեր
պարան սկզբնատալին . սրով երկներբ գո՛
յացան՝ աշխարհ լըրիւ հաստատեցան . հայ
ցեմք ի քե՞ն Տէր և փըրկիչ՝ ամենողորմ և
կեցուցիչ . սղորմեա քոյ ստեղծուածոյս :

Գե՛րագո՛յն շնորհա՛ց բա՛շխօղ՝ երկնա՛ւե՛ր
րաց և երկրայնոց . կեանք և կենաց տո՛ւօղ
Հոգի՛ն Հօր և Ո՛րդւոյ արարչակեց՝ . խը՛նդ
րեմք՝ ՚ի քէ՛ն աղբի՛ւր բա՛րեաց՝ արբո՛ւցա
նօղըդ ծարաւեաց՝ . *հղորմեա քոյ ստե՛ղծո՛ն* :

Պա՛ւանի՛մք ընդ Սրո՛վբէ՛ից՝ զկենդանա՛
րարդ համայնից . Երեքսրբեան մի Տէրու
Թիւն զՀայր և զՈ՛րդի և սուրբ զՀոգի՛ն . յո՛ր
հանգուցեա՞լըս մըկըբտեա՛լ և հաւա՛տով
խոստովանեալ . *հղորմեա քոյ ստե՛ղծո՛ն* :

Ե՛րբակի՛ թիւ կա՛տա՛րեա՛լ յերես ա՛ն
ձինըս բաժանեա՛լ . ԵրբորդուԹեամբ միա
ւորեալ՝ միով բնո՛ւթեամբ հաւաստրեա՛լ .
յո՛րմէ կապեա՞լք և անձա՛կի՛մք և վե՛րլն
տին անլոյծ կապի՛մք՝ . *հղորմեա քոյ* :

Օ՛քալի՛ցըդ Հօ՛ր զՈ՛րդի փառաւորեօք
անլուելի՛ . *հր իջեր յարգա՛նդ կուսի՛ն զՂ*
դամային առեր մարմին . ա՛ղաճանօք Աստ
ուածա՛ծնի՛ն անապա՛կան քուժ՝ ծընողի՛ն .
հղորմեա քոյ ստե՛ղծուածոյս՝ յո՛ւսով :

Ե՛րեւցա՛ր մամնով յե՛րկրի՛ որ ՚ի Հօ՛րէ
անմեկնելի՛ . ը՛նդ հո՛գեղէնը՛ս բնա՛կեցար ՚ի
հրե՛ղինսց երկը՛րպագեա՛լդ . *պաղանանօք*

երկնա՛ւորաց փառա՛ բա՛նիչ քոց հրե՛շտա
կա՛ց . հղորմեա քոյ ստե՛ղծուածոյս՝ :

Ը՞ստ օրինա՛ցըն Մ՞ո՛վսի՛սի՛ ընծայե՛ցար
'ի տաճարի՞ն . զի ըղ բնութիւնը՛ս մարդկա
յի՛ն՝ ընծայե՛սցես Հօր 'ի՛ յերկի՛նս . խը՛ն
դըրուածո՞վք սուրբ ծե՛րո՛ւնւոյն , քե 'ի
կապի՛ց արձակելոյն . հղորմեա քոյ՝ :

Թա՞գաւո՞րըդ հրեղի՛նաց՝ ո՛ր ընդ մա՛րդ
կան հողեղինաց . չը՛րջեցար տնօ՛րի՛նաբար՝
կրեցեր ը՛ղկիրըս մարդկաբա՛ր . ո՛ր վա՛սըն
մե՛ր զայս անմե՛նայն 'ի յա՛նձն անբ . խո
նարհութեամբ՝ . հղորմեա քոյ ստե՛ղծուա՛ :

ՅԵՏ ԾՐՈՅՆ ՄԱՐԿՈՍԻ ԱԿԵՏՐԱՆԻՆ

ԵՐԿՐՈՐԻ ԵՒ ՁՈՐՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

ԲԶ .) Դո՞ղովեա՛լքս 'ի հրա՛ժարումըն
ԴԶ .) ծառայի քոյ յաշխարհէ . հայցեմք 'ի
քէն անտա՛սուելով և պաղա՛տիմք զայս ա-
սելով . ճա՛նապա՛րհ ընդ քե՛զ ե՛լից նըն
չեցե՛լոյս լեր ուղեկի՛ց . 'ի յօթեվանս Հօ՛ր
քոյ լուսոյ ը՛կնը՛նչեցեալըս մե՛ր հանդո՛ :

'Ի՞ փրկութեա՛ն մերոյ սկը՛զբան մըկը՛ր
տե՛ցար 'ի Յորդանան՝ . զոր շնորհեցեր նո՛ր

ա՛ւազան 'ի մա՛քրո՛ւթիւն մեղաց մարդկա՛ն .
հա՛յցմամբ կըրկի՞ն Արա՛պե՛տին մեծի՛ն 'ի
ծնունդըս Ս՛րկը՛րտչին . 'ի յօթե՛վանս :

Լո՛ւսաւո՛ր ձայնի՛ւ յե՛րկնից զքեզ դա
ւա՛նեա՛ց Հայր էակի՛ց . աղա՛նակերպ Հո՛
գի՛ն իջեալ առ հա՛մագոյդ իւր հանգու
ցեա՛լ . ըզմըկըրտեա՛լո նովի՛ն հո՛գւո՛վ
յորդէ՛ գրո՛ւթիւն Հօր հաւատով . 'ի յօթե՛ :

Խա՛ւար մեղա՛ց հալա՛ծեցա՛ւ լոյս գի
տո՛ւթեա՛ն քե ծագեցաւ . խայթուած օձի՛ն
բըժը՛կեցաւ հիւանդու՛թիւն մեր ո՛ղջացաւ .
կենդա՛նարա՛րբը մե՛ռե՛լոց և լո՛ւսա՛տու խա
ւարելո՛ց . 'ի յօթե՛վանս Հօ՛ր քո՛յ :

Պա՛գու՛մն անո՛ւն առ 'ի Հօ՛րէ որ ընտ
րե՛ցեր 'ի յաշխարհէ՛ լուսաւորիչ տիե՛ղե
րաց ըզդա՛սս ընտրեալ աշա՛կերտացն . ա՛յլա՛
չանօք առաքե՛լոցն փող յա՛րութեան մեր
եղելո՛ց . 'ի յօթե՛վանս Հօ՛ր քո՛յ լուսոյ՛ :

Կեա՛նք 'ի կենա՛ց լոյս 'ի լո՛ւսոյ . որ ըս
տե՛ղծեր զմեզ 'ի հողոյ՛ . նորոգեցեր դա՛ր
ձե՛ալ կըրկին ծնընդեա՛մբ սը՛րբոյ աւազա
նի՛ն . զո՛ր կե՛ցուցե՛ր շնորհի՛ւ քո՛յին 'ի
մա՛հուա՛նէ այն առաջի՛ն . 'ի յօթե՛վանս :

Հոգւով լըցե՛ր զմարդն ա՛ռա՛ջի՛ն զոր
կո՛րո՛ւսեալ խտրմամբ չարի՛ն . ըզնոյն Հոգի
բանի՛ւ քոյին հեզեր յոգի՛ս մեր վերըստին .
նո՛վին Հոգւո՛վ սուրբ ե՛րբա՛րի առաջնո՛ր
դեա հոգւոյ սորի՛ն . 'ի յօթեվանս" :

Ձայնեցե՛ր առ Ղա՛զարոս որով ե՛տուր
մեռելոց յոյս . կենդանութեամբ չորեքօր
եայն կենդանացան որք յԱբամայն . կե՛
նաց ձայնի՛ւ վերջի՛ն փո՛ղոյ կոչեա՛ ըզսա
յայսրմ հողոյ . 'ի յօթեվանս Հօ՛ր քոյ" :

Ղօ՛ղեալ սարսեանց պահա՛կ մա՛հու՛ 'ի
կենա՛րար՝ ձայնիդ լըրոյ՝ . ա՛րադապէս զոյգ
ը՛նդ բանին՝ ետ ըզմեռեալն ըստ հրամա
նին՝ . ի՛շխանք օգոյս այս սա՛րսե՛սցեն զհո
գի սո՛րա մի արդելցեն՝ . 'ի յօթեվանս" :

ՅԵՑ ՄԻԲՈՅՆ ՂՈՒԿԱՍՈՒ ԱՆՏԱՐԱՆԻՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ ԵՒ ՎԱՌ

ԱԿ . } Ա՛նապա՛րհ մոլո՛թե՛լոց ե ճա՛ռա՛
ԳԿ . } գայթ խաւարելոց . հրա՛ւիրեցեր զո՛ր
գի՛ս լուսոյ 'ի յերկնա՛յին՝ հարսա՛նիս քո՛ .
ը՛նդ զուարճալի՛ց անդ ժո՛ղովոց՝ արժա՛նա
ցո՛ ըզսա դասուլ՛ց . լի՛ լապտերօք մոյծ յա՛ռա

գաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն ։

Սեփոյ ընդթեմբ զոր ըզգեցա՛ր 'ի փայտ խա՛չին բւեռեցա՛ր ։ լսճանելով զմեզ 'ի մեղաց 'ի նախա՛հօրն կապանաց ։ լոյճ և՛ ըզսա՞ 'ի յանցա՛նաց վասըն քո՛ սուրբ չարչարանաց ։ լի լապտերօք մոյճ" ։

Յե՛տ կամաւո՛ր մահո՛ւ խա՛չի եղար 'ի նո՛ր գերեզմանի՛ . երեքօրեայ թա՛ղմամբ յերկրի . նոր ըստե՛ղծեր զմեզ կենդանի՛ . զի՛ջեալս ընդ քե՞զ 'ի հո՛ղ մա՛հու վերա՛կո՛չ եա ձայնիւ փողոյ՛ . լի լապտերօք մոյճ" ։

Նը՛ստեալ կանա՛նցն իւղա՛բե՛րից և ո՛ղ բա՛յին արտառուալից . էբբ ըզմեռեալ ա՛ն յո՛ւսալից ըզկե՛նդանիդ յաւիտե՛նից . վա՛սըն նոցի՞ն սուրբ ա՛րտա՛սուաց՝ մաքրեա՛ ըզսա 'ի յանցանաց՝ . լի լապտերօք մոյճ" ։

Շա՛րժեալ հիմա՛նցն գը՛ժո՛խոց 'ի տե՛սանել ըզքեզ ներքնո՛ց . հաներ զհոգիսն՝ որ 'ի՛ բանտին կապեալ զի՛շխանըն մահա՛ծին . ընդ հանգուցեա՛լ հոգիս՝ սը՛րբոց հան գո՛ զհո՛գիս ննջեցելոց . լի լապտերօք" ։

Ո՛ւրախութեամբ զօրք ե՛րկնա՛յին յերկ՛նից՝ յե՛րկիր իջանէին՝ . յորժամ՝ յարեալ

‘ի՛ մե՛ռեւոց՝ լոյս ծա՛ղեցար արարածոց՝,
սո՛ւրբ յա՛րութեա՞մբ քո կենա՛րա՛ր յարո՞
լ՛զսա՛ ‘ի կեանս անմա՛հ, լի լապտերօք՝:

Ձը՛նանդուրժեա՛մ լաւհա՛պա՛նացն ‘ի յե՛ր
կիւղէ երկնաւորա՛ցն, ո՛րք աւետիս տա՛յին՝
կանա՛նց թէ մա՛հ լուծաւ մա՛հկա՛նացուա՛ց,
սա՛ ո՛ր մահո՞ւ քո տը՛նկա՛ կից՝ լիցի՛ կե՛նաց
հաղորդակի՛ց, լի լապտերօք մոյծ յա՛՛:

Պա՛րազեցեա՛մ լ անմա՛րմնա՛ կանքն առ կե՛ն
սա՛տու սուրբ գերեզմա՛նն, տա՛ն աւետիս
ա՛զգի՛ մարդկա՛ն վասը՛ն կենացն յաւէժա
կա՛ն, դա՛սաւորեա՞ պարո՛ւց նոցի՛ն ըզնը՛ն
ջե՛ցեալս յօրըն վերջի՛ն, լի լապտերօք՝:

Պա՛հաւորեա՛մ լ նըլա՛ն խա՛չին յարեւ
լի՛ց փայլեալ ծագի՛ն, հաւատացեալքն ‘ի՛
քե՛զ բերկրի՛ն և ո՛ւրա՛ցօղքն կոծեսցին, .
զե՛րկըրպագո՞ւս սրբոյ խա՛չին պոյծառացո՞
լուսով նորի՛ն, լի լապտերօք մոյծ յա՛՛:

ՅԵՏ ԾՐԱՌՅԵ ՅՈՒՎՀԱՆՆՈՒ ԱՆԵՑԱՐԱՆԻՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԵՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԱԶ . } Ո՛րա՞ն գործեա՛մ երկնա՛ւ ո՛րաց դան
ԴԶ . } ա՛ռա՛ջի քոյ նախընթա՛ց, զը՛նտրեա

լք՝ս քո ժողովելով քեզ ընդ ա՛ռա՛ջ բերեն
ամպով . ը՛նդ անաւնեաց ազնայա՛րից խառ
նեա՛ ը՛զսա՛ սուրբ երամի՛ց . գնասաւորեա
ը՛զսա՛ վերնոցն երգե՛լ քեզ փառս ընդ
դո՛ւարթեոցն :

Ամրսափե՛ն տարե՛րք երկրի յորժամ փա՛
ռօք դաս հայրենի՛ . արեգական լոյս խա՛ւարի՛
լուսինն անսեղեքքն նըւաղին՝ . ը՛զսա՛ յա
ւո՛ւրն անե՛րեկի լուսաւորեա լուսով քո
յի՛ն . գնասաւորեա ը՛զսա՛ վերնոցն” :

Վերնակա՛ն զօրացը՛ն պեա՛ փողէ զբա՛ր
բառ աւետարե՛ր . արիք մեռեալք ո՛րք յԱ՛յ
դամայ՝ քա՛նդի ահա՛ եկըն փեսայ՝ . բնդ հարս
նացեալ մաքո՛ւր հոգւոց՝ կարգեա՛ ը՛զսա՛ ի
թիւ սրբոց՝ . գնասաւորեա ը՛զսա՛ վերնոցն” :

Տի՛րակա՛ն յաթնօ՛ նը՛ստիո՛ յարարածոց
երկրապագիս . արդարութեամբ զանչխարհ
դատես՝ . վարձս քստ գո՛րծոց հառուցանես .
յա՛յնժամ շնորհեա՛ որո՛րմութիւն՝ նընջե՛
ցն՝ լոյս մեր թողութիւն՝ . գնասաւորեա” :

Թա՛մեալ մարդկա՛ն ազգ ժո՛ղովին՝ որք յԱ՛յ
դամայ՝ ծընեալք լինին՝ . և հրեղինաց դասք
ե՛րկնայի՛ն համանդամայն վայրաբերին՝ . ի՛

յայնմ ահեղ հրապարակին յիշեալ ըզսա՛
յօրն ահագին՝ . դասաւորեա ըզսա՛ վերն՝ :

Յոլցանի՛ն գաղտնիք մա՛րդկան իւրաքան՝
չիւր որ գործեցան՝ . բարեաց գործողքն
պըսակին չարեա՛ցն՝ ի՛հուրն անշէջ մատնի՛ն .
յայնժամ յիշեա՛ զսորա՛ բա՛րին . գործըք
մա՛ղացքն ջընջեսցի՛ն . դասաւորեա ըզսա՛ :

Իհօսին պըսակք զանազա՛նեալք . և պատ
մուճանք լուսափայլեալք . սո՛ւրբ վըկայիցն
'ի գըլոխ եգեա՛լ և արգարոցքն զարգարեա՛լ .
հա՛ղորդս արա՞ հայցմամբ նոցի՛ն ըզսա լուսոյ
փառաց նոցի՛ն . դասաւորեա ըզսա՛ վեր՝ :

Փա՛ռաց 'ի փառս բաճրանան . աջակողմ՝
եանքքն վերանա՛ն . յո՛րժամ լսեն զերա՛նա
կա՛ն . ձայն օ՛րհնութեան 'ի քէն կոչման .
նը՛նջեցելոյս մեր լըսե՛ցո զԱստուածա՛յին
բարբառըք . դասաւորեա ըզսա՛ վերն՝ :

Քա՛նանայք և ժողովուրդք հայցեմք 'ի՛
քէն Տէր բարեգո՛ւթ . ընդ նընջեցեալսն՝
հա՛ւատով ընկալ ը՛զսա նովին յուսով՝ .
յի՛րուսաղէ՛մ քաղաք՝ վե՛րին յոր՛ում ա՛ր
դարքն ժողովին՝ . փառս երգել մի՛շտ ընդ
նոսին Երբո՛րդութեանդ երբեա՛կ անձի՛ն :

ԵՐԳԻ

ՁՈՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

Արարի՛ւնք էմա՛րդանսէ՛հ՝ րանոխակա՛լ
 և՛ բա՛րեգո՛ւթ . ո՞ր գողի՛ւող 'ի Սրո՛վ
 բէի՛հ՝ ց Տէր՝ դատաւո՛ր ա՛րդարութեա՛ն .
 ընդ սրբո՛ց տա՛լքելո՛հ՝ ց Տէ՛ր պսա
 կեա՛զմե՛ր նը՛նջեցեա՛լն . ո՞ղորմա՛յ՝ Տէր
 ո՛ղորմեա՛հ՝ չո՛գւոցըն մե՛ր նը՛նջե՛ցելոց :

Յո՛րժամ գրեա՛լքըն կա՛տարի՛հ՝ն՝
 ո՛ր դայնմ աւուր մե՛զ պա՛տմեցին՝ . մա՛ր
 դարէի՛ց բանքը՛ն յարգի՛հ՝ն՝ . ա՛ռաքե
 լոցըն վը՛ճարին՝ . ո՞ղորմա՛յ՝ Տէր :

'Ի վերի՛նն Երո՛ւսաղէ՛հ՝մ 'ի՛ բնա
 կարա՛նըս հրե՛շտակաց . ո՛ւր Ենո՛վք և
 Եղիա՛հ՝ս կա՛ն ծերացեա՛լ . ա՛ղա՛ւնա
 կերպ՛ 'ի՞ դրախտի՛ն եղե՛մակա՛հ՝ն՝
 պայժառացեա՛լ ա՛րժա՛նապէ՛ս . ո՞ղոր՛ :

Թա՛գաւո՛ր փառա՛ց Քրիստո՛ս .
 ո՛ր ժամանեա՛լ գա՛ս 'ի՛ յերկնի՛ց . 'ի՞ վե
 բա՛յ Թևո՛ց հողմո՛հ՝ց քո՛ հայրենի՛
 կե՛րպա՛րանօք՝ . և՞ առնե՛ս հրափո՛ր
 ձուլեա՛հ՝մը զքը՛ննուլի՛ւն ո՛րդւո՛ց
 մարդկա՛ն . ո՞ղորմա՛յ՝ Տէր ո՛ղոր՛ :

Դ՛հնեւ բեմի՛ն բազմի՛ն փեսա՛նքն և՛
առագա՛ ստը՛ն զա՛րդարի՛ն . Գա՛րբիէլ
եա՛ն փողը՛ն գոչէ՛ն սո՛ւրբք ամենայն
անդ հաւաքի՛ն . արդարո՛ց դառը՛ն բերկ
րի՛ն , ի՛սկ մեղսասէ՛րքն թա՛խանձի՛ն .
ո՛ղորմա՛ Տէր ո՛ղորմեա՛ն :

Յո՛րժամ հընչի՛ն փողո՛յն լինի՛ն
և ղ կտակա՛ն գի՛րը՛ն յայտնի՛ն . ճա՛ռա
գա՛յ թ սրբո՛յ խաչի՛ն , յարեւելի՛ց
փա՛յլեալ ծագի՛ն . հե՛շտակա՛ց գունդք
ծա՛ւալի՛ն հե՛շտակապե՛տք պա՛րո՛ւ
նակի՛ն . ո՛ղորմա՛ Տէր ո՛ղորմեա՛ն :

Ա՛հեղ խորհո՛ւրդք քահա՛նայի՛ն
բա՛ղկատարա՛ծ կայ՛ի բեմի՛ն . ա՛ռա
ջի՛ սուրբ սե՛ղանո՛յն հո՛ւր շիջանի՛
խա՛ւա՛ր մերժի՛ . տը՛րտմեալ հոգի՛քն
ուրա՛խանա՛ն զի՛ թողութի՛ն մե՛
զա՛ց լինի՛ն . ո՛ղորմա՛ Տէր ո՛ղոր՛ :

Սո՛վսէ՛ս Աստուա՛ծախո՛յն և՛ Ա՛-
հարո՛յն Ը՛ղ և՛ տացի՛ն . մա՛րգարէ՛քն
Խարա՛յէլի՛ն և՛ քահանա՛յք հի՛ն օ՛
րինին . յա՛ռաջագո՛յն մեզ ծա՛նո՛յն
և՛ զ գալո՛ւստ սո՛ւրբ մի՛ ածնի՛ն . ի՛՞՞ փը

կութի՛ն մեզ յայտնեցի՛րքն յանա
կատի կե՛րա՛կրէի՛ն . ո՞ղորմա՛ծ :

Տը՛րտմահաղո՛րդ չարչա՛րանո՛ւք ՚ի
յանձն առե՛ր ըզմա՛ն խաչի՛ն . և փայ
տի՛ն բարձո՛ղ եղի՛ր զան Աղամայ
նա՛խա՛ստեղծի՛ն . ողորմա՛ծ Տէր՛ :

Օ աբհուրեցա՛ն զօրք ե՛րկնայի՛րքն
յո՛րժամ տեսի՛ն զՏէ՛րդ ՚ի՛ն խա՛չն .
աբեղապա՛ն լոյս քօ՛ղ արկեա՛րքն . և՛
լոյս լուսնի՛ն նը՛ւա՛ղեցա՛ն : յա՛նկ
փառա՛ց Աստուա՛ծ որդւո՛ւք ին՛չ ար
եղե՛ ընդ տի՛նգերն . ողորմա՛ծ Տէր՛ :

Ուրախացա՛ն ազգը՛ք մարդկա՛րքն
յո՛րժամ լուսն զքո՛ յա՛րութի՛նդ .
նո՛րանիւտո՛ւք զարգա՛րեցա՛րքն ՚ի՛ն
յարու թեա՛ն սո՛ւրբ միա՛ծնի՛դ . ողոր՛ :

Աղաչանո՛ք սրբո՛յ խաչի՛րքն և՛
անբարբա՛ռ բարե՛խօսի՛ն . և՛ սրբո՛յ
Աստուա՛ծ ածնի՛րքն և՛ Յովհաննո՛ւ Ար
քա՛պետի՛ն . և՛ սրբո՛յն Ստեփա՛նո՛
նոսի՛րքն և՛ առաջի՛ն մա՛րտի՛րոսի՛ն .
և՛ սրբո՛յ լուսա՛ւորչի՛րքն հայաստան
եա՛յց հայրա՛պետի՛ն . և՛ սրբո՛յ

պառա՛ջ ելո՛ւի՜նց : և՛ համօրէ՛ն մա՛րտի՛ն
 րոսա՛ց . ո՛ղորմա՛ն & Տէր . ո՛ղորմա՛նի՜ն :

† Ե՛ս ա՞պաքի՛ ի՞նչ վերա՛նա՛լ յիշէն
 Խ՛նձերց իմոց : յո՛ւրի՛ւ երթայցե՛մ ե՛ս
 անյօ՛ր . յա՞ռաքի՛ն օթե՛վանին զոր ո՛չ գի
 տէ՛ի . օ՛գնեա՛ ի՞նչ և ի՛նչ ՎՐԻՍՏՈ՛Ս
 անյօ՛ր . յա՞ռաքի՛ն ճա՛նապարհին . և՛
 ի՛նչ միւսանգա՛մ գալըստեա՛նք քոյ օ՛գ
 նեա՛ իմա՛ ի՛նչ :

Ե՛կն է՞հա՛ ի՞նչ օր վախճափի՛ իմոյ
 Լո՛ւի՛ն մնն ո՛ղորմա՛ն և՛ ա՛շխարհումն .
 սի՛նք իմ խռո՛վեցա՛լ յիս . և՞ ոսկե՛րք
 իմ ցա՛մա՛քեցան՝ . օ՛գնեա՛ ի՞նչ և ի՛նչ
 ՎՐԻՍՏՈ՛Ս անյօ՛ր : յա՞ռաքի՛ն ճա՛նապարհին :

Ի՛նչ մա՛հի՛նք իմ զա՛րթո՛ւցի՛ն զիս՝
 պահանջո՛ւնք հո՛գւոյ՛ իմոյ՝ . պա՞նէ
 ի՛նչ զիս ճանապարհ հեռաւոր զոր ո՛չ
 գիտէ՛ի . օ՛գնեա՛ ի՞նչ և ի՛նչ ՎՐԻՍՏՈ՛Ս :

Ե՛կն ցա՛մա՛քեցան . և՛ ոչ ոք էր ո՛ր օ՛գնէ՛ր
 ինձ . ապա՛ւինեցա՛ ի՞նչ յԱստու՛ծ վրք
 կո՛ւրեալն իմոյ՝ ցը՛նծասցէ՛ ի՞նչ հոգի
 իմ յարքայո՛ւթե՛անք ո՛ւմ . օ՛գնեա՛ ի՞նչ :

Գլորեցա՛ւ իսկ ես ՚ի գիր կե՛նդա՛նո՛ւ
 Թեան՝ . և մե՛կնեցա՛ւ իսկ երթալ պա փ-
 րա՛րի՝ չն երկնի՝ և՛ ե՛րկրի՝ : օ՛գնեա՛ւ իսկ՝ :

Յանձնա՛ստուե՛ իսկ և՛ յա՛նի՛ղ լո՛ւսոյն՝
 հե՛ռացա՛ւ իսկ . խա՛րմամբ խա՛ւա՛րանի՛ն՝
 ճա՛շակեցի՛ իսկ ը՛ղմահա՛ռե՛թ պը՛տուզն՝ .
 հո՛ղանա՛ւ իսկ պատկեր բարեբա՛ր ստե՛ղ
 ծո՛ղիկ . օ՛գնեա՛ւ իսկ և ի՛նձ ՎԵՐԱՅՈՒՍ՝ :

Յանձնա՛տմա՛ իսկն հոգւոյս՝ ՚ի մա՛րմ
 նոյս՝ : ՚ի քաղտի՛ իսկ և գե՛ղեցի՛ն շե՛նուա՛
 ծոյս՝ . զա՛րհուրի՛ իսկմ ՚ի սպառնա՛լեան՝
 Թագա՛ւո՛րբն՝ . Թէ՛ պա՛հանջի՛ իսկ յինէն
 զտա՛ղանդ պատուի՛րա՛նին՝ . օ՛գնեա՛ւ իսկ՝ :

Կուսա՛ծի՛ իսկն մարդացեա՛լ Աստուած
 իմ ՅԵՍՈՒՍ . յայնմ աւո՛ իսկ ևր ահե՛ղ ա՛-
 տե՛նին՝ զգի՛նս արեա՛ւ իսկն քոյ մի դա՛
 տա՛պարտեր՝ . օ՛գնեա՛ւ իսկ և ի՛նձ՝ :

Սոսկալի՛ իսկ է օ՛ր վա՛խճա՛նի՛ . և՛ ա-
 հե՛ իսկ և օր դա՛տա՛ստա՛նին՝ . յայնմ
 ա՛ւո՛ իսկ ևր ահե՛ղ ատե՛նին ըզգի՛նս ար
 եա՛ իսկն քոյ մի ա՛նտե՛ս ա՛ղաներ՝ . զի պա՛տ
 կե՛ իսկ ևր եմ բարեբա՛ր պտե՛ղծո՛ղիկ . օ՛գ՝ :

Օ՛գնեա՛ւ իսկ ևր դատապարտա՛ն դա՛տա՛ւոր

իդ տե՛սի՝ և զաճրհուրեցա՛ իսկ զի ա՛նպատ
բա՛նա ե՛կ գիտ զիս՝ ի հրա՛մանա՛ իսկ քոց
Թազա՛ւո՛ր յաւի՛տե՛նից . օ՛գնեա՛ իսկ՝ :

Աստուած՝ ասի՛ իսկ՝ անա՛րա՛տ մոցր Տեա
ալն՝ և՛ կոյ՛ն սո՛ւրբ բաճե՛թօսեա՛ իսկ առ
Ո՛րդի՛դ քո մի՛տե՛ի ն՝ : զի փը՛րկեոցէ՛ իսկ
ըզմե՛զ ի՛նչ սպառնա՛լեա՛ց գե՛հնոյն . և՛
պա՛րգեւեցէ՛ իսկ մեզ զե՛րկնի՛ց զարքա՛յ
ո՛ւթիւնն . և՛ Հա՛նգուսցէ՛ իսկ զհոգի՛ն մեր
նը՛նզե՛ցե՛լոցն , օ՛գնեա՛ իսկ և ի՛նչն՝ :

Մ Ը Ղ Թ Ը Ն Ք

Ոգւոցն հանգուցելոց ՎԻՐՍՏՈՍ Աստուած՝ արա՛ հանգիստ և ողորմութիւն . և մեզ մեղաւորացս՝ շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց

Վ Ը Ր Ո Օ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Ասն հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչեսցուք զփրկիչն մեր ՎԻՐՍՏՈՍ՝ զի զնոսա ընդ արդարնն դասեցէ . և զմեզ կեցուցէ շընորհիւ ողորմութեան իւրոյ : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր . կեցի և ոյրբմեա՛ :

ԱՂՕԹԻՔ

Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ :

ՔՐԻՍՏՈՍ Որդի Աստուծոյ անոխակալ
և բարեգութ՝ գթեա՛ն քո արարչական սիրովդ
'ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց : Անշ-
եա՛ն յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան
քոյ : Ա՛րա՛ արժանի ողորմութեան՝ քաւու-
թեան և թողութեան մեղաց : Դատաւորեալ
պայծառացո՛ ընդ սուրբս քո յաջակողման
դասուն : Օ՛ի դու ես Տէր և արարիչ ամե-
նեցուն : Դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց :
Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պա-
տիւ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս :

Եւ ապա առի Օրհնութիւն ըստ պարզաճի առարկ , իսկ
'ի յայնէն . և զիսի՛ Մաղբանդն , Գարուն , և Աշտեան :

ՄԱՂԹԱՆՔ

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ

Փառք հրաշափառ ծննդեան քո Տէր՝
ղօրհնեալ և զփառաւորեալ , զհրաշալի և
զյաղթօղ զծնունդդ քո սուրբ օրհնեմք և
փառաւորեմք :

Մարդասէր Տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարա-
տի մօր քոյ և կուսի՛ և վասն խաչի քոյ պաա-

ուսականի, ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ղ զմեզ :

Սոյնպէս ասա՛ւ եւ յաջեալն Գոնոսնայն ըստ պարտա-
քի առաքել . Բէ Յայրենութեան, Բէ Գաւըստեան, Բէ Տնօրէ-
նութեան, Բէ Մարնութեան, Բէ Խաչեւութեան, Բէ Թաղ-
ման, Բէ Յարութեան, Բէ Համբարձման, Բէ Գալստեան
Հոգոյն սրբոյ, Բէ Պայծառալերպութեան, եւ ՚ի Գոնոս սրբոյ
Խաչի եւ Եկեղեցոյն : Բայց ՚ի Գալստեան Հոգոյն սրբոյ, ըս-
տ Մարգարէի Տէրն աշտպէս ասա : Մարգարէի Տէր՝ վասն որդի-
բուհւոյ անարատի մօրն և Կուսի . և վասն խաչին պատուա-
կանի՝ **ընկալ զաղա՛** . Զի սխալին որդի ասելն առ Հոգին
սուրբ, Բէ մօր տոյ խաչի տոյ : Եւ ՚ի Գոնոս Եկեղեցոյն ասա՛ւ,
Փառք Տէրութեան քո Տէր : եւ այն որպէս ՚ի վերոյ :

ՄԵԳԹԵՆՔ

Ի ՏՕՆՍ ՍՐԹՈՑ

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Լիստուա-
ծածնին . և սրբոյն Հովհաննու մկրտչին .
սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային . և սրբոյն
Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին : Հիշատակաւ
և աղօթիւք սրբոց (այս առաջ), որոց այսօր է
յիշատակ : Եւ վասն խաչի քոյ պատուակա-
նի, Տէր ընկալ զաղաչանս մեր . և կեցո՛ղ զմեզ :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

ՊԱՀՈՑ

ԸՍՑ ՈՒԹ ԿԱՆՈՆ ՍԱՂԾՈՍԱՑ

ԵՒ

ԸՍՑ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ԵՐԱՆԵԱԼ ԿԱՆՈՆԻ

ԴԿ • ՔՐԻՍՏՈՍ է իմ Աստուած, և փառաւոր առնեմ զսա • Աստուած հօր իմոյ, և բարձր արարից զսա : Մարգասէր Տէր” :

ԵՐԿԻՆՔ ՊԱՏԾԵՆ ԿԱՆՈՆԻ

ԱԶ • ՏՊԼՔ փառս Աստուծոյ, տնւք օրհնու թիւն մարգասիրին թագաւորին յաւիտենից, որ փրկէ զճառայս իւր և կեցուցանէ : Մարգասէր Տէր” :

ՄԻ՛ ՆԱԽԱՆՁԻՐ ԿԱՆՈՆԻ

ԱԿ • ՂԽՈՒ ԵՍ Տէր մեր՝ դու ես ՔՐԻՍՏՈՍ փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն անձինք մեր : Մարգասէր Տէր” :

ՈՂՈՐԾԵԱՅ ԿԱՆՈՆԻ

ԲԶ • Բարձրացաւ եղջիւր իմ յԱստուած փրկիչ իմ • Հաստատեցաւ սիրտ իմ ’ի Տէր՝

Տէրամբ և հաւատով : Մարդասէր Տէր” :

ԻՌԻՆԻ ԿԱՆՈՆԻ

ԳԿ • **Խաղաղութեանց տուօղ-ՔՐԻՍՏՈՍ՝ զեա-
ղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո
պարգևեալ յարարածս քո : Մարդասէր Տէր” :**

ՏԻՐ ԱՊԱՒԷՆ ԿԱՆՈՆԻ

ԴԶ • **Յոյս կենդանութեան , յոյս և ապաւէն
փրկութեան Տէր ՅԻՍԱԻՍ փրկիչ • փրկեալ և
փարատեցո՛ղ զցաւս անձին իմոյ : Մարդա-
սէր Տէր” :**

ԽՈՍՏՈՎԱՆ ԿԱՆՈՆԻ

ԳԿ • **Երկեսցեն աղօթք մեր ’ի տաճար սուրբ
քո • խոնարհեսցի ունկն քո ’ի խնդրուածս
մեր : Մարդասէր Տէր” :**

ԴԻ ՆԵՂՈՒԹԵԱՆ ԿԱՆՈՆԻ

ԴԶ • **Լո՛ւր մեզ Տէր լո՛ւր մեզ , Լստուա-
ծային՝ ողորմութեամբ և զթութեամբ քո
խնայեալ յարարածս քո : Մարդասէր Տէր” :**

ՔԱՐԱՉՔ ԸՂՕԹՔ

ԵՒ

ՄԸՂԹԱՆՔ

ԸՍՑ ՈՒԹ ԳԱՆՈՆ ՍԱՂԾՈՍԱՑ

ԵՒ

ԸՍՑ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ՔԱՐԱՉ

ԵՐԱՆԵԱԼ ԵՒ ԻՐԻԵՒ

ԳԱՆՈՆԱՑՆ

ԴԿ. } Այս ան՝ ի վերուստ խաղաղութեան՝ և
ՔԿ. } փրկութեան անձանց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք : Տէր ողորմեա :

Այսն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ
ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն քաւիչ և ներօղ լինելոյ Աստուծոյ
՝ ի վերայ մեղաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր,
զկամայ և զակամայ, զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն զիմի ընդ խոտանսն գտանելովք յա-
ւուրն պատասխանատուութեան, զՏէր ա-
ղաչեսցուք :

Այսն հողւոցն հանդուցելոց՝ որք ճշարիտ
և ուղիղ հաւատով ՝ ի Քրիստոս ճնջեցին, ըզ-
Տէր աղաչեսցուք : Այլեւ Տէր և ողորմեա :

Եւ ևս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ
հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք :

Օ անձինս մեր՝ և զմիւսնս, Տեառն Աս-
տուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք :

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ
մեծի ողորմութեան քում . ասասցուք ամե-
նեքեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա :

ԱՂՕԹՎ

Տէր տունդեան՝ և գոյացուցիչ գիշերոյ . որ
արարեր զտիւ՝ ի զբօսանս բարեգործութեան՝
ի փրկութիւն անձանց մերոց, և զգիշեր ի
հանգիստ քնոյ՝ տկարացեալ բնութեան մե-
րոյ : Իսկ այժմ՝ դարթուցեալ բացեր զբե-
րանս մեր յօրհնաբանութիւն՝ ահաւոր և
փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ, ի նկալ
և այժմ՝ զաղաչանս մեր, և յաջողեալ մեզ
ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք ի
նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ . և նովին
կանոնիս անդադար փառաւորել զՀայր և
զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ, այժմ և միշտ և :
Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Օ քեզ, որ յամենայնի գթած և մարդա-
սէր Տէրդ ես, աղաչեմք հանապաղ, զի զ-

բացուցցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ 'ի կարգի
կրօնաւորութեան մերում, Թեթեացս Տէր՝
զքաղցր լուծ քո՝ զոր եդեր 'ի վերայ մեր .
զի կարացուք կալ 'ի պատուիրանի քում,
և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամենայն ժամ,
'ի տուէ և 'ի գիշերի, Հրեշտակային երգակ-
ցութեամբ զքեզ օրհնել՝ զքեզ գովել, և
քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել ամե-
նազօր Տէրութեանդ, այժմ և միշտ և՛ :

ՄԱՂԹԱՆԻՔ

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ՝ և երգօք հո-
գեորօք անդադար փառաւորեմք զՀայր և
ղլորդի և զսուրբ Հոգիդ, այժմ և միշտ և՛ :
Օրհնեալ Տէր մեր ՀԻՍՈՒՍ ԻՐԻՍՅՈՍ . Լձն .
Հայր մեր որ յերկինս ես՛ :

ՔԱՐՈՉ

ԵՐԿԻՆՔ ՊԱՅՄԵՆ

ԵՆ

ՏԵՐ ԱՊԱԻԷՆ ԿԱՆՈՆԱՑՆ

ԱԶ . }
ԳԶ . } Ասան 'ի գիշերի և 'ի տունջեան ,
և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ զբան Տեառն՝
զՏէր աղաչեսցուք : Տէր ողորմա՛ :

Ասան չանկանելոյ մեզ 'ի փորձութիւն ,

իդ տե՛սի՝ և զա՞րհուրեցա՛ր իմ զի ա՛նպատ
րա՛ստ ե՛կ գիտ զես՝ ի հրա՞մանա՛ր իմ քոց
Թագա՛ւո՛ր յաւի՛տե՛նից . օ՛գնեա՛ր իմ՝ :

Ըստո՞ւած Թի՛ իմ նա՛նա՛րա՛ն մայր Տեա
ռըն՝ և՛ կոյն սո՛ւրբ բա՛րե՛թօսեա՛ր իմ առ
Ո՛րդի՛դ քո մի՛տե՛նի՛ն . զի վը՛րկեոցէ՛ իմ
ըզմե՛զ ի՛ օպառա՛շտե՛ց գե՛ւէնոյն . և՛
պա՛րգեւեցէ՛ իմ մեղ զե՛րկնի՛ց զառքա՛յ
ո՛ւթիւնն՝ . և՛ հա՛նգուսցէ՛ իմ զհոգիս մեր
նը՛նզե՛ցե՛լոցն . օ՛գնեա՛ր իմ և՛ ի՛նձ՝ :

Մ Ը Դ Յ Ը Ն Ք

Հոգւոցն հանգուցելոց ՎԵՐՍՑՈՍ Ըստ-
ուած՝ արա՛ հանգիստ և ողորմութիւն . և մեղ
մեղաւորացս՝ շնորհեա՛ զթողութիւն յան-
ցանաց

Ք Ը Ր Ո Օ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեացուք :

Ասն հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչեա-
ցուք զժրկիչն մեր ՎԵՐՍՑՈՍ՝ զի զնոսա ընդ
որդարան դասեսցէ . և զմեզ կեցուցէ շը-
նորհիւ ողորմութեան իւրոյ : Ըմենակալ
Տէր Ըստուած մեր . կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

ԱՂՈԹՔ

Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ :

ՎԻՍՏՈՍ Որդի Աստուծոյ անոխակալ
և բարեգութ՝ գթեա՛ քո արարչական սիրովդ
'ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց : Ախ-
եա՛ յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան
քոյ : Արա՛ արժանի ողորմութեան՝ քաւու-
թեան և թողութեան մեղաց : Ղափաւորեալ
պայծառացո՛ ընդ սուրբս քո յաջակողման
դասուն : Օ՛ի դու ես Տէր և արարիչ ամե-
նեցուն : դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց :
Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պա-
տիւ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս :

Եւ ապա առի Օրհնութիւն ըստ պատշաճի առնելն , իսկ
'ի յայնչն . եւ շինի՝ Մաղթանքն , Բարոշն , եւ Աղօթքն :

ՄԱՂԹԱՆՔ

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ

Փառք հրաշափառ ծննդեան քո Տէր՝
ղորհնեալ և զփառաւորեալ , զհրաշալի և
զյաղթող զծնունդ քո սուրբ օրհնեմք և
փառաւորեմք :

Սարգասէր Տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարա-
տի մօր քոյ և կուսի՝ և վասն խաչի քոյ պառա-

ուականի, ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ր զմեզ:

Սոյնպէս առա՛ւել յամենայն Ժոնս Գերոնիմոսն ըստ պարզա-
 չի առնին . Բէ Յայտնութեան, Բէ Գաւազութեան, Բէ Տնօրե-
 նութեան, Բէ Ստրիկտութեան, Բէ Խաչելութեան, Բէ Թաղ-
 յան, Բէ Յարոնութեան, Բէ Համբարձման, Բէ Գաւազութեան
 Հոգեոյն սրբոյ, Բէ Պայծառալերպութեան, և ՚ի Ժոնս սրբոյ
 Խաչի և Եկեղեցւոյ : Բայց ՚ի Գաւազութեան Հոգեոյն սրբոյ, ըս-
 տալով Տէրն ա՛յոպէս առա, Մարգարէր Տէր՝ վասն որ-
 բուհւոյ անարատի մօրն և կուսի . և վասն խաչին պատուա-
 կանի՝ ընկալ զաղա՛ւ . Զի սխալին որդի առնէ առ Հոգին
 սուրբ, Բէ մօր յոյժ Խաչի չո : Եւ ՚ի Ժոնս Եկեղեցւոյ առա՛ւ,
 Փառք ՏէրուԹեան քո Տէր : և այնքա՛ն ՚ի վերայ :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ի ՏՕՆՍ ՍՐԲՈՑ

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուա-
 ծածնին . և սրբոյն Յովհաննու մկրտչին .
 սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային . և սրբոյն
 Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին : Հիշատակաւ
 և աղօթիւք սրբոց (այ՝ առա՛ւ), որոց այսօր է
 յիշատակ : Եւ վասն խաչի քոյ պատուակա-
 նի, Տէր ընկալ զաղաչանս մեր . և կեցո՛ր զմեզ :

ՄԱՂԹԱՆՔ

ՊԱՀՈՑ

ԸՍՑ ՈՒԹ ԿԱՆՈՆ ՍԱՂԾՈՍԱՑ

ԵՈ

ԸՍՑ ՈՒԹ ՁԱՅՆԵՑ

ԵՐԱՆԵԱԼ ԿԱՆՈՆԻ

ԴԿ • ՔՐԻՍՏՈՍ է իմ Աստուած, և փառաւոր առնեմ զսա • Աստուած Հօր իմոյ և բարձր արարից զսա : Մարդասէր Տէր :

ԵՐԿԻՆՔ ՊԱՏՄԵՆ ԿԱՆՈՆԻ

ԱԶ • ՏՈՒՔ փառս Աստուծոյ, տճՔ օրհնութիւն մարդասիրին թագաւորին յաւիտենից, որ փրկէ զժառայս իւր և կեցուցանէ : Մարդասէր Տէր :

ՄԻ՛ ՆԱԽԱՆՁԻՐ ԿԱՆՈՆԻ

ԱԿ • ՂԱՈԼ ԵՍ Տէր մեր՝ զՈԼ ԵՍ ՔՐԻՍՏՈՍ փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն անձինք մեր : Մարդասէր Տէր :

ՈՂՈՐԾԵԱՆ ԿԱՆՈՆԻ

ԲԶ • Բարձրացաւ եղջիւր իմ յԱստուած փրկիչ իմ • Հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի Տէր :

Տէրամբ և հաւատով : Մարդասէր Տէր :

ԻՌԵՒ ԿԱՆՈՆԻ

ԲԿ . Խաղաղութեանց տուօղ՝ ԲՐԻՍՏՈՍ՝ զեաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո սարգեւեւ յարարածս քո : **Մարդասէր Տէր :**

ՏԷՐ ԱՊԱՒԷՆ ԿԱՆՈՆԻ

ԴԶ . Յոյս կենդանութեան , յոյս և ապաւէն փրկութեան Տէր ՅԻՍԱԻՍ փրկիչ . փրկեաւ և փարատեցո՛ղ զցաւս անձին իմոյ : **Մարդասէր Տէր :**

ԽՈՍՏՈՎԱՆ ԿԱՆՈՆԻ

ԴԿ . Երկեսցեն աղօթք մեր 'ի տաճար սուրբ քո . խոնարհեսցի ունկն քո 'ի խնդրուածս մեր : **Մարդասէր Տէր :**

ԴԻ ՆԵՂՈՒԹԵԱՆ ԿԱՆՈՆԻ

ԴԶ . Լո՛ւր մեզ Տէր Լո՛ւր մեզ , Լստուածային ողորմութեամբ և գթութեամբ քո խնայեալ յարարածս քո : **Մարդասէր Տէր :**

ՔԱՐԱՉԻ ԱՂՕԹԻ

ԵՒ

ՄԱՂԹԱՆԻ

ԸՍՑ ՈՒԹ ԿԱՆՈՆ ՍԱՂԾՈՍԱՑ

ԵՒ

ԸՍՑ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ՔԱՐԱՉ

ԵՐԱՆԵԱԼ ԵՒ ԻՐԲԵՒ

ԿԱՆՈՆԱՑՆ

Դ.Կ. } Այս ամս ի վերուստ խաղաղութեան և
Ք.Կ. } փրկութեան անձանց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք : Տէր ողորմեա :

Այս ամս լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք :

Այս ամս քաւիչ և ներօղ լինելոյ Աստուծոյ ի վերայ մեղաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք :

Այս ամս թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր, զկամայ և զակամայ, զՏէր աղաչեսցուք :

Այս ամս զի մի ընդ խոտանսն գտանիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զՏէր աղաչեսցուք :

Այս ամս հողուոցն հանդուցելոց՝ որք ճշարիտ և ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս նշնեցին, ըզՏէր աղաչեսցուք : Այլեւ Տէր և ողորմեա :

Եւ ևս՝ միաբան վասն Ճշմարիտ և սուրբ
հաւատոյս մերոյ , զՏէր աղաչեսցուք :

Օ անձինս մեր՝ և զմիմեանս , Տեառն Աս-
տուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք :

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ
մեծի ողորմութեան քում . ասասցուք ամե-
նեքեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա :

ԵՂՕԹՔ

Տէր տունջեան՝ և գոյացուցիչ գիշերոյ . որ
արարեր զտիւ՛րի զբօսանս բարեգործութեան՝
'ի փրկութիւն անձանց մերոց , և զգիշեր 'ի
հանգիստ քնոյ՝ տկարացեալ բնութեան մե-
րոյ : Իսկ այժմ՝ զարթուցեալ բացեր զբե-
րանս մեր յօրհնաբանութիւն՝ ահաւոր և
փառաւորեալ անուանդ քումսրբոյ : Ընկալ
և այժմ՝ զաղաչանս մեր , և յաջողեալ մեզ
ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք 'ի
նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ . և նովին
կանոնիւս անդադար փառաւորել զՀայր և
զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ , այժմ՝ և միշտ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Օ քեզ , որ յամենայնի գլխած և մարդա-
սէր Տէրդ ես , աղաչեմք հանապազ , զի զ-

որում ոչ կարեմք հանդուրժել՝ զՏէր աղա-
չեսցուք ։

Վ ան ամբիժ և անդատապարտ կալ մեզ
տռաջի անեղ ատենին ՎԻՍՏՈՍԻ՝ զՏէր ա-
ղաչեսցուք ։

Վ ան առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահան-
գիստն կենաց անլախճանից՝ զՏէր աղաչես-
ցուք ։

Վ ան արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչ-
մանն և երկնից արքայութեանն՝ զՏէր ա-
ղաչեսցուք ։

Վ ան հոգ " Եւ Լս՝ միա " ։ Օ անձինս " ։
Ողորմեաց " ։

Ե Ղ Օ Թ Վ

Ի գիշերի և 'ի տունջեան և յամենայն
ժամու զքեզ աղաչեմք , և 'ի քէն խնդ-
րեմք մարդասէր Տէր ։ Եւ մեզ Աստուած
փրկիչ մեր . խոնարհեսցի՛ ունկն քո 'ի խնդ-
րուածս մեր . զի մի ունայն լիցին վաստակք
ծառայից քոց . այլ համարեա՛ զաշխատու-
թիւնս մեր 'ի գործ արդարութեան , և 'ի
պտուղ Աստուածպաշտութեան ։ Ընկալ
Տէր՝ զաղօթս և զերկրպագութիւնս մեր , և
հատո՛ մեզ զողորմութիւն քո առատապէս .
ծածկեա՛ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենաղօր
աջոյ . զօրացո՛ զմեզ Տէր՝ զօրութեամբ

սուրբ Հոգւոյդ . պահեա՛ զմեզ որպէս բիր
ակեան : Եւ արա՛ առ մեզ նշան բարի, 'ի գո-
վեստ ե'ի փառաբանութիւն անուանդ . քում
սրբոյ : Օ՛խ 'ի քո փառս կատարի ամենայն
արարածոց մշանջնաւոր փառաբանութիւն
'ի բարձունս , Հօր և Որբւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի՛ :
Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Հովիւ քաջ՝ Հովիւ բարի՝ և յաւիտենա-
կան՝ նայեաց և այց արա բանաւոր հօտի քո ,
զոր ժողովեցեր առ քեզ գլխութամբ քով :
Օ՛խ քո առաջի կամբ Տէր , և առ 'ի քէն
ողորմութեանցդ և գլխութեանցդ ակնու-
նիմբ : Օ՛ ամենեւեան օրհնեա՛ , զամենեւեան
խնայանացո՛ , զամենեւեան լուսաւորեա՛ . և
ամենեցուն պարգեւեա՛ զերկնից արքայու-
թիւնդ : Վասն զի դու ես Տէր կենաց , և
Լստուած ողորմութեանց . և քեզ վայելէ
փառք իշխանութիւն և տառիւ , այժմ և՛ :

ՄԷՂԹԵՆԻՔ

Պա՛ գիշերի և 'ի տունջեան և յամենայն
ժամու անգագար փառաւորեմք զՀայր և
զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ , այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից . Լն՛ :

ՔԱՐՈՂ

ՄԻ ՆԱԽԱՆՁԻՐ ԵՒ ԽՈՍՏՈՎԱՆ

ԿԱՆՈՆԱՑՆ

Այս } Ս ան ուղղելոյ զգնացս մեր 'ի ճանա-
գ. Կ. } պարհս խաղաղութեան՝ զՏէր աղաչեսցուք :
Տէր ողորմեա՛ :

Ս ան ցրելոյ 'ի մէջ զամենայն խորհուրդս
չարին՝ զՏէր աղաչեսցուք :՝

Ս ան պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս
և առաքինի վարս՝ զՏէր աղաչեսցուք :՝

Ս ան պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ս-
մնազօր աջոյն խրոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք :՝

Ս ան խորտակելոյ զճակատակորդն վաղ-
վաղակի ընդ ոտիւք մերովք՝ զՏէր աղաչ՛ :

Ս ան հող՝ :՝ Եւ ևս՝ միա՝ :՝ Օ անձինս՝ :՝
Ողորմեաց՝ :՝

ԵՂՕԹ Ք

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամենայն
արարածոց երեւելեաց և աներեւութից : Ըռ-
քեզ կարգամբ յամենայն ժամ : զի ընդ ոսմի-
նայն տեղիս է Տէրութիւն քո , և արքայու-
թիւն քո ամենեցուն տիրէ : Շնորհեա՛ մեզ
երկիւղիւ 'ի պաշտօն քո կանխել հանապազ ,
սիրել զքեզ 'ի բոլոր սրտէ և 'ի բովանդակ
մտաց , և յամենայն զօրութենէ մերմէ պա-

հել զպատուիրանս քո : Համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր 'ի սրբութիւն առանց բարկութեան և երկմտութեան , և գտանել 'ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն , և զառաքինասէր գործոցն յաջողութիւն : Այսն զի դու ես Տէր կենաց և Աստուած ողորմութեանց . և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Վրում ամենազօր և յաղթօղ Տէրութեանդ կրկնի ամենայն ժոննր յերկրպագութիւն . և փառաւորի յամենեցունց թագաւորութիւն քո : Այսեւ յերկրպագութիւնըդ մեր , և ուսո՞ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան : Այսն զի դու ես Աստուած խաղաղութեան , որ բարձեր զթշնամութիւն 'ի միջոյ , և արարեր զխաղաղութիւն յերկինս և յերկրի . հեռաւորաց և մերձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պարգևս քոյին բարեացդ : Որում և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես , դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո , Աստուած մեր և Տէր մեր և փրկիչ ՅԵՍՈՒՍ ՎԵՐԵՏՈՍ : Որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սուրբ Հոգւոյդ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

ሆፒታል

**Յերգս օրհնութեան և 'ի ձայն սաղմոսաց
անգաղար փառաւորեմբ զՀայր և զՈրդի և
զսուրբ Հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :**

• REFERENCE

ՈՂՈՐԾԵՄ ԵՒ Ի ՆԵՂՈՒԹԵԱՆ
ԿԱՆՈՆԱՑՆ

ԲԶ . } Ասան գտանելը մեզ զջնորհս և զս-
ԴԶ . } րորմու թիւն 'ի բարեբար Տեառնէ մերմէ՝ ըզ-
Տէր՝ աղաչեսցուք : Տէր ողորման :

Վասն փրկելոյ զմեզ՝ի զըպարտութենէ մարդկան և յորդայթից սատանայի՝ զՏԵՐ աղահանգուք։

**Վասն ամենայն անձանց Քրիստոնեից և
տանց հաւատացելոց՝ զՏէր աղաչեսցուք ՚**

Վասն որք 'ի լերինս յայրս և 'ի փառաբար
բնակեալ են սուրբ Հարգն մեր՝ զՏէր աղա՛ :

Ուսան որք սաղմուսիւք և օրհնութամբ
կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւր-
եանց՝ զՏէր աղայնուցուք։

Վան Հոգ:՝ Եւ Լա՝ Միա:՝ Չանձինս:՝
Ողորմաց:՝

ԼՂՕԹՒՔ

Գահանամք զքէն Տէր Լստուած մեր , որ զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո : Օ արթն զմիտս մեր արդարութամբ առ քեզ Տէր Լստուած մեր , զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո : Եկեսցէ և բնակեսցէ առ մեզ Լստուածութիւն քո . և ողորմութիւն քո հովանի և պահապան լիցի 'ի վերայ պաշտօնէից քոց : Եւ զմեզ զծառայքս քո արժանի արա 'ի տուէ և 'ի գիշերի և յամենայն ժամու միշտ խորհիլ 'ի սէր պատուիրանաց քոց : Եւ գոհանալով փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Անդանարար զօրութիւն և աղբիւր անմահութեան , դու ես ՎԵՐԻՍՏՈՍ Լստուած փրկիչ մեր : Որ շնորհեցեր մեզ 'ի մէջ գիշերի յառնել և խոստովան լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց և արդարութեան քո : Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տէր Լստուած մեր , արձ զմեզ արթունս և պատրաստս 'ի ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո : Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ սրբոյ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Լսէն :

ՄԵՂԹԱՆՔ

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստովանութեամբ անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ , այժմ և միշտ :

ԹԱԳԱԽՈՐՔ

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԵՐԿՈՒՇԱԹԻ

Թա՛գաւո՛ր յաւի՛տեա՛լս Երեմ ,
 Ի՛նչե՛ր մեզ Աստուած փը՛րկի՛չ մեր և
 կեցո՛ղմե՛զ , որ յա՛մե՛նայնի՛ կա՛րճե՛ս :
 Եւ Ի՛նչե՛ր մեզ Աստուած փրկի՛չ մեր . յոյս
 ամենայն ծագաց երկրի . և ո՛ր 'ի՛մ ծո՛ղ
 հե՛ռի : Ո՛ր պատրաստե՛լ զլեբինիս զօրութեամբ
 իւրով . և ըզգեցեալէ զօրո՛ւթիւն .
 և կեցո՛ղմե՛զ Տէր որ յա՛մե՛նայնի՛ :
 Էի . Ի՛նչե՛ր աղաճանաց մերոց Տէր մարդասէր ,
 և գթա՛ 'ի մեզ :
 Թ . Մի՛ զի՛ս անտե՛ս ա՛ռներ . ա՛յլ
 օգնեա՛ ինձ մա՛րդասէ՛ր :
 Եւ . Մի՛ ընկենո՛ւր զիս Տէր յերեսաց քոց .

և զհոգի քո սուրբ՝ մի հա՛նեմք յի՛նէն :
 Այլ տո՛ւր ինձ զցընծութիւն փրկու
 թեան . և հոգւով պետութեան քո հաստա
 տեա՛լ զիս . այլ օգնեա՛ ինձ մարգա՛սէր :
 Ի՛ . Ս՛ի աշտես առնե՛ր զիս՝ Տ՛էր Աստը
 ուա՛ծ փը՛րկիչ իմ . ա՛յլ շնորհեա՛ ինձ թո
 ղութի՛ւն բազմագո՛ւթ մարգասէր , և
 ը՛կեցո՛ :

Թ . Երկե՛նք ե՛րկե՛ր գոհա՛նա՛ն զքէն
 Տէր . ա՛րարա՛ծք ամենայն քեզ ե՛րկե՛ր
 պազա՛նեն . և հրեշտա՛կք ՚ի՛ բարձունս
 ա՛ղա՛լակե՛ն ե՛րկե՛ն . ո՛ղմբմե՛ս գու
 ստե՛ղծեր , մի կո՛րո լսա՛նք :

ՍՂ . Երկե՛նք երկնի՛ց , ջուրք ուր ՚ի վերոյ
 քան զերկինս օրհնեցէք զա՛նո՛ւնըն . Տեա
 աըն : Օ՛ ի նա ասաց եղեն . հրամայեաց և
 հա՛ստա՛տեցան . և հրեշտա՛կք ՚ի բարձ՛ :

Ի՛ . Երկե՛նք ե՛րկե՛ր հանա՛պաղ ըզքեզ
 գովեն . թագաւո՛ր փառաց . Սե՛րովբէք
 և Քե՛րովբէ՛ք ՚ի խո՛նա՛ր հաշնելո՛վ ըզ
 գէ՛մս իւրեանց . և միաձա՛յն բարբառօ՞ն
 աղաղակե՛ն ե՛րկե՛ն . սո՛ւրբ . ս՛ուրբ .
 սուրբ . Տէ՛ր զօրո՛ւթեա՛նց :

ԵՐԵՔՇԱԹԻ

Ք. Երկայնամիտ ես Տէր առ ամենեսեան .
և գըթա՛ Տէր 'ի վերայ մեր . որբակէս և՛
ըյաւաղակին փրբըկիչ և՛ ըկեցո՛ :

ՄԶ. Երկայնամիտ բազումողորմ և ճըշմա
բիտ նայեաց առիս . և՛ ո՛ղո՛ բմեա՛ ց ինձ :
Տո՛ւր զօրութի՛ւն ծառայի քոյ . կեցո՛ զո՛րդի
աղախնոյ քոյ . և արան առ իս զնըշան բա՛
բութեան . և գըթա Տէր 'ի վերայ մեր՝ :

Ք. Տէր որ գըթացա՛ր յաւաղակին խաչա
կե՛ ց լինիլ քեզ . և մաքրեցեր զաղտեղու
թի՛ւն յանցանա՛ց նորա յաղբերե՛ կո
ղե՛ քոյ . գըթա՛ և յիս 'ի մեղաւորս , որ
ծարաւե՛ս եմ ա՛ռ քեզ . և փափագիմ 'ի դա
ւիթըս քո՛ որբակէս ըզմի 'ի յեղջերուաց 'ի
յաղբե՛ բը՛ = ջուրց :

Ք. Մարտեա՛ւ ընդիս թը՛շնամին . հանա
պա՛զ զիս կամի՛ կորո՛ւսանել . այլ գո՛ւ
Տէր ի՛մ ա՛յց տրա տոլո՛րեմ՛ և ո՛չեարիս ,
և ը՛կե՛ցո՛ :

ՄԶ. Մարտեա՛ն ընդիս 'ի տարապարտուց .
և փոխանակ տիբոյ իմոյ մատնէին զիս . ա՛յլ
ե՛ս յա՛ղթս կա՛յի : Հատուցե՛ն ինձ չար

փոխանակ բարւոյ . տտեղութիւն փոխանակ
սիրոյ իմոյ . այլ դո՛ւ Տէր իմ ա՛յց արա՛ :
էի . Ս'ր հովիւդ ե՛ս հօտից բանաւո՞ր կեն
դանեաց . տուր ինձ յո՛յս կենաց ապաշ
խարճութեան . և դարձո՛ղ զմոլորեալս 'իմ
հօ՞տ քո ՎԵՐԻՍՏՈ՞Ս , և ըկե՛ցո՛ :

Թ . Ս'եղայ և աղա՛չեմ ըզ քեզ . Թողու
Թիւն շքնորհեա՛ մեղաց իմո՞ց . քաւի՞չ
իմ լե՛ր քո գըթութեամբդ . ոք միայնդ ես
փրկիիչ , և ըկե՛ցո՛ :

ՍՐ . Ս'եղայ Տէր մեղայ . և զանօրէնութիւ
նըս իմ ե՛ս ի՞նչէ՛ն գիտեմ : Աղաչեմ և
խնդրեմ 'ի քէն , Թող ինձ Տէր . Թող ինձ .
և մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան
իմոյ . քաւի՛չ իմ լե՛ր քո գըթութեամբդ .
ոք միայնդ ես փրկիիչ , և ըկե՛ցո՛ :

էի . Ս'եղայ քեզ Տէր . մեղայ քեզ Տէր ,
մեղայ . և քան զաւաղ ծովո՛ւ բազում
են յանցա՛նք իմ . պատրա՛նք աշխարհիս խա
բեցի՛ն զիս . և եղէ՛ անպրտուզ 'ի կենաց
յուտոյդ . այլ դո՛ւ անոխակալ և անյիշաչաբ
փրկիիչ . խնա՛ցեա՛ 'ի մեղացեալ ծառայս ,
և քկե՛ցո՛ :

ՉՈՐԵՔԱՐԱՐՈՒ

Թ. Տէր իմ բազում են անօրէնութիւնք
ա՛նձին ի՛մոյ . ո՛չ յի՛շտ զահեղ ը՛զ
զա՛տատա՛նքս քո . ա՛րդ անկե՛ալ ըզ
քե՛զ ա՛ղաչեմ . շնորհեա՛ ինձ ապաշխա
րութիւն Տէր , և ո՛ր զո՞րմեա՛ն :

ՍՂ. Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան
ըզգլուխ իմ . և որպէս բեռն ծանր ծանրա
ցա՛ն ՚ի վերայ իմ : Նեխեցա՛ն և փտեցան
վէրք իմ յերեսաց անզգամութեան ի՛մոյ .
ո՛չ յիշեցի զահեղ զգատառտանքս քո . ա՛րդ
անկեալ զքեզ աղաչեմ . շնորհեա՛ :

ՀԻ. Պապատա՛նս մատուցանե՛մք քեզ Հայր
երկնա՛ւոր . մի անտե՛ս առնե՛ր զաղա՛նս
մե՛ր . ա՛յլ անցո՛ղցասումն քո ՚ի մե՛զ .
և յիշեա՛ զե՛ պատկե՛ր եմք բարերարու
թեանդ :

Թ. Տէր իմ գը՛թութիւնը քո բազում են
յոյժ . ա՛ռիս արա՛ զբարե՛րաբո՛ւթիւնըս
քո . որպէս և ըմբօքսաւո՛րին , և ի՛նձ ո՛ղոր՛ :

ՍՂ . Վթութիւնը քո բազում են Տէր . և
լստ իրաւա՛նց քո՞ց կեցո՛ զիս : Բազում են
որք հալածեն և նեղեն զիս . ՚ի վկայութեանց

քոց ես ոչ խոտորեցայ . առիս արած զբարե
բարութիւնն քո . որպէս ելմա՞քսաւորին ,
և ի՛նձ ողորմեա՞ :

Է. Ա՛նոխա՛կալ և անյիշաչա՛ր Տէ՛ր . որ
գրթալով ՚ի մեղաւորս շնորհեցեր ապաշ
խարոճութիւն . արդ գրթա՞մ և յիս Տէ՛ր ՚ի
մեղուցեալ և յանօրինեալ քո ծառայս .
և՞ փոխա՞րկեա՞լ ըզգործօղջս չարեաց ՚ի
զըղջն մնաւ ապաշխարոճութեան , և ըկեցո՞ :

Թ. Ի՛նչ Տաճարի՛ քում սը՛րբութեան՝ .
ժառանգորեւով ըզքեզ . դու՛ ո՛ւնիս
իշխանութիւն , որո՞րքա՞մ մեղ :

Յ. Այլ ես ըսա բազում ողորմութեան քում .
մըտից ՚ի տուն քո . և երկիրպագից ՚ի տաճար
սուրբ քո երկիւղիւ քո : Տէ՛ր առաջնոր
դեա՛ ինձ յարդարութեան քում վասն թըշ
նամեաց իմոց . և ուղիղ արա առաջի իմ ըզճա
նապարհըս քո . դու ունիս իշխանութիւն ,
որո՞րքա՞մ մեղ :

Է. Ի՛նչ տաճարի՛ քում սը՛րբութեան հանա
պա՛ղ ըզքեզ գովեմք թագաւո՞ւր ժա՞ռ
ռաց . որ ունիս իշխանութիւն կենաց և
փրկութեան , որո՞րքա՞մ մեղ :

ՀԻՆԴԱՐԱՐԹԻ

Թ. Ապաշխարութեան արտաժողովուրդն աւազան լինի, և լուսնայ զբաղմունքի՞ն ըմբռնաց. սովան շնորհեա՛յ յառաջ քան ըզվախճան զբաւոյնքն և ըզմեծ քո զորմունքն :

ՄԼ. Օտարաւի՛է անձն իմ առ քեզ Աստուած հը զօր և կենդանի, երբ եկից երեսցայց երեսացդ Աստուծոյ : Եղե՛ն ինձ արտառութիւն կերակուր 'ի տուէ և 'ի գիշերի . և այն՝ զի ասէին ցիս զօրհանապաղ, թէ ո՛ր է Աստուած քո՛ . սովան շնորհեա՛յ :

ԺԵ. Յորժամ գոս փառօք հօր յահագին աւուրն 'ի դա՛տել զերկիր . և զողա՛ն սարսափմամբ երկրածինքս ամենայն 'ի յահէ՛ք քո՛ւմն . 'ի նստի՛լ քո յատենի՛ գառաւոր ահեղ . և յակնարկել քո յարարածս՝ յիշեա՛ և զիս ը՛զ բազմամեղս . որ ընկըզմալս եմ յանցանօք բա՛նսարկութիւն խա՛բմամբ , և հայցեմ զաւա՛զակին Տէր և զիս յիշեա՛ որ միա՞յնդ եմ փըրկիլ չ, և ըկեցո՛ :

Թ. Օրս որ 'ի նաւի՛ տշխարհի՞ ալէկո՞ծ հն մեղք իմ . նաւահանգիստ ապաշխար

բոլոր թեան շնորհեա՛ ինձ բազմ լմոյողորմ, և
ըկեցո՛ւ :

ՍՂ. Կեցո՛ղիս Լստուած զի հասի՛ն շնորհ
յա՛նձն իմ. ընկլա՛յ ես 'ի խորս անգընդոց
ուր ո՛չ գո՛յ ինձ հանգիստ. նաւահանգիստ՝
էի. 'յաւապե՛տ բարեգութ առ քեզ ապա՛
ւի՛նքիմ. տո՛ւր ինձ ձեռն որպէս երբեմն
Պետրոսին 'ի վերայ անկեացն. որ ծը՛փիմս
ալեկոծեալ յանցանօք մեղա՛ց, և ըկեցո՛ւ :

Թ. 'Եւ ու ես ՎԻՐԻՍՏՈ՛Ս աղբիւր կենաց.
բղիթո՛ւմն ողո՛ւմն թեան. շնորհեա՛ փրկի՛չ
անձանց մերոց բղթողութիւն մեղա՛ց մե՛
րոց,
ՍՂ. 'Ի քե՛ն է Տէր աղբիւր կենաց. և լու
սով երեսաց քոց տե՛սա՛նեմք բզլոյս : 'Յա
գեա՛ զողորմութիւնքս քո՝ որք ճանաչեն բզ
քեզ. զարդարութիւնքս քո՝ ոյք ուղիղք
ե՛ն սրբաւի՛րք. շնորհեա՛ փրկի՛չ անձանց՝
էի. 'Եւ աղբիւրդ ես ծաբաւեա՛ց և հանգիստ
աշխատելոց. ճանապարհ մոլորելոց, և հո
վի՛հ հոգեւոր բանաւո՞ր հօ՛տի. փափաքողաց
առ քեզ ՎԻՐԻՍՏՈ՛Ս լեր նա՛ւահանգիստ. և
արբո՛ մեզ ծաբաւեա՛ցս զբաժակ քո քողոց
բութեան յանըսպա՛ռ յաղբե՛րէ՛ք :

ՈՒՐԲԱԹ

Թ. ՚Ի՛ Տաճարի՛ սրբբոլորեման քում
լուր Տէր ձայնի իմում . և աղաչանք
իմ ժամանեցե՛ն ՚ի յականջըս քո՛ Տէր .
սլ . Լուա՛լ ինձ ՚ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ
ձայնի աղօթից իմոց . և աղաղակ իմ առաջի
նորա , մըտցէ յականջըս նորա . և աղա՛ :

ԱՂՈՒՀԱՅԻ : *

ԷԷ . Որ լուսատու ես տիեզերաց Վրիս՛ժ
ՅՈՍ Աստուած . լո՛ւսաւորեա՛ զիմ ըզ
խա՛ւարային խո՛րհէ՛րդս , և ը կե՛ցո՛ :

ՆԱԶԵՑԵԼՈՑ : †

ԷԷ . Օ՛րհնեա՛լ եմ Տէր , և փառա
ւորեա՛լ է՛ քո անբաւ մարդասիրութիւնդ .
զաղաչանքս մեր քեզ մատուցանե՛մք ,
որ Թագաւորդ ես յաւիտե՛նից . ըղնջե
ցեալսն մեր արժանեա՛րա՛ Տէր ընդու
նիլ ՚ի կեա՛նսնդ յաւիտե՛նի՛ց :

Թ. Արտառու ինձ շնորհեա՛ ի՛ յապաշ
խա՛րութիւն Տէր . զի լուացի՛ց ըզմեզ

* Միայն աղանային տա :

† Բայ յաղանային , յամենայն ուրեմի տա :

անձին խոյ . որպէս պո՞ւնին աղաչեմ ,
և ըկեցո՞ :

ՍՂ . Այստակեցայ ես 'ի Հեծութեան խոում .
լուացի զամենայն գիշեր ըզմահիճս իմ . և
արտասուօք խոյք զանկողինս իմ թացի . զի
լուացից զմեզս անձին խոյ . որպէս պոու՞ :
Էի . Ո՛ր ազբի՛ւրդ ես անանկան Վարժ
Յո՞ւս Լստրուած . զվիճրաւորեալ ան
ձըն իմ 'ի մեզաց . բըժըշկեա՛ Տէր բըշկ
մա՞մբ մի անտասուաց , և ըկեցո՞ :

Թ . Օ մոլորեալ ծա՛ռայս խը՛նդըրեա՛
Տէր . և մի՞ դատապարտե՞ր ըզիս , 'ի յա
ւուրն անցելութեան քոյ մա՛րդանէ՞ր :

ՍՂ . Կեցցե՛ անձն իմ օրհնեսցե՛ ըզքեզ .
և իրաւունըք քո օգնե՛ցեն ինձ : Մոլո
րեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ . խընդ
րեա՛ զծառայս քո , զի զպատուիրանս քո ես
ոչ մո՛ռացայ . և մի՛ դատապարտեր՞ :

Էի . Ո՛ր մոլորեցայ 'ի հօտէ՛ քո՛ւմէ հո՞մ
վի՛ւր բա՛րի . խը՛նդըրեա՛ զիս և ըզ մո՛
լորեալս . և արժանա՛ւորեա՛ խա՛նել 'ի
հօ՞մեմ քո ՎարժՅո՞ւս , և ըկեցո՞ :

ԹՎԳՆԻՈՐԻՔ

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

ՀԱՅ ՌԻԹ ՁԱՅՆԻՑ

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Թ արդաւոր յաւիտեան յարգման,
 ԱՎ. Օ՞ղորմութիւն քո՛յ՛ Տէ՛բաբար
 ա՛հա՛յ, ի՛նչո՞ւ մե՛տա՛լ . և բարեխոսու
 թեամբ սրբբոց (այս անու.) մի՛ կորուսա
 ներ ըզըմալ . Ե՛բբո՞րդո՛հութիւն
 սո՛ւրբ ողորմա՛մալ :

ՄԼ. Փրկութիւն արդարոց ՚ի Տեաւնէ է .
 վերակացու է նոցա ՚ի ժամանակս նեղու
 թեան : () Դնեսցէ՛ նոցա Տէբ և փրկեսցէ
 ըզնոսա . ապրեսցուցէ՛ ՚ի մեղաւորաց . և կե
 ցուցէ ը՛ղ նոսա զի յուսացա՛ն ՚ի նա . և
 բարեխոսութեամբ սրբբոց՝ :

* Պարգաւ Բէ վասն է՛ր յարգիրոաց Բազմաորի ԱԹԱ-
 ՋԻՆ ԿՈՂՄԻ յառա՛ջ երէտ և խոն զԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆԻՑ : Աօնն
 Բէ՛ յառա՛ջ Գրիգոր ԼԱԿԱՆԱՐԻՉԻ Օրդ առաջեալէ զայս յամփո-
 խէն զմատուր յարգման սրբոց խոստանցի Հռիփփոյեանց և
 Գալիանէանց : Յէրոյ շարադրօն զԲազմաորի յարգիրոաց ,
 զայս Բան էր Ակ յայնի վասն հանրի պէտք քան խոստանցի ՚ի
 նոյն յայն : Եւ առ ՚ի պարիս երեսոց սրբոյ ԼԱԿԱՆԱՐԻՉԻ ,
 յառա՛ջ Դատեաց զնա խոն զԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆԻՑ :

էի . Որք ըղ ասնջանս և ըզման վասնն քոյ
յանձն առին . և հեղին զարիւնս իւրեանց
վասն անուանըդ . քոյ սրբոյ . բարեխօսու
թեամբ սոցա մի կորուսաններ ըզըմեզ . Երբ” :

ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

ԱՁ . Բարեխօսու թեամբ սըբրոց (այս
տեսն .) աղա՛ չե՛րաբիմք մք ըմբգեղ .
Թողնլթի՛ւն շը՛նորհեա՛ր յանցանալից
մե՛րոց . բարեբա՛լիքս Վարձ՛ստիս .
Եւ . Սե՛րճ է Տէր առ այնոսիկ որք մաշեալ
են սրտիւք , և ըզխոնարհս հոգւով կեցո՛ւ
ցանէ : Բազո՛ւմ նեղութիւնք են արդարոց .
յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր . և պահէ զա
մենայն ոսկերս նոցա . և մի՛ի նոցանէ ոչ
կորիցէ . Թողնլթի՛ւն շը՛նորհեա՛ր ,
էի . Ո՛րյաղթօ՛ղ զօրութեամբ ի՛նչանդէ՛ս
ճըզնաւսի՛ն բա՛լկան . տ՛ես՛րա՛տ պա՛
հեցե՛ր զխո՛ստովանօղ վը՛կա՛յս քօ՛ Վարձ՛ս
տիս Լստրուած տո՛ւր մե՛զ օգնութիւնէ՛ս
ի՛ նեղութեան մերում . բա՛րեխօսու
թեամբ սրբոց մարտիրոսա՛լց , և՛ ըկեցա՛ :

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԲԶ. Բարեխօսութեամբ սրբոց (այս առաջ) պարգևեալ մեկը Տէր. առնուլ մասն եւ բաժին ընդ հրաւիրեալսն 'ի կոչումն ա'րքայութեան երկնից :

ՍԶ. Սքանչելի է Աստուած 'ի վերայ սրբոց իւրոց Աստուած Իսրայէլի : Այս ասցէ զօրութիւն հաստասութեան ժողովրդեան իւրոց, օրհնեալ է Աստուած. առնուլ մահսն եւ բաժին ընդ հրաւիրեալսն 'ի կոչումն :

ԷԻ. Մարտիրոսք երանեալք եւ փառաւորք եալք. որք բազում տանջանայցն համբերեցիք. դուք ըզ լոյսն կենաց ըզդեցեալ ունիք. եւ առ Վրիսնոս վասն մեր բարեխօսեցէք :

ԱՆՍԳ ԿՈՂՄ

ԲԿ. Դու ես Վրիսնոս աղբիւր կենաց. բազում ողորմութեան. շնորհեցիք սրբբոց (այս առաջ) յաղթող ընդհատալիութիւն. հալածել բազաւորն եւ լուսաւորել զանձիւնը մեզ :

ՍԶ. Աստուած փառաւորեալ է 'ի խորհուր

դէս սրբոց իւրոց . մեծ և տհաւոր 'ի վերայ
այնոցիկ որք շուրջ են ը'զ նո'վաւ : Տէր
Աստուած գորութեանց ո' նմանի քեզ . հոր
ես դու Տէր , և ճշմարտութիւն քո շուրջ է'
ը'զքե . շնորհեցեր սրբոց («յ» առան .) յազ
թող զնաճատակութիւն . հալածել զհաւա
րը'ն և լո'ւսաւորել զանձի'նը'ն մեր'ն ,
ի . Որ շնորհօ'ք սուրբ հոգւոյն յազթեցիք
թըշնամւոյն . երանեալ սուրբ վիպք Վրտ
ՅՈՍԻ . վասն ձե'ր տօնողացո հայեցե'ք
. Ո'ստուծոց զթողութիւն մե'ղաց :
ի . Ո'ր պսակդ էք պարծանաց ամենայն ա-
ռաքինեաց . նախաշաւիղ և առաջնորդ կե
նացըն յաւիտենից . ով սուրբ վը'կայք
առ պըսակի' չըն սրբոց և վասն մեր բարե
խօսեցէք . շնորհելով ողորմութիւն յա
նըսպառ աղբերէ'ն կենացըն յաւիտե'ս
նից :

ԵՐՈՐԻ ԶԱՅՆ

ԳԶ . ի'զ ճշմարտութիւն սրբոց («յ» առան .)
բարեխօս ո'ւնի մք առ քե'զ ՎրտՅՈՍԻ .
և աղաչեմք սոքօ'ք շնորհեա զթողու

Թի՛ն յանցանաց մերոց՝ . և 'ի կեանսորդ
յաւիտե՛հնից , նորոգեա՛լ և ըկե՛ցո՛ :
ՎՂ . Լոյս ծագեաց տրդարոց՝ . ուղղոց սրբ
տից եղև ուրախութիւն : Աւրա՛խ եղերուք
տրդարք 'ի Տէր . և խառովան եղերուք
յիշատակի տրբութեան նորա . և աղաչե
մք սոբօ՛ւք շնորհեա՛ զթողութի՛ն յան՝ :
Ի՛ . Հանդիսացեա՛լք 'ի մարտս պատերազմի
յա՛ղթօ՛ղ գլտայք սո՛ւրբ զը՛կայք . քան
զի ճանապարհորդեցիք ըմն՛ յերկնային
քաղաքն յերո՛ւսաղէմ . ընդ անմարմնոցն
դասս փառաւորելով սո՛ւրբ ըզլըրո՛ւր
դո՛ւթի՛նն :

ՎԱՍԻ

Գ.Կ . Ը՛ղճգնութիւն սրբոց (այս անուն .)
բարեխօս ո՛ւնի՛մք սաքե՛ղ ՎՐԻՍՏՈ՞Ս .
և աղաչեմք սոբօ՛ւք շնորհեա՛ զթողութի՛ն
յանցանաց մերոց՝ . և 'ի կեանսորդ
յաւիտե՛հնից , նորոգեա՛լ և ըկե՛ցո՛ :
ՎՂ . Պատուակա՛ն է առաջի Տեառն մահ
սրբոց իւրոց . ո՛ Տէր ես ծառայ քո ծմ՝ , ծա
ռայ և որդի աղախնոյ քոյ : Հատե՛ր զկա

պանս իմ, քեզ մատուցից պատարագ օրհնու
թեան, և զանուն Տեառն կորդացից, և
աղաչեմք սոքօք շնորհեա՛ զթողութիւն՝,
էի. Հանգիսացեալք 'ի մարտս պատերազմի
յա՛ զթօ՞ղ գըսայք սո՛ւրբ վը՛կանք. քան
զի ճանապարհորդեցիք ըմ՞ղ յերկնային
քաղաքն յիշրո՛ւսադէմ. ընդ անմարմնոցն
գա՛սս փառաւորելով սո՛ւրբ ըղիշրո՛ւր
գո՛ւթիւնն.

ՉՈՐՐՈՐԴ ՁԱՅՆ

ԴԶ. Ո՞րք 'ի խորանս սրբութեան եմք ժողո
վեալ օ՞րհնել զքեզ ՎՐԻՍՏՈՒՄ. աղա՛չանօք
սը՛րբոց (այ՛ առա՛ն.) զպաղա՛տանս մե՛ր մի՛
անտե՛ր առնե՛ր. որ միայնդ ե՛ս բա՛զում
ողորմ թա՛գա՛ւոր փառա՛ց ՎՐԻՍՏՈՒՄ.
ՄԼ. Սե՛րձ է Տէր առ ամենեսեան որք կար
դան առ նա. առ ամենեսեան որք կորդան
առ նա ճշմարտութեամբ. Օ՛ կա՛մս երկեւա՛
ծա՛ց իւրոց առնէ Տէր, աղօթից նոցա լըսէ,
և կեցուցանէ ըզնո՛սա. աղա՛չանօք սրբոց
մտաբա՛րոտացն զպաղա՛տանս մե՛ր մի՛ անտե՛ր
առնե՛ր. որ:

ԱՌԱՔԵԼՈՑ ԵՒ ՄԱՐԴԱՐԷԻՑ

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լրսին
ձայնք նոցա : Բնդ ամենայն երկիր ել
բարբառ նոցա . և մինչև 'ի ծագս աշխարհի
են խօսք նոցա . աղաչանօք սըրբոց առաքե
լոցն զպաղատանս մեր :

Ի . Կահատակք և՞ վեկայք Վարժ ԵՍՈՒՄ
Լստո՞ւ լծոյ . ընդ հանո՞ւր տի՞ե՞զե՞
րա՞յց քա՞րողք փը՞րկո՞ւթեան . որք զանձի
նրս ձե՞ր մա՞տուցի՞ք պատարա՞յց . և զե
նո՞ւմ Լստո՞ւ լծո՞յ չո՞ր 'ի՞ հո՞տ ա՞ն՞ու
շից . ժո՞ղովելո՞ցս 'ի կա՞տարե՞լ զլիշա
տա՞կ ա՞նուան ձե՞րոյ . բարեխօսեցէ՞ք ա՞ռ
Տէր վասն քաւութեան մեղա՞յց ըմբո՞ց :

ՎԵՐՋ

ԴԿ . Օ՛րեքսըրբեան՝ Տէրութիւնըդ
քո միաբան աղաչեմք , լո՞ւր Տէր .
աղաչանօք սրբոցն («յ» առաջ ,) խընայեա՞
'ի մեզ , և ըկե՞ցո՞ :

ՄԼ . Աւրախ լեցին ամենեքեան որք յուսա
ցեալք են 'ի քեզ , յաւիտեան ցընծացեն .
և բնակեսցիս դու 'ի՞ նոսա : Պարծեսցի՞ն
'ի քեզ սիրելիք անուան քոյ . զի օրհնեսցես

դու զարգարն Տէր . որպէս զինու հաճու
թեամբ քով պըսակեցեր ընդ ուս . ազա՛ւանօք
սրբոց մարտիրոսացն . խնայեա՛ն 'ի մեզ , և
ըկե՛ցո՛ւ :

Ի՛նչ . Տօ՛նէ՛լ այսօր Եկեղեցի սուրբ զյիշատա՛մ
կըս ձե՛ր սուրբ ըմբ՛կայք . ո՛րք զօրու
թեամբ՝ սուրբ Հոգւո՛յն վանեցիք զպա՛տեմ
բա՛ղմ չա՛րին՝ . և 'ի կամարըս լուսեղէ
նըս թագաւորեալք . օրհնել սո՛ւրբ և
ղե՛րրորդութիւնն :

ՍՐՈՑՆ ՍՅԵՓԱՆՆՈՍԻ :

ՍՏԵՂԻ

ՍՅ . Այսօ՛ր գաղք հրեշտակա՛ց . ուրա՛ջ
խա՛հանան ընդ ճը՛գնութիւն սրբոյն Ստե
փաննոսի նախաժըկա՛մ յին . Քանզի՛ք գո՛
չէ՛մ / Եւր՛կե՛մ ղեցի քո Քրի՛ստո՛ս
յա՛ղթա՛նակ մարտ հե՛ղման ա՛րեան
սո՛ւրա՛ն 'ի՛մ վե՛րայ ըմբ՛ ծի անո՛ւա՛ն
ըմբո՛ւմ յ Տէ՛ր :

Բազո՛ւմ համարձակութիւն է սորա ա
ւաղի Ղստուծոյ 'ի ձեռնն հեղման սուրբ
արեա՛նն ի՛մ սրբոյ . քա՛նդի յօժա՛րո՛ւ
թեամբ՝ մատնեաց զանձն իւր չա՛րաչա՛ր

և՛ գառըն տանջանաց վաճօրն մեծի՞ն ա՛ն
ուռա՛նքն Տեառն :

Վա՛նդի արհամա՛րհե՛լ լո՛վ ա՛նարգեանց
զանցաւո՛ր ըզկեա՛նս աշխարհի՛ս, և փափա
գեանց յաւխտենակա՛ն կե՛նացն . և մի՛շտ և
հա՛նապա՛զ ուրա՛խտնայ ընդ Տեառն ի՛մ
բոյ յա՛նքն սպա՛ռ յո՛ւրա՛խս՝ լծի՛նսն :

Վանք՛դի գո՛չէ Եկեղեցի՛ք քո՛ Վարժ
ՏՈՍ ըզ ըյա՛ղթանակ մարտ հեղման արեա՛ն
սորա ՚ի՛ վերայ ըմբ՛ծի անուա՛ն քո՛ Տէր :

Փա՛ռք Հօրն էակա՛նի՛, Որդւոյն միաժ
նի՛, և ա՛ղա՛տի՛ չսուրբ Հո՛գւոյն ըլա՛ն
ե՛լէ : փա՛ռք պատի՛ւ և իշխանութիւն .
այժմ և մի՛շտ և յաւխտեա՛նքս յաւխտե՛նից .
Ըմբ՛ն :

Ե՛ւ յորժամ շա՛րժի՛ն ե՛րկինք և եր
կիր ՚ի՛ յահէ՛ փառաց բա՛նի՛ն Տեա՛ռն
Ը՛ստո՛ւծոյ : Յայնժամ ընստուցա՛նէ՛
ընդ աջմէ՛ իւրմէ՛ ը՛զ սիրելի՛ս անուան իւրոյ
ի՛ լո՛ւսեղէ՛ն խորա՛նսն զո՛ւգաւ ո՛
րե՛լ լո՛վ :

Արե՛նէ՛ Գայն զառաջէն քոնն իւն : Ըյաօր
գապք հրեշտակաց ու՛ :

ԱՆԻՍԻՔ ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ ԿԱՐԳԱԻ

ԸՍՑ ԳԱՅԸԱՃԻ ԱՌԻՐՑ

ԵՒ

ԸՍՑ ՈՒԹ ԶԱՅՆԻՑ

ՔՐԱՅԻՆԱՆՈՒՑԻ ԾՆՆԻՅԱՆ ՑԱՅԻՆ ՄԵՐՈՑ :

ԱՆԷ՛ՂՈՒԽԱ . ԱՆԷ՛ՂՈՒԽԱ . ԱՆԷ՛ՂՈՒԽԱ :
 Քա՛քեաց զքան իւր , և բժ՛կեաց զնո
 սա՛ և փրկեաց զնոսա յապականութենե՛ իւր
 եանց : Իոոստո՛վա՛ն եղեցին Տեառն՝ ողոր
 մութեանց նորա , և սքանչեւեաց նորա որ
 դի՛ք մարդկա՛ն :

ԱՆԷ՛ՂՈՒԽԱ՛ . ԱՆԷ՛ՂՈՒԽԱ՛ . ԱՆԷ՛ՂՈՒԽԱ՛ :
 Ի՛ . Ի՛ջե՛ որպէս զանձրե՛ ի վերայ գեղ
 ման , որպէս ցօղ , զի ցօղե՛ յերկիր : Օսա՛
 գեացի՛ յաւուրս նորա արդարութիւն .
 բազում խաղաղութիւն մինչեւ կատարեսցի՛
 լուսի՞ն :

Փա՛ք և երկրպագութիւն չօր և Որ
 դւոյ և չողովն սրբոյ . ա՛յժմ և միշտ և
 յաւիտեանրս յաւիտենից՝ . Ա՛մբն :

ԱՆԷ՛ՂՈՒԽԱ . ԱՆԷ՛ՂՈՒԽԱ . ԱՆԷ՛ՂՈՒԽԱ :

ԱՂԵՂՈՒՔ

ԾՆՆԴԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ

ԸՍՏ ՈՒՔ ՁԱՅՆԻՑ

ԱՌԱՂԻՆ ՁԱՅՆ

ԱՂԵՂՈՒԽԱ • ԱՂԵՂՈՒԽԱ • ԱՂԵՂՈՒԽԱ :

ԱՁ . ՏԷՐ Հողունացէ զիս . և ինձ ինչ ոչ
պակա՞սեացի : 'Ի վայրի՞ դալարւոյ անդ բնա
կեցոյց զիս . և առ ջուրլս հանգըստեանս ը
նոյց զիս :

Ի՛ . ԱՂԵՂ : Իջցէ՞ որպէս դանձրեւ 'ի վերայ
գեղման . որպէս ցօղ զի ցօղէ՞ յերկիր : 'Օ՜հա
գեսցի յաւուրս նորա արդարութիւն . բազում
խաղաղութիւն մինչեւ կատարեսցի՞ լուսինն :
Փառք և եր՞ : այժմ՝ և՞ : ԱՂԵՂ : Երե՛ :

Օ՜ ի՞նչ հոգեւոր գեղարուեստի գոհի՞ . ո՞ր ԱՁ ԱՂԵՂ՝ շարունակ :

Պա՛սք հրեշտակաց օրհնեն ըզքեզ
ՎԵՐՍՏՈՍ ալէլուիա . մարդկա՛ն ազգ. սաղ
մոսեն քեզ . ԱՂԵՂ՝՝՝՝ :

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :

ԱԿ . Ի՞նչը դուստար և տես : խոնարհեց՛ն զուշ
կըն՝ քո . մոռա՛ զժողովուրդ քո , և ըզտուն
հօր քո . զի ցանկացաւ թաղաւոր զե՛րդոյ
քոյ : Սա ի՛նքն է Տէր քո՝ երկիրպագցես
սմա . և դուստար ծուրայ երկիրպագցէ սմա .
և պատարագօք զերեսս սորա պաշտեսցեն
մեծամեծք՝ ի ժողովրդոց :

ԷԻ . Ալէ՛ : Եւ կարգացէ աւիս , Հայր իմ
ես դու . Աստուած ընդունօղ փրկութեան
իմոյ : Եւ անգրանիկ արարից զնա և բարձր
քան զամենայն թաղաւորս երկրի :

Փա՛ռք և երկրբ՝ : ա՛յժմ և՛ : Ալէ՛ : Եւ :

ԵՐԿՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :

ԲԶ . Ի՞նչե՛ր սրպէս զանձրե՛ն ՚ի վերայ գեղ
ման , որպէս ցօղ զի ցօղէ՛ր յերկիր : Եւ
գեցի՛ր յաւուրս նորա արդարութիւն . բա
զում խաղաղութիւն մինչև կատարեսցի՛ր
լուսին :

էի • Ալէ" : Երջոց Տէր զփրկութիւն իւր • առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարո՞ւթիւն իւր : Յիշեա՛ց ողորմութեամբ իւրով զՅակովբ • ճշմարտութեամբ իւրով զտունն Իսրայէլի • և տեսին ամենայն ծագք երկրի ըշփրկութիւն Ա՛ստուծոյ մերոյ :

Փա՛սք և երկըր" : ա՛յժմ և միշտ և" : Ալէ" :

ԱՒԱԳ ԿՈՂՄ

Ալէլուիա • Ալէլուիա • Ալէլուիա :
 ԲԿ • Երա՛ կարդասցէ առ իս' Հայր իմ եռ դու • Աստուած ընդունօ՛ւլ փրկութիւն իմոյ : Երանդանիկ արարից զնա • և բարձր քան զամենայն թագաւորս երկրի :
 էի • Ալէ" : Ընդ քեզ է ըսկիցբն աւուրըն զօրութեան • 'ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարդանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծընա՛յ դեեզ : Երդուա՛ Տէր և ո՛չ ևս զըղջացի • Թէ դու ես քանայ յաւիտեան ըստ կարգին Սեւթեւեկի • և Տէր ընդ աջմէ՛ քումմէ :
 Փա՛սք և երկըր" : ա՛յժմ և միշտ" : Ալէ" :

ԵՐՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Աւելուիա • Աւելուիա • Աւելուիա :

ԴԶ • Երբ Տէր զգրկութիւն իւր • առաջի
ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր :
Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զՅակովբ •
ճշմարտութեամբ իւրով զտունն Խարայէլի •
և տեսին ամենայն ծագք երկրի զգրկութիւն
Աստուծոյ մերոյ :

ԷԷ • Աւել • Յիշեա՛ Տէր զՂաւիթ , և զամ
նայն հեղութիւնն նորա : Որպէ՛ս երդուաւ
Տեառն , և ուխտս եղ Աստուծոյ Յակովբայ :
Փա՛ռք և երկրբ" • ա՛յժմ" և միշտ" : Աւել" :

ՎԱՌԻ

Աւելուիա • Աւելուիա • Աւելուիա :

ԴԿ • Ընդ քեզ է ըսկիզբն աւուրն զօրու
թեան . 'ի վայելութիւն սրբոց քոց յար
գանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծընա՛յ ըզ
քեզ : Երդուա՛ Տէր' և ո՛չ ևս զըզնացի •
Թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կար
գին Սելֆեսեգեկի • և Տէր ընդ աջմ
բումբ :

Է՛. Ա՛Է՛. Տէ՛ր ասաց ցիս որդի իմ ես դու .
 և ես այսօր ծնա՛յ զքեզ : Խնդրեա՛յ ինէն , և
 տաց քեզ զՀեթանոսս 'ի Ժառանգութիւն , և
 իշխանութիւն քեզ ընդ ամենայն ծա՛ղս երկրի :
 Փա՛ռք և երկըր՛ : ա՛յժմ և միշտ՛ : Ա՛Է՛ :

ՁՈՐՈՐԻ ԶԱՅՆ

Ա՛Է՛Լուիա . Ա՛Է՛Լուիա . Ա՛Է՛Լուիա :
 ԴԶ . Յիշեա՛ Տէ՛ր զՂաւիթ , և զամենայն
 Հեղութիւն նորա : Որպէ՛տ երգուաւ Տեա
 աքն , և ուխտս եդ Աստուծոյ Յանգովբայ :
 Է՛. Ա՛Է՛. Տէ՛ր Հովուեսցէ զիս . և ինձ ինչ
 ոչ պակա՛սեսցի : 'Ի վայրի՛ դալարեող անդ
 բնակեցոյց զիս . և առ ջուրըս Հանգըստեան
 սը՛նոյց զիս :
 Փա՛ռք և երկըր՛ : ա՛յժմ և միշտ՛ : Ա՛Է՛ :

ՎԵՐջ.

Ա՛Է՛Լուիա . Ա՛Է՛Լուիա . Ա՛Է՛Լուիա :
 ԴԿ . Տէ՛ր ասաց ցիս որդի իմ ես դու . և ես
 այսօր ծընա՛յ ըզ քեզ : Խնդրեա՛ յինէն ,
 և տաց քեզ զՀեթանոսս 'ի Ժառանգութիւն .

և իշխանութիւն քեզ ընդ ամենայն ծաղս
երկրի :

Ի՞նչ . Ալէ՛ : **Ա**ռ զուստր և տես . խոնարհե
ցո՛ զունկն քո . մոռա՛ զժողովուրդ քո և ըզ
տուն Հօր քո . զի ցանկացաւ Թագաւոր
գե՛ղոյ քոյ : Սա ի՛նքն է Տէր քո՝ երկիր
պագցես սմա . և զուստր ծուրոյ երկիրպագ
ցէ սմա . և պաաարագօք զերեսս սորա պաշ
տեսցեն մեծամեծք 'ի ժողովրդոց :

Փառք և երկ՝ . ա՛յժմ և միշտ՝ . Ալէ՛ : երէ :

ՔԱՆԱՄԱՐՈՒՄԵՆ ԳԱՆՍԵԱՆ ՏԵՆՈՒՆ ՄԵՐՈՅ

Ի ՏԱՃԱՐՆ :

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :

Օրհնեալ եկեալ յանուն Տեառն . օրհ
նեալ որ գալոց ես : Տէր Աստուած մեր
երեւցաւ մեզ . արարէք տօնս ուրախու
թեան կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ :
Ի՞նչ . Ալէ՛ : Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում
Տէր յերկինս յաթո՛ւ իւրում : Ա՛չք նորա
'ի տնանկս Հային . արաւանունք նորա քնն
նեն զորդիս մարդկա՛ն :

Փառք և եր՝ . ա՛յժմ և միշտ՝ . Ալէ՛ :

ԱՆԻՆՈՒՔ

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ

ԸՍՑ ՈՒԹ ՉԵՑՆԻՑ

ԱՌԱՋԻՆ ՉԱՅՆ

ԱՆԷԼՈՒԽ • ԱՆԷԼՈՒԽ • ԱՆԷՐՈՒԽ :

ԱՁ • **Ո**ղորութեամբ Տեառն լի եղև երկիր •
և բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան : Եւ
հոգւով ընդանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա :

ԷԷ • ԱՆԷ՝ **Յ**արեալ Աստուած և ցրուեցան
ամենայն թշնամիք նորա : Փախեան ատելիք
նորա յերեսաց նորա •

Փաճք և երկըր՝ այժմ և միշտ՝ ԱՆԷ՝ :

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

ԱՆԷԼՈՒԽ • ԱՆԷԼՈՒԽ • ԱՆԷՐՈՒԽ :

ԱԿ • **Օ**րհիւ հարէք ամենայն հեթանոսք •
աղաղակեցէք առ Աստուած 'ի ձայն ցլն
ծութեան : Տէր բարձրեալ և ահարկու •
թաղաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի :

ԷԷ • ԱՆԷ՝ **Հ**աճեցա՛ր Տէր ընդ երկիր քո •
և դարձուցեր զգերութիւն **Յակովբայ** : Թա

դէ՛ր զանիրաւութիւն: ժողովրդեան քոյ . և
 ծածկեցեր զամենայն մեղը՛ս նոցա :
 Փա՛ւք և երկըր՛ . այժմ՛ և միշտ՛ : Ալէ՛ :

ԵՐԿՐՈՒ ԶԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
 ԲԶ . Յարեա՛ւ Աստուած . և ցրուեցան ամե
 նայն թշնամի՛ք նորա : Փախեա՛ն ատելիք
 նորա յերեսանց նորա :
 ԷԻ . Ալէ՛ : Տէ՛ր թագաւորեաց զվայելչու
 թի՛ւն զգեցաւ : Օգեցա՛ւ Տէր զօրութիւն
 ընդ մէջ ի՛ւր էած :
 Փա՛ւք և երկըր՛ . այժմ՛ և միշտ՛ : Ալէ՛ :

ԱՌԱՅ ԿՈՂՄ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
 ԲԿ . Հաճեցա՛ւ Տէր ընդ երկիր քո . և դար
 ձուցեր զգերութիւն Յա՛կովբայ : Թողե՛ր
 զանիրաւութիւն ժողովրդեան քոյ . և ծած
 կեցեր զամենայն մեղը՛ս նոցա :
 ԷԻ . Ալէ՛ : () Բհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր և
 օրհնեցէ՛ք զանո՛ւնըն Տեառն : Երկեցէ՛ ա-

նուն Տեառն օրհնեալ . յայսմ հետէ մինչև
յաւելիտեան :

Փա՛ռք և երկըր՝ . ա՛յժմ և միշտ : Ա՛լէ՛ :

ԵՐԴՐԴ ԶԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԳԶ . Տէ՛ր Թաղաւորեաց . զվայելութիւն
ըզգեցաւ : Ա՛յդեցա՛լ Տէր զօրութիւն ընդ
մէջ ի՛նք էած :

Է՛ . Ա՛լէ՛ : Գողեա՛ Երուսաղէմ զՏէր .
և օրհնեա՛ զԱստուած քո սիօն : Ա՛յի՛ զօրս
ցոյց զնիդս դրանց քոց . և օրհնեաց զորդիս
քո՛ ի քեզ :

Փա՛ռք և երկըր՝ . ա՛յժմ և միշտ և՛ : Ա՛լէ՛ :

ՎԱՍԻ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԳԿ . Օրհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր . և օրհ
նեցէ՛ք զանո՛ւնըն Տեառն : Եզկիցի՛ անուն
Տեառն օրհնեալ . յայսմ հետէ մինչև յա՛
ւելիտեան :

Է՛ . Ա՛լէ՛ : Աննդանի՛ է Տէր , և օրհնեալ է
Աստուած . և բարձր եզկցի Աստուած Ժըր

կութեման խնայ : Աստուած է որ խնդրէ
զվրէժ իմ . և հնազանդ առնէ զժողովուրդս
ընդ ինե :

Փառք և երկըր՝ . այժմ և մշտ՝ : Ալէ՛ :

ՁՈՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԴԶ . Պաղլեա՛ Երուսաղէմ զՏէր . և օրհ
նեա՛ զԱստուած քո՞ սիօն : Այլ զօրացոյց
զնիզս դրանց քոց . և օրհնեաց զորդիս քո՞
'ի քեզ :

Է՛ . Ալէ՛ : Ողորմութեամբ՝ Տեառն լի եղև
երկիր . և բանիւ Տեառն երկինք հաստա՞
տեցան : Եւ հողւոյ՛լ բերանոյ նորա ամ
նայն զօրութիւնք նոցա :

Փառք և երկըր՝ . այժմ և մշտ՝ : Ալէ՛ :

ՎԵՐԱ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԴԿ . Արեւդանի՛ է Տէր և օրհնեալ է Աստ-
ուած և բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան
խնայ : Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ .
և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինե :

էի . Ալէ՛ : Օ՛րհա հարէք ամենայն հեթա
նոսք . աղաղակեցէք առ Աստուած 'ի ձայն
ցընծութեան : Տէ՛ր բարձրեալ և ահարկու
թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի :
Փա՛ռք և երկրր՝ . աշԺմ և միշա՛ : Ալէ՛ :

ԱՄԷՆՈՒՔ

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՏԵՍՈՒՆ ՄԵՐՈՅ

ԸՍՑ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէ՛լուիա :

ԱՁ : ամբարձէ՛ք իշխանք զգրունս ձեր
'ի վեր . համբարձցին գրունք յաւիտենից
և մոցէ թագաւոր փառաց : Ո՛վ է սա թա
գաւոր փառաց . Տէ՛ր հզօր զօրութեամբ իւ
րով . Տէ՛ր կարօղ 'ի պատե՛րազմի :

էի . Ալէ՛ : Ա՛ռք Աստուծոյ բիւրապատի
կըք . հաղարբ ուղղիչք . և Տէ՛ր 'ի նստա 'ի Սե
նէ սրբութեան իւրոյ : Ե՛ւ 'ի բարձունս և

գերեաց զգերութիւն . էառ աւար . բաշ
խեաց պարգեւ , և ետ որդւոց մարդկան :
Փառք և երկր . աշտմ և միշտ : Ալէ :

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԱԿ . Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ .
և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ : Սաղմոս ասացէք
Աստուծոյ մերոյ . սաղմոս ասացէք Թադա
ւորին մերոյ . սաղմոս ասացէք :

Է՛ . Ալէ : Որ հովուեալ խորայէրի . նայեաց
որ առաջնորդես որպէս խաչին Յովսէփու :
Որ նըստեալ 'ի Քրովբէս՝ յայտնեաց առա
ջի Եփրեմի , Բենիամինի և Մանասէի :

Փառք և երկր . աշտմ և : Ալէլուիա :

ԵՐԿՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԲԶ . Կառք Աստուծոյ բիւրապատիկք . հա
ղարք ուղղիչք . և Տէր 'ի նոսա 'ի Սինէ
սրբութեան իւրոյ : Ե՛լ 'ի բարձունս և
գերեաց զգերութիւն . էառ աւար բաշ
խեաց պարգեւ , և ետ որդւոց մարդկան :

էի. Ալէ՛" : Ո՛ր դնէ յամպս զգնացս իւր . և շրջի նա 'ի վերայ թեո՛ց հողմոց : Խոստովա նութիւն և մեծ վայելչութիւն զգեցար . տրկեր զլոյս որպէս զօթոց . ձգեցեր զերկինս որպէս խորան . և արկեր 'ի վերայ ջուրց ըզ վերնայարկս նորա :

Փա՛ռք և եր՛. աշժմ՛ և" : Ալէլուիա :

ԱՒԱԳԻ ԿՈՂՄ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԲԿ . Ո՛ր հովուե՛սդ Իսրայէլի . նայեաց որ առաջնորդես որպէս խաչին Արմէսէփու : Որ նստիսդ 'ի Վրովքէս՝ յայտնեաց առաջի Եփրեմի , Բենիամինի և Մանասէի :
էի. Ալէ՛" : Ս՛եճ եղև մինչև յերկինս ողոր մութիւն քո . և մինչև յամպս ճշմարտու թիւն քո : Բարձրեալ ես դու յերկինս Աստուած . և յամենայն երկրի ենփա՛ռք քո :
Փա՛ռք և եր՛. աշժմ՛ և" : Ալէլուիա :

ԵՐՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԻԶ . Ո՛ր դնէ յամպս զգնացս իւր . և շրջի նա 'ի վերայ թեո՛ց հողմոց : Խոստովանու

Թիւն և զմեծ վայելութիւն զգեցար . արկեր զլոյս որպէս զօթոց . ձգեցեր զերկինս որպէս խորան . և արկեր 'ի վերայ ջուրց ըզվերնայաբկս նորա :

Ի՛նչ . Ալէ՛" : Տէ՛ր խոնարհեցո՛ղ զերկինս և էջ . մերձեաց 'ի լերինս և ծըխեսցին : Փայլեա՛ղ զփայլատակունս քո և խառովեա՛ղ զնոսա . առաքեա՛ղ զնեա . քո , և ցրուեա՛ղ ըզնոսա :

Փա՛ռք և երկըր՝ . ա՛յժմ և՛ : Ալէլուիա :

ՎԵՌ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԴԿ . Ս՛ե՛ծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո . և մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո : Բարձրեա՛ղ ես դու յերկինս Աստուած . և յամենայն երկրի են փա՛ռք քո :

Ի՛նչ . Ալէ՛" : Խոնարհեցո՛ղ զերկինս և էջ . և մեզ 'ի ներքոյ ոտի՛ց նորա : Ե՛լ 'ի Վարովբէս և թռեալ . ոլացալ նա 'ի թեքս հողմոց :

Փա՛ռք և երկըր՝ . ա՛յժմ և՛ : Ալէլուիա :

ԶՈՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
 ԴԶ . Յերեա՛ց նորա ելցեն հարուածք .
 և զհետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծամեծք
 'ի թրուշնոց : Լերէ՛նք հալեոցին և անտառք
 վասնեսցին . Ճանապարհք որք 'ի սկզբանէն
 էին կուրացին . և 'ի նմանէ դուլացի ամե
 նայն երկիր :
 ԻԻ . Ալէ՛" . Համբարձէք իշխանք զդրունս
 ձեր 'ի վեր . համբարձցին դրունք յաւի
 տենից և մոցէ թագաւոր փառաց : Ո՛վ է սա
 թագաւոր փառաց Տէր հզօր զօրութեանց .
 սա ինքն է թագաւոր փառաց :
 Փա՛ռք և երկըր՝ . այժմ՝ և՛ : Ալէլուիա :

ՎԵՐՋ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
 ԴԿ . Խոնարհեցո՛յց զերկինս և էջ . և մէգ 'ի
 ներքոյ ոտի՛ց նորա : Ե՛լ 'ի Քրովբէս և
 թռեալ . սլացալ նա 'ի թեւք հոգմոց :
 ԻԻ . Ալէ՛" . Համբարձա՛ւ Աստուած օրհնու
 թեամբ . և Տէր մեր ձայնի՛ւ փողոյ : Սաղմո՛ս
 ասացէք Աստուծոյ մերում . սաղմոս ասացէք

Թագաւորին մերում . սազմոս անացէք :
 Փահլաք և երկըր" . աշտմ և" : Ալէլուիա :

ԱԼԼԻՈՒՔ

ՀՈԳԻՈՅՆ ԱՐԲՈՑ ԳԱԼՍՏԵԱՆ
 ԸՍՑ ՈՒԹ ԶԱՅՆԻՑ

ԱՌԱՋԻՆ ԶԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
 ԱԶ . Յանկալի՜ է նա քան զոսկի և քան զա-
 կանս պատուականս բաղումս , քողցր է նա
 քան զմեղո՞ւ խորիսխ : Քանզի՜ ծառայ քո
 պահեսցէ զոյս , 'ի պահել նմա զհատուցու-
 մըն բաղում :
 Ի՛ . Ալէ" : Թա՛հլք աղաւնոյ արծաթապատ .
 և թիկնամէջ նորա 'ի գոյն ոսկւոյ , 'ի գո-
 մարե՛լ երկնաւորին զթագաւորս 'ի վերայ
 նորա . ձիւնասցին 'ի՞ Սաղմոն :
 Փահլաք և երկըր" . աշտմ և" : Ալէլուիա :

ԱՌԱՋԻՆ ՎՈՂՄ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
 ԱԿ . Օսկրա սաւրբ հաստատեա՛ յիս Աստ-

որած . և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ն 'ի փորե՛ր
խմում : Մի՛ ընկենուր զիս Տէր յերեսաց
քոց . և զհոգի քո օուրբ մի հանե՛ր յինէն :
Ի՛նչ . Ընէ՛ . Գառի՛ զգաւելիմ ծառայ իմ . և
իւղով սրբօղ խմով օծի՛ր զնա : Ձեռն իմ ըն
կալցի զնա . և բազուկ իմ զօրացուցե՛ր զնա :
Փա՛ռք և երկըր՛ . ա՛յժմ՛ և՛ : Ընէլուիա :

ԵՐԱՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Ընէլուիա . Ընէլուիա . Ընէ՛լուիա :
ԲԶ . Թե՛ք աղաւնոյ արծաթապատ . և թիկ
նա մէջ նորա 'ի գոյն ոսկւոյ : Դգումարե՛լ
երկնաւորին զթագաւորս 'ի վերայ նորա .
ձիւնասցին 'ի Սաղմօն :
Ի՛նչ . Ընէ՛ : Աաքե՛ն զոգի քո և ստանաս ըզ
նոսա . և նորոգես զերե՛սս երկրի : Եղեցե՛ն
փառք Տեսուն յաւիտեան . և Տէր ուրախ
եղիցի յարա՛րածս իւր :
Փա՛ռք և երկըր՛ . ա՛յժմ՛ և՛ : Ընէլուիա :

ԱԻԱԳ ԿՈՂՄ

Ընէլուիա . Ընէլուիա . Ընէ՛լուիա :
ԲԿ . Գառի՛ զգաւելիմ ծառայ իմ . և իւղով

սրբով խնով օծի՛ր զնա : Զե՛ռն իմ ընկալի՛ր
զնա . և բազուկ իմ զօրացուցե՛ր զնա :

Ի՛նչ . Ա՛լէ՛" : Յայտնութի՛ւն բանեց քոյ լուսա
ւոր է . և խմատուն առնէ զտղայս : Օ՛րե
բան իմ բացի և առի զՀոգի . 'ի պատուի
բանս քո փափազեանց անձն իմ :

Փա՛ռք և երկրբ՛" . այժմ և՛ : Ա՛լէլուիա :

ԵՐՐՈՐԻ ԶԱՅՆ

Ա՛լէլուիա . Ա՛լէլուիա . Ա՛լէ՛լուիա :

ԴԶ . Ա՛ռաքե՛ս զոգի քո և ստանաս զնոսա .
և նորոգես զերե՛սս երկրի : Եղեցի՛ն փառք
Տեառն յաւիտեան . և Տէր ուրախ եղեցի
յարմբաժս իւր :

Ի՛նչ . Ա՛լէ՛" : Հոգի՛ քո սուրբ և բարի առաջ
նորդեսցէ ինձ 'ի յերկի՛ր ուղիղ : Ա՛սմն
անուա՛ն քոյ Տէր կեցուսցես զիս . արդա
բութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենե՛կ
զանձն իմ :

Փա՛ռք և երկրբ՛" . այժմ և՛ : Ա՛լէլուիա :

ՊԱՅՄ

Ա՛լէլուիա . Ա՛լէլուիա . Ա՛լէ՛լուիա :

ԴԿ . Օ՛րերա՛ն իմ բացի և առի զՀոգի .

’ի պատուիրանս քո փափազեաց անձն իմ :
Նայեաց առ իս և ողորմեաց ինձ ըստ իրա
ւունս սիրողաց անուան քոյ :

Է՛. Ա՛լէ՛ : Ի՛ սաստէ՛ քու մեծ Տէր և ’ի չըն
չել հոգւոյ բարկո՛ւթեան քոյ : Ա՛ռաքեաց ’ի
բարձանց՝ և ընկալաւ զիս . ընկալաւ զիս . ’ի
ջո՛ւրց բազմաց :

Փա՛ռք և երկըր՝. ա՛յժմ և՛ : Ա՛լէ՛լուիա :

ՁՈՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

Ա՛լէ՛լուիա . Ա՛լէ՛լուիա . Ա՛լէ՛լուիա :
ԴԶ . Ո՛րպէս ի՛նչ զի իջանէ ’ի գլուխ և ’ի
մօրուսն Ա՛հարոյնի . և ’ի մօրուացն իջանէ
’ի գրապանս զգեստո՛ւն նորա : Ո՛րպէս ցո՛ղ զի
ցօղի ’ի Հերմօնէ ’ի վերայ լերին սի՛օնի :
Է՛. Ա՛լէ՛ : Ի՛ վայրի՛ գալարւոյ անդ բնա
կեցոյց զիս . և առ ջուրըս հանգստեան սը՛
նոյց զիս : Դա՛րձոյց զանձն իմ առիս . և
առաջնորդեաց ինձ ’ի ճանապարհս արդարու
թեան վասն անուա՛ն իւրոյ :

Փա՛ռք և երկըր՝. ա՛յժմ և՛ : Ա՛լէ՛լուիա :

ՎԵՐՋ

Ալէլուիա • Ալէլուիա • Ալէլուիա •
 ԴԿ • **Վ**աւարե՛ք ումնէ Տէր և 'ի շնչեւ
 հոգւոյ բարկութեան քոյ • Առաքեալց 'ի
 բարձանց • և ընկալաւ զիս ընկալաւ զիս 'ի
 ջուրոց բազմաց •
 ԷԷ • Ալէ" • **Ա**րտ սուրբ հաստատեա՛ւ յիս
 Աստուած • և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ւ 'ի փո
 ղի իմում • **Ս**ի՛ ընկենուր զիս Տէր յերեսաց
 քոց • և զհոգի քո սուրբ մի հանե՛ր յինէն •
 Փա՛ռք և եր" • ա՛յժմ և" • Ալէլուիա •

ԱՄԷՆ

ՍՐԻՈՅ ԽԱԶԻ

ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ալէլուիա • Ալէլուիա • Ալէլուիա •
 ԱԶ • **Յ**որչա՛ր քո և գաւազան • նոքա միսիթա
 բե՛սցեն զիս • Պատրաստ արարե՛ր առաջի իմ
 զօեղան • ահն յանգիման նեղեալց իմոց •
 ԷԷ • Ալէ" • **Ե**տե՛ւր երկիւղածաց քոց նը
 շան • զի ասլրեացին յերեսաց ա՛ղեղան • **Ո**ր

պէ՛ս փրկեցան սիրելիք քո • կեցո՛ւ աջով քով
և՛ լո՛ւր մեղ :

Փա՛ռք և երկըր՝, ա՛յժմ և միշտ՝ : Ա՛լէ՛ :

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Ա՛լէլուիա • Ա՛լէլուիա • Ա՛լէ՛լուիա :

ԱԿ • Ա՛յե՛տք քո սրեալ ե՛ն հզօր • և ժողո
վուրդք 'ի ներքոյ քոյ անկցին • 'ի սիրտս թըշ
նամնաց թաղա՛ւորի : Ա՛թո՛ռ քո Աստուած
յաւիտեանս յաւիտենից • գաւաղան ուղղու
թեան՝ գաւաղան արքայո՛ւթեան քոյ :

ԷԻ • Ա՛լէ՛ : Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քոյ •
կեցո՛ւ զորդի աղախնոյ քոյ • և արա՛ռիս նը
շան բա՛րութեան : Տեցե՛ն տտելիք իմ և
ամաչեցեն • զի դու Տէր օգնեցեր ինձ՝ և
մխիթարեցեր զիս :

Փա՛ռք և երկըր՝, ա՛յժմ և միշտ՝ : Ա՛լէ՛ :

ԵՐԿՐՈՐԻ ԶԱՅՆ

Ա՛լէլուիա • Ա՛լէլուիա • Ա՛լէ՛լուիա :

ԲԶ • Ա՛յտո՛ւր երկիւղածաց քոց նշան • զի
ապրեացին յերեսաց ա՛ղեղան : Որպէ՛ս փրբ

կեցան սիրելիք քո . կեցո՛ւ աջով քով և՛ լուր
մաղ :

Է՛ . Ա՛լէ՛ : Պ՛ռ՛ ապարաստեցեր զուղղու
թիւն և զիրաւունս . և զարդարութիւն Յա
կովբայ դու անրարեր : Բա՛րճար արարէք ըղ
զՏէր Աստուած մեր . երկիրպագէք պատ
ուանդանի ոտից նորա զի՛ սուրբ է :

Փա՛ռք և երկըր՛ . ա՛յժմ և միշտ՛ : Ա՛լէ՛ :

ԱՒԱԳ ԿՈՂՄ

Ա՛լէ՛լուիա . Ա՛լէ՛լուիա . Ա՛լէ՛լուիա :
ԲԿ . Տ՛ո՛ւր զօրութիւն ծառայի քոյ . կեցո՛ւ
զորդի աղախնոյ քոյ . և արա՛ առիս նշան
բարութեան : Տեցե՛ն ատելիք իմ և ամուս
չեսցեն . զի դու Տէր օգնեցեր ինձ և մխի
թարեցեր զիս :

Է՛ . Ա՛լէ՛ : Ա՛սաց Տէր ցըՏէր իմ , նիստընդ
աջմէ իմմէ . մինչև եդից զթշնամիս քո պատ
ուանդան ո՛տից քոց : Պաւաղա՛ն զօրու
թեան առաքեսցէ քեզ Տէր 'ի սիճնէ . և
տիրեսցես դու 'ի մէջ թշնամեաց քոց :

Փա՛ռք և երկըր՛ . ա՛յժմ և միշտ՛ : Ա՛լէ՛ :

ԵՐՈՒՄԻ ԶԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
 ԳԶ . Ի՞նչ պատրաստեցեր զուղղութիւն և
 զերաւունս . և զարդարութիւն Յակովբայ
 դու անրարեր : Բարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր . երկիրպագէք պատուանդանի
 ոտից նորա զի՛ սուրբ է :
 ԷԻ . Ալէլուիա : Յայտնեցե՛ն երկինք զլայել
 չութիւն փառաց նորա . և օրհնութեամբ
 նորա լըցան տիեզերք : Ճառագայ՛ծք որ
 պէս 'ի լուսոյ հատան 'ի նմանէ . և եղջիւրք
 'ի ձեռին նորա գտան . և անդ հաստատե՛
 ցաւ զօրութիւն փառա՛ց նորա :
 Փա՛ռք և երկըր՛ . ա՛յժմ և միշտ՛ : Ալէլուիա :

ՎԱՌ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
 ԳԿ . Ասաց Տէր ցըՏէր իմ, նիստընդ աջմէ
 իմմէ . մինչև եդից զթշնամիս քո պատուան
 դան ո՛տից քոց : Ղաւազա՛ն զօրութեան
 առաքեսցէ քեզ Տէր 'ի սիօնէ . և տիրեսցես
 դու 'ի մէջ թշնամեաց քոց :
 ԷԻ . Ալէլուիա : Այլանեցա՛ւ առ մեզ լոյս երե

սաց քոց . և ետուր ուրախութիւն սըրտի՜ց
մերոց : 'Ի պտղո՜յ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ
իւրեանց լցուցեր ըզ նոսա :

Փա՛ռք և երկըր՝. ա՛յժմ և միշտ և՛ : Ա՛լէ՛ :

—
ԶՈՐՐՈՒԻ ԶԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԴԶ . Յայտնեցե՛ն երկինք զվայելչութիւն
ժառաց նորա . և օրհնութեամբ նորա լցան
տիեզերք : Ճառագայթք որպէս 'ի լուսոյ
հատան 'ի նմանէ . և եղջիւրք 'ի ձեռին նո
րա գտան . և անդ հաստատեցաւ զօրութիւն
ժառանց նորա :

ԷԻ . Ա՛լէ՛ : Յո՛ւպ քո և գաւազան՝ նոքա
մախթարե՛ցեն զիս : Պատրա՛ստ արարեր ա-
ռաջի իմ ըզսեզան . ակն յանդիման նեղչա՛ց
իմոց :

Փա՛ռք և երկըր՝. ա՛յժմ և միշտ և՛ : Ա՛լէ՛ :

—
ՎԵՐՁ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԴԿ . Այլանեցա՛ւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց .
և ետուր ուրախութիւն սըրտի՜ց մերոց :

’ի պտղոյ ցորենոյ գինոյ և ձիթոյ խորեանց
լցուցեր ը զ նոսա :

էի . Ալէ” : Երեւոք քո սրեալ են հղօր . և
ժողովուրդք ’ի ներքոյ քոյ անկցին . ’ի սիրտս
թշնամեաց թագաւորի : Աթո՛ւ քո Աստ-
ուած յաւիտեանս յաւիտենից . գաւազան
ուղղութեան՝ գաւազան արքայո՛ւթեան քո ,
Փա՛ռք և երկըր” . այժմ և միշտ և” : Ալէ” :

ԱՆԻՆՈՒՔ

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :

ԱՁ . Երեւ՛ ինձ զձայն օրհնութեան քո :
և պատմել զամենայն պատեհեցիս քո : Տէ՛ր
սիրեցի զվայելչութիւն տան քո . և զտեղի
յարկի փա՛ռաց քոց :

էի . Ալէ” : Երանի՛ զոր ընտրեցեր և ընկա-
լար . և բնակեցցին ’ի գաւի՛թս քո : Իջ
ցո՛ւք մեք ’ի բարութենէ տան քո . սուրբ

է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ :
Փա՛ռք և երկըր՝ ա՛յժմ և՛ : Ա՛լէ՛ :

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԱԿ . Ս՛ե՛ծ է Տէր և օրհնեալ է յոյժ . 'ի
քաղաք Աստուծոյ մերոյ 'ի լեառն սո՛ւրբ
նորա : Հաստարմա՛տ ցնծասցէ ցնծու
թեամբ ամենայն երկիր . լերինք սիօնի՛ կող
մանք հիւսիսոյ՝ 'ի քաղաք թաղաւորի՛ մեծի :
• Է՛ի . Ա՛լէ՛ : Հիմո՛ւնք նորա 'ի լեառն
սուրբ նորա . սիրէ Տէր զգլուհն սիօնի առա
ւել քան զամենայն յարկն Յակովբայ :
Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քոյ . ահա
ւադիկ քաղաքդ Աստուծո՛յ :
Փա՛ռք և երկըր՝ ա՛յժմ և միշտ՝ : Ա՛լէ՛ :

ԵՐԿՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԲԶ . Երանի՛ զոր ընտրեցեր և ընկալար .
և ընակեսցին 'ի գաւթիթլս քո : Լ՛ցցո՛ւք
մէք 'ի բարութենէ տան քոյ . սուրբ է տաճար
քո սքանչելի արդարութեամբ :

էի • Ալէ՛", Պա՛ռ Տէր յաւիտեան կաս • և
 յիշատակ քո յազգէ մի՛նչև յազգ : Պա՛ռ
 յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ սիօնի • ժա
 մանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ :
 Փա՛ռք և երկըր՝ աշժամ միշտ և" : Ալէ՛ :

ԱՒԱԳ ԿՈՂՄ

Ալէլուիա • Ալէլուիա • Ալէլուիա :
 ԲԿ • Հիմո՛ւնք նորա 'ի լեառնն սուրբ
 նորա • սիրէ Տէր ըզգրունս սիօնի առա
 լել քան զամենայն յարկնն Յակովբայ :
 Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քոյ • ահա
 լադիկ քաղաքդ Աստուծոյ :
 էի • Ալէ՛" : Այսօ՛ր է զոր արար Տէր • և
 կայք ցնծասցուք և ուրախ եղիցո՛ւք 'ի սմա :
 'Ի Տեառնէ՛ եղև այս • և է սքանչելի ա
 ռաջի աչա՛ց մերոց :
 Փա՛ռք և եր՝ աշժամ և" : Ալէլուիա :

ԵՐՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Ալէլուիա • Ալէլուիա • Ալէլուիա :
 ԴԶ • Պա՛ռ Տէր յաւիտեան կաս • և յիշա
 տակ քո յազգէ մի՛նչև յազգ : Պա՛ռ յարու

ցեալ գլխասցիս 'ի վերայ սիօնի . ժամանակ
գլխալոյ նորա հասեալ է ժամ :

Է՛ . Ալէ՛ : Խոստովա՛ն եղէց քեզ Տէր բո-
լորով սրտիւ իմով . առաջի հրեշտակաց սաղ-
մոս ասա՛ցից քեզ : Օ՛ր լուա՛ր զբանս բերա-
նոյ իմոյ . երկիրպագից 'ի տաճար սուրբ քո .
և խոստովան եղէց անուան քում վասն ողոր-
մութեան և ճշմարտութեան քոյ :

Փա՛ռք և երկըր՛ . ա՛յժմ և՛ : Ալէ՛ լուիա :

ՎԱՌ

Ալէ՛ լուիա . Ալէ՛ լուիա . Ալէ՛ լուիա :
ԳԿ . Խոս՛ր է զոր արար Տէր . եկայք ցըն՝
ծասցուք և ուրախ եղիցոր՛ք 'ի սմա : 'Ի
Տեառնէ՛ եղև այս . և է սքանչելի առաջի
աշա՛ց մերոց :

Է՛ . Ալէ՛ : Տէ՛ր ով կացցէ 'ի խորանի քում .
կամ ո՛վ բնակեսցի 'ի լեառը՛ն սուրբ քո :
Ո՛ր գընայ անբի՛ծ . գործէ զարդարութիւն .
և խօսի զճշմարտութիւն 'ի սրտի իւրում :

Փա՛ռք և երկըր՛ . ա՛յժմ և միշտ՛ : Ալէ՛ :

ԶՈՐՐՈՐԻ ԶԱՅՆ

Ալէլուիա • Ալէլուիա • Ալէլուիա :
 ԴԶ • Ուրախ եղէ ես յոք ասէին ցիս , 'ի
 տուն Տեառն երթիցուք մեք : Հասեալ կայ
 ին ոտք մեր առ դրունս քո Երո՛ւսաղէմ :
 ԷԷ • Ալէլ" : Եւսե՛լ ինձ զձայն օրհնութեան
 քոյ • և պատմել զամենայն սքանչե՛լիս քո :
 Տէ՛ր սիրեցի զվայելչութիւն տան քոյ • և
 զտեղի յարկի փա՛ռաց քոց :
 Փա՛ռք և երկըր" . ա՛յժմ և միշտ" : Ալէլ" :

ՎԵՐՋ

Ալէլուիա • Ալէլուիա • Ալէլուիա :
 ԴԿ • Տէ՛ր ով կացցէ 'ի խորանի քում . կամ
 ով բնակեցցի 'ի լեառնս սուրբ քո : Ո՛ր գնայ
 անբիժ • գործէ զարդարութիւն • և խօսի
 զճշմարտութիւն 'ի սրտի՛ իւրում :
 ԷԷ • Ալէլ" : Ս՛եճ է Տէր և օրհնեալ է յոյժ .
 'ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ 'ի լեառն սո՛ւրբ
 նորա : Հաստարմա՛տ ցլնծութամբ ցնծաս
 ցէ ամենայն երկիր • լերինք սի՛օնի՛ կողմանք
 Հիւսիսոյ՝ 'ի քաղաք թագաւորի՛ մեծի :
 Փա՛ռք և երկըր" . ա՛յժմ և միշտ" : Ալէլ" :

ԱԼԷԼՈՒԼ

Ի ՅՕՆԻ ՀՐԵՏԱԿԱԳԵՑԱՑ

ԱԼԷԼՈՒԼ · ԱԼԷԼՈՒԼ · ԱԼԷԼՈՒԼ :

Արար զհրեշտակս իւր յողիս , և ըզ
պաշտօնեայս իւր 'ի հօւր կի՛ղելոյ : Հաստա
տե՛աց զերկիր 'ի վերայ հաստատութեան իւ
րոյ , զի մի սառնեացի յա՛ւիտեան :
Ի՛նչ . ԱԼԷ՛ : () ԲՀՆԵԳԷ՛ք զՏԷՐ յերկինս . օրհ
նեցէ՛ք զնա 'ի՛ բարձանց : () ԲՀՆԵԳԷ՛ք զնա
ամենայն հրեշտակք նորա , օրհնեցէ՛ք զնա
ամենայն զօրութի՛ւնք նորա :

Փա՛ռք և երկրր՛ . ա՛յժմ և միշտ՛ : ԱԼԷ՛ :

Պա՛սք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ ՔՐԻՍՏ-
ՑՈՍ ալէ՛ լուիս . մարդկա՛ն ազգ սաղմոսեն
քեզ . ԱԼԷԼՈ՛ւիս :

ԴՊՐՈՒՄ

Թագաւոր յաւիտեան :

Երկե՛նք և՛ երկե՛ր գո՛հա՛նա՛ն ը՛զ
քե՛ն ՏԷ՛ր . ա՛րա՛րա՛ճք ամե՛նայն քե՛զ
ե՛րկե՛ր պա՛գա՛նե՛ն . և՞ հրեշտա՛կք 'ի՛ բար
ձո՛ւնս ա՛ղա՛ղակե՛ն և՛ ասե՛ն . ո՛յո՛րմա՛ր
գո՛ւ ստե՛ղծե՛ր , մի կո՛րո՛ւսա՛նե՛ր :

ՍՂ. Երկինք երկնից, ջուրք որ 'ի վերոյ
քան զերկնս. օրհնեցէ՛ք զամենակեան
Տեա՛ռն : Օ ի՛նչ անհասկաց. և եղեն, հրամայ
եաց և հանձնատե՛ցան. և՞ Հրեշտակք 'ի՛ :
Է՛. Երկինք և՛ երկիր՝ հանա՛պա՛ղ
բոլ քե՛զ զառե՛ն. Թա՛գա՛ւո՛ր փա՛ռաց.
Ան՛րո՞վքէ՛ք և՛ Վե՛րո՞վքէ՛ք 'ի՛ խա՛
նար՛ ո՛ւնե՛լով ըզդէ՛մս ի՞նչ Լեռնաց.
և՛ մի՛աճա՛յն բա՛րբառո՞քն անա՛ղա՛կե՛ն և՛
ասե՛ն. սո՞ւրբ. սո՞ւրբ. սո՞ւրբ. Տէ՛ր
զո՛րո՛ւթեա՛նց :

ԱՄԷՆ

ՂԱԶԱՐՈՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԶԱՅՆ

ԱՆԷԼՈՒԽԱ • ԱՆԷԼՈՒԽԱ • ԱՆԷԼՈՒԽԱ :

ԱԶ. Բարձր առնեմ զքեզ զՏէր, զի ըն
կալար զիս. և ոչ ուրախ արարեր ըզթըշնա
մի՛նն իմ յիս : Տէ՛ր Աստուած իմ կարգացի
առ քեզ և բժշկեցեր զիս. Տէ՛ր հաներ 'ի

գժօխաց զանձն իմ . փրկեցեր զիս յայնցա
նէ՝ ոյք իջանէն 'ի գուբ :

էի . Աւէ՛ : | Նահան զիս 'ի գբոյ տառապա
նաց . 'ի կաւոյ և 'ի տրլլմոյ : Հաստատեաց
'ի վերայ վիմի զոտս իմ . և օւղղեաց զգնա
ցլս իմ :

Փառք և երկբբ . աջժմ . և միշտ : Աւէ՛ :

ԱՆՎՈՒՄ

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ՈՂՈԳՈՄԵԱՆ

ԿԻՒՐԱԿԷ՛ :

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Աւէլուիա . Աւէլուիա . Աւէլուիա :

ԿՐ . Տէր Աստուած մեր երեւեցաւ մեզ .
արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ , մին
չև յանկուծս սեղանոյ : Աստուած իմ ես
դու , և խոստովան եղէց քեզ . Աստուած
իմ ես դու՝ և բարձր արարինց զքեզ :

էի . Աւէ՛ : | Երբեք շնծասցեն առաջի
Տեառն , զի քայ և հասնալ է Տէր 'ի գառ
նէլ զերկիր : Գլատէ՛ զաղետարհա արդա

բու թեամբ . և զգողովորդս իւր ո՛ւղղու
թեամբ :

Փա՛ռք և երկըր՝ . ա՛յժմ և միշտ՝ : Ա՛լէ՛ :

ԱՆԻՆՈՒՐ

ԱՌՈՒՅՑ ԱՒԱԳ ՇԱՐԱԹՈՒՆ

ԱՒԱԳ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ :

ԵՐԿՈՐԻ ԶԱՅՆ

Ա՛լէ՛լուիա . Ա՛լէ՛լուիա . Ա՛լէ՛լուիա :

ԲՇ . **Օ** ի նա՛սաց և եղին . հրամայեաց և
հաստա՛տեցան : Կարգեա՛ց զնոսա յաւիտեա
նըս յաւիտենից . սահման եղ՝ և ո՛չ ա՛նցանեն :
էի . Ա՛լէ՛ : Ի՛սկզբանէ՛ Տէր զճիմունս երկ
րի հաստատեցեր . և գործք ձեռաց քոց ե՛ր
կինք են : Երբա՛ կորնչին . և դու կաս և
մնաս յաւիտեան :

Փա՛ռք և երկըր՝ . ա՛յժմ և միշտ՝ : Ա՛լէ՛ :

ԱՒԱԳ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ :

ԱՒԱԳ ԿՈՂՄ

Ա՛լէ՛լուիա . Ա՛լէ՛լուիա . Ա՛լէ՛լուիա :

ԲՇ . Կացցէ՛ դշտոյ ընդ աջէ քումս . Ի՛

Հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ և պահ
ճուռեալ : Լո՛ւր դուստր և տես . խոնարհե
ցո՛ զունկն քո . մոռնա՛ ըզժողովուրդ քո և
ըզտունն հօր քոյ . զի ցանկացաւ թագաւոր
գե՛ղոյ քոյ :

Է՛ . Ալէ՛ : Տարցի՛ն թագաւորի կուսանք
զհետ նորա . և զընկերս նորա տարցի՛ն
նմա : Աճցի՛ն ցնծութեամբ և ուրախսւ
թեամբ . և տարցին 'ի տաճար թագաւորի .
և փոխանակ հարց քոց եղիցին ո՛րդէք քո :
Փահճ և երկըր՝ . ա՛յժմ և միշտ՝ : Ալէ՛ :

ԱՒԵԳԻ ՉՈՐԵՔՇԱԲԻՒ .

ԵՐՈՐԴ ՉԱՅՆ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԴՇ . Ո՛ր ուտէ՛ր զհաց խմ . յաճախեսց առ
նեւ ինձ զխորէ՛ութիւն : Այլ դո՛ւ Տէր
ողորմեա՛ ինձ . և կանգնեա՛ զիս . և ես հատու
ցի՛ց նոցա :

Է՛ . Ալէ՛ : Խորհեցա՛ն և խօսեցան զչարու
թիւն . և զապիրատութիւն 'ի բարձունս
խո՛րհեցան : Եդի՛ն յերկինս զբերանս

խըրեանց • և զլեզուս իւրեանց տօճէին զերկ
բաւ :

Փա՛ռք և երկըր". այժմ և միշտ": Ա՛լէ":

ԱՒԱԳ ԶԻՆԳԱԲԹԻ:

ՊԱՌ:

Ա՛լէ՛լուիա • Ա՛լէ՛լուիա • Ա՛լէ՛լուիա •
Ե՛ւ • Ի՛նչո՛ւնացի՛ց սրբութեամբ զձեռս իմ • և
շուրջ եղէց զսեղանո՛վ քո Տէ՛ր: Տէ՛ր սիրե
• ցի զժայելլութիւն տան քոյ • և զտեղէ յար
կի քա՛նաց քոյ :

Է՛ի: Ա՛լէ": Պատրաստ արարեր առաջի իմ
զսեղան • ակն յանդիման նեղւաց իմոյ •
()Տէ՛ր իւզով ըզգլուի իմ • բաժակ քո
որպէս անապակ արբեցոյց զիս :

Փա՛ռք և երկըր". այժմ և միշտ": Ա՛լէ":

ԱՒԱԳ ՌԻՐԱԸԹ:

ՁՈՐՈՐ ԶԱՅՆ

Ա՛լէ՛լուիա • Ա՛լէ՛լուիա • Ա՛լէ՛լուիա •
ՌԻՐ • Ե՛րբ գու 'ի կառս քո • հեծելու
թիւն փրկութիւն եղև յեկանե՛լքն քո: Օ՛յ ար
թեա՛լ ալեղն քո զնեռս կապարճից քոյ ար

բեցուցեր . զգետս ջրուեցեր . զերկիր զո
ղացուցեր 'ի սասակաթիկնէ անձրևի : որք
անցանե՛ն ընդ սո՛ւ : Անդո՛ւ նդ.ք աղաղակե
ցին մեծապէս . լըս փայլման արեգականն
արգելաւ . և ծագումն լուսնին դադարե
ցաւ :

Ի՛նչ . Ալէ՛' : Ս' ատնեցայ և ո՛չ ելանէի . աչք
իմ տկարացան յաղքատութենէ : Աղաղա
կեցի՜ առ Տէր զօրհանապաղ . և համբարձի
առ քեզ ը՛ղ ձեռս իմ :

Փա՛սք և երկրբ' . ա՛յժմ և միշտ՛ : Ալէ՛' :

ՍԻՍԳ. ՇԱԲԱԹ :

ՎԵՐՁ

Ալէ՛ լուիա . Ալէ՛ լուիա . Ալէ՛ լուիա :
ՇԲ . Եդի՛ն դիս 'ի գբի ներքնումն . 'ի խա
ւարի և 'ի ստուերըս մահու : Այ՛ն հաս
տատեցաւ սրտմտութիւն քո . զամենայն ըզրօ
տանս քո անէր 'ի վե՛րայ իմ :

Ի՛նչ . Ալէ՛' : Եդէ՛ ես որպէս մարդ առանց
օգնականի . և 'ի մեռեալս ազատ : Որպէ՛ս
վերաւորս որք ննջեն 'ի գերեզմանի :

Փա՛սք և երկրբ' . ա՛յժմ և միշտ՛ : Ալէ՛' :

Յայն օրինակէ :

Ինքն 'ի գերեզմանի գրնաց և 'ի տապա-
նի տընքնեցաւ : Քաղցրացան նրմա խիճք
հեղեղատի . և զհետ նորա ամենայն մարդ-
գընացցէ :

Փառք և երկըր" . աշմ և միշտ" : Ալէ" :

ԱԼԷԼՈՒՔ

ՊԱՅՆԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆՆ

ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՈՐ ԱՍԻ

ՎԱՐԴԱՎԱՌ

ԿԻՐԱԿԷ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :

Կիր . Քո՛ են երկինք , և քո է երկիր .
զաշխարհ լրիւ իւրով դու հաստամ տեցեր :
Զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր . թափօր
և հերմոն . յանուն քո ցընծացեն :
Էի . Ալէ" : Բարձրութիւնք լերանց նորա
են . նորա է ծով . և նա արար զնա . և

զցամաք ձեռք նորա ընտելծին : Եկա՛յք
երկիրպագցուք նրմա . անկցուք և լացցուք .
առաջի Տեառն արարչի՛ն մերոյ :

Փառք և երկրր՝ . ա՛յժմ և՛ : Ալէլուիա :

ԵՐԿՈՒՆԱԲԹԻ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԲԸ . Բարձրութիւնք լերանց նորա են .
նորա է ծով . և նա՛ արար զնա . և զցա
մաք ձեռք նորա ընտելծին : Սոքսէ՛ս և
Ահարոնք երկցուք նորա . Սամուէլ ընդ
այնոսիկ որք կարգան զանո՛ւն նորա :
Է՛ . Ալէ՛ : Երի՛նք ցընծասցեն առաջի
Տեառն , զի՛ գայ և հասեալ է Տէր՝ի դա
տե՛լ զերկիր : Ղաատէ՛ զաշխարհս արդարու
թեամբ . և զժողովուրդս իւր ո՛հ զղութեամբ :
Փառք և երկրր՝ . ա՛յժմ և՛ : Ալէլուիա :

ԵՐԵՐԸԱԲԹԻ

Ալէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :
ԴԸ . Ի՛ ձեռն նորա են ամենայն տիեզերք
երկրի . և բարձրութիւնք լերանց նորա

սն : 'Նորա՛ է ծով և նա՛ արար զնա . և
զցամաք ձեռք նորա ըստեղծին :
էի . Լէ՛' : | Երբ՛ նք օրպէս մոմ հալեացին
յերեսաց Տեառն . յերեսաց Տեառն ամենայն
երկիր : Պատմեցե՛ն երկինք զարդարու
թիւն նորա . և տեսցեն ամենայն ժողո
վուրդք զփառըն՝ նորա :

Փա՛ռք և երկրպագութիւն Հօր և Որդ
ւոյ և Հոգւոյն սրբոյ . ամէն և միշտ և յաւի
տեանս յաւիտենից . Լէ՛մէ՛Յ՛ն : Լէ՛լուիա :

ԿԼԵՐԳՎԵԻՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԵՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻԱՅ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ ՅԱԴԱՒՈՏՈՒ ՃԱՄՈՒ
Ի ԴԵՄՍ ՈՐԴԻՆԱՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ՈՐ

ԵՐԵՒԵՑԱՒ ԻՒՂԱՐԵՐԻՑՆ

**Օրհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ՄԱՐԿՆ՝
Հայր մեր որ յերկինս ես՝**

ՍՏԱՔ առաւօտու ողորմութեամբ քով
ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս
կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս
խոնարհ արարեր զմեզ և ամացն՝ յորս տե-
սաք զչարչարանս : Հայեա՛ Տէր 'ի ծառայս
քո և 'ի գործս ձեռաց քոց , և առաջնոր-
դեա՛ որդւոց նոցա , եղեցի լոյս Տեառն Առ-
տուծոյ 'ի վերայ մեր : Օգործս ձեռաց մե-

բոց ուղիղ արա 'ի մեզ Տէր . և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ն մեզ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ ,
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից . Ամէն :

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեա՛ն :

(Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ
և Հոգւոյն սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից . Ամէն :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑՆ ԴԱՆԻԷԼԻ

(Օրհնեալ ես Տէր Աստուած Հարցն մե-
րոց , օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո
յաւիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ-
մեզ . արդարես դու Տէր , և ամենայն գործք
քո ճշմարիտ են :

Ճանապարհք քո ուղիղ են , և ամենայն
դատաստանք քո արդար են :

Դատաստան արդարութեան ածեր 'ի
վերայ մեր ըստ ամենայնի , զոր ինչ ածեր 'ի

վերայ մեր և քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց
Երուսաղէմի :

Արդարութեամբ և յիրաւի աճեր զայս
ամենայն 'ի վերայ մեր վասն մեղաց մերոց :

Անօրինեացք և յանցեացք աստտամբ լինել
'ի քէն , մեղաք յամենայնի և պատուիրանաց
քոց մեք ոչ անսացաք :

Ոչ պահնցաք և ոչ արարոք որպէս պատ-
ուիրեցեր դու մեզ , զի զբարիս գտցուք մեք
'ի քէն :

Ըրդ՝ զամենայն զոր տրարեր և զոր ինչ
աճեր 'ի վերայ մեր , արդար դատաստանաւ
արարեր :

Մատենցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամաց մե-
րոց , անօրինաց՝ խտաց՝ և աստտամբողաց :

'Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան
զամենայն երկիր , մատենցեր զմեզ :

Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբե-
րանս մեր , զի ամօթ և նախատինք եղաք
ծառայից քոց պաշտօնէից :

Այլ մի մատեններ զմեզ իսպառ վասն անուան
քոյ . մի ցրեր զուխտս քո . և մի 'ի բա-
ցեայ առներ զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ :

Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քոյ , Իսա-
հակայ ծառայի քոյ , և Իսրայէլի սրբոյ քոյ :

Խոստացար նոցա և ասացեր , բազմացուցից
զզաւակ ձեր որպէս զառօտեղս երկնից բազ-

մութեամբ և սրպէս զաւազ առ եղբօնովս :

Եւ արդ Տէր՝ նուաղեցաք մեք քան զամենայն ազգս . և եմք տառապեալ յամենայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց :

Այ գոյ՝ ի ժամանակի յայսմիկ իշխան , մարգարէ և առաջնորդ . սչ ողջակէզք պատարագաց , սչ խունկք օրինաց , և սչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջիքոյ և զողորմութիւն գտանել ՚ի քէն :

Այլ անձամբք խոնարհեալ՝ և հաղւով տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք սրպէս զողջակէզս խոյոց և զուարակաց . և որպէս զբիւրաւորս գառանց պարարտաց :

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քոյ . զի կատարեալ գացուք զկնիքս . և չիք ամօթ յուսացելոցս ՚ի քեզ :

Եւ արդ՝ գամք զհետ քո ամենայն սրախք մերովք , երկնչիմք ՚ի քէն և խնդրեմք զերեսս քո , Տէր մի յամօթ առնեք զմեզ :

Այլ արձ առ մեզ ըստ հեղութեան քում , և ըստ բազում ողորմութեան քում , փրկեալ զմեզ վառն սքանչելեաց քոց Տէր , և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան :

Համօթ լիցին ամենեքեան , որ չարչարեն զժառայս քո , ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա և ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին :

Եւ ծանկոյն զի դու ես Տէր Աստուած միայն , որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ ամենայն տիեզերաց :

(Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն մերոց , գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց , գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

(Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութեան քո , գովեալ և առաւել բարձրաց :

(Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո , գովեալ և առաւել բարձրաց :

(Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի Քրովբէս և հայիս յանդունդս , գովեալ և առաւել բարձրաց :

(Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութեան երկնից , գովեալ և առաւել բարձրաց :

(Օրհնեցէք ամենայն գործք Տեառն զՏէր . օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

(Օրհնեցէք երկինք զՏէր . օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

(Օրհնեցէք հրեշտակք Տեառն , և ջուրք որ 'ի վերոյ երկնից զՏէր . օրհնեցէք և բարձր :

(Օրհնեցէք զօրութիւնք Տեառն , արեգակն և լուսին զՏէր . օրհնեցէք և բարձր :

(Օրհնեցէք աստեղք երկնից՝ անձրեք և ջողք զՏէր . օրհնեցէք և բարձր արարէք :

(Օրհնեցէք ամենայն հողմք , հուր և ջեր

դՏէր • օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա՝ :

()րհնեցէք ցուրտ և աթի , ցօղ և ձիւնա-
բեր զՏէր • օրհնեցէք և բարձր արարէք՝ :

()րհնեցէք սառն և պարզ , եղեռն և
ձիւն զՏէր • օրհնեցէք և բարձր արարէք՝ :

()րհնեցէք տիւք և գիշերք , լոյս և խա-
ւար զՏէր • օրհնեցէք և բարձր արարէք՝ :

()րհնեցէք ամպք և փայլատակունք և եր-
կիր զՏէր • օրհնեցէք և բարձր արարէք՝ :

()րհնեցէք լերիք , բլուրք և ամենայն
բոյսք երկրի զՏէր • օրհնեցէք և բարձր՝ :

()րհնեցէք աղբիւրք , ծովք և դեպք ըդ-
Տէր • օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա՝ :

()րհնեցէք կէտք և ամենայն կոյտառք , որ
'ի ջուրս , և թռչունք երկնից զՏէր • օրհնեց՝ :

()րհնեցէք պաղանք և անասունք , և որ-
դիք մարդկան զՏէր • օրհնեցէք և բարձր՝ :

()րհնեցէ խորայէլ զՏէր • օրհնեցէ և
բարձր արասցէ զնա յաւիտեան :

()րհնեցէք քահանայք զՏէր • օրհնեցէք
և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

()րհնեցէք ծառայք Տեառն զՏէր • օր-
հնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

()րհնեցէք անձիւք , և շունչք արդարոյ
զՏէր • օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա՝ :

()րհնեցէք ուրբք և խոնարհք սրտիւք
զՏէր • օրհնեցէք և բարձր արարէք՝ :

Օրհնեցէք Անանիա Աղաբիա և Սիսայ-
էլ զՏէր . օրհնեցէք և բարձր արարէք :
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
անից . Ամէն :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Օրհնեցէք ամենայն արարածք զարա-
րէչն արարածոց, զՏէրն տերանց, զԹաղա-
ւորն Թաղաւորաց, զԱստուածն ապառժոց :
Օրհնեցէք՝ գովեցէք՝ բարեբանեցէք . զի
քահայցր է , զի յաւիտեան է ողորմութիւն
նորա :

ԿԼՆՈՒՆ

ՍՐԲՈՅ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՀԱՐՑ . ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ .

Ն. Այր եկիր 'ի փրկութիւն տիե՛ղե-
րաց՝ Թա՛գաւոր յաւիտենից՝ ՔՐԻՍՏՈՍ .
զքե՛զ փառաւորե՛մք Աստուած Հա՛րցըն
մե՛րոց : Յանձն առե՛ր լիզարչարանըս
կա՛մաւորապէս . և՛ ըզմա՛հ ճաշա՛կեցե՛ր

վատն մեր . զքե՛զ փառա՛" : Կը՛նքեցա՛ր
վիմով 'ի՛ գե՛րեզմանի՛ . և՛ լո՛ւծե՛ր լղ
կնի՛ք մա՛հո՛ւ յանցանա՛ց . զքե՛զ փառա՛" :
Է . () Ըն՛նեցէ՛ք ամենայն գործը՛ք Տե՛առն
ը՛զ Տէր օր՛նեկէ՛ք բարձր արարէ՛ք
ը՛զնա՛ յաւի՛տեա՛ն : Օյա՛րուցեա՛լն 'ի
մեռե՛լոց Քրիստո՛ս Լա՛ստուած . որ ը՛զ
մա՛հ խափա՞նեա՛ց յա՛րութեամբն ի՛ւ
րո՞ւ . բարձր՛ : Օլոքա՛նչեի՛ Յա՛րութիւ
նը՛ն Քրիստոսի՛ Լա՛ստուծո՛յ . ամե՛նայն
ժողո՞ւմ ո՛ւրդք բարեբանեւո՞ւ . բարձր՛ :

ԿԸՆՈՒՆ

ՍՐԻՈՑ ՀՐԵՏԱԿԱՊԵՏԱՑ

ՀԱՐՑ . ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՒԱԴ ԿՈՂՄ

ԳԿ . Լա՛նըսկի՛ զբն՛ Հայր . անաղի՛ն լոյս
անճա՛ռեի՛ . որ 'ի լո՛ւսոյ՛ լոյս նե՛րգոր
ծեա՛լ զիմանա՛լեաց գոյա՛կսն . ը՛զքե՛զ
օր՛նեկէ՛ք Լա՛ստը՛ուած Հա՛րցը՛ն մեռո՛ց :
Լո՛սկի՛ցըդ Հօ՛ր . 'ի՛ լո՛ւսոյ լոյս ծա՛
գո՛ւմն Ո՛րդի՛ . որ արա՛րել 'ի պա՛շտօ՛ն

փառանց քոյ զհրեղինացն զօրս . ըզքեզ" :
 '1° Հօրէ՛ բլղխունն փառակից Որդւոյ
 Հոգի՛դ անեղ . ո՛ր ըստեղծե՛ր 'ի յոգիս
 կատարեալ զհոգեղինացն դա՛սս . ըզ
 քեզ օ՛րհնեմք Ա՛ստուծո՛ւս :

Կ. () Երհնեցէք սմենայն գործըք Տե՛ա
 ռնն ըզՏէ՛ր օրհնեցէ՛մք բա՛րձր ա՛րա՛
 րէ՛ փե՛մք գնա՛յաւիտեա՛ն , Երկնայի՞ն
 զըւարթունք հրե՛շտակք ե՛ւ հրե՛շտակա
 պե՛տք . վերի՛ն պե՛տութիւնք . բա՛րձր
 ա՛րա՛րէ՛ փե՛մք ըզՀա՛յրն երկնա՛ւո՛ր :
 Ա՛նմարմնո՞ց բա՛զմութիւնք՝ Խշանո՛ւ
 թիւնք զօրութիւնք . անմա՛հ տէ՛րութիւն
 ք . բա՛րձր ա՛րա՛րէ՛ փե՛մք զՎրիժնո՛ւ
 թագա՛ւո՛րն : Ա՛նցթեա՞ն Ա՛րողբէ՛ք
 քառակե՛րպեա՛ն Վրողբէ՛ք . աթո՛ռք
 ա՛նեղիմն . բա՛րձր ա՛րա՛րէ՛ փե՛մք ըզ
 Հոգի՛ն ճը՛շմա՛րիտ :

ԿԱՆՈՒՆ

ՍՐԻՈՑ ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

ՀԱՐՑ • ՀԱՐԱԿԱՆ ՁՈՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

ԳԶ. Որ ընդ հողե՛լէ՛ն բնութե՛ան մերոյ
խա՛ռնեցեր ը՛ղբա՛նա՛կա՛ն հո՛գիւ . ո՛ւ
նե՛լ ղո՛րո՛ւթի՛ւն ը՛նդո՛ւնե՛լոյ . զԱստ-
ուածայի՛ն և զհո՛գեւո՛ր ը՛զնո՛րհս ի՛ջեալ
ի՛ վե՛րուստ . օ՛րհնեալ Տէ՛ր Ա՛ս-
տըրուած հա՛րցըն ը՛մերոց, Որ շնորհեցե՛ր
մաքուր հո՛գւոց յխարայէ՛լն զհո՛գի մա՛ր
գա՛րէ ո՛ւթե՛ան . ո՛րով ժա՛նցե՛ր յա՛
ռա՛ջագոյն . բազմապա՛տի՛կ օրի՛նակօք
զա՛նճա՛ռելի՞ խո՛րհուրդ քո՛ մարդեղո՛ւ
թեա՛նդ . օ՛րհնեալ : Որ զանե՛ղ գոյիդ լի՛
նեղութի՛ւն ի՛բրե զեղեալ տե՛սա նէի՛ն .
յա՛ռա՛ջնորդա՛կա՛ն միտը՛ն նոցա՛ . տըպա
ւո՛րեալ Հոգիդ ը՛զկերպա՛րա՛ն իրի՛ն գե
րագո՛յն հրա՛շի՛ւք ի՛ վե՛ր քա՛ն ը՛ղբա՛ն .
օ՛րհնեալ Տէ՛ր Ա՛ստըրուած :

Գ. Օրհնեցէք ամենայն գո՛րծը՛ք Տե՛առն
ըզՏէ՛ր օ՛րհնեցէք բա՛րձր ա՛րարէ՛ք ըզնա՛

յա՛ւթաեա՛ն, թո՛ղ անեառաւորսն յա՛ռա՛
ջագոյն փըրկա՛լ թեան մերոյ. ծափս հա՛
րէ՛ք եկեղեցի՛ք հեթանոսաց անա՛ղա՛կե
լով. ըզՏէ՛ր օ՛րհ՛, թո՛ղ տե՛սանողաց մա՛ր
գա՛րեից հի՛նն Ի՛սրայէլի. քա՛հանա՛յք
նորոյ ո՛ւրախի՛ս ըսպասա՛ւորք. ըզ Տէ՛ր:

ԿԼՆՈՒՆ

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՐՑ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

ԱՁ. Ո՛ր հայի՛ս քա՛ղցրութեամբ յա՛րա
րածը՛ս քո՛ Հոյր ամենա՛կա՛լ. օ՛րհնեալ
ե՛ս Ը՛ստը՛րուած հա՛րցը՛ն մերոց. Ո՛ր
իջե՛ր ի փըրկե՛լ զա՛րա՛րածըս քո՛ Ո՛րդի՛դ
մի՛ածի՛ն. օ՛րհ՛, Ո՛ր խնամես տե՛սչու
թեամբ զա՛րա՛րածըս քո՛ Հո՛գի՛դ ճըշմա
րիտ. օ՛րհնեալ ե՛ս Ը՛ստը՛րուած:

Կ. Օ՛նրհեցէք ամենայն գո՛րծը՛ք քո՛ ըզ
քեզ օրհնե՛ն. Ո՛ր յո՛չնչէ գոյա՛ցուցե՛ր
զե՛րկինս և՛ զե՛րկիր. յի՛շխեա՛լ զմե՛զ
Տէ՛ր մարդասի՛րութեամբըդ քո՛. ամե՛

նա՛յն : Ո՛ր անդադար փա՛ռա՛բանիս 'ի
քո՛ յարա՛րա՛ծոց . ը՛նկա՛լ զա՛ղա՛չա՛
նրա սուրբ Եկե՛ղե՛ցւոյ քո՛ . ա՛մե՛նա՛յն :

ԿԼՆՈՆ

ՀԱՄՕՐԷՆ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

ՀԱՐՑ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

ԱՁ . Երանելի՛ց Բա՛նդ Հօ՛ր և՛ Հո՛գւոյն .
որ 'իջե՛ր 'ի յե՛րկնից 'ի փը՛րկութիւնն ազգի
մա՛րդկան . Ա՛ստը՛ուած հա՛րցն մերոց : Ո՛ր
պահեցե՛ր յա՛ղթող բզճըգնութիւնն սրբոց
ա՛ռաքե՛լոցն . ա՛յսօ՛ր և մե՛ք ը՛նդ նոսի՛ն
ցընծո՛ւթեամբ՝ օրհնե՛մք ը՛զքե՛զ . Ա՛ստը՛
ուած : Ո՛ր առա՛ւել թա՛րճրացեալդ ե՛ս
յա՛ւիտենից . ա՛յսօր ը՛նդ դա՛սս վը՛կայից
քո՛ց բարեբանե՛մք ը՛զքե՛զ . Ա՛ստը՛ուած :
Է . Օրհնեցէ՛ք ամենայն գո՛րծը՛ք Տե՛առն
ը՛զՏե՛ր օրհնե՛ցէ՛ք բա՛ժը թա՛րճարե՛ք բզն
յաւիտեա՛ն : Ո՛ր ընտրեա՛ց զե՛րանելի՛
առա՛քեալն և՛ նոքօ՛ք ո՛րսաց 'ի Հա՛ւա՛սս
ը՛զտի՛ն զե՛րըս Բո՛հի՛ստի՛ս . բա՛ժը՛ք : Ո՛րք

ըզխա՛ւա՛ր կռա՛սլա՛շտուԹեան՝ցը՛ն վանե
ցի՛ն և՛ ըզլո՛յս գիտուԹեան ընդհանո՛ւր
յերկի՛ր ծա՛ւալեցի՛ն . ը՛նդ նոսի՛ն բա՛ճը՛ :

ԿԼՆՈՒՆ

ՀԱՄՕՐԷՆ ՆՆՋԵՑԵԼՈՑ 'Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

ՀԱՐՑ . ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

ԱՁ . Օրհնեա՛լ ես դո՛ւ Վար՛ոցո՛ւս . որ
յա՛րեա՛րդ 'ի մեռելո՛ց ողո՛րմա՛ծ և կոխե
ցե՛ր ըզմա՛հ . Տէ՛ր Լա՛տրուա՛ծ հա՛ր
ցը՛ն մերո՛ց : Ո՛ր մահկա՛նա՛ցուացս կեա՛նքդ
ես . զհոգի՛ս նընջեցե՛լոց մեր ը՛նկա՛լ .
Տէ՛ր Լա՛տրուա՛ծ : Օ՛ որս փոխեցե՛ր յա՛շ
խարհն կե՛նդա՛նեաց . հանգը՛ոտեա՛ն աբ
ժանա՛ւորեա՛ . Տէ՛ր Լա՛տրուա՛ծ :

Կ . Օրհնեցէ՛ք ամենայն դո՛րժը՛ք Տէ՛առն
ըզՏէ՛ր օ՛րհնե՛ցէ՛ք . և՛ բա՛րձր արա՛
րե՛՞ք ըզնա՛ յա՛ւի՛տեա՛ն : Ե՛ ցէ՛ք Ո՛ր
դա՛լոցն է զօրո՛ւԹեամբ բա՛ղմա՛լ . ազդ
մա՛մբ ձա՛յնի՛ կենսագործէ՛ ըզնընջե՛ալ
սըն . ըզՏէ՛ր օ՛րհն : Ե՛ սցէ՛ր Լա՛ղաչե՛մբ ըզ

քեզ բարեբար . հանդա՛ զհոգի՜ս ծա-
ւայից քո՛ց ընդ սուրբքս քո՛ . օրհնե՛ս
ցուք եւ՛ բարձր արա՛սցո՛ւմ էք զանո՛ւն
քո՛ յաւի՛տեա՛ն :

ԿԼԵՈՒՆ

ՀԱՄՕՐԷՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

ՀԱՐՑ . ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

ԱՁ . Ընդ քեզ արդա՛րեւ՛ ուղի՛ղ դատա՛ւո՛ր
'ի՛ մէջ սրբո՛ց քո՛ց բարե՛բանի՛ս . հա՛ր
ցըն մերո՛ց Աստը՛ուած օրհնեա՛լ ե՛ս յա՛ւի
տեա՛ն : Ընդ քեզ ո՛ր 'ի հնոցն իջե՛ր ապա՛
ւէ՛ն . խոնարհեա՛լ 'ի գունդըս մարտի՛րո
սաց գո՛վի՛ս . հա՛րցըն՛ : Ընդ քեզ որ ահա՛ւո՛ր
Թագաւո՛ր յա՛ւիտեանի՛ց . այսօր ընդ դա՛ս
վճկայից քո՛ց բարե՛բանե՛մք . հա՛րցըն՛ :

Է . Օրհնեցէք ամենայն գործըք Տե՛առն
ըզՏե՛ր օրհնե՛ցէք . բարձր արա՛րէք զընա՛
յաւի՛տեա՛ն : Ա՛նբաւելին ե՛րկնից եւ՛
հրեղի՛նաց՛ի հողեղինաց հաճեցա՛ւ ընտրե՛լ
իւր զինա՛ւօրս . բարձ՛ : Ուրախ ե մե՛ք հա՛

Լատա՛ցեալքս ԲԻՐՍՅՈՒ՝ Աստու՛ծոյ ,
ը՛նդ նոսին խընդբե՛լով ը՛զթո՛ղութին
մեղա՛ց մե՛րոց . բա՛րձր ա՞րարէ՛ք ըզ" :

ՔԱՐՈՉ

Զնի հարնի :

Եկեալքս ամենեքեան 'ի սուրբ կաթու-
ղիկէ և առաքելական Եկեղեցի , աղաչեա-
ցաւք զմիածին Որդին Աստուծոյ , զՏէրն
մեր և զՓրկիչն ՅԻՍՈՒՍ ԲԻՐՍՅՈՍ : Որ էջ
փառօք Հօր 'ի մէջ Հնոցին , և փրկեաց զերես
մանկունսն 'ի Բաղդէացւոց անտի : Ի ու-
սաւոր և սուրբ պաշնեցէ զմիտս մեր . զի մի
երբէք խաբկցուք մեք 'ի մեղաց , և 'ի ցան-
կութենէ աշխարհի : Այլ արժանի եղիցուք
պաշնել զպատուիրանս նորա . առնուլ ըզ-
պսակն լուսոյ և կենաց 'ի յանձինս մեր :
Օ որ խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն
Աստուած ՅԻՍՈՒՍ ԲԻՐՍՅՈՍ Տէր մեր . կեց՛
և ողորմեա՛ :

ՄԱՂԹԱՆՔ

ԿԻՐԱԿԷՒՑ

ԵՒ

ԱՅԼՈՑ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ

Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ :

Հօր՝ յաղթօղ՝ սքանչելագործ , սուրբ
մեծի Յարուածեանն ՎԵՐԻՍՏՈՍԻ Աստուծոյ
մերոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

ՄԱՂԹԱՆՔ

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

Ցօղեա՛ Տէր զցօղ բարերար ողորմու-
թեան քոյ 'ի մեղուցեալ անձինս մեր . շիջո՛
գրոց Հնոցի յանցանաց մերոց . և փրկեա՛ ըզ-
մեզ 'ի յաւիտենական հրոյն : Արա՛ արժանի
ընդ երիս սուրբ մանկունսն՝ և ընդ երա-
նելի սուրբ վկայսն՝ օրհնել զքեզ և գովել ,
և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել
Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ , այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

ՄԱՂԹԱՆԻՔ

ՊԱՀՈՑ

Յօղեմ Տէր զօղ բարերար ողորմութեան քոյ 'ի մեղուցեալ անձինս մեր . շիջ զբոց հնոցի յանցանաց մերոց . և փրկեմ ըզմեզ 'ի յաւիտեանական հրոյն : Աբա արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունսն՝ և ընդ երանելի սուրբ վկայսն՝ օրհնել զքեզ, գովել և ասել :
 Աստուած քաւեմ զիս զմեղաւորս :
 Աստուած քաւեմ զիս զմեղաւորս :
 Աստուած քաւեմ զիս զմեղաւորս 'ի մեղաց ,
 և կեցո՛ւ :

ԵՐԳ

ՄԱՐԻԱՄՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր , և ցընծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով :

Այց արար 'ի վերայ խոնարհութեան ազախնոյ իւրոյ , այսուհետեւ երանելոցն ինձ ամենայն ազգք :

Աբար ընդիս մեծամեծս հզօրն , և սուրբ է անուն նորա :

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւ-

դաժաց իւրոց , արար զօրութիւն բազկաւ իւրով :

Յրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրտից ,
և քակեաց զհօրս յաթոռոց :

Օ խոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս ելից
բարութեամբ , և զմեծատունս արձակեաց
ունայնս :

Պաշտպանեաց Խարայելի ծառայի իւրոյ ,
յիշելով զողորմութիւն իւր :

Որպէս խօսեցաւ առ Հարսն մեր՝ ընդ Աբ-
բահամու և զաւակի նորա յաւիտեան :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԶԱՔԱՐԻԱՅԻ ԼՕՐՆ ՅՈՎԻՏՆՈՒ ՄԿՐՏՁԻՆ :

() Երհնաւ Տէր Աստուած Խարայելի որ
յայց ել , և արար փրկութիւն ժողովրդեան
իւրոյ :

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան 'ի տանե
Պաւլի ծառայի իւրոյ , որպէս խօսեցաւ
բերանովք սրբոցն որ յաւիտենից մարգա-
րեքն էին :

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց , և 'ի ձե-
ռաց ամենայն ատելեաց մերոց :

Առնել ողորմութիւն առ Հարսն մեր , և
յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ :

Երգումք զոր երգուաւ Աբրահամու Հօր
մերոյ , տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկու-
թիւն 'ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արգարսւ-
թեամբ առաջի նորա, զամենայն աւուրս կե-
նաց մերոց :

Եւ դձու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն
կոչեսցի, գնացես առաջի Տեառն պատ-
րաստել զճանապարհս նորա :

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովր-
դեան իւրոյ, 'ի թողութիւն ամենայն մեղաց
մերոց :

Վասն գթոյ ողորմութեան Տեառն Աս-
տուծոյ մերոյ՝ որով երեւցաւ մեզ արեգակն
'ի բարձանց, լուսաւոր առնել զխաւարմեր :

'Օրագել լոյս 'ի վերայ այսոցիկ, որ նըս-
տէաք 'ի խաւարի և 'ի ոտուերս մահու,
ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղու-
թեան :

ԱՂՕԹՔ ՍԻՄԷՈՂԵՆ ԾԵՐՈՒՆԱՌՅԷ :

Արդ՝ արձակեալ զճառայս քո Տէր՝ ըստ
բանի քում 'ի խաղաղութիւն, զի տեսին
աչք իմ զփրկութիւն քո՝ զոր պատրաստեցեր
առաջի ամենայն ժողովրդոց :

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք
ժողովրդեան քում Խորայէլի :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ այժմ և միշտ և՛ :

—

ԿԼՆՈՒՆ

ՍՐԲՈՑ ՅԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Մ •
ԱԶ • **Յ**անճառ փառաց խոհարհեցա՛ր 'ի՛
մը բը՛նո՛ւթիւնը՛ս • Բա՛նդ Լ՛ստըռուծ
և՛ մա՛րմնացա՛ր 'ի՛ սըբբո՛յ կո՛ւսէ՛ն • Է՛ւ
ծնա՛ր 'ի՛ սուրբ կո՛ւսէ՛ անա՛պական մա՛րմ
նո՛վ • Ը՛զքե՛ղ անդա՛դա՛ր բա՛րե՛բա
նեա՛լ • մե՛ծա՛ցո՛ւցանե՛մք • Լ՛ստօ՛ր զե՛
կեա՛լը 'ի՛ փըրկո՛ւթիւն ա՛ղգի մա՛րդկա՛ն •
մի՛աբանո՛ւթեա՛մք առն՛նեքեա՛ն • մե՛ծա՛
ցո՛ւցանե՛մք •

ԿԼՆՈՒՆ

ՍՐԲՈՑ ՀՐԵՀՏԱԿԱՊԵՏԱՑ

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Մ •
ԴԿ • **Ս**ա՛յր և կո՛յա՛ղախի՛ն ՎրԻ՛սՏՈ՛ՍԻ •
որ բարեխօ՛սդ ե՛ս մի՛շտ աշխարհի՛ • քե՛զ
ե՛րա՞նե՛ն ա՞մենայն ա՞ղէ՛ւք • Սա՛քո՛ւր

ա՞ղաւնի՞ք՝ և՛ հա՞րսն երկնից Սա՛րիւմ .
տա՛ճար և՛ ա՛թո՞ւ . Ա՛ստուծոյ Բանին .
քե՛զ երա՞նե՛ն՝ : Վ՛ր՝ հա՞ճեցա՛ն ի՞մա
նալի՛քն ը՛նդ . հո՛ղեղէ՛նքս . և՛ քե՛ մե՛ր
ձեցա՛ք 'ի փայտը՛ն կենա՛ց . քե՛զ՝ :

ԿԼԱՆՈՒ,

ՍՐԲՈՑ ՄԱՐԳԱՐԻԻՑ

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ . ՀԱՐԱԿԱՆ ՁՈՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Մ՝ . Ա՛նարա՛տ կոյս Ա՛ստուծա՛ծի՛ն Սա-
րիւմ սը՛րբ ո՛ւնի՛ և մայր Վ՛ր՝ ՍՅՈՍԻ . յա՛ր
զա՛նդի՛ տարար զա՛նտա՛նեկին ամենե՛ց ո՛ւն .
օր՛նն ո՛ւթեա՛մբ ըզքեղ Ա՛ստուծա՛ծա՛ծի՛ն
մե՛ծաց ուցա՛նե՛մք : Ա՛զ քե՛զ երկնայի՛ն
գո՛ւռն զո՛ր ետեսն Եզե՛կի՛էլ . և՛ ա՛սրն
զո՛ր ծա՛նեալ Չեղէ՛օն . Սերո՛վբէ՛ հո՛
ղեղէն վե՛հագոյն Վերո՛վբէ՛ից . օր՛նն ո՛ւն .
Ե՛րօ՛ս ԽՈՐՀՈՒՐԴՍ ՍՈ՛ՍԿԱԼԻՍ 'ի՛ քե՛զ տե-
տանի՛ Ա՛ստուծա՛ծա՛ծի՛ն . յըղո՛ւթի՛ն
անսե՛րմա կա՛ն . ծնա՛ւնդ անա՛րաւ . կո՛սու

Թիւն յե՛տ ծընընդեա՛ն մընալով անա՛
պա՛կան . օրհնու թեամբ զքեզ՛ :

ԿԱՆՈՒՆ

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՄԵՆԱՑՈՒՍՑԻ . ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

ԱՁ . Բ՛զ քե՛զ ե՛րևեա՛լ ԿՈՂՈՆ ա՛ռ Եզե՛
կիէլի՛ւ ըմարգա՛րէիւ . ընդ որ ո՛չ ո՛ք
էանց եթէ ո՛չ Ա՛ստուած մի՛այն . Ա՛ստ-
ուածա՛ն ծի՛ն կո՛յս . օրհնութեամբ մե
ծա՛ցուցանեմք : Բ՛զ քե՛զ ո՛ր ի՛մո՛րե
նւո՛ջն ա՛ռ Ս՛ոմսիսիւ ըմարգա՛րէիւ . Ըզ
նոր խորհուրդ կո՛ւսի՛ յայտնե՛ցե՛ր մա՛րդ
կա՛ն ա՛ղգի . օրհն : Բ՛զ քե՛զ ո՛ր ի՛
նօրէ՛ ա՛նժամա՛ նա՛կա՛պէս և՛ ի՛մօրէ՛
անթա՛րգմա՛նա՛բար . ի՛ ժա՛մանա՛կի՛
ծնընդեա՛ն ի՛ բոլո՛րի՛ց փըրկո՛ւթեան յայտ
նե՛ցա՛ր Ա՛րդի՛ բա՛րձրելոյն . օրհն :

ԿԱՆՈՆ

ՀԱՄՕՐԷՆ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԻ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Մ. Ա. Այսօր ընդհանուր ժողովուրդք • ցըն
ծա՛ցէ Բա՛լթիք ընդ գա՛լուհատ շո՛ղուհայն
սըրբոյն • մե՛ծա՛ցողացանե՛ր լո՛ւս զե՛ր լո՛ւս զըն
ի՛նչ Զօ՛րքէ • Այսօր ցընծա՛իքն ա՛ռա՛ծ
քեռա՛լքն • զա՛րդա՛ծ բեա՛լա՛լք լք ի՛նչ շնո՛ր
հա՛ց շո՛ղուհայն սըրբոյն • մե՛ծ • Այսօր ըզուա՛ր
ճացա՛իքն ա՛րա՛ծ րա՛ծք • ճըլձա՛ծ րի՛հա՛լք ա
գա՛լըստեա՛մք շո՛ղուհայն սըրբոյն • մե՛ծ •

ԿԱՆՈՆ

ՀԱՄՕՐԷՆ ՆԱԶԵՑԵԼՈՑ Դ ՔՐԻՍՏՈՍ

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԻ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Մ. Ա. Յարուցե՛ր լոյն ի՛նչ մե՛ռե՛լոց բնա՛կա
րա՛ն մայր Է՛լ կոյս • ո՛ր ըզնընճե՛ցեա՛լ լըն
յա՛լ գամայ կե՛նա՛գործէ ա՛նա՛սլա՛կա՛ն •

զ քե՛ղ մեծացուցա՛նեմք որ օրհնեա՛լդ ե՛ս
'ի կանայս : Արա՛րողին ե՛րկնի՛ և ե՛րկրի՛
եղեր տա՛ճա՛ր և առա՛գաստ . որ ըզ
նընջե՛ցեա՛լսըն մե՛ր հրե՛ղէ՛ն նորոգէ՛ . ըզ
քե՛ղ մեծա՛ր : Կերակրողին ախ՛եղերաց
արբուցե՛ր ըզքո՛սուրբ ը՛ղկաթն . որ ըզ
նընջե՛ցեա՛լսըն մե՛ր վե՛րըստին նո՛րոգէ՛ .
զ քե՛ղ մեծացուցա՛նեմք ո՛ր օրհնեա՛լդ :

ԿԱՆՈՒՆ

ՀԱՄՕՐԷՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ . ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Մ . Ո՛ր զաւետին հո՛գւոյն 'ի՛ հրեղէ՛ն
'ի՛ հրե՛շտակէ՛ն ընկալա՛ր . ո՛ւրա՛խ լե՛ր
բե՛րկրեա՛լդ Տէր ը՛նդ քե՛ղ Սա՛րիամ ա՛ն
հարսնացեա՛լ : Անը՛սկի՛ղբն Բանըն հաճե՛
ցա՛լ առնուլ մարդեղութեա՛մբն ըսկի՛ղբն
'ի՛ կուտէ՛գ . Քրի՛ստոս Ա՛ռաք՛ուած Թա՛
գաւորն յա՛ւիտենից : Աղաչե՛մք ը՛զ քե՛ղ
սուրբ Ա՛ստուածածի՛ն . առ Քրի՛ստոս

բա՛րեխօսեա՛ քը՛րկե՛լ ըզժո՛ղն՝ վա՛ւրդս
ի՛ւր . զո՛ր գընեաց ա՛րեամբն իւրո՛վ :

ՔԱՐՈՋ

Ջի՛ի Դե՛ռ, Դե՛ռ, Դե՛ռ :

Սուրբ զԼստուածածինն՝ և զամենայն
սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր 'ի
յերկինս . զի կամեցեալ ողորմացի՝ և գթա-
ցեալ կեցուցէ զարարածս իւր : Լսնակալ
Տէր Լստուած մեր կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

ԼՂՕԹՎ

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ ԵՒ ՊԱՀՈՑ

Ընկա՛լ Տէր զաղաչանս մեր՝ բարեխօ-
սութեամբ սուրբ Լստուածածինն անարատ
ծնողի միածնի որդւոյ քոյ . և աղաչանօք
ամենայն սրբոց քոց . և որոց այսօր է յիշա-
տակ : Ի՛նչ մեզ Տէր , և ողորմեա՛ . ներեա՛
քաւեա՛ և թո՛ղ զմեզս մեր : Լքժանաւորեա՛
գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ
և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ , այժմ՝ և միշտ և՛ :

ՎԵՐՈՉ

ԿԻՒՐԱԿԷԻՑ ԱՌՈՒՐՑ

Ջ.Ի. Դեժնյանցի :

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսց՛նք :

Ս ան սուրբ տեղւոյս շինութեան , և
բարեկարգութեան . զՏէր աղաչեսց՛նք :

Տէր ողորմեա՛ :

Ս ան ժողովրդեանս՝ որք մտանեն ընդ
դրունս սրբոյ Եկեղեցւոյ . զՏէր աղաչես՛ :

Տէր ողորմեա՛ :

Ս ան ընդունելոյ զպաղատանս սոցա ըստ
մեծի ողորմութեան իւրում . զՏէր աղա՛ :

Տէր ողորմեա՛ :

Եւ ևս միտքան վանն ճշմարիտ և սուրբ
հաւատոյս մերոյ՝ զՏէր աղաչեսց՛նք :

Տէր ողորմեա՛ :

Օ անձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աս-
տուծոյ ամենակալին յանձն տրասցուք :

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք :

Ողորմաց մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ
մեծի ողորմութեան քում . ասասց՛նք ամե-
նեքեան միտքանութեամբ :

Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ :

ԱՂՈԹՎ

Դու ես թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից Քրիստոս Աստուած մեր : Եւ քեզ ընդ Հօր եւ Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ : այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից : Ամէն :

ԵՐԳ

ԻՒՂԱՐԵՐԻՑ ԱՒԵՑԱՐԱՆԻՆ

Եղիցի անունն Տեաճառն օրհնեալ ի՛յ յայսլմ հետե՛՛մ մա՛րտի մի՛նչե՛՛կ ի՛յ յաճա՛խութեա՛ն ըմբո՛ք բո՛ց մի՛նչ :

Օրհնեցէ՛ք մանկունք ըզՏէ՛ր եւ օրհնեցէ՛ք զանձնա՛ռն Տեառն :

Եղիցի՛ անուն Տեառն օրհնեա՛լ յայսլմ հետե՛՛մ մի՛նչե՛՛կ ի՛յ յաճա՛խութեա՛ն :

Յարեւելից մի՛նչ ի՛յ մուտն անձն օրհնեա՛լ է՛՞ն անո՛թէ՛ն Տեառն : ի՛յ յայսլմ հետե՛՛մ մի՛նչե՛՛կ ի՛յ յա՛ն :

Փա՛ռք եւ երկըրպագութիւն Հօր եւ

Արդւոյ եւ սրբութեան շնորհքն . եւ
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանքս յաւի
տեան նիւնց ամեն . ի՛յ յայտնմ հե՛տե
մի՛նչեւ ի՛յ յաւիտեան՝ն :

Արի՛ Տէ՛ր օգնեալսմ անկողնիս , եւ
փրկեալ զանձնսմ անկողնիս . վա՛յ
սըն աշունուանսմ քոմ ծածկոյ :

Արի՛ եւ մի՛ մե՛րժեալսմ ըզմեմ զ
բո՛ւսսպա՛ն ծա՛ն , եւ . վա՛յն աշուն
ուանսմ քոմ :

Թա՛ւաւորեցէ՛ Տէ՛ր յաւիտեանս
նոր . եւ ի՛նչ մե՛նչսն : Աստուծ
քո՛ սիօն յազգէ՛ յաւիտեանս ի՛նչ
նշ : զգ :

Օգնեալ ա՛նձն ի՛մ ըզՏէ՛ր յոր
նորմ ծախսի . օգնեցի՛ց ըզՏէ՛ր կե՛ն
դանութեան ի՛մնսմ :

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ

ԻՒՂԱՐԵՐԻՑ

ԸՍՑ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ԱՒԵՏԱՐԱՆ

ԸՍՑ

ՄԱՏԹԻՆՈՍԻ

(ԳԼ . ԻԸ : 2 . 1 :)

ԱՒԵՐ ԿՈՂՄ ԵՒ ՎԵՐՋ

Սուրբ-հայր : () ԲԹՐ :

Քահանայ : Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Դպիտակ : Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ :

Սուրբ-հայր : Երկիւղածութեամբ լուարճի :

Քահանայ : Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի

Վարդապետի որ ըստ :

Դպիտակ : Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր :

Սուրբ-հայր : Պաշտօնիս մէ :

Դպիտակ : Ասէ Աստուծո՛ւմ :

Սուրբ-հայր : Յարութեան Տեառն մերոյ

Յիսուսի Վարդապետի :

ԲԿ . } Եւ Երեկոյի շաբաթուն՝ յորում
ԴԿ . } լուսանայր միաշաբաթին , եկն Մարիամ

Մագդաղենացի , և միւս Սարիսմն տեսա-
նել զգերեզմանն : Եւ ահա շարժումն մեծ
եղև . զի հրեշտակ Տեառն իջեալ յերկնից՝
մատուցեալ 'ի բաց թաւալեցոյց զվէմն 'ի
դրաց անտի , և նստէր 'ի վերայ նորա : Եւ
էր տեսիլ նորա իբրև զփայլակն , և հանդերձ
նորա սպիտակ իբրև զձիւն : Եւ յահէ անտի
նորա խռովեցան պահապանքն , և եղեն իբրև
զմեռեալս : Պատասխանի ետ հրեշտակն՝ և
ասէ ցկանայսն . մի երկնչիք դուք , գիտեմ
զի ԶԵՍՈՒՍ զեսչելեալն խնդրէք . Չէ
աստ , քանզի ՅԱՐԵԱՒ , որպէս ասացն , եկայք
տեսէք զտեղին ուր կայր : Եւ վազվազակի
երթայք ասացէք սշակերտացն նորա՝ թէ
ՅԱՐԵԱՒ . և ահա յառաջանայ քան զձեզ 'ի
Պալիլեա , անդ տեսանիցէք զնա . ահա ա-
սացի ձեզ : Եւ ելեալ վազվազակի 'ի գե-
րեզմանէ անտի ահիւ և խնդութեամբ բազ-
մաւ՝ ընթանային պատմել աշակերտացն : Եւ
ահա պատահեաց նոցա ԶԵՍՈՒՍ՝ և ասէ . ողջ
էք : և նոքա մատուցեալ կալան զոտս նորա՝
և երկիրպագին նմա : Յայնժամ ասէ ցնո-
սա ԶԵՍՈՒՍ . մի երկնչիք , երթայք ասացէք
եղբարցն իմոց՝ զի երթիցեն 'ի Պալիլեա , և
անդ տեսցեն զիս : Իբրև նոքա գնացին ,
ահա ոմանք 'ի զօրականացն եկին 'ի քաղաքն՝
և պատմցին քահանայապետիցն զամենայն

որ ինչ եղևն : Եւ նոքա ժողովեալ Հան-
դերձ ծերովքն խորհուրդ առեալ՝ արժաթ
յոյժ ետուն զօրականացն , Եւ ասեն . ասա-
ջէք՝ եթէ աշակերտքն նորա եկեալ գիշերի
գողացան զնա՝ մինչ մեք 'ի քուն էաք : Եւ
եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն , մեք հա-
ճեսցուք զնա՝ և զձեզ անհոգս արասցուք :
Եւ նոցա առեալ զարժաթն , արարին որ-
պէս ուսանն . և ել համբաւս այս 'ի Հրեից
մինչև ցայսօր :

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին 'ի
Քալիլեա 'ի լեառնն՝ ուր ժամագիր եղև նո-
ցա ՅԻՍՈՒՍ : Իբրև տեսին զնա , երկիրպագին
նմա . և ոմանք յերկուացան : Եւ մատու-
ցեալ ՅԻՍՈՒՍ խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ .
տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս
և յերկրի . որպէս առաքեաց զիս Հայր , և
ես առաքեմ զձեզ : Պնացէք այսուհետև՝
աշակերտեցէք զամենայն Հեթանոսս . մկր-
տեցէք զնոսա ՅԱՆՈՒՆ ՀՕՐ՝ և ՈՐԻՈՑ՝ և ՀՈԳ-
ԻՈՑ՝ ՍՐԻՈՑ : Ուսուցէք նոցա պահել զսոմ-
նայն՝ որ ինչ պատուիրեցի ձեզ . և ահաւա-
սիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս , մինչև
'ի կատարած աշխարհի : ՄԵՆ . Է . 20 :

զքե՛ղ մեծացուցանե՛մք որ օրհնեա՛լդ ե՛ս
'ի կանայս : Արա՛րողին ե՛րկնի՛ և ե՛րկրի՛
եղեր տա՛ճար և ա՛ռա՛գաստ . որ ըզ
նընջե՛ցեա՛լսըն մե՛ր հրե՛ղէ՛ն նորոգէ՛ . ըզ
քե՛ղ մեծա՛ր : Կերակրողին տի՛եզերաց
արբուցե՛ր ըզքո՛ սուրբ ը՛ղկաթն . որ ըզ
նընջե՛ցեա՛լսըն մե՛ր վե՛րջստին նո՛րոգէ՛ .
զքե՛ղ մեծացուցանե՛մք որ օրհնեա՛լդ :

ԿԱՆՈՒՆ

ՀԱՄՕՐԷՆ ՄԱՐՑԻՐՈՍԱՑ

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷ . ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Մ . Ո՛ր զաւետիս Հո՛գւոյն 'ի՛ հրեղէ՛ն
'ի՛ հրե՛շտակէ՛ն ընկալա՛ր . ո՛ւրա՛խ լե՛ր
բե՛րկրեա՛լդ Տ՛էր ը՛նդ քե՛ղ Ս՛արիամ ա՛ն
հա՛րսնացեա՛լ : Ա՛նը՛սկի՛զբնն Բա՛նըն հաճե՛
ցա՛ւ առնուլ մա՛րդեղութեա՛մբն ըսկի՛զբն
'ի՛ կուսէ՛դ . Քրի՛ստոս Ա՛սաբ՛ուած Թա՛
գաւորն յա՛ւիտենից : Ա՛ղաչե՛մք ը՛ղ քե՛ղ
սուրբ Ա՛ստուածածի՛ն . առ Քրի՛ստոս

բա՛րեխօսեա՛ ժը՛ բկե՛լ ըզժո՛ղո՛վս՛ւրդս
ի՛ւր . զն՛ր գընեաց ա՛րեամբն իւրո՛վ :

ՎԵՐԱՉ

Չի՛ի Դեժայուսէին :

Սուրբ Ղստուածածինն՝ և զամենայն
սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր 'ի
յերկինս . զի կամեցեալ ողորմացի՝ և գթա-
ցեալ կեցուցէ զարարածս իւր : Լսմնակալ
Տէր Լստուած մեր կեց՛ և ողորմեա՛ :

ԼԳՕԹՎ

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ ԵՒ ՊԸՀՈՑ

Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր՝ բարեխօ-
սութեամբ սուրբ Լստուածածինն անարատ
Ծնողի միածնի որդւոյ քոյ . և աղաչանօք
ամենայն սրբոց քոյ . և որոց այսօր է յիշա-
տակ : Ի՛նչ մեզ Տէր , և ողորմեա՛ . ներեա՛
քաւեա՛ և թո՛ղ զմեզս մեր : Լքժանաւորեա՛ն
գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ
և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ , այժմ և միշտ և՛ :

ՎԵՐՈՉ

ԿԻՐՈՍԿԻՑ ԱՌՈՒՐՑ

ԶԼԻ ՉԵՏԱՅԱՆՅԷՆ :

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսց՛նք :

Ս ան սուրբ տեղւոյս շինութեան , և
բարեկարգութեան . զՏէր աղաչեսց՛նք :

Տէր ողորմեա՛ :

Ս ան ժողովրդեանս՝ որք մտանեն ընդ
դրունս սրբոյ Եկեղեցւոյ , զՏէր աղաչես՛ :

Տէր ողորմեա՛ :

Ս ան ընդունելոյ զպաղատանս սոցա ըստ
մեծի ողորմութեան իւրում . զՏէր աղա՛ :

Տէր ողորմեա՛ :

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ
հաւատոյս մերոյ՝ զՏէր աղաչեսց՛նք :

Տէր ողորմեա՛ :

Օ անձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աս-
տուծոյ ամենակալին յանձն տրասցուք :

Վեղ Տեառնդ յանձն եղեցուք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ
մեծի ողորմութեան քում , ասացո՛ւք ամե-
նեքեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ :

ԱՂՈԹՔ

Պառ եւ Թադաւոր յաւիտեանս յաւիտենից ԲՐԻՍՑՈՍ Աստուած մեր, Եւ քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, Ամէն :

ԵՐԳ

ԻԻՂԱՐԵՐԻՑ ԱՌԵՑԱՐԱՆԻՆ

Եղիցի անո՛ւնն Տեա՛թեալն
Օ՛րհնեալ ի՛յ յայսրմ չետէ՛մ մա՛րմ
Ուր մի՛նչե՛լ ի՛յ յա՛թեալս տեա՛
Րժմ յա՛րցմ մի՛ն :

Օ՛րհնեցէ՛ք մանկունք ըղՏէ՛ր և օ՛րհ
նեցէ՛ք զանճա՛րս Տեառն :

Եղիցի՛ անո՛ւն Տեառն օ՛րհնեալ յայ
սրմ չետէ՛մ մի՛նչե՛լ ի՛յ յա՛թեալս տեա՛ն :

Յա՛րեւելից մի՛նչ ի՛յ ժողոտն անո՛ւն օ՛րհ
նեալ է՛ անո՛թեալն Տեա՛ռն . ի՛յ յայ
սրմ չետէ՛մ մի՛նչե՛լ ի՛յ յա՛մ :

Փա՛ռք և՛ երկըրպաղութի՛ւն Հօ՛ր և՛

Ո՛րդւոյն է՝ սըբբոնիքայ շո՛ղուոյն . և
ա՛յժմ է մի՛շտ և յաւիտեանը յաւի
տե՛րն ինչ ամի՛ն . ի՛նչ յայտնմ հե՛տէ
մի՛նչէն ի՛նչ յաւիտեա՛ն :

Ա՛րի՛ Տէ՛ր օգնեա՛նք մե՛րմէ զ, և՛
ժը՛րկեա՛ն զմե՛ր մե՛րմէ մե՛րմէ . զա՛յ
սըն ա՛նձնա՛նք մե՛րմէ :

Ա՛րի՛ և՛ մի՛ մե՛րժե՛ք ըզմե՛րմէ
ի՛նչ սպա՛ն, մե՛րմէ . զա՛յն ա՛նձ
ա՛նձնա՛նք մե՛րմէ :

Թա՛ղաւո՛րե՛սցէ՛ք Տէ՛ր յաւիտեա՛ն
նա՛նք . ի՛նչ մե՛րմէ : Աստու՛ծ
քո՛ սե՛ն յազգէ՛ք յա՛նձնա՛նք ! ի՛նչ
նա՛նք :

Օ՛րհնեա՛նք ի՛նչ ըզՏէ՛ր . ի՛նչ
նա՛նք մե՛րմէ . օ՛րհնե՛ցի՛ք ըզՏէ՛ր կե՛ն
դա՛նձնա՛նք ի՛նչ :

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ

ԻՒՂԱՐԵՐԻՑ

ԸՍՑ ՈՒԹ ՉԱՅՆԻՑ

ԱՒԵՏԱՐԱՆ

ԸՍՑ

ՄԱՏԹԷՈՍԻ

(ԳԼ . ԻԸ . 2 . 1 .)

ԱՒԱԳԻ ԿՈՂՄ ԵՒ ՎԵՐՋ

Սուրբապետ : Օրթի :

Քահանայ : Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Դպիտակ : Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ :

Սուրբապետ : Երկիւղածութեամբ լուարճե :

Քահանայ : Սրբոյ Աւետարանիս ՅԻՍՈՒՍԻ
ՎՐԻՍՏՈՍԻ որ ըստ :

Դպիտակ : Փառք քեզ Տէր Աստուած մէր :

Սուրբապետ : Պաշտօնը մէ :

Դպիտակ : Ասէ Աստուծո՛ւմ :

Ս ան Յարութեան Տեառն մերոյ

ՅԻՍՈՒՍԻ ՎՐԻՍՏՈՍԻ :

ԲԿ . } Եւ յերեկոյի շարաթուն՝ յորում
ԴԿ . } լուսանայր միաշաբաթին , եկն Մարիամ

Մագդաղենացի, և միւս Սարկաճն տեսա-
նել զգերեզմանն : Իւ ահա շարժուին մեծ
եղև . զի հրեշտակ Տեառն իջեալ յերկնից՝
մատուցեալ 'ի բաց թաւալեցոյց զվէճն 'ի
դրաց անտի, և նստէր 'ի վերայ նորա : Իւ
էբ տեսիլ նորա իբրև զփայլակն, և հանդերձ
նորա սպիտակ իբրև զձիւն : Իւ յահէ անտի
նորա խռովեցան պահապանքն, և եղեն իբրև
զմեռեալս : Պատասխանի ետ հրեշտակն և
ասէ ցկանայսն . մի երկնչիք դուք, գիտեմ
զի ԶԵՒՍՈՒՍ զխաչելեալն խնդրէք . Չէ
աստ, քանզի ՅԱՐԵԱՒ, որպէս ասացն, եկայք
տեսէք զտեղին ուր կայր : Իւ վաղվաղակի
երթայք ասացէք աշակերտացն նորա՝ թէ
ՅԱՐԵԱՒ . և ահա յառաջանայ քան զձեզ 'ի
Պալիլեա, անդ տեսանիցէք զնա . ահա ա-
սացի ձեզ : Իւ ելեալ վաղվաղակի 'ի գե-
րեզմանէ անտի ահիւ և խնդութեամբ բազ-
մաւ՝ ընթանային պատմել աշակերտացն : Իւ
ահա պատահեաց նոցա ՅԻՍՈՒՍ՝ և ասէ . ողջ
էք : և նոքա մատուցեալ կալան զոտս նորա՝
և երկիրպագին նմա : Յայնժամ ասէ ցնո-
սա ՅԻՍՈՒՍ . մի երկնչիք, երթայք առացէք
եղբարցն իմոց՝ զի երթեցեն 'ի Պալիլեա, և
անդ տեսցեն զիս : Իբրև նոքա գնացին,
ահա ոմանք 'ի զորականացն եկին 'ի քաղաքն
և պատմցին քահանայապետիցն զամենայն

որ ինչ եղևն : Եւ նորա ժողովեալ Հանդերձ ծերովքն խորհուրդ առեալ՝ արծաթ յոյժ ետուն զօրականացն , Եւ ասեն . ասաս-ջէք՝ եթէ աշակերտքն նորա եկեալ գիշերի գողացան զնա՝ մինչ մէք 'ի քուն էաք : Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն , մէք հաճեսցուք զնա՝ և զձեզ անհոգս արասցուք : Եւ նոցա առեալ զարծաթն , արարին որպէս ուսումն . և ել համբաւս այս 'ի Հրեից մինչև ցայսօր :

Իսկ մատասան աշակերտքն գնացին 'ի Քալիլեա 'ի լեառնն՝ ուր ժամագիր եղև նոցա ՅԻՍՈՒՍ : Իբրև տեսին զնա , երկիրօլագին նմա . և ոմանք յերկուացան : Եւ մատուցեալ ՅԻՍՈՒՍ խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ . տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս և յերկրի . որպէս առաքեաց զիս Հայր , և ես առաքեմ զձեզ : Վնացէք այսուհետև՝ աշակերտեցէք զամենայն Հեթանոսս . մկրտեցէք զնոսա ՅԱՆՈՒՆ ՀՕՐ՝ և ՈՐԻՌՈՅ՝ և ՀՈԳԻՌՈՅ՝ ՍՐՔՈՅ : Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն՝ որ ինչ պատուիրեցի ձեզ . և ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս , մինչև 'ի կատարած աշխարհի : ՄԵՆ՝ Զ . 20 :

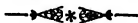
ԱՒԵՑԱՐԱՆ

ՀԱՅ

ՄԱՐԿՈՍԻ

(ԳԼ. ԺԵ. Է. 42.)

ԵՐԿՐՈՐԻ ԵՒ ՉՈՐՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Սկսան Յարութեան Տեառն մերոյ
ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ :

ԲԶ. } Ե իբրև երեկոյ եղև՝ քանզի ուր-
ԴԶ. } բաթ էր՝ որ 'ի շաբաթն մտանէր, Եկեալ
Յովսէփ որ Յարիմաթեայն էր՝ այր պարկեշտ
նախարար, որ և ինքն իսկ ակնուշէր արքա-
յութեանն Լստուծոյ. Համարձակեցաւ՝ ե-
մուտ առ Պիղատոս, և խնդրեաց զմարմինն
ՅԻՍՈՒՍԻ : Եւ Պիղատոս զարմացաւ թէ այն-
չափ վաղ մեռաւ. և կոչեցեալ առ ինքն ըզ-
հարիւրապետն, և հարց զնա և սուէ՝ թէ ար-
դարեւ այնչափ վաղ մեռաւ : Եւ իբրև ստու-
գեաց 'ի հարիւրապետէ, անտի, շնորհեաց
զմարմինն Յովսէփայ : Եւ Յովսէփ գնեաց
կտաւ՝ և իջուցեալ զնա պատեաց կտաւովն,
և եզ 'ի գերեզմանի, զոր էր փորեալ 'ի վիմէ.
և թաւալեցոյց վէմ մի 'ի դուռն գերեզմա-
նին : Իսկ Սարիամ Սաղգաղենացի՝ և
Սարիամ Յակովբայ՝ և Յովսեայ, տեսին
զանչին ուր եգաւ :

Եւ իբրեւ անց շաբաթն, Մարիամ Սագ-
դազննացի՝ և Մարիամ Յակովբայ և Սողով-
մէ՝ չոքան պատրաստեցին խունկս, զի եկեա-
ցեն օծցեն զնա : Եւ ընդ առաւօտս միաշա-
բաթուն գան՝ ի գերեզմանն ընդ արեւագալն,
Եւ ասէին ցմիմեանս, ո՞վ թաւալեցուցէ
մեզ զվէճն ի դրաց գերեզմանին : Եւ հայե-
ցեալ տեսին՝ զի թաւալեցուցեալ էր զվէճն
՝ ի գերեզմանէն . քանզի էր մեծ յոյժ : Եւ
մտեալ ՝ ի ներքո ՝ ի գերեզմանն՝ տեսին երի-
տասարդ մի զի նստէր ընդ ավմէ կողմանէ ըզ-
գեցեալ պատմութեան սպիտակ, և զարհուրե-
ցան : Եւ նա ասէ ցնոսս . մի երկնչիք, զՅի-
սուս խնդրէք զՎաղովբեցի զխաչելեալն :
ՅԱՐԵՍԻՒՅԷ աստ . ահա ագիկ տեղին՝ ուր
եղին զնա : Եւ երթայք ասացէք ցաշա-
կերտս նորա՝ և ցՊետրոս, եթէ ահա յառա-
ջագոյն երթայ քան զձեզ ՝ ի Վալիլեա, անդ
տեսանիցէք զնա՝ որպէս ասացն ձեզ : Եւ իբ-
րեւ լուան՝ ելին և փախեան ի գերեզմանէն :
քանզի զաշի հարեալ էին . և սչ ումեք ինչ
ասացին, զի երկնչէին : Ս ԷՐԸ. ԳԼ. ԺԶ. Է. 8 :

ԱՌԵՑԱՅՆ

ՀԱՅ

ՂՈՒԿԱԾՈՒ

(ԳԼ. ԻԳ. 2. 50.)

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂԱՄ ԵՒ ՎԱՌ

Սկսան խաղմանն և Հարութեան Տեառն մերոյ
ՀԻՍՈՒՍԻ ՎԻՐՍՏՅԱՒ :

ԱԿ. } **Ե**ր ահա այր մի անուն (Կոլոէփ, որ
ԳԳ. } էր նախարար՝ այր բարեգործ և արդար. Կա
չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդուն ընդ գոր-
ծըս նոցա. Դժբխանայ քաղաքէ Հրէից,
որ և ինքն իսկ ամենուէր արքայութեան
Բաաուծոյ : Մա մատուցեալ առ Պիղատոս
խնդրեաց զմարմինն ՀԻՍՈՒՍԻ : Եւ թողցեալ
զնա՝ պատեաց պատառապիւրս, և եղ. 'ի
կաածոյ գերեզմանին. ուր չէր բնաւ զոք ե-
ղեալ : Եւ արն էր ուրբտի, և շաբաթ լու-
սանայր : Եւ երթային զՀեա նորա կանայք՝
որ եկեալ էին ընդ նմա 'ի Վալիլիէ. տեսին
զգերեզմանն, և որովս եղաւ մարմին նորա
Վարձան, և պատրաստեցին խունկս և իւղս.
և 'ի շաբաթուն Հանդարտեցին վասն պատ-
ուիրանին :

ԲԱՅՅ 'ի միաշաբաթուն վաղքաջ ընդ ա-
ռաւանս եկին 'ի գերեզմանն. բերին զխունկ

որն զոր պատրաստեցին . և այլ կանայք ընդ նոսա . Եւ գտին զվէճն թաւալեցուցեալ 'ի գերեզմանէ անտի : Եւ մտեալ 'ի ներքս՝ ճչ գտին զմարմինն Տեառն ՅԻՍՈՒՍԷ : Եւ եղև ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ , և ահա արք երկու հասին առ նոսա 'ի հանդերձս լաւաւորս : Եւ իբրև զահի հարան . և խո նարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր , ասնն ցնոսա . զի խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս : Չէ ասա՝ այլ ՅԱՐԵՍԻ . յիշեցէք՝ որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն 'ի Քալիլեա , Եւ ասէր՝ Թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ մտանել 'ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց , և 'ի խաչ ելանել՝ և յերբորդ աւուր յառնել : Եւ յիշեցին զբանն նորա : Եւ դարձան պատմեցին զայս ամենայն մեռաւորացն , և այլոցն ամենեցուն . Եւ էին Սաբիամ , Սաբաթաղենացի և Յովհաննա և Սաբիամ Յահովբայ , և այլք ընդ նոսա՝ որ պատմեցին զայս առաքելոցն : Եւ երևեցան առաջն նոցա չաղփաղփութիւն բանքն նոցա՝ և ճառատաւորին նոցա : Բայց Պետրոս յորուցեալ ընթացաւ 'ի գերեզմանն , և հայեցեալ տեսանէ զկառան լոկ՝ զի հային . և գնաց՝ ընդ միտս զարմացեալ , Թէ զինչ եղև : Սկիզբ . ԳԼ ԻԴ : Զ . ԻԶ Բ

ԱՌԵՏԱՐԱՆ

ՀԱՅ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

(ԳԼ . ԺԹ . Է . 38 .)

ԱՌԱՋԻՆ ԵՒ ԵՐՐՈՐԴԻ ՁԱՅՆ

—❖❖❖—

Վասն Թաղման և Յարութեան Տեառն մերոյ
ՅԻՍՈՒՍԻ ՎՐԻՍՏՈՍԻ :

ԱԶ . } ԵՏ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս
ԳԶ . } Յովսէփ , որ յԱրեմութեայ էր աշակերտ
ՅԻՍՈՒՍԻ 'ի ծածուկ՝ վասն ահին չրէից , զի
բարձցէ զմարմինն ՅԻՍՈՒՍԻ , և հրամայեաց
Պիղատոս . եկն և երարձ զնա : Եղին և
'Նիկողեմոս՝ որ եկեալն էր առ ՅԻՍՈՒՍ 'ի
գիշերի զառաջինն . և երբք զմուռս խառն
ընդ Հալուէս՝ իբրեւ լտերս հարիւր : Առին
զմարմինն ՅԻՍՈՒՍԻ , և պատեցին կտաւովք՝
խնկովք հանդերձ , որպէս օրէն էր չրէից
պատել : Եւ էր 'ի տեղւոջն յորում խաչե-
ցաւ՝ պարտէզ . և 'ի պարտիղի անդ գերեզ-
ման նոր , յորում ոչ ոք երբէք էր եղեալ :
Անդ վասն ուրբաթուն չրէից՝ զի մօտ էր
գերեզմանն՝ եղին զՅԻՍՈՒՍ :

Եւ 'ի միաշարաթոյն Մարիամ Մագ-
դաղինացի գայ առաւօտուն ընդ արշալուսն
'ի գերեզման անդք , և տեսանէ զվէճն բար

Ժեսալ 'ի դրաց գերեզմանին : Այդ ընթանայ
 և գայ առ Սիմոն Պետրոս և առ միւս աշա-
 կերան՝ զոր սիրէին Յիսուս , և ասէ ցնոսա .
 բարձին զՏէր 'ի գերեզմանէ անախ , և ոչ
 գիտեմ՝ ուր եղին զնա . Եւ Պետրոս և միւս
 աշակերտն՝ և գային 'ի գերեզմանն : Բն-
 թանային երկոքեան 'ի միասին . և միւս աշա-
 կերտն յառաջեաց ընթացաւ վաղագոյն քան
 զՊետրոս՝ և եկն նախ 'ի գերեզմանն : Եւ
 խոնարհեալ տեսանէ՝ զի կային անդ կտաւքն ,
 բայց 'ի ներքս ոչ եմուտ : Եկն և Սիմոն
 Պետրոս՝ որ գայրն զկնի նորա . եմուտ 'ի
 գերեզմանն , և տեսանէ զկտաւսն՝ զի կային
 անդ . և վարչամակն որ էր 'ի գլուխ նորա՝
 ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր , այլ ուրոյն ծա-
 լեալ 'ի մի կողմն : Նայնժամ եմուտ և միւս
 աշակերտն , որ եկեալն էր յառաջագոյն 'ի
 գերեզմանն , ետես և հաւատաց . Օրհնե-
 ւս գիտէին զգիրս՝ թէ պարտ է նմա 'ի մեռ-
 ելոց յառնել : Շոգան դարձեալ առ միմեանս
 աշակերտքն : Բայց Մարիամ կայր արտաքոյ
 գերեզմանին՝ և լայր . և մինչ գեռ լայր՝
 խոնարհեցաւ 'ի գերեզմանն , Եւ տեսանէ
 երկուս հրեշտակս 'ի սպիտակս , զի նստէին
 մի 'ի սնարից և մի յանտից՝ ուր կայր մար-
 մինն Յիսուս : Եւ նոքա ասեն ցնա . կին
 գող զի լաս : ասէ ցնոսա . զի բարձին զՏէրն

դարեցայց ՅԻՍՈՒՍ զազել ըզքեզ՝ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ :

Եւ ոչ զազարեցայց քըրկիչ փառաւորել ըզքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ :

ԱՂԱՆԱՅԻ ԿԻՒՐԱԿԵՒՑՆ,

Օ ամենայն ավետման զօրք և բարկենաման զոյ ի մոյ . եւ յարարամս ոչ զազարեցայց օրհնել ըզքեզ ընդ Քրիստոս քըրկիչ օրհնաման իմոյ : Եւ ինչ . եւ ինչ . եւ ինչ . եւ ինչ :

Ի զիշերքս համբարմանք զգնաւ ձեռք ի սըրբոս լութիւն . եւ ինչ . եւ ինչ . եւ ինչ :

Աստ . օրհնեցեմք ամենայն ծառայք Տեառն ըզՏէր ի սըրբոս լութիւն . եւ ինչ . եւ ինչ . եւ ինչ :

ԳԱԼՍՏԵԱՆ, ՌԷՌԻՈՒՍԵԱՆ

Դասուք լուսեղէնսն զոմամբ լութնոցն ըսպասեկն մեծի զալլատեղն ինչ . եւ Տեառն

նա, Երբեք երգէի՛ն երգ նոր: Եւ
նեա՛լ է՞ք սո՛ւրբ գա՛լը՝ մաադ :

ՋԱՏԿԻ

Ի՛նչ ապա՞ծա՛ւ հրե՛շտա՛ն կըն՛. նըս
տելով՝ ի՛կ կենսա՛տո՛ւ գե՛րեղմա՛նին ,
Երբ՛ անետէ՛ր կա՛նա՛նցն՝ Յարեաւ Ա՛ս
տըր՛ւմ՝ :

ՀԱՄԱՐԱՉՄԱՆՆ ԳՐԻՍՏՈՒ

Հա՛մբարձէ՛ի՞ք ի՛նչ շխա՛նք: Ը՛ղգըրու
նը՛ս ձե՛ր ի՛նչ վե՛ր: Երբ՛ գա՛յ մը՛տա
նէ՛ք փա՛ռօք՝ ի՛նչ փա՛ռս :

ԳԱԼԱՏԵԱՆ ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐԻՈՅ

Ի՛նչեալ Հոգի՛ն յա՛ւա՛քեա՛լսն . Է՛մ
հրա՛զինեաց զընտրեա՛լսն . ա՛նկէ՛զ ի՛նչ
սուրբ վե՛րնա՛տո՛ւնն: Երբ՛ հա՛նգեա՛ւ նոքօք
յա՛ղգըս մա՛րդեկա՛ն զանա՛ղա՛ն լեզուա՛ց
բա՛ժա՛ն մտա՛ր :

ՎԱՊԻԱՎԱՌԻ

Յընձայ Թաբօ՛րբ, հերմո՛նիլ . Է

առաքեալքն 'ի՞ հայրա՛կա՞ն ձայնէ՛ն Թլ՛մ
բեա՞լք : Ե՛ւ կենդանեա՛ց և մեռեցոց՝ Տէր
ժանուցին ը՛ղբեղ Սո՛վսէ՞ս և՛ Ե՛րզնա՛ս :

ՓՈՒՄԱՆ ՍՈՒՐԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Ք՛րտոցոց ե՛կեա՛լք : Լ 'ի՞ փոխո՛ւմ
Աստուածա՛ծնի՛ն և սուրբ կո՛ւտի՛ն Սա՛
րի՛մ մո՛ւ : Ե՛ւ զ՛րք ե՛րկնից
ընդ ա՛ռաքեալսն և՛ սուրբ կո՛ւտա՛ն
սը՛ն գո՛վէ՞իք :

ԽԱՁԻ

Ա՛յսօ՛ր ե՛կեա՛լ կամա՛ Տէ՛րն 'ի՛խառն
և՛ տարա՛ծեա՛ց լըբազո՛ւկս իւր 'ի՛ նմա :

ԾՆՆԻԵԱՆ

Հոյ՛լք հոգեղէ՞նք ըստ հո՛վիւսըն քա՛րո՛
ղէին 'ի՛ յանբանի՛ց մլտո՛ւր զբա նը՛ն բա՛զ
մա՛ւ : Ե՛ւ Սո՛գքն աստե՛ղբըն գո՛ւշա
կեա՛լ մատուցի՛ն զընծա՛յսըն խո՛րհըրգոյ՛ :

ՏԵՍՈՒՆ ԸՆՏԻ ԱՌԱՁԻ

Քա՛ղապետեալս՛յ տղայ և՛ Տէրն ձի
նադիր՝ տեօրենա՛բար եկի՛ 'ի՛ տաճարն :

Ե՛ւ Սի՛մոնէ գը՛գուէր գրկո՛քն . և՛ յարի
նայ՝ կա՛պից՝ լուծո՛ւմն հայցէ՛ք ՚ի՛ կեանս
աւետաբա՛նի՛ :

ՔԱՐՈՉ

Ձկն Իւգաբեիւ Աւետարանի, և Եզդոյն :

Օ ուարճացեալքս մեծաւ ուրախու-
թեամբ՝ աւետեօք Յարութեան Տեառն մե-
րոյ և փրկչին ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ : Որ եղև
պտուղ և անդրանիկ ամենայն ննջեցելոց .
խորտակեաց զգրունս գոխոց . և ելոյծ ըզ-
բռնութիւն մահու, և ետ յոյս հաստատու-
թեան վերստին նորոգման կենդանութեան
ամենայն մարդկան : Խնդրեսցուք հաւատով
ի փրկչէն մերմէ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ . զի
զմեզ արժանի արասցէ յարութեան իւրոյ .
կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհու-
թեան մերոյ ըստ նմանութեան մարմնոյ փա-
ռաց իւրոց : Ս ասն զի զայս խոստացաւ .
զմեծ և զանճառելի շնորհս պարգեւել տիրե-
լեաց իւրոց՝ Ճմարտուն Աստուած ՅԻՍՈՒՍ
ՔՐԻՍՏՈՍ Տէր մեր . կեցս և ողորմեա :

ԵՂՕԹԻՔ

Ամենակեցոյց Ճմարտա՝ սուրբ մեծի Յա-
րութեան ՔՐԻՍՏՈՍԻ Աստուծոյ մերոյ : Հայ-

երէ. փառք իշխանութիւն և պատիւ . այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

ՍԸՂՄՈՍ

Ի՛նչ . Ողորմեա՛ ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի ու
զորմութեան քում . ըստ բազում գթութեան
քում քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ :

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ իմ
մէ . և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :

Օ անօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ,
և մեղք իմ առաջի իմ ես յամենայն ժամ :

Քեզ միայն մեղայ Տէր , և չար առաջի
քո արարի :

Արդէս արգար եղիցիս 'ի բանս քո , և
յաղթեսցես 'ի գատել քում :

Անօրէնութեամբ յղացաւ , և 'ի մեղս ծնաւ
զիս մայր իմ :

Գու Տէր զճմարտութիւն սիրեցեր , զան-
յայտս և զճաճկեալս իմաստութեամբ քով
յայտնեցեր ինձ :

Յօլեա՛ յիս մշտեալ և սուրբ եղէց , լուա՛
և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Եւ ի՛նչ արա ինձ զցնծութիւն և զուրախու-
թիւն , և ցնծացնես ոսկերք իմ տառապեալք :

Գարձս զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց . և զա-

մենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեան յինէն :

Սիրտ սուրբ Հաստատեան յիս Աստուած ,
և Հոգի ուղիղ նորոգեան 'ի փորի իմում :

Մէք ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոյ ,
և զՀոգի քո սուրբ մի Հաներ յինէն :

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ ,
և Հոգւով պետութեան քոյ Հաստատեան զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո , և
ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեան զիս յարենէ Աստուած՝ Աստուած
փրկութեան իմոյ . ցնծասցէ լեզու իմ՝ յար-
դարութեան քում :

Տէր եթէ զըթուենս իմ բանս , բերան իմ
երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցու-
նէաք . բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ Հա-
ճեցար :

Պատարագ Աստուծոյ Հոգի խոնարհ , բզ-
սիրտ սուրբ և զՀոգի խոնարհ՝ Աստուած ոչ
արհամարհէ :

Բարի արա Տէր կամօք քովք Սիոնի , և
շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի :

Եայնժամ Հաճեսցիս ընդ պատարագս ար-
դարութեան . յորժամ ուխտից պատարագս
Հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս :

Փառք Հօր և" : Այժմ և միշտ և" :

ԿԼԵՈՒՆ

ՍՐԲՈՑ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ

— 1883 —

ՈՂՈՐԾԵԱ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

ՈՂՈՐԾԵԱ. ԲԱՆԻ ԵՐ 'Ի ՀՕՐԷ ԻՉԵԱ՛Լ մարմնա
ցա՛ր 'ի՛ կուսէ՛ն . խաչե՛ցա՛ր կամա՛լ Հօ՛ր
վա՛սըն մեր ըզմէ՛ղս ըսպանե՛ր . սո՛ւրբ Աս-
տուաժ . ողորմեա՛ մեզ : Ո՛ր յարարա՛ծո՛ց
ես անբո՛ղա՛նդակելի . 'ի խաչափայտի՛ն
բեն՛ուելո՛վ ըզմա՛հ կոխեցե՛ր . սո՛ւրբ՝
Ո՛ր 'ի նախնո՛ւմն զանկեա՛լն 'ի ծառայո՛ւ
թիւն մահո՛ւ . պատուա՛կա՛ն մարմնո՛վ և
արեա՛մբըդ քո՛ ա՛ղատեցե՛ր . սո՛ւրբ՝ :

ԿԼԵՈՒՆ

ՍՐԲՈՑ ՀՐԵՀՏԱԿԱԳԵՏԱՑ

— 1883 —

ՈՂՈՐԾԵԱ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԶՈՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

ՈՂՈՐԾԵԱ. Ո՛ր 'ի հրե՛ղէ՛ն զօրաց երկնի՛ց փա՛ռա
բանի՛ս Ա՛ստը՛ուա՛ծ . ողորմ զե՛րկնայի՛ն
ա՛նապա՛կան Ա՛ստուաժ ա՛յլի՛ն ըզնո՛րհս

հեղե՛ր յո՛րդիս Ա՛գոմայ . ա՛ղանա՛նօ սո՛
ցա՛ն հղորմեա՛ մեզ Ա՛ստը՛ուա՛ծ : Ի՛րեւե՛
լո՛վ հողեղինացս ա՛նհիւթակա՛նքն ՚ի՛
ձե՛ մա՛րմնոյ . ո՛րք է՛ ծա՛նուցի՛ն մա՛ր
գա՛րէիցն . ըզխո՛րհուրդ քո գա՛լստեանդ
բա՛ղմապատի՛կ տե՛սլեամբ օ՛րինակելո՛վ .
ա՛ղանա՛ն : Ա՛նճառե՛լի տնօրէ՛նութեանդ
քո՛ ա՛ւետաբէ՛րք ա՛ռա՛քեցա՛ն . Գա՛ր
բի՛է՛լ է՛ Սի՛քայէ՛լ . անմտրմնա՛կա՛ն դա
սո՛ւքն իւրեանց յե՛րկրի՛ սպա՛ստա՛րե՛
լո՛վ . ա՛ղանա՛նօ սո՛ցա՛ն հղորմեա՛ն” :

ԿԼԵՆՈՒՆ

ՍՐԲՈՑ ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

— 1883 —

ՈՂՈՐԾԵԱ . ՀԱՐԱԿԱՆ ՁՈՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Ռ . ՈՐ աւետա՛ւո՛ր քու՛մ գա՛լստեանդ
առա՛քեցեր յաշխա՛րհ ըզսուր՛ք մա՛րգա՛
րէ՛սն . է՛ ե՛կեա՛լ խո՛նարհը՛ութեամբ նո՛ր
օ՛րինօք զթե՛րի՛ն լըցե՛ր ՚ի գի՛րս օ՛րի՛նաց
է՛ մարգա՛րէից . բա՛րեխօ՛սո՛լթեամբ սո
ցա՛ն Քրի՛ստո՛ս ո՛ղորմեա՛ն մեզ : Ո՛ր կոչե՛
ցե՛ր մարգա՛րէիւք յա՛ռաջագոյն ըզհե՛

Թա՛նոսս քե՛զ նոր ժողով՝ լուրդ . ե՛լ զ
գո՛ւտաւր Սե՛մ քե՛զ զեկեզեցե՛կ հեթանոսաց
հա՛րսըն սի՛րե՛լի՝ անմահ փե՛սայի՛ն . բա՛ն,
Ո՛ր ըզգա՛ւրս տաճարիս զո՛ր շի՛նեցե՛ր
շինօղդ է՛ից՝ ի՛ վերայ՝ վի՛մի՛ն . բա՛րձրա՛մ
գո՛յն քա՛ն զա՛ռաջի՛նն . ե՛ գերա՛զա՛րդ
վայե՛լ լըռութեամբ՝ տեսա՛նօղջըն ծա՛նո՛ւ
ցի՛ն ի՛ մաստի՛ւք Հոգւոյն . բա՛րեխօ՛ն :

ԿԸ՛ՆՈ՛Ն

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՈՂՈՐԾԵԱ . ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ո՛ .
ԱՁ . Հա՛յր բա՛զումողո՛ւմ . խոստովանի՛մ
առ քե՛զ ո՛րպէ՛ս զանա՛ռակ որդի՛ն . Թա՛զ
ի՛նձ ը՛զ մե՛ղս ի՛մ . ե՛ ո՛ղո՛րմա՛ , Տէ՛ր որ
գըթա՛ցա՛ր ՚ի կինըն Վա՛նանայի՛ . գըթա
ե՛ յի՛ս ՚ի մե՛ղա՛ւո՛րս . ե՛ ո՛ղո՛ր՛ , Տէ՛ր որ
դարձո՛ւցե՛ր ըզմա՛քսաւորն ՚ի գիտութի՛ւն
ճը՛շմարտութեան . դարձո՛ ե՛ զի՛ս ըզմո՛
լո՛րեա՛լս . ե՛ ո՛ղո՛րմա՛ :

ԿԱՆՈՒՆ

ՀԱՄՕՐԻՆ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

— ❦ —

ՈՂՈՐԾԵԱ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ո՛ւ . Տէր որ զգը՛ծի՛նք քո՛ զա՛ռա՛տ
 Հե՛ղե՛ր յերկնից՝ ի՛ մէ՛ջ սը՛րբոց առա՛քելոց
 քո՛ց • աղաչա՛նօք սոցա՛ ո՛ղորմեա՛ : Ո՛ր ՚ի
 ձե՛ռը՛ն սոցա՛ սրբութեան շնորհք չո՛-
 գւո՛յր սը՛րբոց ընդ ամենայն երկի՛ր • աղա՛ :
 Ո՛ր սո՛քօ՛ք լո՛ւսաւորե՛ցեր մըկըրտո՛ւ
 թեամբ՛ աւանդանին զիկեղե՛ցի քո սուրբ •
 աղաչա՛նօք սոցա՛ ո՛ղորմեա՛ :

— —

ԿԱՆՈՒՆ

ՀԱՄՕՐԻՆ ՆՆՋԵՑՅԵԼՈՑ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

— ❦ —

ՈՂՈՐԾԵԱ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ո՛ւ . Ո՛ր ստեղծեա՛մբ ըստ պատկերի քո՛
 Տէր պատուե՛ցեր ըզմե՛զ ընկալ և՛ ա՛յժմ
 ըզնընջեցե՛ալսն ՚ի քեզ ո՛ւղիղ հա՛ւատով •
 ըստ մեծի՛ք քո՛ւմ ո՛ղորմութեան : Ո՛ր
 շնորհօ՛ք սուրբ չո՛գւո՛յն լո՛ւսաւորե՛ցեր •

յիշատակի՛ իւրեանց զհոգի՛ս նոցա՝ ընկա՛լ
մե՛րդ ասէ՛ր . ը՛ստ մե՛ : Ո՛րք հայորդեցան
մա՛րմնոյ և՛ արեան՝ն քո՛ Տէ՛ր . հա՛նգո՛ր զ
հոգի՛ս նոցա ընդ սո՛ւրբ լս քո Վարժսնս
Լ՛ստուած . քա՛նզի գի՛նջ սո՛ւրբ արեան
քո՛ ե՛ն :

ԿԼԵՈՒՆ

ՀԱԹՕՐԷՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ

— ~~ՀԱԹՕՐԷՆ~~ —

ՈՂՈՐԾԵԱ . ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՔԻՆ ՁԱՅՆ

Ո՛ : Ժողովեա՛լքս 'ի յիշատակ սը՛րբոց
քոց Վարժսնս . ա՛ղաչե՛մք ըզքե՛զ . սոցա
բարեխօսութեամբ ո՛յո՞րմեա՛ : Երկըրպա
գե՛մք առաջի՛ բեմի քո Վարժսնս . ը՛նկա՛լ
քո՛ գլխո՛ւ թեամբ՛ւր զաղաչանը՛ս մե՛ր .
սոցա՛ : Օ՛ որս հոգւո՛ւ և մա՛րմնով ո՛րպէ՛ս
զանմա՛րմի՛ն . ա՛նարա՛ւստ 'ի գա՛լ ո՛ւսա
քո պահե՛սցես մարդա՛սէր փըրկի՛չ . սոցա՛ :

ՔԱՐՈՉ

ՁԻՒ ՈՐԵՐԷ՝ՅԻ :

Երկրպագեմք քեզ Տէր Լստուած մեր՝
անցեալքս ընդ երկարութիւն գիշերիս . և

կանխեալքս՝ ի տեղւոյ խոտովանութեան .
մատուցանեմք զառաւօտու աղօթս Կեր :
Օքեզ Տէր օրհնեսք և փառաւորեմք , և
գգէն Տէր գոհանամք . որ արժանի արարեր
զգիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել և հա-
սանիլ ի ժամ առաւօտուս : Լըժանաւորեալ
զմեզ Տէր անձառ խոստմանց քոց . զոր խոս-
տացար սիրելեաց քոց ճշմարիտդ Լստուած՝
ՅԵՍՈՒՍ ՎԲՐՍՏՈՍ Տէր մեր , կեցն և ողորմեալ :
Ողորմանց մեզ Տէր Լստուած մեր ըստ մեծ ի
ողորմութեան քում , ասասցնւք ամենեքեան
միաբանութեամբ ,
Տէր ողորմեալ . Տէր ողորմեալ . Տէր ողորմեալ :

ՄԱՂԹԻՆՆԻ

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ողորմած՝ գթած՝ ճշմարիտ՝ սուրբ մեծի
Յտրութեանն ՎԲՐՍՏՈՍԻ Լստուծոյ մերոյ .
վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ .
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից՝ :

ՄԱՂԹԻՆՆԻ

ԳԱՀՈՑ

Ողորմութեամբ և գթութեամբ քով .
լնւր մեզ Տէր և ողորմեալ . ներեալ՝ քաւեալ
և թնգ զմեզս մեր : Լըժանաւորեալ գոհու-

Թեամք փառաւորել զՀայր և զՊօղոս և ըզ-
սուրբ Հոգիդ . այժմ և միշտ և յաւիտեան :

ՄԱՂԱԹԱՆՆԻՔ

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ

Բարեխօսութեամբ և աղօթիւք որոց
մարտիրոսացն , որոց այսօր է յիշատակ և ա-
մենայն որոց քոց . թւի մեզ Տէր և ողորմեա .
նեքեան քաւեան և թնդ զմեզս մեր . Արժա-
նաւորեան դռնութեամբ փառաւորել զՀայր
և զՊօղոս և զսուրբ Հոգիդ . այժմ և՛ :

ԱՂԱԹԱՆՆԻՔ

ԱՆԳԵԱՅ ԵՒ ԶԱՐԱՐԻԱՅ

ԱԼԷԼՈՒԻԱ . ԱԼԷԼՈՒԻԱ :

Օրհնեցէք զՏէր յերկնից . օրհնեցէք
զնա՝ ի բարձանց :

() օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա .
օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա :

() օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին . օր-
հնեցէք զնա ամենայն աստղք և լոյսք :

() օրհնեցէք զնա երկինք երկնից . և ջուրք
որ ի վերայ . քան զերկինս , օրհնեցէք զանուն
Տեառն :

Օ՛ր նա տապ՝ և եղեն, հրամայեց՝ և հաստատեցան :

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից . սաՀման եղ՝ և ոչ անցանեն :

(Օրհնեցէք զՏէր յերկրէ՝ վիշապք և ամենայն խորք :

Հուր և կարկուտ՝ ձիւն և սառն՝ հողմ՝ և մրրիկք, որք առնէք զբան նորա :

Լերիկք՝ և ամենայն բարձունք՝ ծառք պտղաբերք և ամենայն մայրք :

Գազանք՝ և ամենայն անասունք, սողունք, և ամենայն թռչունք թեւաւորք :

Թաղաւորք երկրի և զօրք իւրեանց . իշխանք և ամենայն դատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և արդայք՝ օրհնեցէք զանուն Տեառն :

Բարձրացաւ անուն նորա միայն . խոտովանութիւն նմա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ . օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա . յորդւոցն Իսրայէլի ժողովոյն՝ որ մեք՝ է առ Տէր :

(Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր . օրհնութիւն նմա յիշկեղեցիս սրբոց :

Ուրախացի Իսրայէլ յարարիչ իւր . որդիք Աիովնի ցնծասցեն 'ի թագաւորն իւրեանց :

() ԲՀՆԵՅԵՆ զԱՆՈՒՆ ՆՈՐԱ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՄԲ .
սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս երգես-
ցեն նմա :

Հաճի ՏԵՐ ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ . և
բարձր առնէ զՀԵՂԱ 'ի փրկութեան :

Պարծեցիկն սուրբքն փառօք՝ և ցնծասցին
'ի Հանգիստս իւրեանց . և բարձր արասցեն
զԱստուած բերանօք իւրեանց :

Սուր երկապրի ետ 'ի ձեռս նոցա , առ-
նուլ զՀատուցումն 'ի Հեթանոսաց , 'ի յան-
դիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :

'Ի կապել զԹագաւորս նոցա կապանօք .
զգօրավարս նոցա ձեռնակապօք երկաթօք :

Լռենլ նոցա գատաստանս լստ գրոց . և
փառք այս են ամենայն սրբոց նորա :

() ԲՀՆԵՅԷՔ զԱստուած 'ի սրբութեան նո-
րա . օրհնեցէք զնա 'ի Հաստատութեան 'ի զօ-
րութեան նորա :

() ԲՀՆԵՅԷՔ զնա 'ի զօրութեան նորա .
օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նո-
րա :

() ԲՀՆԵՅԷՔ զնա 'ի ձայն օրհնութեան .
օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ :

() ԲՀՆԵՅԷՔ զնա ցնծութեամբ , գովեցէք
զնա ուրախութեամբ :

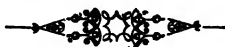
() ԲՀՆԵՅԷՔ զնա 'ի բանս քաղցր . գովեցէք
զնա 'ի բարբառ լսելիս :

(Գրենեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան . ա-
մենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր .
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն տրոյ .
Այժմ ե միշտ և յաւիտեանս յաւիտեանից .
Ամէն .

ԿԱՆՈՒՆ

ՍՐՐՈՅ ԹԱՐԻԹԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Տէր ԹԵՐԿՆԻՑ . ՀԱՐԱԿԱՆ ՍՈՒՂԻՆ ՁԱՅՆ

ՊԶ. **Ր**էպ լուսանալ միաշաբաթին
կանխեցին կանայքն 'ի գերեզմանն . 'ի
խրնկեւ զանապական մարմինն , իշ-
գոթին ըզվէմն բարձեալ 'ի դրա՛ց գե-
րեզմանին . և լըւեալ բա՛րբառ 'ի
հրեշտակէն . եթէ՛ ՅԱՐԵԱՒ ՔՐԻՍՏՈՍ և՛
խա՛փանեաց ըզմահ : Ի՛շ հանգիպեալ
քո՛ Տէ՛ր առաքե՛լ լոցն և՛ տը՛ւեալ ո՛ղջոյն
կե՛նդանարա՛ր . առաքե՛ցե՛ր զնոսա՛ն 'ի քը՛ր
Կութինն՝ տի՛ե՛րբաց :

ՍՐԻՈՑ ՀՐԵՇԱԿԱԳԵՏԱՑ

[illegible]

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԻՈՑ ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

ՏԵՐ ՅԵՐԿԵՒՑ • ՀԱՐԱԿԱՆ ՁՈՐՈՐԻ ՁԱՏՆ

Յ. Այսօր ժողովուրդք որք 'ի հե՛ծա՜յնոսաց • Հրա՛ւիրեալք յա՛ռջագոյն մա՛րգարէի՛ ծւ. քա՛լ առ Աստուծոն Աբրա՛համու յե՛րկը՛րպագութի՛ւն • օրհնե՛ցէ՛ք ըզՏէ՛ր յե՛րկի՛նս ընդ ե՛րկեա՛ւորացն • Այսօր որդիք գը՛ստե՛ր վերին Սի՛ոնի • շի՛նեալք 'ի վերայ հիմա՛ն առա՛քելոց և՛ մա՛րգարէի՛ ծց • օրք և ը՛մպէ՛ք զառառա՛բո՛ւղիս վըտակ հոգւոյն 'ի յա՛ղբե՛րացն Խորայէլի յեկե՛ղեցիս սըրբո՛ւն • օրհնե՛ցէ՛ք ը՛զՏէ՛ր յօրհնո՛ւթի՛ւն 'ի նո՛ր • Այսօր վերի՛ն զօրացըն հա՛մա՛ձայնեալ • դա՛սք նահապետաց և՛ մա՛րգարէի՛ ծց • երգե՛ն Աստուծոյ զե՛րգը՛ս հոգեո՛ւն • 'ի յի՛շատակի՛ սոցոս երգե՛մք և՛ մե՛ք ըզ փա՛ռս 'ի՛ բարձո՛ւնս •

ԿԱՆՈՒՆ

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՅԷՐ ՅԵՐԿԵՒՑ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Յ. Տէր որ 'ի վերայ Քերովբէից փա՛
ռաբա՛նիս • քնզցրութե՛ամբ խոնար
հեա՛լ ընկա՛լ զա՛ղա՛յա՛նըս մե՛ր • Տէր
որ շնորհե՛ցե՛ր ողորմութի՛ւն ա՛ղգե՛ր մա՛րդ
կա՛ն • քնզց՛ • Տէր որ ուսո՛ւցե՛ր մեզ յա՛
մենայն ժա՛մ փառըս տա՛լ անուա՛նըդ
քո՛ւմ սը՛րբո՛յ • քնզց՛ •

ԿԱՆՈՒՆ

ՀԱՄՕՐԷՆ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

ՅԷՐ ՅԵՐԿԵՒՑ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Յ. Արք 'ի սկրդա՛նէ՛լ պատուեա՛լ եղին
'ի սէ՛ր բո՛լո՛րից Հօ՛ր • փռաքեա՛կա՛ն
կոչմա՛մբ ըզտիե՛ղե՛րս հրա՛ւի՛րեցի՛ն յո՛ւ
սո՛վ հա՛սա՛նել մասի՛ն • վա՛րդապետո՛ւ
թեա՛մբ սոցա՛ն մե՛նքեա՛ն օ՛րհնե՛լ սոցմ՛բ
ը՛շտէ՛ր • Արք ահանա՛տե՛րք և սպա՛սա՛մբք

Եղեն մա՛րմնացե՛լոյ (Լսենի՛ն . դե՛ր՝ի վերոյ)
 անմա՛րմնո՛ց դանուցն հա՛նգիպե՛լով շնո՛ր
 Հի՛ . վա՛րդա՛ : Ո՛րոց գատողպեա՛ն անթոռ ան
 Հեղ անոնեի՛ն հա՛նդե՛րձեալ մընայ . կա՛
 տա՛րե՛լ ի մե՛զ դա՛տա՛ստան ըստ գրեա՛լ
 ան . ա՛ռ սոսա անկեցա՛նք զըղջացեա՛լ ան
 ձա՛մբ պա՛ղատելո՛վ . հա՛շտեցո՛ւցանե՛լ սո՛
 քօք ը՛նդ ըմե՛զ զա՛հա՛ւո՛ (ԹԹԻ՛Ր
 զդա՛տա՛ւո՛րն :

6b 11

ՀԱՄՕՐԷՆ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

ՏԷՐ ՅԵՐԿՆԻՑ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

ԱՁ. Լ՝ ապեա լի Լ՝ ստուծոյ սի՛ւնըք չա
լա՛տոյ կաթո՛ւղիկէ Ե՛կեղեցւոյ. Վ՛րիս
ՏՈՍԻ՛Ք Լ՝ ստուծոյ ե՛րկնաւոր վարդա՛պե
տին ա՛շակե՛րտք. բա՛րեխօ՛նցէ՛ք շնորձե՛լ
բղխաղա՛ղո լԹիւն աննա՛յն ա՛շխա՛րհի,
Բա՛րեկամք Վ՛րիսՏՈՍԻ՛Ք Լ՝ չաղա՛րապե՛տք
Լ՝ ստուածայի՛ն խորհրդոցն. Ը՛նդունօ՛
հի՞ղք ըզ՛ Բանքն կե՛նաց և՛ լուսաւորի՛չք
տիեզերա՛յ. բա՛րե՛. Ղա՛տաւորք ա՛նհե՛ղ

ասենի՛ն և՛ դատապարտո՛ղք ԶՎՐԻՍՅԱՅ՝
 ո՛չ խոստովանողաց . ա՛ղա՛լե՛ր մք ըզ
 ձե՛զ . բարե՛ :

ԿԼՆՈՒՆ

ՀԱՐՕՐԷՆ ՆՆՁԵՑԵԼՈՑ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

ՅԷՐ ՅԵՐԿԵՒԹ . ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Յ . Քեզ վայելէ՛ Լ՛ստուած օ՛րհնո՛ւ
 Թիւն . որ յարո՛ւթի՛ւնդ ես ձայնիւ յա՛ւի՛
 տենից նընջեցե՛լոցն . Թա՛գաւո՛ր և՛ իշխա՛ն
 վե՛ր օ՛րհնե՛մք ըզքե՛զ : Ի՛ միւսանգա՛մ
 գալը՛ստեա՛նըն քո ՎՐԻՍՅԱՅ փառա՛ց Թա
 գա՛ւոր . Ի՛ ձայն փողո՛յ նորո՛գի՛ն հոգի՛ք
 նընջեցե՛լոցն . և՛ յա՛ւնեհ՛ն Ի՛ մեռելոց անա՛
 պա՛կան մարմնո՛վ : Ա՛սսն որոյ և՛ մեք
 ըզքեզ աղա՛լե՛մք Հա՛յր երկնա՛ւոր . գա՛
 սաւո՛րեա՛լ ըզնընջեցեա՛լսըն մե՛ր Ի՛ վե՛
 րի՛նըդ քո Խ՛րուսաղէ՛մ . Ի՛ ժողո՛վս ա՛նդ
 բա՛նկա՛ց գրե՛լոց Ի՛ յե՛րկի՛նս :

ՆՆՁԵՑԵԼՈՑ

ՅԷՐ ՅԵՐԿՆԻՑ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Յ. Ձայն արկեալ է կեանարարին լստու-
ուածայի՛ն բարբա՛ւոյն . անէ ե՛կա՛յք օրհ
նեա՛լըք Հօր իմոյ ժա՛ռա՛նդեցէ՛ք . պա՛տ
բաստեա՛լ ձե՛զ ըղկեանսն ՚ի Հա՛նդե՛րձեա՛լ
երկրի՛ն : Բնդ առաջ ելա՛նե՛լ քեզ Հաւա
տո՛վ ՚ի յօ՛ղբս վե՛րի՛նս . լստուուածադ
գետ ց լո՛ւսով պայծա՛ռացեալ ՚ի դա՛սս ան
մարմնոցն . ՚ի՛ լըսե՛լ ըզձայն երա՛նա՛ւէ՛ս
կոյնա՛նն : Բնդա՛ջմէ քո՛ւմմէ՛ կացո՛ւնդ ի՛-
մաստո՛ւն Սո՛ւրբ կո՛ւսա՛նսն . ՚ի՛ լուսեղէ՛ն
ա՛ռա՛գաստին պայծա՛ռացեալ ՚ի դա՛սս ան
մարմնոցն . ՚ի՛ ժողո՛վս անդրա՛նկա՛ց գրե՛
լոց ՚ի՛ յե՛րկի՛նս :

ԿԱՆՈ՛Ն

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

ՅԷՐ ՅԵՐԿՆԻՑ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Յ. յա՛ղովեա՛լէք ՚ի յի՛շատակ Ս՛րբո՛ց
մարտիրո՛սացը՛ն . միարա՛նո՛թեամբ՛

Ե՛րգե՛ր լո՛ւ վ . օ՛րհնու՛թի՛ւն 'ի բարձո՛ւնս
Ե՛րկնաւո՛ր Թա՛գա՛ւորի՛դ : Քա՛նդի հեղ
մա՛մբ ա՛րեան սոցա՛ պարտեցա՛ւ Թըշնա՛
մի՛ն . Է՛ մեծարեա՛լ պարճի՛ Սիո՛ն Ե՛ր
գե՛ր լո՛ւ վ . օ՛րհն . Գ) անսակցե՛րո՛ցն լի՛նդ զօ՛րքս
վերի՛ն զըւա՛րթնո՛ցն . յիշատակա՛ւ բերկ
րեալ 'ի սը՛րբու՛թի՛ւն սոցա՛ Ե՛րգե՛ր
ցո՛ւք . օ՛րհն :

৬৮৪

ԻՆՏԵՐՈՍԱԿ

ՏԷՐ ԹԵՐԿՆԻՑ • ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

ԵՁ. Որք լզհանդէս նահատակութեան
 Թաւրճանաւորսն ցոլցին. և յաղթեցին
 հաւատով երբեմն լուսոյն եղբն մեզ ա-
 ռիթ. ակա՛նք սոցա՛ կեցո՛ւ ըղմիկ:
 Որք լզխաւա՛ր կռապաշտո՛ւթեանցն վա-
 նեա՛լ հերքեցին. և՛ կանգնեցի՛ն մեզ նը-
 շա՛ն յաղթո՛ղ ընդդէմ՝ թշնամույն.
 ակա՛նք: Ե՛ւ հրաշափա՛ռ ճրգնո՛ւթեամբ
 պատե՛րազմեա՛լք ի՛յ յե՛րկրի. վեր համ-
 բա՛րձեա՛լք ե՛րկնայնոց դասուցն եղե՛ն
 երգակից. ակա՛նք:

ՓԲՆԱՌԻԹԻԿՆ ԵՌԱԿՈՏԻՆ

ԸՍՍՏԵՄԲ ԶՐԵՇՏԵԱԿԱՑ

ԵՌ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԳՈԼՍՈՑ ՍՈՒՐԻ ԺՈՂՈՎՈՑՆ

ՀԱՌԻՐ ՀԻՍՈՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ

ՁԻՔ ՏԵՐ ԵՐԵՅԻՅԻՆ

Փառք 'ի բարձունս Մատուցոյ և յերկիր խաղաղութիւն 'ի մարդիկ հաճութիւն : Եւ օրհնութիւն քեզ 'ի բարձունս օրհնեալ ես Տէր Մատուած մեր օրհնեմք զքեզ և գովեմք զքեզ : Խոստովանիմք Տէր զքեզ և երկիրպագանեմք քեզ փառաւորեմք զքեզ և գոհանամք Տէր քեզն զան մեծ փառաց քոյ : Տէր Թագաւոր սուրբ երկնային և Բառուած և Հայր ամենակալ : Տէր և Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս և սուրբ Առդի : Տէր Մատուած գառն Մատուցոյ և Որդի Հօր որ աւեր զմերս 'ի կուտէն և խորմեցար և բարձեք զմեզս տշխարհի և արդ ընկալ զազաչանս մեր : Սուրբ որ նստիս ընդ աջակ Հօր՝ ողորմեաց մեզ : Օյի գու միայն սուրբ գու միայն բարձրեալ ես՝ գու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս : Տէր և Հոգիդ սուրբ որ 'ի փառս Մատուած ընդ Հօր և Բառն :

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ Տէր և գովեմք զանուն սուրբ քո յաւիտեան և

յաւիտեանս յաւիտեանից : Արժանիաբան Տէր
զօրս զայս խաղաղութեամբ . և առանց մե-
ղաց պահեան զմեզ : Օրհնեալ ես Տէր Աստ-
ուած հարցն մերոց . գովեալ և փառա-
ւորեալ է անուն սուրբ քո յաւիտեանս .
Ամէն : Օրհնեալ Տէր՝ ուսօ ինձ զարդա-
րութիւնս քո : (Եւեյս Երեմի) : Տէր ապա-
ւէն եղեր մեր յազգէ յազգ : Ես աղաչեմ
Տէր ողորմած ինձ և բժշկեան զանձն իմ .
ես մեղայ քեզ : Յայց մեզ Տէր զողորմութիւ-
նքս քո . և զփրկութիւնս քո ահա մեզ : Տէր
ողորմութիւն քո յաւիտեան . զզործս ձեռաց
քոց մի անտես յառներ : Տէր իմ զքեզ ա-
պաւէն ինձ արարի . ուսօ ինձ արժեւել զկամս
քո՝ զի դու ես Աստուած իմ : Դէն է Տէր՝
աղբիւք կենդանութեան . և լռեալ երեսաց
քոց տեսանեմք զլոյս : Օրհնեան զողորմու-
թիւնս քո՝ որք անաչենք զքեզ Տէր :

ՄԷԼԹԱՆԻՔ

Փառք պատիւ և երկրպագութիւն ՚ի
բարձունս Հօր և Արդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ .
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտեանից :

ԱՌԱՅՈՏՈՒ ԵՐԳԻՔ

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԸՍՑ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ԶԻՆՔ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՌԱՅՈՒՆ ՁԱՅՆ ԵՒ ԱՌԱՅՈՒՆ ԿՈՂՄ

ԱԶ. } ԶԱՐՈՒԹԻՒՆ ԸՊԳՐԵԿԻՆ ՕՐՀ
ԱԿ. } ՆԵՍՏՈՒԹՅԱՆ ՊԳՐԵԿԻՆ ԱՅՐՈՅ ՕՐՀՆԵՍՏՈՒԹՅԱՆ
ԸՊԳՐՈՒԹՅԱՆ :

ՅԱՐԵԱԼ ԱՅՈՒՆ ԵՒ ՅՐԵԱԼԵՍՏՈՒՆ ԸՊԳՐՈՒԹՅԱՆ
ՆԱՄԻՔ ԵՒ ՐԱՒԱՆ :

ԵՐԿՐՈՒ ՁԱՅՆ ԵՒ ԱՌԱՅՈՒՆ ԿՈՂՄ

ԱԶ. } ԶԱՐՈՒԹԻՒՆ ԸՊԳՐԵԿԻՆ ՕՐՀՆԵՍ
ԱԿ. } ՏՈՒՆ ԵՒ ՊԳՐԵԿԻՆ ԱՅՐՈՅ ՕՐՀՆԵՍՏՈՒԹՅԱՆ
ՊԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՊԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՊԳՐՈՒԹՅԱՆ
ԵՒ ՊԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՊԳՐՈՒԹՅԱՆ :

ԵՐԿՐՈՒ ՁԱՅՆ ԵՒ ՎԱՌ

ԱԶ. } ԶԱՐՈՒԹԻՒՆ ԸՊԳՐԵԿԻՆ ՕՐՀ
ԱԿ. } ՆԵՍՏՈՒԹՅԱՆ ՊԳՐԵԿԻՆ ԱՅՐՈՅ ՕՐՀՆԵՍՏՈՒԹՅԱՆ
ԸՊԳՐՈՒԹՅԱՆ :

Ար Ե՛լն ի՛ր բարձունս և՛ գերեաց ը՛զ
գերո՛ւթի՛ւն. Էառ աւար՝ բա՛շխեաց պար
գե՛ս և Ե՛տ ո՛րդւո՛ց մարգկա՛ն :

— — —
ԶՈՐՈՐԻ ԶԱՅՆ ԵՒ ՎԵՐԶ

ԴԶ . } ԶՅա՛րութի՛ւն ըզփը՛րկչի՛ն օ՛րհնես
ԴԿ . } ցո՛ւք . զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք զՅարու՛ն :
Ար Հա՛մբերեաց խաչի՛ և եղա՛ն ի՛նո՛ր
բա՛փո՛ր վի՛մի՛ . և Աստուածային Յարու
թեամբն ըզմահա՛ցեալսն վերա՛ծեաց ի՛
կեա՛նս :

— — —
ՀԱՄԲԱՐԶՄԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ .

ԶՅա՛րութի՛ւն ըզփը՛րկչին օ՛րհնես՛ս
ցո՛ւք . զփրկչին մերոյ օրհնեսցո՛ւք
զՅա՛րութի՛ւն :

Հա՛մբա՛րձաւ Աստուա՛ծ օ՛րհնո՛ւթեամբ
և՛ Տէ՛ր մե՞ր ձայնիւ փո՛ղո՛ց :

— — —
ՀՈԴԻՈՑՆ ՍՐԲՈՑ ԳԱԼՍԵԱՆ

ԶԳա՛ւլո՛ւստ Հողւոյն օրհնեսցուք . ըզ
Հողւոյն սրբոյ օրհնեսցուք ըզԳալուստ :
Յիկեղեցի՛ս բարեբանեցէ՛ք զԱստուած .
և ըզՏէ՛ր յաղբի՛րացն խորայէլի՛ :

ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ
 ԵՈՒ
 ԱՅԼՈՅ ԱՌՈՒՐՑ ՊԱՀՈՑ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

ԲԸ. | Դոս տուր Տէր աշխատիքի միջոցով
 ձեռքով ձեռքով. զի մի երբեք նրա
 ջանքից ի մասնով :

Սի աշխատեցե՛ք թընամի՛ն թէ՛ յաղ
 թեցի՛ն նմա՛ն. կամ նեղի՛չք իմ ցընծաւս
 ցե՛ն թէ՛ ես սասանեցայց :

ԵՐԵՐՇԱԲԹԻ

ԴԸ. | Դէն է Տէր աղբիւր կենա
 ծիւնաց. և լուսով երեսաց քոց տե
 սանեմք ըզլո՛յս :

Օրագեա՛ն զողորմութիւնըս քո՛ որբ
 ձանաչե՛ն ըզքե՛զ. զարդարութիւնըս
 քո՛ որբ ո՛ղիղ ե՛ն սըրտի՛ւք :

ՁԱՐԵԿՇԱԲԹԻ

ԴԸ. | Ես առաջի՛ Տէր ո՛ղորմեա՛ Բժշ
 ժմնա՛ն. բըժըլկեա՛ն զանձն իմ, եւ մեղա՛յ
 քեմ՛ջը :

Ե՛րանի՛ որ խորհի զաղքատն և ըզոր
նա՛նկն . յաւո՛ւր չարի՛ փըրկէ զնա՛Տէ՛ր :

ՀԻՆԳՇԱԹԻ

ԵՇ . Ե՛ս առքե՛զ Տէ՛ր անդադակեցի՛ԲԵ՛՛
ջի՛հի՛ս . ծի՛ծի՛ս . անաւօտո՛ւ ա-
ղօ՛թք ի՛մ ժամա՛նե՛սցե՛ն ա՛ռ քե՛հ զ :

Ընդէ՛ր Տէ՛ր մե՛րժես զա՛նձն ի՛մ . կամ
դարձո՛ւցանե՛ս զե՛րեսըս քո՛ յի՛նե՛ն :

ՈՒՐԱԹ

ՈՒՐ . Ս՛ըացեն անդօթք իմա՛ւաջի քո՛յ
Տէ՛հր . խոնա՛րհեսցի ո՛ւնկըն քո՛ ի՛ խընդըր
ուա՛ժըս ի՛Բ՛ մժժ :

Տէ՛ր Աստուած փրկո՛ւթեան ի՛մնի՛յ . ի՛
տուէ կարդացի՛ և գիշերի՛ առաջի՛ քո՛ի՛յ :

ՂԱԶԱՐՈՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱ . Տէ՛ր հաներ ի՛մ դժոխոց զա՛նձն
ի՞նչմ . փրկեցեր զի՛ս յայնցա՛նե՛ ո՛րք
ի՛ջա՛նե՛ն ի՛նչ գո՛ւբ :

Իա՛րճր առնե՛մ ըզքե՛զ Տէ՛ր զի՛ ըն
կա՛լար զի՞ս . և ս՛չ ուրախ արարի՛ր զթընա
մին իմ յի՛ս :

ԾԱՂԿԱԶԱՐԻ

ԿԻՐ. Եւ յայտնեալ թա՛ գաւ որն
մեր ԲՐԻՍՏՈՆԻՄՍ 'ի յերո՛մւսան զէմ
ընո՛ր քաղաք Գաւթի՛ :

Ընդ ա՛ռա՛մ ջ ելին ծերքն ոստովք ձի
թե՛նեմնք . և զԽ՛ստուա՛մմ Որդի՛ն
փառաժուո՛րէ՛ն :

ԱԻԱԳ ԵՐԿՈՒՇԱԹԻ

Ա. ԲԸ. Եւ սկը՛զբանէ՛ Տէ՛ր զերկի՛ր հաս
տատե՛ցեմնք . և գո՛րծք ձեռա՛ց քո՛ց
երկի՛նք եմն :

Եւ քա՛ կորը՛նչին . և դու կա՛ն և մաս
յաւիտեա՛ն :

Ս. Եւ ոստովանութիւն և մեծ վայելչու-
թիւն զգեցար . արկեր զլոյս որպէս զթոց .
ձգեցեր զերկինս որպէս զխորան , և արկեր
'ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա :

Է. () Բհնեա՛ անձն իմ զՏէ՛ր . Տէ՛ր Աստ-
ուած իմ մեծ եղեր յոյժ : ԶՓոխ լմն
... : ՍԱՂ . ԳԼ , ԶԳ :

ԱԻԱԳԻ ԵՐԵՔԱԲԹԻ

Ա ԴԸ . Տաճարին թագաւորի կուսանք
ըզնե՛տ նորա՞նձ . և՛ զընկերս նորա՛ տաճ
րին նը՛մանն :

Ա՛ծցի՞ն ցնծութեամբ և՛ ուրախու
թե՞ամբ . և՛ տաճարին ՚ի տաճար թա՛
գաւո՛րինն :

Մ . Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ
նորա . և զընկերս նորա տարցին նմա :

ԺԻ . Բղետաց սիրտ իմ զբան բարի , և ապեմ
զգործս իմ թագաւորի : Ղփի՛ն լճա՛ն առա՛ :

ՍԱՂ . ԳԼ , ԽԴ :

ԱԻԱԳԻ ՉՈՐԵՔԱԲԹԻ

Ա ԴԸ . Խորհե՛ցան և՛ խօսեցա՛ն ըզ
չա՛րո՛ւթի՛նն . և՛ զապի՞րատո՛ւթի՛նն ՚ի
բարձո՛ւնս խորհե՛ցանն :

Ե՛ղին յերկի՛նս զբերա՛նս ի՛ւրեանց .
և՛ զլեզո՛ւս ի՛ւրեա՛նց աճէ՛ին զե՛րկրանն :

Մ . Որ ուտէր զհաց իմ , յաճախեաց առ
նե՛լ ինձ զխաբէութիւն :

ԺԻ . Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանին .
յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր : Ղփի՛ն լճա՛ն
առա՛ : ՍԱՂ . ԳԼ , Խ :

ԱՒԱԳ ՀԻՆԳԱԲԹԻ

Ա ԵՇ . Որոտցան զանձն արդարո՞ւն . և զարիւն անբիծ պարտաւոր անէ՞ն ինն :

Ե՛ղև Տէ՛ր անպակէ՞ն ինմ . Աստուած օգնական յո՛ւսոյ իմո՞ւն :

ՍՂ . Որոտցան զանձն արդարոյ . և զարիւն անբիծ պարտաւոր անէին :

ՀԻ . Աստուած վրէժխնդիր՝ Տէր Աստուած վրէժխնդիր յայտնեցար : ՂԹԻ՛ն լմն առա՛ :

ՍԱՂ . ԳԼ , ԴԳ :

ԱՒԱԳ ՌԻԲԱԹ

Ա ՌԻ . Մանենցայ և ո՛չ ելանէ՞ն ինն . ա՛նք իմ տկարացան յաղքատութե՞նն :

Ա՛ղա զակեցի՛ ան Տէ՛ր զօրհանա՛ն պաւնդ . և՛ համբարձի՛ ան քեզ զձեռն ինմ :

ՍՂ . Փոխանա՛կ սիրոյ իմոյ մախտնէ՛ն . ԲԵ՛ ին զի՛ յԵ՛ թի՛ք Ե՛ն Ե՛ն Ե՛ն . ա՛յլ եհոյ յախոթութս կա՞յ իմծ :

ՀԻ . Ա՛ստուած ջ՞ծ օրհնութեան իմոյ մի՞նչ լե՛ն անձմի՛ ջր . զի՛ բերան մեղաւորի՛ բերան նենգաւորի բա՛ցաւ ի՛ վերաբե՛ն : ՂԹԻ՛ն լմն առա՛ : ՍԱՂ . ԳԼ , ԶԸ :

ԱՒԵԳԻ ՇԱՐԱԲԹ

Ա ՇԱՐ. Երբեք զիս 'ի գբի ներքնոջդ .
 Լճին . 'ի խաճարի և 'ի ստուերըս
 մահնոջդ :

Յիս հաստատեցաւ սըրտմըտոլթիւն
 քո . զամենայն զբօսանըս քո ածեր 'ի
 վերայ իմ :

Մ. Երբեք զիս 'ի գբի ներքնոջդ
 ներքնոջդ Լճին . 'ի խաճարի և 'ի
 ստուերըս մահնոջդ :

Ի. Տէր Լստուած փըրկուեան իմ
 մոմայ . 'ի տուէի կարգացի և գիշերի ա-
 ռաւ շմբէթ քո . Լճին : Ղփի լմն ա-
 ռա : ՍԱՂ . ԳԼ , ԶԷ :

ՄԱՀՈՒԱՆ

Մ. Դա՛ւրձ ա՛նձն իմ 'ի հա՛ն
 գիթթոս քոմթթոմձ . Լճին . զի
 Տէր կոճեաթթոյ ըզքեմէդ :

Ի. Սրբեցի զի լոճիցէ Տէր զձայն
 աղթի ց իմն մայ . զի խոնարհեցոյց զուն
 կըն իւր առ իմս . և ես յաւո՛ւրս իմ կար
 դացի մա՛ս առ նա՛ս : Ղփի լմն ա-
 ռա : ՍԱՂ . ԳԼ , ՃԺԴ :

ԾՆՆԴԵԱՆ

ԵՒ

ԱԻՑՏԵԱՑ

Ի՜նչէ՛ր որպէս զանձրե՛կ՝ ի՛նչ վերայ
գե՛ղմա՛յն . որպէ՛ս ցօ՛ղ զի ցօղէ՛
յե՞րկիր՝ :

Աստուած՝ զի՛րա՛ւո՛ւնքս քո՛ ա՛նքայն՞
տո՛ւլ . և՛ զարգարու՛թի՛նքս քո՛ ո՛րդ
ւոյ՛ թա՛գա՛ւո՞րի :

ԽԱՉԻ

Ի՜նչ տո՛ւր երկիւղա՛ծաց քո՛ց նը՞շան .
զի ա՛յրեսցի՛ն յե՛րեսաց ա՛ղե՞ղան :

Ո՛րպէս փը՛րկեցա՞ն սի՛րեր լի՞ք քո . կե
ցո՛ւ աջո՛ղ քո՛ղ և՛ լո՞ւր մե՛կ :

ՀՐԵՏԱԿԱՊԵՏԱՑ

() Ը՛հնեցէ՛ք ը՛զՏէ՛ր յե՞րկինս՝ . օր՛ս
նեցէ՛ք ը՛զնա՛՝ ի՛նչ բա՞րձուեն :

() Ը՛հնեցէ՛ք ը՛զնա՛՝ ա՛մենայն հրե՛շտա՛կը ք
նո՞րա՛ . օր՛հնեցէ՛ք ը՛զնա՛՝ ա՛մենայն զօ՛րո՛ւ
թի՛ւնը քո՛նո՞րա՛ :

բլն սըրբոմծոյ շոմմա՞ն գւո՞մմ յն :
 'Ի վաճիկն լթի՞ն փառա՞ց սըրբո՞ւ
 թեա՞մմն քո՞մմ քմմ՞ր . 'ի՛յա՛ր
 գա՞նդէ՛յ յա՛ռջ քան զարո՛ւսեալ ծընայ՝
 քզքե՞մմն ո՞ւմ զ : մա՛րդ ե՛ք ծղեա՞լ .
 ո՞ւմմ՞ լ" :

ԲԱՐՈՉ

ԿԻՒՐԱԿԱՄՏԻՑ , ԿԻՒՐԱԿԷՒՑ

ԵՒ

ՅԻՆԱՆՑ

Ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ
 Տէր ողորմեա : Տէր ողորմեա :

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխար-
 Հի՛ և հաստատութեան սրբոյ Եկեղեցւոյ .
 զՏէր աղաչեսցուք :

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիս-
 կոպոսաց . զՏէր աղաչեսցուք :

Վասն հայրապետին մերոյ Տեառն («յ»
 առն) կենաց՝ և փրկութեան հոգւոյ նորին .
 զՏէր աղաչեսցուք :

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝ օտր-
 կաւագաց՝ դպրաց և ամենայն ուխտի ման-
 կանց Եկեղեցւոյ . զՏէր աղաչեսցուք :

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և Աստ-

ուածածէր իշխանաց՝ զօրաժարաց և զօրաց
նոցին . զՏէր աղաչեսցնուք :

Սլասն զի Տէրն ամենակալ Հնազանդեցուս-
ցէ առաջի նոցա զամենայն պատերազմունս
Թշնամեաց . զՏէր աղաչեսցնուք :

Յաղագս հարց և եղբարցն մերոց՝ որք 'ի
գերութեան են և 'ի չար ծառայութեան .
զՏէր աղաչեսցնուք :

Յաղագս ճանապարհորդաց և նաւորդաց՝
խաղաղութեամբ հասանիլ 'ի նաւահանգիս-
տին բարութեան . զՏէր աղաչեսցնուք :

Յաղագս Հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց՝
փութապէս առողջութեան . զՏէր աղա :

Յաղագս բարեխառնութեան օգոց՝ անձ-
րեաց քաղցրութեան , և պտղոց առատու-
թեան . զՏէր աղաչեսցնուք :

Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբերից 'ի
սուրբ Եկեղեցի Աստուծոյ . զՏէր աղա :

Եւ յաղագս այնոցիկ , որք մատնեալք են
'ի ձեռս անօրինաց վասն անուանն ՎՐԻՍՏՈՍ
ՅՈՍԻ . զՏէր աղաչեսցնուք :

Ազատեա՛ Տէր և ողորմեա՛ :

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց . որք
ճմարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի ՎՐԻՍՏՈՍ
ննջեցին . զՏէր աղաչեսցնուք :

Յեղեա՛ Տէր և ողորմեա՛ :

Յաղագս փրկելոյ զմեզ Տեառն Աստու-

ծոյ՝ յերեւելի և յաներևոյթ թշնամոյն .
 զՏէր աղաչեացնէք :
 Տէր ողորմեա՛ :

ՄԸԳԹԱՆՔ

Բարեխօս ունիմք սուրբ զՍարիամ զԱստ-
 ուածածինն զփառաւորեալ և օրհնեալ
 միշտ սուրբ կոյն . սուրբ զՅովհաննէս մկր-
 տիչն . սուրբ զՍտեփաննոս նախալկայն .
 սուրբ զԱւագեալսն և զՍարգարէսն . զարի
 և զյաղթօղ սուրբ զԱկայսն : Եւ զմեծ
 խոստովանօղն ՎԲԻՍՏՈՍԻ զհայրապետն մեր
 զսուրբն Գրիգորիոս լուսաւորիչն Հայաս-
 տանեայց աշխարհի :

Յիշեօղիք և զամենայն սուրբս և զնոքօք .
 զՏէր աղաչեացնէք :

Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛ :

Օ առաւօտս լուսոյ և զառաջակայ օրըս
 խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով 'ի
 Տեառնէ խնդրեացնէք :

Ընորհեա՛ Տէր :

Օ հրեշտակ խաղաղութեան՝ . Օ քառու-
 թիւն և զթողութիւն՝ . Օ սրբոյ խաչին
 մեծ՝ . Եւ ևս միաբան՝ . Օ անձինս մեր՝ .
 Ողորմեաց մեզ՝ :

ՔԱՐՈՉՔ

Ի ՍՐԿՈՅՆ ԳԻՏՈՐԷ ԼՈՒՍԱՌՈՐՁԷՆ ՄԵՐՄԷ
ԱՍԱՑԵԱԼ

ՎԱՐՆ

ՀՈՒՓՍԻՄԵԱՆՑ

ԱՅԼ ԵՒ ՎԱՐՆ

ԱՌԱՔԵԼՈՑ ԵՒ ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

ԼՍՅՈՒԱՅԻ մեծ հրդօր և փառաւորեալ
լուսաւորիչ սրբոց՝ և ՚ի սուրբքս հաճեալ
ցեալ. զձեզնութիւն սրբոց Առաքելոցն
բարեխօս ունիմք առ քեզ. աղաչեմք
1. Եւ Տէ՛մբէ՛ր և ՚նմիշտ ըմբա՛ն

Որ անգաղա՛ր օրհնաբանիս ՚ի դասուց
հոգեղինաց երկնաւոր զըւարթնոցն. արժա
նաւորեան զմեզ ուղիղ փառատրութեամբ
ընդ Եւրօքնս քո՝ երկրպագե՛լ մեծի և
ահաւոր Տէրութեանըդ քո՝ Եւ աղաչեմք՝

() Եւնե՛մք ըզքեզ միաբան սիրով՝ յի
շատակըս վկայից քո՝ ց. որք հետեօգք եղեն
լուսաղարդ. ճանապարհաց քոց Տէր. որ
վասնն մեր յանձն առեր զչարչարանքս խա
չի և մահո՛ւ. ա՛ղաչեմք ՚

Կատարի՜ք հաճոյից կամաց Աստուածու-
թեանդ . քո՛ . զանձինս իւրեանց պատարագե-
ցին 'ի վկայութիւն ճշմարիտ սի՛րոյ . քոյ . և
բուրեցի՜ն զհոտ անուշից Տէրութեանդ
քոյ . աղա՛ չե՛մք :

Արբեցի՜ն զանձինս իւրեանց տաճար
անուանդ . քում սրբոյ , մաքրեալք զմիտս՝
և զխորհուրդս իւրեանց երկիւղիւդ քո՛վ
սըրբով . և դասակի՛ցք եղին հոգեղինաց
երկնաւոր զուարթնոցն . աղա՛ չե՛մք :

Բարեխօսութեա՛մք սրբուհւոյ Աստուա-
ծածնին , և (Յովհաննու կարապետի՛ն . սրբ
բոյն Ստեփաննոսի նախավկայի՛ն . և սրբոց
Առաքելոց Սարգարէից և Սարտիրոսաց .
և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին : Բա-
րեխօսութեամբ և աղօթիւք սրբոցն («յո ա-
նու») որոց այսօր է յիշատակ : Եւ ամե-
նայն սրբոց քոց Տէր՝ որք միացան 'ի սէր
Աստուածութեա՛նլդ . քոյ՝ յիշեա՛ զհոգիս
ննջեցելոց մերոց , և այց արա 'ի քում գա
լլստեա՛նդ . աղա՛ չե՛մք :

Եւ ևս առաւել զլորդորումն սիրոյ , և ըզ-
գործ ըսբարեաց պարգեւել մեզ խը՛նդրե՛մք :

Օ , ա՛նձինս մեր՝ : Ողորմե՛աց մեզ՝ :

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՅ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՅ

Առաջնորդք եղեն մեզ ուղիղ գնացիւք
'ի շաւիղս արքայութեան երկնի՝ ց . մեծազայ
ժառ ջահիւ՝ հաւատով և սիրովն իւրեանց .
ժագեցի՝ն զլոյս Աստուածգիտութեան 'ի
սիրտս մե՛ր . ա՛ղաչե՛մք :

Ի՞նչ Ե՛կե՛մք և ի՞նչ ո՛ւրե՛մք :

Պահպանութեամբ խորհրդոց բանից և
գործոց մերո՛ց . սրբութեամբ փառաւորել
զամենասուրբ զիւրո՛րդ ու՛րիւնն . զհայր
և զՍրբի և զսուրբ Հոգին՝ յաւիտեանս
ամէ՛ն . ա՛ղաչե՛մք :

Աղաչանօք սրբոց Սարտիրուսաց Եկր,
որք ճգնեցան վասն անուանդ քում սրբոյ .
նայեանց յերկրպագութիւն ժողովելոցս . և
շնորհեա՛ մեղաց թողո՛ւթիւն , և հա՛ն մասն
և բաժին ընդ սուրբս ա՛մենայն . ա՛ղ-
աչե՛մք :

Աղաչանօք սրբոց արեամբ նահատակեալ
վիպիցն Եկր . որք զանձինս խրեանց տաճար
մաքրեցին Հոգւոյդ քում սրբոյ . պարգևեա՛
երկրի մերում ըզքալցրախառն օդ . և ըզ-
ղուարձալի՛ ըզբոյս . առ 'ի լցո՜ւն լինիլ ա-
մենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց . ա՛ղաչե՛մք :

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստու-
ծածնին՝ " Եւ ևս առաւել " : " Օ՛րհնձինս
մեր " : " Ողորմեաց մեզ " : " Գ-ի-ք յէջ . 256 :

ՄԱՐՏԻՐՈՒՑ ԵՒ ՃԴՆԱԻՌՈՒՑ

Րձգնութիւն սրբոց Մարտիրոսացն բա-
րեխօս ունիմք առ բարերար Որդիդ Աստու-
ծոյ . զի շնորհեցես աշխարհի զանշարժ զես
զաղովթիւն . և պահեսցես հաստատուն սուրբ
ղիշկե՛ղեցի , հաստատե՛ալ 'ի վերայ հիման
առաքելոց և մարգարէից . ա՛ղա՛նքմք :

Լճէ՛ր Տէ՛ր Եփ՛ր Եւ՛ս Դո՛մէա՛ր ,

Րձգնութիւն սրբոց Մարտիրոսացն բա-
րեխօս ունիմք առ բարերար Որդիդ Աստու-
ծոյ . զի խաղաղասցին խռովութիւնք . դադա-
րեսցին յարձակմունք թը՛շնամեաց . տըն
կեսցի՛ սէր և արդարութիւն 'ի յերկրի՛ .
ա՛ղա՛նքմք :

Աղաչանօք սրբոց Մարտիրոսացն Տէր ,
որք ճգնեցան վասն անուանլի քում սրբոյ .
նայեալց յերկրպագութիւն ժողովելոցս և
շնորհեա՛ մեղաց թո՛ղովթիւն . և հա՛ն մասն
և բաժին ընդ սուրբս ամենա՛յն . ա՛ղա՛նքմք :

Լ՛ղաչանօք սրբոց արեամբ նահատակեալ
վկայեցն Տէր , որք զանձինս իւրեանց տա
ճար մտքեցին Հոգւոյդ քում սրբոյ . պար
գեհն երկրի մերում ըզքաղցրախառն օդ .
և ըզղուարձալի՞ ըզբոյս . առ 'ի լցոճւմն լի
նիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց .
աղաչեմք :

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Լ՛ստուա-
ծածնին : " Եւ ևս առաւել " : Օ ա՛նձինս
մեր : " Ողորմեաց մեզ " : Գ. Է. Գ. 256 :

ԾՆՆԴԻԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ

ԱԻԵՏԵԱՑ ԵՒ ՓՈԽՄԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

ԵՒ

ՏԵԱՌՆ ԸՆԻ ԱՌԱՋԻՆ

Սայր սուրբ պանչելի լուսոյն . որ
զԼ՛ստուածն ամենայն յաւիտեանց յորովայնի
քում կրեցեր՝ և ցընծութիւնն աշխարհի
ծընար զԲանն Լ՛ստըճուած . աղաչեմք :

Սայր սուրբ բարեխօսեալ :

Լ՛ղաչեա՛ Վսսն մեր զառ 'ի քէն ըզմարմ
նացեալն Լ՛ստըճուած . Որ խոնարհեցաւ 'ի
Հայրական ծոցոյ . էա՛ռ մարմին ըստ մարդ
կային բը՛նոթեանս՝ առնել խաղաղու

Թիւն յերկինս և յերկրի՝ ա՛ղաչե՛մք ։”

Աղաչեա՛նք ։ Ներե՛լ մեզ անտես առնել
 զյանցա՛նք ս մեր . և տա՛ծ Օգնականութիւն
 ընդդիմակաց լինի՛լ հակառակամարտիցն ՚ի
 պատերազմի՛ . ա՛ղաչե՛մք ։”

Աղաչեա՛նք ։ Օ՛ր լրուեսցին պատերազմնք .
 դադարեսցին յարձակմունքը թի՛շնամեաց .
 տընկեսցի՛ծ օէր և արդարութիւն ՚ի յեր-
 կրի՛ . ա՛ղաչե՛մք ։”

Աղաչեա՛նք ։ Ա՛նցուցանել յերկրի մերում
 զքաղցր բլիսունմն աղբերաց . զառա՛տ պլտ
 զարերութիւն բուսոց՝ և՛ տընկոց . առ ՚ի
 զուարճալի՛ծ լինի՛լ ամենայն հարկաւոր պի
 տոյից մերոց . ա՛ղաչե՛մք ։”

Աղաչեա՛նք ։ Օ՛ր միաբանեսցէ զխկեղեցիւր
 սուրբ . շինեա՛լ ՚ի վերայ հիման առաքելոց
 և մարգա՛րէ ից . պահե՛ծ անարատ մինչև յօր
 երևելոյ զալըստեան իւրոյ . ա՛ղաչե՛մք ։”

Աղաչեա՛նք վասն մեր Սըրբուհի՛ զմիածին քո
 զՍրբին . և վասն հոգւոցն հանգո՛ւցե՛լոց՝
 ընդունի՛ծ յարքայութիւնն երկնից . և տալ
 մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն . ա՛-
 ղաչե՛մք ։

Յեւեա՛Տէր և՛ ո՛ղորմեա՛ն ։

Եւ ես առաւել զյորդորունս սիրոյ ե
զդործութարեաց պարգևել մեզ խնդրեմք :
Տէր մեզ Տէր Աստուած :
Օ, անձինս մեր ե ըզմիմանս Տե՛ առն
Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք :
Քեզ Տե՛ առնելո՛ւ յանձն եղիցմա՛ք :
Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր :
Տէր ողորմեա՛. Տէր ողորմեա՛. լո՛ւր Տէ՛ր
ե ողորմեա՛ :

ՔԱՐՈՉ

ՊԱՀՈՑ

Փառաւորեացուք զամենակալն Աստուած զՀայր Տե՛ առն մերոյ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍ : զհօնալով զնմանէ՛ որ պահեաց զմեզ խաղաղութեամբ 'ի գիշերիս յայտիկ : Եւ առաջնորդեաց մեզ 'ի խաւարէ 'ի լոյս . 'ի մահուանէ 'ի կեանս . յապականութենէ յանապականութիւն . յանգիտութենէ 'ի գիտութիւն ճշմարտութեան իւրոյ : Աղաչեսցուք ե խնդրեսցուք 'ի նմանէ , զի գերկարութիւն տունջեանս խաղաղութեամբ ե ամենայն մտադիւր զուարթութեամբ արասցէ անցուցանել 'ի մէնջ : Եւ պարսպեալ պահեսցէ զժողովուրդս իւր Աստուածային զօ-

խաղաղութիւն ամենեցուն :

Խաղաղութիւն մը և կեանք՝ որ 'ի Հօրէ առաքեցար՝ միածին Որդի Լստուծոյ . Տէր մը և փրկիչ ՅԻՍՈՒՍ ՎԻՍՏՈՍ . Տ՛ւր մը խաղաղութիւն քո՝ զոր շնորհեցեր սրբոց քոց առաքելոց . փշմամբ քո՝ ի նոսա զկենդանացուցիչ և զամենազօր Հոգիդ քս սուրբ : Որպէս զի և մեք խաղաղացեալք յամենայն աշխարհական սահեցմանց՝ լիցնէք տաճար և բնակարան Լստուածային շնորհացդ . և գոհանալով փառաւորեցնէք զքեզ ընդ Հօր և սուրբ Հոգւոյդ ՎԻՍՏՈՍ Լստուած մը . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Լէն :

ՍՈՒՐԻ ԼՍՏՈՒԸ՝

ԸՍՑ ԳԱՏԸԱՃԻ ԱՌՈՒՐ

ԱՒԵՏԵԱՑ . ԾՆՆԴԻԵԱՆ

ԹԼՓԱՏՈՒԹԵԱՆ

Սուրբ Լստուած . սուրբ և հը՛ջօր . սուրբ և անմահ . որ յայանեցար զառն մը . ողորմա՛ մը : Երեց՝ Ինչե՛ս :

ԶԱՏԿԻ

ԵՒ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԻՒՐԱԿԷՒՑ

Սուրբ Աստուած . " որ յարեար 'ի մեռելոց . ողորմեա՛ մեզ :

ՀԱՄԲԱՐՁԹԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Սուրբ Աստուած . " որ համբարձար փառօք առ Հայր . ողորմեա՛ մեզ :

ԳԱԼՍՏԵԱՆ ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐԲՈՅ

Սուրբ Աստուած . " որ եկիր և հանդեար յառաքեալսն . ողորմեա՛ մեզ :

ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Սուրբ Աստուած . " որ յայտնեցար 'ի Թաբօր լերինն . ողորմեա՛ մեզ :

ՎԵՐԱՓՈԽԹԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Սուրբ Աստուած . " որ եկիր 'ի փոխումն մեր քոյ և կուսի . ողորմեա՛ մեզ :

ԹՈՎԾԱՅԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՄՃՅԱԼ :

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Սարգիսմ մայր Քրիս-

ՏՈՍԻ մատո՛ զաղաչանս մեր՝ Որդւոյ քոյ և Աստուծոյ մերոյ :

ՄԼԴԹԱՆՔ

Փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց :

ՔԱՐՈՕ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Ամեն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի՝ աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին : Եւ իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան Տեառն Աստուծոյ : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր . կեցո՛ և ողորմես :

Քահանայն առէ : **(**Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ . այժմ և միշտ և՛ : **)** Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Եւ առ ՍԵՂՄՈՍ յայնիւ . յառաք ինքալիկ յառաջնեաց ԲՅԷԼԻՆԻԿՈՆ ԱԿԵՏԱՐԵԿՈՆ :

ՄԼԴՄՈՍ

էջ . Եղեցի՛ անուն Տեառն օրհնեալ , յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան :

էի . **(**Օրհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր . և օրհնեցէ՛ք զանո՛ւն Տեառն .

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան :

Յարեւելից մինչև 'ի մուսա արեու' օրհ-
նեալ է անուն Տեառն :

Բարձր է 'ի վերայ ամենայն աղագաց Տէր .
և յերկինս են փառք նորա :

Ո՛վ է որպէս Տէր Աստուած մեր 'ի բար-
ձունս բնակեալ . և զխոնարհս տեսանէ յեր-
կինս և յերկրի :

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ . և բարձր
անէ զտառապեալս յաղբեաց :

'Աստուցանէ զնոսա իշխանս՝ լնդ իշխանս
ժողովրդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ՝ զամուլն 'ի տան ուրախա՛
մի՛տ , օրպէս մա՛յր որդւո՛վք բերկրեալ :

Յանուար և փետրուար ամիսներէն առ շաբաթը մինչև
Ապրիլի ամիսը մինչև յունիս ամիսը : Տէր արեւմտեան
Սուրբ Եւսեփ և Սուրբ Եւսեփի զմայրացի :

ԱԻԵՏԱՐԱՆՔ
ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ
ՀՍՑ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ
 — — — — —
ԱԻԵՏԱՐԱՆ
ՀՍՑ
ՄԱՏԹԷՈՍԻ
 (ԳԼ. ԺԵ. Է, 21 :)

ԱԻԱԳԻ ԿՈՂՄ ԵՒ ՎԵՐՋ

Տէրն մեր ՅԵՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ :

ԲԿ. } **Ե**ւ ելեալ անտի ՅԵՍՈՒՍԻ գնաց 'ի
 ԴԿ. } կողմանս Տիւրոսի եւ Սիդոնի : Եւ ահա կին
 մի Վանանացի 'ի սահմանաց անտի նոցա ել-
 եալ, աղաղակէր եւ ասէր . ողորմեաց ինձ Տէր
 որդի Ղաւթի, դուստր իմ չարաչար այսա-
 չարի : Եւ նա 'ոչ ետ նմա պատասխանի . եւ
 մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ աղաչէին զնա
 եւ ասէին . արձակեա՛ զնա, զի աղաղակէ զհետ
 մեր : Եւ պատասխանի ետ եւ ասէ . 'ոչ ուրեք
 առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս
 տանն Խորայելի : Եւ նա մատուցեալ եր-
 կիրպագանէր նմա եւ ասէր . Տէր՝ օգնեա՛ ինձ :
 Պատասխանի ետ նմա եւ ասէ . 'ոչ է բարւոք
 առնուլ զհաց մանկանց՝ եւ արկանել շանց :

Եւ նա ասէ . այո՛ Տէր , քանզի եւ շունք կե-
րակրին 'ի փշրանաց անկելոց 'ի սեղանոյ տեա-
ռին իւրեանց : Յայնժամ պատասխանի ետ
նմա ՀԻՍՈՒՍ եւ ասէ . ո՞վ կին դու՝ մեծ են
հաւատք քո , եղեցի քեզ որպէս եւ կամիս .
եւ բժշկեցաւ դուստր նորա 'ի նմին ժամու :
Ս ԷՐԷ . 4 , 28 :

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

ՀՅՑ

ՄԱՐԿՈՍԻ

(ԳԼ . Է . 4 , 31 :)

ԵՐԿՐՈՐԻ ԵՒ ՉՈՐՐՈՐԻ ՉԱՅՆ

Տէրն մեր ՀԻՍՈՒՍ ՎԵՐՍՏՈՍ :

ԲԶ . }
ԴԶ . } **Ե**ւ ելեալ միւսանդամ 'ի սահմանացն
Տիւրոսի եւ Սիդոնի , եւ եկն 'ի ծովեզրն
Գալիլեացոց 'ի մէջ սահմանացն 'ի Վեկա-
պօլիս : Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի եւ
համբ . եւ աղաչէին՝ զի ձեռն դիցէ 'ի վերայ
նորա : Եւ առեալ զնա մեկուսի յամբօխէ
անտի՝ արկ զմատունս իւր ընդ ականջս նորա՝
եւ եթուք անդր , եւ կալաւ զլեզուէ նորա ,
հայեցաւ յերկինս՝ յողոց եհան՝ եւ ասէ ,
Եփփաթա՝ որ է բացիւր : Եւ նոյնժամայն բա-

ցան լսելիք նորա , և լուծան կապանք լեզուի նորա . և խոսէր ուղիղ , իշւ պատուիրեացնոցա՝ զիմի ումեք ասիցեն . և որչափ նա պատուիրէր նոցա , նոքա ևս առաւել քարոզէին . և ես քան զէս զարմանային և սսէին . զամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա , զի խլից լսել տայ՝ և համարց խօսել : Ա՛յ էրջ . 2 , 37 :

ԱՌԵՏԱՐԱՆ

ՀՅՑ

ՂՈՒԿԱՍՈՒ

(ԳԼ . Թ . 2 , 37 :

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ ԵՒ ՎԱՌ

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ :

ԱԿ . } **Ե**ւ եղև 'ի վտղիւն մինչ իջանէին
ԳԿ . } նոքա 'ի լեռնէ անտի , ընդ առաջ եղև նմա ժողովուրդ բազում : Եւ ահա այր մի 'ի ժողովրդենէ անտի աղաղակեաց և ասէ , Ա՛յ արդապետ՝ աղաչեմ զքեզ հայեաց յորդի իմ , զի միամօր է ինձ : Եւ ահա այս հարկանի 'ի նմա , և յանկարծ գոչէ՝ և զարկուցանէ զնա և թաւալեցուցանէ և փրփրեցուցանէ , և հազիւ մեկնի 'ի նմանէ խորտակեալ զնա . և աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հանցեն զնա , և ճչ

կարացին : Պատահաւոր իսկ (ՅԻՍՈՒՍ և ասէ ,
 սովորաբար անհաւատ և թիւր , մինչև յի՞րբ
 եղէց ընդ ձեզ և անսայցեմ ձեզ . մատն աչար
 զորդին քո : Եւ մինչ դեռ մատչէր , զար-
 կոյց զնա դէն և շարժեաց : Կատեաց (ՅԻ-
 ՍՈՒՍ այսոյն պղծոյ , և բժշկեաց զմեծուկն .
 և եւ զնա ցնայր իւր : Եւ զարմանային ա-
 մենեքեան 'ի վերայ մեծամեծացն Աստու-
 ծոյ : Սկիւն . 4 , 44 :

ԱՒԵՑԱՐԱՆ

ԸՍՑ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

(ԳԼ . Դ . 4 , 46 :)

ԱՌԱՋԻՆ ԵՒ ԵՐՐՈ՞Ւ ԶԱՅՆ

Տէրն մեր (ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ .

ԱԶ . } Եկն դարձեալ 'ի Կանա Վալիլեա-
 ԳԶ . } ցւոյ . ուր արար զՅՈՒՐՆԱՔԻՆԻ . և անդ էր թա-
 գաւորապէս մի , որոյ որդի նորա հիւանդ կայր 'ի
 Կաթանայում : Կա իբրև լուաւ եթէ (ՅԻ-
 ՍՈՒՍ եկեալ է 'ի Հրէաստանէ 'ի Վալիլեա .
 եկն առ նա և աղաչէր , զի իջէ և բժշկեսցէ
 զորդի նորա . քանզի մարձ էր 'ի մեռանիլ :
 Այսէ ցեա . եթէ ոչ նշանս ինչ և արուես-

տրս տեսանէք՝ ոչ հաւատայք : Ասէ ցնա
թագաւորացն . Տէր՝ էջ մինչեւ մեռեալ իցէ
մանուկն իմ : Ասէ ցնա ՅԻՍՈՒՍ , երթ՝ որդին
քո կենդանի է . և հաւատաց այրն բանին՝
զոր ասաց նմա ՅԻՍՈՒՍ , և գնաց : Եւ մինչ
դեռ իջանէր , ընդ առաջ եղեն նմա ծառայ-
քին նորա . աւետիս ետուն և ասեն , թէ
մանուկն նորա կենդանի է : Հարցանէր
ցնոսա վասն ժամուն՝ յորում ապաքինեաց .
և ասեն ցնա , երէկ յեթներորդ ժամու ե-
թող զնա ջերմն , Վիտաց հայրն նորա՝ եթէ
յայնմ ժամու՝ յորում ասացն ցնա ՅԻՍՈՒՍ՝
թէ որդին քո կենդանի է . և հաւատաց ինքն
և ամենայն տուն իւր : Օ այս դարձեալ երկ-
րորդ նշանս արար ՅԻՍՈՒՍ եկեալ՝ ի Հրէաս-
տանէ ՚ի Վաւիլեա : Վերջ . 4 , 54 :

ԵՐԳ.

ԱՌԱՋՆՈՅ ԱԻՈՒՐ ՄԻԱՀԱՐԱԹԻՆ՝ Ի ԽՈՐՀՈՒՐԻ
ԱՐԱՐՁՈՒԹԵԱՆՆ , ԵՒ Ի ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ :

ԿԻՒՐԱԿԷ

Սոբաստեղծեալ Բանն յա՛նէից՝ ՚ի
սկը՝ զբա՛նէ զերկի՛նս երկնի՛ց . և՞ զերկնայի՛ն
զօրս ա՛նմարմնո՞ց իմա՛նա՛լեացըն ղը՛ւարթ
նո՞ց . և՞ ըզգալի՞ տարե՛րց քառի՞ց հակա՛

աւկաջ միաբանից . ո՞րով յաւէ՛տ փա՛
ռաբանի՞ Երրորդով թիւնն անձա՛ւելլի՞ւն .

Ե՞րեքուրբեա՛ն մի Տէ՛րով թիւնն միո՛վ
բնո՛ւթեամբ Ա՛ստուածութիւնն . Ըոյսն որ
անե՛ղ արա՛րչականն ասաց լի՛նել լոյս ե՛ղա
կա՛ն . զոր և ծագեա՛ց յօրն ա՛ռաջի՞ն միա՛
շաբաթ կիւրա՛կէին . ո՞րով յաւէ՛տ :

Իա՛բունօրէ՛ն բացա՛տրեսցո՛ւք զծած
կեա՛լ խո՛րհուրդըն ծանիցո՛ւք . զի՛ լոյսն
անաե՛ս խմա՛նալի՞ մաքո՛ւր հո՛գւոց տեսա՛
նելի՛ . 'ի՞ սոյն ծագեա՛ց միա՛շաբաթ մեղ
Յա՛րով թեան սուրբ ճա՛ռագայթ . ե՛կայք
փըրկեա՛լք ընդ զը՛ւարթնո՞ցն տա՛ւք օ՛րհ
նո՛ւթիւն Յարուցեի՛ւն :

Ա՛հրդէ սիրո՛վ խոնա՛րհեցա՛ր 'ի փը՛ր
կո՛ւթիւն մեր մա՛րմնացա՛ր . նո՞վին մարմ
նո՞վըն խա՛չեցա՛ր 'ի գե՛րեղման մահո՛ւ ե-
դա՛ր . այսօր յարեա՛ր Ա՛ստուածաբա՛ր
'ի հրեշտա՛կաց քարո՛ղեցա՛ր . ե՛կայք :

Ե՞րեւեցա՛ր խնկա՛բերիցն յողջոյն կե՛
նացն ուրա՛խալից . և՛ 'ի լերի՛նն Վա՛լի
լեա՛ն առա՛քելոց մետա՛սանից . ա՛րժանա
ցո՛ զմեղ ը՛նդ նոսի՞ն զքեզ տե՛սա՛նել
յօրը՛ն վերջի՛ն . ե՛կայք փըրկեա՛լք :

և յաւիտեանս յաւիտենից . Ա՛մէ՛ն :
Դփերն : Ա՛լէ՛լո՛վիա՛ . Ա՛լէ՛լո՛վիա՛ .
Ա՛լէ՛լո՛վիա՛ :

Քահանայն : (Օ)՛րհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա
խախնամեալ պահեսցի . արեւելեան կողմ աշ
խարհիս . և հայրապետութիւն Հայոց . այս
նշանա՛ւ սուրբ Խաչիւս և սուրբ Աւետա
րանաւս . և աւուրս շնորհիւ . անուամբ Հօ՞ր
և Որդւոյ և Հոգւոյն սըրբոյ . այժմ և՛ :

Եւ Դաւիթ-Յանէն շերտս յարմարս :

Դփերն : Ա՛մէ՛ն . Ա՛լէ՛լո՛վիա՛ . Ա՛լէ՛
լո՛վիա՛ . Ա՛լէ՛լո՛վիա՛ :

Քահանայն : (Օ)՛րհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա
խախնամեալ պահեսցի . արեւմտեան կողմ աշ
խարհիս . և Թագաւորութիւն Քրիստոնէից .
այս նշանա՛ւ սուրբ Խաչիւս և սուրբ Ա՛ :

Եւ շերտիւ Դաւիթն ի հարս :

Դփերն : Ա՛մէ՛ն . Ա՛լէ՛լո՛վիա՛ . Ա՛լէ՛
լո՛վիա՛ . Ա՛լէ՛լո՛վիա՛ :

Քահանայն : (Օ)՛րհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա
խախնամեալ պահեսցի . հարաւային կողմ աշ
խարհիս . երկիրս անդառտանս և պաղարե՛

**ԻՈՒԹԻՆ տարւոյս . ա՛յս նշանա՛ւ սուրբ Խա
չիւս և սուրբ Ա՛ւետարանաւս և յաւու՛ր :**

Եւ շրջելով դռանն 'ի հիւսիս :

[illegible]

Քահանայն, () ընենուցի՝ և պահպանեսցի և նա
խախնամեալ պահեսցի . հիւսիսային կողմ
աշխարհիս . վանքս անապատս քաղաքս և
գիւղս . և բնակեալ ժողովուրդս 'ի սմա .
այս նշանա՞ւ սուրբ Խաչիւս և սուրբ՝ :

ፊ-ጥጠውኑጠኑ ን ደቡብ፡

[illegible]

Քահանայն : Օրհնութիւն և փառք Հօր և
Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոց . այժմ և միշտ .

• REFNO.

ԹԱՓՕՐԻ ԵՒ ԽԱԶԻ

Սուրբ խաչիւս տղաչեսցո՛ւք զՏէր • զի
սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց' և կեցուսցէ
շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ : Ամենակա՛ն
Տէր Աստուած մեր • կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

ԵՂՕԹՔ

Պահպանեն զմեզ ԲԻՍՏՈՍ Աստուած մեր՝ ընդ հովանեալ սուրբ և պատուական խաչիդ քով՝ ի խաղաղութեան փրկեալ յերեւի և աներեւոյթ թշնամեոյն ։ Արժանաւորեալ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ ։ այժմ՝ և" ։
 Օրհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ԲԻՍՏՈՍ Ամէն ։
 Հայր մեր որ յերկինս ես" ։

Իսկ այլ առարկայ 'ի ներառէն' յեղ սուրբ Աստուածին, և Բարգիւն, առ այս ՍԱՂՄՈՍ 'ի Բիւ" ։

ՍԱՂՄՈՍ

Ի՛ ։ Օրհնեցէք մանկունք զՏէր ։ և օրհնեցէք զանուն Տեառն ։

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմ՝ Հեառ մինչև յաւիտեան ։

Յարեւելից մինչև 'ի մուտս արեւու՝ օրհնեալ է անուն Տեառն ։

Բարձր է 'ի վերայ ամենայն ազգաց Տէր ։ և յերկինս են փառք նորա ։

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր 'ի բարձունս բնակեալ ։ և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի ։

Յարուցանէ զազգաստ յերկրէ ։ և բարձր առնէ զառաւապեալս յաղբակաց ։

‘Ետուցանէ զնոսա իշխանն՝ ընդ իշխանս
ժողովորդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուլն ‘ի տան ուրախա-
միտ , որպէս մայր որդւոյք բերկրեալ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

ԿԱՆՈՒՆ

ՀՐԵՇՏԱԿԱԳԵՏԱՑ

ՄԱՆԿՈՒՆՔ ՀԱՄԱԿԱՆ . ՍՏԵՂԻ ԵՒ ՎԵՐԶ

ՍՏ . } Երկնաւոր՝ Բնութեան զոր
ԴԿ . } Եւ զայն քան թո՛ղեալ լ յերկրի՝ նս . Եւ ե-
կեալ ‘ի խը՛նդի՛ր մե՛զ մե՛լ ընդ ընդ . Եւ զ-
լըցեալ զթիւ հա՛րկէր ցո՛յց . Եւ զայն յա-
խալիսն ‘ի յերկրի՛նս երկնաւորացի .
Եւ զայն մե՛լ զմե՛զ բարեխօս լեւոր . Եւ
Տէ՛ր վա՛սըն քա՛նք լեւորացի մե՛զ . Եւ
բո՞ց : Տե՛սանօ՛րք . Եւ զայն սի՛ն . Եւ զ-
հրդա՛ծո՛ւք խորոցն Ա՛ստու՛ծայ . Եւ
ի՛ջեալ ընդ միա՛ծին սպասաւորե՛լ տե՛-
րէն լեւորացի . Եւ զայն եւե՛տալ

ւորք հովուանցն . եւ կանանցն իւղաբերից
կենաց քարոզք ըզկենդանւոյն : անլա :
Պանապարհնք անշխարհի . բանակը
Տեառն շուրջ զերկիւ լղածովք . բարե-
կամք ազգի մարդկան միջնորդք մանկ
եւ յարո լծեան . Սեբայէլ եւ Ղաբրի-
էլ մեծք . ո՛ր կայք միշտ անաջի ամե-
նաստ լըբ խորորդո լծեանն . անլաչեմք :

ԿԼԵՈՒՆ

ԱՊԱՇԽԱՐԴԻԹԵԱՆ

ԾԱՆՈՒՆԻ ՀԱՐԱՎԱՆ . ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

ԱՁ . Օ առաւօտու զօրհներգով լծիւնըն
մարդասիրո լծեամբըդ քո՝ ընկալ լծա՛գա
ւոր փա՛ռաց . եւ զմանկո՛ւնս խկե՛ղեցւոյ
քո՛ սլանեա՛ի խա՛ղաղութեա՛ն : Ո՛ր տե-
սողդ ե՛ս խոնարհաց յերկնից ՚ի՛ յերկիւր .
եւ տուօղ ողո՛րմութեան անզգի մարդկան .
եւ զման՛ն : Ը՛նդ Սեբովբէ՛սն սըբա՛սաց
համա՛ձայնեա՛լ քե՛զ երգե՛մք . երեքսըբ
բեա՛ն Տէ՛րու լծիւն խնայեա՛լ քա՛ղցրու-
թեամբ յաբարածըս քո՛ . եւ զմանկո՛ւնս :

ԿԼԵՆՈՒՆ

ԱՌԱՔԵԼՈՑ

ՄԱՆԿՈՒՆԻՔ ՀԱՐԱԿԱՆ • ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

ԱԿ • Այնպէ՛ր տը՛ք Վճիտճոտի՛. և՛ առա՛մն
նայն ախ՛եղե՛րս անա՛քեալք • բարեխո՛սեցէ՛ք
ա՛ռ Տէ՛ր վա՛սըն մե՛ր : Ո՛րք առե՛ք ը՛զպատ
ուէ՛ր • քա՛րո՛ղել աներկիւղ ըզնա՛նըն
կենաց յա՛շխա՛րհի • բա՛ : Ո՛րք արժա՛նի՛ր
եղէ՛ք տեսա՛նել մարմնով զՈ՛րդի՛ն Աս-
տուծո՛յ յայտնա՛պէս • բարեխո՛սեցէ՛ք :

ԿԼԵՆՈՒՆ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ

ՄԱՆԿՈՒՆԻՔ ՀԱՐԱԿԱՆ • ՎԵՐՋ

ԴԿ • Այսօ՛ր ցը՛նծայ զուա՛րճացեալ ե՛կե
ղեցի՞ Հեթանոսաց • տօ՛նելո՞վ զյի՛շատակ
մեծի՛ նահա՛պետին և՛ հօ՛րըն հաւատոյ Ա՛ր
բահամո՛ւ • օ՛րհնեցէ՛ք մա՛նկունք Ո՞րդե՛ր
զՀայրըն լուսոյ ա՛նը՛ռելի : Այսօ՛ր նո՛ր
Ի՞սրայէ՛լ կոչե՛ցեալ մարգա՛րէի՛ւքն առ
Ա՛ստուած • տօ՛նեա՛լ ցը՛նծութեամբ ը՛շ

տո՛ւն հովուա՛ցն Իսրայէլի՛ն առաջնոյ՝ Գո՛
վե՛լո՛վ ըզգլուի ա՛նկեա՛ն երկո՛ւց որմնոց
յարմա՛րո՛ւթեա՛ն։ Այսօ՛ր ՚ի գլո՛ւխըն
գերա՛նց տո՛ւն Աստուծոյ՝ հաստատեա՛լ.
ո՛ր և յաւէ՛տ ո՛ռոգիս յա՛մարց հոգւոյն
Աստուածաբուղիս ա՛ռա՛տահո՛ս անձրեօ՛ք.
բա՛րեբանեա՛ զա՛ղբիւրն կե՛նա՛ց զարբո՛ւ
ցանօղբն ծա՛րաւեա՛ց։

ԿԱՆՈՒՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

ՄԱՆԿՈՒՆԻ ՀԱՐԱԿԱՆ • ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅԻՆ

ԱՅՐ՝ զձը՛գնս՛ւթի՛ ծէն ս՛րբոց քոց Քրիստոս
տօնե՛լո՛վ այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն.
քե՛զ երգե՛մք ա՛նլը՛ւսելի՛ զօրհնա՛
բանո՛ւթի՛ն։ Մե՛րկացեա՛ծ էք ըզմարդկա՛
յի՛ն տըկա՛րո՛ւթեան ըզգե՛ստ. հա՛ւատոյ
վառեա՛լ ըզգե՛ստու՛րք. յա՛ղթեա՛մք էք
հակառա՛կամարտիցն ՚ի պա՛տե՛րազմի։ Մե՛
կըրտեա՛ծ էք ընդ Քրիստոսին հեղմա՛մբ
ա՛րեան ՚ի մա՛հ. Աստուածու՛թեանն գոլե՛վ
հրա՛շա՛մ կե՛րտք. շե՛նեա՛մք էք ՚ի վա՛
յե՛լութի՛ն. սու՛րբ ա՛րքա՛յո՛ւթեա՛ն։

ՔԱՐՈՒՉ

Ձկնի Մանկան Երախանի :

Այն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի . և Հաստատութեան սրբոյ Եկեղեցւոյ ճէր աղաչեսցնէք : Ասացնէք ամենեքեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմա՛ . Տէր ողորմա՛ . Տէր ողորմա՛ :

ԱՂՈԹՒՔ

Այս և Տէր Առաւել մեր հօր և փառաւորեալ . որ նստիս 'ի կառս Քրոզբէականս և լոյս ծագես յարարածս քո : Առաւորեա՛ զմեզ Տէր 'ի ժամ առաւօտուս . որպէս զի 'ի ծագել լուսոյ տունջեանս՝ ծագեսցի առ մեզ գութ մարգասիրութեան քոյ : Հեռացո՛ 'ի մէջ Տէր զխաբէութիւն սատանայի . և զբռնութիւն նորա խորտակեալ աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց : Արա՛ և զերկիրս պողաբերո՛ 'ի սնունդս ծառայից քոյ : Յորոց հանապաղ փառաւորեալ . գովի ամենասուրբ Երրորդութիւնն . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից՝ :

Յառաջ աղանձայից ապառի՛ Տէր ամենակալ . զոր Գրանէս . 390 : և յերկրա՛ Բանից իմաց . և յայլ առաւորական՝ Դոն Բանից իմաց առի՛ զոր Գրանէս 391 : Իսկ 'ի քոն սրբոց ԵԶԷՄԵՍՍ զայս առի՛ :

ՍԵՂՄԱՍ

Է՛ի . Սիրեցի՛ զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից
իմոց . զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս , և
ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա :

Հրջեցան զինն երկունք մահու . և վիշտք
գժոխոց գտին զիս :

Օ նեղութիւն և զանձկութիւն գտի , և զա-
նուն Տեառն կարդացի :

Ո՛ր Տէր՝ փրկեա՛ զանձն իմ . ողորմած Աստ-
ուած մեր ողորմի՛ , և պահէ զտղայս Տէր :

Ես խոնարհ եղէ՛ և Տէր կեցոյց զիս . դարձան-
ձըն իմ՝ ի հանգիստ քո . զի Տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ՝ ի մահուանէ . զաչս իմ
յարտասուաց . և զոտս իմ՝ ի գայթակղու-
թենէ . հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին
կենդանեաց :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և ես խոնարհ
եղէ յոյժ :

Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում , թէ ամե-
նայն մարդ սուտ է :

Օ քնչ տաց տրիտուր Տեառն՝ ընդ ամե-
նայնի՛ զոր և ետ ինձ :

Օ բաժակ փրկութեան ընկալայց . և զա-
նուն Տեառն կարդացից :

Օ աղօթս իմ Տեառն տաց՝ առաջի ամե-
նայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց

իւրոց , ո՛ր Տէր ես ծառայ քո եմ , ծառայ և որդի աղախնոյ քո :

Հատեր զկապանս իմ , քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան , և զանուն Տեառն կարգացից :

Օ աղօթիւ իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա , 'ի գաւիթս տան Տեառն , և 'ի մէջ քո Երուսաղէմ :

() րհնեցէք զՏէր ամենայն ազինք , գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :

Օ օրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ մեր , և ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ յաւիտեան :

Աստուած յանուն քում կեցո՛ղիս , և 'ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց , ունկնդիր բանից բերանոյ իմոյ :

() տարք յարեան 'ի վերայ իմ , և Հօրք խնդրեցին զանձն իմ , և ո՛չ Համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց :

Ահա Աստուած օգնական իմ , և Տէր ընդունող Հոգւոյ իմոյ :

'Ի գարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ , ճշմարտութեամբ քով սատակեալ զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ , և խոստովան եղէց անուն քում Տէր , զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ խնէ փրկեցեր զիս ,
և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո . կեց՛ զորդի
ողակնոյ քո . և արա՛ առ իս նշան բարութեան :

Տեսցին ատելիք իմ և ամաչեցեն . զի դու
Տէր օգնեցեր ինձ , և մխթարեցիր զիս :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ : Այժմ և միշտ՝ :

ՄԱՂԹԱՆԻՔ

Ի ՏՕՆԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՍՐԻՈՑ

ՎՐԻՍՏՈՍ Աստուած մեր՝ վասն խաչի քոյ
պատուականի , զխաղաղութիւն քո տուր մեզ
Տէր :

Տուր մեզ Տէր :

Ս ասն սրբուհւոյ Աստուածածնին , և
Յովնանու կարապետին , և սրբոյն Ստե-
փաննոսի նախավկային , զխաղաղութիւն քո
տուր մեզ Տէր :

Ս ասն սրբոյ քոյ Առաքելոյ , Մարգա-
րէից , Սարգապետաց , Մարաիրոսաց , Հայ-
րապետաց , Ճգնաւորաց , Կոստանաց , Մի-
անձանց և երկնային Օրացն , զխաղաղու-
թիւն քո տուր մեզ Տէր :

Եւ վասն նախկին լուսաւորչացն մերոց
Թադէոսի և Բարդուղիմէոսի , և սրբոյն

Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և սրբոց Յակովբեանց երջանիկ Առաքելոցն, և սրբոց Յակովբայ Մժբնայ հայրապետին, Սարուգէի ճգնաւորին, և Սեփրոսի եպիսկոպոսին, և Գէորգայ զօրավարին: Բարեխօսութեամբ յիշատակաւ և աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ. զի աղաղակութիւն և զմեծ ողորմութիւն քո պարգեւեալ մեզ մարգասէր Տէր:

Ա՛մէն,

ՔԱՐՈՉ

Ի ՏՕՆԻ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

ԵՒ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՍՐԲՈՑ

Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեացուք զՏէր. որք զչարսն պարտեցին, նեղութեանցն համբերեցին: Աւսեղէն և երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն: Աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեացի, Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ւ և ողորմեա՛:

ԱՂՈԹԻՐ

Ի ՏՕՆԻ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ԵՒ ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

ԱՅԼ ԵՒ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՑ

Որ բնորեցեք և ընկալար զերանելի բշխայսն քո (այս անուն) ՎԲԻՍՏՈՍ Աստուած

մեր . և հաղորդս արարեր զնոսա կամաւոր
չարչարանաց քոց : Այդ՝ բարեխօս առ քեզ
ունիմք , որք աստ , և ընդ ամենայն տիեզերոս
սուրբք իցեն : Որպէս զի աղօթիւք նոցա և
բարեխօսութեամբ խաղաղացուսցես զկեն-
ցաղաւարութիւնս մեր , փրկելով զմեզ յե-
րեւելի և յաներևոյթ թշնամւոյն : Շնորհեա՛
մազ Տէր ըստ օրինակի նոցա կեալ , և զվախ-
ճանն մեր կնքեա՛ ուղղափառ խոստովանու-
թեամբ 'ի յոյս կենացն յաւիտենից : Օ ի և
մեք արժանի եղիցուք մոռանել յերկնային
խորանսն լուսոյ , և ժառանգել զպատրաս-
տեալն 'ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց զար-
քայութիւնդ : Իւր ընդ նոսին գոհանալով
փառաւորեսցո՛ւք զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ
Հոգւոյդ . այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս :

Ի ՍԱՐԿԱՆԻ ԳՈՐԴԱԳԵՏԻՆ ԱՍՏՅԵԱԼ :

Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս քո . զՕ՛հող-
սըն մեր . զՎարդապետս . զԵղբարս . զԼն-
կերս . զԿերակրիչս . զՍխտաւորս . զՃանա-
պարհորդս : զՀանգուցիչս . զՎաստակա-
ւորս . զԽոստովանողս . զԱպաշխարօցս .
զԳերիս . զՀիւանդս . զԼեղեալս . զԻշխանս .
զԶարարարս . զԲարերարս . զԹշնամիս . զԼ-
տելիս : Իւր որք պատուիրեցին մեզ հաւատով :
Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛ :

Բարերար և բազումողորմ Աստուած՝ քո
անմոռաց գիտութեամբդ և անբաւ մարդասի-
րութեամբդ՝ յիշեա՛ զամենայն հաւատացեալո
'ի քեզ, և ոլորմեա՛ ամենեցուն : () Գնեա՛, և
փրկեա՛ յիւրաքանչիւր վտանգից և 'ի փոր-
ձութեանց : Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ
փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ
Հոգիդ : այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի՛ :

ԸՊԴԾԻՔ

Ի ՏՕՆԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ ԾԴՆԱՒՈՐԱՅ

ԿՈՒՍԱՆԱՅ

Պսակիչ սրբոց ՎԴԻՍՏՈՍ, որ պսակես ըզ-
սուրբս քո, և առնես զկամս երկիւղածաց
քոց, և նայիս սիրով և քաղցրութեամբ յա-
րարածս քո : Ա՛հա մեզ յերկնից 'ի սրբու-
թենէ քումմէ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստ-
ուածածնին, և աղաչանօք ամենայն սրբոց
քոց, և որոց այսօր է յիշատակ : Ա՛հա մեզ
Տէր և ողորմեա՛. ներեա՛ քաւեա՛ և թող ըզ-
մեղս մեր : Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փա-
ռաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոց Հոգ-
ւոյդ : այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե՛ :

Յիշեա՛ Տէր զպաշտօն՝ : Բարերար և բա-
զումողորմ : ՊԻ՛ Կ ԵԸ, 288—289 :

Օրհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ • Ա՜մէն •
Հայր մեր որ յերկինս ես՝

ԵՂՈԹՎ

ՄԱՆԱՍԷԻ ԹԱԳԱՆՈՐԻՆ :

Տէր ամենակալ՝ Աստուած Աբրահամու՝
Իսահակայ՝ Յակովբայ և զաւակի նոցա ար-
դարոց • ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ :

Որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ և զամե-
նայն զարդ նոցա • ամենակալ :

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո ,
փակեցեր զխորս , կնքեցեր ահաւոր և փառա-
ւորեալ անուամբ քով • ամենակալ :

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց
աւի զօրութեան քո • ամենակալ :

Անբաւ է մեծւայելչութիւն փառաց սրբ-
բութեան քո • սաստիկ է բարկութիւն սպառ-
նալեաց քոց 'ի վերայ մեղաւորաց • անչափ
և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց •
ամենակալ Տէր :

Պառ Տէր բարձրեալ՝ դթած՝ երկայնա-
միտ՝ բազումօղորմ • և զղջանաս 'ի վերայ չար-
եաց մարդկան • ամենակալ :

Պառ Աստուած՝ ոչ եղեր ապաշխարու-
թիւն վասն արդարոցն Աբրահամու՝ Իսա-
հակայ և Յակովբայ՝ որք ոչ մեղան քեզ • ամէն :

Ըյլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւաղ ծովու, և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ Տէր”:

Չեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից՝ ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ”:

Կորացեալ եմ ես ի բռնութենէ կապանաց երկաթից, և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ամենակալ”:

Բարկացուցի զսրտմտութիւնս և զչար աւաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր և բազմացուցի զցասումս անձին իմոյ. ամենակալ”:

Եւ արդ Տէր՝ խոնահեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ՝ և հայցեմ ի քաղցրութենէ քում մէ. ամենակալ”:

Մեղայ Տէր՝ մեղայ՝ և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ”:

Ըղաչեմ և խնդրեմ ի քէն՝ Թող ինձ Տէր՝ Թող ինձ. և մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ”:

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ Տէր. և մի յիշեր զչարիսն իմ. և մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ”:

Օ ի դու Ըստուած՝ Ըստուած ապաշխարողաց ես. և յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո, որ անարժան եմ. ամենակալ”:

Կեցուցես զիս ըստ բազում օղորմութեան

քում, և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս
կենաց իմոց • ամենակալ” :

Օ քեզ Տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք
երկնից • և քո են փառք յաւիտեանս • Ամէն :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ •
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտեան” :

Աղաչեմ և խնդրեմ ’ի քէն Տէր՝ թող
ինձ զմեղս իմ :

Բազում ողորմ Տէր՝ ողորմեալ ինձ :

Աստուած՝ քաւեալ զիս զմեղաւորս ’ի մե-
ղաց : և կեցո՛ :

Արարիչ իմ և յոյս՝ Աստուած, գթեալ յիս
’ի մեղուցեալ ծառայս • և ողորմեալ ինձ բազ-
մամեղիս :

Ամենօրհնեալ Սրբունի՛ և միշտ կոյս Աստ-
ուածածին Սարիամ • բարեխօսեալ առ Տէր
վասն մեր մեղաւորիս :

Ամենայն սուրբք Աստուծոյ՝ բարեխօսե-
ցէք առ Հայր ’ի յերկինս վասն մեր մեղա-
ւորացս :

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ անոխակալ՝ ըն-
կալ զաղաչանս մեր, զի՛ի քեզ են ապաւինեալ
անձինք մեր :

Յաղթող զօրութեամբ սուրբ և կենդա-
նարար և պատուական խաչիւ քո Տէր՝ պահ-
պանեալ զմեզ :

Առաքեն Տէր զհրեշտակ խաղաղութեան
քո՝ որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի
տուէ և 'ի գիշերի :

Եւ մարդասիրութեամբ քով յիշեալ զմեզ
Տէր՝ յիշեալ զմեզ , յորժամ դաս արքայու-
թեամբ քով , և ողորմեալ մեզ :

ՎԵՐՈՒՑ

Եկեալքս 'ի խոստովանութիւն ապաշխա-
րութեան՝ Հաւատով զյոյս միածնի Որդւոյն
Աստուծոյ գիցուք 'ի սիրտս մեր , խնդրե-
լով 'ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն
յանցանաց մերոց : Այսինքն զի նա ինքն է նա-
խախնամօյն Աստուած յաւիտենական . որ
եկն կամաւ Հօր 'ի փրկել զարարածս . և ա-
սաց՝ զինքն լինիլ քաւիչ մեղաւորաց , յոյս
ապաշխարողաց , շնորհելով զհանգիստ աշ-
խատելոց , ընդունելով զծանրաբեռնեալքս
և զտաժանեալքս մեղօք յապաշխարութիւն
քաւութեան : Արդ՝ եկայք ամենեքեան խո-
նարհեալ անձամբք՝ բեկեալ սրտիւք անկցուք
և լացցուք առաջի Տեառն արարչին մերոյ .
զի անցուցէ 'ի մէջ զցասուձն պատուհասի
յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւ-
րով : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր . կեց՛
և ողորմեալ :

ԱՂՕԹ՝Ք

ՏէՐԱստուած փրկութեան մերոյ՝ որ ողորմածդ ես և գթած . երկայնամիտ բազումողորմ , և զղջանաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան . որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին , այլ զգառնալ նորա 'ի չար ճանապարհէն և զկեանք : Դու Տէր՝ առատ ողորմութեամբքով մխիթարեա՛ զճառայսս քո . և տո՛ւր սոցա տեղի ապաշխարութեան : Հաշտեա՛ մարգասիրութեամբ քով . և արա՛ զսոսա անդամն եկեղեցւոյ քում սրբոյ : Որպէս զի առողջացեալք հոգւով խոստովանութեամբ և ապաշխարութեամբ մտցեն յեկեղեցի քո սուրբ : Եւ ընդ ժողովրդեան քում , քեզ հանցեն զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեա՛ :

ՍԱՂՄՈՍ

ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ ԵՒ ՍՅԼՈՑ ԱՒՈՒՐՑ ՊԱՀՈՑ

Է՛ . **Բ**անից իմոց ո՛ւնկնդիր Տէր , և 'ի միտ առ զաղապակ իմ :

'Եւայեա՛ 'ի ձայն աղօթից իմոց , թագաւոր իմ և Աստուած իմ :

Ես զքեզ ազաճեմ Տէր , ընդ առաւօտս

լուիցես ձայնի իմում . ընդ առաւօտս պատ-
րաստ եղէց , յանդիման լինիլ առ քեզ :

Ոչ թէ դու Աստուած կամիս զանօրէնու-
թիւն , և ոչ բնակին առ քեզ չարք , և ան-
բէնք մի բնակեսցին առաջի աչաց քոց :

Ատեցեր զայնոսիկ , ոյք գործեն զանօրէ-
նութիւն , կորուսանես զամենեսեան ոյք խո-
սին զսուտ :

Օ այր արիւնհաւիւ և զննիգաւոր՝ պիղծ
առնես դու Տէր . այլ ես ըստ բազում ողոր-
մութեան քում մոից 'ի տուն քո , և երկիր
պագից 'ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո :

Տէր՝ առաջնորդեա՛ ինձ յարդարութեան
քում վասն թշնամեաց իմոց . ուղիւ արտ
առաջի իմ՝ զճանապարհս քո :

Օ ի ոչ գոյ 'ի բերանս նոցա ճշմարաու-
թիւն , և սիրտք նոցա նանրեալք են :

Որպէս գերեզմանք բաց են կոկորդք նոցա .
և լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն :

Դատեա՛ զնոսա Աստուած՝ զի անկցին 'ի
խորհրդոց սրտից իւրեանց . ըստ բազում ամ
բարշտութեան նոցա՝ մերժեա՛ զնոսա . զի
գործնացուցին զքեզ :

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ
են 'ի քեզ . յաւիտեան ցնծասցեն , և բնա-
կեսցիս դու 'ի նոսա :

Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո՝

զի օրհնեսցես դու զարդարն . Տէր որպէս
զինու հաճութեամբ քո պսակեցեր զնոսա :

Եւ քաջ առաւօտու ողորմութեամբ քով ,
ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս
կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս
խոնարհ արարեր զմեզ , և ամացն՝ յորս տե-
սաք զչարհարանս :

Հայեա՛ Տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գործս
ձեռաց քոց , և առաջնորդեա՛ որդւոց նոցա .
եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ 'ի վերայ մեր :

Օ գործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա՛ 'ի
մեզ Տէր . և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛
մեզ :

'Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր . Տէր՝
լուր ձայնի իմում :

Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն աղօթից
իմոց :

Թե՛ զանօրէնութիւնս իմ քննես Տէր ,
Տէր՝ իսկ ո՛ր կարէ կալ առաջի քո . զի՛ 'ի քէն
է քաւութիւն :

Ա՛յ տան անուան քո համբերի Տէր . համ-
բեր անձն իմ բանի քում . յուսացաւ անձն
իմ 'ի Տէր :

'Ի պահէ առաւօտու՝ Քնէ և յերեկոյ . 'ի
պահէ առաւօտու՝ յուսացաւ Խաբայէլ՝ ի Տէր :

'Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում , 'ի

նմանէ է փրկութիւն . և նա փրկեաց զԼա-
րայէլ յամենայն նեղութեանց նորա :

Եւ ի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւ-
նքս քո . զի ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից . զի
առ քեզ Տէր համարձի զանձն իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տէր . զի ըդ-
քեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո՛ ինձ առնել զկամա քո . զի գո՛ւ ես
Լստուած իմ :

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ 'ի
յերկիր ուղիղ :

Մասն անուան քո Տէր՝ կեցուսցես զիս .
արգարութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ
զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ զթշնամիս
իմ . և կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ , զի
ես ծառայ քո եմ :

Լստուած յանուան քում կեցո՛ զիս . և 'ի
զօրութեան քում իրա՛ւ արա ինձ :

Լստուած լճւր աղօթից իմոց . սնկնդիր
բանից բերանոյ իմոյ :

()տարբ յարեան 'ի վերայ իմ , և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ . և ոչ համարեցան ըդ-
քեզ Լստուած առաջի իւրեանց :

Լնա՛ Լստուած օգնական իմ . և Տէր ըն-
դունեօղ հոգւոյ իմոյ :

նաց՝ անջընդդիմեաց 'ի հրեղինաց . ընդ նոսին որդիք լուսոյ՝ ամբ օրհնութիւն իբրեւիկ Լուսոյն :

Բազմաշեռայ հոյլք Քրոմբէից՝ երեքսըր բաներդ Որոմբէից . ամթռք անեղ Լստուածութեանն՝ համաճոյ իբրորդութեանն . բարեխօս լերովք առ Տէրվասըն մակնկանց իկեղեցւոյ . ընդ նոսին որդիք՝ :

Գե՛րադոյն իշխանութիւնք՝ և անփոփոխ միշտ Տէրութիւնք . ամշողութիւն սուրբ զօրութիւնք՝ 'ի յաճախին փառաւորութիւն . ամզաչեցէք զՏէրն ողորմած՝ անտես չա՛ննել զգործը՛ս ձեռացն . ընդ՝ :

Պա՛սք անմարմնոյն պե՛տութեանց՝ հրշապակա՛ պետքք բա՛րձրութեանց . հո՞ գիք հրեղէ՛նք և սպա՛սաւորք՝ հրեշտակաց զինուորութիւնք . մա՛ղթեցէ՛ք զՏէ՛րն տերանց՝ վասը՛ն մա՛րդկան երկրա՛ւորաց . ընդ նոսին որդիք լուսոյ՝ :

Ի՞րկնաւորաց գասուց վերնոյ՝ օրհնա՛ բա՛նից քոց զո՛ւարթնոյ՝ : քա՞ղցրասցի՛ն առ քե՛զ զըթ՛ած՝ օրվա՛սը՛ն մեր ձայն մա՛ղթանաց . զո՞րս և տայցե՛ս մեզ պա՛հապա՛ն՝ յայսը՛մ հե՛տէ մինչ 'ի վախճա՛ն . ընդ նո՛ր :

Օ օրութեանց և Տէրութեանց իշխանութեանց և պետութեանց . և ամենայն անուանելոց՝ որ ի յերկինս պաղատանօք . ընկալ Քրիստոս ուրախութեամբ՝ զմեզ յօր մահու և յաճութեան . ընդ նոսրն օրնեկ չողո՞ղլ ըզքեզ ընդ չօր փառաբարեւելո՞ղլ :

ՎԱՅՆ

ԵՐՐՈՐԻ ԱՒՈՒՐ ԱՐԱՐՁՈՒԹԵԱՆՆ

ԵՒ ՎԱՅՆ

ԵՐՐՈՐԻ ԴԱՐՈՒՆ

ԵՒ

Ի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՅԻԶՆ :

ԵՐԵՔԸԱԲԹԻ

ԳԸ . Ի յօականն Բանն ո՛ր ընդ չօրն արա՛ր չա՛կից և հա՛մազօ՛ր . յե՛րրորդ աւո՛ւր զըն՛ւրսըն զատո՞յց՝ ըզբոյսս և՛ զտո՛ւնկըս բը՛ղ խեցոյց . ի՞սկ ի յերրօ՛րդ դարո՛ւն դար ձեա՛լ զըն՛ւրսըն հե՛ղեղ ցամա՛քեցոյց՝ զի՞ոյ տապանա՛ւն իւր ա՛պրեցոյց՝ ըզկենդա՛նեաց սեռս ա՛ճեցոյց . տո՛ւք օրհնութի՛ւն անձա՛ւ լուսոյն , չօր և՛ Ո՛րդւոյ և սո՛ւրբ չո՛ղլ-ւո՞յն :

Ընդ ծառոց երկրի՛ զդալեա՛ց տընկեա՛ց՝

և՛ ը՛ղտո՛ւնկըս խմա՛նալեաց . զհն՞դեզ մեղա՛
ցըն ցա՛ծուցեա՛լ՝ զդասս ար՞դարոց բազ
մա՛ցուցեա՛լ . յո՞րոց և մե՛ծն 'ի ծնո՛ւնդս
կանա՛նց՝ միջնո՞րդ շնո՛րհաց և օ՛րինաց .
տո՞ւլք օրհնուԹի՛ւն անձա՛ռ՝ :

Թա՛գաւորի՛ն երկեի՛ց զինուո՞ր՝ արքայ՝
ո՛ւԹեանն աւե՛տաւոր . խը՞նդրեա՛ գընե՛լ
ելս 'ի՛սրտի՞ առ 'ի՛ հո՛վաէս տըրամա՛կսնէ՛ .
յո՛ւԹտեալ աեղի՛ն Տէրո՛ւնակա՛ն՝ 'ի խո՛ս
տա՛ցեալն որդւո՛ց մարդկա՛ն . տո՞ւլք օրհ՛ :

Ժա՛ռանգին Հօ՛ր սպա՛ստաւո՞ր՝ և յա՛ր
գա՛նտէ երկը՛րպագօ՛ղ . կա՞րապե՛տ և Ս՛ր՝
կը՛րտի՞չ՝ այնմ ո՞ր մե՛ղաց մերո՛ց քաւի՛չ .
լե՞ր բարեխօս առ նո՛յն գըԹա՛ծ՝ ջընջե՛լ
ը՛գգիր մեր յա՛նցանաց . տո՞ւլք օրհ՛ :

'Ի՞ Հօրէ՛ լոյս ծա՛գեցա՞ր՝ մեռեա՛լ բնո՛ւ
Թեանս կենդա՛նարա՛ր . տո՞ւլքեցե՛ր յա
ռա՛ջընԹա՛ց՝ սուրբ զէ՛նփհա՛նէս քարո՛ղ
կենաց . սո՞րին հայցմա՛մբն ամե՛նակա՛լ՝
զպաղա՛տանըս մե՛ր ընկա՛լ . տո՞ւլք օրհ՛ :

Ի՞ ռուսաշաւի՛ղ յերկի՛նս ելի՞ն՝ հողա՛նի՛լ
Թեայ սուրբ հրե՛շտակի՛ն . տո՞ժանացո՞ ըզ
մե՛զ նորի՞ն՝ նեղ և՛ ա՛նձուկ ճանա՛պար
հի՛ն . զի՛ հետեօ՛ղ գալո՛վ նորի՞ն՝ Հօր

քո՝ վե՛րին օթե՛ր վանի՛ն . և՞ երգեսցո՞ւք
բնդ ե՛րջանկա՛ցն՝ որդւո՛ց լո՛ւսոյ քե՛զ
եթե՛րդ փա՛ռա՛յլ՝ ց :

—
ՎԱՍԵ

ՁՈՐՈՐԴ ԱՒՈՒՐ ԱՐԱՐՁՈՒԹԵԱՆՆ

ԵՎ ՎԱՍԵ

ՁՈՐՈՐԴԻ ԴԱՐՈՒՆ

ԵՎ

ԱՒԵՏԵԱՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ :

ՁՈՐԵՔԱԲԹԻ

ԴԱՆ . Խա՛ւարն անդո՛յ և սկը՛ղբնածի՛ն՝ Հա
լա՛ծե՛ցաւ յօրն ա՛ռաջի՛ն . լոյսն այն պայ
ծա՛ռ յօր չո՛րբորդի՛ն՝ յարե՛զա՛կան նիւթ
հա՛ւաքեա՛լ . լո՛ւսինն՝ ի ախ՛ պլուսո՛յ ստեղ
ծեա՛լ՝ և ա՛ստե՛ղաց պարք յօ՛րինեա՛լ .
ո՞րով օրհնի՛ ստեղծօ՛ղն էի՛ց՝ ի բա՛նա՛ւսր
պաշտօ՛նէի՛ց :

Պա՛ծկեալ խորհո՛ւրդըն ծա՛նուցա՛ւ՝
չորրո՛րդ դա՛րուն Խաա՛հակա՛ւ . ի՞նչ չոր
բորդ օ՛ր դարձեա՛լ հրեշտա՛կն՝ ետ դաւե՛
տիսըն կո՛ւսակա՛ն . Թէ՞ լոյսն որ մ՛չ բո
վա՛նդակի՛ն՝ ի քե՛ն մա՛րմնով պարո՛ւնակի՛ն .
յո՞ր օրհնեցա՛յք ազգք ե՛րկրածի՛նք՝ տա՛ւք
օ՛րհնո՛ւթիւն պլաղո՛յ կո՛ւսի՛ն :

Կո՛ւսին նախնւոյ մօրն Ե՛ւայի՛ յորմէ՛
Լ՛իզամբն հի՛ն պարտի՛ . բա՛րձան անէ՛ ծաքն
տը՛րտմակա՛ն . քո՛սուրբ ծն՛ընդեամբ կո՛յս
Ս՛ա՛րիա՛մ . ա՛ղաչեա՛ զքո մի՛ածի՛նն՝ Թո
ղո՛ւլ լ՛ղմիղս որդւո՛ց նոցի՛ն . յո՛ր օրհ՛ :

Հա՛րան ընծայեա՛լ յե՛րկրէ՛ յերկի՛նս՝
յոր հա՛մբա՛ւնամք առ քե՛զ զհոգի՛ս . յօ՛ր
լըսելո՛յ քո զա՛ւետի՛ս՝ խնդրեա՛ լի՛նել մեզ
լը՛սելի՛ս . զձա՛յն աւետեա՛ց քո մի՛ածնի՛ն՝
եթէ՛ ե՛կայք օրհնեա՛լք Հօր ի՛մ . յո՛ր
օրհնեցա՛յք ազգք ե՛րկրածի՛նք՝ տո՛ւք օ՛րհ
նո՛ւթիւն պըտղո՛յ կո՛ւսի՛ն :

Զա՛յնիւ առ քե՛զ Տէր պա՛ղատի՛զք՝ և
ա՛ռա՛ջի քո ա՛նկանի՛մք . ա՛ղաչանօք Լ՛իստ-
աւածածնի՛ն՝ շիջս՛ի՛ մէնջ ըզբո՛ց հոցի՛ն .
տո՛ւր արտաոռօ՛ք զմեղը՛ս ջընջե՛լ՝ և վե՛
րը՛ստին զմեզ նո՛րոգե՛լ . յո՛ր օրհ՛ :

Ղե՛կազա՛ր ճարաա՛րապե՛ա՝ անցե՛ր լ՛նդ
ծով կենցա՛ղս անհե՛տ . վե՛րաբերեա՛ ընդ
Պե՛տրո՛սի զմեզ ՚ի յա՛լեաց մեղա՛ց ծովէ՛ս .
պա՛ղատանօք գերա՛գունի՛ն անապա՛կան
քում ծը՛նողին՝ . յո՛ր օրհնեցա՛յք ազգք
ե՛րկրածի՛նք՝ տո՛ւք օ՛հնո՛ւթիւն պըտղո՛յ
կո՛ւսի՛ն :

ՎԱՍՆ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԻ ԱՌՈՒՐ ԱՐԱՐՁՈՒԹԵԱՆՆ

ԵՒ ՎԱՍՆ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԻ ԴԱՐՈՒՆ

ԵՒ

Ի ՍՈՒՐԲ ԱՌԱՔԵԱԼԱՍՆ ԲԵՐԻՍՏՈՍԻ :

ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ

ԵՇ. Ո՞ւրապայտեալ Լ Լա՛նն 'ի՛ Հօ՞րէ՛
յօր հինգերո՛րդն հրա՛մայէ՛ . բը՛ղլեւ Ի՛
ջրո՞ց սեռս կա՛յտառաց՛ և թե՛ւա՛նորս օղա՛/
կանաց . Ի՞նչ 'ի գարն՛ն հինգ մը՛կըրտի՞ն՝
յամպն և՛ 'ի ծոփն Խարայէ՛ Լ հի՛ն . տա՞ցուք
հրաշի՛ց ներգո՛րծողի՞ն՝ պատի՛ւ և՛ փառս
անե՛ղ բա՛խի՞ն :

Ս՞ա՞քբապէ՛ս օրի՛նա՛կի՛ առա՛քելոցն
Բա՛ստս . ո՞րք 'ի ծովէ՛ն Տիբե՛րական՝
'ի յե՛րկնայի՛նսն կո՛չեցա՛ն . ա՞նցին ընդ
ծո՛ղ աշխա՛րհական՝ և 'ի հո՛գին մըկը՛ր
տեցա՛ն . տա՞ցուք հրաշի՛ց ներգո՛րծողի՞ն՝ :

Յօ՛ւրախութի՛ւնսն անդրա՛ւական՝ 'ի
հա՛րսանիսն անա՛պական . զձե՛զ առաքեա՞ց
Հայրը՛ն փառաց՛ հրաւի՛րա՛տուք տըրտմա՛/
կանաց . սո՛ւրբ հարսանեա՞ցն այն հա՛յցե
ցէ՞ք ընդ ձե՛զ լի՛նեւ մեղ պա՛րակից . աա՛ .
'Երոգո՞ղք տիե՛ղերաց՛ 'ի նախա՛հօրն

յա՛նցանայ . նո՞րափեռա՛ւր զարգա՛րեցի՞ք .
 զյիշե՛ղեցիս հեթա՛նսսայ . ալա՞ղառեցէ՛ք
 առ նո՛յն դըթա՛ծ . զմեզ նո՞րո՛գեւ 'ի հնո՛յ
 մեղաց . տա՛ցո՛ւք հրաշի՛ց :

Ըն՞ծող էի՛ցըս հա՛մայնի՛ց . արա՛րածոց
 'ի յա՛նգոյից . նոյն շինեցե՛ր զյիշե՛ղեցի՛
 վէմդ 'ի՛ վերայ վիմի՛ն բանի՛ . ընդ եդեալ
 հիմն՝ Լնս 'ի նո՛ր Սի՛ոն . ըզմե՛զ յո՛գեա՛ն շին
 մա՛մբ 'ի նոյն . տա՛ցո՛ւք հրաշի՛ց :

Ո՞ւրախացա՛ւ գնացի՛ւք գետո՛ց . քաղա՛ք
 'ի՛ քէն շինեա՛լ Քի՛սի . յո՞րմէ վըտա՛կք
 շնորհա՛ց հոսե՛ն . զոգի՛ս մարգկա՛ն առո՛գա
 նե՛ն . ա՛րբո՛ւ և զմե՛զ 'ի ջրո՛յն կենա՛ց . հայց
 մա՛մբ շո՛ղւոյն մատը՛ւռւտկաց . զի՞ բանա
 Լո՛ր երկի՛րբս քո՞ . պըտղա՛բե՛րի 'ի փախ՛բ
 ա՛լը՛ւ քո՞ :

—
 ՎԱՅՆ

ՎԵՑԵՐՈՐԻ ԱՒՈՒՐ ԱՐԱՐՁՈՒԹԵԱՆՆ

ԵՒ ՎԱՅՆ

ՎԵՑԵՐՈՐԻ ԴԱՐՈՒՆ

ԵՒ

'Ի ԽԱՉԵԼՈՒԹԻՒՆՆ ԳՐԻՍՅԱՍԻ :

ՈՒՐԲԱԹ

ՈՒՐ . Չը՛հանգուրժեա՛լ բնութե՛ամբ բար
 Լոյն՝ ունի՛լ մի՛այն զանճա՛ւ բարի՛ն . ա՛յլ

ստեղծեալ մա՛րդ յիւր պա՛տկերի՞ն՝ 'ի վե՛
ցե՛րորդն առա՛ւօտի՛ն . և՞ 'ի յերրո՞րդ ժամ
զէ՛րդածի՞նն՝ 'ի յօ՞գնո՛ւթիւն ետ չո՞ղած
նի՛ն . զո՞րս 'ի դբախտի՛ն եզ վա՛յելե՞լ
բայց 'ի պլ՛տղոյն մահո՛ւ ակ՛րդե՞լ :

Պա՞պանձեա՛լ առ դա՛տողի՞ն՝ յետ յա՛ն
ցանացն Լ՛դա՛մըն չի՛ն . զկի՞նքն պատճա՛ռ
եզեա՛լ խարմա՞նն՝ և կի՛նքն զօճըն դա՛ւա
ճա՛ն . որով երկի՛րս այս ա՛նիծա՞ն՝ փուշ և՛
տա՛տասկ 'ի սմա բուսա՛ւ . վը՛ճիւ մահո՛ւ
մարդո՛յն տուա՞ն՝ դառնա՛լ 'ի՛ չող ուստի՛
ստե՛ղծա՞լ :

Սը՛նջել փութա՛յր Հայրը՛ն փառա՞ց՝ ըզ
դի՛ր պա՛րտեաց մեր յա՛նցանաց . ո՞րով
զգեցա՛ւ Որդի՛ն գը՛թած՝ 'ի վե՛ց դա՛
բուն զմարմի՛ն մեղաց . Հօ՞ր հաճութեա՛մբ
'ի մա՛չ խաչի՞ն՝ եկը՛ն կա՛մաւ 'ի յո՛ւրբա
թի՛ն . գա՛ռըն զենա՛ւ 'ի չի՛ն զտակի՞ն՝ փո
խա՛ն դա՛ւանցն օ՛րի՛նախ՛կի՞ն :

Ուա՞հիւ լուսո՞յ պատուի՛րանի՞ն՝ արգա՛
րո՛ւթեան ճանա՛պարհի՛ն . բա՞րձրանալո՞վ
քո 'ի՛ խաչի՞ն՝ բարձրացո՞ւցեր զմեզ . 'ի՛
յերկի՛նս . քո՞ անպատո՞ւմ խոնա՛րհու
թեա՞մբդ և կա՛մա՛ւոր խա՛չելութեա՛մբ .

Հաշտեալ ընդ մեզ Տէր գըթութեամբ՝ և
թագ ըղմիկո ողորմութեամբ :

Սոսկալից և Սերովբէից՝ և անաւորադ
Քրովբէից. խոնարհեցաւ ի չաբչարանս՝
չարչարելի բնութեամբ մարդկան. 'ի խա
չին զմեզս սպանե՞ր՝ և զդատանք մա՛
հու լուծե՞ր . Հաշտեալ ընդ մեզ Տէր գըթ
թութեամբ՝ և թագ ըղմիկո ողորմութեամբ :

Սէփօնապետ ընդմեջ էից՝ և անաւ
րիչըդ բոլորից . յորժամ ծագե՛ս խաչի՛դ
նըշան՝ 'ի գալըստեան քոյ մի՛ւսանդամ .
զերկրպագո՛ւս այժմ հա՛ւատո՞վ՝ լուսա՛ւո՛
րեալ նորի՛ն լուսո՛վ . զի՞ համաձայն խաչա՛դ
գեցիցն՝ ըզբեզ օ՛րհնեմք յա՛ւի՛թ տե՛նի՛ց :

—
ՎԱՅՆ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԻ ԱՒՈՒՐ ԱՐԱՐԱՌԻԹԵԱՆՆ

ԵՒ ՎԱՅՆ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԻԻ ԴԱՐՈՒՆ

ԵՒ

ԴԻԻՐՀՈՒՐԻ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆՆ :

ՀԱՐԱԹ

ՀՐ . Տէ՛րն յետ ստեղծման արա՛րածո՞ց՝
հանգեալ յեօթն օրն 'ի՛ գործո՞ց . այն որ
հանգի՛ստ աշխատելո՞ց՝ և կամբը՛ն գործ

է՛ եղերո՛ց . ո՞ւստի ե մե՛ շոյս հա՛տատուն՝
եա հա՛նգը՛ստեամբն շա՛րաթո՛ւն . թէ՞
աստ գործե՛լ զգործս [Ն՛ստուծո՛յ]՝ անդ էն՝
հա՛նգչիլ ընդ [Ն՛ստու՛ւծո՛յ] :

Բա՛րունաբա՛ր վարդա՛պետի՞մք՝ յորի՛նա՛վ
կէ Տեառն խրատի՛մք . ո՞ր 'ի յերկրո՞րդ ա-
բա՛րչու[թեա՛նն]՝ յետ կա՛տա՛րման տնօրէ՛
նութեա՛նն . յեօ՞թներո՞րդ օր հա՛նգըս
տեա՛ն՝ իջեա՛լ մա՛րմնովն 'ի գե՛րեղմա՛ն .
զկա՛պեալ հոգի՛սըն վե՛րածեա՛ց՝ զանա՛նց
հա՛նգխտըն պա՛տրա՛խտե՛աց :

Ցո՞ղդ ո՞ր 'ի քո՛յդ կողէ՛ցողեա՛լ բըժը՛նչե՛ս
ցէ ըզհա՛նդուցեա՛լսն . ի՞ջցէ 'ի հո՞ղ մա
հո՛ւնոցի՛ն՝ ե բո՛ւսո՛ւսցէ յօրը՛ն վերջի՛ն .
կե՛նդանաբա՛ր ձայնի՛ւրդ քո՞՛ կոչեա՛ղնո՛ւս
'ի կեա՛նըս քո՛ . ե՞՞ դասեցո՞ ընդ ա՛րդարո՛ցն
երգե՛լ քե՛զ փառս ընդ զո՛ւա՛րթնո յն՝ :

Ի՞նչեալ զբնութի՛ւնս կենա՛ց ունօ՞ղ՝
դարձո՛յց յանցանքն 'ի մա՛հու հո՛ղ . ի՞սկ ան
մահի՛դ մեռե՛լու[թի՛ւն] շնորհեա՛ց դա՛րձեալ
զանմա՛հութի՛ւն . զո՞րս են ընդ քե՛զ թա
ղեա՛լ մահուա՛մք՝ աւա՛զա՛նին միկըրտու
թեա՛մք . յա՛րճ ընդ քե՛զ քոյի՛ն փառօ՞ք՝
արեգա՛կան նըմա՛ն լո՛ւսո զ :

Փայլելն արդա՛րքն յարքա՛յրութեա՛նն՝ և
Ճը՛գնա՛ւորքն 'ի՛ Հա՛նդըստեա՛ն . մա՛րտի
րո՞սքըն պը՛սակի՛ն՝ և կո՛ւսա՛նաց լապտե՛րք
վառի՛ն . դա՛սեցո՛՜ Տէ՛ր ընդ նոսի՛ն՝ որք
դքե՛զ լստո՛ւած խոստո՛վանի՛ն . ա՛րդա
րութեա՛մբ մի՛ դա՛տեսցի՛ն՝ այլ դը՛թմե՛
թեամբ քո քա՛ւեի՛սցի՛ն :

Վո՞ անպատճա՛ր խոնա՛րհութեա՛մբդ՝ որ
թա՛կե՛ցար մե՛ռելութեա՛մբ . և՞ յարու
ցե՛ր յո՛րդւո՛ց մարդկա՛ն՝ որք Հա՛ւատո՛վ
'ի քե՛զ անկա՛ն . յա՛րո՛ և զմե՛զ արդա՛րու
թեա՛մբ՝ և զնը՛նջե՛ցեալն ողո՛րմութեամբ՝ .
զի՞ կենդանեա՛նցըս բե՛րանո՞վ տացի՛ն քե՛զ
փառս ընդ Հօ՛րէ՛ր Հո՛րդւո՛վ :

ՄԵԳԹԱՆՔ

ՊԱՀՈՑ

Յե՛ք Աբուլու՛սն երգո՛յն :

Խաչքոնդիցի մեզ ապաւէն Տէր ԵՍՈՒՍ .
յորժամ երևիս փառօք Հօր ընդ ամպս լու
սաւորս : Եայնժամ մեք մի ամաչեսցուք յու
սացեալքս 'ի քեզ . այլ զօրութեամբ քով մե
ծաւ բերկրեսցուք ընդ աջմէ քումմէ՝ որպէս
զորդիս լուսոյ և որդիս տունջեան :

քո՝ վե՛րին օթե՛ր վանի՛ն . և՞ երգեսց՞ւք
բեզ Ե՛րջանկա՛ցն՝ որդւո՛ց լո՛ւսոյ քե՛զ
Ե՛րբ քգ փա՛ռա՛յմ՝ ց :

— ♦ —
ՎԱՍՆ

ՉՈՐՈՐԻ ԱՌՈՒՐ ԱՐԱՐՉՈՒԹԵԱՆՆ

ԵՎ ՎԱՍՆ

ՉՈՐՈՐԻ ԴԱՐՈՒՆ

ԵՎ

ԱՌԵՏԵԱՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ :

ՉՈՐԵՔԱԲԹԻ

ԴԸ . Ի՛յա՛ւարն անգո՛յ և սկը՛ղբնածի՛ն՝ Հա
լա՛ծե՛ցաւ յօրն ա՛ւաջի՛ն . լո՛յսն այն պայ
ծա՛ւ յօր չո՛րբորդի՛ն՝ յարե՛գա՛կան նիւթ
Հա՛ւաքեա՛լ . լո՛ւսինն՝ ի տի՛ պլուսո՛յստեզ
ծեա՛լ՝ և ա՛ստե՛ղաց պարք յօ՛րինեա՛լ .
ո՛րով օրհնի՛ ստեզծօ՛ղն էի՛ց՝ ի բա՛նա՛ւոր
պաշտօ՛նէի՛մ՝ ց :

Պա՛ծկեալ խորհ՛ւրդըն ծա՛նուցա՛ւ
չորբորդ գա՛րուն Իսա՛հակա՛ւ . ի՞նչ
բորդ օ՛ր դարձեա՛լ հրեշա՛կն՝ ետ դաւե՛
տիսըն կո՛ւսակա՛ն . թէ՞ լոյսն որ օ՛չ բո
վա՛նդակի՛ն՝ ի քէ՛ն մա՛րմնով պարո՛ւնակի՛ն .
յո՞ր օրհնեցա՛յք ազգք ե՛րկրածի՛նք՝ տո՛ւք
օ՛րհնո՛ւթիւն պլաղո՛յ կո՛ւսի՛մ՝ ց :

Կո՛ւսին նախնեւոյ մօրն Ե՛ւաջի՛ յորմէ՛
Լի՛ղամբն հի՛ն պարտի՛ . բա՛րձան անէ՛ծքն
տը՛րտմակա՛ն . քո՛ սուրբ ծն՛ընդեամբ կո՛յս
Մա՛րիամ . ա՛ղաչեա՛ զքո մի՛ածի՛նն՝ Թո
ղո՛ւլ լի՛ղմիղս որդւո՛ց նոցի՛ն . յո՞ր օրհ՛ :

Հա՛րան ընծայեա՛լ յե՛րկրէ՛ յերկր՛նս՝
յոր հա՛մբա՛ռնամք առ քե՛զ զհոգի՛ս . յո՞ր
լըսելոյ քո զա՛ւետի՛ն՝ խնդրեա՛ լի՛նել մեզ
լը՛սելիս . զձա՛յն աւետեա՛ց քո մի՛ածնի՛ն՝
եթէ՛ ե՛կայք օրհնեա՛լք Հո՛ր ի՛մ . յո՞ր
օրհնեցա՛յք ազգք ե՛րկրածի՛նք՝ տա՛ք օ՛րհ
նո՛ւթիւն պըտղո՛յ կո՛ւսի՛ն :

Զա՛յնիւ առ քե՛զ Տէր պա՛ղատի՛սք՝ և
ա՛ռա՛ջի քո ա՛նկանի՛մք . ա՛ղաչանօք Լի՛սա-
ռաժաժանի՛ն՝ շիջո՛ ի՛ մէնջ ըզըո՛ց հոցի՛ն .
տո՛ւր արտառուօ՛ք զմեղը՛ս ջընջե՛լ և վե՛
րը՛ստին զմեզ նո՛րոգե՛լ . յո՞ր օրհ՛ :

Ղե՛կավա՛ր ճարաա՛րապե՛ն՝ անցե՛ր լի՛նդ
ծով կենցա՛ղս անհե՛տ . վե՛րաբերեա՛ ընդ
Պե՛տրո՛սի զմեզ ի՛ յա՛լեաց մեզա՛ց ծովէ՛ս .
պա՛ղատանօք գերա՛դուհի՛ն անապա՛կան
քում ծը՛նողին՝ . յո՞ր օրհնեցա՛յք ազգք
ե՛րկրածի՛նք՝ տա՛ք օ՛հնո՛ւթիւն պըտղո՛յ
կո՛ւսի՛ն :

ՀԱՅՏՆ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԻ ԱՌՈՒՐ ԱՐԱՐԶՈՒԹԵԱՆՆ

ԵՒ ՀԱՅՏՆ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԻ ԴԱՐՈՒՆ

ԵՒ

ԴՆ ՍՈՒՐԲ ԱՌԱՔԵԱԼՍՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ :

ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ

ԵՇ. Աճադայթեա՛ւ Լ Բա՛նն 'ի՛ Հօ՛րէ՛ .
յօր հինգերո՛րդն հրա՛մայէ՛ . բըղխել 'ի
ջրո՞ց սեռս կա՛յտառա՞ց՝ և թե՛ա՛ւորս օգա՛
կանա՞ց . ի՞սկ 'ի դարո՞ւն հինգ մը՛կրբտի՞ն՝
յամա՛ն և՛ 'ի՛ ծովն Խսրայէ՛ւ Հի՛ն . տա՞ցո՛ւք
հրաշի՞ց ներգո՛րծողի՞ն՝ պատի՛ւ և՛ փառս
անե՛ղ բա՛խնի՞ն :

Ս՝ա՞քբապէ՛ս օրի՛նա՛կի՛ առա՛քե՛լոցն
Քրի՛ստոսԻ՛ . ո՞րք 'ի ծովէ՛ն Տիբե՛րակա՞ն՝
'ի յերկնայի՛նսն կո՛չեցա՛ն . ա՞նցին ընդ
ծո՛ղ աշխա՛րհակա՞ն՝ և 'ի՛ հո՛գին մեկը՛ր
տեցա՛ն . տա՞ցո՛ւք հրաշի՞ց ներգո՛րծողի՞ն՝ :

Յո՛ւրախութի՛ւնսն անդրա՛ւակա՞ն՝ 'ի
հա՛րսա՛նին անա՛պակա՛ն . զձե՛զ առաքեա՞ց
Հայրը՛ն փառա՞ց՝ հրաւի՛րա՛տուք աբրամա՛
կանա՞ց . սո՛ւրբ հարսանեա՞ցն այն հա՛յցե
ցե՞ք ընդ ձե՛զ լի՛նել մեզ պա՛րակից . աա՛ :
'Երոգօ՞ղք տիե՛ղբա՞ց՝ 'ի հա՛խա՛հօրն

յա՛նցանաց . նո՞րախետո՞ւ Լ Գարգա՛րե՛ցի՞ք՝
 ՂԵ՛կե՛ղե՛ցիս հեթա՛նոսաց . պա՞ղատեցէ՛ք
 առ նո՛յն գլթա՛ծ՝ զմեզ նո՛րո՛գե՛լ 'ի հնո՛յ
 մեղաց . տա՞ցո՛ւք հրաշի՛ց՝ :

Հի՛նօղ էի՛ցրս հա՛մայնի՛ց՝ աբա՛րածոց
 'ի յա՛նգոյից . նո՞յն շինեցե՛ր ՂԵ՛կե՛ղե՛ցի՝
 զէմդ 'ի՛ զերայ զիմի՛ն բանի՛ . ը՞նդ եդեալ
 հիմո՛ւնս 'ի նո՛ր Սի՛ոնի՛ն ըզմե՛զ յո՛գեա՛ շին
 մա՛մբ 'ի նո՞յն . տա՞ցո՛ւք հրաշի՛ց՝ :

Ո՞ւրախացա՛ւ գնացի՛ւք գետո՞ց՝ քաղա՛ք
 'ի՛ քէն շինեա՛լ Քի՛ստի՛ս . յո՞րմէ զլտա՛կք
 շնորհա՛ց հոսե՛ն՝ զոգի՛ս մարդկա՛ն առո՛գա
 նե՛ն . ա՛րբս ե զմե՛զ 'ի ջրո՛յն կենա՛ց՝ հայց
 մա՛մբ Հո՛գւոյն մտա՛ր՝ առւա՛կաց . զի՞ բանա
 ւո՞ր երկի՛բս քո՞՝ պըտղա՛բե՛րի 'ի փա՛ր՝
 ա՛լ ը՛ս քո՞՝ :

—
 ՎԱՅՆ

ՎԵՑԵՐՈՐԻ ԱՌՈՒՐ ԱՐԱՐԱՌԻԹԵԱՆՆ

ԵՒ ՎԱՅՆ

ՎԵՑԵՐՈՐԻԻ ԴԱՐՈՒՆ

ԵՒ

'Ի ԽԱՉԵԼՈՒԹԻՒՆՆ ԴՐԻՍՅԱՍԻ :

ՈՒՐԲԱԹ

ՈՒՐ . Չը՛հանդուրժեա՛ւ բնութի՛ամբ բար
 ւո՞յն՝ ունի՛լ մի՛այն զանճա՛ւ բարի՛ն . ա՞յլ

ստեղծեալ մաքուր յիւր պատկերին՝ 'ի վե-
ցե՛րորդն առա՛ւօտին . և՞ 'ի յերրորդ ժամ
դո՛ղածին՝ 'ի յօգնե՛լ թիւն ետ հո՛ղած
նին . զորս 'ի դրախտին եդ վա՛յելե՛լ
բայց 'ի պը՛տողն մահո՛ւ ակ՛րդե՛լ :

Պա՛պանձեալ առ դա՛տողին՝ յետ յա՛ն
ցանացն Ադա՛մըն հի՛ն . զկի՛նըն պատճառ
եդեա՛լ խարմա՛նն . և կի՛նըն զօճըն դա՛ւա
ճա՛ն . որով երկի՛րս այս անի՛ծա՛ն՝ փուշ և՛
տա՛տասկ 'ի սմա բուսա՛ւ . վը՛ճիւ մահո՛ւ
մարդո՛յն տուա՛ն՝ գառնա՛լ 'ի՛ հող ուստի՛
ստե՛ղծա՛ւ :

Սը՛նըն փութա՛յր Հայրը՛ն փառա՛ց ըզ
դի՛ր պա՛րտեաց մեր յա՛նցանա՛ց . ո՛րով
զգեցա՛ւ Որդի՛ն գը՛թա՛ծ՝ 'ի վե՛ց դա՛
րուն զմարմի՛ն մեղա՛ց . Հօ՛ր հաճութեա՛մբ
'ի մա՛հ խաչի՛ն՝ եկը՛ն կա՛մաւ 'ի յո՛ւրբա
թի՛ն . գա՛ռըն զենա՛ւ 'ի հի՛ն զստկի՛ն՝ փո
խա՛ն դա՛ւանցն օ՛րի՛նսկի՛նն :

Ուա՛հիւ լուսո՛յ պատուի՛րանի՛ն՝ արդա՛
րո՛ւթեան ճանա՛պարհին . բա՛րձրանալո՛ւ
քո 'ի՛ խաչի՛ն՝ բարձրացո՛ւցեր զմեզ 'ի՛
յերկինս . քո՞ անպատե՛ւմ խոնա՛րհու
թեա՛մբդ . և կա՛մա՛ւոր խա՛չելութեա՛մբ .

հաշտեալ ընդ մեզ Տէր գըթութեամբ՝ և
թմազ ըզմեղս ողորմոխութեամբ :

Սոսկալիք Սերովբէից՝ և անաւորադ
Քրովբէից. խոնարհեցաւ ի չարչարանս
չարչարելի բնութեամբ մարգկան. 'ի խա
չին զմեղս սպանեց՝ և զդաւաճեալ մա
հու լուծեց. հաշտեալ ընդ մեզ Տէր գըթ
թութեամբ՝ և թմազ ըզմեղս ողորմոխ
ութեամբ :

Սէփօհազոյն բնութեանց էից՝ և անբա
րիչք բոլորից. յորժամ ծագեալս խաչի գ
նըչան՝ 'ի գալըստեան քոյ միւսանգամ.
զերկրպագս ևս այժմ հաւատով՝ լուսաւո
րեան նորին լուսով. զի համաձայն խաչազ
գեցիցն՝ ըզգեզ օրհնեմք յանիմեալսն :

—
ՎԱՍՆ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԻ ԱՒՈՒՐ ԱՐԱՐԱՌԻԹԵԱՆՆ

ԵՒ ՎԱՍՆ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԻԻ ԴԱՐՈՒՆ

ԵՒ

ԴԻԻՐՀՈՒՐԻ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆՆ :

ՀԱՐԱՍԹ

ՀԱ. Տէրն յետ ստեղծման արարածսց՝
հանգեալ յեօթն օրն 'ի գործսց. այն որ
հանգիստ աշխատելոց՝ և կամքըն գործ

է՛կեղեւոյց . ո՞ւստի ե մե՛զ յոյս հա՛ստատուն՝
ետ հա՛նգընտեամբ շա՛բաթ ուն . թէ՞
աստ գործե՛լ զգործս Ա՛ստուծո՞յ՝ անդ էն՝
հա՛նգ չիլ ընդ Ա՛ստու՛ծո՞յ :

Բա՛բունարա՛ր վարդա՛պետի՞մք՝ յօրի՛նա՛
կէ Տեառն խրատի՛մք . ո՞ր 'ի յերկրո՞րդ ա-
բա՛րչու թեա՛նն՝ յետ կա՛տա՛րման տնօրէ՛
նութեա՛նն . յեօ՛թն երո՞րդ օր հա՛նգըս
տեա՛ն՝ ի՞նչա՛լ մա՛րմնոյն 'ի դե՛րեղմա՛ն .
զկա՛պեալ հոգի՛սըն վե՛րածեա՛ց՝ զանա՛նց
հա՛նգիստըն պա՛տրա՛խտե՛աց :

Ցօ՛ղդ որ 'ի քո՛յդ կողէ՛ցօղեա՛լ՝ բըժը՛նչե՛ս
յէ ըզհա՛նգ ուցեա՛լսն . ի՞նչէ 'ի հո՞ղ մա
հո՛ւ նոցի՞ն ե բո՛ւսո՛ւսցէ յօրը՛ն վերջի՛ն .
կե՛նդանարա՛ր ճայնի՛ւրդ քո՛ն կոչեա՛ղնո՛սա
'ի կեա՛նքս քո՛ . ե՞՞դասեցո՞ ընդ ա՛րդարո՞ցն
երգե՛լ քե՛զ փառս ընդ զո՛ւա՛րթնո՞ցն :

Ի՞նչեալ զընութի՛ւնս կենա՛ց ունօ՞ղ՝
դարձոյց յանցանքն 'ի մա՛հու հո՞ղ . ի՞սկ ան
մահի՞դ մառե՛լութի՛ւն շնորհեա՛ց դա՛րձեալ
զանմա՛հութի՛ւն . զո՞րս են ընդ քե՛զ թա
ղեա՛լ մահուա՛մբ՝ աւա՛ղա՛նին միկըրտու
թեա՛մբ . յա՛րճ ընդ քե՛զ քոյի՛ն փառօ՞ք՝
արեգա՛կան նըմա՛ն լո՛ւսո՞վ :

Փայլին տրդա՞րքն յարքա՛յրութեանն՝ և
 ճըգնա՛ւորքն 'ի հա՛նդըստեա՛ն . մա՞րտի
 րո՞ւքն պը՛սակի՞ն՝ և կո՛ւսա՛նաց լապտե՛րք
 վառի՛ն . գա՞ռեցա՛՞ Տէ՛ր ընդ նոսի՛ն՝ որք
 դքե՛զ լստո՛ւած խոստո՛վանի՛ն . ա՞րդա
 րութեան՞ մը մի դա՛տեսցի՞ն՝ այլ գը՛թնվ՛
 թեամբ քո քա՛ւեկե՛սցի՞ն :

Վո՞ անպատճա՛ւ խոնա՛րհութեան՞ մըդ՝ որ
 թա՛ղե՛ցար մե՛ռելութեան՞ մը . և՞ յաբու
 ցե՛ր յո՞րդւո՛ց մարդկան՝ որք հա՛ւատո՛վ
 'ի քե՛զ անկա՛ն . յա՞րհ և զմե՛զ արդա՛րու
 թեան՞ մը՝ և զնը՛նջե՛ցեալսն ողո՛րմութեամբ՝ .
 զի՞ կենդանեա՛նց ըս բե՛րանո՞վ տացի՛ն քե՛զ
 Կառա ընդ Հօ՛րհի՛ր Հո՛րհի՛ր :

ՄԱՂԹԻՆՆՎ

ՊԱՀՈՑ

Յէր Ահարամիան երգոյն :

Խաչքոհղեցի մեզ ապաւէն Տէր (ԵՍՈՒՍ .
 յորժամ երեւիս փառօք Հօր ընդ ամպս լու
 սաւորս : (Հայնժամ մեք մի ամաչեսցուք յու
 սացեալքս 'ի քեզ . այլ զօրութեամբ քով մե
 ծաւ բերկրեսցուք ընդ աջմէ քումմէ՝ որպէս
 զորդիս լուսոյ և որդիս տունջեան :

ՔԱՐՈՉ

Աղաչեսցո՛ւք զամենակալն Աստուած, զի պահպանեսցէ զժողովուրդս իւր ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչին իւրով 'ի խաղաղութեան : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

ԱՂՈԹՔ

ՊԱՀՈՑ

Օգնեա՛ մեզ Տէր, օգնեա՛ մեզ Աստուած փրկիչ մեր՝ վասն մեծի փառաց անուանդ քո : Տէր փրկեա՛ զմեզ, և քաւեա՛ զմեզս մեր վասն անուան քոյ սրբոյ : Պարսպեալ պահեա՛ զառ՛ի քեզ զապաւինեալ և զյուսացեալ ժողովուրդս քո՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քով 'ի խաղաղութեան : Փրկեա՛ յերեւելի և յաներևոյթ թշնամոյն : Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից : Ամէն :

Յիշեա՛ Տէր զպաշտօն՝: Բարերար և բազումողորմ՝: Գ. Բ. Ե. Զ. 288—289 :

ԱՐԳԵԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Դ ԴԷՄՍ ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐՈՑ

ԱՅԼ ԵՒ

Դ ԴԷՄՍ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ

ԵՐԵՒՄԱՆ ԱՀԱԿԵՐՑԱՑՆ

ՕՐՀՆԵԱԼ ՏԷՐ ԱՐ ՀԻՍՈՒՍ ՎՐԻՍՏՈՍ ԱԶՆ :
Հայր մեր որ յերկինս ես' :

ԵՂԻՑԻ անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան . զի յառաջ քան զարե է անուն նորա :

Դ նա օրհնեցին ամենայն ազգք երկրի ,
և ամենայն ազինք երանիցեն նմա :

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայելի որ
առնէ պանչելիս միայն . և օրհնեալ է անուն
սուրբ փառաց նորա յաւիտեան . լըցի փառք
նորա ամենայն երկիր . եղիցի եղիցի :

Փառք Հօր և Որդւոյ և" : Այսմմ և" :

Իւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսց՛նք
ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ . այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :

ԵՐԳ

ԱՐԵՒԱԴԱԼԻՆ

Յորեւելի՛ք մի՛նչ ի՛նչ մո՛ւտս . ի՛նչ
հիւսիսոյ՝ և ի՛նչ հա՛րաւոյ . ամենայն անգ-
է՛ր անգի՛նք . յօրհնո՛ւթիւն նոր օրհնեցէ՛ք
զա՛րաւի՛ն անբա՛րա՛ ծոց . ո՛ր ծա՛ղեանց ըզ-
լայս արե՛գա՛կան անյոս՛՝ ր յա՛շխա՞րհս :

Ի՛կեղեցի՛ք անբա՛րա՛ ծոց . փա՛ռա՛բա
նիչք ամենա՛սո՛ւրբ Ի՛րրորդո՛ւթեա՛նն .
յա՛ռա՛ւօ՛տըս լո՛ւսոյ զո՛ռա՛ւօ՛տ խաղա-
ղութե՛ան Քրի՛ստոս գո՛վե՛ցէ՛ք ընդ Հօ՛ր
և ընդ Հոգւո՞յն . ո՛ր ծա՛ղեանց ըզլայս գի՛տո՛ւ
թեա՛նն իւրո՞յ ի՛նչ մե՞ղ :

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Յորեւելից յա՛րեմո՛ւտ մա՛նկունք
Սի՛ոնի՛ն . օրհնեցէ՛ք միշտ անգա՛գա՛ր
ընդ ծա՛ղօ՛ղն լո՛ւսոյ :

Եկեղէցիք արդարոց ե՛մ փառաբա՛
նիչք . բարեբանեցէ՛ք որ ե՛ս զիմա՛ս
տըս լուսոյ :

ՔԱՐՈՉ

Յարեւելից մինչև 'ի մուտս արեւու ընդ
ամենայն սեղիս Քրիստոնէութեան , ուր ե
կարդան զանուն Տեառն սրբութեամբ՝ Տէր
աղօթիւք նոցա ե բարեխօսութեամբ մեզ
ողորմեցի : Ուխտիւք զԼստուած աղաչեա
ցուք . զի նա փրկեացէ զմեղ 'ի մեղաց ե 'ի
ցանկութենէ աշխարհի : Ոչկալցի զուխտս
ե զխնդրուածս սրտից մերոց . ե արժանի
արասցէ զմեզ հաւատոց ե պատուիրանաց
իւրոց ընդ ամենայն սուրբս իւր : Լմենակալ
Տէր Լստուած մեր կեցո՛ւ ե ողորմա՛ :

Օ առաւօտս լուսոյ ե զառաջակայ օրս
խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով 'ի
Տեառնէ խնդրեսցուք : Օ հրեշտակ խաղ :
Օ քաւութիւն ե : Օ սրբոյ խա : Եւ ես
միա : Օ անձինս : Ողորմաց մեզ Տէր :

ԵԳՕԹՔ

Յարեւելից մինչև 'ի մուտս արեւու օրէ
նեալ ես Տէր . վասն զի թագաւոր քաղցր ես .
ե անուն քո ահեղ է ընդ ամենայն տիեզերս :

Վաղցրասցին Սաղմսերդութիւնք մեր առաջի քո . ելցեն իրաւունք յարդարութենէ քումմէ 'ի տկարութիւնս մեր , և փառաւորեսցի ամենասուրբ անուն քո : Եւ մեք արժանի եղիցուք կալ 'ի պատուիրանի քում . քեզ երգել զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ . այժմ և միշտ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուած մշտնջենաւոր՝ Աստուած յաւիտենական . որ 'ի ստորին ոչխարէս լոյս ծագեցար , և լուսաւորեցեր զմեզ 'ի խաւարային մեղաց մերոց : Որ վասն մեր 'ի չափաւորութիւն եկիր անչափդ Աստուած . և հեղեալ ֆաւալեցեր զչնորհս Հոգւոյդ սրբոյ յարարածս քո : Այժմ և յաւիտեանս ժամանակաց բարեբանեալ ես ամենամեծդ Աստուած , ընդ Հօր և ամենասուրբ Հոգւոյդ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

ՍԵՂՄՈՍ

†ի . **Ա**ղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր . ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ :

Ստէք առաջի նորա ցնծութեամբ . ծաներուք զի նա է Տէր Աստուած մեր :

Եւս արար զմեզ , և ոչ մեք էաք . մեք ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա :

Ս'տէք ընդ գրունս նորա խոստովանութեամբ, և օրհնութեամբ 'ի յարկս նորա :

Խոստովան եղերուք Տեառն, և օրհնեցէք զանուն նորա :

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա . յազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն նորա :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

ԵՐԳ

Շնորհաւորեք Աստուծոյ . և՛ ժամանակորդք և՛ բնիկաց ամբարշտութեանն . ո'րք քեզ փոխանակեալ լըք զանցուստս առիք զա՛նանցըն բարո՛ւթիւնսն . բարեխօսե՛ցէք ամա Տէ՛ր վասըն մա՛նկանց Ե՛կե՛ղե՛ցւո՞յ :

Նա՛հա՞տա՛իք պա՛նծա՛լիք . և՛ սի՛րեցեա՛լք 'ի՛յե՛րկնա՛ւոր Հօ՞րէ՛ն . ո'րք մըկըրտե՛ցա՛յք ընդ Քրի՛ստոս աբեա՛մբ ձե՛րո՞վ 'ի՛ մա՛հ խա՛չի՛ն . բարեխօսե՛ցէք ամա Տէ՛ր վասըն մա՛նկանց Ե՛կե՛ղե՛ցւո՞յ :

Սա՛րտիբսի՞սք ցա՛նկա՛լիք . և՛ օ՛րե

վանք Հոգևոյն ճշմարտութեանն .
 ո՛րհէք յայլութեցի՛ք . Հոգւով կա՛րեալ
 է՛ ցանկութեան . բա՛րեխօսեցէ՛ք ա՛ռ
 Տէ՛ր վասըն մա՛նկանց խօսե՛լ զե՛սցւոյ :

Գո՛վելի՛ք ա՛յլ խա՛րհի . է՛ բա՛ղձալեք
 վե՛րնոցըն պե՛տոյն . ո՛րհէք երա
 նու՛թեան մասի՛ն հասի՛ք քան զա՛մնայն
 ո՛րդի՛ս մա՛րդկան . բա՛րեխօսեցէ՛ք ա՛ռ
 Տէ՛ր վասըն մա՛նկանց խօսե՛լ զե՛սցւոյ :

Կա՛մաւո՛ր ա՛յլ տա՛րագք . մա՛նկու՛նք
 տիօք է կա՛տարեալք ի՛մաստո՞ւթեամբ .
 ո՛րհէք փա՛նանկ կաթին արբի՛ք զգի՛
 նի՛ն զմայլեցո՛ւցի՛չ . բա՛րեխօսեցէ՛ք ա՛ռ
 Տէ՛ր վասըն մա՛նկանց խօսե՛լ զե՛սցւոյ :

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Ղը՛նաւո՛ր ըբ ճշմա՛րի տք վը՛կայք
 Վրո՛ սոսո՛ . բա՛րեխօսեցէ՛ք ա՛ռ Տէ՛ր
 վասն ա՛նձա՛նց մե՛րո՛ց :

Եթա՛նաւո՛ր կե՛նդանի՛ք սի՛րոյք
 Վրո՛ սոսո՛ . ո՛րք չաբչա՛րեցայ՛ք մա՛րմ
 նով վասն ա՛նուա՛նըն Տեա՛ն :

Մա՛րտիրո՛սըք ցա՛նկալի՛ք մա՛րդկան

բղձալիք . հայցեցէք 'ի սուրբ Հոգւոյն
տալ մեզ բղձարի՛ս :

Գովելիք զերնոց դասոց՝ պարժանք
աշխարհի . խնդրեցէք զխաղաղութիւն
տալ ի կեղեցւոյ՝ :

Կամաւոր սուրբ պատարա՛ղք հասա
կաւ մանկունք . հայցեցէք լինիլ և մեզ
ձեզ պըսա՛կա՛կից՝ :

ՄԵԳԹԵՆԻ

Աղաչեմք ողորմաց Տէր բարերար՝ աղա-
չեմք ողորմաց . վասն աղօթից սրբոց ճշգ-
նաւորացն՝ աղաչեմք ողորմաց :

ՔԼՐՈՑ

Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք զՏէր՝
որք զչարսն պարտեցին , նեղութեանցն հաճ
բերեցին : Առսեղէն և երկնային անթաւամ
պսակացն արժանի եղեն : Աղօթիւք նոցա և
բարեխօսութեամբ մեզ ողորմացի՛ : Ամենա-
կալ Տէր Աստուած մեր կեցն և ողորմա՛ :

ԵԳՕԹԻ

Սուրբ ես Տէր , և 'ի սուրբս հանդուցեալ
և մեք սուրբ վկայիւքս աղաչեմք զքեզ . բա-

բեխժողութեամբ սուրբ Աստուածածնին՝ և
աղաչանք ամենայն սրբոց քոյ՝ մի մարտեր
զմեղ յողորմութենէ քումմէ . այլ կեցո՛ղմեղ
աղօթիւք սոցին . զի դու ես բազումողորմ
Աստուած . և քեզ վայել է փառք իշխա-
նութիւն և պատիւ , այժմ և միշտ և յաւի՛ր :

Յեղեան Տէր զպաշտօն՝ : Բարերար և բա-
ղումողորմ՝ : Գ. է՝ * յէջ , 288—289 :

ՍԱԳՄՈՍ

Ի՛ . Աստուած Աստուած իմ , ես առքեղ
առաւօտ առնեմ . ծարաւեաց առ քեզ հոգի
իմ . քանի՞ պատիկ ևս և մարմին իմ .

Որպէս երկիր անապատ և անջուր , ուր ոչ
դոյ՝ ի նմա ճանապարհ :

Այսպէս ՚ի սուրբս երեւցոյց քեզ , տեսա-
նել ինձ զգորութիւն քո և զփառս քո :

Ա՛յ տան զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան
զկեանս իմ . և շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ :

Այսպէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կեանս իմ , և
յանուն քո համբարձից զձեռս իմ :

Որպէս ՚ի ճարպոյ պարարտութենէ լցցի
անձն իմ . շրթամբք ցնծութեան օրհնեսցէ
զքեզ բերան իմ :

Օ՛ի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի խմու՛մ ,
ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ ։

Օ՛ի եղբւր իմ օգնական , 'ի հովանի թեոց
քոց ցնծացայց ։

Եղի՛ զկնի քո անձն իմ , և զիտ ընկալաւ աջ
քո • և նոքա 'ի նանիր խնդրեցին զանձն իմ ։

Մ'տցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի • մաս-
նեացին 'ի ձեռս սրոյ , և բաժինք աղուխուց
եղիցին ։

Թագաւոր յուսացաւ 'ի Տէր • գովեսցին
ամենեքեան՝ ոյք երգնուն նովաւ • խցցին
բերանք այնոցիկ՝ ոյք խօսէին զանիրաւու-
թիւն ։

Ի՛նչը Աստուած աղօթից իմոց յաղաչել
ինձ առ քեզ • յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա
զանձն իմ ։

'(Նաճկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց • 'ի
բազմութենէ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն ։

Ոյք սրեցին որպէս սուտեր զլեզուս իւր-
եանց • լարեցին զաղեղունս իւրեանց յիրս
գաւնութեան ։

Զգե՛լ 'ի գաղանիս այնոցիկ՝ ոյք ուղիղ են
սրտիւք • յանկարծակի ձգեսցեն 'ի նոսա ,
և մի երկիցեն ։

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս
չարութեան • խորհեցան թագուցանել ինձ
որոգայթ • և ասացին ո՛չ տեսանէ զայս Տէր ։

Վննեցին զանօրէնութիւն , պատրաստե-
ցան 'ի քննել զքննութիւն :

Ս'ատիցէ այր 'ի խորութիւն սրտի իւրոյ ,
և բարձր եղիցի Աստուած :

Եւտք տղայոց եղեն վէրք նոցա . տկարա-
ցան 'ի նոսա լեզուք նոցա , և խռովեցան
ամենեքեան՝ ոյք հայէին ընդ նոսա :

Երկեաւ ամենայն մարդ 'ի պատմել զգոր-
ծըս Աստուծոյ . և զարարածս նորա 'ի միտ
առին :

Ուրախ եղիցի արդար 'ի Տէր , և յուսաս-
ցի 'ի նա . նովաւ գովեսցին ամենեքեան ոյք
ուղիղ են սրտիւք :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

ԵՐԳ

Եւ յիստորիկ լուսոյ աւազեմն լոյս .
բնակեալք ի' լոյս յանմատոյց Հայր
Երկեաւ . 'ի' դատուց լոյսեղբնացն
օրհնեալ . 'ի' ծագեալ լուսոյ առաւօ
տուս . ծագեալ 'ի' հոգիս մէր ընդլոյս քո'
ի' մանանի :

Եւ յիստորիկ լուսոյ ծագումն աբեղաւն
արդար . աւանդաւ ծրենդ Հօր Որ-

դի՛ . յա՛ռա՛ջ քան զա՛րե անո՛ւն քո՞ դո՛՛վ
եա՛լ ընդ չո՛ր . 'ի՛ ծա՛գե՛լ լուսո՛յ առա
ւօտո՛ւս . ծա՛գե՛ա 'ի՛ հո՛գիս մե՛ր ը՛ղլոյս
քո՛ ի՛մա՛նալի՛ :

Լոյս 'ի՛ չօրե՛ բը՛ղկու՛մն ա՛ղբի՛ւր բա՞
րուԹեա՛ն . չո՛գի՛ ԲԲ գ սո՛ւրբ Ա՞ստու-
ծոյ . մա՛նկո՛ւնք Եկե՛ղեցւոյ ընդ հրեշտա՛կս
ը՛գբե՞ զ բա՛րե՛բա՛նե՛ն . 'ի՛ ծա՛գե՛լ լու
սոյ առաւօտո՛ւս . ծա՛գե՛ա 'ի՛ հո՛գիս մե՛ր
ը՛ղլոյս քո՛ ի՛մա՛նալի՛ :

Լոյս ե՛րբեա՛կ և՛ մի՛ ա՛նբա՛ժա՞նելի՛
սո՛ւրբ Ե՞բ րո՞րդուԹի՛ւն . զբե՛լ ընդ
եբկնայնոցն ե՛րկրածի՛նքըս մի՞շա փա՛ռա՛մ
ւորե՛մք . 'ի՛ ծա՛գե՛լ լուսո՛յ առաւօտո՛ւս .
ծա՛գեա՛ 'ի՛ հո՛գիս մե՛ր ը՛ղլոյս քո՛ ի՛մա՛ն
ալի՛ :

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Ա՛նեղա՛նելի՛դ Ա՞ստուա՛ծ չա՛յր ամե՛
նակա՛լ . ը՛նկա՛լ զա՛ղաչա՛նըս մե՛ր քոց
պա՛շտօ՛նե՛ից՛ :

'ի՛ չօրե՛ ծաղո՛ւմն անճա՛՛ռ ա՛րեգա՛կն
արդա՛ր . ծա՛գեա՛ 'ի՛ յանձի՛նըս մե՛ր զլոյսդ
ո՛ղորմո՛ւԹեա՛ն :

Ի՜նչօրէ՛ք բը՛ղխեա՛լ չօղի՛ն ա՛ղբեր
բարո՛ւթեա՛ն . լո՛ւսով քո՛վ լը՛ցն ը՛զ
մը՛դ յա՛յսմ ա՛ռաւօտո՛ւս :

Երե՛ք անձի՛նք և մի՛ բնութի՛ւն . մի՛
Լստո՛ւած ու՛թիւն . զքե՛զ խոստովանի՛մք
յաւէ՛տ սո՛ւրբ Ե՛րրորդ ու՛թիւն :

ՄԱՂԹԱՆԻՔ

Լ ուսովք քո ՎԻՐԻՍՏՈՍ ամենեքեան լու-
սաւորեցաք . և ՚ի սուրբ խաչ քո փրկիչ հա-
ւատացեալքս ապաւինեցաք : Դ՛ւր մեզ Լստ-
ուած փրկիչ մեր . տո՛ւր մեզ զխաղաղու-
թիւն քո . և արն առ մեզ զողորմութիւն
քոյ մարդասէր Տէր :

ՎԵՐՈՒՑ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցնւք :

Փառաւորեսցնւք զամենակալն Լստուած՝
որ ծագեաց զլոյս առաւօտու յարարածս
իւր . ծագեսցէ և այժմ զառաւոռ ողորմու-
թիւն իւր ՚ի վերայ փառաբանչաց անուան
իւրոյ : Լ՛մենակալ Տէր Լստուած մեր . կեցո՛
ւ ողորմեա՛ :

ԲԳՈԹԻՔ

Օ առաւօտու աղօթս և զբանաւոր պաշտօնս՝ ընկալ ամենակալ ամենամեծ դէստուած 'ի քո անապական և յերկնային խորանսդ : 'Օրադեա՛ առ մեզ զարդարութեան և զէմաստութեան զլոյս քո : արա՛ զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս տունջեան : Որպէս զի 'ի գալ աւուրս երկիւղածութեամբ վարեացուք զկեանս մեր . և առանց գայթակղութեան կատարեսցուք : Օ ի դու ես օգնական և փրկիչ մեր . և քեզ վայել է փառք՝ իշխանութիւն և պատիւ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

ՍԷԳՄՈՍ

Է՛ի . Տէր հովուեսցէ զիս . և ինձ ինչ ոչլպականեսցի :

'Ի վայրի դալարւոյ անդ բնակեցող զիս . և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս :

Պարձոյց զանձն իմ՝ առիս . և առաջնորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ :

Թափէտ և զնացից ես 'ի մէջ ստուերաց մահու , ոչ երկեաց 'ի չարէ , զի դու Տէր ընդիս ես :

Յուզ քո և դաւադան՝ նոքա միթարես-
ցեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝
տէն յանդիման նեղչաց իմոց :

(Ժեր իւղով ղգլուիս իմ. բաժակ քո որ-
պէս անապակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո Տէր զՀետ իմ եկեացէ՝
զամենայն աւուրս կենաց իմոց . բնակիլ ինձ
'ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս :

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից . զի
առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տէր , զի
զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո , զի դու ես
Լստուած իմ :

Հողի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի
յերկիր ուղիղ :

Սկան անուան քոյ Տէր՝ կեցուցես զիս ,
արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ
զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ զթշնամիս
իմ . և կորս զամենայն նեղիչս անձին իմոյ ,
զի ես ծառայ քո եմ :

Լստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն . օդ-
նական 'ի վերայ նեղութեանց , որք գտին ըզ-
միշտ յոյժ :

Սկան այսորիկ սէ երկիցուք մեք 'ի խռ-

վիլ երկրի . 'ի փոփոխիլ լերանց 'ի սիրտս ծովու :

Ղուկեցին և խռովեցան ջուրք նոցա . խռովեցան լերինք 'ի զօրութենէ նորա :

Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն Աստուծոյ . և սուրբ արար զյարկս իւր բարձրեալն :

Աստուած 'ի մէջ նոցա , և նոքա մի սասանեսցին . օգնեսցէ նոցա Աստուած 'ի վաղորդենէ մինչև 'ի վաղորդեան :

Խռովեցան հեթանոսք , և խոնարհեցան թաղաւորութիւնք . ետ զձայն իւր բարձրեալն . և խռովեցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի է մեր Աստուած Յակովբայ :

Իկայք և տեսէք զգործս Աստուծոյ , որ արար զնշանս և զարուեստս 'ի վերայ երկրի :

Իհար զպատերազմ 'ի ծագաց մինչև 'ի ծագս երկրի . զազեղունս փշրեաց , զգէնս խորտակեաց , և զասպարս այրեաց հրով :

Անխեցէք և ծաներձք , զի ես եմ Աստուած . բարձր եղէց 'ի հեթանոսս , և բարձրացայց 'ի վերայ երկրի :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի է մեր Աստուած Յակովբայ :

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց . և Տէր յընկերել ինձ փութա :

Լճաչեցեն և յամօթ լիցին , ոյք խընդ-
րէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ամաչե-
ցեն , ոյք խորհէին ինձ չար :

Պարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք , ոյք
ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ :

Յնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենե-
քեան , ոյք խնդրեն զքեզ Տէր :

Լսասցեն յամենայն ժամ , մեծ է Լստ-
ուած . և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :

Ես աղքատ և տնանկ եմ , Լստուած՝ օգ-
նեալ ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես . և դու
Տէր իմ՝ մի յամենար :

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո . կեցո՛ղ զորդի
աղախնոյ քո . և արա՛ առ իսնչան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեցեն . ղի դու
Տէր օգնեցեր ինձ , և մխիթարեցեր զիս :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :

Լսյժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

ԵՐԳ

Շատեա՛մ մեծ , Եւա՛րէ . և ճը՛ղմաբէբ
տորբո՛ւմ է թի՛ւն . և՛ կեա՛լ : Կնք՝ Վրո՛ւս-
սո՞ւս . ամա՛րբբբ . ջնո՛րդեա՛ն : Գեւո՛ց մե՛
րո՞ց . յե՛րկրէ՛ ե՛լ լա՛նե՛լ յե՛րկրէ՛ս :
Պո՛ժմմբբբ . և ռըն կե՛նաբբբբբ :

մըտի՛լ և Յիսո՞ս . մի՞թե՛ և՛ ըզ
մե՛զ ա՛ռ չա՞յր քո՝ և՛ չո՞գի՛ . ե՛րգե՛լ
մի՛շտ ը՛զ փա՞ռս :

ՅՈՐԴԱՆԻ

Ճանապարհ բարի՛ Քրիստոս և՛ ձը՛շը
մա՛րտութի՛ւն . ա՛ռաջնորդ հոգւո՛ց մե՛
րո՞ց յե՛րկրե՛՛ի յե՛րկի՛նս :

Դուռը՛ն կենա՞ց մըտի՛ց Յիսո՞ս .
Լստուած ձը՛նա՛րիտ . մի՞թե՛ և զմե՛զ առ
չա՞յրելէ քո՞ . չո՞գւո՛վելէ ուրբո՞՛վ :

ՄԵՂԹԱՆԻ

Տէր ուղղե՛ս զգնացս մեր 'ի ճանապարհս
խաղաղութեան . Տէր ուղղե՛ս և առաջնոր-
դե՛ս հոգւոց մերոց և ամենայն հաւատացելոց՝
գնալ յարդարութեան ճանապարհն և 'ի
կեանսն յաւիտենից :

ՔԱՐՈՉ

Լղաչեսցո՛ւք զամենակալն Լստուած՝ զի
յաջողեալ ուղղեսցէ զճանապարհս ծառայից
իւրոց 'ի բարի և 'ի խաղաղութիւն . Լմենա-
կալ Տէր Լստուած մեր . կեցո՛ւ և ողորմե՛ս :

ԱՂՕԹԻՔ

Առաջնորդ կենաց և պարգևիչ խաղաղութեան ՎԲԻՍՏՈՍ Աստուած մեր . առաջնորդեա՛ մեզ գնալ 'ի ճանապարհս արդարութեան . և խաղաղութեամբ ժամանել 'ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութեան՝ շնորհօք ողորմութեան քոյ . զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր . և քեզ վայել է փառք իշխանութիւն և պատիւ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի՛ :

ԱՂՕԹԻՔ

ՊԱՀՈՑ

ՅՈՐԾ ՅՕՆ ՈՉ ԼԻՆԻ

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած փրկիչ մեր՝ որ յամենայն ժամ ընդ մեզ ես . և ո՛չ երբէք թողուս 'ի ձեռանէ քումմէ զայնոսիկ որք հաւատով և ճշմարտութեամբ կարդան առ քեզ : Աղաչեմք և խնդրեմք 'ի քէն Տէր՝ ճանապարհորդակից լեր ծառայից քոց քոյին վերակացութեամբդ՝ պահելով 'ի խաղաղութեան . և առաջնորդեա՛ մեզ միւսանգամ խաղաղութեամբ և խնդութեամբ հասանիլ յիւրաքանչիւր բնակութիւնս 'ի ՎԲԻՍՏՈՍ ՅԻՍՈՒՍ 'ի Տէր մեր : Որում վայել է փառք իշխանութիւն և պատիւ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

ԿԱՐԳ-ԸՆԴՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ԵՐՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ԻԶՄԱՆ ՀՈԳԻՈՑՆ ՍՐԲՈՑ

Ի ԴԷՄՍ ՆԱԽԱՄՕՐՆ
ՃԱՀԱԿԻՄԱՆ ԵՄ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆՆ
ՎԲԻՍՏՈՍԻԻ

Օրհնեալ Տէր մեր ՅԵՍՈՒՍ ՎԲԻՍՏՈՍ . Ա՜ճն :

Հայր մեր որ յերկինս ես" :

Օրհնեալ ՀՈԳԻԴ ՍՈՒՐԲ Ա՜ստուած ճշմարիտ .

Ա՜ճն :

ՍԱԳՄՈՍ

Է՛ի . ԱՂՐԾԵՆԻ ինչ Ա՜ստուած ըստ մեծի ողոր-
մութեան քու՛մ . ըստ բազում գթութեան
քու՛մ՝ քաւեա՛ն զանօրէնութիւնս իմ :

Ա՜ռաւել չու՛ն զիս յանօրէնութենէ՛ իմէ .
ե՛ ի մեղաց խնց սուրբ արա զիս :

Օ՛ անօրէնութիւնս իմ ես ինչէն գիտեմ,
ե՛ մեղք իմ առաջի իմ ես յամենայն ժամ :

«Քեզ միայն մեղայ Տէր, և չար առաջի քո արարի :

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և յաղթեսցես 'ի դատել քում :

Անօրէնութեամբ յլացաւ, և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ :

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս՝ իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեմ յիս ժշտկաւ և սուրբ եղէց, լուս և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Եւսելի արա ինձ զցնծութիւն և զուրախութիւն, և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք :

Դարձս զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց, և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեմս յինէն :

Սիրտ սուրբ հաստատեմ յիս Աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեմ 'ի փորի իմում :

Մի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց, և զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ, և հողւով պետութեան քոյ հաստատեմ զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեմ զիս յարեմէ Աստուած, Աստուած փրկութեան իմոյ, ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում :

Տէր՝ եթէ զըթուռնս իմ բանաս, բերանս
իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցա-
նէաք . բայց դու ընդ ողջակէզս իօկ ոչ հա-
ճեցար :

Պատարագ Աստուծոյ՝ հոգի խոնարհ . ըզ-
սիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ՝ Աստուած ոչ
արհամարհէ :

Բարի արա Տէր կամօք քովք Սիոնի, և
շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս ար-
դարութեան . յորժամ ուխտից պատարագս
հանցեն 'ի սեզան քո զուարակս :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

— —

ԵՐԳ

ԵՐՄՈՐԻԻ ԺԱՄՈՒ ԱՆՈՒՐՆ

ԶԻ՛՛՛՛՛ Ուրբեա Սաղմոսի :

Օրհնեաք ըզքեզ Հայրա՝նը՛սկի՛ղցն էից
էա՛կ 'ի յանգոյից . բարձեր ձեռօք նիւթ
'ի՛ հողոյ և ստե՛ղծե՛ր մարդ 'ի պատկեր
քո՝ . գըլը՛ւխն ստի՛ց խոնա՛րհնե՛ցա՛ւ զի
զպատուի՛րան քո մոռացա՛ւ . գարձեալ ա-

սեմք ստանա՛հակին թէ Հայր մեղայ քե՛զ
'ի՛ յերկի՛նս :

Ի՞րկնաւորա՛ցն անքը՛ննե՛լի՛ եղե՛ր մա՛րդ
կան տեսանե՛լի՛ . զգեցար պատկեր Հողե՛
ղի՛նի՛ պատկերը՛դ Հօր անփոխե՛լի՛ . ե՛լե՛ր
յերրորդ ժամ 'ի՛ խա՛չն վասն Աղա՛մա՛յ
նախաստեղծի՛ն . ը՛նդ աւաղակի՛ն քո՛ւմ
խա՛չակցի՛ն արժա՛նացո՛ղմե՛ղ դրախտի՛ն :

Թա՛գաւա՛ր Թագա՛ւո՛րաց առա՛տա՛
բուզիս Հոգի շնորհա՛ց . ժողովե՛լոցն 'ի վե՛ր
նատա՛նն առա՛քե՛լոցն երկո՛տասա՛ն . 'ի՛
հոյ լեզո՛ւս երե՛նցա՛ր յոգիս նո՛ցա վերա
նըստա՛ր . լո՛ւր յանու՛ն քո ժո՛ղովե՛լոցս
էջ ե՛ւ առ մեղ յերրորդ ժամո՛ւս :

ՄԵԳԹԱՆՔ

Յամենայն ժամու աղտչանք իմ այս են ,
'ի մեղաց իմոց սուրբ արն զիս Տէր . և յօտա-
րէն պահե՛ս զծառայս քո մարդասէր Տէր :

Ի՛նչ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցո՛ւք
ընկա՛լ կեցո՛ւ և ողորմե՛ս :

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :

ՎԵՐՈՒՑ

ՄԵԾ, ՊԱՀՈՑ

Ի ԹՈՂԱՏՆՆՈՒ ՄԱՆԻԱԿՈՒՆԻՈՑ ԱՍՏՅԵԱԼ :

Սխարան ամենեքեան գոհացարձեք ըզմարդասիրէն Լստուծոյ և զփրկէն մերմէ (Յ)ՍՈՒՍԷ ՎՐԻՍՏՈՍԷ : Որ ազատեաց զազգս մարդկան 'ի դատապարտութենէ անիծիցն . և եբարձ զմեղս աշխարհի 'ի ժամուս յայսմիկ՝ խաչիւն իւրով . և շնորհեաց առառապէս ըզպարգէս Հոգւոյն սրբոյ երանելի առաքելոցն : Խնդրեսցձք հաւատով զի զմեզ զամենեանս՝ արասցէ հաղորդս մեծամեծաց և Լստուածային բարեացն այնոցիկ, աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց . որք աստ և ընդ ամենայն տիեզերս : Որպէս զի անարատ վարուք , և ճշմարիտ առաքինութեամբ կացեալք ըստ կամաց նորա յայսմ՝ աշխարհիս , զմասն և զվիճակ ժառանգութեան ընկալցուք ընդ ամենայն սուրբս նորա՝ զբնակութիւն յաւիտենական և երկնային խորանացն : **Օ** որ խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Լստուած (Յ)ՍՈՒՍ ՎՐԻՍՏՈՍ . **Տէր** մեր կեց՛ն և ողորմեա՛ :

(**Օ** ժամն և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով 'ի Տեառնէ խնդրեսցձք : **Օ** հրեշտակ խաղաղութեան :

Օ քաւութիւն և" : Օ սրբոյ խաչին մեծ և" :
 Եւ ևս միաբան" : Օ անձինս մեր" : Ողորմեաց
 մեզ Տէր Աստուած մեր" :

ԱՂՕԹԻՔ

Որ 'ի Քրովբէական և յանպատում հան-
 դուցեալ ես յաթող և այցելու ես միշտ արա-
 բաժոց քոց : Որ և 'ի ժամուս յայսմիկ հեղեր
 յերանելի առաքեալսն զչնորհս Հոգւոյդ սրբ-
 բոյ : Դու Տէր յառաջիկայ ժամուս և յաւէտ
 մինչև 'ի կենցաղոյս աւարտումն՝ տպաւո-
 բեալ միացս զմեզ ընդ ամենայն բարեգործու-
 թեան յորդորմունս . և խոստացելոց բա-
 րեացդ Հաղորդս լինիլ զմեզ արժանի արաճէր
 մեր և փրկիչ ՀԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ : Որ ես օրհ-
 նեալ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ . այժմ
 և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Որ եիր յառաջ քան զյաւիտեանս Բանդ
 Աստուած եակից Հօր , և արարչակից սուրբ
 Հոգւոյդ : Որ և զնախաստեղծին պատուի-
 րանազանցութիւն պաղոյն ճաշակման նշանաւ
 ամենայաղթ խաչիւ քոյ 'ի ժամուս յայսմիկ
 ենթադրեալ՝ 'ի կենդանութիւն փոխեցեր .
 և զանօրէնութիւնս մեր 'ի նմա բեռեալ՝
 կեանք անապական , և նորոգումն կենաց յու-
 սացելոց 'ի քեզ խոստացար : Որոց մասնա-

ւորիւ և զմեզ արժանի արա Տէր մեր ՅԵՍՈՒՍ
ՔՐԻՍՏՈՍ . որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ
սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս” :

ՍԱՂՄՈՍ

**Տէր Աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ է Տէր
զօրհանապազ :**

Աստուած մեր Աստուած կենարար . և նա
փրկեսցէ զմեզ :

**Տէր Աստուած օրհնեալ . օրհնեալ Տէր
զօրհանապազ , առաջնորդեսցէ մեզ Աստուած
փրկիչ մեր :**

ՔԱՐՈՉ

Խնդրեսցուք հաւատով 'ի Տեառնէ վասն
ճանապարհորդաց հարց և եղբարց մերոց , որք
ընդ ծով և ընդ ցամաք գնասցեն . որպէս զի
առաջնորդեսցէ նոցա , խաղաղութեամբ պա-
հեսցէ , և տարեալ հասուցէ յիւրաքան-
չիւր տեղիս Տէր Աստուած մեր : Վասն զի
նա ինքն է առաջնորդ կենաց և յոյս փրկու-
թեան . որ յաջողէ ծառայից խաղաղութեամբ
հասանիլ 'ի նաւահանգիստն կենաց և փրկ-
կութեան : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր
կեցս և ողորմած :

ԱՂՕԹԻՔ

Առաջնորդեա՛ մեզ **Տէր Աստուած** մեր ,
 և ուսո՛ մեզ գնալ 'ի ճանապարհս քո արդա-
 րութեամբ . պահեա՛ 'ի խաղաղութեան զկեա-
 նըս մեր , և ղգնացս 'ի հաճոյս քո : Ժամա-
 նեցո՛ զհոգեւոր և ղմարմնաւոր ընթացս ծա-
 ոայից քոց անարատ ճանապարհաւդ յաւի-
 տենական 'ի կեանսդ : Շնորհօք միաճնի քոյ
Տեառն մերոյ և փրկչին **ՅԻՍԱԻՍԻ ՎՐԻՍՏՈՍԻ** .
 որ եղև մեզ առաջնորդ կենաց և յոյս փրկու-
 թեան : Բնդ որում օրհնեալ ես Հայր ամե-
 նակալ Հանդերձ կենդանարար և ազատիչ
 սուրբ Հոգւովդ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից . **Ամէն** :

Յեւեա՛ Տէր զպաշտօն՝ : Բարերար և բա-
 զումողորմ՝ : Գ. Է. Գ. ԵԼ, 288—289 :

ՍԵՂՄՈՍ

Ի՛ . **Տէր** հովուեսցէ զիս , և ինձ ինչ ո՛չ
 պակասեսցի :

Ի՛ վայրի դաւարւոյ անդ բնակեցոյց զիս .
 և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս :

Ղարձոյց զանձն իմ առ իս , և առաջնորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ :

Թէպէտ և գնացից ես 'ի մէջ ստուերաց մահու , ոչ երկեայց 'ի չարէ՝ զի դու Տէր ընդ իս ես :

Տուալ քո և գաւաղան՝ նոքա մի թարեացեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝ ահն յանդիման նեղչաց իմոց :

() Ժեր իւղով զգլուխ իմ , բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո Տէր զհետ իմ եկեացէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց , բնակիլ ինձ 'ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս :

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից , զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տէր , զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուս՛ ինձ առնել զկամս քո , զէրդու ես լստուած իմ :

Հողի քո բարի՝ առաջնորդեացէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ :

Վասն անուան քոյ Տէր կեցուցես զիս . արդարութեամբ քով , հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ զթշնամիս

իմ. և կորո՞ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ ,
զի ես ծառայ քո եմ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ .
Այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

ՔԱՐՈՉ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսց՛նք :

Գոհաբանելով աղաչեսց՛նք զբարերար
Հօգին Աստուած , և խնդրեսց՛նք զողոր-
մութիւն 'ի նմանէ , զի անցուցէ 'ի մէջ ըզ-
ցասուճն պատուհասի յանցանաց մերոց բա-
րերարութեամբն իւրով : Ամենակալ Տէր
Աստուած մեր կեցո՞ և ողորմեա՞ :

ԱՂԹԻՔ

Խաղաղութեամբ քով Հոգեդ, սուրբ
Աստուած ճշմարիտ՝ որ 'ի վեր է քան զամե-
նայն միտս և զխորհուրդս , մխիթարեա՞ զան-
ձինս ծառայից քոյ՝ ընդունելով զաղաչանս
մեր . անցո՞ 'ի մէջ զցասուճն պատուհասի
յանցանց մերոց բարերարութեամբ քով : Եւ-
րեա՞ և լճւր մեզ , քաւեա՞ և թո՞ղ զմեզս մեր .
արժանաւորեա՞ գոհութեամբ փառաւորել
զքեզ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյն միածնի . այժմ՝
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից : Ամէն :

ԱՄԳԻՆԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՎԵՑԵՐՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԵՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

ԱՅԼԵՒ Ի ԴԷՄՍ

ՉԱՐՉԱՐԱՆԱՑ ԵՒ ԽԱՉԵԼՈՒԹԵԱՆ
ՈՐԴԻՈՑՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

ՕՐՀՆԵԱԼՏԷՐ ԱՐ ՅԻՍՈՒՍ ՎԵՐԻՍՏՈՍ • ԼՂԷՆ,
Հայր մեր որ յերկինս ես՝

ՕՐՀՆԵԱԼ ՀԱՅՐ ՍՈՒՐՐ ԼՂԱՌՈՒԱԾ ՃԶՄԱՐԻԱ •
ԼՂԷՆ :

ՍԱԳՄՈՍ

Է՛. ԱՂՈՐՄԵԱՅ ԻՆՃ ԼՂԱՌՈՒԱԾ ԸՍՏ ԱՆԺԻ ՈՒ
ՂՈՐՄՈՒԹԵԱՆ ՔՈՒՄ • ԸՍՏ ԲԱՂՈՒՄԴԹՈՒԹԵԱՆ
ՔՈՒՄ • ՔԱԼԵԱՅ ՂԱՆՈՐԷՆՈՒԹԻՒՆՆ ԻՄ :

ԼՂԱԼԵԼ ԸՈՒԱ ՂԻՍ յԱՆՈՐԷՆՈՒԹԻՒՆԷ ԻՄԱԷ •
Է՛ Ի՛ ԱՆՂԱՅ ԻՄՈՅ ՍՈՒՐՐ ԱՐԱ ՂԻՍ :

Օ՛ ԱՆՈՐԷՆՈՒԹԻՒՆՆ ԻՄ՝ ԵՍ ԻՆՃԷՆ ՂԻՍԵՄ,
Է՛ ԱՆՂԷ ԻՄ՝ • ԳԻ՛ Դ ԵԷ՛, 529—531 :

ԵՐԳ

ՎԵՑԵՐՈՒԹԻ ԺԱՄՈՒ ԱՌՈՒՐՆ

Զինի Ուրբեա Սաղաթին :

Խաճարեցաւ լոյսն ա՛րե՛ն՝ Ե՛ն զե՛ցե՛լ
բորդ ժամ ուրբաթուն . ծանոյց թէ լոյսն
ա՛րա՛րչակա՛ն նրսե՛մա՛ցոյց զլոյսն եղական .
կա՛խեա՛լ ըզքե՛զ մերկ 'ի խա՛չին քօղով
ստուե՛րաւն ծածկէին՝ հերքեա 'ի մէջ
ըզծա՛նքութիւն՝ շըջօ՛ղ գիւին միջօ՛րէի՛ :

Ձա՛նձրութիւն մա՛րտ այսոյն չա՛րի՛ ուր
յայսմ ժա՛մուս պատերազմի . զօղեալ յո
գւոց մե՛ր հե՛րքեսցի՛ քո նը՛շա՛նաւ սրբոյ
խաչին . ճը՛շմա՛րտութե՛ան քո ճա՛ռա՛գայթ
զառ 'ի յե՛րկնից անկեալ փայլակն . մե՛ր
ժեալ 'ի մէջ հա՛լա՛ծեսցէ՛ և՛ զմե՛զ լու
սով քո՛ վա՛ռեսցէ՛ :

Յա՛յս միջօրեա՛յ տուրնջեան ժա՛մուս վայ
ե՛լչական աչաց մարմնոյս . նետիւք գազտ
նեսաց մի խո՛ցեսցո՛ւք 'ի խա՛ւա՛րէն ուր
'ի ծածո՛ւկ . շը՛ւրջանակի՞ բանակե՛սցե՛ն
ըզմեօք բա՛նա՛կըք հրեշտակա՛ց . սրբ պարա
կից մե՛զ լե՛նելով զքե՛զ ընդ Հօր փա՛
ռա՛տրելով :

ՄԵԳԹԱՆՔ

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ՝ այս են ,
'ի մեղաց իմոց սնւրբ արա զիս Տէր և յօտա-
րէն պաշեն զծառայս քո մարդասէր Տէր :

Ի ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցնւք
զնկալ Կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեա՛ :

ՔԱՐՈՉ

ՄԵՐ ԳԱՀՈՑ

Իրթուն մօօք և անզբօս խորհրդով
կացցնւք միաբան յաղօթս առաջի Տեառն
մերոյ և փրկչին (ԵՒՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ : Հա-
ւատով խնդրեսցնւք 'ի նմանէ զՀրեշտակ
խաղաղութեան՝ պահապան անձանց մերոց .
որ եկեալ բանակեսցէ շուրջ զմեօք , և ան-
երկիւղ պաշեսցէ զմեզ յամենայն հրեղէն
նետից սատանայի՝ որ թռչի 'ի տուէ . յի-
րաց խաւարային գնացից 'ի գայթակղութե-
նէ դիւին 'ի հաօարակ աւուր : (Յորմէ զգու-
շութեամբ պահելով աղօթիւք և բարեխա-
տութեամբ ամենայն սրբոց , շնորհեսցէ մեզ
մարդասէրն Լսատուած՝ կեալ առաքինու-

Թեամբ 'ի փրկութիւն անձանց մերոց . 'ի պատիւ և 'ի փառս կենդանացուցիչ անուան իւրոց : Եւս Հաղորդութեան քնկալցո՛ւք 'ի լայտնութեան միածնի Որդւոյն Աստուծոյ : Կերպարանակից արնել զմարմին խոնարհութեան մերոյ՝ ըստ նմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոց : Այսն զի զայս խոստացաւ սիրելեաց իւրոց Ճշմարիտն Աստուած ՀՅՈՍԹՈՍ ԻՔՐՍՏՈՍ Տէր մեր . կեցս և ողորմեմ :

Օ ժաման և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով 'ի Տեառնէ խնդրեցա՛ւք :

Ենորհեմ Տէր :

Օ հրեշտակ խաղաղութեան պահպան անձոնց մերոց՝ 'ի Տեառնէ խնդրեցա՛ւք :

Ենորհեմ Տէր :

Օ քուռութիւն և զերդութիւն յանցանաց մերոց՝ 'ի Տեառնէ խնդրեցա՛ւք :

Ենորհեմ Տէր :

Օ սրբոյ խաչին մեծ և կարող զքրութիւն յօգնութիւն անձանց մերոց՝ 'ի Տեառնէ խնդրեցա՛ւք :

Ենորհեմ Տէր :

Եւ ևս միաբան ժամն շնորհիւ և սուրբ հոգւոց մերոց՝ զՏէր աղաչեցա՛ւք :

Տէր ողորմեմ :

Ո՛ր անձինս մեր և զմեանս Տեառնէ

առաջնայ ամենակարէն յանձն արտոյցուք :

Բեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք :

Ողորմաց մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ
մեծի ողորմութեանք քում : աստացումք ամեն
նեքեան միարանութեամբ :

Տէր ողորման : Տէր ողորման : Տէր ողորման :

ԲԱՊԹԱՐ

Օգեցր մեզ Տէր Աստուած մեր զէն արդա-
րութեան : զօրաւոր և յաղթող լինիլ ընդ :
զէմ սպանայական պատերազմաց : և զամե-
նայն հրեղէն նետս նորա շիջուցանելով՝ ան-
կասկած լիցուք յերաց խաւարային գնացից՝
'ի գայթակղութենէ գիւղէ 'ի հասարակ ա-
ւուր : Եւ զգոտացեալք վայելչական տուրն-
ջեամբս՝ առաքինութեամբ կացցուք 'ի փր-
կութիւն անձանց մերոց : 'ի փառս և 'ի սլա-
տիւ սրբոյ Երրորդութեանդ : այժմեա միշտ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Երկնաւոր խաղաղութեամբք քով՝ պա-
րբաշեալ պահն զանձնս մեր Տէր զօրա-
ւորանց : Մի ասն զի դու ես Աստուած խա-
ղաղութեան : և բաց 'ի քէն զայլ ոք ոչ գի-
տեմք : և զանսն քո ամենազօր՝ կորզանց
յօգնականութիւն անձանց մերոց : Պայեմ
յերկրպագութիւնս մեր : և ուսն մեղապանք

դարդարութիւն ճշմարտութեան : Եւ գոհու-
թեամբ փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի
և զսուրբ Հոգիդ . այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից . Ամէն :

Ս Ե Ղ Վ Ո Ս

Տէր՝ մի յիշեր զմեզս մեր զառաջինս .
վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո Տէր՝
զի աղքատացաք յոյժ :

(Օգնեա՛ մեզ Աստուած փրկիչ մեր՝ վասն
փառաց անուան քոյ :

Տէր փրկեա՛ զմեզ և քաւեա՛ զմեզս մեր
վասն անուան քոյ :

Ք Լ Ր Ո Ւ Ց

Ասն Հիւանդաց և ամենայն վշտացե-
լոց՝ աղաչեսցուք զփրկիչն մեր ՔՐԻՍՏՈՍ . զի
ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում
և բժշկեսցէ զախտս և զհիւանդութիւնս
հոգւոց և մարմնոց ծառայից իւրոց . և կա-
տարեալ առողջութեամբ հասուցէ զամենե-
սեան 'ի մշտնջենաւոր և յանախտ կեանս :
Որ առաքեցաւ 'ի Հօրէ 'ի բժշկութիւն աղ-
դի մարդկան՝ միածին Որդին Աստուծոյ .
Տէր մեր և փրկիչ (ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ . կեց՛
և ողորմեա՛ :

ԱՂՈԹԻՔ

Փարատեան զցաւս և բժշկեան զհիւանդութիւնս 'ի ժողովրդենէ քու մէջ Տէր Աստուած մեր . և շնորհեան ամենեցուն զկատարեալ առողջութիւն՝ նշանաւ ամենայաղթ խաչիւ քով . որով բարձեր զտկարութիւն աղբի մարդկան , և դատապարտեցեր զթշնամին կենաց և փրկութեան մարդ : 'Դճու ես կեանք մեր և փրկութիւն՝ բարերար և բազում ողորմ Աստուած . որ միայն կարօղ ես թողուլ զմեզս՝ և մերժել զախտս և զհիւանդութիւնս 'ի մէնջ . որում յայտնի են պէտք կարեաց մարդ : պարդեիչդ բարեաց՝ պարգեան զառատ ողորմութիւն քո 'ի վերայ արարածոց քոց՝ ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից . յորոց հանապազ փառաւորեալ դովի ամենասուրբ Երրորդութիւնդ . այժմ և միշտ և յաւի՛ :

Յիշեան Տէր զպաշտօն՝ : Բարերար և բազում ողորմ՝ : Գ. Ի՞ր յիշ, 288—289 :

ՍԵՂՄՈՍ

Է՛ . Երանի որ խորհի զազգատն և զտնանկն . յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր :

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ . երանելի

առնէ զնա 'ի վերայ երկրի . և ոչ մասնէ
զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց :

Տէր օգնական է նմա 'ի մահի՞նս ցաւոց
իւրոց . և զամենայն անկողինս նորա դարձու-
ցանէ 'ի Հիւանդութենէ նորա :

Ես ասացի Տէր ողորմեա՛ ինձ . բժշկեա՛ զան-
ձըն իմ . ես մեղայ քեզ :

Ար բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն,
ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ :

Ասացէ՛ Տեառն ընդունօղ իմ ես դու , ա-
պաւէն իմ Աստուած , և ես յուսամ 'ի նա :

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին . և
'ի բանիցն 'ի խռովութենէ :

'Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ . 'ի հո-
վանի թեոց նորա յուսասցիս :

Արպէս զէն շուրջ եղիցի զքե՛՜ ճշմարտու-
թիւն նորա :

Ոչ երկեցես դու յերկելիէ գիշերի . և ոչ
'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ :

Յիրէ՛ որ շրջի 'ի խաւարի . 'ի դայթակղու-
թենէ դիւին 'ի հասարակ աւուր :

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք , և
բիւրք ընդ աջմէ քումմէ . և առ քեզ ինչ ոչ
մերձեցին :

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու . և
զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես . զի դու
Տէր յոյս իմ ես :

Օբարձրեալն արարեր քեզ ապաւեն . զի
 ոչ հասցեն առ քեզ չարք . և տանձանք մի
 մերձեսցին 'ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո՝
 'ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո :

'Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ . զի
 մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո :

'Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու .
 և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն :

Քանզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից զնա .
 հովանի եղէց նա , զի ծանեաւ զանուն իմ :

Սարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա . և
 առ նմա եղէց 'ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա . եր-
 կայն աւուրբք լցուցից , և ցուցից նմա ըզ-
 փրկութիւն իմ :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ Այժմ և միշտ և՛ :

ՔԱՐՈՑ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Խնդրեսցուք հաւատով 'ի Հօրէ վասն
 բաւութեան մեզաց և թողութեան յանցա-
 նաց . փրկելոյ զմեզ 'ի վշտաց և 'ի նեղու-
 թեանց . իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողորմու-
 թեան և գթութեան Տեառն Աստուծոյ ամե-
 նակալին . կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

ԵՂՈԹԻՔ

Հայր գթութեանց և Լստուած ամենայն
 փութարութեանց • որ փութարես զմեզ յա-
 մենայն նեղութեան մերում • լճւր և այժմ
 ձայնի պաղատանաց ծառայից քոց ընդունե-
 լով զաղաչանս մեր • Լնցս 'ի մէնջ զցասումն
 պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարու-
 թեամբ քով • 'Երես և լճւր մեզ՝ քաւեն
 և թո՛ղ զմեզս մեր • արժանաւորեա՛ գոհու-
 թեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և
 ընդ սրբոյ Հոգւոյդ • Լսժմ և միշտ և յաւի-
 տեանս յաւիտենից • Լնն •

ԿԵՐԳ-ԷԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ԻՆՆԵՐՈՐԻ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԼՏԱՐԻ ԴԻԷՄՍ ՈՐԻՒՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ԱՅԼԵՒ

ՄԱՀՈՒԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱԿԱՆ ՀՈԳԻՈՅՆ ԱՌԱՆԴՄԱՆՆ

Օրհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՎԵՐԾՅՈՍ . ԼձԱՆ :

Հայր մեր որ յերկնս ես՝ ,

Օրհնեալ ՈՐԻՒԴ ՍՈՒՐԲ ԼՍՏՈՒԼԱԾ ՃԶՄԱՐԻՍ .
ԼձԱՆ :

ՍԱԳՄՈՍ

Է՛ . ՈՂՈՐՄԵԱՅ ԲՆԱԾ ԼՍՏՈՒԼԱԾ ԸՍՏՈ ՄԵԾԻ ՈՂՈՐՄՈՒԹԵԱՆ քՈՒՄ . ԸՍՏՈ ԲԱՂՈՒՄ ԳԹՈՒԹԵԱՆ քՈՒՄ . քԱԼԵԱՅ ՂԱՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆՍ ԻՄ :

ԼՂԱԼԵԼ ԼՂԼԱՅ ՂԻՍ յԱՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԷ ԻՄԱՅ .
Է 'Ի ՄԵՂԱԿ ԻՄՈԿ ՍՈՒՐԲ ԱՐԱ ՂԻՍ :

Օ ԱՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆՍ ԻՄ ԵՍ ԻՆՃԷՆ ԳԻՍԵՄ ,
Է ՄԵՂՔ ԻՄ ԱՌԱՂԻ ԻՄ : ԳԻՒՐ ԵՒՆ , 329—331 :

Ե Ր Գ

ԻՆՆԵՐՈՐԻԻ ԺԱՄՈՒ ԱՒՈՒՐՆ

ՋԻԻ ԱԶԵՐԷ՝ ՍԻՆԻՆԻՆ՝

Չա՞րչարակցեա՞լ քեզ տի՛ւ լո՛ւսոյ ե-
րիւք ժա՛մի՛ւ խաւարելոյ՝ . պայծառացեալ
յի՛ննե՛րորդի՛ն՝ ի տի՛պ լը՛րման մահո՛ւ ստուե-
րի՛ն . ջա՛նըդ լուսոյ մեծա՛պայ՛ծա՛ռ ա-
ւա՛նդե՛ցեր զճոգի՛դ առ ճա՛յր . ռա՛նիւ
կըցորդ քե՛զ ի՛ յերկի՛նս ըզմե՛զ ուղղեա՛
ճոգւո՛վ քոյի՛ն :

Ունդարամետք սարսե՛ցա՛ն կապեալ ճո-
գի՛քն արձակեցա՛ն . վէմք ի վիմէդ պա՛տա՛
ռեցա՛ն ի տա՛պա՛նաց մեռեա՛լք յարեա՛ն .
տա՛րերք երկրի՞ տատա՛նէ՛ի՛ն և աշխա՛րհի՛
սիւնք դողայի՛ն . բամեալքս առ քեզ պա՛-
ղա՛տեսցո՛ւք զի ը՛նդ արգարսըն գա՛սես
ցո՛ւք :

Ցո՛ւցեր յայնժա՛մ ըսքա՛ն չե՛լի՛ս և այ
ժը՛մ մեզ ողորմեսցի՛ս . Լի՛ւծեալ բնու՛թիւնս
քե՛ . ո՛ղջացա՛ւ շնորհեա՛ . ե՛ւ մեզ լինել ա՛ն
ցա՛ւ . փոխան մահո՛ւ քո կե՛նա՛րա՛ր կեցո՛
լըմեզ Տէր բարերա՛ր . քեզ պաղատե՛մք սոա՛-
ւաղա՛կէ՛ն յիշեա՛լ ըզմեզ յօ՛րն ա՛հագի՛ն :

ՄԵԳԹԵՆԻՔ

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են .
'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս Տէր . և յօտա-
րէն պահեա՛ զծառայս քո մարդասէր Տէր :

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցո՛ւք
ընկա՛լ կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ . այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :

ՔԱՄՈՋ

ՄԵԾ ՊԱՀՈՑ

Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով
կացցուք միաբան յաղօթս առաջի Տեառն մե-
րոյ և փրկչին (ՅԻՍԹԱՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ . ՅԻՆԵՐՈՎ
զմեծամեծս նորա զանչափ շնորհս . զհամ
քերութիւն կենսատու խաչին , և զհեղուձի
ազատեցուցիչ արեան նորա , և զսոցին նմանս
որ յայսմ ժամու վասն մեր մեղաւորացս կրեաց
նա : Եւ մեք զայս ամենայն զմտաւ տծելով՝
սրբեսցուք 'ի մեղաց զխորհուրդս՝ զբանս՝ և
զգործս մեր . կատարեսցուք զորբութիւն ան-
ձանց մերոց ահիւն Աստուծոյ : Մի յապա-
ղիցուք խառտովան լինիլ նմա զմեղս մեր և

խնդրել զթողութիւն մեղաց մերոց . զի մի կորիցիմք անապաշխար՝ զյաւիտենական կորուստն : Այլ մինչդեռ ժամանակս 'ի ձեռս է , գործեսցուք զքարիս 'ի կեանս յայսոսիկ , օրինակ վարուց մերոց ունելով զամենայն սուրբս և զյալթօղ նահատակսն . որք միանգամ 'ի սկզբանէ հաճոյեղեն Տեառն և փրկչին բոլորեցունց : Որոց աղօթիւք և բարեխօսութեամբն՝ շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Աստուած՝ զհաճոյսն իւր և զօգուտն մեր խորհիլ միշտ և առնել , և անպատուժ պարգևացն հաղորդս գտանիլ : Օ որ խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած (Յեսոս ԲԻՍՅՈՍ Տէր մեր , կեցո՛ւ և ողորմեա՛) :

Օ ժամն և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել" : Օ հրեշտակ խաղաղութեան պաշտպան" : Օ քաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց" : Օ սրբոյ խաչին մեծ և կարօղ զօրութիւն" : Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ" : Օ անձինս մեր" : Ողորմեաց մեզ" :

ԱՂՕԹՎ

Տէր զօրութեանց՝ որ կամաւոր մահուամբ բով 'ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր զմեզ 'ի մեռելութենէ մեղաց մերոց , և բեռեցեր զինիք դատապարտութեան մերոյ 'ի խաչին , և շնորհեցեր ազատութիւն ազգի

մարդկան՝ ի ծառայութենէ ասպականութեան՝
յազատութիւն փառաց՝ Հեղմամբ արեան քո
սրբոյ : Ընկալ և այժմ զազաչանս մեր . և
յաջողեա՛ մեզ՝ ուղիղ հաւատով և առաքինա-
սէր վարուք՝ կեալ յայսմ աշխարհիս , և
արժանաւոր լինիլ յաւիտենական և երկնա-
յին ուրախութեանցն ընդ ամենայն սուրբս
քո . Եւ գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ
Հօր և սրբոյ Հոգւոյդ . այժմ՝ և միշտ և յաւի :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Բաղումովսմ Լստուած և Հաստիչ խաղա-
ղութեան՝ Հաստատեա՛ զանձինս մեր քոյով
խաղաղութեամբդ . որով ունիս յիւրաքան-
չիւր կարգի զամենայն տրտածս քո՝ ուղիղ
հրամանաւդ մատակարարելով . վասն զի՝ այդ
իսկ է կամք քո՝ խաղաղական և հոգեւոր սի-
րով կալ մեզ՝ առ միմեանս , և սպասել ար-
թուն մտք յայտնութեան միածնիդ Լստու-
ծոյ և փրկչիդ մերոյ ՅԻՍՈՒՍԻ ՎԵՐԻՍՏՈՍԻ : Ի-
բում արժանաւորք եղիցուք հանդիպիլ ամ-
պովք ընդ առաջ Տեառն յօդս . զուարթե-
րես կացցուք յաջմէ քումմէ ընդ սուրբս և
ընդ սիրելիս անուանդ քո սրբոյ . և ժառան-
գեսցուք զպատրաստեալն՝ ի սկզբանէ աշխար-
հի սրբոց քոց զարքայութիւնդ : Եւ ընդ նո-
սին գոհանալով փառաւորեցուք զքեզ ընդ
Հօր և ամենասրբոյ Հոգւոյդ . այժմ՝ և :

ՍԱԳՄՈՍ

Տէր մի մատներ զմեզ խաղառ վասն ան-
ուանդ քում սրբոյ . մի ցրեր զուխտս քո .
և մի 'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո
'ի մէջ :

Ս ասն Աբրահամու սիրելոյ քոյ , Խառա-
կայ ծառայի քոյ , և Խարայէլի սրբոյ քոյ :

Տէր մի մատներ զմեզ խաղառ վասն ան-
ուանդ քում սրբոյ . մի ցրեր զուխտս քո .
և մի 'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո
'ի մէջ :

ԵՐԳ

ՏԵԱԹՆ ՆԵՐՄԻՍԻ

Մա՛հապետին Աբրա՛համո՛ւ Հայցմամբ
ընկա՛ւ Տէր զաղաչա՛նս : Ե՛ւ ծառայի՛ն
քում Սա՛հակայ խը՛նդըրուածովք 'ի՛ մեզ
գըթա՛ : Բե՛նաստեսին Խ՛արայէլի՛ : Սէրով
սըրբոյն 'ի մեզ խնայեա՛ : Ե՛րեքսը՛րբեա՛ն
երբ՛ւք սո՛ցին : Սըրբեա զհոգի՛ զմի՛տս և
զմարմի՛ն :

ՔԱՐՈՉ

Ա զաչեսցմէ զինսատու փրկիչն մեր
ՔՐԻՍՏՈՍ՝ որ կամաւոր խաչելու թեամբն իւ-

րով զարարածս փրկեաց . և Հեղմամբ արեան
իւրոյ՝ զԹողութիւն շնորհեաց յուսացելոց
իւրոց : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր .
կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

ԱՂՕԹՎ

Անկեալ առաջի քո բարերար և բազու-
ժողորմ՝ Աստուած՝ աղաչեմք ամենայն սրբ-
տիւք մերովք և խնդրեմք զԹութիւն 'ի քէն .
որպէս խոստացար ծառայից քոց և ասացեր ,
զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք Հաւատով յա-
նուն Որդւոյ 'ի Հօրէ՝ տացի ձեզ : Շնոր-
հեա՛ւ և այժմ՝ Հաւատացելոցս 'ի քեզ , և
կատարեա՛ն 'ի բարի զխնդրուածս մեր . զի 'ի
քեզ եմք ապաւինեալ : Եւ քո առատ ողորմու-
թեամբդ մխիթարեա՛ն զմեզ 'ի կեանս յայսու-
սիկ , և առաջնորդեալ Հասո՛ յանճառ երկ-
նից արքայութիւնդ . 'ի փառաբանութիւն
և 'ի պատիւ ամենասուրբ Երրորդութեանդ .
այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

Յիշեա՛ն Տէր զպաշտօնն : Բարերար և բա-
զաւժողորմ՝ : Վե՛ր յէ՛շ, 288—289 :

ՍԵՂՄՈՍ

Ի՛նչ որ երեցի՝ զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից
 իմոց . զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս , և
 ես յաւուրս իմ կարգացի առ նա :

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու . և վիշաք
 դժոխոց գտին զիս :

Օ նեղութիւն և զանձկութիւն գտի . և
 զանուն Տեառն կարգացի :

Ո՛ր Տէր՝ փրկեա՛ զանձն իմ . ողորմած Աստ-
 ուած մեր՝ ողորմի և պահէ զաղայս Տէր :

Ես խոնարհ եղէ՝ և Տէր կեցոյց զիս . դարձ
 անձն իմ՝ ի հանգիստ քո՝ զի Տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ՝ ի մահուանէ , զաչս իմ
 յարտասուաց . և զոտս իմ՝ ի գայթակղու-
 թենէ . հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին
 կենդանեաց :

Հաւատացի՛ զոր և խօսեցայ . և ես խո-
 նարհ եղէ յոյժ :

Ես ասացի՝ ի զարմանալ իմում . թէ ամե-
 նայն մարդ սուտ է :

Օ քնչ տաց տրիտուր Տեառն՝ ընդ ամե-
 նայնի զոր և ետ ինձ :

Օ բաժակ փրկութեան ընկալայց . և զա-
 նուն Տեառն կարգացից :

Օ աղօթս իմ Տեառն տաց՝ առաջի ամե-
 նայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց
իւրոց . ո՛ր Տէր ես ծառայ քո եմ . ծառայ և
որդի աղախնոյ քոյ :

Հատեր զկապանս իմ , քեզ մոտուցից պա-
տարադօրհնութեան , և զանուն Տեառն կար-
դացից :

Օ աղօթս իմ Տեառն տայ՝ առաջի ամե-
նայն ժողովրդեան նսրա . 'ի գաւիթս տան
Տեառն՝ և 'ի մէջ քո իջրուսաղէմ :

(Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազնիւք . գովե-
ցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :

Օ օրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ
մեր . և ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ յա-
ւիտեան :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ Այժմ և Վրշա՝ :

ԿԼՆՈՆ

ՆՆՋԵՑԵԼՈՑ

ՀԱՐԱԿԱՆ ԸՍՑ ՌԻԹ ԶԱՅՆԻՑՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԶԱՅՆ

ԱԶ . Ո՛ր ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո՝
Տէր պատուեցե՛ր ըզմէ՛զ . ընկալ և՛ ա՛յժմ .
ըզնընջե՛ցեա՛լսն 'ի քե՛զ ս՛լ զի՛ղ հա՛ւատոն՝ զ

Ե Ր Գ

ԻՆՆԵՐՈՐԻԻ ԺԱՄՈՒ ԱՒՈՒՐՆ

ՋԵՒ ԲԴԵՒԵՍ ՍԽԻՆԻՆ:

Չա՞րչարակցեա՜լ քեզ տի՛ւ լո՛ւսոյ ե-
րիւք ժա՛մո՛ւ խաւարելոյ . պայծառացեալ
յի՛ննե՛րորդի՛ն՝ ի տիպ լը՛րման մահո՛ւ ստուե-
րի՛ն . ջա՛նը՛դ լուսոյ մեծա՛պայծա՛ռ ա-
ւա՛նդե՛ցեր զՀոգի՛դ առ Հայր . ռահիւ
կըցորդ քե՛զ ի՛ յերկի՛նս ըզմե՛զ ուղղեա՛
Հոգւո՛ւ քոյի՛ն :

Ո՞նդարամետլք սարսե՛լցա՛ն կապեալնո՛
գի՛քն արձակեցա՛ն . վէմք ՚ի վիմէդ պա՛տա՛
ռեցա՛ն ՚ի տա՛պա՛նաց մեռեա՛լք յարեա՛ն .
տա՛րերք երկրի՞ տատա՛նէ՛ի՛ն և աշխա՛րհի՛
սիւնք գողայի՛ն . բա՛մեալքս առ քեզ պա՛-
ղա՛տեսցո՛ւք զի ը՛նդ արգարսըն դա՛սես
ցո՛ւք :

Ցո՛ւցեր յայնժա՛մ ըսքա՛նչե՛լի՛ս և այ
ժը՛մ մեզ ողորմեսցի՛ս . ւիւծեալ բնութիւնս
քե՛ ո՛ղջացա՛ւ շնորհեա՛ ե՛ւ մեզ լինել ա՛ն
ցա՛ւ . փոխան մահո՛ւ քո կե՛նա՛րա՛ք կեցո՛
ըզմեզ Տէր բարեբա՛ր . քեզ պաղատեմք ստա՛-
ւաղա՛կի՛ն յիշեա՛լ ըլմեզ յօ՛րն ա՛հագի՛ն :

ՄԵԳԹԵՆԻՔ

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են .
'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս Տէր . և յօտա-
րէն պահեա՛ զծառայս քո մարդասէր Տէր :

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցո՛ւք
ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :

ՔԼԱՊՕ

ՄԵԾ ԳԱՀՈՑ

Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով
կացցուք միաբան յաղօթս առաջի Տեառն մե-
րոյ և փրկչին (ՅԻՅԱՒՍԻ ՎԵՐԻՍՏՈՍԻ . ՅԻԷԼՈՎ
զմեծամեծս նորա զանչափ շնորհս . զհամ-
բերութիւն կենսատու խաչին , և զհեղուձի
ազատեցուցիչ աբեան նորա , և զսոցին նմանս
որ յայսմ ժամու վտան մեր մեղաւորացս կրեաց
նա : Եւ մեք զայս ամենայն զմտաւ տծելով՝
սրբեսցուք 'ի մեղաց զխորհուրդս՝ զբանս՝ և
զգործս մեր . կատարեսցուք զորքութիւն ան-
ձանց մերոց ահիւն Աստուծոյ : Ս'ի յապա-
ղիցուք խոտորովան լինիլ նմա զմեղս մեր և

խնդրել զլծողութիւն մեղաց մերոց . զի մի կորիցիմք անապաշխար՝ զյաւիտենական կորուստն : Այլ մինչդեռ ժամանակս 'ի ձեռս է , գործեսցուք զբարիս 'ի կեանս յայտոսիկ , օրինակ վարուց մերոց ունելով զամենայն սուրբս և զյալլծող նաՀատակսն . որք միանգամ 'ի սկզբանէ Հաճոյեղեն Տեառն և փրկչին բոլորեցունց : Որոց աղօթիւք և բարեխօսութեամբն՝ շնորհեսցէ մեզ մարգասէրն Աստուած՝ զհաճոյսն իւր և զօգուտն մեր խորհիլ միշտ և առնել , և անպատում պարգեւացն Հաղորդս գտանիլ : Օ որ խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ Տէր մեր , կեցս և ողորմեա :

Օ ժամն և զառաջակայօրս խաղաղութեամբ անցուցանել" : Օ Հրեշտակ խաղաղութեան պաՀապան" : Օ քաւութիւն և զլծողութիւն յանցանաց" : Օ սրբոյ խաչին մեծ և կարօղ զօրութիւն" : Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ" : Օ անձինս մեր" : Ողորմեաց մեզ :

ԱՂՕԹՎ

Տէր զօրութեանց՝ որ կամաւոր մաՀուամբ քով 'ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր զմեզ 'ի մոռելութենէ մեղաց մերոց , և բեւեռեցեր զինիք դատապարտութեան մերոյ 'ի խաչին , և շնորհեսցեր աղատութիւն ազգի

մարդկան՝ ի ժառայութենէ ապականութեան՝
յաղաատութիւն փառաց՝ հեղմամբ արեան քո
սրբոյ : Ընկալ և այժմ՝ զաղաչանս մեր . և
յաջողեան մեզ՝ ուղիղ հաւատով և առաքինա-
սէր վարուք՝ կեալ յայսմ աշխարհիս , և
արժանաւոր լինիլ յաւիտենական և երկնա-
յին ուրախութեանցն ընդ ամենայն սուրբս
քո . Եւ գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ
Հօր և սրբոյ Հոգւոյդ . այժմ և միշտ և յաւի՛ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Բաղումովորմ Լստուած և Հաստիչ խաղա-
ղութեան՝ Հաստատեան զանձինս մեր քոյով
խաղաղութեամբդ . որով ունիս յիւրաքան-
չիւր կարգի զամենայն տրտաճս քո՝ ուղիղ
հրամանաւդ մատակարարելով . վասն զի՝ այդ
իսկ է կամք քո՝ խաղաղական և հոգեոր սի-
րով կալ մեզ առ միմեանս , և սպասել ար-
թուն մտք յայտնութեան միաճնիդ Լստու-
ծոյ և փրկչիդ մերոյ ՅԻՍՈՒՍԻ ՎԵՐԻՍՏՈՍԻ : Ու-
րում արժանաւորք եղիցուք հանգիսիլ աճ-
պովք ընդ առաջ Տեառն յօդս . զուարթե-
րես կացցուք յաջմէ քումմէ ընդ սուրբս և
ընդ սիրելիս անուանդ քո սրբոյ . և ժառան-
գեսցուք զպատրաստեալն՝ ի սկզբանէ աշխար-
հի սրբոց քոց զարքայութիւնդ : Եւ ընդ նո-
սին գոհանալով փառաւորեոցուք զքեզ ընդ
Հօր և ամենասրբոյ Հոգւոյդ . այժմ և՛ :

ՍԱՂՄՈՍ

Տէր մի մատներ զմեզ խալառ վասն անուանեղ քում սրբոյ . մի ցրեր զուխտս քո . և մի 'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո 'ի մեզ :

Վասն Աբրահամու սիրելոյ քոյ , Իսահակայ ծառայի քոյ , և Իսրայէլի սրբոյ քոյ :

Տէր մի մատներ զմեզ խալառ վասն անուանեղ քում սրբոյ . մի ցրեր զուխտս քո . և մի 'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո 'ի մեզ :

ԵՐԳ

ՏԵԱԹՆ ՆԵՐՄԻՍԻ

Մահապետին Աբրահամի՛ն Հայցմամբ ընկա՛լ Տէր զաղաչա՛նս : Ե՛ւ ծառայի՛ն քում Սահա՛կայ խը՛նդըրուածո՛վք 'ի մեզ գը՛ծա՛ : Բե՛նաստեսին Ի՛սրայէլի՛ : Սիրով սրբո՛յն 'ի մեզ խնայեա՛ : Ե՛րեքսը՛րբեա՛ն երի՛ւք սո՛ցի՛ն : Սը՛րբեա զհոգի՛ զմի՛տս և՛ զմարմի՛ն :

ՔԵՐՈՉ

Աղաչեսց՛ւք զկենսատու փրկիչն մեր Քրիստոս՝ որ կամաւոր խաչելու թեամբն իւ-

րով զարարածս փրկեաց . և Հեղմամբ արեան
իւրոյ՝ զԹողութիւն շնորհեաց յուսացելոց
իւրոց : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր .
կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

ԱՂՕԹՔ

Անկեալ առաջի քո բարերար և բազու-
մողորմ Աստուած՝ աղաչեմք ամենայն սրբ-
տիւք մերովք և խնդրեմք զԹողութիւն 'ի քէն .
որպէս խոստացար ծառայից քոց և ասացեր ,
զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յա-
նուն Որդւոյ 'ի Հօրէ՝ տացի ձեզ : Շնոր-
հեա՛ւ և այժմ՝ հաւատացելոցս 'ի քեզ , և
կատարեա՛ս 'ի բարի զխնդրուածս մեր . զի 'ի
քեզ եմք ապաւինեալ : Եւ քո առատ ողորմու-
թեամբդ միտարեա՛ս զմեզ 'ի կեանս յայտ-
սիկ , և առաջնորդեալ հասո՛ յանձառ երկ-
նից արքայութիւնդ . 'ի փառաբանութիւն
և 'ի պատիւ ամենասուրբ Երրորդութեանդ .
այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

Յիշեա՛ն Տէր զպաշտօնն՝ : Բարերար և բա-
զումողորմ՝ : Գ. Ի՝ * 182, 288—289 :

ՍԵՂՄՈՍ

Է՛ի . Սիրեցի՛ դի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից
իմոց . զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս , և
ես յաւուրս իմ կարգացի առ նա :

Շրջեցան զինև երկունք մահու . և վիշաք
դժոխոց գտին զիս :

Օ նեղութիւն և զանձկութիւն գտի . և
զանուկն Տեառն կարգացի :

Ո՛ Տէր՝ փրկեա՛ զանձն իմ , ողորմած Աստ-
ուած մեր՝ ողորմի և պահէ զտղայս Տէր :

Ես խոնարհ եղէ՝ և Տէր կեցոյց զիս . դարձ
անձն իմ՝ ի հանգիստ քո՛ զի Տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ՝ ի մահուանէ , զաչս իմ
յարասուաց . և զոտս իմ՝ ի գայթակղու-
թենէ . հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին
կենդանեաց :

Հաւատացի՛ զոր և խօսեցայ . և ես խո-
նարհ եղէ յոյժ :

Ես ասացի՛ ի զարմանալ իմում . թէ ամե-
նայն մարդ սուտ է :

Օ քնչ տաց տրիտուր Տեառն՝ ընդ ամե-
նայնի զոր և ետ ինձ :

Օ բաժակ փրկութեան ընկալայց . և զա-
նուն Տեառն կարգացից :

Օ աղօթս իմ Տեառն տաց՝ առաջի ամե-
նայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց
իւրոց . ո՛ր Տէր ես ծառայ քո եմ . ծառայ և
որդի աղախնոյ քոյ :

Հատեր զկապանս իմ , քեզ մատուցից պա-
տարագ օրհնութեան , և զանուն Տեառն կար-
դացից :

Օ աղօթս իմ Տեառն տայ՝ առաջի ամե-
նայն ժողովրդեան նորա . 'ի գաւիթս տան
Տեառն՝ և 'ի մէջ քո իջրուսաղէմ :

(Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազինք . գովե-
ցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :

Օ օրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ
մեր . և ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ յա-
ւիտեան :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ Այժմ և միշտ :

ԿԱՆՈՒՆ

ՆՆՋԵՑԵԼՈՑ

ՀԱՐԱԿԱՆ ԸՍՑ ՌԻԹ ԶԱՅՆԻՑՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԶԱՅՆ

ԱՁ . Ո՛ր ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո՝
Տէր պատուեցե՛ր ըզմէ՛զ . ընկալ և՛ ա՛յժմ՝
ըզնընջե՛ցեա՛լսն 'ի քեզ՝ մէղի՛ չհա՛ւատո՛վ

ըստ մեծիկ՝ քուժմ ո՛գո՞րմութեա՜ն : Ո՛ր
շարժո՞ք սուրբ Հոգւոյն լիւսաւո՞րեցե՛ր .
յիշատակի՛ իւրեանց զհոգիս նոցա՝ ընկա՛լ
մա՛րդասէ՛ր . ըստ մե՛ : Ո՛րք Հաղորդեցա՜ն
մա՛րմոյ՝ և՛ արեան՝ քո՞ Տէ՛ր . Հանգո՞
զհոգիս նոցա ընդ սո՛ւրբքս քո Քրի՛ստոս
Լստըուած . քանզի գի՛կեք սուրբա՛րեան
քո ե՛ն : Սի՛ւնն օրհնեա՛լդ ՚ի՛ կա՛նայ .
մայր և՛ միշտ կոյս և՛ խմանալի՛ լոյս . ժը՛
նող արա՛րչի՛ն մերոյ անդա՛դար բա՛րե՛
բանմանցուք :

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

ԱԿ . Ի՛րարիչ Լստըուած և ըստեղծի՛չ անձ
գի մա՛րդկա՛խն . մի՛ անտես առնե՛ր զնրն
ջե՛ցեալսն մե՛ր . անգո՛ զհոգիս նո
ցա՛ ընդ սո՛ւրբքս քո : Ո՛րդիդ միա՛ծի՛ն
յարութիւն տի՛եղերա՛խց . մի՛ անտես
առ՛ : Հոգիդ ծըշմարիտ մը՛ խիթարիչ ար՛
գաւորա՛խց . մի՛ սնտես առ՛ : Հոգւոյն
ըգգե հովանացեա՛լ միայն Սըրբուհի .
ժընար ըղձա՛նն Լստըուած զտնձա՛ւե
լոյ՝ չօր ժընդւնդ . և՛ յայտնեցա՛լ միու
թիւն Ի՛րարչո՞ւթեա՜ն :

ԵՐԿՐՈՐԻ ԶԱՅՆ

ԲԶ. Ո՛ր կոչեցեր առ քեզ Տէ՛ր ըզտին՝ զե՛ր
 աննայն . ընկալ ըզմե՛ր ըզննջեցեա՛լսն՝ Ի՛ր
 դո՛ղ հայրապետին Ա՛բրահամն . ո՛ղոր
 մա՛ծ Տէ՛ր փը՛րկի՞չ և՛ բարերա՛ր : Ո՛ր
 Թո՛ղ լինեանց ետ տըւո՛ղ Ա՛ստը ուլած . Թող
 ըզմե՛ղըս մեր նը՛նջեցելոցն . կա՛րօ՛ղ յա՛մն
 նայնի՛ և հըզօ՛ր . ո՛ղոր՛ : Ո՛ր լո՛ւսնատու ետ
 տին՝ զերա՛ց ՔՐԻՍՏՈ՛Ս Ա՛ստը ուլած . լո՛ւսա
 ւորեա՛ և՛ ըզմե՛ր ըզննջեցեա՛լսն լո՛ւսո՞վ
 երանա՛ւէ՛տ զըւարթնո՛ցն . ո՛ղորմա՛ծ՛ :
 Հնո՛յս մե՛ր և ա՛յա՛ւէ՛ն մա՛յր Տե՛առն և՛
 կո՛յս սօ՛ւրբ . ո՛ր հո՛ւր Ա՛ստը ածո՛ւթեալ
 նըն՝ ո՛չ բո՛ցակիցեա՛ց զքո՛ սո՛ւրբ զորովա՛յն .
 բարեխօսեա՛ ա՛ռ Տէ՛ր վստը՛ն մերո՛յ
 փը՛րկութեա՛ն :

ԱԿԱՅԻ ԿՈՂՄ

ԲԿ. Ո՛ր Որդիդ ետ և լա՛նդ Աստը՛ուա՛ծ
 հա՛ւասա՛րա՛կից ընդ Հօ՛ր յէ՛թեթեան . ա՛ռ
 քե՛զ կա՛րգամբ մարգարէ՛ր . հա՛նդո՛ղ զո՛վ
 դի՛մս նը՛նջեցելո՛ց մե՛ք ընդ սօ՛ւրբըս քո՛ :
 Ո՛ր Թե՛ր յերկնի՛ց վստը՛ն մե՛ր . զառա՛
 ջը՛նն առեր զյանցա՛նն Ա՛դամայ . մե՛րո՛վ

Բնութեամբ բարձե՛ր 'ի վերայ խա՛չի՛ն
անա՛րատ ձե՛ռօք . հա՛նգո՛ւ : Ո՛ր լժժե՛ր
զիշխանութի՛ւն մա՛հո՛ւ . կա՛մաւորա՛կան
մահուա՛մբ քո Վարձ՝ՍՏՈ՛Ս . բա՛նաւո՛րաց
զազաչա՛նս առաջի՛ք հեղեա՛լ մաղթե՛մք .
հա՛նգո՛ւ : Տի՛րո՛ւ Հի անա՛րատ մայր Տե՛առն
ե՛կոյս Սա՛րիա՛մ . Վարձլեա՛կան աթո՛ռ
ըզքե՛զ տե՛սաք 'ի յե՛րկրի՛ . բա՛րեխօսեա՛
ա՛ռ Տէր վա՛սըն մերոյ՝ փը՛րկութեա՛ն :

ԵՐՐՈՐԻ ԶԱՅՆ

ԳԶ . Հա՛յր բա՛րեգո՛ւթ ո՛ր գը՛թա՛ցար 'ի
յա՛ղգս ո՛րդւոց մարդկա՛ն . առաքե՛ցե՛ր ըզ
միածի՛նդ 'ի՛ փը՛րկութի՛ւն . յի՛շեա՛ զհո՛
գի՛ս նընջեցե՛լոց մերո՛ց . և հանգո՛ւնդ սո՛ր
բը՛ս քո՛ : Ո՛րդի՛դ մի՛ածի՛ն ո՛ր յա՛րեարդ
'ի մե՛ռելո՛ց . 'ի միւսանդա՛մ գալը՛ստեա
նըն քո՛ յա՛րութիւն մեղխո՛ստացա՛ր . յի՛շ՝
հո՛գի՛դ ճը՛շմարիտ մըխի՛թարիչ սրգա՛ւո
րաց . ա՛ղաչանօ՛ք սուրբ Ա՛ստուածածնին
և ա՛մե՛նայն քո՛ց սրբո՛ց . յի՛շ՝ 'ի՛ բա՛
րե՛խօսութիւ՛ն փո՛ւթացի՛ր մեղ սո՛ւրբ
Ա՛ստուածածի՛ն . առ 'ի փը՛րկե՛լ ըզժո՛ղո
վճարգս 'ի՛ մեղա՛մց ե՛կ յապակա՛ն ո՛ւթենէ՛ :

ԱՒԱԳ ԿՈՂՄ

ԳԿ. (Յանքսկըզնա՛կա՛ն ծոցո՛յ Հօր խոնարհեա՛լ Բանըդ մարմնացա՛ր 'ի կո՛ւսէ՛ն վա՛սըն փըրկո՛ւթեան մերո՞յ . ա՛ղաչեմք ըզքե՛զ . զնընջե՛ցեա՛լսըն մեր 'ի՛ քե՛զ ուզե՛ղ հաւատո՞ւմ . յի՛շեա՛մ Տէր՝ Եսր յորժամ գա՛ս թա՛գաւորո՛ւթեամբըդ քո՛ : Ա՛նո՛խակալ քա՛ղցրո՛ւթեամբ՝ Որդի՛ Ըստուծոյ . հա՛ճեցար բա՛ռնալ ըզմեզս աշխա՛րհի՛ք . քո խա՛չելութեա՛մբն . ա՛ղա՛ : Այամաւորա՛կա՛ն մահուամբ քո լո՛ւծե՛ր զերկո՛ւնըս մահու . Է՛ արժանի արարե՛ր թո՛ղնութեան յանցա՛նաց քաւի՛չ քո արեամբ . ա՛ղա՛ : Ո՛ր փոխանակ մեղա՛ւորաց ըզմե՛ռանի՛լ յա՛նձն առե՛ր . իջանելո՞ւմ 'ի՛ դըժոխըս փըրկեցեր 'ի մեղսա՛սէ՛ր բանտէ՛ն ըզգերեա՛լսն . ա՛ղա՛ : Բա՛րե՛բանեմք զա՛նչա՛փ քո՛ զմարդա՛սիրութի՛ւնդ . ո՛ր երեքօրեայ յա՛րուցեա՛լ զկենդա՛նութի՛ւն պա՛րգե՛եցե՛ր աշխարհի՞ . ա՛ղա՛ : Սա՛քուր Է՛ ա՛նբի՛ծ կոյս յե՛տ ծընընդեա՛ն . ո՛ր մարմնով ծընար զա՛րձա՛կօղն 'ի կա՛պից մահու . բա՛րեխօ՛ս լեր վա՛սն անձա՛նց մերոց . փըրկել 'ի սպա՛ռնա՛լեա՛ց զհօնեոյն :

ԶՈՐՐՈՒ ԶԱՅՆ

ԴԶ. Երբ ձեր հարկանի փող զգալիս տեսնեք Տէր . յայնքեմ զարհուրեալ դողան անարագ քիչ յահէք զձեզ . անգամ չեմք ըզքեզ փրկիչ . հանգուեալ ըզմեր ըզնրնջեալսն ընդ սուրբն քո . ո՛ր միայնդ ես բազումնորմ : Եւ հարեկ լուսոյ ծագման քո Տէր . ցընծան դասք անաքի նեացն 'ի վերայ լուսեղէն անպոյն . անգամ չեմք ըզքեզ փրկիչ . հանգուեալ ըզմեր ըզնրնջեալսն ընդ սուրբն քո . ո՛ր միայնդ ես բազումնորմ : Անոխակալ բազմագոհ զորմա՞ծ Տէր . մի անտես աներ ըզմեղուցեալքն յահագիւն անունն . ո՛ր մի : Ո՛ր իջնր 'ի յերկնից և մարմնա՛ցար 'ի սուրբ կուսէն . անճառելի քոյի՛ն ծնընդեամբդ , և՛ զիս մի անտես առնե՛ր . անլ պահեա՛մ պատուակա՛ն և սուրբ խա՛չիւ քո :

ՎԵՐԶ

ԴԿ. Ո՞ր Թագաւորդ ես յաւիտենեց ՎԵՐՏՈՍ Աստը՛ուած . ընկալ ըզծա՛ռայն քո՞ր

բարի՝ ե՛լ շնորհեա՛ն՝ ի՛ յա՛ջակողմեա՛ն
 քո՛ւմ դա՛սիլ : Ո՞ր ունի՛ս իշխանո՛ւթի՛ւն
 մահո՛ւ և կենաց . հանգո՛ զհո՛գիս քո՛ց
 ծա՛ռայից . ե՛լ : Յո՞րժամ կարգի՛ աթո՛ռ
 Տէրութեա՛նը՛դ քո . և հաստա՛տի՛ ատեան
 դա՛տաստա՛նի՛ն . յայնժա՛մ խը՛նայեա՛ն ի
 ծա՛ռայս քո՛ . ե՛լ : Լ՛մէ՛նօրհնեա՛լ Լ՛ստ-
 ուածամա՛յր Ս՛արիա՛մ . Քե՛րո՛վքէ՛ական
 աթո՛ռ ա՛րարչի՛ն մե՛րոյ տընօ՛րէնութեա՛ն
 զո՞ր երանե՛ջն ա՛մենա՛յն ազի՛նք հա՛-
 նապա՛ղ :

ՄԵ ԳԹԱՆՔ

Հոգւոցն հանգուցելոց ՎԲԻՍՏՈՍ Լստ-
 ուած՝ արա՛ հանգիստ և ողորմութիւն . և
 մեզ մեղաւորացս շնորհեա՛ զթողութիւն յան-
 ցանաց :

ՔԵՐՈՂ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Ասն հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչե-
 սցուք զփրկիչն մեր ՎԲԻՍՏՈՍ . զի զնոսա ընդ
 արդարսն դասեսցէ՝ և զմեզ կեցուցէ շնոր-
 հիւ ողորմութեան իւրոյ : Լ՛մենակա՛լ Տէր
 Լ՛ստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա՛ն :

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ :

ԼՂՕԹԻՔ

ՎԲՐԻՍՏՈՍ ՈՐԴԻ ԼՆԱՌՈՒԾՈՅ անոխակալ
և բարեգութ՝ գթան քո արարչական սիրովդ
'ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց : Յի-
շեան յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան
քոյ : Լնրան արժանի ողորմութեան քաւութեան
և թողութեան մեղաց : Գասաւորեալ պայ-
ծառացո ընդ սուրբս քո յաջակողման դա-
սուն : Օ ի դու ես Տէր և արարիչ ամենե-
ցուն՝ դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց : Եւ
քեզ վայել է փառք իշխանութիւն և պատիւ՝
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :
(Օրհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՎԲՐԻՍՏՈՍ Լնմէն :
Հայր մեր որ յերկինս ես) :

ՄԼՂԹՎՆԻՔ

ՁՍ ազմոսերգութիւնս և զազաչանս ըն-
կալցի մարդասէրն Լնատուած 'ի հաճոյս բա-
րերար կամաց իւրոց • մեր մեղացն և բազում
յանցանացն թողութիւն շնորհեսցէ , 'ի չա-
րեաց փրկեսցէ , 'ի մեղաց պահեսցէ , և նմա
փառք յաւիտեանս • Լնմէն :

(Օրհնեալ Թագաւորութիւնն Հօր և
Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ • այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից • Լնմէն :

ԺԱՄԱՐՈՒՏՔ

ԸՍՑ ՊԱՏՇԱՃԻ ԱՒՈՒՐ

Պ Ա Հ Ո Ց

ԲԸ. } **Ո**ր 'ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ՝ և
ԳԸ. } մարմնացար 'ի սրբոյ կուսէն . որ
ԵԸ. } վասն մեր 'ի յերկնից իջեր և լուսաւորեցեր
զտիեզերս : () Խաղաղութիւն քո տօւր մեզ
Տէր՝ որ խաղաղութեանց ես թագաւոր .
զխաղաղութիւն և զողորմութիւն՝ որ յամե-
նայնի ես կարօղ մարդասէր :

ԴԸ. } **Ո**ր ըստ ամենայն միտս անցանես . զխա-
ՈՒՐ. } �ղաղութիւն քո Լստուած տօւր մեզ հանա-
պազ՝ զքեզ աղաչեմք :

ԿՒՐ. } **Ս**իածին Որդի և Բանդ Լստուած և
անմահ էութիւն , որ յանձն առեր մարմ-
նանալ 'ի սրբուհւոյ Լստուածածնէն և 'ի
միշտ կուսէն . անփոփոխելիք մարդ եղեալ
խաչեցար ՎՐԻՍՑՈՍ Լստուած մեր մահուամբ
զմահ կոխեցեր . մինդ 'ի սրբոյ Երրորդու-
թենէն՝ փառաւորակից ընդ Հօր և սրբոյ
Հօգւոյն՝ կեցօ զմեզ :

ԾՆՆԴԵԱՆ
ԵՒ
ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ
Ըստ Գրգալի Տօնացոյն :

Աստուածածին անհարսնացեալ՝ զԼանն անսկիզբն յղացար և զԱստուածն անխմանալի ծնար . զանպարագրելին 'ի գիրկս քո բարձեր . նմա անգաղար բարեխօսեալ վասն անձանց մերոց :

Աստուածածին զքեզ խոտով անհալ երկրպագէ Եկեղեցի ուղղափառաց . քանզի՝ ուր Քերովբէքն բազմաչեայք և աթոռք հրանիւթք և վեցթևեան Սերովբէքն նայիլ ոչ իշխէին , կրեցեր անսերմնապէս զանապահանուծն 'ի յարգանդի քում որպէս աղախին զՏէր . և ծնար որպէս զմարդ զԱստուածն բոլորից զմարմնացեալն առ 'ի քէն զանձառ զԼանն 'ի փրկութիւն աշխարհի և կեանք անձանց մերոց :

Աղաչեմք քեզ սուրբ կոյս Սարիամ Աստուածածին՝ բարձրելոյն զօրութեամբն հովանաւորեալ և սուրբ Հագւոյն եկաւորութեամբն լուսաւորեալ , որ զամենայն գոյութեանց ստեղծէն յղացեալ ծնար անձառապէս . մարմնացելոյն առ 'ի քէն բարեխօսեալ կեցուցանել զանձինս մեր :

ՏԵԱՌՆ ԸՆԴ ԱՌԱՋԻ .

Երունին այսօր Սիմէովն՝ Հոգւովն գայր 'ի տաճարն՝ երեւելով Քերովբէիցն վեհագոյն , զի որոց թեօքն սաւառնեալ ոչ իշխէին հայիլ 'ի յահել փառացն , սա 'ի գիրկս իւր բարձեալ համբուրէր համարձակապէս և գգուէր որպէս զմանուկ , և աղերսելով հայցէր արձակիլ 'ի խաղաղութիւն :

Անկղբնական Բանդ Աստուած 'ի վերջին աւուրս յանձն առեր լինիլ մարդ 'ի կուսէն . և արարիչդ յաւիտենից՝ փակեցար ընդ ժամանակաւ , սուրբ Տէր զօրութեանց և անկարօտ մաքրութեանց . եկիր 'ի տաճարն քառասնօրեայ , զօրինացն կատարեցիր զարդարութիւն : Օ որ բարձեալ Սիմէովնի զանպարագրելիդ 'ի գիրկս իւր հայցէր , որ արձակիչդ ես կապելոց՝ արձակեա՛ս զիս 'ի խաղաղութիւն : Ասնորոյ՝ ընդ ծերունւոյն Սիմէովնի վերագոչեմք առ քեզ Տէր , սուրբ՝ սուրբ՝ Տէր զօրութեանց , լի են երկինք և երկիր փառօք քովք 'ի փրկութիւն մեզ Քրիստոս Աստուած փառք քեզ :

ՂԱԶԱՐՈՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՁԳ ազարու ննջումն՝ որպէս կանխադէտ յառաջ՝ ասէիր . որ և 'ի Բիթանիա յառա-

Յէիր՝ զի յարուսցես զսիրելին քո : Արդ՝ և մեք գոչելով ասեմք , օրհնեալ որ դաս 'ի չարչարանս կամաւ Հօր՝ 'ի փրկութիւն անձանց մարոց :

Յորժամ եկեալ կենարարդ 'ի գերեզմանըն Ղազարու . յորժամ եկեալ կենարարդ 'ի գերեզմանն Ղազարու . աւետաւոր ձայնիւդ աղաղակէիր ասելով՝ Ղազարէ՛ արի եկ արտաքս : Իսկ մեռեալն 'ի գերեզմանէն յարեաւ . և նոյն ինքնդ զանմահութեան պարգևսդ ետուր սիրելւոյդ , և Աստուածային ձայնիւդ 'ի գերեզմանէն կոչեցեր : Այսանորոյ՝ և մանկունք Եբրայեցւոց ոստովք օրհնէին զանմահ թագաւորութիւն քո : Անդ նոսին և մեք ասեմք , Ովսաննա՛ օրհնեալ է գալուստ քո . օրհնութիւն 'ի բարձունս , օրհնեալ որ գալոցդ ես անուամբ Տեառն :

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ

Յնժա՛ Երուսաղէմ՝ և զարդարեա՛ զառաքաստ քո Սիովն . քանզի՛ ահա թագաւոր քո 'ԲՈՒՍՑՈՍ նստեալ 'ի յաւանակի նորոյ՝ հեղութիւն ցուցանելով գայ մտանէ յառաքաստ քո : Եւ մեք աղաղակեմք , Ովսաննա՛ օրհնեալ եկեալ 'ի յանուն Տեառն . որ ունի զմեծ զողորմութիւն :

ԶԱՏԿԻ

ՔՐԻՍՅՈՍ յարեալ 'ի մեռելոց . մահ-
ուալն զմահ կոխեաց . և յարութեամբն իւ-
րով մեզ զկենսս պարգեւեաց . նմա փառք յա-
ւիտեանս . Ամէն :

ՅԻՆԱՆՑ

Ահաւոր և սքանչելի է խորհուրդ փր-
կութեան մերոյ . որ անսկիզբն 'ի Հօրէ անձա-
ռաբար մարմնացաւ 'ի կուսէն . խաչի համբե-
րելով և կամաւոր մահուամբն իւրով զկեն-
դանութեան մեզ պարգեւեաց շնորհս :

Քանզի յարեալ 'ի մեռելոց ՔՐԻՍՅՈՍ
Աստուած յաւիտենից՝ արարիչ և յարու-
թիւն տգգի մարդկան . զոր օրհնեն անդա-
դար զինուորութիւնք հրեշտակաց և ամենայն
զուարթիւնք երկնից : Անդ որս գոչելով ա-
սեմք փառք սոսկալի յարութեան քո Տէր :

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ

Հիացան վերնական բազմութիւնքն տե-
սանելով զքեզ 'ի հրեզէն կառս բազմալ՝
սարսեալ ասէին . ով է դա որ դիմեալ գայ
յԵզովմայ . և եկեալ մտանէ փառօք 'ի փա-
ռըս . Տէր փառք քեզ :

Որ յանպատում աթոռ նստիս և յանմարմնոցն վերօրհնիս, անհասանելի Բանդ Աստուած 'ի յերկրի երևեցար ճշմարիտ մարդ. զտնորէնութեանն կատարեալ զխորհուրդ, խաչի և մահու համբերեցեր. և զհրաշալի ըզյարուութիւնդ քո ցուցեր հզօր զօրութեամբ. այսօր համբարձար փառօք 'ի յերկինս և զիւսածին մարմինդ քո հրաշափառապէս լուսազարդեցեր՝ զոր տեսեալ է յայտիաս նախաձայնեալ ասէր, ով է սա որ դիմեալ գայ յերկրէ: Հիացեալ պետութեանց երկնից գոչէին առ միմեանս, համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր, և մտցէ թագաւոր փառաց: Արդ՝ որ յամենայնի կարողդ ես և հզօր, շնորհեաւ և մեզ հանդիպիլ քեզ ամպովք 'ի միւսանդամ քո գալստեանդ. որ միայնդ ես մարդասէր:

ՀՈԳԻՈՅ ԳԱԼՍՏԵԱՆ

Աստուած զքեզ խոստովանիմք զսուրբ Հոգիդ և երկիրպագանեմք. որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոցս և խաղաղարար աշխարհի. որ զտգիտութիւն աշակերտացն բազում դիտութեամբ լցեր. և 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անձառելեօք ցուցար նոցա. պղաղակեմք Տէր խնայեաւ և կեցո՞ղմեզ: ԲԸ. Այսօր 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ

հանգեալ յառաքեալսն՝ լուսաւորելով զնո-
սա . և այժմ աղաչեմք զքեզ սուրբ Հոգիդ
Աստուած , որ ես պատճառ կենդանութեան
եղելից և խաղաղարար աշխարհի , խնայեալ
և կեցն զմեզ :

ԳԸ. II ասնորոյ և մեք զՀոգիդ սուրբ Աստ-
ուած ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ միասնական
խոստովանիմք . և հայցեմք մեզ 'ի վերնատու-
ողէդ զՀոգւորական խաղաղութիւնդ . Տէր
ժառք քեզ :

ԳԱՅԾԱՌԱԿԵՐԳՈՒԹԵԱՆ

Երևի Տէրդ այսօր աշակերտացն 'ի Թա-
ւօրական լերինն . և աշակերտացդ զարհու-
րեալք ազաղակէին ասելով . արասցնւք երիս
տաղաւարս՝ մի Տեառնդ , և մի Մովսիսի և
մի Իշիայի : Արդ՝ և մեք բանաւոր հօտքս եր-
գեմք ընդ քո ճշմարիտ վկայիցդ . առաքեալ 'ի
մեզ զլոյս քո շնորհացդ 'ի քոյ միւսանգամ
գալստեանդ և կեցն :

ԽԱՉԻ

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի
քոյ անկանիմք երկրպագելով և խնդրեմք
զթողութիւն յանցանացմերոց . քանզի սովաւ
բարձեւ զդատապարտութիւն ազգի մարդ-

կան : Իշւ այժմ վասն սրբոյ Աստուածային քոյ նշանի՝ շնորհեա՛ զերկնային զեաղաղու-
թիւնդ ամենայն աշխարհի :

Է Զ Մ Ի Ա Ծ Ն Ի

Տէր մեր և փրկիչ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ, որ ա-
ղօթիւք և միջնորդութեամբ բազմաչարչար
վկային քոյ և հօրն մերոյ սրբոյն Գրիգորի
լուսաւորչին, մեծաւ փառօք և բազմու-
թեամբ զօրացդ լուսեղինաց իջեր յերկնից՝ ի
դաշտն Արարատեան, յայցելութիւն փոքու
հօտիդ քոյ ազգիս Հայոց՝ և ի ցուցումն յատ-
կականի սիրոյդ և մեծի ողորմութեանդ, և
ոսկեռուամբ բաղխեցեր զխորս անդնդոց, և
հալածեցեր զգունդս սանդարամետականաց,
ուր և լուսաձև յօրինմամբ հրաշակերտեցեր
զմայր աթոռն մեր զսուրբ Էջմիածին, և ա-
րարեր զնա շտեմարան անսպառելի շնորհացդ
Աստուածայնոց՝ ի լինիլ ծնօղ՝ դաստիա-
րակ և կատարելագործիչ ամենայն Եկեղե-
ցեացս Հայաստանեայց, Արդ՝ պահեա՛ զնա ա-
նարատ, հաստատուն և անաղօտ, ի պայծա-
ռազարդութիւն Եկեղեցեացս մերոց և ման-
կանցս սոցին՝ մինչև ի կատարած աշխարհի,
յորոց միշտ փառաւորի ամենասուրբ անուն
քո յաւիտեանս յաւիտենից, Ամէն :

Ե Կ Ե Ղ Ե Ց Ի Ո Յ

Օխաղաղութիւն շնորհեա՛ն Խկեղեցւոյ քու՛մ՝ սրբոյ , զխաղաղութիւն և զանշարժութիւն 'ի թշնամեաց պատերազմէ : և հաստատեա՛ն 'ի մի հաւատ զկաթուղիկէ Խկեղեցի : Ըզքեզ խոստովանիմք Տէր և Աստուած կեցո՛ղմեզ :

Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Ո Ւ Մ Կ Ի Տ Չ Ի Ն

Օյառաջընթացութիւն քո և զկարապետութիւն Աստուծոյ Բանին խափանել կարժելով՝ որ 'ի ձեռն կնոջն զնախաստեղծն 'ի դրախտէն արտաքս ընկէց : 'Նա և այժմ՝ Հերովդիադա անօրէնութեամբ բորբոքեալ և բազմելոցն Հերովդիայ՝ զկաքաւս ոտեց աղջկանն հաճոյացոյց՝ զի զքոյդ հատցէ զգլուխ որ զամենեցուն ձեռնադրեցեր զգլուխն ՎՐԻՍՏՈՍ : Այլ դու որ յանապատէ բարբառոյ ձայն , դուչեա՛ն որում՝ ձեռնադրեցեր պարզեալ զխաղաղութիւն և զմեծ զոյորմութիւն :

Ս Տ Ե Փ Ա Ն Ն Ո Ս Ի

Յե՛ծա՛ն այսօր ցն՛ծա՛ն և զուարճացիր կաթուղիկէ Խկեղեցի սուրբ՝ յիշատակաւ սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային ՎՐԻՍՏՈՍԻ վկայեցելոյ Հօր : Որ աղօթիւք բանայր զերկինս զոր փակեաց Ագամ , և հրեշտակներդ

տեսլեամբ տեսանէր ղկերսարանն Հօր 'ի կերպի Աղամայ նստեալ 'ի յաթոռ փառաց : Որ զգաղմուծիւն քարանցն որպէս զծաղիկս հաւաքելով՝ բոլորէր պսակս փոխանակ փշոցն և եղեգանն : Եւ զմարտիրոսական արիւնն իւր խառնէր ընդ փրկական արեանն ՎՐԻՍՏՈՍԻ հոսեցելոյն 'ի կողէն : Այնորոյ՝ գերազանցեալ 'ի փառս առաւել քան զամենայն սուրբս՝ Հայցէ և վասն մեր 'ի վերնատուողէն զպարգևս կենաց անվախճանից և զմեծ զորմուծիւն :

Յորովայնէ ընտրեալ սուրբն Ստեփաննոս , յորովայնէ ընտրեալ սուրբն Ստեփաննոս , վկայ ճշմարիտ առաքելական քարոզութեանցն . որ 'ի վերայ անօրէն քարածգողացն աղօթէր առ ՎՐԻՍՏՈՍ Աստուածդ առեւելով՝ մի համարիւր սոցա զայս մեզս : Արդ՝ 'ի ձեռն սորին բարեխօսութեանն շնորհեա մեզ Տէր զմեծ քո զողորմութիւնդ :

ԼՈՒՍԱՒՈՐՁԻՆ

Յե՛ծայ այսօր ցնծայ և զուարճանայ Եկեղեցի սուրբ՝ տօնելով մեծաւ հանդիսիւ զհանրատենչ յիշատակս քո՝ ո՛վ գերազանցեալդ 'ի հարս սուրբ հայրապետ և լուսաւորիչ տանո թարգմայ սուրբդ Գրիգորիոս : Որ քոյով անտանելի չարչարանօքդ գաշխարհս

ամենայն հիացուցեր : Անորինակ ճգնութեամբ
բլդ զհրեղէնսն զարմացուցեր . որք և գունդ
գունդ յերկնից 'ի յերկիր խոնարհեալ 'ի տես
հանդիսի նահատակութեանդ փութային :
Եւ անհամեմատ համբերութեամբդ զգոռո-
ղացեալ աբբայն իւրական զօրօքն ընդ ոտիւ-
քդ նուաճեցեր : Եւ Աստուածահաճոյ ա-
ղօթիւքդ զկուրացեալ միտս նոցին լուսաւո-
րեցեր և Աւետարանին ՎԻՄՍՏՈՍԻ պաշտօ-
նեայս արարեր : Բնդ նմին և զազգս Հայոց
նորոգ հոգեւոր ծննդեամբ 'ի լոյս Աստուած-
գիտութեան ածեր : Այսնորոյ և յատկա-
պէս լուսափայլեցար 'ի մէջ ամենայն սրբոց ,
և զառաքելականն ընկալար զաթոռ և զպա-
տիւ , և ընդ նոսին պսակեցար 'ի ՎԻՄՍՏՈՍԻ
Աստուծոյ : Ա'րդ սժ հայր մեր և լուսաւորիչ
հոգեւոց մերոց . աղաչեմք զքեզ միաբան ուխ-
տիւք Եկեղեցւոյ քոյ , զի յաւուրս հրաշա-
լւոյ տօնի քոյ . յատկապէս բարեխօսիցես առ
ՎԻՄՍՏՈՍ Աստուածն մեր , զի զԵկեղեցիս և
զմնացորդս ժողովրդեան քոյ պահեսցէ 'ի խա-
ղաղութեան՝ փրկելով 'ի հոգեւոր և մարմնա-
ւոր թշնամեաց . զի և մեք միշտ զքիշատակս քո
կատարելով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈր-
դի և զսուրբ Հոգին յաւիտեանս . Ամէն :

Պարիզէր սուրբ քահանայապետ՝ որ զհա-
ւատս ուսուցեր և զբանակս գիւտցն հալա-

ծեցեր . մարդկան ուսուցեր քարոզել զԵր-
րորդութիւնն , պսակեցար յարքայութեանն .
արդ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր :

ԱՌԱՔԵԼՈՑ

Առաքեալք և վկայք ՎԲԻՍՏՈՍԻ Աստու-
ծոյ՝ ամենակալ Հոգւոյն զօրութեամբն զա-
մենեստան ընդհանուր յարդէգրութիւն կե-
նաց կոչելով , միասնական սուրբ Երրորդու-
թեանն յորդորեցին երգել զփառս 'ի յաւի-
տեանս . Ամէն :

ՈՐԴԻՈՑ ՈՐՈՏՄԱՆ

Այսօր ահաւոր ճայնք որոտման հնչեցին
յերկնից 'ի յերկիր՝ կոչելով յորդէգրու-
թիւն զմեզ վերնոյն Սիովնի . Հաստատու-
թիւնքն հաւատոյ և պարծանքն Եկեղեցւոյ .
որք ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին զտիե-
զերս յանօրէն կռապաշտութեանց , և միշտ
հայցեն 'ի ՎԲԻՍՏՈՍԻ զքաւութիւն տնողացս
անուանց իւրեանց : Ա'րդ՝ մաղթանօք սոցա
Տէր՝ խնայեա 'ի փրկեալ քո ժողովուրդս որ
միայնդ ես մարդասէր :

ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

Տէր որ հիմնեցուցեր զԵկեղեցի քո 'ի
վերայ վիմի հաւատոյ , և կարգեցեր 'ի սմա

առաքեալս և մարգարէս, հովիւս և վարդապետս՝ առ ՚ի հաստատութիւն սրբոց . և ճգնութեամբ վկայից զԹշնամին սորա վանեցեր . ՚ի խաղաղութեան զսա պահեալստօւած որպէս մարգարէս էր :

Հ Ա Յ Ր Ա Պ Ե Տ Ա Ց

Օ հայրապետականն զարդարեցեր աթոռ ՚ի յերկրի, առաքելական առեր զպատիւ յերկնուստ՝ ծառայ ՎՐԻՍՏՈՍԻ . ո՞վ երանելիդ ՚ի հարս սուրբ հայրապետ : Վանգի՛ք՝ քո՛ վարդապետութեանդ սերմունք՝ բարեպաշտութեան բուսուցին հասկս . ուրախութեան պըտուղ հատուցանելով և հաւատացելոցս փրկելութիւն շնորհելով . վասնորոյ բարեխօսեալ առ Տէր վասն անձանց մերոց :

Թ Ա Գ Ա Խ Ո Ր Ա Ց

Որպէս յետ Աստուածամէր Թագաւորին Խարայէլի Եղեկիա՝ յարոյց Աստուած զՅոզսէ՝ որ զամենայն կռապաշտութիւնսն ՚ի բաց ընկէց, որպէս և զբարեպաշտն Կոստանդիանոս, որ զարիոսի զմոլումն խափանեաց . և զմեծն Թէոդոս յարոյց Աստուածային նախանձուն վառեալ՝ ընդդէմ այնոցիկ որք զսուրբ Հոգին հայհոյէին : Արդ՝ ո՞վ Աստուածարեալ և ուղղափառ սուրբ Թագաւոր՝ աղաչեալ ըզ-

Տէր 'ի փրկել զմեզ 'ի մարդապաշտ հայհոյութենէ . զի և մեք տօնեսցուք զյիշատակս քո՝ խնդրելով 'ի ՎՐԻՍՏՈՍԷ զհաշտութիւն և մեծ զոգորմութիւն :

Որպէս յետ Աստուածասէր Թագաւորին Խսրայէլի Եղեկիա՝ յարոյց զՅովսէ՝ որ զամենայն կռապաշտութիւնսն հնոյ ժողովրդեանն 'ի բաց ընկէց , որպէս և 'ի նորումս յարոյց զանգրանիկն Թագաւորաց զբարեպաշտն Արգարիոս , որ 'ի հեռաստանէ ծանեալ զերկնաւոր Թագաւորն զՎՐԻՍՏՈՍ . և եղև քարոզ Աստուածութեան նորա ընդ ծագս տիեզերաց : Յետ նորին և զմեծ Տըրդատիոս . որ իսպառ հալածեաց զդիւամոլ կռապաշտութիւնսն յաշխարհէս Հայաստանեայց . և զարդարեաց ճշմարիտ և ուղղափառ հաւատով : Արդ՝ ով Աստուածարեալ և բարեպաշտ սուրբ Թագաւոր , աղաչեալ զՏէր , 'ի փրկել զմեզ յանօրէն բռնաւորաց . զի և մեք տօնելով զյիշատակս քո՝ խնդրեսցուք 'ի ՎՐԻՍՏՈՍԷ զխաղաղութիւն և զմեծ զոգորմութիւն :

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ

'Ի տաճարի սրբոց և յիշատակի սրբոց մարտիրոսաց՝ զձեռս համբառնալով աղաչեմք . բարեխօսութեամբ սոցա և աղօթիւք՝

զկենդանութիւնս մեր խաղաղացն Աստուած
որպէս մարդասէր :

ՃԳՆԱՒՈՐԱՑ

Ղգնաւորք ՎՐԻՍՏՈՍԻ , որք տանջանաց
անօրինացն համբերեցիք և զմոլութիւն կը-
ռոցն խափանեցիք . դասաւորեալք ընդ հրեշ-
տակս 'ի յերկինս . որք ունիք զհամարձակու-
թիւն 'ի ՎՐԻՍՏՈՍԻ՝ բարեխօսեցէք կեցուցա-
նել զանձինս մեր՝ զձեզ աղաչեմք :

ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՑ

Որք ծագեցան մեզ յարեմոյց որպէս զա-
րեգակն , և լուսաւորեցին համանդամայն
աշխարհս Հայաստանեայց . փարատեցին ըզ-
խաւարն անդիտութեան կռապաշտութեան ,
և լուսաւորեցին զամենայն հոգի հաւատով
Աստուածգիտութեան : Ոոցա բարեխօսու-
թեամբն ՎՐԻՍՏՈՍ Աստուած՝ պարգեւեալ աշ-
խարհի քուժ՝ զխաղաղութիւն . և անձանց
մերոց զմեղաց թողութիւն . որպէս մարդա-
սէր Տէր :

ԳԱՅԻԱՆԵԱՆՑ

Օյաղթանակ ձեր զհանդէս զուարճա-
ցեալ տօնէ Եկեղեցի սուրբ . քանզի՝ սրբու-

Թեամբ ստացայք զկուսուլթիւն • և 'ի մարմնի
զանմարմնոցն ցուցիք զհանդէս :

ԿՈՒՍԱՆԱՅ

Նարանացեալք ՎՐԻՍՏՈՍԻ երկնաւոր փե-
սային դատերք վերին Սիողի • խնդրեցէք 'ի
ՎՐԻՍՏՈՍԻ զհաշտուլթիւն և զմեծ զողորմու-
լթիւն :

ՎԱՐԴԱՆԱՅ

Յաշխարհական 'ի ճակատամարտին , յաշ-
խարհական 'ի ճակատամարտին և 'ի մեծ պա-
տերազմին ընդդիմամարտեալ լինէր անօրի-
նացն պատերազմ : Խակ երանելի նահատակ-
քն՝ զմոլուլթիւն անօրինացն խափանեցին և
յաղթօղ գտան • քանզի որոց ստացեալ էր՝
վճատուածային զօրուլթիւն , ոչ ժուժկալէր
նոցա մարմնաւորական պատերազմ : Արդ
ՎՐԻՍՏՈՍ՝ Վճատուած սոցա բարեխօսուլթեամբ
խնայեա 'ի մեղ և ողորմեա :

ՋԻՆՈՒՈՐԱՅ

Օրական և վկայ ճշմարիտ՝ քաջ նահա-
տակդ ՎՐԻՍՏՈՍԻ սուրբդ (ԹԵՊԻՐՈՍ) • որ
փոխանակեցեր զմարմնդ ընդ հոգւոյդ քում
փրկեանս • և ոչ ածեր զմտաւ զսպառնալիսն

անօրէն բռնաւորացն : Այլ վերին ազգեցու-
թեամբն դիտելով զայրեցումն հոգեաց նոցա
վասն այնորիկ լուցեր զտաճար կռոյն և ա-
նարգեցեր զպաշտամունս նոցա : Արդ՝ 'ի
յաղթօղ պատերազմի տօնողացս զօր նահա-
տակութեան քոյ , բարեխօսեալ առ Տէր
վասն անձանց մերոց :

ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

Գնալով փառաց քոյ 'ի փառս կաթուղի-
կէ Եկեղեցի քո ՎՐԻՍՏՈՍ մեծապէս պայծա-
ռանայ . քանզի՝ թագաւորեալքն 'ի քէն դի-
մալք 'ի յերկինս , 'ի Սեբաստիա նահատա-
կին՝ 'ի յամօթ և 'ի քարլնկէց յերեսս բան-
սարկուն : Որք և քաջալերէին զմիմեանս ,
զի մի լուծեալ ոք բաղանեօք անցաւորիս
պահասեսցի . այլ դողալով առաքինաբար՝
զինքն ըղերձեալ 'ի յանիւս Աստուածային
գանձուցն հոլովիցի ազալակելով առ ՎՐԻՍ-
ՏՈՍ : Արդ՝ սոցա բարեխօսութեամբն՝ ըն-
կալ և զորդեգրութիւն ժողովոյս մերոյ 'ի յոյս
սիրողաց քոյ՝ Տէր փառք քեզ :

ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ

Որ 'ի վերայ Վերովբէիցն հանգչիս և 'ի
զօրացն հրեղինաց օրհնաբանիս , իղեր 'ի

Բաբելոնի և փրկեցեր զերես մանկունսն 'ի
 Հրոյն բռնութենէ : Որք ազազակելով գո-
 չէին երգ նոր . ամենայն գործք օրհնեցէք և
 բարձրարարէք : Թագաւոր փառաց և արա-
 րիչ բոլորից , որ մարդասիրապէս գթացար
 'ի սուրբ մանկունսն և փրկեցեր 'ի բորբո-
 քեալ բոցոյն . որք անարգեցին զբռնութիւն
 թագաւորին և շիջեցին զգորութիւն Հրոյն .
 ընդ նոսին և մեք քեզ վերագոչեմք , փրկեալ
 զմեզ 'ի Հրոյն յաւիտենից : Օ ի դու միայն
 ես բազմագութ Տէր՝ քեզ փառք յաւիտեա-
 նըս . Ամէն :

ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱՑ

Օ որ օրհնեն անլուելի ձայնիւ իմանա-
 լի . Օ օրութիւնք՝ երկնաւոր Եահայետու-
 թիւնք . Հրեշտակք և Հրեշտակապետք . Ա-
 թուք և Տէրութիւնք . Իշխանութիւնք և
 Պետութիւնք . Սերովբէք և Քերովբէք . և
 մեք օրհնեսցուք զնոյն ամենասուր Երրորդու-
 թիւնն և զմի Աստուածութիւնն :

Այսօր երկրաւորս յկեղեցւոյ քահանայա-
 պետութիւն ցնծայհրաշա փառապէս՝ զերկ-
 նաւոր քահանայապետութեանցդ կատարե-
 լով զտօնախմբութեան տօնս : Եւ ընդ ան-
 մարմնականաց և հոգեղինաց դասուցդ՝ և մեք
 մարմնականքս և հոգեղէնքս համաձայնեալ

փառաւորեմք զփառաւորեցեալն 'ի ձէնջ :
Ըրդ՝ ո՞վ սուրբ Գաբրիէլ և Միքայէլ մեծ
հրեշտակապետք բարձրելոյն . և ամենայն
զինուորութիւնք երկնից , որք կայք միշտ ա-
ռաջի ամբողջ Լստուածութեանն . անդա-
դար բարեխօս լերուք վասն մեր առ Տէր .
վերաբերել զմեզ զամենեսեան ընդ ձեզ յերկ-
նից արքայութիւնն . և միաձայն բարբառով
երգել զփառս :

ԱՄԵՆԱՅՆ ՍՐԲՈՑ

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Լստուա-
ծածնին , սրբոյն Յովհաննու կարապետին ,
սրբոյն Ստեփաննոսի նախապկային , և սրբոյն
Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին . և սրբոյ Լու-
քելոց և Սարգարէից , Հայրապետաց և
Վարդապետաց , Սարտիրոսաց և Թադա-
ւօրաց , Շգնաւորաց և Կուսանաց , Կաճա-
տակաց և Սիանձանց , և Լ՛մենայն սրբոց քոց
Հնոց և Կորոց , Յայտից և Լ՛նյայտից , որոց
այսօր է յիշատակ , զխաղաղութիւն և զերկ-
նային ողորմութիւն քո պարգևեալ մեզ մար-
դասէր Տէր :

ՔԱՐՈԶ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ազաչես-
ցնւք . ընկալ կեցո՞ք և ողորմեա՞ :

**Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ • այժմ և միշտ և յաւիտեա՛ն ,
Խաղաղութիւն ամենեցուն :**

ՃԵՇՈՒ ՓՈՒԲ

ԸՍՑ ՊԱՅՇԱՃԻ ԱՌՈՒՐ

ԱԻԵՏԵԱՑ ԾՆՆԴԵԱՆ

ՏԵԱՌՆ ԸՆԴ ԱՌԱՋԻ

ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱՓՈՒՄԱՆ

ԵՒ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՏՕՆԻՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Սեփացուսցէ անձն իմ զՏէր , և ցնծաս-
ցէ Հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով :

Այց արար 'ի վերայ խոնարհութեան ա-
ղախնոյ իւրոյ • այսուհետեւ երանիցեն ինձ
ամենայն ազգք :

Արար ընդիս մեծամեծս Հզօրն , և սուրբ
է անուն նորա :

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւ-
ղածաց իւրոց , արար զօրութիւն բաղչաւ
իւրով :

Յրուեաց զամբարտաւանս 'ի մոաց սրտից ,
և քակեաց զՀզօրս յաթոռոց :

Օ խոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս ելից
բարութեամբ, և զմեծատունս արձակեաց ու-
նայնս :

Պաշտպանեաց Խարայելի ծառայի իւրոյ ,
յիշելով զողորմութիւն իւր :

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ Աբ-
րահամու և զաւակի նորա յաւիտեան :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ : Այժմ և միշտ և՛ :

ԱՂՈՒՀԱՑԻ , ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ,

ՀՈԳԻՈՅ ԳԱԼՍՏԵԱՆ

ԽԱԶԻ , ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԵՒ ԱՐԵՎԱԾ

ԿԻՒՐԱԿԵԻՑ

Տէր Թաղաւորեաց վայելչութիւն զգեցաւ ,
զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած :

Հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանեսցի .
պատրաստ է ամբողջ քո՝ ի սկզբանէ յաւի-
տեանս դու ես :

Ամբարձան գետք Տէր , և ամբարձին գետք
զձայնս իւրեանց . և յարկցեն գետք ի գնացա-
լիւրեանց :

Ի՛նչ ձայնէ Զուրց բաղձաց՝ դբանչելի եղեն
զբօսանք ծովու :

Աբանչելի ես դու Տէր ի բարձունս , վը-
կայութեանց քոց մեք յոյժ հաւատացաք :

Տան քում վայելէ սրբութիւն Տէր՝ ընդ
երկայն աւուրս :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ : Այժմ և մշտ՝ :

ԶԱՏԿԷՆ

ԾԻՆԶ

ՅԷՈԳԵԳԱՆՈՒԾՏՆ

Գալեան Երուսաղէմ զՏէր :

Եւ օրհնեալ զԱստուած քո Սեոյն :

Օ՛ր զօրացոյց զնիզս դրանց քոց , և օրհ-
նեաց զորդիս քո՝ ի քեզ :

Ո՛ր եղ զսահմանս քո՝ ի խաղաղութիւն . պա-
րարտութեամբ ցորինոյ լցոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ բն-
թանանս պատգամք նորս :

Գնէ զձիւն որպէս զսուր , և զձիդ որպէս
փռէ յանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս պառառս . առաջի
ցրտոյ նորս ո՛ր կարէ կեալ :

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսս . շնչեա-
ցեն հալմք՝ և գնասցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր (Յակովբայ , զարդարու-
թիւն և զերաւունս Խսրայելի :

Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր .
և զդատաստանս իւր ո՛չ յայանեաց նոցա :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ : Այժմ և մշտ՝ :

ԱՄԵՆԱՅՆ ՍՐԲՈՑ ՏՕՆԻՑ

Այլեցի՜ զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից ի մոյ . զի խոնարհեցոյց զուռնին իւր առ իս , և ես յաւուրս իմ կարգացի առ նա :

Շրջեցան զինև . երկունք մահու . և զիշաք դժոխոց դաին զիս :

Օ նեղութիւն և զանձկութիւն դաի . և զանուն Տեառն կարգացի :

Ո՛ Տէր՝ փրկեա՛ զանձն իմ . ողորմած Աստուած մեր՝ ողորմի և պահէ զտղայս Տէր :

Ես խոնարհ եղէ՛ և Տէր կեցոյց զիս . դարձանձն իմ՝ ի հանգիստ քո՜ զի Տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ՝ ի մահուանէ , զաչս իմ յարտասուաց . և զոտս իմ՝ ի գայթակղութենէ . հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ և Աստուծոյ և Միշտ՝

ՀԱՐԱԹԱՊԱՀՈՑ

ՅՈՐՄ ՏՕՆ ՈՁ ՏՕՆԻ

ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ

ԶՈՐԵՔ ՀԱՐԱԹԻ ԵՒ ՈՒՐԱԹԱՑ

ՊԱՀՈՑ

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազնիւք . գովեցէք զնա ամենայն ժողովսւրդք :

Օ օրասցի ողորմութիւն նորա ի վերայ

մեր . և ճշմարտութիւն Տեառն Ֆրանսէ յա-
ւիտեան :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

Եւ որպէս զձեռն ՀԱՐԱԿԱՆ բոլոր պաշտօնի առաջ : Ըստ
յոյժալի Տոնացոյցին :

ՃԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆՔ

ԸՍՏ ԳԱՏՀԱՅԻ ԱՒՈՒՐ

ԿԻՒՐԱԿԷԻՑ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՃԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ . ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ճ . Օ թագաւորը՛ն փա՛ռաց Քրիս-
տո՛ս . ո՛ր վասըն մե՛ր մարմնացա՛ւ 'ի՛ սրբո՛յ
կուսէ՛ն և խնչի հա՛մբերելո՛վ . միաբանո՛ւ
թեամբ երգո՛վ բա՛րե՛բա՛նեցո՛ւք : Ո՛ր
ըզթա՛ղովմն ե՛րե՛քօրեայ յա՛նճն էա՛ռ
յարո՛ւցեա՛լ 'ի մեռելոց ի՛շխանութեամբ .
միա՛ : Կարողա՛լէ՛ս ըզդրո՛ւնըս դըժոխո՞ց
խո՛րտա՛կեա՛ց . ի՛կեղե՛ցւո՛յ իւրո՛ւմ զգե՛
ցոյց զմե՛ծվա՛յելութիւն . միա՛ :

ԿԱՆՈՒՆ

ՀՐԵՇՏԱԿԱԳԵՏԱՑ

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ՎԵՐՋ

Ճ. ԴԿ. Ա՛յսօր ուրախացեալ սո՛ւրբ Եկե՛ղեցի՝ Ք՛րիստոսի. տօ՛նէ խը՛նդո՛ւթեամբ զտօն վե՛րի՛նն Երո՞ւստէմի՜. սը՛րբասաց ձայնի՛ւ փառա՛ւո՛րելո՞ւ վ ըզ՛Քրիստո՛ս : Ա՛յսօր համա՛ձայնեալ ո՛րդի՛ք Սի՛ոնի՞ն երկնայնոյ . տօ՛նիւ զուա՛րձայնա՛ն ո՛ր դւո՛ց անդրա՛նկաց վերի՞ն Սի՛ոնի՞ն. սը՛ր : Ա՛յսօր դապ ա՛նմարմնոցն երդս ա՛ռեալ յարե՞ն ընդ մարդկա՛ն . զե՛րզըս հո՛գե՛ւո՛րս յանմա՛հ փե՛սայի՞ն յառաքա՛ստ. սը՛ր :

ԿԱՆՈՒՆ

ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ճ. ԱՁ. Ո՛ւռադայթ ա՛նձառ լո՛ւսոյ ա՛ն քը ննելի՛ Տէրո՛ւթիւն . յառաջա՛գոյն հրա լա՛ցուցեր զտե՛սողութիւն մարդա՛րե՛կն :

իջանելով ի ստորինս Աստուածային տնօրէնութեամբ : Ո՛րք ըզտածա՛ր հաւատոյ հիմե՛ցուցին շնորհօք սուրբ Հոգւոյն . յոր եմուտ խա՛նն Աստուած եօթնորփեան ճառա՛գայթիւք . ի՛ջա՛ : Ի՛րեւցամէ յա՛շխարհի՛ ճը՛շմարիտ մարդե՛ղութեամբ . զո՛ր քարոզեցի՛ն մեզ հրա՛խրողքն հա՛մարոյ Հօր և Հոգւոյն . լնսաւորե՛լով ըզտի՛ն զերս Աստուածային տնօրէնութեամբ :

ԿԸՆՈՒՆ

ՁԱՐԵՔԱՐԱԹԻ

ԳԱՀՈՑ ԵՒ ՈՒՏԵԱՅ

ՃԱՀՈՒ ԸԱՐԱԿԱՆ . ՎԱՌ

Ճ . Փա՛ռաբա՛նութի՛ւն առաքե՛մք քե՛զ Հայր երկնաւոր . յի՛շեա՛ զե՛նջե՛ցեալսն մե՛ր . Է՞հանդո՛ ը՛նդ սո՛ւրբն քո՛ : Ո՛ր Իշակե՛ցդ ես Հօ՛ր և Հոգւոյ՝ Ո՛րդի՛դ միածին . յի՛շեա՛ զե՛նջե՛ցեալսն մե՛ր . Է՞հանդո՛ ը՛նդ սո՛ւրբն քո՛ : Ո՛ր Ժառա Կի՛ցդ ես Հօ՛ր և Որդւոյ՝ Հո՛գի՛դ ճը՛շմարիտ . յի՛շեա՛ զե՛նջե՛ցեալսն մե՛ր . Է՞ :

ԿԱՆՈՆ

ՀԻՆԳՇԱՐԱԹԻ

ԱՌԱՔԵԼՈՑ

ՃԱՇՏՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Ճ. Ո՞ր սիրողը է՛ք արա՛րչի՛ն արա՛րա
ծո՛ց ՎԲԻՍՏՈՍԻ՛ սո՛ւրբ ա՛ռա՛քեա՛լք. բա՛րե
խո՛սեցէ՛ք ա՛ռ Տէ՛ր վա՛սը՛ն մե՛ր : Ո՞ր քա
րո՛ղղ է՛ք ընդՀա՛նո՛ւր տիե՛ղեբա՛ց. ՎԲԻՍ-
ՏՈՍԻ՛ սո՛ւրբ ա՛ռա՛քեա՛լք. բա՛ն : Ո՞ր պըսա՛կդ
է՛ք ա՛մենա՛յն Եկե՛ղեցեա՛ց. ՎԲԻՍՏՈՍԻ՛
սո՛ւրբ ա՛ռա՛քեա՛լք. բա՛ն :

ԿԱՆՈՆ

ՈՒՐԱԹՈՒ

ԳԱՀՈՑ ԵՒ ՈՒՏԵԱՑ

ՃԱՇՏՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ՎԵՐՋ

ԴԿ. Ո՞ր անըսկի՜ղքն յԻ՛շութեա՛ն ե՛կի՛ր
յաշխա՛րհ. մա՛րմնացա՛ր ի կուսէ՛ն յաղազս
մա՛րո՛ց պարտեա՛ց. Հա՛նդո՛ւր զնը՛նջե՛
ցեա՛լսը՛ն մե՛ր : Ո՞ր ի Հօրէ՛ լուսոյ լուս
ծա՛ղեցա՛ր մա՛ղ է՛ք գեա՛նք. մի՛տծի՛ն Ու-

դի՞ շօր համա՛դոյակից . հա՛նդո՞ւն . Ո՞ր 'ի
վե՛րդ ես քա՛ն ըզմի՞տս և՛ զխո՞րհո՛ւրդս .
և՞ խաչի՛ համբերեա՛լ փըրկեցե՛ր ը՛շտի՛
եղե՛րս . հա՛նդո՞ւն :

ԿԱՆՈՆ

ՀԱԲԱԹԱՊԱՀՈՑ

ՅՈՐՈՒՄ ՍՈՒՌԻԻ ՈՉ ՏՕՆԵՍՑԻՆ

ԵՐԿՈՒՀԱԲԹԻ ԵՐԵՔՀԱԲԹԻ ՀԻՆԳՀԱԲԹԻ

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ . ԵՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Ճ. ԲՐԻ՛ՍՏՈ՛Ս Լ՛ստը՛ուած . յի՛շեա՛ր՝
ընընջեցեա՛լսն 'ի սո՛ւրբ անո՛ւնըդ քո՛ :
Ը՛զգի՛նս արեա՛ն քո՞ ՏԷ՛ր . յի՛շեա՛ր՝
և՛ հանգո ը՛նդ սո՛ւրբըս քո՛ : Ե՛ւ 'ի մի՛ւս
անգամ քո՛ դա՛լըստեա՛նն . ըղնընջեցեա՛լ
սըն մե՛ր . յի՛շ :

ԿԱՆՈՆ

ՈՒՐԲԱԹՈՒ

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ . ՎԵՐԷ

Ճ. Ո՞ր յա՛նէ՛ից ստե՛ղծօղ քո՞ւսե՛ր
ից ա՛րարչա՛կից չօ՞ր Բա՛նդ Լ՛ստը՛-

ուած. Թո՛ղո՛ւթի՛ւն շնորհեա՛նք նշնցեցելոց
քոց ժամանկից. յորժամ մ' գա՛նք ս գա՛նք
տե՛ւ զո՛ր տ'նա՛րատ ձե՞ռք ստե՛ղծե՛ր:
Ո՞ր 'ի' Հօ՛րէ՛ ա՛ռաքե՛նք ցա՛ր. Է՛
մա՛րմնացա՛ր 'ի՞նչ սո՛ւրբ կո՛ւսէ՛ն. Թո՛
ղո՛ւթի՛ւն: Ո՞ր 'ի' խա՛չի՛ն ա՛նշը՛նչա՛
նք ցա՛ր. զմա՛հո՛ւ լո՛ւծե՛ր զի՞շխա՛նո՛ւ
թի՛ւն. Թո՛ղո՛ւթի՛ւն: Ո՞ր պըսա՛կի չդե՛
նս քոց սը՛նք րբոց. Է՛ ա՛նվա՛խճա՛ն
բա՞րեա՛ց բա՛շխօ՛ղ. Թո՛ղո՛ւթի՛ւն:

ԿԱՆՈՒՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԸ 8

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ՎԱՌ

ԳԿ. **Ն**մզնաւորէ՛ք ճը՛շմարիտք Է՛ վը
կայք ՎՐԻՍՏՈՍԻ. ո՛րք զա՛րչարա՛նս Է՛
ըզմա՛հ յա՛նձն առի՛ք վա՛սը՛ն Տեա՛ռն. ը՛զ
ձեզ սնիմք բա՛րեխօ՛ս ա՛ռ ՎՐԻՍՏՈՍ վա՛սն
ա՛նձա՛նց մե՛րոց: Վա՛նզի հե՛ղմամբ ա՛րեա՛ն
ձեռոյ պայծա՛նացա՛ն սո՛ւրբ Ե՛կեղեցի՛ք:
Է՛ զըստուե՛րա՛մած խաւա՛ր կռապա՛շ
տո՛ւթեանըն բա՛րձի՛ք. ը՛զձեզ: Ե՛րկնայ

Տան քում վայելէ սրբութիւն Տէր՝ ընդ
երկայն աւուրս :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ : Այժմ և Վշտ՝ :

ՋԱՏԿԻՆ

ԾԻՆԶ

ՃՈԳԵԳԱՌՈՒՍՏՆ

Գալիւն Երուսաղէմ զՏէր :

Եւ օրհնեալ զԱստուած քո Սինի :

Օ՛ր զօրացոյց զնիզս դրանց քոց, և օրհ-
նեաց զորդիս քո՝ ի քեզ :

Ո՛ր եղ զսահմանս քո՝ ի խաղաղութիւն . պա-
րարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ բն-
թանանս պատգամք նորա :

Դնէ զձիւն որպէս զտար, և զձիգ որպէս
փոշի ցանեաց :

Արկանէ զտառն որպէս պաատառ . առաջի
ցրտոյ նորա ո՛ր կարէ կեալ :

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոստ . շնչե-
ցին հալմք՝ և գնացեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր (Յակովբայ, զարդարու-
թիւն և զերաւունս Իսրայէլի :

Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր .
և զգտաատանս իւր ո՛չ յայանեաց նոցա :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ : Այժմ և Վշտ՝ :

ԱՄԵՆԱՅՆ ՍՐԲՈՑ ՏՕՆԻՑ

Արեցի՜ զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից ի մոց . զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս , և ես յաւաւրս իմ կարգացի առ նա :

Շրջեցան զինն . երկունք մահու . և վիշաք դժոխոց գտին զիս :

Օ նեղութիւն և զանձկութիւն գտի . և զանուն Տեառն կարգացի :

Այ Տէր՝ փրկեա՛ զանձն իմ . ողորմած Աստուած մեր՝ ողորմի և պահէ զաղայս Տէր :

Ես խոնարհ եղէ՜ և Տէր կեցոյց զիս . գործանձն իմ՝ ի հանգիստ քո՜ զի Տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ՝ ի մահուանէ , զաչս իմ՝ յարատսուաց . և զոտս իմ՝ ի գայթակղութենէ . հաճոյ եղէց աւաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ : Այժմ և միշտ՝ :

ՇԱՐԱԹԱԳԱՀՈՑ

ՅՈՐՈ ՏՕՆ ՈՉ ՏՕՆԻ

ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ

ՉՈՐԵՔ ՇԱՐԱԹԻ ԵՒ ՈՒՐԱԹԱՅԻ

ԳԱՀՈՑ

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն աղբնք . գովեցէք զիս ամենայն ժողովուրդք :

Օ օրասցի ողորմութիւն նորա՝ ի վերայ

մեր . և ճշմարտութիւն Տեառն մնացէ յա-
ւիտեան :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

Ի՝ ապա առի ճԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ ըստ պատշաճի աւուր , ըստ
ցոյցալի Տոնացոյցին :

ՃԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆՔ

ԸՍՏ ԳԱՏՀԱՅԻ ԱՌՈՒՐ

ԿԻՒՐԱԿԷԻՑ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՃԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ . ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ճ . **Օ** Թագաւորը՛ն փա՛ռաց Քրիս-
տո՛ս . ո՛ր վասըն մե՛ր մարմնացա՛ւ 'ի սրբո՛յ
կուսե՛ն և խնչի հա՛մբերելո՛վ . միաբանո՛ւ
Թեամբ երգո՛վ բարե՛բա՛նեացո՛ւք : Ո՛ր
ըզթա՛ղովմն ե՛րե՛քօրեայ՝ յա՛նձն էա՛ւ
յարո՛ւցեա՛լ 'ի մեռելոց ի՛շխանութեա՛մբ .
միա՛ : Կա՛րողա՛պէ՛ս ըզգրո՛ւնըս գը՛ծոխ՛ց
խո՛րատ՛կեա՛ց . ի՛կեղե՛ցւո՛յ իւրո՛ւմ զգե՛
ցոյց զմե՛ծվա՛յելութիւն . միա՛ :

ԿԼՆՈՒՆ

ՀՐԵՇՏԱԿԱԳԵՏԱՑ

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ՎԵՐԶ

Ճ. ԴԿ. Այսօր ուրախացեալ սո՛ւրբ Եկեղեցի՝ Քրիստոսի, առնէ խընդո՛ւթեամբ զտօն վե՛րի՛նն Երո՞ւստղէմի՜. սը՛րբասաց ձայնի՛ւ փառաւո՛րելո՞ւ վ ըղ՛Քրիստոս : Այսօր համա՛ ձայնեալ ո՛րդի՛ք Ախի՛ւր երկնայնոյ . առնիւ զուա՛րձա՛նա՛ն ո՛ր դու՛ց անդրա՛նկաց վերի՛ն Ախի՛ւր . սը՛ր : Այսօր դասք ա՛նմմբմեցն երգս ա՛ռեալ պարե՛ն ընդ մարդկա՛ն . զե՛րգըս հոգե՛ւ լորս յանմա՛հ փե՛սայի՛ն յառագա՛ստ . սը՛ր :

ԿԼՆՈՒՆ

ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ԱՌԱՋԻՆ ԶԱՅՆ

Ճ. Ա. ՈՁ. Ո՛ւառգայթ ա՛նձառ լո՛ւսոյ ա՛ն քը ննեղի՛ Տէրո՛ւթիւն . յառաջա՛գոյն հրա լա՛ցուցեր զտե՛սողութիւն մարդա՛րէ՛լցն :

Ի՛նչանելո՛վ ի՛ստորինս ի՛ստուածայի՛ն տնօ՛ր
բէ՛նո՛ւթեա՛մբ : Ո՛րք ըզտնձա՛ր հաւա՛սոյ
հի՛ քնե՛ցուցին շնո՛րհօ՛ք սուրբ շո՛գւոյն .
յս՛ր ե՛մո՛ւտ ի՛նչն ի՛ստուած եօթնարփեան
ճառա՛գա՛յթիւք . ի՛նչ : Ի՛րեւցա՛ւ յա՛շ
խաբհի՛ ճը՛շմարիտ մարդե՛ղո՛ւթեամբ . զո՛ր
քարոզե՛ցին մեզ հրա՛ւիրողքն հա՛մագոյ
շօ՛ր և շո՛գւոյն . լմսաւորե՛լո՛վ ըզտի՛ե
զերս ի՛ստուածայի՛ն տնօ՛ր բէ՛նո՛ւթեա՛մբ :

ԿԱՆՈՒՆ

ՉՈՐԵՔԱՐԱԹԻ

ԳԱՀՈՑ ԵՒ ՈՒՏԵԱՅ

ՃԱՇՈՒ ԱՐԱԿԱՆ . ԿԱՌ

Ճ . Փա՛ռաբա՛նութի՛ւն առաքե՛մք
քե՛զ շա՛յր երկնաւո՛ր . յի՛շեա՛մ զնը՛նջե՛
ցեալսն մե՛ր . և՛ հանդո՛ ը՛նդ սո՛ւրբըս քո՛ .
Ո՛ր Ի՛շակե՛ցդ ես շօ՛ր և շո՛գւոյ Ո՛րդի՛դ
միածի՛ն . յի՛շեա՛մ զնը՛նջե՛ցեալսն մե՛ր .
և՛ հանդո՛ ը՛նդ սո՛ւրբըս քո՛ : Ո՛ր փառա
կե՛ցդ ես շօ՛ր և Ո՛րդւոյ շո՛գի՛դ ճը՛շմա
րիտ . յի՛շեա՛մ զնը՛նջե՛ցեալսն մե՛ր . և՛ :

ԿԱՆՈՆ

ՀԻՆԳՇԱՐԱԹԻ

ԱՌԱՔԵԼՈՑ

ՃԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Ճ. Ո՛ր սիրօղղ է՛ք արա՛րչի՛ն ա՛րա՛րա
ծոց Քրիստոսի՛ սո՛ւրբ ա՛ռա՛քեա՛լք • բա՛րե
խօսեցէ՛ք ա՛ռ Տէ՛ր վաճա՛րն մե՛ր : Ո՛ր քա
րո՛ղղ է՛ք ընդՀա՛նո՛ւր տիե՛ղերաց • Քրիս
տոսի՛ սո՛ւրբ ա՛ռա՛քեա՛լք • բա՛ : Ո՛ր պըսա՛ղղ
է՛ք ա՛մենայն իշկե՛ղեցեաց • Քրիստոսի՛
սո՛ւրբ ա՛ռա՛քեա՛լք • բա՛ :

ԿԱՆՈՆ

ՈՒՐԱԲԱԹՈՒ

ԳԱՀՈՑ ԵՒ ՈՒՏԵԱՑ

ՃԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ՎԵՐՋ

Դ. Ո՛ր անըսկի՛ զբն յ՛շութեա՛ն ե՛կի՛ր
յաշխա՛րհ • մա՛րմնացա՛ր ՚ի կուսէ՛ն յաղաղս
մե՛րոց պարտեաց • Հա՛նդո՞ւմք զնը՛նչե՛
ցեա՛լսն մե՛ր : Ո՛ր ՚ի Հօրէ՛ լուսոյ լոյս
ծա՛ղեցա՛ր մե՛զ ե՛կեա՛նք • Գօտծի՛ն Որ

դի՞ չօր համա՛դոյակից . հա՛նգո՞ւմ . Ո՞ր 'ի
վե՛րդ ես քա՛ն ը՞զմի՞տս և՛ զխո՞րհո՛ւրդս .
և՛ խաչի՛ համբերեա՛լ փըրկեցե՛ր ը՛զտի՛
եղե՛րս . հա՛նգո՞ւմ :

ԿԱՆՈՆ

ՇԱԲԱԹԱՊԱՀՈՑ

ՅՈՐՈՒՄ ՍՈՒՐԲ ՈՉ ՏՕՆԵՍՑԻՆ

ԵՐԿՈՒՇԱԹԻ ԵՐԵՔՇԱԹԻ ՀԻՆԳՇԱԹԻ

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ . ԵՐՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Ճ. ԲԵՐՍՏՈ՛Ս Ա՛ստը՛ուած . յիշեա՛ր՝
զնընջեցեա՛լսն 'ի սո՛ւրբ անո՛ւնըդ քո՛ .
ը՛զգի՛նս արեա՛ն քո՞ ՏԷ՛ր . յիշեա՛ր՝
և՛ հանգո ը՛նդ սո՛ւրբըս քո՛ . Ե՛ւ 'ի մի՛ւս
անգամ քո՛ գա՛լլատեա՛նն . ըզնընջեցեա՛լ
սըն մե՛ր . յիշ՛ :

ԿԱՆՈՆ

ՈՒՐԲԱԹՈՒ

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ . ՎԵՐՁ

Ճ. Ո՞ր յա՛նէ՞ից ստե՛ղծօղ գո՞ւեա՞ր
ից ա՛րարչա՞կից չօ՞ր Բա՛նդ Ա՛ստը՛-

ուած. Թո՛ղ ու՛թի՛ւն շնորհեա՛նք նշեցելոց
քոց ծառայից. յո՛րժամ գա՛նս գա՛ւաթ
տե՛ւ զո՛ր անա՛րատ ձե՞ռք ստեղծե՛ր:
Ո՞ր 'ի՛ նո՛րէ՛ անաքե՛աթոցա՛նք. Է՛
մարմնացա՛ր 'ի՞ սո՛ւրբ կո՛ւսէ՛ն. Թո՛
ղ ու՛թի՛ւն: Ո՞ր 'ի՛ խնձե՛ն անշը՛նչա՛
աթոցա՛նք. զմա՛հո՛ւ լո՛ւծե՛ր զի՞շխա՛նո՛ւ
թի՛ւն. Թո՛ղ ու՛թի՛ւն: Ո՞ր պըսա՛կէ՛դ
ե՛ս քոց սը՛աթոց. Է՛ անվա՛խճա՛ն
բա՞րեա՛ց բա՛շխո՛ղ. Թո՛ղ ու՛թի՛ւն:

ԿԱՆՈՒՆ

ՄԱՐՏԻՐՈՍԸ 8

ՃԱԸՈՒ ԸԱՐԱԿԱՆ • ՎԱՌ

Ճ. Գ. Ը՛գնաւորը՛ք ճը՛շմարե՛տք Է՛ վը
կայք ՎՐԻՍՅՈՒ՝. ո՛րք զչա՛րչարա՛նս Է՛
ըզմա՛հ յա՛նձն առե՛ք վասը՛ն Տեա՛ռն. ը՛զ
ձեղ ունի՛մք բա՛րեխօ՛ս ան ՎՐԻՍՅՈՒ վա՛ն
անձա՛նց մե՛րոց: Վա՛նզի հե՛ղմամբ արեա՛ն
ձերոյ պայժա՛ւազա՛ն սո՛ւրբ Ե՛կեղեցի՛ք:
Է՛ զըստուե՛րամած խաւա՛ր կապա՛շ
տո՛ւթեանըն բա՛րձի՛ք. ը՛զձե՛զ՝ Ե՛րկնայ

ի՛ն զօրք իջեալ ի՛ն պատիւ պատահարս
մահուան ձե՛րոյ . ե՛ւ զպըստիս անա՛
պական աւերելիւնով ի՛ն հօրե՛ր լոկուոյ .
ը՛գձեղ՛ :

ԿԱՆՈՒՆ

Ա Ի Ե Տ Ե Ա Ց

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ . ՎԵՐՋ

Ճ . Ի՛ստուածածին խորա՞ն լուսոյ ան
դի . Վայրա՛փա՛կ արփու՛յն կեն՛աց . ո՞ր եղե՛ւ՞ր
ա՛րեւելք ա՛րե՛գականն արդա՞րութեա՛ն .
ե՛ւ նըստելո՛ցս ի՛ն խա՛ւարի՛ լոյս ծա՞ղե
ցե՛ր . վասնո՞րոյ ա՛մենեքեա՛ն ը՛գքեղ
միջո մեծա՛ցուցանե՛մք : Ի՛նտ պակա՞ն
տա՛ճա՛ր . ե՛ւ մորե՛նի՛ անկի՛ղելե՛ր , ո՞ր
զա՛նչե՛ւ՞ զհո՛ւր Ի՛ստուածո՛ւթեա՛նն ի
քեզ տա՛րեա՞լ կրեցե՛ր . սրով բնո՛ւթեա՛
նքս կիղեա՛լ շիջա՞ւ կրեց բո՛ց . վասնո՞րոյ :
Կի՛նդա՛նի՛ տա՞պանա՛կ կտա՛կարա՛նաց
նո՞րոյ ուխտիս . ո՞րով ե՛ւ լք յե՛րկիր ա՛
ւելտեսց հորդեա՛լ . հո՛գւով ի՛ն քե՛զ տը
պա՛ւո՛րեա՞լ Բանի՛ն . վասնո՞րոյ :

ԿԱՆՈՆ ԾՆՆԴԵԱՆ

ՃԱՇՈՒ ԸԱՐԱԿԱՆ • ՁՈՐՈՐԴ ՁԱՅՆ

Ճ. Սուրբ զԱստուածածինն, օրհնել
թեա՛մք մեծացո՛ւցանե՛մք, Ա՛ւետա՛ւո՛ր
հրեշտակն ա՛ւետա՛բանէ՛ր, Ը՛ղծը՛նեա՛մ
ժը՛րկին չն՛ի սրբո՛յ կուսե՛ն : Ա՛սէ սուրա՛թ
լեր բե՛րկբեա՛լդ • քա՛նդի՛ Տէ՛մք Տեբա՛նց
է՛ Ը՛նդ քե՛զ :

ԿԱՆՈՆ

ՏԵԱՌՆ ԸՆԴ ԱՌԱՋԻ

ՃԱՇՈՒ ԸԱՐԱԿԱՆ • ՎԵՐՋ

Ճ. Ա՛նբոկի՛ զբնե՛րն խա՛նըն յանբոկըբնա՛
կա՛ն ՚ի հօրէ՛ • Է՛ սկը՛ղբաւո՛րեա՛լ ՚ի կու
սէն մա՛րմա՛յ զգե՛ցմա՛մք • բո՛ղանդա՛կե
լա՛մ զյո՛բո՛ղանի՛ • Է՛ Ը՛նդ հօ՛ր գո՛ւղ •
Է՛ սահմա՛նեա՛լ ժամա՛նեակա՛ւ ծնեա՛լ լինի՛ •
Ա՛ստը՛ուած Է՛ մա՛րդ : Ս՛ըտեա՛լ Ը՛նդ
օրհնօք անհիւթա՛կանըն հողա՛նիւթ գո՛
ւո՛ղ • զի՛ զհողա՛ծնեա՛լքա՛ հօ՛րն Ը՛նծա՛

ի՜ն զօրք իջեալ ի՛ն՝ պատիւ պատահա՛րս գի՜շ
մահուա՛ն ձե՛րոյ . և՛ զսլո՛սա՛կս անա՛
պական տա՛րե՛ր ելո՛վ ի՛ն՝ Հօրէ՛ լո՛ւսոյ .
ը՛ղ ձեղ՛ :

ԿԱՆՈՆ

Ա Ի Ե Տ Ե Ա Ց

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ . ՎԵՐՋ

Ճ . Լ՛ստուա՛ծ ածին խորա՛ն լուսոյ՝ ան
դ . վայրա՛փա՛կ արգիւո՛յն կենա՛ց . ո՞ր եղե՛ր՝
ա՛րեւելք ա՛րեւ՛դականն արդա՛րութեա՛ն .
և՛ նըստելո՛ցս ի՛ն՝ խա՛ւարի՛ լո՛յս ծա՛ղե
ցե՛ր . վասնո՛րոյ ա՛մենեքեա՛ն ը՛ղ ձեղ
մի՛շտ մե՛ծ ա՛ցուցանե՛մք : Լ՛ստա՛կաւ
տա՛ճա՛ր . և՛ մորե՛նի՛ անկի՛ղելի՛ն , ո՛ր
զա՛նչէ՛ր՝ Հո՛ւր Լ՛ստուա՛ծ ու՛րեա՛նն ի՛ն
քեղ աա՛րեա՛լ կրեցե՛ր . սրով բնու՛թեա՛
նրս կիղեա՛լ շիջա՛լ կրից բո՛ց . վասնո՛րոյ՝
կի՛նդա՛նի՛ տա՛պանն կ՛կտա՛կարո՛նա՛ց
նա՛րոյ ուխտի՛ս . ո՞րով ե՛րք յե՛րկիր ա՛
ւելտեա՛ց հորդեա՛լ . Հո՛գւով ի՛ն՝ քե՛ղ տը
պա՛ւո՛րեա՛լ Բանի՛ն . վասնո՛րոյ՝ :

ԿԱՆՈՒՆ ԾՆՆԴԵԱՆ

ՃԱՇՈՒ ԸԱՐԱԿԱՆ • ՁՈՐՈՐԴ ՁԱՅՆ

Ճ. Սուրբ զԱստուածածինն, օրհնել
թեա՛մք մեծացո՛ւցանե՛մք, Ա՛ւետա՛ւո՛ր
հրեշտակն ա՛ւետա՛բանէ՛ր. Ը՛ղծը՛նեա՛մ
ժը՛րկին չն՛ի սրբո՛յ կուսէ՛ն : Ա՛սէ ուրա՛խ
լեր բե՛րկրեա՛լդ. քա՛նդի՛ Տէ՛մք Տեբա՛նց
է՛ ընդ քեզ :

ԿԱՆՈՒՆ

ՏԵԱՌՆ ԸՆԴ ԱՌԱՋԻ

ՃԱՇՈՒ ԸԱՐԱԿԱՆ • ՎԵՐՋ

Ճ. Ա՛նբոկի՛ զբնի՛նն յանբոկընա՛
կա՛ն ի հօրէ՛. Ե՛ւ ակը՛ղբաւո՛րեա՛լ ի կու
սէն մա՛րմա՛յ զգե՛ցմա՛մք, բո՛ղանդակե
լա՛մ զյո՛րովայնի՛. Ե՛ւ ընդ հօ՛ր գո՛րով
Ե՛ւ սահմանեա՛լ ժամա՛նակա՛ւ ծնեա՛լ լինի՛
Ա՛ստը՛ուած Ե՛ւ մա՛րդ : Ս՛րտեա՛լ ընդ
օրինօք անհի՛թա՛կա՛նք հողա՛նք լի գո՛
րով. զի զհողա՛ծնեա՛լքա հօ՛րն ընծա՛

յեսցէ՝ . Ա՛ստուածորդի՛ն ո՛ր 'ի՛ ծոց
 Հօ՛ր . տղայ՛ քառանոթեայ՛ բա՛ռնի՛ 'ի
 գիրկը՛ս ծե՛րունեցն . Է՛յ ա՛յտնապէս ծա՛
 նո՛ւցանի՛ . Ա՛ս՛ : Վ՛սնորոյ Է Սի՛մեօն
 ցը՛նծայ՛ր հոգւոն՛ ա՛ղա՛ղակէ՛ր 'ի՛ տա՛ճա
 րի՛ն . ա՛րդ սրճակե՛րս ըզճա՛ռայ՛ս քո
 Տէր ըստ բա՛նի՛ քում՛ 'ի խա՛ղա՛ղութի՛ւն .
 զի ընդհա՛նով՛ր տեսի՛ ըզգը՛րկօ՛ղդ . Ա՛ս՛ :

ԿԼՆՈՆ

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ

ՃԱԸՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ . ՎԵՐԶ

Ճ՛ . Ա՛նըսկի՛ զբնի՛ւնն Հօ՛ր ո՛ր 'ի վե
 րայ՛ . Բերո՛վբէի՛ ցըն՛ հանգչե՛ . այսօր 'ի՛
 վե՛րայ յա՛ւանակի նորոյ՛ նըստեա՛լ . Ժ՛րհ
 նեա՛լ ա՛րքայ եկեա՛լ տնյա՛ղթե՛լ լի՛ թա՛գա
 ւոր : Յա՛ռա՛ջ քան զյաւետեա՛նս Որդի՛ն
 որ 'ի վե՛րայ քա՛ռա՛կերպի՛ ցըն՛ բաղմի՛ .
 ա՛յսօր 'ի՛ ծերոց Է՛ 'ի՛ տղայոց փառա՛տ
 րեցա՛լ . Ժ՛րհ : Ե՛կայք նո՛ր ժո՛ղովուրդք
 ընդ՛ անմա՛րմնօցըն՛ դասս բա՛ղնութեա՛ն .
 ըզսա՛լ չը՛նչմա՛մբ երգով՛ քա՛ղցը՛ր ձայնի՛ւ
 փառա՛տրեցո՛ւք . Ժ՛րհ :

ԿԼԵՆՈՒՆ

ԶԱՏԿԻ

ՃԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ձ. Յա՛րեա՛լ Բարձր սնունդ. ի մե՛ռ եմ
լոց ա՛լէ լո՛ւկիա՛, Ե՛կայք ժո՛ղով զոճւրդք.
Երգե՛ցէ՛մք Տ՛եառն ա՛լէ լո՛ւկիա՛, Յա՛
բուցե՛լոյն ի՛մ եռելոց ա՛լէ՛մ լո՛ւկիա՛. ո՛ր
զա՛շխա՛րհս լո՛ւսաւո՞րեա՛ց ա՛լէ լո՛ւկիա՛,

ԿԼԵՆՈՒՆ

ՀԱՄԱՐԱՐ ՁՄԱՆ

ՃԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ձ. Ո՛ր հա՛մբա՛ր ձա՛ւն այսօ՛ր Լ՛ստուա-
ծայի՛ն ի՛շխա՛ն ո՛ւթեա՛մբ ի՛ հա՛յրապա՛ն
ի՛բէ՛կառս, սպա՛սաւո՛րե՛լ լո՛ւկիա՛մ զ՛ ի՛հրեշ
տա՛կա՛կա՛ն դա՛նս ո՛ւցն. ո՛րք նը՛ւազէի՛ն
ա՛սելո՛ղ. հա՛մբա՛ր ձէ՛մք ի՛շխա՛նք ըզ
դրո՛ւնը՛ս ձե՛ր ի՛ր զե՛ր. Է՛ մըտցէ՛լ թա՛
զա՛ւո՛ր փա՛ր ու՛ց, չ՛կայա՛ն զե՛րն ապա՛ն
ի՛շխա՛ն ո՛ւթիւնքն Է՛ սո՛սկա՛ր լի՛ ձա՛րբ
նի՛ւ անա՛ղա՛կէ՛լ ի՛բէ՛ն ա՛ռ մի՛մեա՛նս, ո՛ղ
Է՛ սա՛ թա՛գաւո՛ր փա՛ր ու՛ց. Ե՛կեա՛ր մե՛ր

մնով և սքանչելի՞ զօ՞րոյ թեամբ . համ' .
 Եղանակէ՛րն զե՛րնական պետուծի՛ւն
 քըն հրաշա՛րէ՛ք ճա՛րհայն . երգէին ե՛րգ
 նո՛րհր . անե՛րո՛վ . սա . ինքն է՛ք թա՛ղա
 ւո՛ր փառաց . փըրկե՛ր չ աշխարհի՛ և՛ ազա
 տի՛չ ազգի՛ մարդկան . համ' :

ԿԱՆՈՆ

ՀՈԳԻՌՅՈՒԹՅԱՆ ՊԱՆԾՈՒԹՅԱՆ

ՁԱՆՈՒ ԸՆԹԱԿԱՆ . ԵՐԿՐՈՒ ՁԱՆ

Ը. ՈՐ 'ի՛ յա՛րաշարժ 'ի՛ յա՛նձնձա՛ղ
 բե՛րէն յա՛ռա՛ջ բըղխեալ ա՛նհա՛տաբար
 'ի՛ յա՛նձնձա՛ղ զուոյ՛ տի՛րապէ՛ս սո՛ւրբ Հո՛-
 գի՛ն այսօ՞ր . 'ի՛ յե՛րկընի՛ց սա՛ծստի՛կ
 հե՛ղեալ . 'ի՛ դա՛սս ա՛ռա՛ք երոցըն՛ չը՛ցու
 ցի՛չ բո՛լո՛րից . ըզը՛նա՛ծ օրհնե՛ս ցո՛րհն
 ե՛րկըն՞ զպա՛գեհի՛ւն՝ : Ո՛ր յա՛նքսկե՛ղըն
 և՛ 'ի՛ մի՛շտ 'ի՛ յա՛նձնձա՛ղ է՛ն . նո՛յնազոյ՛
 բը՛նաւթեամբ ա՛նմըի՛չ բա՛ժանմամբ 'ի՛
 յա՛նձնձա՛ղ զուոյ՛ ա՛րարչակից սո՛ւրբ Հո՛-
 գի՛ն այսօ՞ր . հրո՛վ բաժա՛նեա՛լ լի՛ն՝
 զո՛ւս քա՛րո՛ղիցն , 'ի՛ լո՛յս ածեա՛լ զա՛ղ
 գը՛ն մարդկա՛ն բա՛ժանմամբ պէ՛տպէ՛ս չը՛

ԿԱՆՈՆ

ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ

ՃԱՀՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ԵՐԿՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

ԲԶ. Լնթա՛ռամ ծա՛ղիկ անդա՛տա՛
պարտ շա՛ռա՛ծի՛ղ. վերաբո՛ւսեալ յա՛ր
մատոյն (Յե՛սեա՛յ . զքե՛զ Ե՛սայիա՛րս
կանը՛խա՛լ վերա՛գո՛չեա՛ց. եօթնա՛րփին
շնորհա՛ց շո՛ղույն ընդո՛ւնա՛րա՛ն գո՛ւ.
Լստուա՛ծա՛ծի՛ն ե՛ւլ կոյս . զքե՛զ ը՛
մեծա՛ցուցա՛նեմք : շա՛մեղա՛ծա՛շա՛կ
պըտը՛ղոյն բա՛նա՛ւո՛ր ը՛բարո՛ւնա՛կ .
յո՛րա՛ կըթե՛ցա՛լ մեզ ողկոյ՛ղն անըս
պա՛ռ յուրախո՛ւթի՛ն տըրտը՛մե՛ցե՛լոց .
ի՛ ճա՛շակմա՛նէ՛ ծա՛ռո՛յն գիտո՛ւս
թեա՛ն . Սը՛րբո՛ւհի՛մ անա՛րա՛տ ամե՛
նե՛քեա՛ն . զքե՛զ : Քա՛ղաքա՛վա՛րեալ
ի՛ մա՛րմը՛նի անա՛րատ ը՛վա՛րո՛ւք .
ա՛յսօր յա՛ռաքելո՛ցն ամփո՛փեալ վերի՛ն
ա՛կընա՛րկո՛ւթեա՛մբըն վե՛րափո՛խե՛ցա՛ր
յա՛րքայո՛ւ լթի՛ն . ո՛րդույ քո՛ւ Լստու
տու՛ծոյ ըմե՛րոյ . բա՛րեխո՛ւմս խո՛ս
տովա՛նո՛ղա՛ցս . զքե՛զ :

ԿԱՆՈՆ

ԽԱԶԻ

ՃԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ՎԱՌ

Ճ. ԳԿ. Յաղթող և՛ զենոր օ՛րհնող թիւն
միշտ 'ի բարձունս ե՛րգեսցո՛ւք. թա՛գա՛
լո՛րին ՔՐԻՍՏՈՍԻ՛ հաւատացեա՛լ ժո՛ղո
վո՛ւրդք : Ո՛ր ե՛կն 'ի՛ լուսաւո՛րել զընտ
րեա՛լ սուրբ զի՛յկե՛ղեցի՛. և՛ պը՛սակեաց
սո՛ւրբ խա՛չիւն . նըմա՛ լոգիա՛ռն ե՛րգես
ցո՛ւք : Ա՛յսօ՛ր և՛ մեք աօ՛նե՛սցուք զնաւա՛
կատի՛ս սո՛ւրբ խա՛չի՛ն . և՛ փը՛րկողին մա՛
տո՛ւսցուք . փա՛ռք և՛ պատի՛ւ յա՛ւիտեա՛ն :

ԿԱՆՈՆ

ՏԱԳԱՆԱԿԻՆ

ՃԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՂՄ

Ճ. ԱԿ. Ո՛ր 'ի սկըզբա՛նէ՛ խմա՛ստուԹեամբ
հաստա՛տեցեր զի՛յկե՛ղեցի՛ Հօ՛ր խմա՛ստու
թիւն . զո՛ր նախանրկա՛ր աեղօ՛ւթեա՛մբ
նըչանափեա՛լ Մո՛վսէ՛ս խո՛րանաւն ե՛րկեա՛
հանգոյն 'ի Աննա՛ լե՛րին . լուսաւո՛րել լո՛գ

փառքն Աստուծոյ : Որ ըզեսորհն՝ Լրդ ա-
 նապական տնօրէնն՝ Լթեանըդ քո՝ ի՛ սըր
 բոյ կո՛ւսէն . տըպաւորելով տապանա՛կն
 Աստուածայի՛ն ուխտին կտա՛կարանաց Բա՛-
 նիդ ԼԱստուծոյ . փառաց ա՛նե՛ղիդ տեղի
 հա՛ղքը՛ստեա՛ն : Որ ի՛ կեա՛նս վերադա՛ր
 ձի՛ բնութեան դարձմամբ Յո՛րդանանո՛ւ
 օ՛րինա՛կեցե՛ր . Է՛ ըզբընո՛ւթի՛ւն մահու
 Է՛ դըժոխոց կործա՛նմա՛մբն Երեքովի տա՛
 պա՛նակաւ խաչի՛ն հրա՛շագործեալ նո՛ր
 Խաբայե՛լի . օ՛րհնութիւն քե՛զ Տէ՛ր եր
 գեսցե՛ն մա՛նկունք :

ԿԼՆՈՆ

Ե Կ Ե Ղ Ե Ց Ի Ո Յ

ՃԱՇՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ . ՁՈՐՈՐ ԶԱՅՆ

ԴԶ . Որ հատտա՛տեցե՛ր Բա՛նի՛ւ . զյ՛կե
 ղեցի քո՛ Քո՛ւսն՝ . ի՛ վերայ առաքելա՛
 կան վիմի՛ . Ե՛րգե՛լ ի՛ սմա՛ծ զե՛րգը՛ս հո՛
 դեո՛րս . Կա՛նգնեալ ի՛ սմա սեղա՛ն յը՛րու
 թեա՛ն . Բա՛շիւհ զմարմին ի՛ւր Է զարի՛ծւն
 Է տա՛յ ի՛ սմանէ մե՛զ նո՛րողութիւն . ի՛

Թողութիւնն մեղաց մերոց : Իջեալ
Հոգւոյն սրբոյ . անշաւանակե՛րպ երեմա-
ծմբ . 'ի վերայ մարմնոյ և արեանն Տեա-
ռն . 'ի բլժըշկութիւնն Հոգւոց մերոց :

ԿԱՆՈՆ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ

ՃԱՇՏՈՒ ՀԱՐԱԿԱՆ • ՉՈՐՈՐԻ ՉԱՅՆ

ԺԶ . Այսօր երկնայնոցն ընդ մեզ . տո-
նաւը մբելով զյիշատակ սուրբ վարդա-
պետա՛ծցն . որք լուսաւո՛րեցին զհաւա՛տոյ
մանկո՛ւիւնս . և ընդ հրեշտակացըն
դասս վերա՛կարգեցա՛ն : Այսօր առա՛-
քելոց և մարգարէ՛իցըն դասք . տոնակից
գոլով դըստե՛ր վերին Աի՛նքի՛ծ . 'ի յիշա-
տակի՛ սուրբ վարդապետա՛ւցն : որք
զիմաստից նոցի՛ն զխո՛րոց յայտնեցի՛ն
զխորհո՛ւրդ : Այսօր քահանայք և պա՛շտօ-
նեայք սուրբ Եփե՛ղեցւոյ : վերսպատուեն
զյիշատակ սուրբ վարդապետա՛ծցն . որով
զարդարեցա՛ն երկնայնին շնորհօ՛ւիւքն .
երգեն ընդ նո՛սին զփառըս յա՛ւիտեա՛ն :

Սուրբ Աստուած . սուրբ և հզօր . սուրբ
և անմահ . որ : Եւ այլն ըստ պաշտօնի , երէց
էրէն . քոյն զժառանգորեալն զ' ասէր :

ՔԱՐՈՉ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսց՛նք :

Ս ան խաղաղութեան ամենայն աշխար-
հի , և հաստատութեան սրբոյ Եկեղեցւոյ .
զՏէր աղաչեսց՛նք :

Ս ան ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիս-
կոսոսաց . զՏէր աղաչեսց՛նք :

Ս ան հայրապետին մերոյ Տեառն (այս
սուրբ) կենաց և փրկութեան հոգւոյ նորին .
զՏէր աղաչեսց՛նք :

Ս ան վարդապետաց , քահանայից , սարկա-
ւազաց , դպրաց , և ամենայն ուխտի մանկանց
Եկեղեցւոյ . զՏէր աղաչեսց՛նք :

Ս ան բարեպաշտ թագաւորաց , և Աստ-
ուածասէր իշխանաց , զօրավարաց , և զօրաց
նոցին . զՏէր աղաչեսց՛նք :

Ս ան հոգւոցն : Օ անձինս մեր : Եւ ևս
միաբան վասն ճշմարիտ : Ողորմեաց մեզ :

ՄԱՂԹԱՆԻՔ

Օ ի ողորմած և մարդասէր ես Աստուած
գոլով . և քեզ վայել է փառք իշխանութիւն
և պատիւ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս :

ՃԱՇՈՒ ՍԱԳՄՈՍՔ

ԸՍՑ ԳԱՑՇԱՃԻ ԱՒՈՒՐ

ՍԱԳՄՈՍ ճաշու՝ որ ասի Յիսակայն, ոչնեալ Ա : ԳԼԻԷ յառա-
բեկ երէ : ինի • զի յիսակայն • ԶԳԻՆ ԳԱՍՏԻՆՈՒՅԻ ՃԾ : ԳԼԻ-
ԻՆԻ ՍԱԳՄՈՍ ԳԱՍՏԻՆՈՒՅԻ : Եւ ասի ինի ՎԵՐԸԻ ԵՐԷ :
ԱԼԷԼԻՆԻՆ ասա :

ՅԻՆԱՆՑ

Երանեալ է այր՝ որ ճգնաց՝ 'ի խոր-
հուրդս : "ԱԼԷԼԻՆԻՆ • ԱԼԷԼԻՆԻՆ • ԱԼԷԼԻՆԻՆ :

Բնդէր խռովեցան հեթանոսք • և ժողո-
վուրք խորհեցան 'ի սնոտիս : "ԱԼԷԼԻՆԻՆ :

Տէր զի բազում եղեն նեղիւք իմ • և բա-
զումք յարեան 'ի վերայ իմ : "ԱԼԷԼԻՆԻՆ :

ՀԱՄԱՐԱՐՁՄԱՆ

(ՍԱԳ, ԿՑ • ԳԼ, ԻԶ :)

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ • և
Տէր մեր ձայնիւ փողոյ :

Օճիս հարեք ամենայն հեթանոսք, ա-
ղաղակեցէք առ Աստուած 'ի ձայն ցնծու-
թեան :

ՀՈԳԻՈՑ ԳԱԼՍՏԵԱՆ

(ՍԱԳ, ԿՑ • ԳԼ, ԺԲ :)

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեցէ ինձ 'ի
յերկիր ուղիղ :

**Տէր՝ լուր աղօթից խմոց • ունկնդիր խըն-
դրուածաց խմոց ճշմարտութեամբ քով :**

Տ Ա Պ Ա Ն Ա Կ Ի

(ՄԱՂ , ԿԾ • ԳԼ , ԺԼԱ :)

**Արի Տէր 'ի հանգիստ քո՝ դու . և առաջա-
նակ կտակի սրբութեան քո :**

**Յիշեալ Տէր զՊաւլոս , և զամենայն հե-
ղութիւն նորա :**

Պ Ա Յ Ծ Մ Ա Թ Ա Կ Ե Ր Պ Ո Ի Թ Ե Ա Ն

**ԿԻՐ • Տէր՝ ո՞վ կացցէ 'ի խորանի քղււմ ,
կամ ո՞վ բնակեսցի 'ի լեառն սուրբ քո :**

**Որ գնայ անքիծ գործէ զարդարութիւն ,
խօսի զճշմարտութիւն 'ի սրտի իւրում :**

**ԲԷ • Որ ո՛չ նենգաւորեաց ընդուաւ քիւ-
րով , և չար ընկերի իւրում ո՛չ արար :**

**Նախատիկս 'ի մերձաւորաց նա ո՛չ առնու .
արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն :**

**ԳԸ • Օ երկիւղածս Տեառն փառաւոր
առնէ . որ երգնու ընդ ընկերի իւրում և
ո՛չ ստէ :**

**Օ արծաթ իւր 'ի վարձու ո՛չ տայ , և
կաշառս 'ի վերայ իրաւանց ո՛չ առնու . որ
զայս արասցէ՝ նա մի սասանեսցի յաւիտեան :**

ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ

(ՄԱՂ, ԿՑ. ԳԼ, ՃԼԱ,)

Արե՛ Տէր 'ի հանգիստ քո՝ դու և տապա-
նակ կտակի սրբութեան քո :

Յիշե՛ա Տէր զՂաւիթ, և զամենայն հե-
ղութիւն նորա :

ԽԱՉԻ

(ՄԱՂ, ԿՑ. ԳԼ, Դ,)

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս՝ երեսաց քոյց, և
հտուր ուրախութիւն սրտից մերոյ :

Յի՛ կարգալ իտում լուար ինձ Աստուած
ըստ արդարութեան. 'ի նեղութենէ ինձ ան-
դորր արարեր. ողորմա՛ ինձ և լսւր աղօթից
իմոց :

ՀՈՂԱԿԱԹԻ ԵՒ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

(ՄԱՂ, ԿՑ. ԳԼ, ԻԳ,)

Աստուած հիմունս էարկ նմայաւիտեան :
ընկալաք Աստուած զողորմութիւն քո 'ի մշ-
տողովրդեան քոյց :

Սի՛նձ է Տէր, և օրհնեալ է յոյժ 'ի քա-
ղաք Աստուծոյ մերոյ, 'ի լեառն սուրբ նորա :

ԱԻԵՏԵԱՑ ԱՄՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

(ՄԱՂ, ԿՑ. ԳԼ, ԿԵԿ,)

Տէր, տաք զիմն, յի՛ք աւետարանեն զօ-
րութեամբ բազմաւ :

**Յարկէ Աստուած՝ և ցրուեցին ամե-
նայն թշնամիք նորա, փախեցեն ատելիք նորա
յերեսաց նորա :**

Ծ Ն Ն Դ Ե Ա Ն

(ՍԱՂ , 48 . 91 , Բ :)

**Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ՝ ես դու , և ես այ-
սօր ծնայ դքեզ :**

**Բնդէր խռովեցան հեթանոսք . և ժողո-
վուրդք խորհեցան ՚ի սնոտիս :**

Տ Ե Ա Ռ Ն Ը Ն Դ Ա Ռ Ա Զ Ի

(ՍԱՂ , 48 . 91 , 25 :)

**Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկու-
թիւն Աստուծոյ մերոյ :**

**Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր . զի
սքանչելիս արար :**

Մ Ե Ծ Ի ՈՂՈԳՈՄԵԱՆՆ

ՈՐ Ե

Ծ Ա Ղ Կ Ա Զ Ա Ր Դ Ի

(ՍԱՂ , 48 . 91 , 25 :)

**Ի երկնք ցնծասցեն առաջի Տեառն , զի դայ
զի հասեալ է Տէր ՚ի գատեւ զերկիր :**

**Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր . զի
սքանչելիս արար :**

ՀԱՍՍԱՐԱԿԱՑ ԿԻՒՐԱԿԵՒՑ

Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուծո՛ւ
'ի Սիոնի . և քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ :
| Եւր աղօթից խմոց , զի առ քեզ ամենայն
մարմին եկեսցէ :

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ մեր .
և զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեսցես :
| Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար . և բնա-
կեսցին 'ի դաւիթս քո :

| ցցուք մեք 'ի բարութենէ տան քո . սուրբ
է տաճար քո՝ սքանչելի արդարութեամբ :

| Եւր մեզ Աստուծո՛ւ փրկիչ մեր , յոյս
ամենայն ծագաց երկրի , և որ 'ի ծով հեռի :

|| պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւ-
րով . և զգեցեալ է զօրութիւն :

|| Խառվեցուցանէ զմեծութիւն ծովու , և
զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ :

Խառվեցին հեթանոսք , և երկիցեն բնա-
կիչք երկրի 'ի նշանաց քոց :

Յերս առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զուարճա-
ցին . հայեցար յերկիր , արբեցուցեր զնա , և
բազում արարեր զմեծութիւն նորա :

Գետն Աստուծոյ լի եղև ջուրք . պատրաստ
արարեր զկերակսւր նորա , զի այսպէս է պա-
տարաստութիւն :

Օ ահա նորա արբեցուցեր , և բազում
արարեր զարմախս նորա :

՚ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա . օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութեան քոյ :

Պաշտք քո լցցին պարարտութեամբ . պարարտացին գեղեցկութիւնք անապատի :

Բլուրք զցնծութիւն զգեցցին , և զգեցցին խոյք մաքեաց :

Հովիտք բազում արասցեն զցօրեան , տղաղակեսցեն և օրհնեսցեն :

ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՑԱՅ

(ՄԱՂ . ԿՑ . ԳԼ . ԶԳ .)

Ո՞ր արար զհրեշտակս իւր յողիս , և զպաշտօնեայս իւր ՚ի հուր կեղեւոյ :

Օրհնեան անձն իմ զՏէր . Տէր Աստուած իմ մեծ եղեր յոյժ :

ԱՌԱՔԵԼՈՑ ԵՒ ՄԱՐԴԱՐԷԻՑ

(ՄԱՂ . ԿՑ . ԳԼ . ԺԸ .)

Ընդ ամենայն երկիր եւ բարբառ նոցա , և մինչև ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա :

Ըրկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ , և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հառապանութիւն :

ԼՈՒՍԱՒՈՐՁԻ

ՄՈՒՏՆԻ ԴՅԱՆՈՒՄ

(ՄԱՂ, ԿՑ • ԳԼ, 24 :)

Եւրին զիս 'ի դրի ներքնունն , 'ի խաւարի
և 'ի ստուերս մահու :

Տէր Աստուած փրկութեան խնայ , 'ի տուէ
կարգացի և գիշերի առաջի քո :

ԵՆՆ ԴՅԱՆՈՒՄ

(ՄԱՂ, ԿՑ • ԳԼ, 14 :)

Իհնն զիս 'ի դրոյ տառապանաց , 'ի կաւոյ
և 'ի տղմոյ :

Համբերելով համբերի Տեառն , և նայե-
ցաւ առ իս . և լուաւ աղօթից խնոց :

ԳԻՒՑԻ ՆՇԻԱՐԱՑ

(ՄԱՂ, ԿՑ • ԳԼ, 21 :)

Քաջանայք քո զգեցցին զարդարութիւն .
և սուրբք քո ցնծալով ցնծացեն :

Յիշեա՛ Տէր զՎաւիթ , և զամենայն հե-
ղութիւն նորա :

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ԵՎ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՑ

(ՄԱՂ, ԿՑ • ԳԼ, 21 :)

Քաջանայք քո զգեցցին զարդարութիւն .
և սուրբք քո ցնծալով ցնծացեն :

Յիշեա՛ Տէր զՎաւիթ , և զամենայն հե-
ղութիւն նորա :

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

(ԾԱՂ . ԿՑ . ԳԼ . ԶԺԵ .)

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց
իւրոց . ո՞՞ Տէր ես ծառայ քո եմ , ծառայ և
որդի աղախնոյ քո :

Ճաւատացի զոր և խժնեցայ . և ես խո-
նարհ եղէ յոյժ :

ՃԱՇՈՒ ՄԵՍԵԴԻՒՔ

ԸՍՑ ԳԱՏՇԱՃԻ ԱՌՈՒՐ

ՅԻՆԱՆՑ

ԴՇ . Պաղկեա՛ Ներուսաղէմ՝ զՏէր :

Եւ օրհնեա՛ զԼստուած քո Աբոյն :

ԵՇ . Բա՛րձր արարէք զՏէր Լստուած մեր .
երկիրպագէք պատուանդանի ոտից նորա՝ զի
սուրբ է :

Տէր Թագաւորեաց՝ բարկացան ժողո-
վուրդք . որ նստիս 'ի Վրովբէս , սառանե-
ցաւ երկիր :

ԱՒՐ . Տեսնա՛ն ամենայն ծագք երկրի , զգլը-
կութիւն Լստուծոյ մերոյ :

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր . զի
աբանչելիս արար :

ԵՐ . Աստուած ողորմեան մեզ և օրհնեան զմեզ .
երեւցո՛ղ զերեսս քո՝ ի մեզ՝ և ողորմեան մեզ :

Ղանաչել յԵրկրի՝ զձանապարհոքո . յա-
ղինս ամենայն զփրկութիւնո քո :

ԿԻՐ . }
ԲԷ . } Բեզ վայելէ օրհնութիւն Աստ-
ուած՝ ի Սիոն . և քեզ տացին ալօթք յի-
րուսաղէմ :

Լճւր աղօթից իմոց , զի առ քեզ ամենայն
մարմին եկեսցէ :

ԳԷ . Տէր՝ որպէս զինու հաճութեամբ քով
սլասկեցիր զմեզ :

Բառնից իմոց ճշնակեիր Տէր , և ի միտ առ
ղաղազակ իմ :

ՇԱԲԱԹԱՊԱՀՈՑ

ԲԷ . Արքայութիւն քո արքայութիւն ամե-
նայն յաւիտենից . և Տէրութիւն քո յազդէ
մինչեւ յազդ :

Պաւտարիմ է Տէր յամենայն բանս իւր ,
և արդար է յամենայն գործս իւր :

ԴՇ. Երկիրպագից 'ի տաճար սուրբ քո՝
երկեղեղե քո Տէր :

Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո՝
զի օրհնեսցես դու զարդարն :

ԴՇ. Կեց՛ զժառայս՝ զՍտուած իմ, որ
'ի քեզ յուսացայ :

Ողորմեա՛ ինձ Տէր, զի առ քեզ աղա-
ղակեցի զօրհանապազ :

ԵՇ. Բա՛րձր արարէք զՏէր Ստուած մեր .
երկիրպագէք պատուանդանի ոտից նորա՝ զի
սուրբ է :

Տէր Թագաւորեաց՝ բարկացան ժողո-
վուրդք . որ նստիս 'ի Բրովբէս, սասանեցաւ
երկիր :

ՈՒՐ . Տեսին ամենայն ծագք երկրի՝ զփրկու-
թիւն Ստուծոյ մերոյ :

() Երհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր . զի
սքանչելիս արար :

ԱՂՈՒՀԱՅԻ

ԲՇ. Պարձո՛ զիս Տէր 'ի մեղաց իմոց . և զա-
մենայն անօրէնութիւնս իմ՝ քաւեա՛ յինէն :

Ողորմեա՛ ինձ Ստուած՝ ըստ մեծի ողոր-

մութեան քուժ . ըստ բազում գութութեան
քուժ , քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ :

ԴՇ . Երանի ամենեցուն՝ ոյք երկնչին 'ի
Տեառնէ , և գնան 'ի ճանապարհս նորա :

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես . երանի
է քեզ , և բարի եղիցի :

ԴԸ . Մի թողուր զիս Տէր Աստուած իմ . և
մի 'ի բացեայ առնիր յինէն , Հայեաց յօգ-
նել ինձ՝ Տէր փրկութեան իմոյ :

Տէր՝ առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն
իմ . և Հեծութիւն իմ 'ի քէն սչ ծածկեցաւ :

ԵԸ . Մի ընկենուր զիս Տէր 'ի ժամանակի
ծերութեան , 'ի պակասիլ զօրութեան իմոյ
մի թողուր զիս :

Ի քեզ Տէր յուսացայ՝ մի ամաչեցից
յաւիտեան , յարգարութեան քուժ փրկեա՛
և ապրեցո՛ զիս :

ՈՒՐ . Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո
Տէր . ըստ բանի քուժ իմաստուն արա զիս :

Չայնի իմում լուր Տէր՝ ըստ ողորմու-
թեան քուժ , և յիբաւունս քո կեցո՛ զիս :

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶ . Ամենայն երկիր երկիրպագցեն քեզ . և սաղմոս ասասցեն քեզ :

Աղաղակեցէք առ Աստուած ամենայն երկիր . սաղմոս ասացէք անուան նորա . և տմէք զփառս օրհնութեան նորա :

ԱԿ . Մեծ արարէք զՏէր Աստուած մեր . և բարձր արասց՛ւք զանուն նորա 'ի միասին :

Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ , յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա 'ի բերան իմ :

ԲԶ . Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր . զի սքանչելիս արար :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն երկիր . օրհնեցէք զՏէր , և օրհնեցէք զանուն նորա :

ԲԿ . Օրհնեցէք զԱստուած մեր . օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ :

Տէր Աստուած օրհնեալ . օրհնեալ է Տէր զօրհանապազ :

ԳԶ Մեծ է Տէր , և մեծ է զօրութիւն նորա . իմաստութեան նորա մէջ գոյ բաւ :

Օրհնեցէք զՏէր զի բարի է սաղմոս . Աստուծոյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն :

ԳԿ. Սաղմնս ասացէք Աստուծոյ մերում,
սաղմնս ասացէք Թադաւորին մերում. սաղ-
մնս ասացէք :

Օճփս Հարէք ամենայն Հեթանոսք, աղա-
ղակեցէք առ Աստուած 'ի ձայն ցնծութեան :

ԴԶ. Սուրբ է տաճար քո՝ սքանչելի արդա-
րութամբ :

Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած՝ 'ի
Սիոնի . և քեզ տացին աղօթք յԱրուսաղէմ :

ԴԿ. Այսօր է զոր արար Տէր . եկայք ցըն-
ծասցուք և ուրախ եղիցուք 'ի սմա :

Խոստովան եղերուք Տեառն . զի բարի
է . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

ԱՂՈՒՀԱՑԻ ԿԻՒՐԱԿԷԻՑ

Ուխտս դիք և կատարեցէք Տեառն Աս-
տուծոյ մերոյ :

Յայտնի է 'ի Հրէաստանի Աստուած,
և յԱսրայէլ մեծ է անուն նորա :

Մինչև ասո ընթեանսն՝ Գործք Առաքելոց, Հին Կրո-
նութիւն, Բաղբ Կաթողիկէոց, և Բաղբ Երանելոյն Պօղոսի,
ըստ ցոյցալի Տոնացոյնն :

Ս Տ Ո Ղ Ա Գ Ի Բ

ԱՒԱԳ ՈՒՐԱԹՈՒ

(ԵՐԵՎԱՆ ՍՏՂ, ԿՑ . ԳԼ, ԼԴ :)

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք չարաց . և զոր ինչ ոչ գիտեի՝ հարցանէին ցիս :

Պատեա Տէր զայնոսիկ՝ ոյք դատեն զիս . մարտիւր ընդ այնոսիկ, ոյք մարտնչին ընդ իս :

(ԵՐԵՎԱՆ ՍՏՂ, ԿՑ . ԳԼ, ԼԵ :)

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ . և ցաւք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Տէր՝ մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս . և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս :

(ԵՐԵՎԱՆ ՍՏՂ, ԿՑ . ԳԼ, ԼԶ :)

Մտանէր տեսանել զնանրութիւն , խօսէր 'ի սրտի իւրում . և ժողովէր զանօրէնութիւն յանձն իւր :

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն . յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր :

(ԶՈՐԱՐՈՒ ՍՏՂ, ԿՑ . ԳԼ, ԼԸ :)

Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ իւրեանց . և 'ի վերայ պատմութեանի իմոյ վիճակս արկանէին :

Լատուած Լատուած իմ՝ նայեաց առիւ ,
ընդէր թողեր զիս . հեռի եղէ 'ի փրկութենէ
իմէ : Վասն բանից յանցանաց իմոց :

(ՀԻՆԵՐՈՐԴ ՍՈՂ , ԿՑ . ԳԼ , Լ :)

'Ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ :

'Ի քեզ Տէր յուսացայ , մի ամաչեցից
յաւիտեան . յարդարութեան քում փրկեա
և ապրեցո՞ղիս :

(ՎՅՏԵՐՈՐԴ ՍՈՂ , ԿՑ . ԳԼ , ԿԸ :)

Ետուն 'ի կերպուր ինձ լեղի . և 'ի ծա
րաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :

Այցո՞ղիս Լատուած , զի հասին ջուրք յան
ձքն իմ . ընկլայ ես 'ի խորս անդնդոց , ուր
ս'չ գայ ինձ հանդիստ :

(ԵՌԵՆՐՈՐԴ ՍՈՂ , ԿՑ . ԳԼ , ԶԵ :)

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի ,
և 'ի մեռեալս աղաւ :

Տէր Լատուած փրկութեան իմոյ , 'ի սառէ
կարգացի և գիշերի առաջի քո :

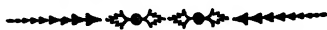
(ՌԹԵՐՈՐԴ ՍՈՂ , ԿՑ . ԳԼ , ԶԾ :)

Այցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ . նմանեցայ
ես հաւալատան անապատի :

Տէր՝ լուր աղօթից իմոց . աղաղակ իմ առ
քեզ եկեսցէ . և մի գարձաքաներ զերեսս
քո յինէն :

ՆԱԾՈՒ ԱՆՈՒՄԻՆԵՐ

ԸՍՑ ԳԱՏՀԱՅԻ ԱՒՈՒՐ

Գ Ա Հ Ո Ց

ԱԶ • Հողի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ
'ի յերկիր ուղիղ :

ԿԻՃ • Այն անուան քո Տէր՝ կեցուցես
զիս արդարութեամբ քով :

ԱԿ • Տէր՝ մի սրտմտութեամբ քով յանդի-
մաներ զիս : և մի բարկութեամբ քով խրա-
տեր զիս :

ԿԻՃ • Օ դնացս իմ ուղիղ արած ինձ ըստ բանի
քում : և մի տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք :

ԲԶ • Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և երկիւղ
մահու անկաւ 'ի վերայ իմ :

ԲԿ • Գործ Տէր՝ և փրկեա՛ զանձն իմ .
կեցո՛ զիս Տէր՝ ըստ ողորմութեան քում :

ԳԶ • Այն անուան քոյ Տէր՝ քաւեա՛ ըլ-
մազս իմ , զի բազում եղեն յոյժ :

ԳԿ • Ողորմեա՛ ինձ Տէր՝ զի հիւանդ եմ
ես . բժշկեա՛ զանձն իմ , զի խռովեցան ու-
կերք իմ :

ԴԶ • Յեւեա՛ Տէր՝ զգթութիւնս քո , և զու-
ղորմութիւնս քո՝ որք են յաւիտենից :

ԿՈՒՆ . Օ մեղս մանկութեան խմոյ՝ և զանգի-
տութեան խմոյ մի յիշեր . այլ յիշեալ զիս Տէր
ըստ ողորմութեան քում՝ վասն քաղցրու-
թեան քոյ . զի քաղցր և ուղիղ ես :

ԴԿ . Տէր՝ ողորմութիւն քո յաւիտեան .
զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ :

ԿՈՒՆ . Օ մեղս մանկութեան խմոյ՝ և զանգի-
տութեան խմոյ մի յիշեր . այլ յիշեալ զիս Տէր
ըստ ողորմութեան քում՝ վասն քաղցրու-
թեան քոյ . զի քաղցր և ուղիղ ես :

ԿՈՒՆ . Լճադակեցի առ քեզ Տէր՝ և ասացի,
դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդա-
նեաց :

Շ Ա Ր Ա Թ Ա Պ Ա Հ Ո Յ

ԵՐԵՄԻԱՅԱՅԻ ԵՐԵՄԻԱՅԱՅԻ ՀԻՆԳԵԱՅԻ

ԵՐԵՄԱ Ե ԴԿ ԼԻԻ :

ԲԸ . Եկայք ցնծացողք՝ ի Տէր , աղաղա-
կեսցուք առ Լստուած փրկիչ մեր :

ԳԸ . Երգեցէք Տեառն երգ նոր . երգե-
ցէք Տեառն ամենայն երկիր . երգեցէք Տեա-
ռին և բարձր արարէք զանուն նորա :

ԴԸ . Բարձր արարից զընտրեալն ի ժողո-
վրդ ենէ իմմէ : Վտի զՎաւիթ ծագայ իմ , և
իւղով սրբով իմով օծի զնա :

ԱՂՈՒՀԱՅԻ ԿԻՒՐԱԿԷԻՑ

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր .
ծառայեցէք , Տեառն ուրախութեամբ :

Ստէք առաջի նորա ցնծութեամբ . ծա-
ներսւք զի նա է Տէր Աստուած մեր :

Եւ արար զմեզ , և ոչ մեք էաք . մեք ժո-
ղովուրդք և խաշն արօտի նորա :

Ստէք ընդ դրունս նորա խոտտովանու-
թեամբ , և օրհնութեամբ 'ի յարկս նորա :
Խոտտովան եղերուք Տեառն , և օրհնե-
ցէք զանուն նորա :

Քաղցր է Տէր , յաւիտեան է ողորմու-
թիւն նորա . յազգէ փնչև յազգ է ճշմար-
տութիւն նորա :

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶ . Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ
Սիոնի . ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է
ժամ :

Կո՛՛մ . Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն
երկրի Աստուած է . սաղմոս ասացէք նմա
խմատութեամբ :

ԱՅ . () Բհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն 'ի
նոր . օրհնութիւն նմա յԵկեղեցիս սրբոց :

ԲԶ . Սոփա հարէք ամենայն հեթանոսք ,

աղաղակեցէք առ Աստուած 'ի ձայն ցնծութեան :

ԿԳ . Աստուած՝ գու գարձեալ կեցուցեալ զմեզ . և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ :

ԲԿ . Արի Տէր Աստուած իմ 'ի հրամանդ քո՝ զոր պատուիրեցեր . և ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղիցին զքե . վասն այսորիկ 'ի բարձունս գարձ Տէր :

ԴԶ . Ուրախ եղև Խսրայէլ յարարիչ իւր . որդիք Սիմէի ցծասցեն 'ի թաղաւորն իւրեանց :

ԴԿ . Եկայք և տեսէք զգործս Աստուծոյ , որպէս զի ահեղ են խորհրդով՝ քան զամենայն որդւոց մարդկան :

ԴԶ . Տաճեցաք Տէր ընդ երկիր քո , և դարձուցեր զգերութիւն Յակովբայ :

ԴԷ . Յարեալ Աստուած՝ և ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա , փոխեան ատելիք նորա յերեսաց նորա :

— ◆ —
ՋԱՏԿԻ

Տասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո Երուսաղէմ :

— ◆ —

ՋԱՏԿԻ ՅԵՐՈՈՒԹԵԱՆ ՅԻՆԱՆՑ

ԿԻՐ . } Գողմեա Երուսաղէմ զՏէր :
ԲԸ . }

Իւ օրհնեա՛ն զԱստուած քո Սիոնի :

Օ՛ր զօրացոյց զնիգս դրանց քոց , և օրհնեաց զորդիս քո 'ի քեզ :

Ո՛րդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութիւն . պարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա :

Վնէ՛ զձիւն որպէս զսար , և զմեդ որպէս փոշի ցանեաց :

Արկանէ՛ զսառն որպէս պատառս . առաջի ցրտոյ նորա ո՛ր կարէ կեալ :

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա . շնեացեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր Յակովբայ , զարդարութիւն և զիրաւունս Իսրայելի :

Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր . և զգտաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա :

ԲԸ . Գովեա՛ն Երուսաղէմ զՏէր :

ԳԸ . Տէր 'ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թագաւորն . 'ի փրկութեան քում ցընծասցէ յոյժ :

Օ ցանկութիւն սրտի նորա ետուր նմա . և զկամս չրթանց նորա ո՛չ արգելեր 'ի նմանէ :

Ժաման արարեր զնա յօրհնութիւն քաղցրութեան քո . և եղեր 'ի գլուխ նորա պսակ 'ի քարէ պատուականէ :

Կեանս խնդրեաց 'ի քէն . և ետուր նմա ընդ երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւիտենից :

Մեծ են փառք նորա 'ի փրկութեան քում . զփառս մեծ վայելչութեան քո գիցես 'ի վերայ նորա :

Տացես զնա յօրհնութիւն յաւիտեանս յաւիտենից . և ուրախ արասցես զնա յուրախութեան երեսաց քոց :

Թաղաւոր յուսացաւ 'ի Տէր , յողորմութենէ բարձրելոյն նա մի սասանեսցի :

Վասցի ձեռն քո 'ի վերայ թշնամեաց քոց . և աջ քո գտցէ զամենայն ատելիս քո :

Վիցես զնոսա որպէս հնոց 'ի հուր . 'ի ժամանակի երեսաց քոց :

Տէր բարկութեամբ իւրով խռովեցուցէ զնոսա . և հուր կերիցէ զնոսա :

Պառուղ նոցա յերկրէ կորիցէ . և զաւակ նոցա յորդուց 'ի մարգկանէ :

Խոտորեցան 'ի քէն չարութեամբ . խորհեցան զխորհուրդ , զոր ոչ կարասցեն հաստատել :

Լնբացես զնոսա հալածեալս՝ 'ի մնացուածս քո . և պատրաստեսցես զերեսս նոցա :

Խորձր լեր Տէր 'ի զօրութեան քում . օրհնեսցուք , և սաղմոս ասասցուք 'ի զօրութեան քում :

Ս Տ Ո Ղ Ա Գ Ի Բ

ԱՒԱԳ ՈՒՐԱԾՈՒ

(ԱՌԱՋԻՆ ՍԱՂ, ԿՑ . ԳԼ, ԼԴ :)

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք չարաց . և
զոր ինչ սչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս :

Պատեան Տէր զայնոսիկ՝ ոյք դատեն զիս .
մարտիր ընդ այնոսիկ, ոյք մարտնչին ընդ իս :

(ՆՐԱՐՈՐԴ ՍԱՂ, ԿՑ . ԳԼ, ԼԵ :)

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ . և ցաւք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Տէր՝ մի սրտմոռութեամբ քով յանդիմա-
ներ զիս . և մի բարկութեամբ քով խրատեր
զիս :

(ՆՐԱՐՈՐԴ ՍԱՂ, ԿՑ . ԳԼ, Ի :)

Մտանէր տեսանել զնանրութիւն , խո-
սէր 'ի սրտի իւրում . և ժողովէր զանօրէ-
նութիւն յանձն իւր :

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն .
յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր :

(ՉՈՐՐՈՐԴ ՍԱՂ, ԿՑ . ԳԼ, ԻԱ :)

Բաժանեցին զհանգերձս իմ 'ի մջ իւր-
եանց . և 'ի վերայ պատմուճանի իմոյ վիճակ
արկանէին :

**Աստուած Աստուած իմ՝ նայեաց տուիս ,
ընդէր թողեր զիս . հեռի եղէ 'ի փրկութենէ
իմմէ՝ վասն բանից յանցանաց իմոց :**

(ՀԵՆՐԻՐՈՐԴ ՍԱՂ , ԿՑ . ԳԼ , Լ :)

'Ի ձեռս քո յանձն առնեմ ՂՀոգի իմ :

**'Ի քեզ Տէր յուսացայ , մի ամաչեցից
յաւիտեան . յարդարութեան քում փրկեա
և ապրեցո՞ղիս :**

(ՀԵՆՐԻՐՈՐԴ ՍԱՂ , ԿՑ . ԳԼ , ԿԸ :)

**Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի . և 'ի ծա-
րաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :**

**Այցո՞ղիս Աստուած , զի հասին ջուրք յան-
ձքն իմ . ընկլայ ես 'ի խորս անդնդոց , ուր
մէ գոյ ինձ հանդիստ :**

(ՆՕՐԱՆՐՈՐԴ ՍԱՂ , ԿՑ . ԳԼ , ԶԵ :)

**Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի ,
և 'ի մեռեալս աղաւտ :**

**Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ , 'ի տուէ
կարգացի և գիշերի առաջի քո :**

(ՌԱԲԵՐՈՐԴ ՍԱՂ , ԿՑ . ԳԼ , ԶԾ :)

**Այցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ . նմանեցայ
ես հաւալատան անաղաւթի :**

**Տէր՝ լուր աղօթից իմոց . աղաղակ իմ առ
քեզ եկեացէ . և մի գարձուցաներ զերեսս
քո յինէն :**

ՃԱՇՈՒ ԱԼԻՈՒԻՆՅՔ

ԸՍՑ ՊԱՏՇԱՃԻ ԱՒՈՒՐ

Պ Ա Հ Ո Ց

ԱԶ . Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ
'ի յերկիր ուղիղ :

ԿԻՃ . Այս անուան քո Տէր՝ կեցուսցես
զիս արդարութեամբ քով :

ԱԿ . Տէր՝ մի սրտմտութեամբ քով յանդի-
մաներ զիս : և մի բարկութեամբ քով խրա-
տեր զիս :

ԿԻԳ . Օգնացս իմ՝ ուղիղ արած ինձ ըստ բանի
քում : և մի տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք :

ԲԶ . Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և երկիւղ
մահու անկաւ 'ի վերայ իմ :

ԲԿ . Պարձ Տէր՝ և փրկեա՛ն զանձն իմ .
կեցո՛ւ զիս Տէր՝ ըստ տղորմութեան քում :

ԳԶ . Այս անուան քոյ Տէր՝ քաւեա՛ն ըդ
մեզս իմ , զի բազում եղեն յոյժ :

ԳԿ . Ողորմեա՛ն ինձ Տէր՝ զի հիւանդ եմ
ես . բժշկեա՛ն զանձն իմ , զի խռովեցան ոս-
կերք իմ :

ԴԶ . Յիշեա՛ Տէր՝ զթութիւնս քո , և զու-
ղորմութիւնս քո՝ որք են յաւիտենից :

Կա՛մ . Օ մեղս մանկութեան խմոյ՝ և զանգի-
տութեան խմոյ մի յիշեր . այլ յիշեա՛ զիս Տէր
ըստ ողորմութեան քում՝ վասն քաղցրու-
թեան քոյ . զի քաղցր և ուղիղ ես :

ԴԿ . Տէր՝ ողորմութիւն քո յաւիտեան .
զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ :

Կա՛մ . Օ մեղս մանկութեան խմոյ՝ և զանգի-
տութեան խմոյ մի յիշեր . այլ յիշեա՛ զիս Տէր
ըստ ողորմութեան քում՝ վասն քաղցրու-
թեան քոյ . զի քաղցր և ուղիղ ես :

Կա՛մ . Ազադակեցի առ քեզ Տէր՝ և ասացի,
զու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդա-
նեաց :

Շ Ա Ր Ա Թ Ա Պ Ա Հ Ո Ց

ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ ԵՐԵՔՇԱՐԹԻ ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ

ԵՐԷ ԱԶ Ե ԴԿ ԼԻՆԻ :

ԲԸ . Եկայք ցնծասցուք՝ի Տէր , աղաղա-
կեսցուք առ Աստուած փրկիչ մեր :

ԳԸ . Երգեցէք Տեառն երգ նոր , երգե-
ցէք Տեառն ամենայն երկիր . երգեցէք Տեա-
ռին և բարձր արարէք զանուն նորա :

ԴԸ . Բարձր արարից զընտրեալն ՚ի ժողո-
վք ենէ իմեկ : Գառի զՊաւ ի թ ծառայ իմ , և
իւղով սրբով իմով օծի զնա :

ԱՂՈՒՀԱՅԻ ԿԻՒՐԱԿԻՒՑ

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր .
Ժառայեցէք , Տեառն ուրախութեամբ :

Ստէք առաջի նորա ցնծութեամբ . ծա-
ներո՛ւք զի նա է Տէր Աստուած մեր :

Երա արար զմեզ , և ոչ մեք էաք . մեք ժո-
ղովուրդք և խաշն արօտի նորա :

Ստէք ընդ գրունս նորա խոտաովանու-
թեամբ , և օրհնութեամբ 'ի յարկս նորա :

Խոտաովան եղերուք Տեառն , և օրհնե-
ցէք զանուն նորա :

Քաղցր է Տէր , յաւիտեան է ողորմու-
թիւն նորա . յազգէ մենչև յազգ է ճշմար-
տութիւն նորա :

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶ . Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ
Սիոնի . ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է
ժամ :

ԿՅ . Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն
երկրի Աստուած է . սաղմոս ասացէք նմա
խմատութեամբ :

ԱԳ . () Բնեցէք զՏէր յօրհնութիւն 'ի
նոր . օրհնութիւն նմա յըկեղեցիս սրբոց :

ԲԶ . Օհիս հարէք ամենայն հեթանոսք ,

աղաղակեցէք առ Աստուած 'ի ձայն ցնծութեան :

ԿԳ . Աստուած՝ դու դարձեալ կեցուցես զմեզ . և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ :

ԲԿ . Արի՛ Տէր Աստուած իմ 'ի հրամանդ քո՝ զոր պատուիրեսցեր . և ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղիցին զքե . վասն այսորիկ 'ի բարձունս դարձ Տէր :

ԴԶ . Ուրախ եղև Խորայէլ յարարիչ իւր . որդիք Սիուլի ցծասցեն 'ի Թադաւորն իւրեանց :

ԴԿ . Եկայք և տեսէք զգործս Աստուծոյ , որպէս զի տհեզ են խորհրդով՝ քան զամենայն որդւոց մարդկան :

ԴԸ . Նաճեցար Տէր ընդ երկիր քո , և դարձուցեր զգերութիւն Յակովբայ :

ԴԹ . Յարեաւ Աստուած՝ և ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա , փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա :

ՋԱՏԿԻ

Նասեալ կային ոտք մեր առ գրունս քո Երուսաղէմ :

ՋԱՏԿԻ ՅԵՐՈՈՒԹԵԱՆ ՅԻՆԱՆՑ

ԿԻՐ . } Գողենա Երուսաղէմ զՏէր .
ԲԸ . }

Իւ օրհնեալ զԼստուած քո Սիոն :

Օ ի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց , և օրհնեաց զորդիս քո 'ի քեզ :

Ո՛ եղ զսահմանս քո 'ի խաղաղութիւն . պարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ :

Լռաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ լնթանան պատգամք նորա :

Վնէ զձիւն որպէս զսար , և զմզ որպէս փոշի ցանեաց :

Երկանէ զսառն որպէս պատառս . առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ :

Լռաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա . շնչեսցեն հողմք՝ և գնացցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր Յակովբայ , զարդարութիւն և զիրաւունս Խորայէլի :

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր . և զգատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա :

ԲՀ . Պառվեալ Երուսաղէմ զՏէր :

ԳՀ . Տէր 'ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թաղաւորն . 'ի փրկութեան քում ցընծացէ յոյժ :

Օ ցանկութիւն սրտի նորա ետուր նմա . և դիման ջրեանց նորա ոչ արգելեր 'ի նմանէ :

Ժաման արարեր զնա յօրհնութիւն քաղցրութեան քո . և եղեր 'ի գլուխ նորա պսակ 'ի քարէ պատուականէ :

Կեանս խնդրեաց 'ի քէն . և ետուր նմա ընդ երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւիտենից :

Ս'եծ են փառք նորա 'ի փրկութեան քում . զփառս մեծ վայելչութեան քո դիցես 'ի վերայ նորա :

Տացես զնա յօրհնութիւն յաւիտեանս յաւիտենից . և ուրախ արասցես զնա յուրախութեան երեսաց քոց :

Թագաւոր յուսացաւ 'ի Տէր , յողորմութենէ բարձրելոյն նա մի սասանեսցի :

Վտցի ձեռն քո 'ի վերայ թշնամեաց քոց . և աջ քո գտցէ զամենայն ատելիս քո :

Վիցես զնոսա որպէս Հնոց 'ի Հուր . 'ի ժամանակի երեսաց քոց :

Տէր բարկութեամբ իւրով խռովեցուցէ զնոսա . և Հուր կերիցէ զնոսա :

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ . և զաւակ նոցա յորդւոց 'ի մարդկանէ :

Խոտորեցան 'ի քէն չարութեամբ . խորհեցան զխորհուրդ , զոր ոչ կարասցեն Հաստատել :

Ըրասցես զնոսա Հալածեալս՝ 'ի մնացուածս քո . և պատրաստեսցես զերեսս նոցա :

Բարձր լեր Տէր 'ի զօրութեան քում . օրհնեսցուք , և սաղմոս ասացուք 'ի զօրութեան քում :

ԴՇ . Քեզ վայելէ օրհնութիւն Լստուած՝ 'ի Սիոնի . և քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ :

ԵՇ . Տէր հմկացցէ 'ի խորանի քում . կամ հմբնակեցցէ 'ի լեառն սուրբ քո :

ՈՒՐ . Տէր թագաւորեաց զվայելչութիւն զգեցաւ . զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած :

ՀԲ . Տնծացէք առ Լստուած , օգնական է մեր . աղաղակեցէք առ Լստուած Յակովբայ :

Լուէք սաղմոս , և տո՛ւք օրհնութիւն . սաղմոս ասացէք նմա 'ի ձայն քաղցրութեան :

Փո՛ղ հարէք 'ի գլուխս ամսոց , յաւուր նշանաւորի տարեկանաց մերոց :

Հրափան է այս Խորայէլի , և իրաւունք են Լստուծոյ Յակովբայ :

Վ կայութիւնն Յովսեփու՝ զոր եգ ընդ նմա . որպէս ելանէր նա յերկրէն Եգիպտացւոց , լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լուաւ :

'Ի բաց արար 'ի բեռանց զթիկունս նորա . և զձեռս նորա յորթ և 'ի թի ծառայելոյ :

'Ի նեղութեան կարգացեր առ իս՝ և փրկեցի զքեզ . լուայ քեզ 'ի գաղանութենէ մրկին , և փորձեցի զքեզ 'ի վերայ ջուրցն հակառակութեան :

Լճուր ժողովուրդ իմ և վկայեմ քեզ և
Խորայէլ թէ լուիցես ինձ :

Մի ևս եղիցին քեզ աստուածք առ ժա-
մայնք և մի՛ երկիրպագանիցես դու աստու-
ծոյ օտարի :

Ես եմ Տէր Լստուած քո՝ որ հանդ քեզ
յերկրէն Եգիպտացոց և բաց զբերան քո՝ և
լցից զդա :

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի խնում ,
և Խորայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ :

Քարձի Թողի զնոսա երթալ զհետ կամաց
սրտից իւրեանց և զի գնացին նոքա ըսա կամն
անձանց իւրեանց :

Օ ի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ ,
կամ Խորայէլ ի զճանապարհս իմ գնացեալ էր :

Որպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ
զթշնամիս նորա , և ՚ի վերայ նեղլաց նորա
արկեալ էր զձեռն իմ :

Թշնամիք Տեառն ստեցին նմա , և եղիցին
ժամանակք նոցա յաշխարհի :

Կերակրեաց զնոսա ՚ի պարագրտութենէ ցո-
րենոյ , և ՚ի վիմէ մեղր յագեցոյց նոցա :

ՆՈՐ ԿԻՒՐԱԿԷԻ

Պօղեն Երուսղէմ զՏէր :

Եւ օրհնեալ լստուած քո Սիոն :

ՀԱՄԱՐԱՐՁ ՄԱՆԷՆ

ԲԻՆԶ

ՏՆՈԳԵԳԱԼՈՒՍՏ

ՏԱՍՆ ԱՌՈՒՐՑ

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր . համբարձցին դրունք յաւիտենից , և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ոման , զփին լման ասին :

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով . աշխարհ՝ և ամենայն բնակիչք նորա :

Նա ինքն 'ի վերայ ծովու Հիմունս էարկ նմա , 'ի վերայ գետոց պատրաստեաց զնա :

Ո՛վ ելցէ 'ի լեառն Տեառն . կամ ո՞վ կացցէ 'ի տեղւոյ սրբութեան նորա :

Որ սուրբ է ձեռքք և անբիծ սրտիւ . որ ոչ էառ զնանրութիւն յանձն իւր . և ոչ երդուաւ ընդ ընկերի իւրում նենգութեամբ :

Սա առցէ զօգնութիւն 'ի Տեառնէ . զողորմութիւն յԱստուծոյ փրկչէ իւրմէ :

Լսյա ազգ է՝ որ խնդրէ զՏէր , խնդրէ տեսանել զերեսս Լստուծոյ Յակովբայ :

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր . համբարձցին դրունք յաւիտենից , և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ով է սա թագաւոր փառաց . Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով . Տէր հզօր 'ի պատերազմի :

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր'ի վեր .
Համբարձցին գրունք յաւիտենից : և մոյցե-
թագաւոր փառաց :

Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց . Տէր զօրու-
թեանց՝ սա ինքն է թագաւոր փառաց :

Հ Ո Գ Ի Ռ Յ Գ Ա Լ Ս Տ Ե Ա Ն

ԿԻ՛ , Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև եր-
կիր , և Բանիւ Տեառն երկինք Հաստատեցան ,
և Հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրու-
թիւնք նոցա :

ԲԸ . Եկայք ցնծասցուք 'ի Տէր , աղաղա-
կեսցուք առ Աստուած փրկիչ մեր :

ԳԸ . Երգեցէք Տեառն երգ նոր . ծառա-
յեցէք Տեառն ուրախութեամբ :

ԴԸ . Ս ասն անուան քո Տէր՝ կեցուս-
ցես զիս , արդարութեամբ քով Հանցես 'ի
նեղութենէ զանձն իմ :

ԵԸ . Ողորմեա ինձ Տէր զի Հիւանդ եմ ես .
բժշկեա զանձն իմ , զի խռովեցան ոսկերք իմ :

ՈՒՐ . Յիշեա Տէր՝ զգթութիւնս քո , և զո-
ղորմութիւնս քո՝ որք են յաւիտենից :

ԸԲ . ՅԵկեղեցիս օրհնեցէք զԱստուած , և
զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի :

ՏԱՊԱՆԱԿԻ

Արի Տէր 'ի Հանգիստ քո՝ դու և տապա-
նակ կտակի սրբութեան քո :

ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ

ԿԻՐ . Ամպ լուսաւոր հովանի լինէր նոցա .
ձայն եղև յամպոյն՝ որ ասէ , դա է Որդի իմ՝
սիրելի ընդ որ հաճեցայ :

ԲԸ . Արձրութիւնք լերանց նորա են .
նորա է ծով՝ և նա արար զնա , և զցամաք
ձեռք նորա օտեղծին : Եկայք երկիրպագցուք
նմա . անկցուք և լացցուք առաջի Տեառն
արարչին մերոյ :

ԳԸ . Բո են երկինք՝ և քո է երկիր . զաշ-
խարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր : Ըղ-
շիւսիս և զշարաւ դու արարեր . Թաքօք
և շերմոն յանուն քո ցնծասցեն :

ՆԱԻԱԿԱՅԵԱՑ , ԽԱՉԻ

ԵՒ

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՇԲ . Արեաց Տէր զՍտոյն , և ընտեաց
բնակիլ 'ի նմա . ասէ՝ այս է Հանգիստ իմ՝
յաւիտեանս յաւիտենից . 'ի սմա բնակեցայց՝
դի հաճեցայ ընդ սա :

ԿԻՐ • ՏՐՈՐ զօրութիւն ծառայի քո • կեցո՛
զորդի աղախնոյ քո • և արո՛ս առիս նշան բա-
րութեան :

ԲԸ • Ետուր երկիւղածաց քոց նշան , զի
ապրեսցին յերեսաց աղեղան :

ԴԸ • Սիրեաց Տէր զՍիոն , և ընտրեաց
բնակիլ 'ի նմա • ասէ՝ այս է Հանդիստ իմ
յաւիտեանս յաւիտենից • 'ի սմա բնակեցայց՝
զի Հաճեցայ ընդ սա :

ԴԸ • Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո ,
և զտեղի յարկի փառաց քոց :

ԵԸ • Որպէս սիրելիք են յարկք քո Տէր
զօրութեանց • ցանկայ և փափազի անձն իմ
'ի դաւիթ քո : Սիրտ իմ և մարմին իմ՝ ցըն-
ծասցէ առ Աստուած կենդանի :

ՈՒՐ • Ետուր երկիւղածաց քոց նշան , զի
ապրեսցին յերեսաց աղեղան :

ԸԲ • Որպէս փրկեցան սիրելիք քո , կեցո՛
աջով քո , և լճւր մեղ :

Ե Կ Ե Ղ Ե 8 Ի Ո Յ

Հիմունք նորա 'ի լեառն սուրբ նորա •
սիրէ Տէր զգրունս Սիոնի առաւել քան զա-
մենայն յարկն (Զակովբայ :

Ե Ի Յ

Փառաւորեալն խօնեցաւ վասն քո , ա-
հաւադիկ քաղաքդ Աստուծոյ :

ԵՒՅ

Տէր **ճիլ** կացցէ 'ի խորանի քում . կամ
ճիլ բնակեացի 'ի լեառն սուրբ քո :

Որ գնայ անբիծ , գործէ զարգարութիւն .
խօսի զճշմարտութիւն 'ի սրտի իւրում :

ԽԱԶԻ

Վրանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց . և
ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց :

ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ

ԻՆՆ ԱՌՈՒՐՑ

ԸՊՊ յո-ցալի Տօնացո-յին :

ԿԻՐ . **Այսօր** ծնաւ որ 'ի Հօրէ յառաջ քան
զյաւախեանս Որդին . որ է օծեալ Տէր 'ի
քաղաքի Գաւթի : 'Ի վայելչութիւն սրբոց
քոց՝ յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ
ծնայ ղ քեզ :

ԲԸ . **Ուրախ** լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ .
օրհնեալ ես դու 'ի կանայս . և օրհնեալ է
պտուղ որովայնի քո :

ԳԸ . **Արի** Տէր 'ի Հանգիստ քո . դու և տա-
պանակ կտակի սրբութեան քո :

ԱԻԵՏԵԱՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ .
օրհնեալ ես դու 'ի կանայս . և օրհնեալ է
պտուղ որովայնի քո :

ՃՐԱԳԱԼՈՒՑԻ ԾՆՆԴԵԱՆ

Նոգին սուրբ եկեացէ 'ի քեզ . և զօրու-
թիւն բարձրելոյն հովանասցի քեզ :

ԾՆՆԴԵԱՆ

ԸՍՑ ՈՒԹ ԱՌՈՒՐՑ

Ա . Այսօր ծնաւ որ 'ի Հօրէ յառաջ քան
զյաւիտեանս Որդին . որ է օծեալ Տէր 'ի
քաղաքի 'Իաւթի : 'Ի վայելչութիւն որբոց
քոց՝ յարգանդէ յառաջ քան զօրուսեակ
ծնայ զքեզ :

Բ . Նոգւով սրբով զօրացեալ սուրբ Ստե-
փաննոս . և ընտրեալ յորովայնէ . ճշմարիտ
վկայ . սիրօղ և առաքեալ առաքողին . 'ի
ԲՐԻՍՑՈՍԷ ընկալար զգուարութեացն զպսակ :

Գ . Վարապետն Յովհաննէս զարհուրեալ՝
'ի յորովայնէ յորովայն երկրպագէր . սպա-
սաւոր եղև Բանին Աստուծոյ . և լուեալ
զհաւոր զձայնն՝ աղաղակէր ասելով , ահա
Վառն Աստուծոյ որ բառնայ զմեզս աշ-
խարհի :

Դ . Ուրախ լեր բերկրեալք Տէր ընդ քեզ՝
օրհնեալ ես դու 'ի կանայս . և օրհնեալ է
սպասուող որովայնի քո :

Ե . Ղու մանուկ՝ մարդարէ բարձրելոյն

կոչեսցիր . գնացես առաջի Տեառն՝ պատ-
րաստել զճանապարհս նորա :

Զ . **Լ**ահան զիս 'ի գբոյ տառապանաց , 'ի
կաւոյ և 'ի տղմոյ : Հաստատեաց 'ի վերայ վի-
մի զոտս իմ . և ուղղեաց զգնացս իմ :

Կա՛մ . **Պ**առ ես քահանայ յաւիտեան ըստ
կարգին Մեղքիսեդեկի . և Տէր ընդ աջմէ
քումմէ :

Է . **Ե**րդուաւ Տէր Պաւթի ճշմարտու-
թեամբ՝ և ո՛չ ստեաց նմա , 'ի պողոյ որովայնի
նորա նստուցանել յաթոռ նորա :

Ը . **Ո**ւրախ լեր բերկրեալք Տէր ընդ քեզ .
օրհնեալ ես դու 'ի կանայս . և օրհնեալ է
պտուղ որովայնի քո :

Տ Ե Ա Ռ Ն Ը Ն Դ Ա Ռ Ա Զ Ի

Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում . Տէր յեր-
կինս յաթոռ իւրում :

Մ Ե Յ Ի Ո Ղ Ռ Գ Ո Մ Ե Ա Ն Ն

Ո Ր Ե

Ծ Ա Ղ Կ Ա Զ Ա Ր Դ Ի

Տէր Լստուած մեր երևեցաւ մեզ . արա-
րէք տօնս ուրախութեան կանխաւ , մինչև
յանկիւնս սեղանոյ :

Հ Ի Ե Շ Տ Ա Կ Ա Պ Ե Տ Ա Ց

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր, և
Բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան. և
Հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրու-
թիւնք նոցա :

Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն ՈՒ Կ Ա Ր Ա Պ Ե Տ Ի Ն

Պո՛ւ մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կո-
չեսջիր. գնասցես առաջի Տեառն՝ պատրաս-
տել զճանապարհս նորա :

Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն ՈՒ Գ Լ Խ Ա Տ Մ Ա Ն

Արարպետն Յովհաննէս զարհուրեալ՝ ՚ի
յորովայնէ յորովայն երկրպագէր. սպասա-
ւոր եղև Բանին Աստուծոյ. և լուեալ զա-
հաւոր զձայնն՝ աղաղակէր ասելով, ահա
Պառն Աստուծոյ որ բառնայ զմեզս յաշ-
խարհի :

Մ Ա Ր Գ Ա Ր Է Ի Ց

Յիշկեղեցիս օրհնեցէք զԱստուած, և
զՏէր յաղբերացն Խորայէլի :

Ա Ռ Ա Ք Ե Լ Ո Ց

Ապցուցես զնոսա իշխանս ընդ ամենայն
երկիր. և յիշեսցի անուն քո ընդ ամենայն
ազգս ազգաց :

Բնդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա ,
և մինչև 'ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա :

ԴԱԻԹԻ ԵՒ ՅԱԿՈՎԱՐԱՅ

Յիշեալ Տէր զ'Կալիթ , և զամենայն հե-
ղութիւն նորա :

ՆԱԽԱՀԱՐՑ

Պատմէ զբան իւր Յակովբայ , զարգա-
րութիւն և զիրաւունս Խորայելի :

ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻ

Համբերելով Համբերի Տեառն , և նայե-
ցաւ առիս : և լուաւ աղօթից իմոց :

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՅ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՅ

Քահանայք քո զգեցցին զարգարու-
թիւն : և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն :

ՃԴՆԱՒՈՐԱՅ

Խրանելի են որք բնակեալ են 'ի տան
Տեառն . յաւիտեանս յաւիտենից օրհնես-
ցեն զքեզ :

ԿՈՒՍԱՆԱՑ

Կացցէ գշխոյ ընդ աջմէ քումմէ՝ 'ի հանգեր-
ձրս ոսկեհոռս զարդարեալ և պաճուճեալ :
Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա՝
և զընկերս նորա տարցին նմա :

ԹԱԳԱՒՈՐԱՑ

Տէր 'ի զօրութեան քում՝ աւբախ եղիցի
թագաւորն . 'ի փրկութեան քում՝ ցնծաացէ
յոյժ :

ՔԱՌԱՍՆԻՑ ԵՒ ԵՐԿՈՒՑ ԲԻՒՐՈՑ

Լնցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր , և հա-
ներ զմեզ 'ի հանգիստ :

ԱՒԱԳ՝ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Պատրաստ արարեր առաջի իմ՝ զսեղան՝
ակն յանդիման նեղչոյց իմոց :

ԱՅԳՈՒՑ

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք . պռաւօ-
տու՝ եղիցի ուրախութիւն :

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

ԱՐ՝ Տէր սիրէ զերաւօռնս . և սէ ընդ
վայր հարկանէ զսուրբս իւր . այլ յաւիտեան
պահէ զնոսա :

ԿՅ. Փրկութիւն արդարոց 'ի Տեառնէ է • վերակացո՛ւ է նոցա 'ի Ժամանակս նեղութեան :

ԱԿ. Պարծեսցին սուրբքն փառօք՝ և ցընծասցեն 'ի Հանդիստ իւրեանց • և բարձրաբացին զԱստուած բերանօք իւրեանց :

ԿԶ. Այս ծագեաց արդարոց • ուղղոց սըրտից եղև ուրախութիւն :

ԲԶ. Պարծեսցին սուրբքն փառօք՝ և ցընծասցեն 'ի Հանդիստ իւրեանց՝ և բարձրաբացին զԱստուած բերանօք իւրեանց :

ԲԿ. Արդացին արդարքն առ Տէր • և Տէր լուաւ նոցա • յամենայն նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա :

ԳԶ. Այն քո մեռանիմք զօրհանապաղ • համարեցաք որպէս զոչխար 'ի զենումն :

ԳԿ. Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ են 'ի քեզ • յաւիտեան ցնծասցեն • և բնակեսցիս դու 'ի նոսա :

ԴԶ. Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին • որպէս զմայրսն ի բանանու բազումք եղիցին :

ԴԿ. Բազում նեղութիւնք են արդարոց • յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր • և պահէ զամենայն ոսկերս նոցա • և մի 'ի նոցանէ ոչ կորիցէ :

Աստուծոյ զորքի զորքի զորքի զորքի զորքի
 զորքի զորքի զորքի զորքի զորքի :

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր :

ՀԱՆԳԻՆԵԱԿ

ՀԱՒԱՏՈՅ

Երեւ զԱՐԻՒՐ ՏԱՍՆ ԵՒ ՈՒԹ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՅ :

ՆԻԿԻՈՅ ՍՈՒՐԲ ԺՈՂՈՎՈՅ :

Աւատամբ 'ի մի Աստուած Հայրն ամենակալ . յարարին երկնի և երկրի . երեւելաց և աներևութից : Եւ 'ի մի Տէր (ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ՈՐդին Աստուծոյ . ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ միածին . յոյսինքն յԱշուքենէ Հօր : Աստուած յԱստուծոյ . ի յոյս 'ի յուսոյ . Աստուած ճշմարիտ . յԱստուծոյ ճշմարտէ : Օնունդ և սչարարած . ի յոյսինքն 'ի բնութենէ Հօր . որով ամենայն ինչ եղև յերկնս և 'ի վերայ երկրի . երեւելիք և աներևոյթք : Որ յաղագս մեր մարդկան , և վասն մերոյ փրկութեան՝ իջեալ 'ի յերկնից՝ մարմնացաւ , մարդացաւ , ծնաւ կատարելապէս 'ի Սարիամայսրբոյ կուսէն Հոգւովն սրբով : Որով էառ զմարմին , զհոգի , և զմիտ . և զամենայն որ ինչ է 'ի մարդ . ճշմարտապէս և սչ կարծեօք : Չարչարեալ , խաչեալ , թաղեալ . յերբորդ . աւուր . յարուցեալ :

եղեալ 'ի յերկինս նովին մարմնովն նստաւ
 քնդ աջմէ Հօր : Գալոց է նովին մարմնովն
 և փառօք Հօր 'ի դատել զկենդանիս և զմեռ-
 եալս . որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախ-
 ճան : Հաւատամք և 'ի սուրբ Հոգին . յա-
 նեղն և 'ի կատարեալն : Որ խօսեցաւ յօրէնս
 և 'ի Սարգարէս և յԱւետարանս : Որ էջն
 'ի Հորդանան . քարոզեաց զառաքեալն . և
 բնակեցաւ 'ի սուրբսն : Հաւատամք և 'ի մի
 միայն ընդհանրական և յառաքելական Եկեղե-
 ցի : 'Ի մի մկրտութիւն . յապաշխարութիւն .
 'ի քաւութիւն և 'ի թողութիւն մեղաց : 'Ի
 յարութիւն մեռելոց . 'ի գաղաստանն յաւի-
 տենից . Հոգւոց և մարմնոց : Հարքայութիւն
 երկնից և 'ի կեանսն յաւիտենականս :

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ոչ
 էր Որդի . կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր
 սուրբ Հոգի . կամ թէ՛ յոչէից եղեն . կամ
 յայլմէ ետեմէ ասեն լինիլ զՈրդին Առ-
 տուծոյ՝ և կամ զսուրբ Հոգին . և թէ՛ փոփո-
 խելիք են կամ այլայլելիք : զայնպիսին նշո-
 վէ կաթողիկէ և առաքելական Եկեղեցի :

ՅԵՏ ԺՈՂՈՎԱՅՆ ՆԻԿԻՈՅ

'Ի ՄԻԱՅՆ

ԳՐԻԳՈՐԷ ԼՈՒՍԱՆՈՐԶԷՆ ՄԵՐՄԷ ԱՍՈՑԵԱԼ

Իսկ մեք փառաւորեսցուք . որ յառաջ
 քան զյաւիտեանս . երկիրպագանելով սրբոյ

Երբորդու թեանն և մոյ Լստուածու թեանն
 Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն որբոյ , այժմ և
 միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Լսմէն :

ՔԱՐՈՉ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ազաչեսցնուք :
 Եւ ևս հաւատով ազաչեսցնուք և խընդ-
 րեսցնուք 'ի Տեառնէ Լստուծոյ և 'ի փրկչէն
 մերէ (ՅԻՍՈՒՍԷ ՔՐԻՍՏՈՍԷ 'ի ժամուս պաշ-
 տաման և ազօթից : Օ ի արժանի ընդունե-
 լութեան արասցէ . լուիցէ Տէր ձայնի ազա-
 չանաց մերոց : Ընկալցի զինդրուածս սրտից
 մերոց . Թողցէ զյանցանս մեր . ողորմեսցի 'ի
 վերայ մեր : Լսոթք մեր և խնդրուածք յամե-
 նայն ժամ մտցեն առաջի մեծի Տէրութեան
 նորա : Եւ նա տացէ մեզ միաբան՝ միով հաւա-
 տով և արդարութեան վաստակիլ 'ի գործս
 բարեաց : Օ ի զոլորմութեան զշնորհն իւր՝
 արասցէ 'ի վերայ մեր Տէրն ամենակալ . կե-
 ցուսցէ և ողորմեսցի : Օ ժամս և զառաջակայ
 օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւա-
 տով . 'ի Տեառնէ խնդրեսցնուք : Օ Հրեշտակ
 խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց .
 'ի Տեառնէ խնդրեսցնուք : Օ քառութիւն
 և զթողութիւն յանցանաց մերոց . 'ի Տեառնէ
 խնդրեսցնուք : Օ սրբոյ խաչին մեծ և կարօղ
 զօրութիւն յօգնութիւն անձանց մերոց . 'ի

Տեառնէ խնդրեսցո՛ւք :” Եւ ևս միաբան վառն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ . զՏէր աղաչեսցո՛ւք :” Օ անձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն աւրացո՛ւք : Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան քում . ասացո՛ւք ամենեքեան միաբանութեամբ .

Տէր ողորմա՛ . Տէր ողորմա՛ . Տէր ողորմա՛ :

ԵՂՕԹԻՔ

Տէր մեր և փրկիչ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ . որ մեծդ ես ողորմութեամբ և առատ պարգեւօք բարերարութեան քո : Որ դու քոյին կամաւորդ՝ ի ժամուս յայսմիկ համբերեցեր չարչարանաց խաչի և մահու՝ յաղագս մեղաց մերոց : Եւ պարգեւեցեր առատապէս զպարգեւս Հոգւոյդ սրբոյ երանելի առաքելոցն : Հաղորդըս արա՛ և զմեզ Տէր աղաչեմք զքեզ՝ Աստուածային պարգեւացդ . թողութեան մեղաց և ընդունելութեան Հոգւոյդ սրբոյ : Որպէս զի՝ արժանաւորք եղիցուք գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ , այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւի՛ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Խաղաղութեամբ քով ՔՐԻՍՏՈՍ փրկիչ մեր . որ ի վեր է քան զամենայն միտս և զբանբանս . ամրացո՛ զմեզ և աներկիւզ պահեա՛ յամե-

նայն չարէ : Հաւասարեա՛ զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո : որք հոգւով ե ճշմարտութեամբ քեզ երկերպագանեն : Այսն զի՛ ամենասուրբ Երրորդութեանդ վայելեն փառք իշխանութիւն ե պատիւ , այժմ՝ ե միշտ ե” :

Օրհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ , Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամենեւեանդ . Ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս ես . սուրբ եղիցի անուն քո : Եկեսցէ արքայութիւն քո . եղիցին կամք քո որպէս յերկինս ե յերկրի :

Օ հաց մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր : Եւ թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր , որպէս ե մեք թողումք մերոց պարտապանաց : Եւ մի տանիբ զմեզ ՚ի փորձութիւն , այլ փրկեա՛ զմեզ ՚ի չարէ : Օ ի քո է արքայութիւն ե զօրութիւն ե փառք յաւիտեանս . Ամէն :

Դպիք . Ա՛խայն սուրբ . միայն Տէր . ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ՚ի փառս Աստուծոյ Հօր . Ամէն :

Քահանայն . Օրհնեալ Հայր սուրբ՝ Աստուած ճշմարիտ :

Դպիք . Ամէն :

Քահանայն . Օրհնեալ Որդիդ սուրբ՝ Աստուած ճշմարիտ :

Դպիք . Ամէն :

Քահանայն . Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ՝ Աստուած ճշմարիտ :

- Դպիք . Ամէն :
- Քահանայն . () ԲՆՆՈՒԹԻՒՆ և Ժառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ , այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտեանից . Ամէն :
- Դպիք . Հայր սուրբ : Որդիդ սուրբ : Հոգիդ սուրբ :
- Քահանայն . () ԲՆՆՈՒԹԻՒՆ Հօր և Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն , այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտեանից . Ամէն :
- Դպիք . Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ՝ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան : Երեց՝ Երէն :
- Քահանայն . Կատարումն օրինաց և մարգարեից դու ես ՔՐԻՍՏՈՍ Աստուած փրկիչ մեր . որ լցեր զամենայն Հայրական տնօրէնութիւնս քո . լից և զմեզ Հոգւովդ քով սրբով :
- Սուրբապն . () ԲՆՆԵՅԻՑ ԶՏէր յամենայն ժամ . յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա՝ ի բերան խմ :
- Քահանայն . () ԲՆՆԵԱԼԸ Եղբրուք՝ ի շնորհաց սրբոյ Հոգւոյն . երթայք խաղաղութեամբ և Տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեւեանդ . Ամէն :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՒՆ ՍԵՂԱՆՈՅ

ՎԱՄ

ԾԱՐԾԱՆՈՐ ԿԵՐԱԿՐՈՑ ԵՒ ԸՄՊԵԼԵԱՑ

Պարտագին ռեզանն հայիւ , եւ զարդարին իբրախիմ . եւ
իանգին իւրաքանչիւրոյ 'ի Գեղիս իւրեանց . եւ գայ իշխանա-
ւորն , խմ գահանայն , եւ ասէ , ՍԱՂԱՍ ինքդ :

ՍԵՂԱՄՈՍ

Իշխանաւորն . } Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յու-
խմ . } սան , եւ դու տասն կերակուր
նոցա 'ի ժամու :

Դիւին . Քարձր առնեմ զքեզ Աստուած
իմ եւ Թագաւոր իմ , եւ օրհնեմ զանուն քո
յաւիտեան' եւ յաւիտեանս յաւիտենից :

Օ օրհանապազ օրհնեցից զքեզ , եւ գովե-
ցից զանուն քո յաւիտեան' եւ յաւիտեանս
յաւիտենից :

Սեծ է Տէր եւ օրհնեալ է յոյժ , եւ մե-
ծութեան նորա ոչ գոյ չափ :

Ազգք եւ ազգք գովեսցեն զգործս քո , եւ
զգորութիւնս քո պատմեսցեն :

Օ մեծվայելչութիւն փառաց սրբութեան
քո խօսեսցին , եւ զսքանչելիս քո պատմեսցեն :

Օ զգորութիւն անի քո ասացեն , եւ զմե-
ծութիւնս քո պատմեսցեն :

Օ յիշատակ բազում քաղցրութեան քո
բզինեցեն, և արդարութեամբ քո ցնծացեն:

Կիթած ողորմած է Տէր, երկայնամիտ և
բազումողորմ:

Վաղցր է Տէր առ ամենեսեան, և գթու-
թիւն նորա 'ի վերայ ամենայն արարածոց
իւրոց:

Խոստովան եղիցին առ քեզ Տէր ամ-
նայն գործք քո և սուրբք քո օրհնեցեն
զքեզ:

Օ փառս արքայութեան քո աստացեն, և
զգորութիւնս քո պատմեցեն:

Ճանաչել որդւոց մարդկանզգորութիւնս
քո, և զփառս մեծվայելչութեան արքայու-
թեան քո:

Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն
յաւիտենից և Տէրութիւն քո յազգէ մինչև
յազգ:

Հաւատարիմ է Տէր յամենայն բանս իւր,
և արդար է յամենայն գործս իւր:

Հաստատէ Տէր զամենայն գայթակղեալս,
և կանգնէ զամենայն գլորեալս:

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան, և գու-
սաս կերակուր նոցա 'ի ժամու:

Տառադու նոցա և կերակրին, բանաս զձեռն
քո, և լցուցանես զամենեսեան քաղցրու-
թեամբ կամօք քովք:

Արդա՛ր է Տէր յամենայն ճանապարհս իւր ,
և սուրբ է յամենայն գործս իւր :

Մե՛րձ է Տէր առ ամենեւեմն՝ ոյք կարգան
առ նա , առ ամենեւեմն՝ ոյք կարգան առ նա
ճշմարտութեամբ :

Օ կամա երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր .
աղօթից նոցա լսէ և կեցուցանէ զձոռա

Պահէ Տէր զամենեւեմն ոյք սիրեն զնա ,
և զամենայն մեղաւորս սատակէ Տէր :

Օ օրհնութիւնս Տեառն խօսեսցի բերան
իմ . օրհնեսցէ ամենայն կենդանի զանուն
սուրբ նորա յաւիտեան , և յաւիտեանս
յաւիտենից :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ .

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից՝ :

Քահանայն . Ողորմած գթած է Տէր . կերտ-
կուր տայ երկիւղածաց իւրոց :

Սուրբաբան . Իշ ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
ղաչեսցո՛ւք :

Աղաչեսցո՛ւք զամենակալն Աստուած՝ զի
պարգեւեսցէ մեզ կերակուր ուրախութեան ,
և լցուսցէ զսիրտս մեր 'ի լիութենէ արարա-
ծոց իւրոց : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ :

Քահանայն . Օրհնեա՛ Քրիստոս Աստուած
մեր հոգեւոր օրհնութեամբ զկերակուրս և զլըմ-
պելիս ծառայից քոց , և շնորհեա՛ առողջու-

Թիւն Հոգւոյ և մարմնոյ : Որպէս զի կրօնա-
ւորական պարկեշտութեամբ վայելելով 'ի
մարմնաւոր պիտոյիցս՝ անանց բարեացդ և
երկնից արքայութեանդ Հաղորդս լիցուք ընդ
ամենայն սուրբս քո : Եւ գոհութեամբ փա-
ռաւորեցուք զքեզ ընդ Հօր և ամենասուրբ
Հոգւոյդ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա՛մ :
Հայր մեր որ յերկինս ես՝ :

Եւ որչա՞ռա՞նք օեղանոյն իաւով խնդուն՝ և առեալ զհացն
բէխտի ընդ պարտաւորացն , որք առնեմք խն . իմ զհեփ
այնորի՛ , որ պարտաբոյն է ճաշոյն , և նորա առ աջնէտեան ,
և առ ձեռն , ճաշակեցէք խաղաղութեամբ . և նոպին 'ի ճաշն :
Իսկ էբէ՛ զանախնդ իցեն , իմ անպարտաւոր , նոքրի Քինն
յեղբարց 'ի Բարձրագոյն Գեղուն , և առեալ ընթերցանացս ըն-
դիրս Աստուծոյն . և աջնէտեան ունին դիցեն ընթերցանն՝
անմահունչ ճաշանմայն : Եւ էբէ՛ որ ինքեցեաց զլուծուած ինչ
քարոյնուանաց , լուծցեն՝ որք իարօյն իցեն . և դարձեալ
ճաշեցին լուեւեան , և ո՛չ ողորտու : Եւ յեփ յառնէլոյ 'ի
օեղանոյն , դարձեալ իացեն 'ի Գեղիս իւրեանց : Եւ առաջէ
Քահանայն :

Քահանայն . **Տէր Եստոս** լցաք 'ի բարու-
թեանց քոց : Տացու՛ք գոհութիւն Տեառն
Աստուծոյ մերոյ :

Դպիւն . **Ա**յժ՛ք Տեառն 'ի վերայ երկիւղա-
ծաց իւրոց և յոք յուսան յողորմութիւն
նորա :

Փրկել 'ի մահուանէ զանձինս նոցա , և կե-
բակերէլ զնոսա 'ի սովու :

Լինձինք մեր համբերեսցեն Տեառն , զի
օգնական և պաշտպան մեր է :

Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր , և յա-
նուէն սուրբ նորա յուսացուք :

Եղիցի ողորմութիւն քո Տէր 'ի վերայ
մեր , որպէս յուսացաք 'ի քեզ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ .

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ,
Ամէն :

Քահանայ . Կերակրիչ և ուրախարար Տէր .
ժառք քեզ , լցուցանող ՔՐԻՍՏՈՍ գահանաժք
զքէն :

Սարկաւ . Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
ղօչեսցնուք :

Պահապարճուք 'ի վերայ լիութեանց պար-
գեաց Տեառն Լստուծոյ մերոյ : Որ կերակրէ
զմեզ օր ըստ օրէ առատապէս քաղցրու-
թեամբ կամօք իւրովք : Օ՛ր Հոգեւոր բա-
րութեանն և երկնից արքայութեանն հա-
ղորդս արասցէ զԺառայս իւր ըստ ականխու-
թեան յուսոյն մերոյ : Լմենակալ Տէր :

ԱՂՕԹՔ

Օրհնեալ ես Տէր Լստուած մեր՝ որ
կերակրես զմեզ 'ի մանկութենէ , և տաս կե-
րակուր ամենայն մտեղեաց . լցն ուրախու-

Թեամբ և բերկրութեամբ զսիրտս մեր : Որ-
պէս զի զամենայն բաւականութիւն ունի-
ցիմք առաւելեալք 'ի գործս բարութեան 'ի
ՎՐԻՍՏՈՍ ՅԻՍՈՒՍ 'ի Տէր մեր : Որում վայել
է փառք իշխանութիւն և պատիւ , այժմ է" :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Փառք քեզ Տէր՝ փառք քեզ Թագաւոր
փառաց . որ ետուր մեզ կերակուր ու բախու-
թեան . և լցուցեր զսիրտս մեր 'ի լիութենէ
ամենաբաւական ողորմութեան քոյ . լցո՛ւ և
այժմ զմեզ հոգւովդ քով սրբով . որպէս զի
գացուք առաջի քոյ հաճոյք , և մի ամա-
չեցեալք , զի դու գաս և հատուցանես իւ-
րաքանչիւր ըստ գործս իւր . և քեզ վայելէ
փառք իշխանութիւն և պատիւ , այժմ է" :

Օրհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՎՐԻՍՏՈՍ . Լ՛ԱՔՆ :

Հայր մեր որ յերկինս ես" :

Օ կերօղքս Լ՛ստուած օրհնեսցէ . սպա-
սաւորացն և երախտաւորացն վարձս բար-
եաց պարգեւեսցէ . և օրհնեսցէ զամենեւեան :
ՎՐԻՍՏՈՍ Լ՛ստուած որ զմեզ կերակրեաց և
լիացոյց , նմա փառք յաւիտեանս . Լ՛ԱՔՆ :

ԿԱՐԳԱՌՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ԵՐԵԿՈՅԻ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Դ ԴԷՄՍ ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ՈՐ

ԷՋ Դ ԽԱՉԻՆ ԵՒ ԳԱՏԵԱԼ ԳԱՍՏԱՌԱԿԱԼՎԻ
ԵԴԱՒ Դ ԳԵՐԵՋՄԱՆԻ

(Օրհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ . Ա՜Քն,
Հայր մեր որ յերկինս ես" :

ԵՍ առ Աստուած կարդացի, և նա լուաւ
ինձ յերեկոյս՝ 'ի վաղորդայն՝ 'ի հասարակ
աւուր :

Սպասէի Աստուծոյ իմոյ, և ահնունէի կե-
նարարին, որ փրկէ զժառայս իւր և կեցու-
ցանէ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և", Ա՜յժմ և Վրշա" :

ԵՆ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեա-
ցաւք, ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

ՍԵՂՄՈՍ

Խոնարհեց՛ Տէր զունկն քո և լնւր ինձ .
զի աղքատ և տնանկ եմ ես :

Պահե՛ն զանձն իմ սուրբ՝ Տէր . և փրկե՛ն
զճառայս քո՝ Աստուած իմ, որ 'ի քեզ յու-
սացայ :

Ողորմե՛ն ինձ Տէր՝ զի առ քեզ աղաղա-
կեցի զօրհանապաղ, ուրախ արա զանձն ծա-
ռայի քո, զի առ քեզ Տէր համբարձի զան-
ձն իմ :

Օ ի դու Տէր՝ քաղցր և ուղիղ ես . բա-
զումողորմ առ ամենեւեան՝ որք կարդան առ
քեզ :

Ունկն դիր Տէր աղօթից իմոց, և նայե՛ն
'ի ձայն խնդրուածաց իմոց :

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ
քեզ, և լուար ինձ :

Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս Տէր, և
ոչ ոք է որպէս զգործս քո :

Օ ամենայն ազգս զոր արարե՛ր՝ եկեացեն
և՛ երկիրպագցեն առաջի քո, և փառաւոր
արասցեն զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ ես դու Տէր, և առնես սքանչելիս .
և դու միայն ես Աստուած :

Առաջնորդեա՛ ինձ 'ի ճանապարհի քում,
և գնացից 'ի ճշմարտութեան քում, և ու-
րախ եղիցի սիրտ իմ՝ երկնչիլ յանուանէ
քումմէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ Տէր Աստուած
իմ բոլորով սրտիւ իմով, փառաւոր արարից
զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ եղև 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո
Տէր, և փրկեցեր զանձն իմ 'ի գժոխոց ներ-
քնոց :

Աստուած՝ անօրէնք յարեան 'ի վերայ իմ,
և ժողովք Հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, և
ս'չ Համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւր-
եանց :

Այլ դու Տէր Աստուած իմ՝ գթած ես և
ողորմած, երկայնամիտ՝ բազումողորմ և ճշ-
մարիտ . նայեա՛ առ իս և ողորմեա՛ ինձ :

Տո՛ւր զօրութիւն ժառայի քո, կեցո՛ զորդի
ազախնոյ քո, և արա՛ առ իս նշան բարու-
թեան :

Տեսցեն՝ ատելիք իմ և ամուչեցեն, զի
դու Տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ .

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

Մ Ե Ղ Թ Ե Ն Ք

Փառք քեզ Լստուած՝ փառք քեզ յաղագս ամենայնի Տէր փառք քեզ :

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեցո՞ւք . ընկալ կեցո՞ւ ե ողորմեա՞ւ :

(Օ)րհնութիւն ե փառք Հօր ե Որդւոյ ե Հոգւոյն որբոյ , այժմ ե միշտ ե յաւիտեանս յաւիտենից . Լսէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Ս Ե Ղ Մ Ո Ս

Լսեցե՛ք զիս Տէր՝ի մարդոյ չարէ , յառնէ՛ անիրաւէ փրկեա՛ զիս :

Խորհեցան զանօրէնութիւն 'ի սիրտս իւրեանց , զօր ամենայն պատրաստեցան 'ի պատերազմ :

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի , ե թոյնք իժից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեա՛ զիս Տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի , ե 'ի մարդոյ չարէ փրկեա՛ զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ , թագուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց , շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ զգայթակղութիւն :

Լսացի՛ Տէր Լստուած իմ ես գու , ունկնդիր Տէր ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր Տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ ,
Հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերապմի :

Մի մատներ զիս Տէր 'ի ցանկութիւն
մեղաւորաց , ոյք խորհեցան վասն իմ՝ մի
ընդ վայր հարկաներ զիս :

Օ ի մի երբէք բարձրացին , և խորհուրդք
նոցա՝ մի կատարեսցին . վախճան կատարածի
նոցա՝ վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ
զնոսա :

Արկես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ ,
և կործանեսցես զնոսա . 'ի տառապանաց մի
կարասցեն կեալ :

Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեսցի 'ի վերայ
երկրի . զայր մեղաւոր չարիք իւր սրնասցեն
'ի կորուստ :

'Օրանեսայ , զի առնես Տէր՝ դատաստան աղ-
քատի , և իրաւունս տնանկի :

Արդարք գոհացին զանուանէ քու մմէ , և
ընակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց :

Տէր՝ կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ , նայեա՝
'ի ձայն աղօթից իմոց՝ 'ի կարդալ իմում առ
քեզ :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ՝ որպէս խունկ
առաջի քո Տէր . համբարձումն ձեռաց իմոց
պատարադ երեկոյի :

Պիբ Տէր՝ պահապան բերանոյ իմոյ . և
դուռն ամուր շրթանց իմոց , զի մի խառ-

րեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան :

'Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ ոչք գործեն զանօրէնութիւն . և ոչ եղէց կցորդ ընտրելոյ նոցա :

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ՝ և յանգիման արասցէ , իւղ մեղաւորի մի օծցէ զգլուխ իմ , այլ աղօթք իմ 'ի կամս նորա :

Ընդ ելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա լուիցեն բանից իմոց և քաղցրասցին :

Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ զի սփռեալ է 'ի վերայ երկրի . ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ 'ի գոփս :

Ըռ քեզ Տէր Տէր են աչք իմ , 'ի քեզ յուսացայ՝ մի հաներ զհոգի յինէն :

Պահեմ զիս յորոգայթէ որ թագուցաւ ինձ , 'ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն :

Ընկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք . միայն եմ ես մինչև անցից :

Չայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի , ձայնիւ իմով զՏէր ազաչեցի :

Սփռեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ , և զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից :

'Ի նուաղիլ յինէն հոգւոյ իմոյ , դու Տէր ծանեար զլաւիղս իմ . 'ի ճանապարհ յոր և գնայի , թագուցաւ ինձ որոգայթ :

Հայէի յաջմէ և տեսանէի , և ոչ ոք ճա-

նաչէր զիս . կորեաւ յինէն փախուստ իմ . և
 օչ գաաւ խնդրող անձին իմոյ :

Աղաղակեցի առ քեզ Տէր՝ և ասացի, գու
 ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց :

Եւ այնա Տէր յալօթս իմ, զի ես խոնարհ
 եղէ յոյժ . ապրեցո՞ղիս 'ի հալածչաց իմոց ,
 զի հզօրք եղեն քան զիս :

Տէր՝ հան 'ի բանտէ զանձն իմ, գոհանամ
 զանուանէ քուժմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչև հառուս-
 ցես :

Փառք Հօր և Որդւոյ և" : Այժմ և" :

ԵՐԳ

Կ Ի Ի Ր Ա Կ Ա Մ Տ Ի Ց

Ալէ՛ լո՛ւիա՛ . Ալէ՛ լո՛ւիա՛ :

Լոյս զուարթ սո՛ւրբ փառա՛յն ,
 ա՛նլմա՛հի՛ Հօ՛ր . ե՛ր' բկնա՛ւորի սը՛ր
 բո՛յ կե՛նա՛րարի՛ ՅԻՍՈՒՍ ՎԵՐՍՏՈՅ . Ե՛-
 կեա՛լքս 'ի մը՛տանել ա՛րեգա՛կա՛նըն ,
 տեսա՛ք ըզ՛ լոյս ե՛րե՛կոյիս : () Ե՛հնեմք
 ըզ՛նայր և զմ՛րդի և ըզսուրբ Հօգե՛ր
 Ա՛ստուծո՛յ : Եւ ամենեքեան ա՛սեմք
 Ա՛մէ՛ն . Ա՛րժանաւորեա՛ ըզմե՛զ յամենայն
 ժամ . օրհնե՛լ ձայնի՛ւ երգե՛լ զտնուն

փառանց ամենա՛սուրբ Երբորդութեանդ :
Ո՛ր տայ զկե՛նդա՛նութի՛ւն վասնորո՛յ և
աշխարհ ը՛ղբեզ փա՛ռաւորէ՛ :

ՄԸՂԹԱՆՔ

Օրհնեալ Տէր՝ որ բնակեալդ ես ՚ի բար-
ձունս , և օրհնեալ են փառք մեծութեան
քոյ . որ Հաստատեցեր զլուսաւորս ՚ի բարձու-
նիս . ՚ի յերկնից լոյս ծագեցեր ընդ ամենայն
տիեզերս : Արարեր զարեգակն լուսատու
տունջեան , զլուսինն և զաստեղս՝ լուսատու
գիշերոյ , և զլոյս ճրագի . գո՛ւ ես լոյս գովե-
լի . սուրբ և առաջին լոյսն . ՚ի քէն փայնու
խաւարն . և զլոյսն քո կենդանի՝ Տէր ծագեա՛
՚ի սիրտս մեր : Եւ մեք միաբան ասասցուք ,
օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց . և քեզ
երգեմք զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Արդ-
ւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ , այժմ և միշտ և յա՛ :

ՔԱՐՈՉ

Հասեալքս ՚ի ժամ երեկոյիս ամենքեան
Համբառնալով զձեռս մեր՝ փառաւորեմք ըզ-
քեզ Տէր Աստուած մեր . որ շնորհեցիր մեզ
զտիւս խաղաղութեամբ անցուցանել . և Հա-
սանիլ ՚ի ժամ երեկոյիս : Արժանաւորեա՛ ըզ-
մեզ Տէր՝ սուրբ սրտիւ , Հրեշտակային եր-
գով՝ գոհաբանութիւն մատուցանել Տեառն

Լստուծոյ ամենակալիդ . կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :
 Ողորմեաց մեզ Տէր Լստուած մեր ըստ մեծի
 ողորմութեան քում . ասացո՛ւք ամենեքեան
 միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ :

ՄԱՂԹԱՆԻՔ

Նստեալքս՝ ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան՝
 անդադար փառաւորեմք շնայր և զորդի և
 զսուրբ Նոգիդ , այժմ և միշտ և յաւի՛ :

ԵՐԵՄԻԱՅԵԱՆ ՄԵՍԵՅԻՒՄ

ԸՍՑ ԳԵՏՇԱՃԻ ԱՌՈՒՐ

ԾՆՆԴԻԵԱՆ . ԱԻԵՏԵԱՑ .

ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ

ԵՒ

ԱՅԼՈՑ ՏՕՆԻՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Ա . Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու , և ես
 այսօր ծնայ զքեզ :

Բնդէր խռովեցան հեթանոսք . և ժողո-
 վուրդք խորհեցան ՚ի սնոտիս :

Բ . Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր . և ցըն-
 ծացէ հոգի իմ Լստուծով փրկչաւ իմով :

(Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

ՍԵՂՄՈՍ

Խոնարհեց՛ Տէր զունկն քո և լնւր ինձ .
զի աղքատ և տնանկ եմ ես :

Պահե՛ն զանձն իմ՝ սուրբ՝ Տէր . և փրկե՛ն
զժառայս քո՝ Աստուած իմ, որ 'ի քեզ յու-
սացայ :

Ողորմե՛ն ինձ Տէր՝ զի առ քեզ ազաղա-
կեցի զօրհանապաղ , ուրախ արա զանձն ծա-
ռայի քո , զի առ քեզ Տէր համբարձի զան-
ձըն իմ :

Օ ի դու Տէր՝ քաղցր և ուղիղ ես . բա-
ղումողորմ տա ամենեւեան՝ որք կարդան առ
քեզ :

Ունկն դիր Տէր աղօթից իմոց , և նայե՛ն
'ի ձայն խնդրուածաց իմոց :

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ
քեզ , և լուար ինձ :

Աչ ոք է նման քեզ յաստուածս Տէր , և
ոչ ոք է որպէս զգործս քո :

(Վ ամենայն ազգս զոր արարե՛ր՝ եկեացեն
և երկիրպագեն առաջի քո , և փառաւոր
արասցեն զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ ես դու Տէր, և առնես սքանչելիս .
և դու միայն ես Աստուած :

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի քում,
և դնացից 'ի ճշմարտութեան քում. և ու-
րախ եղիցի սիրտ իմ՝ երկնչիլ յանուանէ
քումմէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ Տէր Աստուած
իմ բաշորով սրտիւ խնով, փառաւոր արարից
զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ եղև 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո
Տէր, և փրկեցեր զանձն իմ 'ի դժոխոց ներ-
քնոց :

Աստուած՝ անօրէնք յարեան 'ի վերայ իմ,
և ժողովք Հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, և
մէջ Համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւր-
եանց :

Այլ դու Տէր Աստուած իմ գթած ես և
ողորմած, երկայնամիտ՝ բազումօղորմ և ճշ-
մարիտ . նայեա՛ առ իս և ողորմեա՛ ինձ :

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ զորդի
աղախնոց քո, և արա՛ առ իս նշան բարու-
թեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամուչեսցեն, զի
դու Տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ .

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

Մ Ե Ղ Թ Ե Ն Ք

Փառք քեզ Աստուած՝ փառք քեզ յաղագս ամենայնի Տէր փառք քեզ :

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեացնք • ընկալ կեցո՛ւ ե ողորմեա՛ն :

Օրհնութիւն ե փառք Հօր ե Որդւոյ ե Հոգւոյն սրբոյ , այժմ՝ ե միշտ ե յաւիտեանս յաւիտենից • Ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Ս Ե Ղ Մ Ո Ս

Այրեցո՛ղ զիս Տէր՝ի մարդոյ չարէ , յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ն զիս :

Խորհեցան զանօրէնութիւն 'ի սիրտս իւրեանց , զօր ամենայն պատրաստեցան 'ի պատերազմ :

Սրեցին զլեղուս իւրեանց որպէս զօձի , ե թոյնք իժից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեա՛ն զիս Տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի , ե 'ի մարդոյ չարէ փրկեա՛ն զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ , թազուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց , շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ զգայթ տկղութիւն :

Ասացի՛ Տէր Աստուած իմ ես դու , սենկն դիր Տէր ճայնի աղօթից իմոց :

Տէր Տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ ,
հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի :

Այլ մատեներ զիս Տէր 'ի ցանկութիւն
մեղաւորաց , ոյք խորհեցան վասն իմ՝ մի
ընդ վայր հարկաներ զիս :

Օ ի մի երբէք բարձրացին , և խորհուրդք
նոցա՝ մի կատարեցին . վախճան կատարածի
նոցա՝ վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ
զնոսա :

Արկես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ ,
և կործանեցես զնոսա . 'ի տառապանաց մի
կարացեն կեալ :

Մարդոյ լեղունոյ մի յաջողեսցի 'ի վերայ
երկրի . զայր մեղաւոր չարիք իւր սրնացեն
'ի կորուսա :

Օհանեայ , զի առնես Տէր՝ դատաստան աղ-
քատի , և իրաւունս տնանկի :

Արդարք գոհացին զանուանէ քումմէ , և
բնակեցին ուղիղք առաջի երեսաց քոյ :

Տէր՝ կարդացի առ քեզ՝ և լնւր ինձ , նայեա՝
'ի ձայն աղօթից իմոց՝ 'ի կարդալ իմում՝ առ
քեզ :

Աւղիղ եղիցին աղօթք իմ՝ որպէս խունկ
առաջի քո Տէր . համբարձումն ձեռաց իմոց
պատարադ երեկոյի :

Ղեր Տէր՝ պահապան բերանոյ իմոյ . և
դուռն ամուր շրթանց իմոց , զի մի խոտո-

բեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան :

՛Լս պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ ոչք գործեն զանօրէնութիւն . և ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա :

Խրատեսցէ զիս արգարն ողորմութեամբ՝ և յանդիման արասցէ , իւղ մեղաւորի մի օծցէ զգլուխ իմ , այլ ազօթք իմ ՚ի կամս նորա :

Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա լուիցեն բանից իմոց և քաղցրասցին :

Որպէս թանճրութիւն հողոյ՝ զի սփռեալ է ՚ի վերայ երկրի . ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ ՚ի գժոխս :

Առ քեզ Տէր Տէր են աչք իմ , ՚ի քեզ յուսացայ՝ մի հաներ զհոգի յինէն :

Պահե՛ս զիս յորոգայթէ որ թագուցաւ ինձ , ՚ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն :

Անկցին ՚ի ցանցս նորա մեղաւորք . միայն եմ ես մինչև անցից :

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի , ձայնիւ իմով զՏէր աղաչեցի :

Սփռեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ , և զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից :

՚Ի նուազիւ յինէն հոգւոյ իմոյ , դու Տէր ծանեար զլաւիղս իմ . ՚ի ճանապարհ յոր և գնայի , թագուցաւ ինձ որոգայթ :

Հայէի յաջմէ և տեսանէի , և ոչ ոք ճա-

նաչէր զիս . կորեաւ յինէն փախուստ իմ . և
 ճչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ :

Աղաղակեցի առ քեզ Տէր՝ և ասացի, գու
 ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց :

Եւ այն Տէր յալօթս իմ, զի ես խոնարհ
 եղէ յոյժ . ապրեցո՛ղ զիս 'ի հալածչաց իմոյ ,
 զի հզօրք եղեն քան զիս :

Տէր՝ հան 'ի բանտէ զանձն իմ, գոհանամ
 զանուանէ քու մէջ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչև հասուս-
 ցես :

Փառք Հօր և Որդւոյ և" : Այժմ և" :

ԵՐԳ

Կ Ի Ի Ր Ա Կ Ա Մ Տ Ի Ց

Ալէ՛ւ լո՛ւիա՛ . Ալէ՛ւ լո՛ւիա՛ :

Եւ յոյս զուարթ սո՛ւրբ փառաւորս՛ց
 ա՛նձմա՛հի՛մ Հօր . ե՛րբ կենա՛ւ լորի սը՛ր
 բո՛յ կենա՛րաբի՛ւ ՅԻՍՈՒՍ ՎՐՈՍՏՈՅ . Ե-
 կեա՛ւքս 'ի մը՛տանել ա՛րեգա՛կա՛նն ,
 տեսա՛ք ըզ՛ լոյս ե՛րեկոյնիս : () Ըհնեմք
 ըզհայր և զյ՛րդի և ըզուրբ Հօգի՛դ
 Ա՛ստուծո՛ւյ : Եւ ամենեքեան ա՛սեմք
 Ա՛մէ՛ն : Ա՛յժա՛նաւորեա՛ ըզմե՛զ յամենայն
 ժամ . օրհնե՛լ ձայնի՛ւ երգո՛ւլ զոնու՛ն

փառաց ամենա՛սուրբ Երրորդութեանդ :
Ո՛ր տայ զկե՛նդա՛նութի՛ւն վասնորո՛յ և
աշխարհ ը՛զքեզ փա՛ռաւորէ՛ :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Օրհնեալ Տէր՝ որ բնակեալդ ես ի բար-
ձունս , և օրհնեալ են փառք մեծութեան
քոյ . որ Հաստատեցեր զլուսաւորս ի բարձու-
նըս . ի յերկնից լոյս ծագեցեր ընդ ամենայն
տիեզերս : Արարեր զարեգակն լուսատու
տունջեան , զլուսինն և զստեղս՝ լուսատու
գիշերոյ , և զլոյս ճրագի . գո՛ւ ես լոյս գովե-
լի . սուրբ և առաջին լոյսն . ի քէն փախնու
խաւարն . և զլոյսն քո կենդանի՝ Տէր ծագեա՛
՛ի սիրտս մեր : Եւ մեք միաբան ասասցուք ,
օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց . և քեզ
երգեմք զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Արդ-
ւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ , այժմ և միշտ և յա՛ :

ՔԱՐՈՉ

Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան
Համբառնալով զձեռս մեր՝ փառաւորեմք ըզ-
քեզ Տէր Աստուած մեր . որ շնորհեցեր մեզ
գտիւս խաղաղութեամբ անցուցանել . և Հա-
սանիլ ի ժամ երեկոյիս , Արժանաւորեա՛ ըզ-
մեզ Տէր՝ սուրբ սրտիւ , Հրեշտակային եր-
գով՝ գոհաբանութիւն մատուցանել Տեառն

Աստուծոյ ամենակալիդ . կեցո՛ւ և ողորմեա՛ն :
Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի
ողորմութեան քում . ասասցո՛ւք ամենեքեան
միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա՛ն . Տէր ողորմեա՛ն . Տէր ողորմեա՛ն :

ՄԱՂԹԱՆԻՔ

Հասեալքս՝ ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան՝
անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և
զսուրբ Հոգիդ , այժմ և միշտ և յաւի՛ր :

ԵՐԵՊՈՅԵԱՆ ՄԵՍԵՅԻՒՄ

ԸՍՑ ՊԵՏԱՅԻ ԱՌՈՒՐ

ԾՆՆԻԵԱՆ , ԱԻԵՏԵԱՑ .

ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ

ԵՒ

ԱՅԼՈՑ ՏՕՆԻՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Ա . Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու , և ես
այսօր ծնայ զքեզ :

Բ . Եւ Բէր խռովեցան Հեթանոսք . և ժողո-
վուրդք խորհեցան ՚ի սնոսիս :

Բ . Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր . և ցըն-
ծասցէ Հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով :

Օ ի հայեցաւ 'ի խոնարհութիւն աղախ-
նոյ իւրոյ , ահա յայսմ հետէ երանիցեն ինձ
ամենայն ազգք :

Վ . Իջցէ որպէս զանձրև 'ի վերայ գեղման .
որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :

Աստուած զիրաւունս քո արքայի տո՛ւր ,
և զարգարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի :

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶ . Տէր կարօղ և հղօր . Տէր կարօղ 'ի
պատերազմի :

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով . աշխարհ՝ և
ամենայն բնակիչք նորա :

ԱԿ . Աթոռ քո Աստուած յաւիտեանս յա-
ւիտենից , գաւազան ուղղութեան՝ գաւա-
զան արքայութեան քո :

Բղխեաց սիրտ իմ զքան բարի . և ասեմ
զգործս իմ թագաւորի :

ԲԶ . Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր .
ուրախ եղիցին կղզիք բազումք :

Լրեւեցան փայլատակունք նորա տիեզե-
րաց ետես՝ և սասանեցաւ երկիր :

ԲԿ. Երգեցէք Տեառն երգ նոր ամենայն երկիր . ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ :

Ստէք առաջի նորա ցնծութեամբ . ծաներո՞ւք զի նա է Տէր Աստուած մեր :

ԳԶ. Եկայք և տեսէք զգործս Աստուծոյ , որ արար զնշանս և զարուեստս 'ի վերայ երկրի :

Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն . օգնական 'ի վերայ նեղութեանց , որք գտին զմեզ յոյժ :

ԳԿ. Աստուած մեր յերկինս և յերկրի , զամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար :

Յելանելն Խարայէլի յԵրթապոսէ . տանն Յակովբայ 'ի ժողովրդենէ այլազգեաց :

ԴԶ. Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն , աչքո 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ , զոր զօրացուցեր զնա 'ի քեզ :

Որ հովուեսդ Խարայէլի՝ նայեաց , որ առաջնորդես որպէս խաշին Յովսեփու :

ԴԿ. Աստուած աստուծոց Տէր խօսեցաւ , և կոչեաց զերկիր :

Յելիցն արեգական մինչև 'ի մուսս արեւու :

ԳԱԼՍՏԵԱՆ ՏԵԱԹՆ ՄԵՐՈՅ

(Օրհնեալ որ դաս յանուն Տեառն . օրհնեալ որ դալոց ես :

Տէր Աստուած մեր երեւցաւ մեզ . արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ , մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ :

Ե Կ Ե Ղ Ե Ց Ի Ո Յ

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր :

Ո՛ր կայք 'ի տան Տեառն , և 'ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ :

Կ Ի Ի Ր Ա Կ Ա Մ Տ Ի Ց

Արեւի՛ զի լուիցէ Տէր զձայն ալօթից իմոյ :

Օ՛ր խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս , և ես յաւուրս իմ կարգացի առ նա :

Մ Ա Ր Տ Ի Ր Ո Ս Ա Ց

Առ . Եղիցի ողորմութիւն քո Տէր 'ի վերայ մեր . որպէս յուսացաք 'ի քեզ :

Յե՛ծացէք արդարք 'ի Տէր . ուղղոց վայել է օրհնութիւն :

ԱԿ • Տէր սիրէ զերաւունս և ճշ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր :

Փրկութիւն արդարոց 'ի Տեառնէ է . վերապահու է նոցա 'ի ժամանակս ներդութեան :

ԲԶ • Աքանջելի է Աստուած 'ի վերայ սրբոց իւրոց , Աստուած Խորայելի :

Տէր Աստուած օրհնեալ . օրհնեալ է Տէր զօրհանապազ :

ԲԿ • Օգնութիւն ինձ 'ի Տեառնէ եկեսցէ , որ արար զերկինս և զերկիր :

Ճամբարձի զաչս իմ 'ի լերինս , ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն :

ԳԶ • Աստուած փառաւորեալ է 'ի խորհուրդս զլս սրբոց իւրոց . մեծ և աշաւոր 'ի վերայ այնոցիկ օյք շուրջ են զնովալ :

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց Տէր , և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց :

ԳԿ • Սիրեցից զքեզ՝ Տէր զօրութիւն իմ . Տէր Հաստատիչ իմ , ապաւէն իմ և փրկիչ իմ :

Աստուած օգնական իմ , և ես յուսամ 'ի նա . ապաւէն իմ , եղջիւր փրկութեան իմոյ՝ ընդունելի իմ է :

ԴԶ. Մերձ է Տէր առ ամենեւեան, ոյք կարդան առ նա. առ ամենեւեան՝ ոյք կարդան առ նա ճշմարտութեամբ:

Օ կամս երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր. աղօթից նոցա լսէ՝ և կեցուցանէ զնոսա:

ԴԿ. Լռգարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին. որպէս զմայրսն Լիբանանու բազումք եղիցին:

Տնկեալք եղիցին՝ ի տան Տեառն, և ՚ի գաւիթս Լստուծոյ մերոյ ծաղկեսցին:

Ա Պ Ա Շ Խ Ա Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

ԱԶ. Տէր լուիցէ ինձ ՚ի կարգալ իմում առ նա:

Պահոյ. ՚ի կարգալ իմում լուար ինձ Լստուած՝ ըստ արդարութեան իմոյ:

ԱԿ. Մի ասասցէ թշնամին իմ թէ յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն, թէ ես սասանեցայ:

Սինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինչև. մինչև յերբ բարձրանայ թշնամին ՚ի վերայ իմ. նայեա՛ և լուր ինձ Տէր Լստուած իմ:

ԲԶ. Բերան արգարոյ պատմէ զիմաստու-
թիւն . և լեզու նորա խօսեսցի զերաւունս :

Սի նախանձիր ընդ չարս , և մի ընդ
այնոսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

ԲԿ. Վաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի
քում Տէր , ըստ բանի քում :

Վաղցր ես դու Տէր , և քաղցրութեամբ
քով խրատես զիս :

ԴԶ. Նայես և լուր ինձ Տէր Աստուած իմ :

Սինչև յերբ Տէր՝ մոռանաս զիս իս-
պառ . մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո
յինէն :

ԴԿ. Գիթութիւնք քո բազում են Տէր ,
ըստ իրաւանց քոց կեցս զիս :

Տես զխոնարհութիւն իմ , և փրկես զիս .
զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

ԴԸ. Աստուած՝ յօգնել ինձ նայեսց . և
Տէր յընկերել ինձ փութմ :

Ամաչեսցես և յամօթ լիցին , ոյք խընդ-
րէին զանձն իմ :

ԴԿ. **Լ**ուր Աստուած աղօթից իմոց յաղա-
չել ինձ առ քեզ . յերկիւղէ թշնամոյն փր-
կես զանձն իմ :

Մածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց . 'ի
բաղմութենէ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

ԱՒԱԳ ՀՅՆԳՇԱԲԱԹՈՒ

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ . և
շուրջ եղէց զսեղանով քո Տէր :

Տէր սիրեցի զվայելութիւն տան քո , և
զտեղի յարկի փառաց քոց :

ԱՒԱԳ ՈՒՐԲԱԹՈՒ

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի . և 'ի ծա-
րաւ իմ՝ արբուցին ինձ քացախ :

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորո-
գայթ , 'ի հատուցումն և 'ի գայթակղութիւն :

ԽԱԶԻ

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան , զի ապ-
րեսցին յերեսաց աղեղան :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեց՝ աջով
քո և լնւր մեզ :

ԿԱՐԳ ՈՒՂԻՂԵՂԵՑԵԱՑ

Ուղիւ եղիցին աղօթք իմ :

Որպէս խունկ առաջի քո Տէր :

Համբարձումն ձեռաց իմոց :

Պատարագ երեկոյի :

ՅԱՏՈՒԿ ԱՌԱՋ ԱԿՈՂՄԱՆՆ

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խուճկ առաջի քո Տէր . համբարձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի :

**Տէր աղաղակեցի առ քեզ և լուր ինձ :
 “Եպեճոց ’ի ձայն խնդրուածաց իմոց , յաղաղակել իմում առ քեզ :**

ԱՒԱԳ ՀԻՆԳՇԱՐԱԹՈՒ

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խուճկ առաջի քո Տէր :

Օ երեկոյի աղօթս մեր ընկալ Տէր . և զտարածումն ձեռաց մերոց :

ԱՒԱԳ ՈՒՐԲԱԹՈՒ

Ուղիղ եղիցին աղաչանք մեր որպէս խուճկ առաջի քո Տէր . համբարձումն ձեռաց մերոց՝ պատարագ երեկոյի :

ՎԱՐՈՂՕ

ԿԻՐԱԿԱՄՏԻՑ

ԵՒ

ԱՄԵՆԱՅՆ ԱՌՈՒՐՑ ՏԷՐՈՒՆԵԱՑ

**Սասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ .
 Տէր ողորմեա՛ : Տէր ողորմեա՛ :**

Ս, ան խաղաղութեան ամենայն աշխարհի

և հաստատութեան սրբոյ Եկեղեցւոյ • զՏէր
աղաչեսց՛նք ։”

Այսն ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիս-
կոպոսաց • զՏէր աղաչեսց՛նք ։”

Այսն Հայրապետին մերոյ Տեառն («յո-
անն») կենաց՝ և փրկութեան հոգւոյ նորին •
զՏէր աղաչեսց՛նք ։”

Այսն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սար-
կաւագաց՝ դպրաց և ամենայն ուխտի մանկանց
Եկեղեցւոյ • զՏէր աղաչեսց՛նք ։”

Այսն բարեպաշտ թագաւորաց և Աստ-
ուածասէր իշխանաց՝ զօրավարաց և զօրաց
նոցին • զՏէր աղաչեսց՛նք ։”

Այսն զի Տէրն ամենակալ Հնազանդեցուս-
ցէ առաջի նոցա զամենայն պատերազմունս
թշնամաց • զՏէր աղաչեսց՛նք ։”

Յաղագս հարց և եղբարցն մերոց՝ որք՝ի
գերութեան են և ՚ի չար ծառայութեան •
զՏէր աղաչեսց՛նք ։”

Յաղագս ճանապարհորդաց և նաւորդաց՝
խաղաղութեամբ հասանիլ ՚ի նաւաւանդիս-
տին բարութեան • զՏէր աղաչեսց՛նք ։”

Յաղագս հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց՝
փութապէս առողջութեան • զՏէր ապա՝ ։”

Յաղագս բարեխառնութեան օգոց՝ անձ-
րեաց քողցրութեան • և պտղոց առատու-
թեան • զՏէր աղաչեսց՛նք ։”

Յաղագս ուխտաւորաց և պալարերից 'ի սուրբ Եկեղեցի Աստուծոյ • զՏէր աղա՛ :

Եւ յաղագս այնոցիկ • որք մասնեալք են 'ի ձեռս անօրինաց • վասն անուանս 'ԲՐԻՍՏՈՍԻ • զՏէր աղաչեսցո՛ւք :

Ազատեա՛ Տէր և պարմեա՛ :

Յաղագս Հոգւոցն Հանգուցելոց • որք ճշմարիտ և ուզիղ Հաւատով 'ի 'ԲՐԻՍՏՈՍ նեղեցին • զՏէր աղաչեսցո՛ւք :

Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛ :

Յաղագս փրկելոյ զմեզ Տեառն Աստուծոյ՝ յերևելի և յաներևոյթ թշնամոյն • զՏէր աղաչեսցո՛ւք :

Տէր ողորմեա՛ :

ՄԸ ԳԹԸՆՔ

Բարեխօս ունիմք սուրբ զՄարիամ զԱստուածածինն զփառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն • սուրբ զՅովհաննէս մկրտիչն • սուրբ զՍտեփաննոս ճախաժկայն • սուրբ զԱռաքեալսն և զՄարգարէսն • զարի և զյաղթող սուրբ զՍկայսն • Եւ զմեծ խոստովանողն 'ԲՐԻՍՏՈՍԻ զհայրապետն մեր զսուրբն Գրիգորիոս լուսաւորիչն Հայաստանեայց աշխարհի :

Յիշեցիք և զամենայն սուրբս և զնորօք • զՏէր աղաչեսցո՛ւք :

Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛ :

Օ երեկս մերձեալ և զառաջիկայ գիշերս
խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով 'ի
Տեառնէ խնդրեսցո՛ւք :

Ընորհեա՛ Տէր :

Օ հրեշտակ խաղաղութեան՝ : Օ քաւու-
թիւն և զթողութիւն՝ : Օ սրբոյ խաչին
մեծ՝ : Եւ ևս միաբան՝ : Օ անձինս մեր՝ :
Ողորմեաց մեզ՝ :

ՔԱՐՈՒՅ

Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՑ

ԳԱՀՈՑ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցո՛ւք :

Աղաչեսցո՛ւք զամենակայն Աստուած՝ ըզ-
հայր Տեառն մերոյ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ զթա-
գաւորն խաղաղութեան յաղագս խաղաղու-
թեան . և վասն միայնոյ սուրբ կաթողիկէ և
առաքելական Եկեղեցւոյ . զի զբազում ամս
խաղաղութեամբ տացէ մեզ Տէր Աստուած
մեր . և զթագաւորս խաղաղարարս առաքես-
ցէ առ մեզ . վասն մեծի սուրբ և ահաւոր
անուան իւրոյ . զպետս գաւառաց , զգորա-
վարս և զգորագլուխս , զԺողովուրդս , զմու-
տըս , և զելս մեր խաղաղութեամբ պահեսցէ .
և զամենայն պատերազմունս թշնամոյն խոր-

տակեցէ 'ի Անջ. Տէրն ամենակալ՝ կեցուսցէ
և ողորմացի : Օ երեկս մերձեալ՝ և զառակա-
ջայ գիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել հա-
ւատով 'ի Տեառնէ խնդրեսց՝ : " Օ հրեշ-
տակ խաղաղու " : " Օ քաւութիւն և ղթո " :
" Օ սրբոյ խաչին մեծ " : " Եւ ևս միաբան " :
" Օ անձինս մեր և " : " Ողորմաց մեղ Տէր " :

ԼՂՕԹԻՔ

ԼՂՕԹԻՔ ձայնից մերոց Տէր Աստուած մեր՝
լնկալ զաղաչանս մեր , զհամբարձումն ձեռաց
մերոց՝ և զբանս ազօթից , սրբելով զերեկոյի
պատարագս մեր 'ի հոտ անուշից՝ 'ի հաճոյս
քեզ պատրաստել : Յաւել 'ի մեզ Տէր ամ-
ենակալ՝ զհաւատ , զյոյս , զսէր , և զամ-
նայն գործս անաքինութեան , որպէս զի ըստ
կամաց քոց բարեսիրաց՝ միշտ կրօնաւորեալք
բարեպաշտութեամբ 'ի տուէ և 'ի գիշերի .
և արժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց
մերոց փրկութեան . և վասն հոգեւոր կենացդ
աղաչել զքեզ Տէր . և գտանել 'ի քէն
զնորն և զողորմութիւն . և գոհանալով
փառաւորեսց՝ զՀայր և զՈրդի և զսուրբ
Հոգիդ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա՛ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Վեզ երկիրպագանելով Տէր Աստուած
մեր՝ գոհանամք զքէն յաղագս խաղաղու-

Թեամբ անցուցանելոյ 'ի մէջ զերկարու-
թիւն տունջեանս : Տժւր մեզ Տէր աղաչեմք
դքեզ՝ զերեկս և զառաջիկայ գիշերս առանց
մեղաց , և առանց գայթակկութեան անցու-
ցանել . հաստատուն կալ և մնալ 'ի հաւատ 'ի
յոյս՝ 'ի սէր՝ և 'ի պատուիրանապահութեան
քոյ : Խնդրելով զխաղաղութիւն ամենայն տշ-
խարհի , և Եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստա-
տութիւն , և անձանց մերոց զգրկութիւն : Որ-
պէս զի ընդունելով 'ի քէն զհայցուածս մեր՝
և զմեծ վայելչական փառաբանութիւն միշտ
'ի բարձունս առաքեսցնւք ամենազօր Տէրու-
թեանդ : ՎՋԻՍՏՈՍ Աստուած մեր . այժմ և" :

Սուրբ Աստուած , սուրբ և հզօր . ոուրբ
և անմահ" : ԳԻՊ յԷԼ , 263—265 . ՌՊ զադ-
լաճի : Երեց" ինչեա' եւ զինք փառաւորեալն
առա' :

ՄԱՂԹԱՆԲ

Փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ , և յամենայն
վտանգից մերոց :

ՎԵՐՈՉ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցնւք :

Ասոն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ
ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ
ոուրբ Աստուածածնին : Եւ իջանելոյ 'ի

վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան Տեա-
ռին, Աստուծոյ : Ամենակալ Տէր, Աստուած
մեր . կեցն և ողորմես :

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ
և Հոգւոյն սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւի՛ր :
Խաղաղութիւն ամենեցուն :

ՕՐ ՀՆՈՒԹԻՒՒՆ

ԱՍՏԻՃԱՆԱՑ

ամբարձի զաչս իմ 'ի լերինս , ուստի
եկեսցէ ինձ օգնութիւն :

(Չնութիւն ինձ 'ի Տեառնէ եկեսցէ , որ
արար զերկինս և զերկիր :

Մի տար 'ի սասանութիւն զոտն քո . և
մի ննջեսցէ պահապան քո :

Որպես ոչ ննջէ՝ և ոչ 'ի քուն երթայ պա-
հապանն Խորայելի :

Տէր պահեսցէ զքեզ , և Տէր ընկալցի աջոյ
ձեռամբն իւրով :

Արեգակն 'ի տուէ քեզ մի մեղիցէ , և մի
լուսին 'ի գիշերի :

Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ . պա-
հեսցէ Տէր զանձն քո :

Տէր պահեսցէ զմուտ և զել քո՝ յայսմ հե-
տէ մինչև յաւիտեան :

Փառք Հօր և Որդւոյ և՛ : Այժմ և միշտ՝ :

ի ծննդնդ ըստ կա՛նա՛նց . քննո՛ղէ՛ր յանա՛
պատի անդ . արա՛բօղ բարբառո՞նի . ը՛ղծա
գո՛ւմը՛ն լուսո՞յ անե՛զակա՛նն անդա՛նքն
թեա՛ն : Նը՛շմարի՛տ մա՛րգարէ և ձեռ
նա՛գթօղ Որգւո՞յն Ա՛ստուծոյ . յա՛ռա՛
ջընթաց կա՛րապե՛տ և պատմօ՛ղ Ա՛ստու
ծայի՛ն օրի՛նացն . հո՛րդէ՛ր՝ ճա՛նապարհս
թագա՛ւորին յա՛ւթտենից : Յանօրէ՛ն գի
նա՛րբուսըն մոլե՛զնեա՛լ Հերո՛վդիա՛յ .
ի՛ պարգեի՛ մա՛սին խը՛նդբէ՛ր ըզգլո՛ւի
մարգարէի՛ն . շիջո՛ւցանե՛լ զա՛րուսեանն և
զա՛նա՛ղօտ լա՛պտե՛րն : Փառք՝ Սըրբու
հւոյ Ա՛ստուածածնին բարեխօսո՞ւթեա՛մք
պարգե՛եա՛լ երկըրպագուացս անձնասուրբ
Երրորդո՛ւթեա՛նդ . զյա՛րու՛թի՛նն յուսո՞յ
կենացըն յա՛ւթտենից : Այժմ՝ և՛ : Օհ
ւատացեա՛լ ժողովուրդըս սո՛ւրբ Երրոր
դո՛ւթեա՛նդ . և՛ զա՛պա՛ւի՛նեա՛լս ի խո՛
բա՛ն փառա՛ց քո՛ց . պա՛հեա՛ անխըռով
ի՛ խա՛ղաղութեա՛ն :

Իսկ յառաջ Գոնի Առաքելոց Դ ԳԵՂԻ ԵՐԿՆՔԱՊԱՔԱՅՆ
ԼՈՂՆ ԽՈՒ ԶԱՅՈՒ :

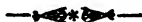
Ի՛նչ քե՛ն հայցեմք բա՛ղձմո՛ղորմ ի
ձե՛ր՝ ուրն սը՛րբոց քո՛ց անա՛քելո՞ցն .

խընայեա՛ . Տէ՛ր 'ի յա՛նձի՛ նը՛աւ և
 մե՛ր . Օ՛րս ընտրեցեր յառա՛ջ գիտո՛ւ
 թեամբ զա՛րժա՛նացի՛ լոցն անձի՛նս . տը՛
 պա՛ւո՛րեալ 'ի նո՛սա՛ զՀոգի՛ շնորհա՛ց
 քո՛ց . որով վա՛նեալ Հե՛րքեցի՛ն զա՛պըս
 տամբ զթը՛շնամին . բա՛ : Ա՛րք ըղիսա՛ւա՛րն
 անգի՛տութեա՛ն մե՛րկա՛ցի՛ն յամենայն
 Գ՛ղա՛նց . զգեստաւո՛րեալ՛ զՀե՛թանո՛սս .
 առաքեալա՛ն կոչմամբ 'ի յո՛յս կենացըն
 յաւիտենից . բա՛ : Ա՛սնորոյ և մեք Հա՛
 ւատացեալքս կա՛տարեսցո՛ւք ըզյիշա՛տալ
 սրբոց առաքեալի՛ցն . անղա՛չեմք ը՛զ
 քե՛զ ո՛ր միայն գըթա՛ծդ ե՛ս ա՛ռա
 պածե՛ռնեալ 'ի մե՛զ ը՛զմեծ քո՛ զողորմո՛ւ
 թի՛ւնդ . Տէ՛ր որ կեցո՛ւցա՛նես զամե
 նայնա՛րարածս : Փառք՛ : Ա՛րդ անղա՛չեա՛
 մայր Ա՛ստուծոյ ը՛զծնեալն 'ի քե՛զն վա՛
 սըն մե՛ր . զի ընդ նը՛մի՛ն պահե՛լով
 սո՛ւրբ յարութեալմբ նորա՛ն ո՛րոգիցո՛ւք .
 առ նա՛ միշտ բա՛րեխօսեա՛ կեցուցանե՛լ
 ըզմե՛զ : Ա՛յժմ՛ : Ա՛յսօր ցընծա՛ի՛ն առա՛
 քեալքն . զարդա՛րեալա՛լք 'ի շնորհաց
 Հի՛գուոյն սըրբոյ . մեծացո՛ւցանե՛լով
 զե՛րլօղն 'ի Հօ՛րէ՛ :

Կո՛ւ. Եւ Համբարձեալ ըզմոյնն Յու
դա՛յի խը՛նդրելով ՚ի Տեառնէ՛ ըզտենչա՛
լի՛ն ամենեցուն սուրբ ը՛զխա՛չն. Եւ Հա՛ւա
տո՛վ զգո՛չէ՛ր Եկայ՛ք Երկրպագե՛սցով Էք
Աստուածա՛յի՛ն ող՛լբ նը՛շա՛նիս. մե՛ծա՛
ցովցանե՛լով ըզծը՛նեա՛լքն ՚ի կո՛ւսէ՛ն:

ԿԱՆՈՒՆ

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՄԱՐՁԻ ՀԱՐԱԿԱՆ. ՎԵՐԶ

ՀՄ. ԴԿ. Ա՛յլ քո՛յտրութիւնդ. օ՛րհնե՛մք
մարգասէ՛ր. աղա՛ղակելով Տէ՛ր փառք
քեզ: Օ ո՛ր օ՛րհնե՛ն Սերովբէ՛քն Եւ գո
վե՛ն Քե՛րովբէ՛քն. աղա՛, Ա՛նդադ՛ր բե
րա՛նով ա՛նհանգիստ բա՛րբառով. աղա՛:

ԵՒՍ

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՄԱՐՁԻ ՀԱՐԱԿԱՆ. ՎԵՐԶ

ՀՄ. ԴԿ. Ա՛ւեա՛լ Եւ մեր զօ՛րհնո՛ւթիւնըս
հրեշտա՛կացն երգե՛մք. Եւ ա՛նե՛մք
փա՛ռք յո՛րութեամբ քո՛ Տէ՛ր: Ա՛ր խա՛չե՛
ցա՛ր վա՛սըն մե՛ր թա՛ղեցա՛մք. Եւ յա՛
րեա՛լք ա՛ղատեցե՛ր ՚ի մեղաց: Ա՛ղբ

Այստեղ ունի . սո՛ւրբ Լորբ Ե՛կ Լ Հը՞ղօ՞Յ Ե .
սո՛ւրբ անմա՛հ Թա՛ղաւո՛ր :

ԿԱՆՈՒՆ
ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ

ՀԱՄԱՐՁԻ ՀԱՐԱԿԱՆ . ՎԱՌ

ՀՄ . Այսօր մարտի՛րոսա՛յ դապը՛ն ցըն
դացեա՛լ բե՛րկրե՛ն . ընդ ա՛ռա՛ջ Տեա՛հ
ուն . Բարձճիստ՛ի Ո՛րդւո՛յն Աստուծո՛յ .
Ձա՛յն 'ի յերկնի՛ց վը՛կայեա՛լ անէ . եկա՛յք
օ՛րհնեա՛լըք Հօ՛ր Ի՛մո՛յ . Ժառանգորդք
երկնի՛ց խորանացն : Ա՛յցե՛ք ըղտեղի ա՛ն
կելո՛ցն . ա՛յլըստամբողական թը՛շնա՛մւո՛
յն . ո՛ր 'ի յերկնի՛ց վա՛յր անկեա՛լ :

ԿԱՆՈՒՆ
ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՄԱՐՁԻ ՀԱՐԱԿԱՆ . ՎԵՐՋ

ՀՄ . Այ՛նցե՛ն աղօ՛թք Ի՛մ Տէ՛ր 'ի
տաճա՛ր սո՛ւրբ քո . ե՛ առա՛քեա՛լ 'ի մեղ Տէ՛-
աօ՛ր զօ՛գնութի՛ւն 'ի լեռնէ՛ սը՛բբո՛յ քո՛ւմ
մէ՛ . Հօ՛վանասցի՛ ա՛յլ քո՛ Տէ՛ր 'ի

վերայ ստեղծուածոց քոց . ե' առաջեա՛
'ի մեզ Տէ՛ր' : Օ՛րեկոյի՛ աղօթս մեր
ընկա՛լ Տէ՛ր բարեխոսութեամբ ժընողի՛
քո՛ . ե' առաջ' :

ՔԱՐՈՕ

II ասն խաղաղութեան ամենայն աշխար-
հի , և Նաստատութեան սրբոյ Եկեղեցւոյ ըզ-
Տէր աղաչեսցո՛ւք : Ասացո՛ւք ամենեքեան
միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ :

ԱՂՈԹՔ

Հայր գթած՝ բարեխնամօզ՝ արարիչ ա-
մենայն արարածոց . ընկա՛լ զպաշտանս ծա-
ռայից քոց 'ի ժամ երեկոյիս . որ առատդ
ես առ ամենեսեան՝ պարգևօք բարերարու-
թեան քո : Ողորմեա՛ Տէր ամենայն աշխարհի ,
և Եկեղեցւոյ քու՛մ սրբոյ . Հիւանդաց՝ վշտա-
ցելոց՝ ճանապարհորդաց՝ նաւորդաց՝ խոս-
տովանողաց՝ ապաշխարողաց՝ և հոգւոցն հան-
գուցելոց : Օ՛ր դու Տէր ամենակալ՝ գիտես
զպէտս մեր՝ և զկարիս՝ առաւել քան զոր
խնդրեմք և խմանամք . և քեզ բնդ Որդւոյ և
ամենասրբոյ Հոգւոյդ վայելէ փառք իշխա-
նութիւն և պատիւ , այժմ՝ և միշտ և յաւի՛ :

ՓՈԽ

ԱՐՁԱԿՄԱՆ

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ :

Ասացէ Տեառն՝ ընդունող իմ ես, ապաւեն իմ Աստուած, և ես յուսամ 'ի նա :

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին, և 'ի բանիցն 'ի խռովութենէ :

'Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ . 'ի հովանի թեոց նորա յուսացիս :

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքե՝ ճշմարտութիւն նորա :

Ոչ երկեցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ :

Յիբէ որ շրջի 'ի խաւտրի, 'ի գայթակղութենէ գիւին 'ի հասարակ տուր :

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ . և առ քեզ ինչ ոչ մերձեցին :

Խայց միայն աչօք քովք հայեացիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես . զի դու Տէր յոյս իմ ես :

Օ բարձրեալն արարիւր քեզ ապաւեն . զի ոչ հասցին առ քեզ չարք, և տանջումք մի մերձեցին 'ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո , 'ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո :

'Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ . զի մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո :

'Ի վերաց իժից և քարբից գնասցես դու . և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն :

Վանդի յիս յուսացաւ , և փրկեցից զնա . հովանի եղէց նմա , զի ծանեաւ զանուէն իմ :

Կարգասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա . և առ նմա եղէց 'ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա . երկայն աւուրբք լցուցից , և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ :

Առ քեզ Տէր համբարձի զաչա իմ . որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն Տեառն իւրոյ . և որպէս աչք ազախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր Աստուած մեր . մինչև ողորմեսցիս 'ի վերայ մեր :

Ողորմեա՛ մեզ Տէր՝ ողորմեա՛ մեզ . զի բազում լցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք , որք նախատէին զմեզ . և արհամարհանօք ամբարտաւանից :

Աստուած՝ յանուան քում կեցո՛ զիս ,

և 'ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ :

Աստուած՝ լուր աղօթից իմոց , ունկնդիր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ , և հղօրք խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան ըզքեզ Աստուած առաջի իւրեանց :

Ահա Աստուած օգնական իմ , և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ :

'Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ , ճշմարտութեամբ քով սատակեալ զնոսա :

Ես կամօք խնովք պատարագս մատուցեց քեզ . և խոստովան եղէց անուան քում Տէր , զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զես , և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ : Այժմ և միշտ և՛ :

ՄԱՂԹԱՆԻՔ

Օբարձրեալն ԶԲԻՍՑՈՍ արասցուք մեզ ապաւեն , զի ոչ հասցեն առ մեզ չարք . և տանջանք մի մերձեցին 'ի յարկս մեր :

ԲԱՐՈՑ

Եւ մեք միաբան զողորմութիւն 'ի Տեառնէ խնդրելով , ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմա՛ , Տէր ողորմա՛ , Տէր ողորմա՛ :

ԵՂՕԹԻՔ

Յոյս կենաց՝ ընդունող աղօթից՝ քաւիչ մեղաց՝ և կատարիչ խնդրուածաց ՎԲԻՍՅՈՍ Լստուած մեր . ընկալ զպաղատանս մեր 'ի ժամ երեկոյիս՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Լստուածածնիդ և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց : Ի սէր մեզ Տէր և ողորմեա . ներեալ քաւեալ և թող զմեղս մեր . արժանաւորեալ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ . այժմ և միշտ և" :

Յեղեալ Տէր զպաշտօն" : Բարերար և բազումողորմ" : ԳԻՒ յէ՛, 288—289 :

Հայր մեր որ յերկինս ես . սուրբ եղիցի անուն քո : Եկեսցէ արքայութիւն քո . եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի : Օ հաց մեր հանապազորդ տնէր մեզ այսօր : Եւ թող մեզ զպարտիս մեր , որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց : Եւ մի տանիւր զմեզ 'ի փորձութիւն , այլ փրկեալ զմեզ 'ի չարէ : Օ ի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս . Լսմն :

Փ Ո Ւ խ

Կ Ի Ի Ր Ա Կ Ա Մ Տ Ի Ց

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր • ո՛ր կայք 'ի տուն Տեառն , և 'ի գաւթթա Աստուծոյ մերոյ :

'Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի սրբութիւն , և օրհնեցէք զՏէր :

Օրհնեսցէ զմեզ Տէր 'ի Արիւնէ , որ արար զերկինս և զերկիր :

Խոստովան եղէց քեզ Տէր՝ բոլորով սրբութիւ խնով . առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ :

Օ ի լուար զբանս բերանոյ իմոյ • երկիրպագից 'ի աաճար սուրբ քո • և խոստովան եղէց անուան քում , վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քոյ :

Սեժ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո • յորում աւուր կարգամ առ քեզ , վաղվաղակի լնւր ինձ • և բազում արասցես զզօրութիւնս յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի , զի լուան զբանս բերանոյ քո , և օրհնեսցեն զձանապարհս քո :

Սեժ են փառք Տեառն • բարձր է Տէր • զխոնարհս տեսանէ , և զբարձունս 'ի հեռաստանէ ճանաչէ :

Թե գնացից ես 'ի մէջ նեղութեանց , կե-
ցուցես զիս 'ի բարկութենէ թշնամոյն :

Ձգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աջ
քո • և Տէր հասուցէ ընդ իմ :

Տէր՝ ողորմութիւն քո յաւիտեան , զգործս
ձեռաց քոց մի անտես առներ :

Աստուած՝ յանուան քում կեցո՞ղիս , և 'ի
զօրութեան քում իրաւ արա ինձ :

Աստուած՝ լուր ազօթից իմոց , ճշնկեգիր
բանից բերանոյ իմոյ :

(Կտարք յարեան 'ի վերայ իմ , և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան ըզ-
քեզ Աստուած առաջի իւրեանց :

Ահա Աստուած օգնական իմ , և Տէր ընդ-
ունող հոգւոյ իմոյ :

'Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ ,
ճշմարտութեամբ քով սատակեալ զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից
քեզ • և խոստովան եղէց անուան քում Տէր ,
զի բարի է :

(Կամենայն նեղութենէ իմէ փրկեցեր զիս ,
և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ ,

Փառք Հօր և Որդւոյ " : Այժմ և միշտ և " :

ՔԱՐՈՒՆ

Խնդրեցնւք հաւատով միտքանութեամբ
'ի Տեառնէ՝ զի ողորմութեան զշնորհս իւր

արասցէ 'ի զերայ մեր : Տէրն ամենակալն կե-
ցուցէ և ողորմացի :

Կեցո՛ Տէ՛ր :

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛ :

ԱՂՕԹԻՔ

Թագաւոր խաղաղութեան օգնական և
փրկիչ անձանց մերոց ՔՐԻՍՏՈՍ Աստուած
մեր . պարսպեալ պահեա՛ զժողովուրդս քո
ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խա-
չիւղ քոյ 'ի խաղաղութեան : Փրկեա՛ յերե-
ւելի և յաներևոյթ թշնամւոյն . արժանա-
ւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ
Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ . այժմ և միշտ և" :

ՔԱՐՈՂ

Խ Ա Ձ Ի

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցա՛ւք զՏէր . զի
սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց՝ և կեցուցէ
շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ : Ամենակալ
Տէր Աստուած մեր . կեցո՛ և ողորմեա՛ :

ԱՂՕԹԻՔ

Պահպանեա՛ զմեզ ՔՐԻՍՏՈՍ Աստուած
մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական
խաչիւղ քով 'ի խաղաղութեան . փրկեա՛

յերեւելի և աներեւոյթ թշնամոյն, Արժանա-
ւորեալ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ
Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ . այժմ՝ և ։

ԿԼԵՄԻՆ

ՀԱՅՏ

ԵՐԿՐԳԱԳՈՒԹԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

Ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիս , 'ի տուն
Տեառն երթիցուք մեք ։

Հասեալ կային ողբ մեր առ գրունս քո
Երուսաղէմ ։

Ձերուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք . և
բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ ։

Անդ ելանէին ազգք՝ ազգք Տեառն . 'ի
վկայութիւն Իսրայէլի , խոստովան լինիլ
անուան Տեառն ։

Անդ արկեալ են աթոռք դատաստանի .
աթոռս արկեալ են 'ի ասն Ղաւթի ։

Հարցէք զողջունէ Երուսաղէմի , և զշի-
նութենէ՝ ոյք սիրէք զՏէր ։

Եղիցի խաղաղութիւն 'ի զօրութեան քում ,
և շինութիւն յաշտարակս յամուրս քո ։

Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ
զխաղաղութիւն . վասն քոյ և վասն տան Տեա-
ռնն Աստուծոյ մերոյ խնդրեցաք զբարութիւն
'ի քէն ։

Տճւր զօրութիւն ծառայի քո : Կեց՛ զորդի
ազախնոյ քո , և արա՛ առիս նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն . զի դու
Տէր օգնեցեր ինձ , և մօթարեցեր զիս :
Փառք Հօր և Որդւոյ և՛ : Այժմ՛ և միշտ՛ :

ԲԱՐՈՋ

Ե Կ Ե Ղ Ե Ց Ի Ո Յ

Սուրբ Եկեղեցեալս աղաչեսցա՛ւք զՏէր՝
զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց . և կե-
ցուսցէ Հնորհիւ ողորմութեան իւրոյ : Ամե-
նակա՛լ Տէր Աստուած մեր . կեց՛ և ողորմա՛ :

ԱՂՕԹԻՔ

Ա՜ռ դրան սրբոյ Եկեղեցւոյս , և առաջի
Աստուած ընկալ և պայծառացեալ սուրբ
նշանացս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպա-
գանեմք . զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթօղ
Տէրութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք .
և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս
Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ , այժմ՛ և՛ :

ՓՈԽ

Ա՜զաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր ,
ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ :

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ . ծա-
նեալք զի նա է Տէր Աստուած մեր :

Եւ արար զմեզ , և ոչ մեք էաք . մեք ժո-
ղովուրդք և խաչն արօտի նորա :

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանու-
թեամբ , և օրհնութեամբ 'ի յարկս նորա :

Խոստովան եղբրուք Տեառն , և օրհնեցէք
զանուն նորա :

Քաղցր է Տէր , յաւիտեան է ողորմու-
թիւն նորա . յազգէ մինչև յազգ է ճշմարտու-
թիւն նորա :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ .
Այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

ՔԱՐՈՉ

Օրհնեսցաւք զամենակալն Աստուած ըզ-
Հայր Տեառն մերոյ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ . որ
արժանի արար զմեզ կալ 'ի տեղւոջ փառա-
բանութեան և երգել զերգս Հոգւորս : Ամե-
նակալ Տէր Աստուած մեր . կեցս և ողորմես :

ԱՂՈԹԻՔ

Ի մէջ տաճարիս , և առաջի Աստուած-
ընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս ,
և սուրբ սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւղել եր-
կիրպագանեմք . զսուրբ և զհրաշալի և զյաղ-

Թօղ զյարութիւնդ քո փառաւորեմք : և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից : Ամէն :

ԱՊՈԹԻՔ

Յի յարկի սրբութեան և 'ի տեղւոյ փառաբանութեան . հրեշտակաց բնակարանիս և մարդկան քաւարանիս , և առաջի Աստուած ընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս և սուրբ խորանացս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրսպգանեմք : զսուրբ և զհրաշտլի և զյաղթօղ զյարութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք : և ընդ երկնային զօրսն քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից : Ամէն :

ԿԵՐԳ-ԸՆԴՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Դ ԴԷՄՍ ՀՈԳԻՈՑՆ ԸՍՏՈՒԾՈՑ

ԱՅԼ ԵՒ

Դ ԴԷՄՍ ԲԱՆԻՆ ԸՍՏՈՒԾՈՑ

ՈՐ

ԵԴԱՒ Դ ԳԵՐԵԶՄԱՆԻ ԵՒ ԷԶ Դ ԴԺՈՒՍ

ԵՒ

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՐ ՀՈԳԻՈՑՆ

Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա 'ի բերան իմ, 'ի Տէր պարծեսցի անձն իմ, լուիցեն հեզք, և ուրախ եղիցին :

Մեծ արարէք զՏէր քնե, և բարձր արասցա՛ք զանուն նորա 'ի միասին :

Խնդրեցի 'ի Տեառնէ և լուաւ ինձ, յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս :

Մատիք առ Տէր՝ և առէք զլոյս , և երեսք
ձեր մի ամաչեսցեն :

Այս աղքատ կարգաց առ Տէր , և Տէր
լուաւ սմա . յամենայն նեղութենէ սորա փրկեաց զսա :

Բանակք Հրեշտակաց Տեառն շուրջ են
զերկիւղածովք իւրովք , և պահեն զնոսա :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք . ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

Օբնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :

ԵՐԳ

ԱՍՏԻՃԱՆԱՑ

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարգացի , և լուաւ ինձ , Տէր փրկեաց զանձն իմ՝
'ի շրթանց . նենգաւորաց և 'ի լեզուէ չարէ :
Օր տացի քեզ կամ զճնչ յաւելցի՛ լեզու
նենգաւոր :

Չլուանն Բովանդակո՛ւս առա՛ Քայց ոմանք : Ազելու չուին , և ի
երգ ԱՍՏԻՃԱՆԱՑ է :

ՍԵՂՄՈՍ

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, 'ի տուէ
կարգացի և գիշերի առաջի քո :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր, խոնար-
հեոցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ : Այժմ և միշտ և՛ :

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեա-
ցաւք . ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

() ԲՆՈՒԹԻՒՆ և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հօգւոյն սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

ՍԵՂՄՈՍ

Ի կարգալ իմում լուար ինձ Աստուած
ըստ արդարութեան, 'ի նեղութենէ ինձ
անդորր արարեր . ողորմեա՛ ինձ և լճւր աղօ-
թից իմոց :

Որդիք մարդկան՝ մինչև յերբ էք խստա-
սիրտք, ընդէր սիրէք զնանրութիւն, և խընդ-
րէք զստութիւն :

Օ՜ աներաւք՝ զի սքանչելիս արար Տէր
սրբոյ իւրում . և Տէր լուիցէ ինձ 'ի կար-
գալ իմում, առ նա :

Բարկանայք՝ և մի մաղանչէք . զոր ինչ

ասէք 'ի սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր զղջացարձէք :

Մատուցէք պատարագս արդարութեան ,
և յուսացարձէք 'ի Տէր :

Բազմաք ասէին թէ ո՞ր ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն . նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոյ , և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց :
'Ի պտղոյ ցորենոյ՝ գինոյ՝ և ձիթոյ իւրեանց
լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք
և զարթիցուք . զի դձու Տէր միայն առանձին
յուսով քո՝ բնակեցուցեր զմեզ :

Տէր՝ մի սրամտութեամբ քով յանդիմաներ
զիս , և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս :

Ողորմեա ինձ Տէր՝ զի հիւանդ եմ ես . բժշկեա
ղանձն իմ , զի խռովեցան ոսկերք իմ :

Լինձն իմ յոյժ խռովեցաւ , և դու Տէր
մինչև յերբ :

Պարճ Տէր՝ և փրկեա զանձն իմ . կեցո՞
ղիս Տէր ըստ ողորմութեան քում :

Օ ի ոչոք է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ , կամ
'ի դժօխտ խոստովան առնիցի առ քեզ :

Սաստակեցայ ես 'ի հեծութեան խմում ,
լուացի զամենայն գիշեր զմահիւն իմ . և ար-
տասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ 'ի սրամտութենէ ակն իմ . և
մեղեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց :

՚ի բայ կացէք յինէն ամենեքեան՝ ոյք
դործէք զանօրէնութիւն :

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ , լուաւ Տէր
աղօթից իմոց , և Տէր զինդրուածս իմ ըն-
կալաւ :

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն
թշնամիք իմ , դարձցին յետս և ամաչեսցեն
յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին :

Մինչև յերբ Տէր՝ մոռանաս զիս խապառ ,
մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Մինչև յերբ դնեմ զխորհուրդս յանձն
իմ , և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Մինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին ՚ի
վերայ իմ , նայեաւ և լուր ինձ Տէր Աստ-
ուած իմ :

Ի՞նչս տուր Տէր աչաց իմոց՝ զի մի երբէք
ննջեցից ՚ի մահ :

Մի ասացէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա ,
կամ նեղիչք իմ ցնծացեն թէ ես սասանեցայց :

Ես յողորմութիւնս քո Տէր՝ յուսացայ ,
ցնծացաւ սիրտ իմ ՚ի փրկութեան քում , օրհ-
նեցից զՏէր զբարերարդ իմ :

Պահեաւ զիս Աստուած իմ , զի ես ՚ի քեզ
յուսացայ , ասացի Տեառն Տէր իմ ես դու ,
և բարիք իմ ինձ ՚ի քէն են :

Սրբոց քոց՝ որք են յերկրի քում , սքան-
չի յարարեր զամենայն կամս իմ ՚ի նոսա :

ասէք 'ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զղջացարձէք :

Մատուցէք պատարագս արդարութեան, և յուսացարձէք 'ի Տէր :

Բազումք ասէին թէ ո՞ր ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոյ, և ետուր ուրախութիւն օրտից մերոյ :

'Ի պողոյ ցորենոյ՝ գինոյ՝ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք և զարթոցուք. զի դձու Տէր միայն առանձին յուսով քո՝ բնակեցուցեր զմեզ :

Տէր՝ մի օրամուտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս :

Ողորմեա ինձ Տէր՝ զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու Տէր մեռչե՛ յերբ :

Գա՛րձ Տէր՝ և փրկեա՛ զանձն իմ. կեցո՛ զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում :

Օ՛ր ոչո՞ք է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ, կամ 'ի դժօխս խոստովան առնիցի առ քեզ :

Ո՛ր աստակեցայ ես 'ի հեծութեան խմում, լուացի զամենայն գիշեր զմահիճն իմ. և արտասուօք խմովք զանկողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ. և մեռչեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց :

’ի բայ կացէք յինէն ամենեքեան՝ ոյք
դորժէք զանօրէնութիւն :

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ Տէր
աղօթից իմոց, և Տէր զխնդրուածս իմ ըն-
կալաւ :

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն
թշնամիք իմ, դարձցին յետս և ամաչեսցեն
յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին :

Մինչև յերբ Տէր՝ մոռանաս զիս խսպառ,
մինչև յերբ գարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Մինչև յերբ դնեմ զխորհուրդս յանձն
իմ, և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Մինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին ’ի
վերայ իմ, նայեաւ և լուր ինձ Տէր Աստ-
ուած իմ :

Լոյս տուր Տէր աչաց իմոց՝ զի մի երբէք
ննջնցից ’ի մահ :

Մի ասացէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա,
կամ նեղիչք իմ ցնծացեն թէ ես սառանեցայց :

Ես յողորմութիւնս քո Տէր՝ յուսացայ,
ցնծացաւ սիրտ իմ՝ ի փրկութեան քում, օրհ-
նեցից զՏէր զըարերարդ իմ :

Պահես՝ զիս Աստուած իմ, զի ես ’ի քեզ
յուսացայ, ասացի Տեառն Տէր իմ ես դու,
և բարիք իմ ինձ ’ի քէն են :

Արբոց քոց՝ որք են յերկրի քում, սքան-
չելի արարեր զամենայն կամս իմ՝ ի նոսա :

ասէք 'ի սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր զղջացա-
րո՛ւք :

Մատուցէք պատարագս արդարութեան ,
և յուսացարո՛ւք 'ի Տէր :

Խաղո՛ւմք ասէին թէ ո՛ր ցուցցէ մեզ զբարու-
թիւն Տեառն . նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց
քոց , և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց :

'Ի պողոյ ցորենոյ՝ գինոյ՝ և ձիթոյ իւրեանց
լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք
և զարթիցուք . զի դո՛ւ Տէր միայն առանձին
յուսով քո՝ բնակեցուցեր զմեզ :

Տէր՝ միօրամուտութեամբ քով յանդիմաներ
զիս , և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս :

Ողորմեա ինձ Տէր՝ զի հիւանդ եմ ես . բը-
ժչեա՛ն զանձն իմ , զի խռովեցան ոսկերք իմ :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ , և դու Տէր
մեռչե՛ք յերբ :

Պատճճ Տէր՝ և փրկեա՛ն զանձն իմ . կեցո՛
զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում :

Օ ի ոչո՛ք է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ , կամ
'ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ :

Սաստակեցայ ես 'ի հեծութեան խմում ,
լուացի զամենայն գիշեր զմահիճն իմ . և ար-
տասուօք խմովք զանկողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ . և
մռչեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց :

’ի բայ կացէք յինէն ամենեքեան՝ ոյք
գործէք զանօրէնութիւն :

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ Տէր
աղօթից իմոյ . և Տէր զինդրուածս իմ ըն-
կալաւ :

Լճաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն
թշնամիք իմ, դարձցին յետս և ամաչեսցեն
յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին :

Մինչև յերբ Տէր՝ մոռանաս զիս խաղառ,
մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Մինչև յերբ դնեմ զխորհուրդս յանձն
իմ, և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Մինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին ’ի
վերայ իմ. նայեաւ և լ՛ուր ինձ Տէր Լստ-
ուած իմ :

Լ՛ոյս տուր Տէր աչաց իմոյ՝ զի մի երբէք
ննջեցից ’ի մահ :

Մի ասացէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա,
կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն թէ ես ասանեցայց :

Ես յողորմութիւնս քո Տէր՝ յուսացայ,
ցնծացաւ սիրտ իմ ’ի փրկութեան քում . օրհ-
նեցից զՏէր զբարերարդ իմ :

Պաշտէ զիս Լստուած իմ, զի ես ’ի քեզ
յուսացայ . ասացի Տեառն Տէր իմ ես դու,
և բարիք իմ ինձ ’ի քէն են :

Սրբոց քոց՝ որք են յերկրի քում . սքան-
չելի աբարեր զամենայն կամս իմ ’ի նոսա :

Յաճախեցին հիւանդութիւնք նոցա . յետ
այսորիկ ապա վաղվարեցին :

Այժմ ազուկեցայց 'ի ժողովո նոցա յարեանց
և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա 'ի շրջաւանս
իմ :

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ և բա-
ժակի իմոյ դու ես , որ այսրէն դարձաւ ցանեա
զժառանգութիւն իմ յիս :

Այժմակէ ելին ինձ ընդ ընտրեա , և ժա-
ռանգութիւն իմ հաճոյ եղև ինձ :

() Բհեցից զՏէր՝ որ խնայաւուն տարա զիս ,
մինչ 'ի գիշերի եւ խորատեցին զիս երկու-
մունք իմ :

Յառաջագոյն տեսանէի զՏէր առաջի իմ
յամենայն ժամ , զի է ընդ աջմէ իմմէ՝ զի մի
ստանեցայց :

Այսն այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ , և
ցնծացաւ լեզու իմ , եւ և մարմին իմ բնա-
կեցի յառող :

Ոչ ոչ թողցես զանձն իմ 'ի գոխո , և
ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զապականու-
թիւն :

Տուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց ,
լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քո 'ի
քաղցրութենէ վոյեղլութեան աջոյ քո մինչ
իսպառ :

Ի՛նչ Տէր արդարութեան . և նայեա 'ի

խնդրուածս իմ . ունկն գիր աղօթից իմոց՝
զի ոչ չըթամբք նենդաւորօք :

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն , և
աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն :

Փորձեցեր զսիրտ իմ , և քննեցեր՝ ի գիշե-
րի , փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս անիրա-
ւութիւն :

Մի խօսեսցի բերան իմ զգործս որդւոց
մարդկան . վասն բանից չըթանց քոց ես պա-
հեցից զճանապարհս խիստս :

Հաստատեա՛ զչաւիղս իմ՝ ի ճանապարհի
քում , զի մի գայթակղեսցին գնացք իմ :

Ես առ քեզ Տէր կարդացի՝ զի լուար ինձ
Լստուած , խոնարհեցո՛ւ առիս զունկն քո . և
լուր բանից իմոց :

Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո . ո՛
փրկես զայնոսիկ , ոյք յուսացեալ են՝ ի քեզ՝
յայնցոնէ , ոյք հակառակ կան աջոյ քո :

Պահեա՛ զիս որպէս բիր ական . ընդ հովա-
նեաւ թեոց քոց ծածկեսցես զիս , յերեսաց
ամբարշտաց , ոյք տառապեցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ՝ պաշարեցին , և ի
ճարպս իւրեանց արգելին , և բերանք նոցա
խօսեցոն զամբարտաւանութիւն :

Մերժեցին զիս՝ և այժմ՝ դարձեալ պատե-
ցան զինն . ուշ եդին խոնարհեցուցանել զիս
յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի պատ-
րաստի յորս . և որպէս կորիւն առիւծու՝ զի
նստի դարանեալ :

Արի՛ Տէր՝ ժամանեա՛ նոցա , և խափանեա՛
զնոսա . փրկեա՛ զանճն իմ՝ յամբարշտաց 'ի
սրոյ՝ և 'ի ձեռաց թշնամւոյն :

Տէր կորո՛ զնոսա յերկրէ , բաժանեա՛ և
խափանեա՛ զնոսա 'ի կեանս իւրեանց :

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա ,
յազեցան կերակրովք՝ և թողին զմնացուածս
տղայոց իւրեանց :

Ես արդարութեամբ երեւցայց երեսաց
քոց . և յազեցայց յերեւել փառաց քոց :

Գա՛տ արա ինձ Աստուած , և իրաւ տրա՛
ինձ 'ի գատաստանի իմում :

Յազգէ՛ որ ս'չ է սուրբ , 'ի մարդոյ մեղա-
ւորէ նենգաւորէ փրկեա՛ զիս :

Գու Աստուած՝ հղօրիչ իմ ես՝ ընդէր մե-
ռացար զիս , ընդէր տրտում՝ գնամ ես 'ի
նեղել թշնամւոյ իմոյ :

Առաքեա՛ Տէր զլոյս քո և զճշմարտութիւն
քո , զի առաջնորդեսցեն ինձ , և հանցեն զիս
'ի լեռն սուրբ և 'ի յարկս քո :

Ատից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստ-
ուած , որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ :

Իոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ Աստ-
ուած Աստուած իմ :

Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ
ընդէր խռովես զիս . յուսանաւ Աստուած,
խոստովանեա՛ն նմա . փրկիչ երեսաց իմոց Աստ-
ուած է :

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց . և Տէր
յընկերել ինձ փութա՛ն :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, ոյք խնդրէին
զանձն իմ . դարձցին յետս և ամաչեսցեն,
ոյք խորհէին ինձ չար :

Ղարձցին առ ժամայն ամաչեսցեալք . ոյք
ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ :

Ցնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամե-
նեքեան, ոյք խնդրեն զքեզ Տէր :

Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է Աստ-
ուած . և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :

Ես աղքատ և տնանկ եմ, Աստուած օգ-
նեա՛ն ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես . և դո՛ւ
Տէր իմ՝ մի յամենար :

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո . կեցո՛ զորդի
աղախնոյ քո . և արա՛ առիս նշան բարու-
թեան :

Տեսցեն առելիք իմ և ամաչեսցեն . զի
դու Տէր օգնեցեր ինձ, և միտթարեցեր
զիս :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

ԵՐԳ.

Շնորհեա՛մք Տէր, 'ի գիշերե՛կ զերկ
նային զխաղաղութիւն քո՛ . և պահեա՛ զմեզ
'ի պատրանա՛ց թըշնամւոյն՝ ամենայա՛ղթ
զօրութեա՛մք սուրբ խաչե՛ք քոյ : Տէր Աստ-
ուած փրկութեան իմոյ 'ի տուէ կարգացե՛ և
գիշերե՛ առաջե՛ք քոյ : Սըտցե՛ն աղօթք իմ
առաջե՛ք քոյ Տէր . խոնարհեսցի ունկն քո՛ 'ի
խնդրուածս իմ : Եկեսցէ առ մե՛զ Տէր
պահպան 'ի քէն , և պահեսցէ զմե՛զ յամե
նայն ժամ : Առաքեա՛ 'ի մե՛զ Տէր ըզգօրու
թիւն սրբոյ խաչե՛ն որ պահեսցէ՛ զմե՛զ յա
մենայն ժամ : Արժանե՛ արա՛ Տէր զերե՛կս
զայս խաղաղութեամբ . և առանց փորձու
թեան անցո՛ւ ը՛ զմեօք : Արժանաւորեա՛ Տէր
զգիշերս զայս խաղաղութեամբ . և առանց
մեղաց պահելով ը՛ զմե՛զ : Անդ մե՛զ Տէր
Աստուած՝ գիտասցիք հեթանոսք և պարտե՛
ցարուք . զի Աստուած ընդ մե՛զ է : Եւ
լուարո՛ւք զայս 'ի ծագա՛ց մինչև 'ի ծա՛ղս
երկրե՛ . զի՛ : Եւ ըզօրացեալքդ պարտե՛ցա
րուք . զի՛ : Եւ զի թէպէտ և դարձեալ զօ
րանայք՝ դարձեա՛լ 'ի պարտութի՛ւն մատ
նեսցիք . զի՛ : Եւ զխորհուրդն զոր խորհե՛ք

խափանէ՛ Տէ՛ր . զի՛ : Եւ զբանն զոր խօսի՛ք .
մի մնացէ՛ առ ձեզ . զի՛ : Եւ քանզի յեր
կիւղէ ձերմէ մեք ոչ երկիցո՛ւք , և ոչ խռո
վիցո՛ւք . զի՛ : Եւ զՏէր Աստուած մեք փա
ռուո՛ր արասցո՛ւք , և նա՛ եղիցի մեզ յեր
կիւղ . զի՛ : Եւ յուսացեալ եղիցո՛ւք մեք 'ի
նա , և նա՛ եղիցի մեզ 'ի սը՛րբութիւնն . զի՛ :
Եւ յուսացեալ եղիցո՛ւք մեք 'ի նա , և նա՛
եղիցի մեզ 'ի փրկութիւնն . զի՛ : Եւ ահա
սիկ ես և մանկունք իմ , զոր ե՛տ ինձ Աստ
ուած . զի՛ : Եւ ժողովուրդ որ նստէր 'ի խա
ւարի ետես ըզլո՛յս մե՛ծ . զի՛ : Եւ որ բնա
կեալիւ էք 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու .
լոյս ծա՛ղեսցի առ ձեզ . զի՛ : Եւ քանզի մա
նսկ ծընալ , Որդի և տուա՛լ մեզ . զի՛ : Եւ
որոյ իշխանութիւն իւր 'ի վերայուսո՛ց իւրոց .
զի՛ : Եւ որ կոչի տնուն նորա մեծի խորհրդո՛յ
հրեշտակ . զի՛ : Եւ պանչելի խորհրդակից .
զի՛ : Եւ Աստուած Հոգի իշխո՛ւն . զի՛ : Եւ
իշխան խաղաղութեան Հայր Հանդերձելոյ յա
ւիտեանն . Տէր Աստուած ընդ մեզ է՛ :

Եւ փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սը՛ր
բոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե
անից . Ամէն ,

ՄԵՂԹԱՆԻՔ

Պի մերձենալ երեկոյիս՝ համբառնամք ըզ-
ձեռս մեր՝ ի սրբութիւն . զոր ինչ մեղաք
այսօր խորհրդով՝ բանիւ , կամ գործով .
՛ի յանկողինս մեր զղջանալով . խոստովան
լինելով զգաղանիս սրտից մերոց ծածկադի-
տիդ Լստուածոյ . յուսալով յողորմութիւն
քո : Եւ մեք միաբան գոչեսցուք . յիշեալ մեզ
Տէր՝ յորժամ գաս արքայութեամբ քով . և
ողորմնա մեզ :

ՔԱՐՈՕ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Պահաջարուք զՏեառնէ , որ իւրով ո-
ղորմութեամբն առաջնորդեաց մեզ ՛ի գործո
տունջեան . և շնորհեաց մեզ միաբան գալ հա-
սանիլ ՛ի հանգիստ գիշերիս : Եւ մեք յամե-
նայն ժամ՝ աղաչեսցուք զմարդասէրն Լստ-
ուած , լինիլ պահապան անձանց մերոց . և նա
իւրով ողորմութեամբն պահեցէ զմեզ . և ա-
ռաջնորդեալ հասուցէ յիւր բարութեան
հանգիստն . զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց
Ճշմարիտն Լստուած ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ : Տէրն
ամենակալ կեցուցէ և ողորմեսցի : Օ հան-
գիստ գիշերիս : Օ հրեշ : Օ քաւութիւն :
Օ սրբոյ խաչին մեծ : Եւ ևս : Օ անձինս :
Ողորմեաց մեզ Տէր :

ԵՂՕԹԻՔ

Տէր բարերար, որ մեծաւ գթութեամբ քով պատրաստեցեր զյաւիտենական հանգիստն առաքինութեամբ աշխատելոցն . և կոչեցեր առ քեզ քաղցր ձայնիւ զժանրաբեռնեալսն և զտաժանեալսն մեզօք, հանգիստ նոցախոստանալով : Շնորհեաւ և մեզ Տէր՝ անխռով խաղաղութեամբ զգիշերս անցուցանել . և 'ի ծանրութենէ մեղաց զաշխատեալքս՝ ապահովուեաւ ողորմութեամբ քով . և արժանաւորեաւ մշտնջենաւոր հանգստեանն ընդ ամենայն սուրբս քո : Եւ գոհանալով փառաւորեսցնօք զքեզ ընդ Հօր և ամենասուրբ Հոգւոյդ, այժմ և միշտ և՛ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Պարգեատու բարեաց, և աղբիւր խաղաղութեան Տէր Աստուած մեր . յամենայն սատանայական խռովութեանց խաղաղացն զմիտս մեր, և զխորհուրդս՝ 'ի գիշերիս յայսմիկ, և յամենայն ժամանակի : Եւ այլ և զի առաջնորդեալք յանցաւոր կենցաղոյս՝ ժամանեսցնօք յաւիտենական երկնից արքայութեան քո . զոր պատրաստեցեր 'ի սկզբանէ աշխարհի որբ բոց քոց : Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցնօք զՀայր և զԵրդի և զսուրբ Հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտեա՛ն :

ՄԱՂՄՈՍ

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յուժմէ երկեայց . Տէր ապաւեն կենաց իմոց՝ ես յուժմէ գողացայց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց՝ ուտել զմարմին իմ, նեղիւք իմ և թշնամիք իմ՝ նոքա տկարացան և անկան :

Թէ պատրաստեցի ՚ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ . և թէ յարիցէ ՚ի վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն և այսու ռիկ ՚ի քեզ Տէր յուսացայ :

Օ մի խնդրեցի ՚ի Տեառնէ՝ և զսոյն ազաչեմ . բնակիլ ինձ ՚ի տան Տեառն զամենայն աւուրս կենաց իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն Տեառն, և հրաման տալ ՚ի տաճարի նորա :

Պաճկեաց զիս ՚ի խորանի իւրում յաւուր չարի . ընդ յարկաւ արար զիս ՚ի ծածկոյթ խորանի իւրում :

Ի վիմէ բարձրարարեր զիս . և այժմ բարձր արա զգլուխ իմ ՚ի վերայ թշնամեաց իմոց :

Հուրջ եղէց՝ և մատուցից ՚ի խորանի նորա պատարագ օրհնութեան . օրհնեցից՝ և սաղմոս ասացից Տեառն :

Ի՞նչու Տէր ձայնի խմբում, զի կարդացի առ
քեզ . ողորմեա ինձ և լճւր ինձ , զի քեզ
անսաց սիրտ իմ . և խնդրեցին երեսք իմ,
զերեսս քո Տէր խնդրեցին :

Մի գարձուցաներ զերեսս քո յինէն . և
մի խոտորիւր բարկութեամբ 'ի ծառայէ քում
մէ :

() Գնահան իմ լճւր Տէր՝ մի անարգեր զիս ,
և մի թողութ զիս Աստուած փրկիչ իմ :

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս . և Տէր իմ
ընկալաւ զիս :

() Բէնագէտ արա զիս Տէր 'ի ճանապարհի
քում . և առաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս քո
ուղիղս :

Վասն թշնամեաց իմոց , մի մատներ զիս 'ի
ձեռն նեղեաց իմոց :

Յարեան 'ի վերայ իմ վիշտք մեղաց . և
ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց :

Հաւատացի տեսանել զբարութիւն Տեա-
ռն՝ յերկրին կենդանեաց . համբեր Տեառն .
և քաջալերեաց . զօրացի սիրտ քո և համ-
բեր Տեառն :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ .
Քնթմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

ԵՐԳ

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

ԵՐԿՐՈՐԻ ՁԱՅՆ

Նա՛յեա՛ սիրով չայլը՛դ գը՛թած
 'ի քո ստեղծեա՛լ գործըս ձեռաց .
 և՛ ըզբա՛նա՛կըս հրե՛շտա՛կաց
 տուր պահապան մե՛զ տրկարացս .
 փը՛րկեա՛ զանձինս 'ի փս՛րճա՛նաց
 'ի խաւա՛րի՛ շըրջող դիւաց .
 զե՛հ 'ի՛ տուընջան և գիշերի՛
 տացուք քեզ փա՛ռս անլըռելի՛ :
 Ի՛նձ անեղ անսկը՛զբա՛ն
 ծը՛նունդ ա՛նճա՛ռ Որդի և Բա՛ն .
 ո՛ր արա՛րե՛ր ըզտի՛ն գո՛րծոյ
 և՛ ըզգիշեր 'ի՛ հանգիստ քնոյ .
 տո՛ւր 'ի նը՛նջել աչաց մա՛րմնոյ
 արթուն լինե՛լ մեզ ըստ հոգւոյ . զե՛հ" :
 Բա՛բձն հոգւոյ բանա՛ւո՛րաց
 աղբիւր լո՛ւսոյ բաշխող շնորհաց .
 'ի փակել դրա՛նց բնո՛ւթե՛անց մարմնոց
 լո՛յս տուր աչաց սը՛րտից մերոց .
 'ի՛ գիշերաց ան քե՛զ կա՛նխել
 ընդ հրեղինացն օրհնաբանե՛լ . զե՛հ" :

Սո՛ւրբբո՛ւ սը՛րբոց Նըրո՛րդո՛ւթի՛ւն
ըզմեզ մա՛քրեա՛լ քեզ բնակութի՛ւն .
շնո՛րհեա ը՛նդմա՛նկա՛նցն առագա՛ստի՛
հանգչել ընդ քե՛զ 'ի՛ յանկողնի՛ .
տո՛ւր ըզհայցուած բարե՛կա՛մի՛ն
ըզփոխ ե՛րից նըկանակի՛ն . զի՛ն՞ :

Ն՛րե՛նքի լոյս ըստե՛ղծե՛ր
զաիւ և զգի՛շե՛ր բաժանեցե՛ր .
ծագեա՛ մե՛զ Տէ՛ր 'ի գի՛շե՛րի՛
զճառադա՛յթ ի՛մանալի՛ .
տո՛ւր յամենայն ժամա՛նա՛կի՛
զպահպանող ա՛ջ քո հովանի՛ . զի՛ն՞ :

Սի՛րոյ քո հուր արկեա՛լ յե՛րկիր
բորբոքե՛սցի՛ 'ի հոգիս մե՛ր .
զխորհուրդ սը՛րտի՛ց մեր մա՛քրե՛սցէ՛
զլոյս գի՛տութեան քո փայլեցէ՛ .
'ի՛ քնոյ մա՛հո՛ւ զմեզ զա՛րթո՛ւսցէ՛
զմիտըս բոցո՛ւ վ քո՛ վառեցէ՛ . զի՛ն՞ :

'Ի քեզ նայիմք լոյսդ ա՛նմա՛տոյց
'ի զգայա՛կա՛ն ծածկեալ լուսոյ .
մը վասը՛ն մե՛ր եդա՛ն 'ի՛ գբի՛
և նը՛նջեցեր 'ի՛ տապանի՛ .
ա՛ռ մեզ նը՛նջեա արթո՛ւն բնո՛ւթի՛ւն
հերքեա՛ զչարի՛ն ներդործութի՛ւն . զի՛ն՞ :

Լէ՛կդ լճւոց անըստուե՛րի՝

պահառա՛ն ո՛ք կամք առաջի՛ .

սր փակեալ դրա՛մքք յերե՛կոյի՛ն

երեւցա՛ր մե՛տասանի՛ն .

ը՛նդ Թովմայի առ քե՛զ գո՛չե՛մք

Տէր և Լի՛ստուած զքեզ դաւանե՛մք .

է՛լմ ի ան մե՛զ յերե՛կոյի՛ն

և առ՛ւր գողջո՛յն քո՛ր ի հոգի՛ս :

Բա՛մնալքս ը՛զքեզ Տէր անղա՛չե՛մք

մե՛զ յօգնուԹիւն՛ նայեա՛ հայցե՛մք .

պահա՛պա՛նդ Խորա՛յե՛լի՛

անձանց մերո՛ց լի՛ր հովանի՛

օ՛րթեա՛ առ մե՛զ խաղա՛ղա՛բար

և նընջե՛սցո՛ւք անխռովաբա՛ր .

զի՛մ ընդ առա՛ւօ՛տքս կա՛նխե՛սցո՛ւք

օ՛րհնե՛լ բզքեզ ը՛նդ Հօ՛ր հոգւո՛վ :

Գո՛չման փողոցն Գաբրիէ՛լի՛

սր ՚ի վե՛րջնո՛ւմն գիշերի՛ .

լըսեւ անրա՛ զմեզ անժա՛նի՛

և անջակո՛ղմն օ՛գեսաց դասի՛ .

անեղջ զանուալ լոյս լա՛պտե՛լբաց

ըստ իմաստո՛ւն հինգ կուսանա՛ց .

զի՛մ ընդ փեսայի՛զ ՚ի յառա՛գա՛ստ

հա՛րստ՛ւնք հոգւով մը՛սցուք ՚ի փա՛ռս :

Հա՛լածեա՛ 'ի՛ Զե՛ղ Տէր նըշա՛նա՛ն
խաչի քո՛. զը՛նդ գի՛մա՛մա՛րս և զանե՛րե՛յթ
գազա՛նն . և՛ մի՛ տար յապակա՛նո՛ւթի՛ն
զքո՛ ժա՛ռանգութի՛նն :

Բա՛րեխօսեա՛ զա՛սը՛ն մեր Աստուածա՛-
ծի՛ն Մա՛րիամ . որ ծընա՛ր զՏէր Ա՛ստու-
ռա՛ն ճրհովուէրը՛ն զԴսրայէ՛լ . ա՛րմենա՛
զօր և ըսքա՛նչելի փա՛ռօքն իւրո՛ղջ :

ՄԱԳԹԱՆՔ

Տէր՛ մի գարձուցաներ զերեսս քո յինէն .
Տէր բարերար՛ աղաչեմ զքեզ , օգնական իմ
լեր՛ : Տէր՛ մի անարգեր զիս . և մի թողուր
զիս Աստուած փրկիչ իմ :

ԲԵՐՈՂ

Աղաչեցո՛ւք զամենակալն Աստուած . և
խնդրեցո՛ւք 'ի նմանէ . զի առաքեցէ ըզ-
հրեշտակ խաղաղութան , որ եկեալ պահես-
ցէ զմեզ յերկիւղական գիշերիս , 'ի գիւական
խռովութենէ՝ ամբողջ պահելով զհոգի և ըզ-
մարմին մեր մինչև 'ի կատարումն ժամանակի
ամաց մերոց : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր .
կեցո՛ և ողորմա՛ :

ԱՂՕԹՔ

Հորհատու բարեաց՛ յամենայնի տառա
անմա՛ Տէր , աղաչեմք զքեզ՛ փաբատեա՛ յան ,

ձանց մերոց զաղջամիջին , և զխաւարային
խորհուրդս : 'Ի պատրանաց բանտարկուին
պահեա՞ն զմեզ . և շնորհեա՞ն մեզ հաւատով
ապաւինիլ յամենասուրբ Երրորդութիւնդ՝
'ի Հայր և յՈրդի և 'ի սուրբ Հոգիդ . այժմ՝
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

Յառաջ աղօթեալից . ապա ասի Անթիմոս . Իսկ յայլ առաջ՝

Հայր մեր որ յերկինս ես՝ :

ՍԵՂՄՈՍ

Երանեալ են անբիժք 'ի ճանապարհի ,
և ոյք գնան յօրէնս Տեառն :

Երանի՛ ոյք քնեն զվկայութիւնս նորա .
բոլորով սրտիւ իւրեանց խնդրեսցեն զեւ :

Ոչ թէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն , 'ի
ճանապարհս նորա գնասցեն :

Ղու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո՝ 'ի
պահել ինձ յոյժ :

Երանի՛ թէ յաջողեալ էին ինձ ճանապարհք
իմ , 'ի պահել ինձ զարգարութիւնս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի , 'ի զգուշանալ
ինձ 'ի պատուիրանս քո :

Խոստովան եղէց քեզ Տէր յուղղութիւն
սրտի իմոյ , որպէս ուսայց զիբաւունս արդա-
րութեան քո :

Օ իրաւունս քո պահեցի . մի թողուր զիս
մինչ խսպառ :

Ի՛նչ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանապարհս
իւր , այլ 'ի պահել զբանս քո :

Բոլորով սրտիւ խնով խնդրեցի զքեզ . մի
մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց քոց :

'Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո , որ-
պէս զի մի մեղայց քեզ :

(Օրհնեալ ես դու Տէր . ուսո՛ ինձ զարդա-
րութիւնս քո :

Շրթամբք իմովք պատմեցից զամենայն ի-
րաւունս բերանոյ քո :

'Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց զուար-
ձացայ , որպէս յամենայն 'ի մեծութեան :

'Ի պափուիրանս քո Հոգացայ . և զդու-
շացայ 'ի ճանապարհս քո :

Օ իրաւունս քո խօսեցայ , և 'նչ մոռացայ
զբանս քո :

Հատո՛ ծառայի քում , զի կեցից և պահե-
ցից զբանս քո :

Օ արթո՛ զաչս իմ , և նայեցայ 'ի սքան-
չելիս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի . մի թագուցա-
ներ յինէն զպատուիրանս քո :

Փափաքեաց անձն իմ , 'ի ցանկալ ինձ յի-
րաւունս քո յամենայն ժամ :

Սաստեցեր ամբարտաւանից , անիծեալ :

ոյք խտտորեցան 'ի պատուիրանաց քոց :

'Ի բաց արա յինէն զնախատինս և զարհամարհանս . զի զվայութիւնս քո խնդրեցի :

Քանզի նստան իշխանք՝ և չարախօսէին զինէն . այլ՝ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո :

Օ 'ի վկայութիւնք քո խօսք իմ եին . և խորհուրդք իմ արդարութիւն քո :

Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող . Տէր կեցո՞ղիս ըստ բանի քում :

Օ ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ՝ և լըուար ինձ . ուսո՞ ինձ զարդարութիւնս քո :

'Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց իմաստուն արա զիս . և քննեցից զըսքանչելիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ձանձրանալ . հաստատեա՞ զիս 'ի բանս քո :

Օ ճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա յինէն . և յօրէնս քո ողորմես ինձ :

Օ ճանապարհս ճշմարտութեան քո ընտրեցի . և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ :

Մերձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քո Տէր , մի յամեն առներ զիս :

'Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ընթացայ . զի անդորր արարեր սրտի իմից :

() Իհնդէտ արա զիս Տէր՝ 'ի ճանապարհս իրաւանց քոց . և խնդրեցից զնա յամենայն ժամ :

Իմաստունն արա զիս . և քննեցից զօրէնս
քո , և պահեցից զնա բոլորով սրախ խնով :

Առաջնորդեա՛ ինձ 'ի շաւիղս պատուիրա-
նաց քոց . զի ընդ նոսա հաճեցայ :

Խոնարհեցո՛ զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս
քո , և մի յազաւութիւն :

Վարձո՛ զաչս իմ, զի մի տեսից զնանքու-
թիւն . 'ի ճանապարհս քո կեցո՛ զիս :

Հաստատեա՛ ծառայի քում՝ զբան քո յեր-
կուղ քո :

Հան յինէն զնախատինս զօր և կարծեցի .
զի դատաստանք քո քաղցր են :

Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց , յար-
դարութեան քում կեցո՛ զիս :

Եկեսցէ՛ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո Տէր .
և փրկութիւն քո բառ բանի քում :

Տաց պատասխանի , ոյք նախատեն զիս բան-
իւք . զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Մի՛ 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմմէ
զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ . զի յերա-
ւունս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ , յաւի-
տանն՝ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Գնայի ես յանդարբու . զի զպատուիրանս
քո խնդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի Թագա-
ւորաց , և ոչ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո , զոր սիրեցի :
Համբարձի դձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո՝
զոր սիրեցի . և խորհէի յարդարութեան քում :
Յիշեա՛ զբան ծառայի քո , յոր և յուսա-
ցուցեր զիս :

Ա՛յ մխիթարեսցէ զիս 'ի խոնարհութեան
իմում . զի բան քո կեցոյց զիս :

Լ՛մբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ ,
այլ յորինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ :

Յիշեցի զերաւունս քո յաւիտենից Տէր ,
և մխիթարեցայ :

Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց , և
ոյք թողին զօրէնս քո :

Գովելի են ինձ իրաւունք քո , 'ի տեղող
պանդխտութեան իմոյ :

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո Տէր . և պա-
հեցի զօրէնս քո :

Ա՛յ եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս , զի
զարգարութիւնս քո խնդրեցի :

Բաժին իմ ես դու Տէր , ասացի պահել
ինձ զօրէնս քո :

Ըզաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով .
ողորմեա՛ ինձ ըստ բանի քում :

Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ . և դարձու-
ցի զոտս իմ 'ի վկայութիւնս քո :

Պատրաստեցայ՝ և ոչ խռովեցայ . զի պա-
հեցի զպատուիրանս քո :

Տողունք մեզաց պատեցան զինե . այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան լինիլ առ քեզ , վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց քոց . որոց պահեալ էին զպատուիրանս քո :

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր . զարդարութիւնս քո ուսո՞ ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ըստ ծառայի քում՝ Տէր , ըստ բանի քում :

Օ քաղցրութիւն , զխրատ , և զգիտութիւն ուսո՞ ինձ . զի ՚ի պատուիրանս քո ես հաւատացի :

Սինչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ . վասն այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ :

Քաղցր ես դու Տէր . և քաղցրութեամբ քով ուսո՞ ինձ զարդարութիւնս քո :

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւանից , այլ ես բոլորով սրտիւ խնով քրննեցի զպատուիրանս քո :

Մածան որպէս կաթն սիրտք նոցա . այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ :

Բարի է ինձ , զի խոնարհ արարեր զիս . որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո :

Բարի էն ինձ օրէնք բերանոյ քոյ՝ քան ըզհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ :

Ձեռք քո արարին՝ և տանդէին զիս . խնաս-
տուն արա զիս՝ և ուստոյց զպատուիրանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ուրախ
եղիցին . զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

'Օ)անեայ Տէր՝ զի արգարութեամբ են պա-
տաստանք քո . յիշուի խոնարհեցուցեր զիս :

Եղիցի ողորմութիւն քո 'ի մոխիւ արեւ զիս՝
ըստ բանի քում՝ զծառայս քո :

Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ և կեցից .
զի՛ տրէնք քո խօսք իմ էին :

Ըմաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք 'ի սա-
րապարտուց անիրաւեցան յիս . այլ ես հոգա-
ցայ 'ի պատուիրանս քո :

Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո . և ոյք
ճանաչեն զմկայութիւնս քո :

Եղիցի սիրտ իմ՝ ոնդիծ յարգարութեան
քում . զի մի ամաչեցից :

Կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկութիւնս քո .
զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ՝ բանի քում . ասացի՝
երբ մոխիւ արեսցէ զիս :

Իողէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի . զի զարգա-
րութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

'Քանի՜ ինչ են աւարք ծառայի քոյ . Զբբ
արասցես ինձ իբուռնս 'ի հալածչաց իմոց :

Պատմեցին ինձ անտրինք զխորհուրդս .
այլ ոչ որպէս զօրհնս քո :

Լճանայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են .
'ի նանկիր հալածեցին զիս , օգնեմ ինձ :

Փոքր մի ևս՝ և կորուսանէին զիս յերկրի .
այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո :

Ըստ ողորմութեան քում կեցն զիս . և պա-
հեցեց զվկայութիւնս բերանոյ քո :

Յաւիտեան Տէր՝ քան քո կայ յերկինս .
յազդէ մինչև յազդ է ճշմարտութիւն քո :

Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ :

Հրամանի քում մնայ տիւ . զի ամենեքեան
ծառայք քո են :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին , կանխաւ
ևս արգեօք կորուսեալ էի՝ ի խոնարհութեան
իմում :

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարութիւնս
քո . զի նոքօք կեցուցեր զիս :

Քո եմ ես , և կեցն զիս . զի զարդարու-
թիւնս քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք՝ ի կորուսանել .
զի զվկայութիւնս քո ես՝ ի միտ աւել :

Յամենայն կատարածի տեսի զվախճան .
յոյժ անդորր էին ինձ . պատուիրանք քո :

Որպէս սիրեցի ջօրէնս քո , զօրհանապազ
խօսք իմ էին :

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն պրարեր զիս
'ի պատուիրանս քո , զի յաւիտեան իմ էին :

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաստուն

եղէ . զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին :

Վրան զծերսն իմաստուն եղէ . զի զպատուիրանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց չարաց արգելի զոտս իմ . որպէս զի պահեցից զբանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ . զի դու օրէնսգէտ արարեր զիս :

Որպէս զի քաղցր են 'ի քիմն իմ բանք քո , քան զմեղք բերանոյ իմոյ :

'Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ տոեցի զամենայն ճանապարհս չարաց . զի դու օրէնսգէտ արարեր զիս :

Ճրագ են բանք քո ըստ իմոց , և լոյս տան շաղկաց իմոց :

Երդուայ և հաստատեցի . զի պահեցից զամենայն իրաւունս արդարութեան քո :

Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ . Տէր՝ կեցո՞ զիս ըստ բանի քում :

Ընդ կամն բերանոյ իմոյ հաճեաց Տէր . և զիրաւունս քո ուսո՞ քնձ :

Ընձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ . և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եզքին քնձ մեղաւորք որոգայթ . 'ի պատուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւիտեան . զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ , առնել զարգա-

րութիւնս քո յաւիտեան . վասն հատուցման :

Օ անօրէնս ատեցի . և զօրէնս քո սիրեցի :

(Օգնական և փրկիչ իմ ես դու . և ես 'ի բանս քո յուսացայ :

'Ի բաց եղերուք յինէն չարք . և քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ :

(Օգնեա ինձ ըստ բանի քում , և կեցո՞ղիս . և մի յամօթ առնե՞ր զիս 'ի յուսոյ իմմէ :

(Օգնեա ինձ , և ապրեցո՞ղիս . և խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Անարգեցեր զամենեսեան՝ օրք ապստամբք եղեմ յարդարութեանց քոց . զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա :

Յանցաւօրս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի . վասն այսորիկ՝ սիրեցի զպատուիրանս քո :

Իւեեաեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ . զի 'ի դատաստանց քոց երկեայց յոյժ :

Արարի իրաւունս և արդարութիւն . միմատներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց :

Ընկալ զճառայս քո՝ ի բարի : զի մի ամբարտաւանք զգուեսցեն զիս :

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում Տէր . և բանից արդարութեան քո :

Արա՛ ընդ ծառայի քում Տէր՝ ըստ ողորմութեան քում . զարդարութիւնս քո ուսո՞ ինձ :

Պառայքո եմ ես , իմաստուն արա զիս ,
և ծանեայց զվկայութիւնս քո :

Ժամ է պաշտել զՏէր • խափանեցին զօրէ-
նքս քո :

Այն աշտրիկ սիրեցի զպատուիրանս քո ,
քան զամենայն ոսկի և զտպաղինն :

Ամենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ •
զի ատեցի ես զճանապարհս չարաց :

Սքանչելի են վկայութիւնք քո , վասն աշ-
տրիկ ոխեաց զնոսա անձն իմ :

Հայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր է , և
իմաստուն առնէ զտղայս :

Սբերան իմ բացի , և առի զհոգի • ի
պատուիրանս քո փախազեաց անձն իմ :

Նայեա՛ առ իս և ողորմեա՛ ինձ , ըստ իրա-
ւունս սիրողաց անուան քո :

Օ ճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ
բանի՛ քում • և մի տիրեացեն ինձ ամենայն
միղք :

Փրկեա՛ զիս ի գրպարաութենէ մարդկան •
և պահեցից զպատուիրանս քո :

Երեւցո՛ զերեսս քո ի ծառայս քո , և ուսո՛
ինձ զարդարութիւնս քո :

Ա՛ տակք ջուրց իջն յաչաց իմոց , զի՛ օչ պա-
հեցին զօրէնս քո :

Ընդար ես դու Տէր , և ուղիղ են դատա-
տանք քո :

Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայութեանց քոց . և ճշմարիտ են յոյժ :

Մաշեաց զիս նախանձ քո , զի մոռացան զբանս քո թշնամիք իմ :

Ընտրեալ է բան քո յոյժ , և ծառայ քո սիրեաց զսա :

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ . և զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Արդարութիւն քո՝ արդարութիւն յաւիտենից . և օրէնք քո ճշմարիտ են :

Նեղութիւնք և վիշտք գտին զիս . և պատուիրանք քո խօսք իմ էին :

Արդարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտենս . իմաստունն արա և կեցո՞ զիս :

Կարգացի առ քեզ բոլորով սրտիւ իմով . լուր ինձ Տէր , զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի :

Ազազակեցի առ քեզ և փրկեալ զիս , և պահեցից զվկայութիւնս քո :

Կանխեցի տարածամու՝ ազազակեցի . և ես՝ ի բանս քո յուսացայ :

Կանխեցին աչք իմ առաւօտու . ի խօսիլ ինձ զբանս քո :

Չայնի իմում լուր Տէր՝ ըստ ոգորմութեան քում . և յիբաւունս քո կեցո՞ զիս :

Մերձեցուցին զիս հալածիչք իմ զանօրէնութիւն . զի յօրինաց քոց հեռի եղեն :

Ի՞նչ երբեք ես դու Տէր . և ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են :

՚Ի սկզբանէ ծանեայ ՚ի վկայութեանց քոց , զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա :

Տես զխոնարհութիւն իմ , և փրկեա՛ զիս . զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Գլատեա՛ զդառաւորսնս իմ , և փրկեա՛ զիս . և ըստ բանի քում կեցո՛ զիս :

Հեռի է ՚ի մեղաւորաց փրկութիւն , զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին :

Գթութիւնք քո բազում են Տէր , և ըստ իրաւանց քոց կեցո՛ զիս :

Բազում են որք հալածեն և նեղեն զիս . ՚ի վկայութեանց քոց ես ոչ խառորեցայ :

Հայեի յանապորոյնս՝ և մաշէի , զի զպատուիրանս քո ոչ պահեցին :

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի . Տէր՝ ողորմութեամբ քո կեցո՛ զիս :

Ակեղբն բանից քոց ճշմարտութիւն է . յաւիտեան են ամենայն իրաւունք արդարութեան քո :

Իշխանք հալածեցին զիս ՚ի նանիբ . և ՚ի բանից քոց երկեալ սիրտ իմ :

Տես՝ քոց ես ՚ի բանս քո որպէս այն , որ գտանէ աւար բազում :

Օ մեղս արեցի և անարգեցի , և զօրէնս քո սիրեցի :

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ ,
վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Խաղաղութիւն բաղում է այնոցիկ , ոյք
սիրեն զօրէնո քո . և ոչ գոյ 'ի նոսա գայ-
թակղութիւն :

Ապասեցի փրկութեան քում Տէր , և ըզ-
պատուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո , և
սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս
քո . զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո
են :

Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո
Տէր . ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր . և
բանիւ քո փրկեն զիս :

Բղիւնեցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո ,
յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեցի լեզու իմ զբանս քո . զի ամե-
նայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս . զի
զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Ցանկացայ փրկութեան քում Տէր , և
բէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեցէ զքեզ . և
իրաւունք քո օգնեցեն ինձ :

Սուրբեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ ,

խնդրեալ զծառայս քո , զի զպատուիրանս քո
եռ ոչ մոռացայ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :
Այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

Ե- չի՛ի - Ի

ՀԱՐԱԿԱՆ ԵՐԴՈՒԻ ԶԵՅՆ

ԳԶ . **Ի** քէն հայցե՛մք Հայր գը՛թու
թեանց և Ա՛ստուած մը՛խիթա՛րո՛ւ թեա՛նց .
'ի՛ . տըխրական գիշե՛րայի՛ն մե՛րձեա՛լ
ժամն՝ և . մըխիթա՛րեա՛լ ըզմեզ 'ի տըրտմո՛ւ
թեա՛նց մեղաց . և շնորհեա՛լ զուրա՛խու
թի՛ւն գո՛րծովք ա՛րդա՛րո՛ւ թեա՛ն . ա՛ղա՛
չանօ՛ մե՛ք սո՛ւրբ Ա՛ստուածածնի՛ն և
ա՛մենա՛ի՛յն ա՛րդա՛րոց :

Ա՛ստ քաղցրագո՛յն Ա՛ստուածայի՛ն քո
հրամանի՛ կո՛չման Որդի՛ Ա՛ստուծոյ . ե՛ւ
կեա՛լ եմք առանջի քո յերեկոյիս ա՛շխատ
եա՛լք և՛ ծա՛նրա՛րե՛ռնեա՛լք . թեթեա՛ցով
'ի ծանրութեանց մեղաց զանձի՛նս . և՛ զօրա՛
ցով բառնա՛լ կամա՛լ զքա՛ղցը՛ր լո՛ւծ քո՛ց
պատուի՛րանաց . ա՛ղա՛ չանօ՛ մե՛ք սո՛ւրբ
Ա՛ստուածածնի՛ն և՛ ա՛մենա՛ի՛յն ա՛րդա՛րոց :

Պահապահ մը առ քեզ հոգւով ի համար
զըստեան հասեալ ժամուս մարդակեր
Հօգի՛ն Աստուծոյ . յորժամ նորոգես զե
րեսս երկրի . եւ զեւրլստի՛ն ստանան զոգի՛ն
մարդկան . նորակեալ զարդարեալ ըզ
նընջեցա՛լ լըն մեր ըզնեալն ի՛նքէն
սո՛ւրբ աւազանան . աղանձնօ՛ւմ ք
նուրը Աստուածածնի՛ն եւ ամենա՛խնւ
դարձոց :

Օ կենդանա՛գիր անաբա՛տ ծընողի՛ծ
քո . արկանե՛մք առաջի՛ն սոխա՛կալ Տէ՛ր
ընթե՛անըդ քո . յորժամ գնա՛ս քանօք
Հօր գնտել ըզընձնա՛մի՛ն խա՛չի՛ն քո .
նե՛րեա՛լ յանցանաց մերօց բարեխօ՛սու
թեամբ մո՛ր քո՛ եւ կո՛ւսի . աղանձե՛մք ը՛դ
քե՛զ Տէ՛ր պահպանեալ ըզմեզ ընդ հո՛
գանեա՛լ խա՛չի՛ն քո՛ սո՛ւրբ :

Հաղորդս արա՛ւ ըզմե՛ծ Տէ՛ր .
ընդ սըրբոց քոց ա՛ռա՛ք լոցն . սրբա՛ր
ժանի եղեն տեսանե՛լ ըզքե՛զ ի՛նքս
թեա՛ն քո . արժանաւորեա Տէ՛ր մե՛ր
տեսանե՛լ ըզքե՛զ ի՛նքս սանդամ քո՛
գա՛լըստեանն . օրհնութիւն ա՛ռա՛ք ըզի՛ն
ի՛նքս բարձունս :

Նրա տիկնոջը յատենի՝ դատաւար
 անկեղծ անգլանքն ուրբ իմ ասուած ան-
 ինքն յիշեալ լինելէ ցեալ լըն լըմբ յո՛ր
 ժամ դայցեան նման փառօք քանդի քո՛
 են փառսմանք յաւիտեանս իմէն :

—❖❖❖
 ԵՐԳ

ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ

ՍԷՆՆԻ ԴԷՆԻ ԶԵՆԻՄԵՆԻ

ԶՈՐԵՔԱՐԱԹՈՒ

ԳԸ. ԱՐԲՈՒՆԻՔԱՆ ՄԱՐԻՆԱՄ ԿԱՊՈՐ
 ասիկե՛ն տապանա՛ն կ'կտա՛կարա՛նաց .
 ո՛րի՛նք զի՛վե՛րո՛ւստ զնա՛ցլն կենաց պար
 գե՛նցե՛ր քա՛ղցեալ ընդ լեթեա՛նս . առնա՛
 մի՛շտ բարե՛խօսեա՛լ զա՛սլն քա՛ւո՛լեթեա՛ն
 մե՛ղա՛ց մե՛րո՛ց :

Պա՛սք անմարմնո՛ւն ցընճա՛ն կա՛ց . քե՛զ
 ե՛րա՛նե՛ն աճէ՛նօրհնեալ կո՛յս Մա՛րի՛նա՛մ .
 ո՛րի՛նք զէա՛կի՛ց Բանն ո՛ր լնդ շո՛ր կը
 բեցե՛ր ի՛նքե՛զ ա՛նսե՛րմա՛լ պէ՛ս . առնա՛
 մի՛շտ բարե՛խօսեա՛լ զա՛սլն քա՛ւո՛լեթեա՛ն
 մե՛ղա՛ց մե՛րո՛ց :

Այնպէս որոյ և մէջ հաճախացեալքս
քեզ երկընդակալեմք Վարդապետ և նորոգող
ուօք հայացեմք ի՞նչ քէն . բա՛հա՛ բե՛խօ՛սո՛ւ
Թեամբ Աստուածածնի՛ն զԱստուածայի՛ն
լոյս քո ծաղկեալ յանձինքս մեր . օրհ
նեմք ը՛ղքեզ ի յարուԹեալն երեկոյիս
ա՛հա՛ւո՛ր Թաղաւոր :

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹՈՒ

Եւ . Առաքեալքս՛ զԱստուծոյ . ընա
րեալք ի սկըզբանէ՛ն նախ քան զա՛շ
խարհս . ո՛րհնք արժանի՛ եղէ՛ք տեսա
նել զանտեսելն հրեղի՛նաց . բա՛րեխօ՛
սե՛ցէ՛ք ա՛ռ Տէ՛ր վասըն մա՛նկանց Եփե՛ս
ղե՛ցւո՛յ :

Բարեկա՛հք Վարդապետ . հա՛ղա՛րա՛
պե՛տք Աստուածայի՛ն ըն՛ խորհրդոցն .
ո՛րհնք ի հոսանո՛ւտ մեղաց ծնո՛ւ
վերածի՛ք զմա՛րդի՛ն ի կեանս ա՛նմա՛ն .
բա՛րեխօ՛սե՛ցէ՛ք ա՛ռ Տէ՛ր վասըն մա՛ն
կանց Եփե՛ս զե՛ցւո՛յ :

Գերազո՛հք քան ը զբնա՛ւս . ա՛ն
ճա՛ռելոյն հա՛սի՛ք ե՛րանո՛ւ Թեա՛ն , ո՛ր

Դէօբք 'ի գալըստեան Տեառնն նըստջիք
յերկո՛տասան ամիս՝ աւրն Վարժսն Սնի-
բա՛րեթօնե՛ցէք ամա Տէ՛ր վասըն ման
կանց Ե՛կե՛ղ զե՛սցւոյ :

ՈՒՐԱԸԹՈՒ

ՈՒՐ . Պա՛րօնա՛կեա՛լ պահէ՛ի՛ն յանե
ղա՛լէ՛ն գրա՛խտի՛թէն ըզճանա՛պարհըս
ծա՛ռոյն կե՛նաց . Վրո՛վբէտկա՛ի՛թէն
հայրքն բոցե՛ղէն Սրո՛վբէ՛ի՛ք . ա՛յսօ՛րար
առ՛փայլեալ ցո՛ւցա՛ր յերկրի Ա՛ստուածա-
ղա՛րդ փայտ կե՛նաց է՛ փըրկո՛ւթեան . ըզ-
քե՛ղ օրհնեն մանկո՛ւնը սո՛ւրբ Ե՛կե՛ղ
զե՛սցւոյ :

Առ՛ բե՛կայ ծա՛ռոյն վերա՛բե՛րեալ
խոյ՛ ողջա՛կէ՛ի՛թէն փո՛խա՛նա՛կ Ի՛սա՛հա՛մ
կայ . ա՛յլ 'ի՛ վերա՛ի՛թէն քո՛ զենա՛լ գա՛ռն
ա՛նա՛րատ . 'ի՛ հաշտո՛ւթի՛ւն Հօ՛ր Է՛ 'ի
բա՛նա՛լ ըզմե՛ղըս մե՛ր . զքե՛ղ օրհնեն
մանկո՛ւնը սո՛ւրբ Ե՛կե՛ղ զե՛սցւոյ :

Պա՛րծա՛նըք Պօ՛ղո՛սեա՛ն . գա՛ւա՛նեա՛լ
ըզքե՛ղ Ա՛ստուածային Բանի՛ն տե՛ղի՛ է՛

դե՛նտա՛րսն . քա՛նդի՞ քե՛խմա՛ր ւ անդրե՛ցն՝ ք
'ի՛ խա՛ծանող ե՛յսա՛նմարմին գա՛ղա՛նէն .
ե՛մ 'ի՛ վե՛րայ՝ քո՛հեղեալ շի՛թք անա՛պական
արեանն ըզկո՛ղա՛մ ծնին ջը՛նջեալ ց ը՛զմեղս .
զքե՛ղ օրհնեն մա՛նկով՝ ւնըք սո՛ւրբ . յի՛կե՛
ղե՛ցւո՞յ :

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹՈՒ

ԲԸ . Երկնաւո՛րս քո՛հտ ը՛նտրեալ . զո՛ր
հոգի՞ւնն քա՛ջ թո՛ղե՛մ ալ յե՛րկի՛նս . ե՛ւ
կեալ 'ի՛ խը՛նդի՛ր մեզ մո՛լորե՛լոցս . ս՛րո՞վ
լըցեալ զթի՛ւ հա՛րիւրո՞ցդ . ա՛րա՛րո՛ւրա
խոսթի՛ւն 'ի՛ յե՛րկի՛նս երկնաւո՛րաջդ .
ա՛ղաչե՛մք ըզ՝ ձե՛զ բա՛րե՛խօս լերո՛ւք ա՛ռ
Տէ՛ր վա՛սըն քա՛ւո՛ւթեան մեղա՛ց մե՛
րո՞ց :

Տե՛սանօ՛րս զքա՛նտե՛սին . խո՛րհրդա՛
ծո՞ւք խորոցն Լա՛ստուծոյ . ո՛րք ի՛ջեալ ընդ
միա՛ծնին սպասաւո՛րե՛լ տնօ՛րէ՛նո՛ւթեանն .
'ի՛ ծնը՛նդեա՛նն աւե՛տա՛ւո՛րք հո՛վու՛ցն .
ե՛կա՛նա՛նցն իւղա՛բերից կենսաց քա՛րո՞ղք
ը՛զկենդանւոյն . ա՛ղաչե՛մք ը՛զձե՛զ բա՛
րե՛խօս լերո՛ւք ա՛ռ Տէ՛ր վա՛սըն քա՛ւո՛ւ
թեան մեղա՛ց մե՛րո՞ց :

Ի՞նչ էս դու Տէր . և ամենայն պատուի-
րանք քո ճշմարիտ են :

՚Ի սկզբանէ ծանեայ ՚ի վկայութեանց քոց .
զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա :

Տես զիտնարհութիւն իմ , և փրկեա՛ զիս .
զի զօրէնս քո ես ս'չ մոռացայ :

Պատեա՛ զգառաստանս իմ , և փրկեա՛ զիս .
և ըստ բանի քում կեցո՛ զիս :

Հեռի է ՚ի մեղաւորաց փրկութիւն , զի զի-
րաւունս քո ս'չ պահեցին :

Վթովութեանք քո բազում են Տէր , և ըստ
իրաւանց քոց կեցո՛ զիս :

Բազում են որք հալածեն և նեղեն զիս .
՚ի վկայութեանց քոց ես ս'չ խոտորեցայ :

Հայէի յանազորոյնս՝ և մաշէի , զի զպատ-
ուիրանս քո ս'չ պահեցին :

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի . Տէր՝
ողորմութեամբ քո կեցո՛ զիս :

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է . յա-
ւիտեան են ամենայն իրաւունք տրդարու-
թեան քո :

Իշխանք հալածեցին զիս ՚ի նանիբ . և ՚ի
բանից քոց երկեալ սիրտ իմ :

Ցնծացայ ես ՚ի բանս քո որպէս այն , որ
զտոնէ աւար բազում :

Օ մեղս ատեցի և անարգեցի , և զօրէնս քո
սիրեցի :

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ ,
վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Խաղաղութիւն բաղում է այնոցիկ , ոյք
սիրեն զօրէնս քո . և ոչ գոյ 'ի նոսա գայ-
թակղութիւն :

Սպասեցի փրկութեան քում Տէր , և ըզ-
պատուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո , և
սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս
քո . զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո
են ,

Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո
Տէր . ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր . և
բանիւ քո փրկեալ զիս :

Բղիեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո ,
յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեցի լեզու իմ զբանս քո . զի ամե-
նայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս . զի
զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Ցանկացայ փրկութեան քում Տէր , և
բէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեցէ զքեզ . և
իրաւունք քո օգնեցեն ինձ :

Սուրբեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ .

խնդրեալ զծառայս քո , զի զպատուիրանս քո
ես ոչ մեռացայ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :
Ամէն :

Ե- ՆԻԻ -Ի

ՀԱՐԱԿԱՆ ԵՐՈՐԻ ԶԱՅՆ

ԳԶ . ' Եւ քէն հայցեմք Հայր գլխու
թեանց և Աստուած մի խիթա՛րո՛ւ թեանց .
'ի՛ . սըխրական գիշե՛րա՛յի՛ն մե՛ր ձեռն
ժամո՛ւս . մի խիթա՛րեա՛լ ըզմեզ 'ի սըրտմո՛ւ
թեանց մեղաց . և շնորհեա՛լ զուրա՛խու
թի՛ւն գո՛րծո՛վք ա՛րդա՛րո՛ւ թեան . ա՛ղա՛
չանօ՛ մե՛րք սո՛ւրբ Աստուածածնի՛ն և
ա՛մենա՛ի՛յն ա՛րդա՛րոց :

Բ՛ստ քաղցրագո՛յն Աստուածայի՛ն քո
հրամանի՛ կո՛չմա՛ն Որդի՛ Աստուծոյ . ե՛ւ
կեանք եմք առաջի՛ քո յերեկոյիս ա՛շխատ
եա՛լք և՛ ծա՛նրա՛րե ոնեա՛լք . թեթեալցո՛
'ի ծանրութեանց մեղաց զսնձի՛նս . և՛ զօրա՛
ցո՛ բառեա՛լ կամա՛լ զքա՛ղցը՛ր լո՛ւծ քո՛ց
պատուի՛րանաց . ա՛ղա՛չանօ՛ մե՛րք սո՛ւրբ
Աստուածածնի՛ն և ա՛մենա՛ի՛յն ա՛րդա՛րոց :

Պատահե՞լ մը առ քեզ հոգւո՛վդ 'ի հա՛ն
գըտտեա՛ն հասեա՛լ ժամուս մա՛րդա՛նէ՛ր
Հօգի՛ լ'ստու՛ծոյ . յո՛րժամ նո՛րագեա զե՛
րեսս երկրի . և՛ զե՛րըստի՛ն ստա՛նա՞ս զո՞գի՛ս
մա՛րդկա՛ն . նո՛րախեառ՛ւր զարդա՛րեա՛լ ըզ
նընջե՛ցա՛լսն մե՛ր ը՛զծեա՛լսն 'ի՛ քե՛ն
սո՛ւրբ աւա՛ղանա՛ն . աղա՛չանօ՛ւմա՞ք
Յո՛ւրբ լ'ստուաժաճնի՛ն և ամենա՛խն ա՛ր
դա՛րոց :

Օ կենդանա՛գի՛ր անա՛րատ ծը՛նողի՛ծ
քո՛ . անկա՛նե՛մք առաջի՛ անո՛խա՛կա՛լ Տէ՛-
րո՛ւթեան՛ը քո՛ . յո՛րժամ գա՛ս փառօք
Հօր գա՛տել ըզթը՛շնամի՛ն խա՛չի՛ն քո՛ .
նե՛րեա՛ յա՛նցա՛նաց մերոց՛ բարեխօ՛սու
թեա՛մբ մո՛ր քո՛ և՛ կո՛ւսի՛ . անա՛լ չե՛մք ը՛զ
քե՛զ Տէ՛ր պահպա՛նեա՛լ ըզմե՛զ ը՛նդ հո՛
վանեա՛լ խա՛չի՛ քո՛ սո՛ւրբ :

Հաղո՛րդս արո՛ւ և՛ ըզմե՛ծզ Տէ՛ր .
ը՛նդ սըրբոց՛ քոց ա՛ռա՛քե՛լոցն . ո՛րք ան
ժանի՛ եղե՛ն տեսանե՛լ ըզքե՛զ 'ի՛ յա՛րո՛ւ
թեա՛մն քո՛ . ա՛րժա՛նաւորեա Տէ՛ր մա՛ր
տեսա՛նե՛լ ըզքե՛զ 'ի՛ միւսա՛նդա՛մ քո՛
գա՛լըստեա՛նն . օրհնութիւն ա՛ռա՛քողի՛ն
'ի՛ բարձո՛ւնս :

Յի՛նքստի՛լ քո յատենի՛ դա՛տա՛ւո՛ր
 ա՛նէ՛զ : ա՛ղա՛յանօք սո՛ւրբ Ա՛յն սոռաժա՛ծ-
 նի՛ն . յի՛շեա ըզնի՛ն ցեա՛լսը՛ն ըմբ՛ր . յո՛ր
 ժա՛մ՝ դոյցե՛ս ա՛նճա՛ւ փա՛ռօ՛ք . քանզի՛ քո՛
 նն փա՛մս(ա)ք յա՛ւիտեա՛նս . Ա՛մէ՛ն :

ԵՐԳ.

ԱՂՈՒՀԱՅԻՑ

ՍԷԼ Դ ԴԵՐ ԶԵՆԵԲԵ

ԶՈՐԵԳՆԱԲԱԹՈՒ

ԳԸ. Ա՛յրբուհի՛ս Ա՛րի՛ս մ՛ սա՛փո՛ր
 ոսկի՛ ե՛ տա՛պա՛նա՛կ կտա՛կարա՛նաց :
 ո՛ր(ա)ք ղի՛վե՛րո՛ւստ զՀա՛ցը՛ն կենաց պա՛ր
 գե՛նցե՛ր քա՛ղցեա՛լ բնո՛ւթեա՛նս . առ՛նա՛
 մի՛շտ բարե՛խօսեա՛ զա՛սը՛ն քա՛ւո՛ւթեա՛ն
 մե՛ղա՛ց մե՛րո՞ց :

Վա՛սք տնճարմնո՛ւս չհրե՛շտա՛կաց . քե՛զ
 ե՛րա՛նե՛ն առնե՛րհնեա՛լ կոյս Ա՛րի՛ս մ՛ .
 ո՛ր(ա)ք զէ՛ս կի՛ց Բա՛նն ո՛ր ը՛նդ Հօ՛ր կը
 բեցե՛ր ի՛քե՛զ ա՛նսե՛րմնա՛ պէ՛ս . առ՛նա՛
 մի՛շտ բարե՛խօսեա՛ զա՛սը՛ն քա՛ւո՛ւթեա՛ն
 մե՛ղա՛ց մե՛րո՞ց :

Այսին որոյ և մէք հա՛ւատացեալքս
քեզ երկընթացեմք Վարժսն և նորտա՛յ
ուօք հայցեմք 'ի քէն . բա՛ժն բեխօսն լ
Թեամբ Աստուածածնի՛ն զԱստուածայի՛ն
լոյս քո ծա՛ղեալ յա՛նձինը ս մեք . օրհ
նեմք ըզքեզ 'ի յարութեալն երեկոյիս
ա՛հաւո՛ր Թագաւո՛ր :

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹՈՒ

Եւ . Աւագեալքս լք Աստուածոյ . ընտ
րեալք 'ի սկըզբա՛նէն նախ քան զա՛շ
խա՛րհս . ո՛րհէք ք արժանի՛ եղէք տեսա
նել զա՛նտեսըն հրեղի՛նաց . բա՛րեխօ
սե՛ցէք ա՛ռ Տէ՛ր վասըն մա՛նկանց Երկե՛ս
ղե՛ցւոյ :

Բարեկալքս մք Վարժսն Սի . հա՛ղաբա՛
պե՛տք Աստուածայի՛ն ըն խորհրդոցն .
ո՛րհէք 'ի հոսանո՛ւտ մեղաց ծո՛վէս
վերածի՛ք զմա՛րդի՛ն 'ի կեանս ա՛նմա՛հ ,
բա՛րեխօսե՛ցէք ա՛ռ Տէ՛ր վասըն մա՛ն
կանց Երկե՛ս զե՛ցւոյ :

Գերադո՛ւյն քա՛ն ըզբնա՛ւս . ա՛ն
ճա՛ռելոյն հա՛սի ք ե՛րանո՛ւ Թեա՛ն , ո՛ր

Դէպք 'ի գնդատեան Տեաւըն նըստիք
յե՛րկո՛ւսստան ա՛յթա՛ւսըն Վարժ Եճո՛ւթի՛.
բա՛րեթո՛ւնե՛ցէք ա՛ւ Տէ՛օր վասըն մա՛ն
կանց Ե՛կե՛կ զե՛կ ցւո՞յ :

ՈՒՐԲԱԹՈՒ

ՈՒՐ . Պա՛րօ՛ւնտ՛կեա՛լ պահէ՛ի՛ն յանե
ղա՛լէն գրա՛խտի՛թն ըզմանա՛յա՛րհըս
Ժա՞ռօ՛յն կե՛կնաց . Վարժ բէականի՛թն
հնչէն բո՛ցե՛ղէն Սրո՛վբէ՛ի՛ւք . ա՛յսօ՛ր աբ
տա՛փայլեալ ցո՛ւցա՛ր յերկրի Լ՛ստուածա-
ղարդ փայտ կե՛կնաց ե՛կ փըրկո՛ւթեա՛ն . ըզ
քե՛կ օրհնէն մա՛նկո՛ւնը սո՛ւրբ Ե՛կե՛կ
զե՛կ ցւո՞յ :

Սա՛ր բե՛կայ Ժա՞ռօ՛յն վերա՛բե՛րեա՛լ
խոյ՛ ողջա՛կէի՛թըս փո՛խա՛նա՛կ Ե՛կա՛հա՛
կայ . ա՛յլ 'ի՞ վերա՛ի՛թը քո՛ զե՛կա՛լ գա՛ռն
ա՛նա՛րատ . 'ի՞ հա՛շտո՛ւթի՛ւն հօ՛ր ե՛կ
բա՛նա՛լ ըզմե՛ղըս մե՛ր . զքե՛կ օրհնէն
մա՛նկո՛ւնը սո՛ւրբ Ե՛կե՛կ զե՛կ ցւո՞յ :

Պա՛րծա՛նքը Պօ՛ղո՛սեա՛ն . դա՛ւանեա՛լ
ըզքե՛կ Լ՛ստուածային Բանի՛ն տե՛ղի՛ ե՛կ

դե՛րնա՞րդն . քա՛նդի՞ք ե՛տի՞մք Լ . անարե՛ցնա՛ք
'ի՛ խա՛ծանօղ և՛ յա՛նմարմնի՛ն դա՛ղա՛նէ՛ն .
և՛ 'ի՛ վե՛րայ՝ քո՛հեղեալ շի՛թք անա՛ղա՛կան
արեանն ըզկո՛ղա՛մ ծնին ջը՛նջեա՛ց ը՛զմէ՛ղս .
դքե՛ղ օր՛հնէն մա՛նկով Լնը՛ք սո՛ւրբ . Ե՛կե՛կ
դե՛ցւո՞յ :

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹՈՒ

ԲԸ . Ե՛րկնաւո՛րք հօ՛տ ը՛նտրեա՛լ . զո՛ր
հօվի՛ւրն քա՛ջ թո՛ղե՛ալ յե՛րկի՛նս . և՛ եւ
կեա՛լ 'ի՛ խը՛նդի՛ր մե՛զ մո՛լորե՛լոցս . ո՛րո՞վ
լըցեա՛լ զթի՛ւ հա՛րի՛ւրոցդ . ա՛րար ո՛ւրա
խուԹի՛ւն 'ի՛ յե՛րկի՛նս ե՛րկնա՛ւորացդ .
ա՛ղաչե՛մք ըզ՛ ձե՛զ բա՛րե՛խօ՛ս լե՛րու՛ք ա՛ռ
Տէ՛ր վա՛սըն քա՛ւով Լթեա՛ն մե՛ղա՛ց մե՛
րո՞ց :

Տե՛սանօ՛րք դք ա՛նտե՛սին . խո՛րհրդա՛
ծո՛ւք խորոցն Լա՛ստս՛ւծոյ . ո՛րք ի՛ջեա՛լ ընդ
միա՛ծնին սպասա՛ւորե՛լ տնօ՛րէ՛ն Լթեա՛նն .
'ի՛ ծնը՛նդեա՛նն աւե՛տա՛ւորք հո՛վուա՛ցն .
և՛ կա՛նա՛նցն իւղա՛բերից կե՛նաց քա՛րո՞ղք
ը՛զկե՛նդանւոյն . ա՛ղաչե՛մք ը՛զձե՛զ բա՛
րե՛խօ՛ս լե՛րու՛ք ա՛ռ Տէ՛ր վա՛սըն քա՛ւով Լ
թեա՛ն մե՛ղա՛ց մե՛րո՞ց :

Պահապանս և քան շատ րհիւ . բազմապէս
Տեսան շտապ զերկիւն ւ զաճակ . բարե-
կամք ազգի մարդկան միջնո՛րդք մահո՞ւն և
յարո՞ւթեան . Միքայէ՛լ և Գաբրիէլ
մե՛ծք . ո՛ր կա՛յք միշտ ա՛ռաջի ամե՛ննսմ ւ բո-
նէ՛րո՞րդո՞ւթեանն . ա՛ղաչե՛մք ը՛զ ձե՛զ
բարե՛խո՛ս լերու՛ք ա՛ւ Տէ՛ր վա՛սըն . քա՛ւով
թեա՛ն մե՛ղա՛յց մե՛րո՞ց :

ԵՐԵՔԱԼԱԹՈՒ

ԳԸ . Երբնաւո՞ր փե՛սայ անըստուե՛ր լոյս
ի՞մա՛նալի . ո՛ր ի՛յե՛րկնի՛ց ի՛ջե՛ր . ի՛-
սէ՛ր Հարսին քո՛ Երկն՛ զե՛րմո՞յց ւ ո՛յ . զո՛ր
խօսեցա՛ւ քե՛զ . բարե՛կա՛մն և փեսաւէրոն
քո՞ Յո՞վհա՛ննէ՞ս . սո՛րի՛ն մաղթա՛նո՛ք
ո՞ղո՞ւմ րմա՛ :

Քա՛ռաւերպի՛ցընանհա՛ս և՛ անտե՛ս ի՛կե՛-
րո՞վքէ՛ից . սըրբաւթեա՛նց սուրբ և՛ Տէ՛ր
բո՛լորի՛ց . խոնա՞րհեցա՛ր ի՛ Յո՞րդա՛մ
նա՛ն . հայցե՛լով ի՛ ծառա՛յցէ՛ն . մե՛ք
բո՛ւթի՛ն ջրոյ ի՛ լուսնա՛լ ը՛զմե՛րս Մե՛ղա
մո՞յ . ոո՛րի՛ն մաղթա՛նո՛ք ո՞ղո՞ւմ ր
մա՛ :

Որ յամբողջութենէն վերջացար գառն լինող
տուածոյ բաժնոց մեկաց . զոր գե՛րագործն
ամբարոց . ծանոցե՛ր մեծ 'ի՛ ծնողն
դըս կա՞նա՞նց . և՛ ճրագ օրի՜նացն .
որ և 'ի դըժո՛խ ըզփրկակա՛ն գալունս
տը՛ն քո քա՛րո՛ղեա՞ց . սո՛րի՛ն մաղթա՛
նօ՛ք ո՞ղո՛ւմս՝ բմա՛ :

ՄԵՂԹԵՆՔ

Հոգւոցն . հանգուցելոց 'ԲՐԻՍՏՈՍ Լսա-
տուած՝ արն հանգիստ և ողորմութիւն . և մեղ
մեղաւորացո՛ շնորհեա՛ զթողութիւն յանցա-
նաց :

ՔԼԻՈՋ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Սա՛ն հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչես-
ցուք զփրկիչն մեր 'ԲՐԻՍՏՈՍ՝ զի զնոսա ընդ
արդարսն դասեսցէ . և զմեզ կեցուցէ շնոր-
հիւ ողորմութեան իւրոյ : Լմենակա՛լ Տէր
Լսատուած մեր . կեցո՛ւ և ողորմա՛ն :

Տէր ողորմա՛ն . Տէր ողորմա՛ն . Տէր ողորմա՛ն :

ԵՂՕԹՔ

'ԲՐԻՍՏՈՍ Որդի Լսատուծոյ անխակալ և
բարեգութ՝ գթա՛ քո արարչական սիրովդ՝ 'ի

խնդրեալ զծառայս քո , զի զպատուիրանս քո
ես ոչ մոռացայ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ,
Ամէն :

Ե- չնի ո-ի

ՇԱՐԱԿԱՆ ԵՐՐՈՐԻ ԶԱՅՆ

ԳԶ . ' Եւ քէն հայցեմք Հայր գը'թու
թեանց և Աստուած մը'խի'թա'րո'ւ'թեանց .
'ի' . տը'խրական գիշե'րայի'ն մե'րձեալ
ժամուս . մը'խի'թա'րեալ ըզմեզ 'ի տըրտմո'ւ
թեանց մեղաց . և շնորհեալ զուրա'խու
թի'ւն գո'րծո'վք ա'րդա'րո'ւ'թեան . ա'ղա'
չանօ' մե'ք սո'ւրբ Աստուածածնի'ն և
ա'մենա'ի'յն ա'րդա'րոց :

Թ'ստ քաղցրագո'յն Աստուածայի'ն քո
հրամանի' կո'չման Որդի' Աստուծոյ . ե'
կեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս ա'շխատ
եալք և ծա'նրա'րե'ռնեալք . թե'թեալցո'
'ի ծանրութեանց մեղաց զանձի'նս . և զօրա'
ցո' բառնալ կամա'լ զքա'ղցը'ր լո'ւծ քո'ց
պատուի'րանաց . ա'ղա'չանօ' մե'ք սո'ւրբ
Աստուածածնի'ն և ա'մենա'ի'յն ա'րդա'րոց :

Պաղատի՛մք առ քեզ հոգւո՛վի՛ն հա՛ն
դըտեալն հասեալ ժամուս մա՛րդա՛նէ՛ր
Հօգի՛ն Աստուծոյ . յո՛րժամ նորոգես զե՛
րեսս երկրի . և՛ զե՛րըստի՛ն ստա՛նա՛ս զո՞գի՛ն
մարդկա՛ն . նո՛րապետու՛ր զարդա՛րեա՛լ ըզ
նընջե՛ցա՛լսն մե՛ր ը՛զծեա՛լսն ի՛ն՝ քե՛ն
սո՛ւրբ աւա՛ղանա՛ւն . ա՛ղա՛չանօ՛ւմսք
ճո՛ւրբ Աստուածածնի՛ն և ամենա՛խն ա՛ր
դա՛րոց :

Օ կենդանա՛դի՛ր անա՛րատ ծը՛նողի՛ծ
քո՛ . անկա՛նե՛մք առաջի՛ն անձխա՛կա՛լ Տէ՛-
րո՛ւթեանը՛ք քո՛ . յո՛րժամ դա՛ս փառօք
Հօր դատել ըզթը՛շնա՛մի՛ն խա՛չի՛ն քո՛ .
նե՛րեա՛լ յա՛նցա՛նաց մերօց բարեխօ՛սու
թեա՛մք մե՛ր քո՛ և՛ կո՛ւսի՛ն . ա՛ղա՛չե՛մք ը՛զ
քե՛մք Տէ՛ր պահպա՛նեա՛լ ըզմե՛զ ը՛նդ հո՛
գանեա՛ւ խա՛չի՛ն քո՛ սո՛ւրբ :

Հա՛ղորդս արտ՛ և՛ ըզմե՛ծք Տէ՛ր .
ը՛նդ սըրբոց քոց ա՛ռա՛քե՛լոցն . ո՛րք ան
ժանի եղե՛ն տեսանել ըզքե՛զ ի՛ն՝ յա՛րո՛ւ
թեա՛մք քո՛ . ա՛րժա՛նաւորեա Տէ՛ր մի՛բ
տեսա՛նել ըզքե՛զ ի՛ն՝ միւսա՛նդամ քո՛
զա՛լըստեա՛նն . օրհնութիւն ա՛ռա՛քողի՛ն
ի՛ն՝ բարձո՛ւնս :

յի՛նք ստի՛լ քո յտոենի՛ր գա՛տա՛ւո՛ր
ա՛նէ՛զ ։ ա՛ղա՛չանօ՛ք սո՛ւրբ ի՛մ ստու՛ածա՛ծ-
նի՛ն ։ յի՛շեա լընը՛ն զե՛ցեա՛լսը՛ն լմե՛ր ։ յո՛ր
ժա՛մ գայցե՛ս ա՛նձա՛ռ փա՛ռօ՛ք ։ քանզի՛ քո՛
են փա՛մսմե՛ր ա՛ք յա՛ւի՛տեա՛նս ։ ի՛մէ՛ն ։

ԵՐԳ.

ԱՂՈՒՀԱՅԻՑ

Սէտէ Դ Գլխ Զարեհ Բէ

ԶՈՐԵՔԱԲԱԹՈՒ

ԳԸ. **Ա**րքուհի՛մ Սա՛րի՛ ա՛մ սա՛փո՛ր
ոսկի՛ ե՛ տա՛պա՛նա՛ն կ՛կտա՛կարա՛նաց ։
ո՛խհը՛ր զի՛վե՛րո՛ւստ զՀա՛ցը՛ն կենաց պա՛ր
զե՛նցե՛ր քա՛ղցեա՛լ բնո՛ւթեա՛նս ։ առ՛նա՛
մի՛շտ բարե՛խօ՛սեա՛՛վա՛սը՛ն քա՛ւո՛ւթեա՛ն
մե՛ղա՛ց մե՛րո՛ց ։

Գա՛օ քանմարմնո՛ւմ չըն՛շտա՛կաց ։ քե՛զ
ե՛րա՛նէ՛ն առէ՛նօրհնեա՛լ կո՛յս Սա՛րի՛ա՛մ ։
ո՛խհը՛ր զէ՛ակի՛ց Բանն ո՛ր ընդ Հօ՛ր կը
բեցե՛ր ի՛մ քե՛զ ա՛նսե՛րմեա՛ն պէ՛ս ։ առ՛նա՛
մի՛շտ բարե՛խօ՛սեա՛՛վա՛սը՛ն քա՛ւո՛ւթեա՛ն
մե՛ղա՛ց մե՛րո՛ց ։

Այնպէս որոյ և մէք հա՛ւանացեալքս
քեզ երկընթացեմք Վարժսն և նորա՛յ
ուօք հայցեմք ի՛նքէն . բա՛հրեխօսո՛ւ
Թեամք Ա՛ստուածածնի՛ն զԱ՛ստուածայի՛ն
լոյս քո ծա՛ղեալ յա՛նձինը՛ս մե՛ր . օրհ
նեմք ը՛ղբեղ ի յարուԹեալն երեկոյիս
ա՛հաւո՛ր Թա՛գաւո՛ր :

ՀԻՆԳԸԱԲԱԹՈՒ

ԵՇ . Ա՛ռաքեալք Ա՛ստո՛ւծոյ . ընտ
րեալք ի սկըզբա՛նէ՛ն նա՛խ քա՛ն զա՛ շ
խա՛րհս . ո՛րհրէք արժա՛նի՛ եղէ՛ք տեսա
նե՛լ զա՛նտեսը՛ն Հրեղի՛նաց . բա՛րեխօ՛
սե՛յէք ա՛ռ Տէ՛ր վասը՛ն մա՛նկանց Ե՛կե՛
ղե՛ցւո՞յ :

Բարեկա՛հմք Վարժսն՝ . հա՛ղա՛րա՛
պե՛տք Ա՛ստուածայի՛ն ըն՛ խորհրդոցն .
ո՛րհրէք ի հոսանո՛ւտ մեղա՛ց ծո՛ղէ՛ս
վերածի՛ք զմա՛րդի՛կ ի՛ կեանս ա՛նմա՛ն .
բա՛րեխօ՛սե՛յէք ա՛ռ Տէ՛ր վասը՛ն մա՛ն
կանց Ե՛կե՛ղե՛ցւո՞յ :

Գեղարդո՛հյն քա՛ն ը՛ղբնս՛ւս . ա՛ն
ճա՛ռեւոյն հա՛սի՛ք ե՛րանո՛ւ Թեա՛ն . ո՛ր

ԲՆՈՐՔ 'ի գալը տեսան Տեառըն նըստըիք
յե՛րկո՛ւտասան ամթո՛ւսըն Վարժարանի՛ն
բա՛րեխօսե՛ցէ՛ք ամա Տէ՛ր վասըն ման
կանց Ի՛շկե՛մ զե՛ցւո՞յ :

ՈՒՐԲԱԹՈՒ

ՈՒՐ . Պա՛րո՛ւնակեա՛լ պահէ՛ի՛ն յանե
ղա՛լէ՛ն դրա՛խտի՛քն ըզճանա՛րհըս
ծա՞ռո՞յն կե՛նաց . Վրո՞վբէ՛ականի՛քն
հայլքն բոցե՛ղէ՛ն Սրո՞վբէ՛ի՛ք . այսօ՛ր աբ
տա՛փայլեալ ցո՛ւցա՛ր յերկրի Լ՛ստուածա-
ղարդ փայտ կե՛նաց և՛ փըրկո՛ւթեա՛ն . ըզ-
քե՛ղ օրհնե՛ն մանկո՛ւնը սո՛ւրբ Ի՛շկե՛
մ զե՛ցւո՞յ :

Սա՛րբե՛կայ ծա՞ռո՞յն վերա՛բե՛րեալ
խոյ՛ ողջակէ՛ի՛ք զս փոխա՛նա՛կ Լ՛սա՛հա՛մ
կայ . ա՛յլ 'ի՞ վերա՛ի՛ք քո՛ զենա՛լ դա՛ն
ա՛նա՛րատ . 'ի՞ հաշտո՛ւթի՛ւն Հօ՛ր և՛ 'ի՛
բա՛նա՛լ ըզմը՛մ մե՛ր . զքե՛ղ օրհնե՛ն
մանկո՛ւնը սո՛ւրբ Ի՛շկե՛մ զե՛ցւո՞յ :

Պա՛րծա՛նըք Պօ՛ղո՛սեա՛ն . դա՛ւանեա՛լ
ըզքե՛ղ Լ՛ստուածային Բանի՛ն տե՛ղ և՛

դե՛հա՛րհա՛ն . քա՛նդը՞ քե՛իմք՛ Լ ապրե՛ցա՛ք
'ի՛ խա՛ծանող և՛ յա՛նմարմն զա՛ղա՛նէ՛ն .
և՛ 'ի՛ վե՛րայ՛քո՛ հեղեա՛լ շի՛թք անա՛պա՛կա՛ն
արեանն ըղկո՛ղա՛ր ծնին ջը՛նջեա՛ր ց լ՛ զմե՛ղս .
զքե՛զ օրհնէ՛ն մա՛նկո՛ւնը՛ք սո՛ւրբ . յ՛կե՛
դե՛ցւո՞ց :

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹՈՒ

ԲԸ . Ե՛րկնաւո՛րք հօ՛տ լ՛նտրեա՛լ . զո՛ր
հո՛վը՛ւըն քա՛ջ թո՛ղե՛ալ յե՛րկե՛նս . և՛ ե-
կեա՛լ 'ի՛ խը՛նդի՛ր մե՛զ մո՛լորե՛լոցս . ո՛րո՛վ
լըցեա՛լ զթի՛ւ հա՛րի՛ւրո՛ցդ . ա՛րա՛ր ո՛ւրա
խուժե՛ւն 'ի՛ յե՛րկե՛նս ե՛րկնա՛լո՛րացդ .
ա՛ղաչե՛մք ըզ ձե՛զ բա՛րե՛խօ՛ս լե՛րո՛ւք ա՛ռ
Տէ՛ր վա՛սըն քա՛ւո՛ւթեա՛ն մե՛ղա՛ց մե՛
րո՞ց :

Տե՛սանօ՛րք ա՛նտե՛սին . խո՛րհրդա՛
ծո՛ւք խորո՛ցն Լ՛ստո՛ւծոյ . ո՛րք ի՛ջեա՛լ ընդ
միա՛ծնին սպասա՛ւորե՛լ տնօ՛րէ՛նութեա՛նն .
'ի՛ ծնը՛նդեա՛նն աւե՛տա՛ւորք հո՛վուա՛ցն .
և՛ կա՛նա՛նցն իւղա՛բերից կենա՛ց քա՛րո՛ղք
ը՛զկե՛նդանւոյն . ա՛ղաչե՛մք ը՛զձե՛զ բա՛
րե՛խօ՛ս լե՛րո՛ւք ա՛ռ Տէ՛ր վա՛սըն քա՛ւո՛ւ
թեա՛ն մե՛ղա՛ց մե՛րո՞ց :

Պահապախէք անշահ ընդ . բոլորեալ
Տեառն շնորհ զերկիւն զանճաճք . բարե-
կամք ազգի՝ մարդկան միջնո՛րդք մահմէ՛ւ ե՛ւ
յարմարեալն . Մեքայէ՛ւ և Պարսիէ՛ւ
մե՛ծք . ո՛ր կայք միշտ անաջի ամենատե՛ւրբ
Երրորդութեանն . անշահե՛մք ը՛ղ ձե՛զ
բարեխոս լերունք ան Տէ՛ր վանքն քան լու-
թեան մեղա՛յ ց մե՛րոց :

ԵՐԵՐԱՆԱԹՈՒ

ԳԸ . Երբեք անձի փեխացանքս առե՛ր լոյս
քմանալի . ո՛ր 'ի՛ յե՛ծ ընդից իջե՛ր . 'ի՛
սէ՛ր հարսին քո՛ Եկե՛ք զե՛րմայա՛յ . զո՛ր
խոսեցա՛ւ քեզ . բարեկամե՛ւ փեսաւէրն
քո՛ն Յո՛վնանէ՛ս . սո՛րի՛ն մաղթանո՛ւք
նձե՛ր մե՛րմա՛յ :

Քա՛ռահերպի՛ց ընանհա՛ս և՛ անտե՛ս 'ի Սե-
բե՛կէ՛նց . սըրբութեանց սուրբ և՛ Տէ՛ւր
բո՛լորից . խոնարհեցա՛ր 'ի Յո՛րդա՛ն
նա՛ն . հայցե՛լով 'ի ծառա՛յցէ՛ն . մեք
ընթե՛ւն ջրոյ 'ի լուսնա՛լ ընդմիջ Սե՛ր-
մայ . ոո՛րի՛ն մաղթանո՛ւք նձե՛ր
մե՛ր :

Որ յամբողջութեան վերայնցար գառն լինող
տուժոյ բարձօղ մեղաց . զոր գե՛րագո՛յն
ամբարոց . ծանոցե՛ր մեծ 'ի՛ ծնո՛ւն
դըս կա՞նա՞նց . և՛ ճրագ օրի՜նացն .
որ և 'ի դժոխս ըզփրկակա՛ն դալո՛ւս
տը՛ն քո քա՛րո՛ղեա՞ց . սո՛րի՛ն մաղթա՛
նօ՛ք ո՞ղո՞մբ մե՛րմա՛ :

ՄԼՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն Հանգուցելոց ՎԲԻՍՏՈՍ Լսա-
տաժա՛րա՛ն Հանգիստ և ողորմութիւն . և մեղ
մեղաւորացո՛ շնորհեա՛ն ղթողութիւն յանցա-
նաց :

ՎԵՐՈՋ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Ասան Հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչե-
ցուք զփրկիչն մեր ՎԲԻՍՏՈՍ՝ զի զնոսա ընդ
արդարոն դասեոցէ . և զմեղ կեցուսցէ շնոր-
հիւ ողորմութեան իւրոյ : Լմենալա՛լ Տէր
Լսատուած մեր . կեցո՛ և ողորմեա՛ :

Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ :

ԼՂՕԹՔ

ՎԲԻՍՏՈՍ Որդի Լսատուժոյ անոխակալ և
բարեգութ՝ գթա՛ն քո արարչական սիրովդ 'ի

Հողիս հանգուցեալ ծառայից քոց : Եկե՛ն
յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քոյ :
Եւ՛ր արժանի ողորմութեան՝ քաւութեան և
թողութեան մեղաց : Դասաւորեալ պայծա-
ռացո՛ւ ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն :
Օ՛ր դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն .
դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց : Եւ քեզ
վայել է փառք իշխանութիւն և պատիւ , այ-
ժըմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Լ՛մէն :

(Օրհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՎԵՐԻՍՏՈՍ . Լ՛մէն :
Հայր մեր որ յերկինս ես , սուրբ եղիցի
անուն քո : Եկեացէ՛ արքայութիւն քո . եղի-
ցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի :
Օ հաց մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր :
Եւ՛ թող մեզ զպարտիս մեր , որպէս և մեք
թողումք մերոց պարտապանաց : Եւ մի տա-
նիր զմեզ 'ի փորձութիւն , այլ փրկե՛ն զմեզ
'ի չարէ : Օ՛ր քո է արքայութիւն և զօրու-
թիւն և փառք յաւիտեանս . Լ՛մէն :

ԿԵՐԳ-ԸՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Դ ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

ՁԻ

ԳԱՀԳԱՆՈՂԱԿԱՆ ԱԶՈՎ ՄԻԱԾՆԻՆ

ԳԱՀԵՍՑԷ ԶՄԵԶ Դ ԽԱԽԱՐԱՅԻՆ ԳԻՇԵՐԻՍ

Որհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ • Ամէն,
Հայր մեր որ յերկինս ես՝

ԱՊԱՔԵԱՆ Տէր զլսյս քո՝ և զճշմարտութիւն քո • զի առաջնորդեցեն ինձ, և հանդիսն զիս 'ի լեառն սուրբ և 'ի յարկս քո :

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած • որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ Աստուած Աստուած իմ :

Այսին որոյ և մեք հա՛ւանայեալքս
քեզ երկընդակմէք ԲՐԻՍՅՈՍ և նորա՛յ
ուօք հայցեմք ի՞նչ քէն . բա՛հրեխօսո՛ւ
թեամբ Աստուածածնի՛ն զԱստուծայի՛ն
լոյս քո ծա՛ղեալ յա՛նձինը՛ս մե՛ր . օրհ
նեմք ը՛ղբեղ ի յարութեալն երեկոյիս
ա՛հա՛ւո՛ր թա՛գաւո՛ր :

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹՈՒ

ԵՇ : Առաքեալքս՛ւք Աստո՛ւծոյ . ընտ
րեալք ի սկըղբա՛նէ՛ն նա՛խ քա՛ն զա՛շ
խա՛րհս . ո՛րհրէք արժա՛նի՛ եղէ՛ք տեսա
նե՛լ զա՛նտեսը՛ն հրեղի՛նաց . բա՛րեխօ՛
սե՛ցէ՛ք ա՛ռ Տէ՛ր վասը՛ն մա՛նկանց Ե՛կե՛ծ
ղե՛ցւո՞յ :

Բարեկա՛հմէք ԲՐԻՍՅՈՍ՝ . հա՛ղա՛րա՛
պե՛տք Աստուածայի՛նը՛ն խորհը՛րդոցն .
ո՛րհրէք ի հոսանո՛ւտ մեղա՛ց ծո՛ղէն
վերածի՛ք զմա՛րդի՛կ ի՛նչ կեանս ա՛նմա՛ն ,
բա՛րեխօսե՛ցէ՛ք ա՛ռ Տէ՛ր վասը՛ն մա՛ն
կանց Ե՛կե՛ծ զե՛ցւո՞յ :

Գերազո՛հյն քա՛ն ը՛ղբնա՛ւս . ա՛ն
ճա՛ռեւոյն հա՛սի՛ք ե՛րանո՛ւթեա՛ն . ո՛ր

Լեւոնը 'ի գնդ' տեսա՛ն Տեառը՛ն նըստի՛ք
յե՛րկո՛ւտասա՛ն ա՛թո՛ւսը՛ն Վրճի՛ր ՍՅՈՒՄԻ՝
բա՛րեխօ՛սե՛ցէ՛ք ա՛ռ Տէ՛ր վասը՛ն մա՛ն
կա՛նց Խ՛կե՛ղ զե՛րցւո՞յ :

ՈՒՐԱԸԹՈՒ

ՈՒՐ . Պա՛րո՛ւնա՛կեա՛լ պահէ՛ի՛ն յանե
ղա՛լէ՛ն գրա՛խտի՛քն ըզմա՛նա՛յաբհըս
ծա՞ռո՞յն կե՛րնաց . Վրճի՛ր Բէ՛ւկա՛թի՛քն
Հնչի՛քն բոցե՛ղէ՛ն Սրճի՛քէ՛ի՛ք . ա՛յսօ՛րաբ
տա՛փայլեալ ցո՛ւցա՛ր յերկրի Լ՛ստուածա-
ղարդ փայտ կե՛նաց և՛ փըրկո՛ւթեա՛ն . ըզ-
քե՛ղ օրհնե՛ն մա՛նկո՛ւնը սո՛ւրբ Խ՛կե՛ղ
զե՛րցւո՞յ :

Առ՛ բե՛կայ ծա՞ռո՞յն վերա՛բե՛րեալ
խոյ՛ ողջա՛կէ՛ի՛ք զս փոխա՛նա՛կ Խոսա՛հա՛
կայ . ա՛յլ 'ի՞ վերա՛ի՛ք քո՛ զեռա՛լ դա՛ն
ա՛նա՛րաւ . 'ի՛ Հնչտո՛ւթի՛ւն Հօ՛ր և՛ 'ի՛
բա՛նա՛լ ըզմե՛ղմե՛ր . զքե՛ղ օրհնե՛ն
մա՛նկո՛ւնը սո՛ւրբ Խ՛կե՛ղ զե՛րցւո՞յ :

Պա՛րծա՛նը գլո՛ղոսեա՛ն . գնա՛նեա՛լ
ըզքե՛ղ Լ՛ստուածային Բանի՛ն տե՛ղե՛ և՛

դե՛րնա՞րցա՛ն . քա՛նդի՞ քե՛՛խ՝ ԲԸ անդրե՛ցնա՛ք
'ի՛ խա՛ծանող և՛ յա՛նմարմն զա՛ղա՛նէ՛ն .
և՛ 'ի՛ վե՛րայ՝ քո՛հեղեալ շի՛թք անա՛պա՛կա՛ն
արեանն ըզկո՛ղա՛՞մ ծնին ջը՛նջեալ ց լ՛՞զմե՛ղս .
զքե՛զ օր՛հնէ՛ն մա՛նկո՛ւնըք սո՛ւրբ . Ե՛կե՛կ
դե՛ցւո՞յ :

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹՈՒ

ԲԸ . Ե՛րկնաւո՛խ՝ քո՛ հօ՛տ լ՛նտրեա՛լ . զո՛ր
հո՛վի՛ւնըն քա՛ջ թո՛ղե՛՞ալ յե՛րկի՛նս . և՛ ե՛
կեալ 'ի՛ խը՛նդի՛ր մե՛զ մո՛լորե՛լո՛ցս . ո՛րո՞վ
լըցեա՛լ զթի՛ւ հա՛րի՛ւրո՞ցդ . ա՛րա՛ր ո՛ւրա
խու՛թի՛ւն 'ի՛ յե՛րկի՛նս ե՛րկնա՛ւո՛րա՛ցդ .
ա՛ղաչե՛մք ըզ ձե՛զ բա՛րե՛խօ՛ս լեբո՛ւք ա՛ռ
Տէ՛ր վա՛սըն քա՛ւո՛ւթեա՛ն մե՛ղա՛ց մե՛
րո՞ց :

Տե՛սանօ՛խ՝ դք ա՛նտե՛սի՛ն . խո՛րհրդա՛
ծո՛ւք խորո՛ցն Ա՛ստու՛ծոյ . որք ի՛ջեա՛լ ընդ
միա՛ծնին սպասա՛ւորե՛լ տնօ՛րէ՛ն ո՛ւթեա՛նն .
'ի՛ ծնը՛նդեա՛նն աւե՛տա՛ւո՛րք հո՛վուա՛ցն .
և՛ կա՛նա՛նցն իւղա՛բերից կենա՛ց քա՛րո՞ղք
ը՛զկե՛նդա՛նւոյն . ա՛ղաչե՛մք ը՛զձե՛զ բա՛
րե՛խօ՛ս լեբո՛ւք ա՛ռ Տէ՛ր վա՛սըն քա՛ւո՛ւ
թեա՛ն մե՛ղա՛ց մե՛րո՞ց :

Պա՛հապա՛խէք ա՛շխա՛րհի . բա՛նա՛կըք
Տեա՛ռն շո՛ւրջ զե՛րկի՛ւ ւղա՛ծո՛ղք . բա՛րե՛
կա՛մք աղբի՛ մարդկա՛ն միջնո՛րդք մա՛հմ՛ւ և՛
յա՛րո՛ւթեա՛ն . Մեքոյե՛լ և Պա՛րբի՛էլ
մե՛ծք . ո՛ր կա՛յք միշտ ա՛ռաջի ա՛մն նա՛սո՛ւրբ
Ե՛րրորդո՛ւթեա՛նն . ա՛ղաչե՛մք ը՛ղ ձե՛զ
բա՛րե՛խօ՛ւ լերո՛ւք ա՛ռ Տէ՛ր վա՛սըն քա՛ւո՛ւ
թեա՛ն մե՛ղա՛ց մե՛րո՞ց :

ԵՐԵՔԱԲԱԹՈՒ

ԳԸ . Ե՛րբեա՛ւո՞ր փե՛սայանքօ՛տուե՛ր լոյս
քօ՛մա՛նա՛լի . ո՛ր 'ի՛ յե՛ծ բկնի՛ց քնե՛ր . 'ի՛
տէ՛ր հարսն քո՛ Ե՛կե՛ր զե՛րմա՛յցւոյ . զո՛ր
խօսեցա՛մ և քե՛զ . բա՛րե՛կա՛մն և փեսա՛ւէրն
քո՞ն Ե՛րզնա՛նէ՞ս . սո՛րի՛ն մաղթա՛նօ՛ք
ո՞ղո՛ւմք բմա՛ :

Քա՛ռահերպի՛ցըն անհա՛ս և՛ անտե՛ս 'ի Սե՛
րո՛վաէ՛ից . օրբ ա՛ւթեա՛նց օուրբ և՛ Տէ՛ծ
բո՛ւրից . խոնա՛րհեցա՛ր 'ի՛ Ե՛րզա՛մ մա՛
նա՛ն . հայցե՛լով 'ի ծառա՛յցէ՛ն . մեք
բո՛ւթի՛ւն ջրոյ 'ի՛ լուսնա՛ւ ը՛ղմիղա Սէ՛ր
մա՞յ . ոո՛րի՛ն մաղթա՛նօ՛ք ո՞ղո՛ւմք
մա՛ :

Արյամբն որդոյն վրկայեցար գառն Աստուծոյ բաժնոց մեզանց . զոր գե՛րադո՛ւն անդարոց . ծանոցե՛ր մեծ 'ի՛ ծնո՛ւն դրս կա՛հա՛նա՛նց . և՛ ճրա՛դ օրի՛նա՛նց . որ և 'ի դըժոխս ըզփրկակա՛ն գալո՛ւս տը՛ն քո՛ քա՛րո՛ղեա՞ց . սո՛րի՛ն մաղթա՛նօ՛ք ո՛ղո՛մմ րմա՛ն :

ՄԵՂԹԱՆԻՔ

Հոգւոցն Հանգուցելոց ՎԲԻՍՏՈՍ Աստուածա՛ւորն Հանգիստ և ողորմութիւն . և մեղ մեղաւորացս՝ շնորհեա՛ն զթողութիւն յանցա՛նաց :

ՎԲԻՍՏՈՍ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Ասան Հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչեսցուք զփրկէն մեր ՎԲԻՍՏՈՍ՝ զի զնոսս ընդ արդարսն դասեսցէ . և զմեղ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ : Ամենակա՛լ Տէր Աստուած մեր . կեցո՛ և ողորմեա՛ն :

Տէր ողորմեա՛ն . Տէր ողորմեա՛ն . Տէր ողորմեա՛ն :

ԱՂՕԹԻՔ

ՎԲԻՍՏՈՍ Որդի Աստուծոյ անոխակալ և բարեգութ՝ գլծա՛ քո արարչական սիրովդ 'ի

Հոգիս Հանգուցեալ ծառայից քոց : Յիշեա՛
յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քոյ :
Լա՛ւ արժանի ողորմութեան՝ քաւութեան և
թողութեան մեղաց : Վասաւ որեալ պայծա-
ռացո՞ ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն :
Օ՛ր դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն .
դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց : Եւ քեզ
վայել է փառք իշխանութիւն և պատիւ , այ-
ժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Լա՛մէն :

Օրհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՎԵՐԻՍՏՈՍ . Լա՛մէն :

Նայր մեր որ յերկինս ես . սուրբ եղիցի
անուն քո : Եկեսցէ արքայութիւն քո . եղի-
ցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի :
Օ հաց մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր :
Եւ թող մեզ զպարտիս մեր , որպէս և մեք
թողումք մերոց պարտապանաց : Եւ մի տա-
նիր զմեզ 'ի փորձութիւն , այլ փրկեա՛ զմեզ
'ի չարէ : Օ՛ր քո է արքայութիւն և զօրու-
թիւն և փառք յաւիտեանս . Լա՛մէն :

ԿԵՐԳ-ԸՒՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՍՏԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՎԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Դ ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

ՁԻ

ԳԱՀԳԱՆՈՂԱԿԱՆ ԱԶՈՎ ՄԻԱԾՆԻՆ

ԳԱՀԵՍՑԷ ԶՄԵԶ Դ ԽԱԽԱՐԱՅԻՆ ԳԻՇԵՐԻՍ

Որհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՎՐԻՍՏՈՍ • Ա՛հն:

Հայր մեր որ յերկինս ես՝:

ԱՌԱՔԵՑՆ Տէր զլոյս քո՝ և զճշմարտութիւն քո • զի առաջնորդեցցեն ինձ, և հանդէս զիս 'ի լեառն սուրբ և 'ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած • որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Խոստառվան եղէց քեզ օրհնութեամբ Աստուած Աստուած իմ:

Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ
ընդէր խռովես զիս . յուսա՛ առ Աստուած ,
խոստովանեա՛ նմա . փրկիչ երեսաց իմոց
Աստուած է :

Փառք Հօր և Որդւոյ՝ Այժմ՝ և միշտ և՛ :

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեա-
ցուք . ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ . այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :

ԱԸՂՄՈՍ

Եկեացէ՛ ՚ի վերայ իմ ողորմութիւն քո
Տէր . և փրկութիւն քո ըստ բանի քում :

Տաց պատասխանի , ոյք նախատեն զիս բա-
նիւք . զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

Մի՛ բացեայ առնեմ ՚ի բերանոյ իմ
զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ . զի յիբա-
ւունս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ , յա-
ւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Գնայի ես յանդորբու . զի զպատուիրանս
քո խնդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւո-
րաց , և ոչ ամաչէի :

Խորհէի ՚ի պատուիրանս քո , զոր սիրեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո՝
զոր սիրեցի . և խորհէի յարդարութեան
քում :

Յիշեա՛ զբան ծառայի քո , յոր և յուսա-
ցուցեր զիս :

Սա մխիթարեսցէ զիս 'ի խոնարհութեան
իմում . զի բան քո կեցոյց զիս :

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ ,
այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից Տէր ,
և մխիթարեցայ :

Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց ,
և ոյք թողին զօրէնս քո :

Գողթլի եմ ինձ իրաւունք քո , 'ի տեղող
պանդխտութեան իմոյ :

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո Տէր . և պա-
հեցի զօրէնս քո :

Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս . զի զար-
դարութիւնս քո խնդրեցի :

() անօրէնս ատեցի . և զօրէնս քո սիրեցի :

() Գնական և փրկիչ իմ ես դու . և ես 'ի
բանս քո յուսացայ :

'Ի բաց եղբորուք յինէն չտրք . և քննեցից
զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ :

() Գնեա՛ ինձ ըստ բանի քում , և կեցո՛ զիս .
և մի յամօթ առնե՛ր զիս 'ի յուսոյ իմե՛ :

() Գնեա՛ ինձ , և ապրեցո՛ զիս . և խորհե՛

ցայց յիրաւունք քո յամենայն ժամ :

Անարդեցիկ զամենեւեան՝ որք ապստամբք եղեն յարդարութեանց քոց , զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի , զանոն այսորիկ՝ սիրեցի զպատուիրանս քո :

Բեւեռեան ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ , զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ :

Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր , ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս :

Սոցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր , և բանիւ քո փրկեան զիս :

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո , յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո , զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս , զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Ցանկացայ փրկութեան քում Տէր , և օրէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ , և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ , խնդրեան զճառայս քո՝ զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :

Ս'ի եկեացեն 'ի վերայ մեր յոգ ամբարտա-
լանից, և ձեռք մեղաւորաց մի գողացուացեն
զմեզ :

Անդ անկցին ռմենեքեան յոգ գործեն զա-
նօրէնութիւն, մերժեսցին և այլ մի կարաս-
ցեն հաստատիլ :

Ես 'ի Տէր յուսացայ, ցնծացայց և ու-
րախ եղէց յԱստուած փրկիչ իմ :

Տէր Տէր ետ ինձ զօրութիւն և կացոյց զո-
տըս իմ 'ի հաստատութեան, 'ի վերայ պարա-
նոցի թշնամւոյն կացոյց զիս, և հանգոյց զիս
երազ երազ :

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն,
ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ :

Ասացէ Տեառն՝ ընդունօղ իմ ես, ա-
պաւէն իմ Աստուած, և ես յուսամ 'ի նա :

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և
'ի բանիցն 'ի խռովութենէ :

'Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ 'ի հո-
վանի թևոց նորա յուսացիս :

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքե՝ ճշմարտու-
թիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկաւդէ գիշերի, և ոչ
'ի նեոտէ՝ որ թռչի 'ի տուէ :

Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի, 'ի գայթակ-
ղութենէ գիւին 'ի հասարակ աւուր :

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք, և

բիւրք ընդ աջմէ քուսմէ . և առ քեզ ինչ ոչ մերձեցին :

Իսոյց միայն աչօք քովք հայեցիս դու , և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես , զի դու Տէր յոյս իմ ես :

Օ բարձրեալն արարեր քեզ ապաւեն . զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք , և տանջանք մի մերձեցին 'ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալէ վասն քո , 'ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո :

'Ի բազումս իւրեանց ընկալցին զքեզ . զի մի երբեք հարցես զքարի զոտն քո :

'Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու , և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն :

Վառնզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից զնա . հովանի եղէց նմա , զի ծանեաւ զանուն իմ :

Կարդացէ առիս՝ և ես լուայց նմա , և առ նմա եղէց 'ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա . երկայն աւուրբք լցուցից , և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ :

Լնա քեզ Տէր համբարձի զաչս իմ . որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն Տեառն իւրոյ . և որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս եւն աչք մեր առ քեզ Տէր Աստուած մեր . մինչև ողորմեցին 'ի վերայ մեր :

Ողորմեա մեզ Տէր՝ ողորմեա մեզ . զի բազում լցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք , որք նախատէին զմեզ . և արհամարհանօք ամբարտաւանից :

Աստուած յանուան քում կեցո՞ղիս , և 'ի զօրութեան քում իբաւ արա ինք :

Աստուած լուր աղօթից խոց , ճւնկնդիր բանից բերանոց խոց :

() Ետարք յարեան 'ի վերայ իմ , և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան ըզքեզ Աստուած առաջի իւրեանց :

Ահա Աստուած օգնական իմ , և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ :

'Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ , ճշմարտութեամբ քով ստատկեա՞ զնստա :

Ես կամօք խնդք պատաքազս մատուցից քեզ . և խոստովան եղէց անուան քում Տէր , զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմէ փրկեցեր զիս , և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

() Երհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն մերոց , գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոյ ,
գովեալ և առաւել” :

() օրհնեալ ես ’ի տաճարի փառաց սրբու-
թեան քո , գովեալ և առաւել” :

() օրհնեալ ես ’ի վերայ ամոռոյ արքայու-
թեան քո , գովեալ և առաւել” :

() օրհնեալ ես որ նստիս ’ի Վրովբէս և հա-
յիս յանդունդս , գովեալ և առաւել” :

() օրհնեալ ես ’ի վերայ հաստատութեան
երկնից , գովեալ և առաւել” :

() օրհնեցէք զ¹ստուած ’ի սրբութեան նո-
րա , օրհնեցէք զնա ’ի հաստատութեան ’ի զօ-
րութեան նորա :

() օրհնեցէք զնա ’ի զօրութեան նորա , օրհ-
նեցէք զնա ’ի բաղում մեծութեան նորա :

() օրհնեցէք զնա ’ի ձայն օրհնութեան , օրհ-
նեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ :

() օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , գովեցէք
զնա ուրախութեամբ :

() օրհնեցէք զնա ’ի բանս քաղցր , գովեցէք
զնա ’ի բարբառ լսելի :

() օրհնեցէք զնա ’ի ձայն գոհութեան , ա-
մենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր :

Արդ՝ արձակեալ զճառայս քո Տէր՝ ըստ բա-
նի քում ’ի խաղաղութիւն , զի տեսնի աչք
իմ՝ զդիւրութիւն քո՝ զոր պատրաստեցեր ա-
ռաջի ամենայն ժողովրդոց :

Ի յոյ յայտնեցար Հեթանոսաց , և փառք
ժողովրդեան քում Խարայելի :

Ձգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զլիս աջ քո ,
և Տէր հատուցէ ընդ իմ :

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան , զգոր-
ծըս ձեռաց քոց մի անտես առնել :

Տէր՝ Հան'ի բանտէ զանձն իմ , գոհանամ
զանուանէ քումմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչև հատու-
ցես :

Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր , և ցնծա-
ցէ հոգի իմ Լստուծով փրկչաւ իմով :

Լայ արար 'ի վերայ խոնարհութեան ա-
ղախնոյ իւրոյ , այսուհետև երանիցեն ինձ ա-
մենայն ազգք :

Լրար ընդիս մեծամեծս հզօրն , և սուրբ
է անուն նորա :

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւ-
ղածաց իւրոց , արար զօրութիւն բազկաւ
իւրով :

Յրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրտից ,
և քակեաց զհզօրս յաթռոց :

Օ խոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս ելից
բարութեամբ , և զմեծատունս արձակեաց
ունայնս :

Պաշտպանեաց Խարայելի ծառայի իւրոյ ,
յիշելով զողորմութիւն իւր :

Արդէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ Աբ-
րահամու և զաւակի նորա յաւխտանն ։

Տնւր զօրութիւն ժառայի քո , կեցս զոր-
դի ազախնոյ քո , և արս առիս նշան բարու-
թեան ։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն , զի
դու Տէր օգնեցեր ինձ և մօթարեցեր զիս ։
Փառք Հօր և Որդւոյ՝ Այժմ և մշտ և՛ ։

ՄԱՂԹԱՆԻՔ .

Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ ,
և 'ի սուրբ խաչ քո յուսացեալ եմ թագա-
ւոր երկնաւոր . զբազմութիւնսրբոց քոց բա-
րեխօս ունիմք առ քեզ ։ Որ երկայնամիտդ ես
առ ամենեւեան . մի անտես առներ զապո-
ւինեալս 'ի քեզ . այլ պահեա՛ պատուական
և սուրբ խաչիւ քով 'ի խաղաղութեան ։

ՔԱՄՈՋ

Աղաչեցուք զամենակտն Աստուած . և
խնդրեսցուք 'ի նմանէ . զի առաքեսցէ զժրեչ
սակ խաղաղութեան , որ եկեալ պահեսցէ
զմեզ յերկիւղական գիշերիս , 'ի գիւական
խռովութենէ՝ ամբողջ պահելով զՀոգի և
զմարմին մեր մինչև 'ի կատարումն ժամանա-
կի ամաց մերոց ։ Ամենակալ Տէր Աստուած

մեր . կեցո՞ւ ե ողորմեա՞ն : Օ հանգիստ գիշերիս
խաղաղութեամբ : " Օ հրեշտակ խաղաղու՞ : "
Օ քաւութիւն ե՞ : " Օ սրբոյ խաչին՞ : " Եւ
ևս միաբան՞ : " Օ անձինս՞ : " Ողորմեաց՞ : "

ԸՊԾԻՔ

Տէր Աստուած մեր՝ դու պահեա՞ն զմեզ
խաղաղութեամբ 'ի գիշերիս յայսմիկ ե յա-
մենայն ժամանակի : Ընդ սուրբ երկիւղ քո
բեկեռեալ պահեա՞ն զմիտս ե զխորհուրդս մեր :
Որպէս զի յամենայն ժամ քե պահպանեալ
լիցուք յորոգայթից թշնամոյն : Եւ քեզ
հանցուք զօրհնութիւն ե զփառս Հօր ե Որ-
դւոյ ե Հոգւոյդ սրբոյ , այժմ ե միշտ ե յա՞ :
Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արա՞
ն անձինս մեր Տէր զօրութեանց . որ եկեալ
պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի տուէ ե 'ի գի-
շերի , յարթնութեան ե 'ի հանգստեան մե-
րում . զի դու ես արարիչ լուսոյ , ե հաստիչ
գիշերի : Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տէր Աստ-
ուած մեր , զհանգիստ գիշերիս շնորհեա՞ն խա-
ղաղութեամբ անցուցանել , ե հասանիլ 'ի
պաշտօն առաւօտու յերկրպագութիւն ե 'ի
փառաբանութիւն ամենասուրբ Երրորդու-
թեանդ : այժմ ե միշտ ե յաւիտեանս յաւի՞ :

ՍԵՂՄՈՍ

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի սոյն ննջեացուք և զարթիցուք : գի դու Տէր միայն առաւանձին յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ :

'Ի կարգալ խմում լուար ինձ Լստուած ըստ արդարութեան , 'ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր . ողորմեա ինձ և լսւր աղութից իմոց :

Որդէք մարդկան՝ մինչև յերբ էք խտտսիրտք . ընդէր սիրէք զնանրութիւն , և խնդրէք զստութիւն :

'(Դ)աներսւք զի սքանչելիս արար Տէր սըրբոյ իւրում . և Տէր լուիցէ ինձ 'ի կարգալ խմում առնա :

Բարկանայք՝ և մի մեղանչէք . զոր ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զզջացարուք :

Մատուցէք պատարագս արդարութեան , և յուսացարսւք 'ի Տէր :

Բազումք ասէին թէ ո՛ր ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն . նշանեցաւ տա մեզ լոյս երեսաց քոց , և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց :

'Ի պտղոյ ցորենոյ գինոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոստ :

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի սոյն ննջեաց

ցուք և զարթեցուք, զի դու Տէր միայն ա-
ռանձին յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ :

Սարկաւոգն

Այլ լուխո () ըթի :

Քահանայն

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Դպիւն

Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ :

Սարկաւոգն

Երկիւղածութեամբ՝ լուա՛րսէք :

Քահանայն

Արդ ի՛նչ տարանիս ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

որ ըստ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

(ԳԼ . ԺԲ . Է , 24 :)

Դպիւն

Փա՛ռք քեզ Տէ՛ր Ա՛ստուա՛ծ մե՛ր :

Սարկաւոգն

Պա՛սխո՛ւմէ՛ք :

Դպիւն

Ա՛սէ Ա՛ստուա՛ծ :

Քահանայն

Տէ՛րն մեր ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ասէ :

Ա՛յն ամէն ասեմ ձեզ . եթէ ոչ հասն
ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի , ինքն

միայն կայ . անպա եթէ մեռանիցի՝ բազում
արգիւնս առնէ : Որ սիրէ զանձն իւր արձակէ
զնա . և որ ատենայ զանձն իւր յաշխարհիս
յայսմիկ , 'ի կեանսն յաւիտենականս պահեա-
ցէ զնա : Եթէ պէ զիս պաշտիցէ , զինի իմ
եկեացէ . և ուր ենն եմ , անդ և պաշտօնեայն
իմ եղիցի . եթէ պէ զիս պաշտիցէ , պատուեա-
ցէ զնա Հայրն իմ : Ա . երկ . 2 , 26 :

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր :

ՎԵՐՈՊ

Սուրբ խաչիւս աղաչեսց՛ւք զՏէր . զի
սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց՝ և կեցուցէ
շնորհիւ . ողորմութեան իւրոյ : Ամենակալ
Տէր Աստուած մեր . կեց՛ս և ողորմես :

ԱՂՕԹՎ

Պահպանես զմեզ ՎԵՐԻՍՏՈՍ Աստուած
մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական
խաչիւզ քով 'ի խաղաղութեան . փրկես յե-
րևելի և աներևոյթ թշնամւոյն : Արժանա-
ւորես գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ
Հօր և ընդ որդոյ Հոգւոյդ . այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր (ՅԻՍՈՒՍ ՎԵՐԻՍՏՈՍ . Ամէն .
Հայր մեր որ յերկինս ես) :

ԽՆԴԹԱՆԻՔ

Անկանիմք առաջի քոյ սուրբ Աստուածածին և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ , բարեխօսեա՛վասն անձանց մերոց , և աղաչեա՛ ըզմիածին որդիդ փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց :

Որ արձակիչդ ես կապելոց՝ պարգևատու ամենեցուն . այսօր հայցմամբ ծերունոյն՝ արձակեա՛ և զիս զբաղմամեղս 'ի կապանաց մահու 'ի կեանսն յաւիտենից :

ՆԱՐԵԿ . ԳԼ . ԶԲ .

ՈՏԱՆԻ ՄԵՐՈՂ ԽՈՒՆ ԶԳԵՐԻՆ

Եւարդ՝ քոնդի յաւէտ յառաջնում՝ զղջմանն՝ յուսահատական բանիւ լքայ , և տարակուսանաց հեծանաւն 'ի մահ ձաղկեցայ , աստանօր յուսոյն կերպարան փոխեալ՝ յարդաւատել համարձակեցայց , զԵրրորդութիւնն սուրբ կարգալով՝ յօգնականութիւն ինձ մեղաւորիս : Որ և անդստին իսկ յօրհնաբանելն և 'ի դաւանելն զկենդանաբարն բնաւից Աստուած , իսկոյն և կոչումն ընտանի՛ ձայնին ահաւորութեան անուան շնորհածիրն բարերարի՛ մահացելոյս է կենդանութիւն . ըստ մարգարէին՝ նախաձառութեան , թէ որ կար-

դայ զանուն Տեառն՝ կեցցէ : Իսկ ես ոչ միայն
կարգամ, այլ նախ հաւատամ մեծութեան
նորին : Ո՛չ եթէ վասն պարգևաց նորա մա-
տուցեալ յողոք դեղերիմ, այլ իբր զկենդա-
նութիւն իսկապէս, և զլնչոյ տուրեառու-
թիւն հաւաստի, առանց որոյ ոչ է շարժո-
ղութիւն կամ ընթացութիւն. զի ոչ այլքան
յուսոյն հանգուցիլ՝ որչափ սիրոյն կապանօք
բերկրիմ : Ո՛չ 'ի տուրսն, այլ 'ի տուօղն յա-
ւէտ կարօտիմ, ոչ փառքն են ինձ անձկալի,
այլ փառաւորեալն է համբուրելի. ոչ կե-
նացն փափազանօք, այլ կենարարին յիշատա-
կաւն միշտ ճենձերիմ. ոչ վայելիցն տարփա-
նօք հեծեմ, այլ հանդերձողին տենչանօք յե-
րիկամանց աստի կականիմ. ոչ զհանգիստն
խնդրեմ, այլ զհանգուցչին երեսս աղաչեմ.
ոչ հարանարանին խնձոյիւք, այլ փեսային
անձկութեամբն մաշիմ : 'Ի ձեռն որոյ զօրու-
թեան վստահապէս ակնկալութեամբ վերա-
դրեցելովք յանցանօք բեռանց՝ աներկմիտ
յուսով հաւատամ 'ի կարողին ձեռն ապաս-
տանեալ : Ո՛չ քաւութեան միայն հասանել,
այլ զնոյն ինքն տեսանել ողորմութիւն և գը-
թութիւն և յերկնիցն ժառանգութիւն, թէ-
պէտ և յոյժ եմ ատրադրելի :

Եւ արդ՝ բազում պատկառանօք ամաչե-
ցեալ գիմօք կորացեալ, զմիջնորդ աղգման

կափուցմանց երկակի շքեանցս՝ արժանափակ աղխիւ կարկելոց՝ առ անհամարձակ լեզուիս շարժութիւն , նորոգեցից երգ հառաջման պազատանաց յեղանակութեանց՝ աղիողորմ հեծեծանաց՝ 'ի բարձունս աղաղակելոյ :

Մարգարէս Կրտսէրս՝ արհաւիրաց Գիշերայնոյ ,

Բնկալ քաղցրութեամբ Տէր Աստուած հզօր՝ զլառնացողիս զաղաչանս . մատիւր գլխութեամբ առ պատկառեալս դիմեք . փարատեա՛ն ամենապարգև , զամօթական տխրութիւնս . բարձ յինէն ողորմած , զանբերելի ծանրութիւնս . անջրպետեա՛ն հնարաւոր , զմահացու կրթութիւնս . աւարեա՛ն միշտ յաղթօղ , զխաբողին հաճութիւնս . բացադրեա՛ն վերնային , զմոլելոյն մառախուղ . կնքեա՛ն կեցուցիչ , զկորուսչին ընթացմունս . ցրուեա՛ն ծածկատես , զմբռնողին չար գտմունս . խորտակեա՛ն անքննին , զմարտողին դիմեցմունս : Տեառնագրեա՛ն քո անուամբդ զլուսանցոյց երգ յարկիս . պարփակեա՛ն քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս . գծագրեա՛ն քո արեամբդ զմուտ սեմոց սենեկիս . կերպացո՛ղ քո նշանդ 'ի հետս ելից մաղթողիս . ամրացո՛ղ քո աջովդ զհանգստեանս խշտի . մաքրեսցե՛ս 'ի հաղբից զծածկարան անկողնոյս : պահեսցե՛ս քո կամօքդ զտառապեալ անձն ոգւոյս . անխար-

դախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս .
կարցուսցես շրջտփակ զսպար զօրուգ երկնայնոյ .
կարգեսցես 'ի գիմի ընգգէմ գիւացն գասու :
Տճւր հագիստ բերկրութեան մտհանանգոյնս
նիրհման 'ի խորութեան գիշերիս , բարեխո-
սութեամբ հայցուածոց սրբոյ Աստուածած-
նիդ՝ և ամենայն ընտրելոց : Ամբոփեալ պա-
րուրեմ զպատուհան տեսութեանց զգայա-
րանացս իմաստից անգարհուրելի զետեղմամբ՝
'ի ծփական խռովութեանց , կենցաղական
զբաղմանց , անբժական երազոց , խօլականաց
ցնորից , յիշատակու քո յուսոյդ անվնասելի
պաշտպանեալ :

Եւ սթափեալ վերստին 'ի ննջմանէ ծան-
րութեան , ամենազգաստ արթնութեամբ ,
հոգննորոգ զուարթութեամբ 'ի քեզ արձա-
նացեալ , զայս ձայն մաղթանաց՝ բուրմամբ
հաւատոց քեզ աննօրհնեալ թագաւոր փա-
ռաց անձաւից , փառաբանողաց երկնագու-
մար խմբից երգակցեալ , յերկինս առաքել :
Օ ի դու փառաւորեալ ես յամենայն արա-
րածոց յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

ՆԱՐԵԿ . ԴԼ , ԴԳ

Աստուած յաւիտենական՝ բարերար և
ամենակալ . ստեղծիչ լուսոյ՝ և յօրինիչ գի-
շերոյ . կեանք 'ի մահու՝ և լոյս 'ի խաւարի .

յոյս անհունողաց՝ և երկայնմասութիւն տա-
րակուսելոց : Որ ամենարուեստ իմաստու-
թեամբ քո՝ գարձուցանես յայդ զստուերս
մահու . աննուաղ ծագումն՝ և անմուտ արե-
գակն . քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս Տե-
րութեան քո խաւար գիշերոյ . որում կրկնի
ծունր երկրպագութեան ամենայն եղելոց՝
երկնաւորաց և երկրաւորաց և սանդարամու-
տականաց : Որ լսես զհեծութիւն կապելոց .
և հայիս յաղօթս խնարհաց . և ընդունիս
զխնդրուածս . նոցա . Աստուած իմ և թա-
գաւոր իմ . կեանք իմ և ապաւէն իմ . յոյս
իմ և վստահութիւն իմ . ՅԻՍՈՒՍ ՎԵՐԻՍՅՈՍ
Աստուածդ ամենայնի . սուրբդ հանգուցեալ
'ի հոգիս սրբոյ , մօխթարութիւն վշտաց .
և քաւարան մեղուցելոց . սր գիտես զամենայն
յառաջ քան զլինիլ նոցա . Առաքեալ զպահ-
պանողական զօրութիւն անոյ քո , և փրկեալ
զիս յերկիւզէ գիշերի և 'ի գիւէ չարէ . որ-
պէս զի՝ զյիշատակ ստեղծի և սուրբ քո ան-
ուանդ միշտ համբուրեալ շրթամբք հոգւոյ
ըզձութեան շնչոյ , կեցից պահպանեալ ընդ
այնոսիկ՝ որք կարգան գգեղ 'ի բոլոր սրտէ :
Իշ և 'ի գորշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ , զոր
Աստուածային արեամբ քո՝ ներկեալ նորողե-
ցեր , և 'ի նոյն շնորհ որդեգրութեան զմեզ
մկրտեցեր , և 'ի փառս պատկերի քո նկարեալ

յօրինեցեր : այսու պարզեօք Աստուածա-
կանօք՝ ամաչեցե՛ սատանայ , քակտեցին մե-
քենայքն : բարձցին որոգայթքն : պարտեա-
ցին մարտուցեալքն : պակասեցին զէնքն սայ-
րասուրք , մերժեցի մէզն : փարատեցի խա-
ւարն : մեկնեցի մառախուղն : բազուկ քո
հովանացի և աջ քո կնքեցե՛ : վասն զի գը-
թած ես և ողորմած : և անուն քո կոչեցեալ
է՛ի վերայ ծառայից քոց : Եւ քեզ քնդ Հօր՝
Հոգւովդ սրբով , փառք և իշխանութիւն
յաւիտեանս յաւիտենից : Ամէն :

ՆԱՐԵԿ . ԶԼ . ԽԵ

Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ օրհնեալ յա-
մնայնի՝ Հօրդ ահաւորի անքննին ծնունդ ,
որ տկարանայ առ ՚ի քէն և սչ ինչ : Որ ՚ի ծա-
գել անստուեր նշուլից ողորմութեան քոյ
փառաց , հալին մեղք , հալածին դեք : ջնջին
յանցանք , խզին կապանք , խորտակին շղթայք ,
կենդանածնին մահացեալք , բժշկին հար-
ուածք , ողջանան վերք , բառնին ապականու-
թիւնք , տեղի տան տխրութիւնք : նահանջին
հեծութիւնք , փախնու խաւարն , մեկնի մէ-
զըն : մերժի մառախուղն , փարափ մաւայլն :
սպառի աղջամուղջն : վերանայ մութն , գը-
նայ գիշերն : տարագրի տողանապն : չքանան
չարիքն : հալածին յուսահատութիւնքն :

և թագաւորէ ձեռն քո ամենակար՝ քաւիչդ
ամենայնի . որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդ-
կան հոգիս՝ այլ կեցուցանել, թող ինձ զան-
թիւ չարիսն իմ՝ բազում ողորմութեամբդ .
Օ ի դու միայն ես յերկնի անճառ, և յեր-
կրի անգննին . 'ի տարր գոյի, և յեզրս ծա-
գաց աշխարհի, սկիզբն ամենայնի, և յամե-
նայնի . ամենայն լրմամբ օրհնեալ 'ի բար-
ձունս . և քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ
փառք՝ յաւիտեանս . Ամէն .

ԱՂԾԹԻՔ

ԻՒՐԱՔԱՆՁԻՒՐ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՒԱՏԱՅԵԼՈՑ

Ի ՔՐԻՍՏՈՍ .

ԱՐԱՐԵԱԼ ՍՐԻՈՅՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀՆՈՐՀԱԼԻՈՆ

◆
Նաւատով խոստովանիմ՝ և երկիրպա-
գանեմ քեզ՝ Հայր և Որդի և սուրբ Հոգի,
անեղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշ-
տակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց . և ո-
ղորմեա՛ քո արարածոց, և ինձ բազմամեղիս,
Նաւատով խոստովանիմ, և երկիրպագա-
նեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միասնական
սուրբ Երրորդութիւն և մի Աստուածու-
թիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի .

հալածեալ 'ի հոգւոյ խմբէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան, և լուսաւորեալ զթոս իմ 'ի ժամուսյայսմիկ աղօթել քեզ 'ի հաճոյս, և ընդունել 'ի քէն զինդ բուսածս իմ. և ողոր' :

Հայր երկնաւոր Աստուած ճշմարիտ՝ որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սերելի 'ի ինդիր մալորեալ ոչխարին, մեղայ յերկինս և առաջի քո . ընկալ զիս որպէս զանառակ օրդին, և զգեցո՛ ինձ զպատմութեանն զառաջին զոր մերկացայ մեղօք . և ողոր' :

Որդի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցար 'ի Հայրական ծոցոյ՝ և առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան . խաչեցար՝ թաղեցար՝ և յարեար 'ի մեռելոց և համբարձար փառօք առ Հայր, մեղայ յերկինս և առաջի քո . յիշեալ զիս որպէս զաւազակն՝ յորժամ դաս արքայութեամբ քով . և ողոր' :

Հօգի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ՝ որ իջեր 'ի ճորդանան և 'ի վերնաստունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին, մեղայ յերկինս և առաջի քո . մաքրեալ զիս վերստին Աստուծային հրով քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զառաքեալուն . և ողոր' :

Անկղ բնութիւն՝ մեղայ քեզ մաօք իմովք, հոգւով և մարմնով իմով . մի յիշեր զմեզս

- իմ զառաջինս վասն անուանդ քում սրբոյ ,
և ողոր” :

Տեսօղ ամենայնի՝ մեղայ քեզ խորհրդով
բանիւ և դործով . ջնջեան զձեռագիր յանցա-
նաց իմոց , և քրեան զանուն իմ՝ ի գալու-
թեան կենաց . և ողոր” :

Վննօղ գաղտնեաց՝ մեղայ քեզ կամայ և
ակամայ , գիտութեամբ և անգիտութեամբ .
թողութիւն շնորհեա մեղաւորիս , զի՝ ի ծնն-
դենէ սուրբ աւագանին մինչև ցայտօր մեղու-
ցեալ եմ առաջի Աստուածութեանդ քորդ-
գայարանօք իմովք , և ամենայն անգամօք
մարմնոյս . և ողոր” :

Ամենախնամ Տէր՝ դիր պահապան աչաց
իմոց զերկիւղ քո աուրբ՝ ոչ ևս հայիլ յարատ ,
և ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս
չարութեան , և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսիլ զսը-
տութիւն , և սրտի իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարու-
թիւն , և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւ-
ութիւն , և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ ի ճանա-
պարհս անօրէնութեան . այլ ուղղեա՛ զչար-
ժուանս սոցա լինել միշտ ըստ պատուիրանաց
քոց յամենայնի . և ողոր” :

Հօւր կենդանի ՎԻՐԻՍՏՈՍ՝ զհուր սիրոյ քո
զոր արկեր յերկիր , բորբոքեա յանձն իմ . զի
այրեսցէ զաղտ հոգւոյ իմոյ , և սրբեսցէ ըզ-
խիղձ մտաց իմոց , և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ

իմոյ, և վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո 'ի սրտի իմում. և ողոր",

Իմաստութիւն Հօր {ԻՍՈՒՄ՝ տօ՛ւր ինձ իմաստութիւն, զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քո յամենայն ժամ. 'ի չար խորհրդոց՝ 'ի բանից և 'ի գործոց փրկեա՛ զիս. և ողոր":

Կամեցօ՛ղ բարեաց Տէր կամարար՝ մի թողուր զիս 'ի կամանձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. և ողոր":

Աբքայ երկնաւոր՝ տօ՛ւր ինձ զարքայութիւն քո, զոր խոստացար սիրելեաց քոց. և զօրացօ՛ զսիրտ իմ՝ ատել զմեղս, և սիրել ըզքեզ միայն, և առնել զկամս քո. և ողոր":

Իննամօղ արարածոց՝ պահեա՛ նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ՝ 'ի պատրանաց մեղաց՝ 'ի փորձութեանց դիւաց, և 'ի մարդոց անիրաւաց, և յամենայն վտանգէց հոգւոյ և մարմնոյ. և սղոր":

Պահապան ամենայնի ՎԵՐԻՍՏՈՍ՝ աջ քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ՝ 'ի տուէ և 'ի գիշերի. 'ի նստիլ 'ի տան, 'ի գնալ 'ի ճանապարհ, 'ի ննջել և 'ի յառնել՝ զի մի երբէք սասանեցայց. և ողոր":

Աստուած իմ՝ որ բանաս զձեռն քո, և ընուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ

քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու
հոգան և պատրաստեան զպէտս հոգւոյ և մարմ-
նոյ իմոյ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան . և
ողոր” :

Վարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձն զիս ’ի չար
սովորութեանց իմոց ’ի բարի սովորութիւն ,
և բեռեան ’ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն ,
և զերկիւղ գեհենոյն , և զսէր արքայու-
թեանն , զի զզջացայց ’ի մեղաց , և գործեցից
զարգարութիւն . և ողոր” :

Աղբէր անմահութեան՝ աղբերացո՛ր ’ի սբր-
տէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որ-
պէս պոռնկին . զի լուացից զմեղս անձին իմոյ
յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս . և
ողոր” :

Պարգեւիչ օղորմութեան՝ պարգեւեա՛ն ինձ
ուղղափառ հաւատով , և բարի գործով , և
սուրբ մարմնոյ և արեան քահաղորդութեամբ
գալ առ քեզ . և ողոր” :

Բարերոր Տէր՝ հրեշտակի բարւոյ յանձն
աբասցես զիս քաղցրութեամբ աւանգել ըզ-
հոգի իմ , և անխռով անցուցանել բնդ չա-
րութիւն սյոռոյն որք են ’ի ներքոյ երկնից . և
ողոր” :

Ի՛նչա ճշմարիտ ՎՐԻՍՏԱՍ՝ արժանաւարեան
զհոգի իմ ուրախութեամբ ատանել զլոյս
փառաց քոց ’ի կոչման աւուրն , և հանգչել

յուսով բարեաց յօթեանս արգարոց մինչև
յօր մեծի գալստեան քո . և ողոր” :

Պատաւօր արդար՝ յորժամ գաս փառօք
Հօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս , մի ժը-
տաներ ’ի դատաստան ընդ ծառայի քում .
այլ փրկեա՛ զիս ’ի յաւիտենական Հրոյն , և
լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արգա-
րոց յերկնից արքայութիւնդ . և ողոր” :

Լ՛մենողորմ Տէր՝ ողորմեա՛ ամենայն հաւա-
տացելոց ’ի քեզ , իմոց և օտարաց , ծանօթից
և անծանօթից , կենդանեաց և մեռելոց . շնոր-
հեա՛ և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զԹողու-
թիւն որ առիս յանցանաց , և դարձօ զնոստ
’ի չարեացն զոր ունին վասն իմ , զի ողորմու-
թեան քում արժանի եղիցին . և ողոր” :

Փառաւորեա՛լ Տէր՝ ընկա՛լ զաղաչանս ծա-
ռայիս քո , և կատարեա՛ ’ի բարի զխնդրուա-
ծըս իմ՝ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Լ՛ստ-
ուածածնին , և սրբոյն Յովհաննու մկրտչին ,
և սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային , և սրբ-
ոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին , և սրբոց
Լ՛ապքելոց՝ Ս՛արգարէից՝ Ս՛արդապետաց՝
Ս՛արտիրոսաց՝ Հայրապետաց՝ Ճգնաւորաց՝
Կոստանաց , և ամենայն սրբոց քոց Երկնաւո-
րաց և Երկրաւորաց , Եւ քեզ փառք և երկր-
պագութիւն անբաժանելի սուրբ Երբորդու-
թեանդ յաւիտեանս յաւիտենից , Լ՛մէն .

ՄԵԳԹԱՆՔ

Աման սրբուհւոյ Աստուածածինն բարեխօսութեանն՝ Տէր՝ ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ղմեղ :

ՔԱՐՈՋ

Սուրբ զԱստուածածինն՝ և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր 'ի յերկինս . զի կամեցեալ ողորմեսցի՝ և գթացեալ կեցուցէ զարարածս իւր : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցուցէ և ողորմեսցի :

ԵՂՕԹՔ

Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածինն անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քոյ . և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց . և որոց այսօր է յիշատակ : **Լ**ո՛ւր մեզ Տէր , և ողորմեա՛ . ներեա՛ քաւեա՛ և թող զմեզս մեր : Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ . այժմ՝ և միշտ և" :

Օրհնեալ Տէր մեր ՅԻՍՈՒՍ ՎՐԻՍՏՈՍ . Ամէն .

Հայր մեր որ յերկինս ես . սո՛ւրբ եղիցի անուն քո : Եկեսցէ արքայութիւն քո . եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի :

Օ հաց մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր : Եւ թող մեզ զսլարտիս մեր , որպէս և մեք թո-

ղումք մերոց պարտապանաց : Եւ մի տանիւր
զմեզ 'ի փորձութիւն , այլ փրկեա՛ն զմեզ 'ի
չարէ : Օ՛ի քո է արքայութիւն և զօրու-
թիւն և փառք յաւիտեանս , Լ՛աճն :

ՄԵՂԹԵՆԻՔ

Օհանգոտեան զաղօթս և զաղաչանս ըն-
կալ մարդասէր Լ՛ստուած՝ 'ի հաճոյս բարե-
րար կամաց քոց , և մեր մեղաց և բազում
յանցանացն թողութիւն շնորհեա՛ն . և քեզ
փառք յաւիտեանս . Լ՛աճն :

Փառք քեզ Տէր Լ՛ստուած մեր , որ պար-
գեցեցեր զօրս զայս բարեաւ և խաղաղու-
թեամբ անցուցանել :

Մարդասէր Լ՛ստուած՝ զառաջիկայ գի-
շերս որ 'ի վերայ մեր գալոց է , 'ի մեղաց փրկե-
ա՛ն , 'ի չարեաց ազատեա՛ն , և 'ի գործս բա-
րիս առաջնորդեա՛ն :

Լ՛ռաւօտու օրհնութեանցն և փառաբա-
նութեանցն արժանի արա՛ զամենայն հաւա-
տացեալս անուանդ քում սրբոյ , և պահեա՛ն
'ի խաղաղութեան :

Տէր Լ՛ստուած մեր՝ տո՛ւր զքո խաղաղու-
թիւնդ ամենայն աշխարհի , բո՛րձ զցասումն
և զզատուհանս 'ի յաբարածոցս :

Ողորմեա՛ հարց և եղբարց մերոց՝ կենդանե-
եաց և հանգուցելոց :

Ողորմեան Եկեղեցի և Ղալարատուն շինողաց, երախտաւորաց, պողատուից, սպասաւորաց, և այնոցիկ որք ընդ հովանեաւ սրբոյ տաճարիս են հանգուցեալ :

Տէր Աստուած՝ օգնեա՛ թագաւորացն Քրիստոնէից, և իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց և զաւակաց նոցին՝ պահելով 'ի խաղաղութեան :

Տէր Աստուած մեր՝ պահեա՛ զառաջնորդս և զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ և անխռով 'ի կամս ողորմութեան քոյ :

Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչիւ քոյ՝ հալածեա՛ զերեւելի և զաներեւոյթ թշնամին 'ի սահմանաց մերոց և 'ի բնակութենէս մերմէ . փրկեա՛ զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից, և քեզ փառք յաւիտեանս . Ամէն :

() րհնեալք եղերուք 'ի շնորհաց սուրբ չոգւոյն . հանգերո՛ւք խաղաղութեամբ . և Տէր եղիցի ընդ ամենեանդ . Ամէն :

—

ԽՐԱՆՏՎ

ՍԱՐԿԱՒԱԳՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԴԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԳԱՏԱՐԱԳԻ

Աստուծոյ Քահանայն շնորհով Սարկաւորացիս , և Դպրանէ Դ
Գրարարացիս և ասէն ՍԱՐԿԱՒԱՍ :

ԿՑ . Քահանայք քո զգեցցին զարդարու-
թիւն . և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն :

ԷԲ . Յեշեմ Տէր զՍաւաթ , և զամենայն
հեղութիւն նորա : ՍԱՐ . ԳԼ , ՃԼԱ :

Խնդրեցանք հաւատով միաբանութեամբ
'ի Տեառնէ՝ զի զողորմութեան զշնորհսն իւր
արասցէ 'ի վերայ մեր . Տէրն ամենակալ կե-
ցուսցէ և ողորմեսցի :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ՝ :

Եւ ասէ Քահանայն Երնոբանան Տէր ողորմա . և ապա ՎԱ-
ԴՅԷՆ : Եւ Սարկաւորացի ասէն զՍաղաւորացի և ասէ :

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեա-
ցաւք . ընկալ կեցոյ և ողորմեա :

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :

Սոյնդէս և Հաղիկն ասէ և Ուրարիկն և Գօփոյն և Բաշպա-
նիկն և Հոսրէաւիկն :

ԱՐԱՐԱՆԻ ԹԻՒՆ

ՄԲՈՑ

ՊԵՏԱՐԱԳԻ

ՀԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՐՁԻ

ՅՈՐՁԱՐ

ԶԳԵՆՈՒ ՊԵՏԱՐԱԳԻԶՆ

Դ . * **Ս**ՈՐՀՈՒՐԻ խորին անհատ անընկեր զբն . ո՛ր զարդարեցե՛ր զվե՛րի՛ն պե՛տու թե՛ ծնդ . 'ի յառա՛գատ անմա՛տոյց լուսո՛րի՛յն . գե՛րապա՛նծ փա՛ռօք զդասը՛ս հրե՛ղինաց : Ա՛նձա՛ռաւրա՛շ զօ՛րութեա՛մբ . ստե՛ղծե՛ր զԱ՛գա՛մ պա՛տկե՛ր տիրա՛կա՛ծն . ե՛նաղե՛լի՛ փառօք զգե՛ստաւո՛րե՛ցե՛ր : 'ի գրա՛խան ա՛ղե՛նի՛ տեղե՛ բե՛րկրա՛նաց : Զա՛րչարանօք քո՛ սուրբ մի՛ածնի՛ն . նմրո

* Դպիւն առէ :

գե'ցա՛ն արա՛րա՛ծ քամե՛նա՛ծ յն . և՛ վերը՛ս
 Թի՛ն մարդն անմահացա՛ն . զա՛րդա
 րեա՛լ ի՛ զգե՛ստ անկո՛ղո՛ պտե՛լի : Անճըն
 Լ՛ածի՛ն բա՛ժա՛կ հրա՛հոսա՛ն . ո՛ր հեղե՛ր
 յառաքեա՛լսն ՚ի սուրբ վե՛րնատա՛ծնն . հեղ
 և ՚ի մե՛զ Հոգի՛դ սո՛ւրբ Աստուա՛ն . Թ
 ընդ պա՛տմուճանի՛ զքո՛ զիմա՛ստու՛թիւն :
 Տա՛ն քո՛ւմ վա՛յել է սը՛րբութիւն . ո՛ր ըզ
 գեցա՛ր ըզվայե՛լ լռութի՛ ծնն . սը՛րբութիւն
 փառա՛ց ընդ մե՛ջ քո՛ ածեա՛ն . Եւ պա՛
 տեա՛ ըզմէջս մեր ճը՛շմարտութեա՛մք :
 Ար զարա՛րչա՛գործ բազո՛ւկըս քո՛ . տա՛
 րածեցե՛ր ընդդէմ ա՛ստեղա՛ծ . հաստա՛
 տեա՛ զբազո՛ւկս մեր կարո՛ղութեա՛ն . Եւ
 հա՛մբարձմա՛մք ձե՛ռաց առ քեզ մի՛ջնոր
 դի՛լ : Ի՛նչսմանք թա՛գ ՚ի՛ գլո՛ւխ . պա՛
 տեսցես ըզմի՛տս և ըզգա՛յարա՛ծնս . խա՛
 չանի՛շ ուրաբա՛մք ը՛ստ Ահարո՛նի .
 Ժողկեա՛լ յողկե՛թի ՚ի զա՛րդ խո՛րանի՛ :
 Բա՛մից բո՛լորից . տիրապէ՛ս Աստուածա՛յե
 տակա՛ծն . նափորտապա՛տ սիրո՛վ զմե՛զ
 զգե՛տա՛ւ որեցե՛ն . քո՛ւմ սո՛ւրբ խո՛ր
 հը՛րդո՛յդ լինել օպա՛սաւոր : Խա՛ղաւոր
 ե՛րկնաւոր . զլ՛կեղեցի՛ քո անշա՛րժ պա՛

- Հեա՝ և՛ զերկրպա՛գո՛ւս ա՛նուանըդ քո՛ւմ պա՛հեա՛ն՝ 'ի՛ խա՛ղաղութեա՛ն ։

Քահանայն լռեալ զիսն՝ առէ ։

* . * | Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով քով Տէր ։

† | Կատ արա ինձ Տէր՝ զի ես յանբժու-
թեան իմում գնացի, 'ի Տէր յուսացայ՝ զի
մի եղէց հիւանդ ։

Փորձեա՛ն զիս Տէր և քննեա՛ն զիս, փորձեա՛ն
զերկեամունս իմ և զսիրտ իմ ։

Ողորմութիւն քո Տէր առաջի աչաց իմոց,
և հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում ։

Ո՛չ նստայց ես յաթոռս նանրաց, և ընդ
անօրէնս ես ո՛չ մտից ։

Լսեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ ամբա-
րիշտս ես ո՛չ նստայց ։

| Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ
եղէց զսեղանով քով Տէր ։

| Եւ ինձ զձայն օրհնութեան քո, և պատ-
մել զամենայն սքանչելիս քո ։

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և
զոնղի յարկի փառաց քոց ։

Ա՛րկորուսանեի ընդ ամբարիշտս զանձն
իմ, և մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ ։

* Քահանայն առէ ։

† Սուրբառքն առէ ։

• Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են ,
և աջ նոցա լի է կաշառօք :

Ես յանբժուութեան խմում գնացի , փրկեա՛
ղիս Տէր և ողորմեա՛ ինձ :

Ոտն իմ կացցէ յուզղութեան ,

Յէկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :

Լէյժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից” :

* • Եւ վասն սրբուհւոյ Աստուածածնին” :

• • Սուրբ զԱստուածածինն և զամենայն
սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ’ի յեր-
կինս , զի կամեցեալ ողորմեսցի և զթացեալ
կեցուցէ զարարածս իւր : Ամենակա՛լ Տէր
Աստուած մեր • կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

* • Ընկա՛լ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօ” :

Եւ ապա առէ , Խոստովանիմ առաջի Աստու” :

Եւ Չերչալայ Կահա՛նայն առէ : Ողորմեսցի” :

Եւ Ինչն առէ : Ազատեսցէ և զձեզ” :

• • Յիշեսց՛ր և զմեզ առաջի անմահ Գառնին
Աստուծոյ :

* • Յիշեալ լիջէք առաջի անմահ Գառնին
Աստուծոյ :

• • Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր •
ծառայցէք” : ԳԻ՛* ԵԷԷ, 314 :

• • Սուրբ Եկեղեցեալս աղաչեսցո՛ւք զՏէր •
զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ’ի մեղաց • և կեցու-
ցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ : Ամենակա՛լ

Տէր Աստուած մեր . կեցն և ողորմեա :
 + . 'Ի մէջ տաճարիս և առաջի Աստուած-
 ընկալ : Ստից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ
 առ Աստուած . որ ուրախ առնէ զմանկու-
 թիւն իմ :

Ս . Վատ արա ինձ Աստուած , և իրաւ արա
 ինձ 'ի դատաստանի իմում :

Յազգէ որ ոչ է սուրբ , 'ի մարդոյ մեղա-
 ւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս :

Վառ Աստուած հզօրիչ իմ ես՝ ընդէր մո-
 աացար զիս , ընդէր տրտում գնամ ես 'ի
 նեղել թշնամոյ իմոյ :

Առաքեա Տէր զլոյս քո և զճշմարտութիւն
 քո , զի առաջնորդեսցեն ինձ և հանցեն զիս
 'ի լեառն սուրբ և 'ի յարկս քո :

Ստից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստու-
 ած , որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ Աստու-
 ած Աստուած իմ :

Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ , կամ
 ընդէր խռովես զիս . յուսն առ Աստուած ,
 խոստովանեա նմա . փրկիչ երեսաց իմոյ Աստու-
 ած է :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :

Ս . Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
 նից . Ամէն : Օրհնեսց՛ուք զամենակալն Աստու-
 ած զՀայր Տեառն մերոյ ՀԻՍՏՈՒՍԻ ՎԵՌԻՍ-

ՏՈՍԻ . որ արժանի արար զմեզ կալ 'ի տեղւոջ
փառաբանութեան և երգել զերգս Հոգեւորս :
Լ՛մենակալ Տէր Լ՛ստուած մեր . կեցո՛ւ և ողոր-
մեա՛ :

« . 'Ի յարկի սրբութեան՝ և 'ի տեղւոջ փա՛ »

Ի՞նչպէս չգէշ զմարգարէն , և Դպիրն էղանալէն Մեղե-
րի՛ ըստ պաշտօնի առաքել , իմ ՏԱՂ Խորհրդաւոր . և իմ
Ընտրեալ , Բայց Ընտրեալն որ առն' Մեղեմի իմ ՏԱՂ Պատեմ :

ՄԵՂԵՐԻՒՔ ԵՒ ՏԱՂՔ

ԸՆՏՐԵԱԼ

ԸՍՏ ՊԱՏԸԱՃԻ ԱՌՈՒՐ

ԱՒԵՏԵԱՑ

Բա՛ւրբա՛ւ աւետեաց ձայնի՛ւ . իրէնէ՛ .
Գա՛րբի՛ւ Գոչէ՛ր Արժեւորոյն : Լ՛ն
քեզ առաքի՛մ մա՛քուր . իրէնէ՛ : պա՛տրա՛ս
տեա՛ւ և տե՛ղի Տէ՛րունւոյն :

ԾՆՆԴԵԱՆ

Երբ ծաղիկ ա՛յսօր բլղե՛լ Ռֆ .
յարմա՛տոյն Յե՛սսեսայ : Եւ ողբի՛ր Գա՛ւ
թի՛ ծնա՛նի զՈրդի՛ն Լ՛ստուածոյ :

ՏԵԱՌՆ ԸՆԴԱՌԱՋԻ

Իբրեւ ՍՏՈՍ փառաց թագաւորն . այս
սօր եկեալ յընծայո՛ւն : Կատարելով
նա զօրէ՛նս . քառանոթեայ դա՛լըս
տեալն :

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ

Ի՞նչ սա Երբայեցւո՛ց մանկո՛ւնքն .
զերգ ը՛ղբորովքի՛ցն ակեա՛լ . հե՛
թախնձսակն գա՛սուց . սո՛նակից
վե՛հիցն ե՛ղեա՛լ :

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ի՞նչ ձայն զա՛սկն լծո՛ւմն ան-
սեմ . ո՞ր գո՛չն : Եւ զա՛սկն
ի՛նչ քառա՛յն թեքն .
ի՛նչ քառաթեքն գոչն . Ինչե՛ն : ձայն
առե՛նք ի՛նչ սանդարամետն . Ինչե՛ն :

ՆՈՐ ԿԻՒՐԱԿԷԻ

Ի՞նչ սօր նոր ա՛րեւ հարեա՛լ ի՛նչ
րա՛հարա՛լ ա՛րեւ գա՛հե՛նք յոր՛հարա՛լ .

Ինչեւ : Այսօր նոր շնչան ծաղկեալ .
 'ի' նորատունկ բոլորստանէ մ'ըն :
 —

ՀԱՐԱՐԱՐՁԵԱՆ

Այսօր անդրանիկ շօր միաժեռ
 Որդի'ն . յե'րկի'նս սըլա'նայ Ա'դամա'
 յի'ն կե'րպի'լ : Նը'ւադ ներբողից եղա'
 նակեն ա'յսօր . հո'յլք հոգեղինա'ց ե'րկ
 նաւորացն խմբի'ց :
 —

ՀՈԳԻՈՅ ԳԱԼՍՏԵԱՆ

Նը'ւադ ե'մք շո'գեռ'յն նը'ւադս վա'
 ե'լո'ւչս : Այն լո'ւչս բա'նի'լ : զա'րաբ'
 չո'ւթի'նն նախ ա'սե'մք :
 —

ԳԱՅԾԱԲԱԿԵՐԳՈՒԹԵԱՆ

Գոհա'ր վարդըն վառա'ւեալ . Ինչեւ :
 'ի' վե'հի'մ'ց վա'րսիցն ա'րփենի'ց . Ինչեւ :
 'ի' վե'ր 'ի' վերայ վարսիցն : պղպղե'լ
 ծաղիկ ծոփայի'ն . Ինչեւ :
 —

ՎԵՐԱՓՈԽԾԱՆ

Այսօր Գաբրիէ'լ հրեշտա'կապետն
 ե'կեալ . բե'րեալ զգա'րի'նս պը'տի

յաղթօղ կուսի՜ն . Ա՛յ՛ր յօ՛ր կոչելո՞վ
ա՛ռ բո՛լորէ՛ցըն Տէ՛րն . զտա՛ճա՛ր բա՛րձ
բե՛լոյն և՛ զբնակարա՛ն շո՛ գւոյն :

ԽԱՉԻ

Խա՛նչն ՚ի նա՛խնո՛ր շէ՛ն . Ե՛րե՛նցա՛վ
որ՛ ծա՛ղկեա՛լ ՚ի՛ գրա՛խտն Ա՛ստուածա-
տո՛ւնկ . մը՛ խի՛թա՛րիչ ե՛ղեա՛լ Սե՛թա՛ր
նա՛խա՛գո՛ւշա՛կ շո՛րն Ա՛գա՛մո՛յ . մե՛ք
՚ի՛ յա՛յն փա՛րձ՛յտն ե՛մք յո՛ւսա՛ցեա
լ . զո՛ր Տէ՛ր ՅԻՍՈՒՍ բե՛նե՛ցա՛լ . և՛
խո՛նա՛րհեա՛լ ե՛րկը՛րպա՛գե՛մք Ա՛ստուած-
ը՛նկա՛լ սո՛ւրբ նը՛շա՛նի՛ս :

ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱՅ

Գո՛ր, ի՛նչ զե՛ստ բե՛րկրա՛նց . քա՛ղ
ցրա՛ճալնեա՛լ ե՛րգե՛ն ի՛նչ մե՛ք
ձե՛զ Հրե՛շտա՛կա՛պե՛տք . և Հրե՛շտա՛
կա՛ց գո՛ւմա՛մ մե՛ք :

ԱՅԱԳԵԼՈՅ

Ա՛յ բե՛գակն աբդա՛ր ո՛ր Նօրէ՛ ծա
գեա՛լ . զա՛ռա՛քեալըն քո՛ անձառ շնոր
հօ՛ք լըցեա՛լ : Ո՛րա՛ն լուսոյ ցալեա՛լ շա՛յ
աստա՛նեալց ազա՛նց . մե՛ծը՛ն Թադէո՛ս
Թա՛րգուղիմեա՛լ փալեա՛լ :

ԾԱՐԳԱՐԷԻՑ

Աստուածային խորոցն անձա՛ռ . խոր
հըրդածո՛ւք սուրբ մարգարէ՛ք . բանիւ
պատմո՛ղք զապագայիցն . յառաջա՛գոյն
զեղելու թի՛ւն :

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ

Ի՛նչ հանդէ՛ն ածնի՛ . քո՛ բա՛խա՞
ցեալ՝ ցը՛նծա՛մք . հայր ե՛ր վա՛րդա՛պետ
սուրբ հայրապետ Պետրո՛սի՛ն :

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Ե՛կեղեցե՛ր կաթուղիկէ՛ր ի՛նչ հայա՛ն
տա՛ն . այսօր զմանկո՛ւնըս ժո՛ղովեալ
իւր համաձայն :

ԸՆՏՐԵԱԼ

Բնորեալ ըզ՝ յԱ՛ստո՛ւծո՛յ . ո՛վ ե՛րջա
նի՛կ սուրբ քա՛հանայ : Ելմանեալ Ա՛հա՛
բո՛վնի՛ . ե՛ւ Մովսիսի՛ մարգարէի՛ն : Այնմ
որ զգեստո՛ւցն եր . յօրի՛նօղ . զոր . Ա՛հա՛
բո՛վն միշտ ըզգենոյր : Յօրինէ՛ր ըզպա՛տ
մո՛ւձա՛նն . զոր ի՛նչ չորից կազմեալ նիւ
թոց : Ի՛նչ կարմըրոյ ի՛նչ կա՛պո՛ւտո՛յ ի՛նչ բե՛

- Հեղոյ 'ի ծի՛ բանւոյ՝ թաւ զթե՛լն յօ՛րի նե՛ր . կարգն աւազի՛ն էր կա՛րկեհա՛ն : Եւ օժո՛ւմըն գրա՛պա՛նի՛ն . շուրջանակի՛ բոլո՛րաշէ՛ն : Եւ յընթա՛ցս գարշա՛պա՛րի՛ն . հընչէր երկի՛ր ցընծա՛յր խորա՛նն : Արդ՝ի նոյն նմա՛նութեա՛ն . ՎԲԻՍՏՈՍ ԸՂ մե՛ր Տէրս յօ՛րինէ՛ :

Յորժամ մըտցե՛ս 'ի սո՛ւրբ խո՛րա՛նն . անդ յի՛շեցե՛ս զմե՛ր նը՛նջեցեա՛լն : Յոր ժամ առնե՛ս ըղպա՛տա՛րա՛զս . յի՛շեա՛ և զի՛ս ըղբա՛յզմա՛մի՛դս : Օ՛ի և մե՛զ ո՛գո՛ր մե՛սցի՛ . 'ի՛ մի՛ւսանդա՛մ իւր գա՛րլը՛սա եանն : Հօրըն փա՛ռք Որդւոյն պատի՛ւ . և սո՛ւրբ Հո՛գւոյն այժմ՛ յա՛րկտեա՛ն : Յաւիտեա՛նս յաւի՛տե՛նի՛ց . ՎԲԻՍՏՈՍ օրհնեա՛լ 'ի՛ հա՛մայնի՛ց :

ՀԱՐԱԿԱՆ

ԽՆԿԱՐԿՈՒԹԵԱՆ

• Յայս յարկնութեանց ո՛ւխտի՛ Տեառը՛ն տաճարիս . ժողովեա՛լք անսանձօր՝ի խո՛րհուրդ . պաշտմա՛ն պաղա՛տանաց առաջիկայ՝ սո՛ւրբ պա՛տարագի՛ս . խը՛նկօք անուշիւք խո՛ւմբ . առեա՛լ պարեմք՝ի վե՛րնա՛

յա՛րկ սրա՛նք՛ս խորանի՛ս . ճւղղութեամբ
լինկա՛լ զա՛ղճութս մե՛ր ո՛րպէ՛ս բո՛ւրո՛ւմն
ա՛նո՛ւշահոտ խընկո՛ց տա՛շխե՛ց և՛ կի՛նա
մենա՛ց . և՛ ըզմատուցո՛ղը՛ս պա՛հեա սը՛րբու
թեամբ մի՛շտ և հա՛նա՛պա՛ղ քե՛զ սպա՛սա
ւորե՛լ . բա՛րեխօ՛սութեա՛մբ մօ՛ր քո՛ և կու
սի՛ . ընկալ զանշա՛նս քո՛ց պա՛շտօնէի՛ցս :

Ա՛ր գերանգո՛յն քա՛ն զե՛րկինքս պայժա
ռացո՛ւցեր սո՛ւրբ զԵկե՛ղե՛ցի՛ ա՛րեա՛մբ
քո ՎԲԻՍՏՈ՛Ս . և՛ ըստ երկնայնոցը՛ն կա՛րգե
ցեր ՚ի սմե՛ զդա՛սս առաքելո՛ց և մարդա՛
բէ՛ից՛ սո՛ւրբ վա՛րդապետաց . տ՛յսօր ժո
ղովեա՛լ դա՛սք քանանայից սա՛րկա՛ւադա՛ց
դը՛պրաց և՛ գղե՛րիկոսաց . խո՛ւնկ մատու
ցանե՛մք առա՛ջի՛ քո Տէր յօ՛րինակ ըստ
հը՛նո՛ւմըն Օ՛ ա՛քարիայ . ընկալ առ ՚ի
մէ՛նջ ը՛զխընկանուէր մաղթա՛նս . որպէ՛ս
զպատա՛րագն Աբելի՛ գե՛ոյի՛ և՛ զԱ՛բրա
համո՛ւ բա՛րեխօ՛սութեա՛մբ վե՛րի՛ն քո
զօրացդ . մի՛շտ ա՛նշա՛րժ պահեա՛ զաթո՛ւ
հայկազնեայ :

Խը՛նդա՛ յո՛յժ գուստըր լո՛ւսո՛յ մայր
սո՛ւրբ կաթո՛ւղի՛կէ՛ մա՛նկա՛մբք քո Ա
ն՛իւ . զարդարեա՛լ սը՛ճնեա՛ հա՛րսըն պանծա

- լի երկնանքման լուսաճեմ խորան . զի՛
օծեալն Աստուած Իշնն 'ի յԻշնն անծա՛
խապէս 'ի՛ քեզ միշտ պատարագի . Հօ՛ր
'ի հաշուութիւն մե՛զ 'ի քաւութիւն բաշխէ՛
զմա՛րմի՛ն և զա՛րիւն իւր սո՛ւրբ . զա՛սն
իւր կա՛տարմա՛ն սո՛ւրբ տնօ՛րէնութեան .
Հնո՛րհէ զթո՛ղութիւն կա՛նգնողի՛ տաճարիս :

Օ ա՛նապա՛կա՛ն կոյսըն Խարիա՛մ Աստ-
ուածածին խոստովա՛նի՛ սո՛ւրբ Եկեղեցի .
սւստի տըւաւ հա՛ցն անմահութեան և՛ բա՛
ժա՛կ մե՛զ ո՛ւրախարա՛ք . տո՛ւք օ՛րհնու
թիւնք նրմա՛ն հօ՛գե՛տք երգե՛մ :

ս . ()՛ րհնեա՛ Տէ՛ր :

• . ()՛ րհնեալ Թագաւորութիւնն Հօր և՛ :

Եւ առի Թաճաճոյ՝ ըստ պարշաճի աւուրի : Գի՛ր
յէ՛ւ . 365—383 :

ս . Եւ ևս խաղաղութեան՝ ()՛ րհնեա՛
Տէ՛ր :

• . ()՛ րհնութիւն և փառք՝ : Խաղաղու՛ :

• . Ե՛ւ ընդ հո՛գեւոյդ քո՛ւմ :

ս . Ա՛ստուծո՛յ երկը՛րպագեսցո՛ւք :

• . Ա՛ստուծո՛ քո՛ Տէ՛ր :

• . Տէր Աստուած մեր . որոյ կարողու-
թիւնդ անքննին՝ :

Եւ ասի քօրն եւ Շաքալանն ըստ պատշաճի առաւր : ըստ
ցոյցալի Տօնացոյցին : Գի'ր 352, 384—403:

Ս . ՕՐՀՆԵԱՄ ՏԷՄՐ :

Դ . Օ ի քո է կարողութիւնն եւ զօրութիւնն :

Ս . ՊԱՏՈՒԽՈՐՄԱՆ :

Հոյն գէո եւ վերքը Աստուածն՝ ըստ պատշաճի առաւր : Գի'ր
352, 363—365 : Բայց չփոփոխուի Գի'ր ասէր :

Ս . Եւ ե՞ս խաղաղութեան ըզՏէ՛ր աղա
չե՛սցուք :

Դ . ՏԷՄՐ ողորմեա՛ :

Ս . Սլանն խա՛ղաղութե՛ան ամենայն աշ
խարհի . եւ հաստատութեան սրբոյ Եկեղեցի
ւոյ . զՏէ՛ր աղաչե՛սցուք :

Դ . ՏԷՄՐ ողորմեա՛ :

Ս . Սլանն ամենայն սո՛ւրբ եւ ուղղափա
ռեպիսկոպոսաց . զՏէ՛ր աղաչե՛սցուք :

Դ . ՏԷՄՐ ողորմեա՛ :

Ս . Սլանն Հայրապետի՛ն մերոյ Տեառըն
(այս առան) կենաց , եւ փրկութեան հոգւոյ
նորին . զՏէ՛ր աղաչե՛սցուք :

Դ . ՏԷՄՐ ողորմեա՛ :

Ս . Սլանն վարդապետաց քահանայից սար
կաւազաց դպրաց , եւ ամենայն ուխտի ման
կանց Եկեղեցւոյ . զՏէ՛ր աղաչե՛սցուք :

Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛ :

Ս. Վասն բարեպա՛շտ թագաւորա՛յց և Աստ-
ուածասէր իշխանա՛յց . զօրավարա՛յց , և զօ-
րա՛յց նոցին . զՏէ՛ր աղաչե՛սցուք :

Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛ :

Ս. Վասն հոգւո՛ցն հանգուցելոց . ո՛րք ճըշ-
մարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի ՎԲԻՍՑՈՍ նըն-
ջեցին . զՏէ՛ր աղաչե՛սցուք :

Դ. Շե՛շեա՛ր Տէր և ողո՛րմեա՛ :

Ս. Եւ ե՛ս միաբա՛ն վասն ճշմարիտ և
սուրբ հաւատոյս մերոյ . զՏէ՛ր աղաչե՛սցուք :

Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛ :

Ս. Օնձինքս մե՛ր և ը՛զմիմա՛նքս՝ Տեա-
ւըն Աստուծոյ ամենակալին յանձն տրաս
ցուք :

Դ. Վե՛րջ Տեա՛ռնդ յանձն եղեցո՛ւք :

Ս. Ողորմեա՛ց մեզ Տէր Աստուա՛ծ մեր բառ
մեծի ողորմութեան քում . ասացուք ամենե-
քեան միաբանութեամբ :

Դ. Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ . Տէ՛ր
Ի՛նչ ողո՛րմեա՛ :

Ս. Օրհնեա՛լ Տէ՛ր :

Դ. Օ ի ողորմած և մարդասէր ես Աստ-
ուած գալով . և քեզ՛ :

Ըստ պատշաճի Սահման՝ Մեծերի՝ Ստորագրի՝ Գի՛ր ԵԵԼ.
405—419: Գիրի՛ն՝ Գործոյն՝ Կաթողիկէսոյն՝ ըստ ցոյցալի Տօ-
նացոյն : Դէս ՚ի Ճաշոն : Աւելու՛ն Գի՛ր ԵԵԼ. 420—438 :
Ըստ պատշաճի Աւետարանն՝ ըստ ցոյցալի Տօնացոյն :

Դ. Փա՛ռք քե՛զ Տէ՛ր Ա՛ստու՛ած մե՛ր :

Ե. Հաւատամք ՚ի մի Ա՛ստուած Հայրն
ամենակալ՝ : Գի՛ր ԵԵԼ. 439—440 :

Ս. ()ՐՀնեա՛ն Տէ՛ր :

Ե. Իսկ մեք փառաւորեսցուք . որ յա՛ :

Ս. Ե՛ւ և՛ս խա՛ղաղութեան զՏէ՛ր աղա-
չեսցո՛ւք :

Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛ն :

Ս. Եւ և՛ս հաւատով ա՛ղաչեսցո՛ւք և
խնդրեսցո՛ւք ՚ի Տեառնէ Ա՛ստուծոյ և՛ ի փրկի
չէ՛ն մերմէ ՅԻՍՈՒՍԷ՛ ՎԵՐԻՍՏՈՍԷ՛ ՚ի ժա-
մուս պաշտաման և աղօթից : Օ՛ ի արժանի՛
րնդունելութեա՛ն արա՛սցէ՛ լուիցէ Տէ՛ր
ձայնի աղաչանա՛ց մերոց : Ընկալցի ըղինդը
ուածս սրտից մերոց . թողցէ զյանցանքս
մե՛ր ողորմեսցի՛ ՚ի վերայ մե՛ր : Ա՛ղօթք մեր
և խնդրութեք յա՛մենայն ժամ . մըտցեն ա-
ռաջի մեծի՛ Տէրութեան նորա՛ : Եւ նա՛տա-
ցէ մե՛զ միաբան միով հաւատով ա՛ղա-
րութեա՛ն վաստակի՛լ ՚ի գործը՛ս բարիս :
Օ՛ ի զողորմութեան ըզնորհան իւր . արա

ցէ 'ի վերայ մեր . Տէ՛րն ամենակա՛լ . կեցուս
ցէ և ողորմեսցի :

Դ . Կե՛րցո՞՞ց Տէ՛ր :

Յ . Օ ժա՛մ սո՛ւրբ պա՛տարագիս և զառա
ջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել . հա
ւատով 'ի Տեառնէ խնդրեսցո՛ւք :

Դ . Շնո՛րհեա՛՛ Տէ՛ր :

Յ . Օ հրե՛շտա՛՛ կ խա՛ղաղութեան՝ պահա
պան անձանց մերոց . 'ի Տեառնէ՛ խնդրե՛ս
ցո՛ւք :

Դ . Շնո՛րհեա՛՛ Տէ՛ր :

Յ . Օ քաւութի՛ւն և ըզթողութիւն յանցա
նաց մերոց . 'ի Տեառնէ՛ խնդրեսցո՛ւք :

Դ . Շնո՛րհեա՛՛ Տէ՛ր :

Յ . Օ սրբոյ խաչին մեծ և կարօղ զօրու
թիւն յօգնութիւն անձանց մերոց . 'ի Տեառ
նէ խնդրեսցո՛ւք :

Դ . Շնո՛րհեա՛՛ Տէ՛ր :

Յ . Եւ և՛ս միաբա՛ն վա՛սը՛ն ճը՛շմարիտ
և սուրբ հաւատոյս մերոյ՝ զՏէ՛ր աղաչես
ցո՛ւք :

Դ . Տէ՛ր ողորմես՛ :

Յ . Օ անձի՛նքս մե՛ր և ը՛զմիմա՛նս Տեառն
Աստուծոյ ամենակալին յա՛նձն ա՛րասցո՛ւք :

Դ. Քե՛զ Տեա՛նն յանձն ե՛ղիցո՛ւք :

Ս. Ո՛ղորմեաց մեզ Տէր Ա՛ստուած մե՛ր՝
ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասացուք
ամենեքեան միաբա՛նութեամբ :

Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛մ . Տէր ո՛ղորմեա՛ . Տէ՛ր
ո՛ղորմեա՛ :

Ս. Օ՛րհնեա՛մ Տէ՛ր :

Դ. Որպէս զի արժանաւորք՝ : Խաղաղու՛ :

Դ. Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ :

Ս. Ա՛ստուծոյ՛ երկը՛րպագեսցո՛ւք :

Դ. Ա՛նշինքո՛ւ Տէ՛ր :

Դ. Խաղաղութեամբ քով ԲՐԻՅՈՍ փրկիչ
մեր , որ 'ի վեր է քան :

Ս. Օ՛րհնեա՛մ Տէ՛ր :

Դ. Տէր Աստուած օրհնեցէ զամենեանդ :

Ս. Մի՛ դք յերա՛խայից՝ . մի՛ ո՛ք 'ի թե
րա՛նւնախից՝ . և մի՛ ո՛ք յա՛ղաշխարհ
ղաց՝ . և յանմաքրից՝ մե՛րձեսցի Ա՛ստուա-
ծայի՛ն խո՛րհու՛րդս :

Դ. Մա՛րմին Տէրո՛ւնա՛կա՛ն . և՛ Արի՛ւն
Փը՛րկչա՛կա՛ն . կայ՛ ա՛նշինքո՛ւ . ե՛րկնայի՛ն զօ
րութիւնքն ա՛ներեւոյթս . երգե՛ն և ասե՛ն
անհա՛նգի՛ստ բա՛րբառով . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ .
սո՛ւրբ Տէ՛ր զօ՛րութեա՛նց :

ս. Սաղմոս անասցէ՛ք Տեառն Աստուծոյ
 Թե՛րոյ . գրպիրք ձայնիւ քաղցրութեա՛մբ
 շե՛րգըս հոգեկո՛րս :

ՍՐԲԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆՔ

ԸՍՑ ՊԱՏԸԱՅԻ ԱՌՈՒՐ

— 000 —

ԾՆՆԴԵԱՆ . ԱԻԵՏԵԱՑ

ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Բա՛ղմոս թի՛ւնք հրեշտակա՛ց . Է՛ր
 զօրա՛ց ե՛րկընա՛ւո՛րաց . Ի՛ջեա՛լ ի՛շ յե՛ր
 կընի՛ց ընդ ըմբա՛ծին թա՛գա՛ռ . Բ՛աճա՛ռ
 բի՛ն . Ո՛րք ե՛րգէ՛ին Է՛րսէ՛ին . աա՛
 է՛ Ո՛րդի՛ն Աստուծո՛յ . ա՛մենեքեա՛ն
 անասցո՛ւք . ո՛ւրա՛խ լե՛րուք ե՛րկի՛նք Է՛
 ցընծա՛սցե՛ն հի՛մո՛մմի՛ւնք ա՛շ չսա՛հի
 հի՛ . Օ՛ր Աստուծա՛ծըն ըյա՛ւիտեա՛ն
 կա՛ն ի՛շ յե՛րկրի՛ն ե՛րեւե՛ցա՛ւ . Է՛ր ընդ
 մարդկա՛ն շըրջե՛ցա՛ւ . զի՛ կե՛ցո՛ւսցէ՛
 զա՛նձի՛ն Է՛ր Է՛ր :

ԱՒԱԳ ՀՒՆԳՇԱԹԱԹԻ

Ո՛ր վերայ նըստիս ի կառս հրա՛հ
նի՛ւթս քառա՛կե՛րպետ իմսնս ,
Անճա՛մմծ՛ս աե՛լի՛ Քա՛նը՛դ Անստը՛
ուա՛ծ : Այսօ՛ր ի՛ջեալ ի՛յեկընայնո՛
յըն՛ ըվասըն՛ ըքո՛յ տրա՛րա՛ծոցս .
յա՛նճն ա՛աե՛ր բա՛հզմի՛լ ընդ ա՛հա՛
սմկե՛րտսն , Ե՛ւ Սերո՛վբէ՛քն և՛ Քե
րո՛վբէ՛քն հիացեալ զա՛րմա՛նայի՛ն . Է՛ր
պետո՛ւթիւնը՛ք վե՛րին զօ՛րացն՛ ըսքա՛նչս
ցեալ ա՛ղա՛ղակէ՛ի՛ն ա՛սե՛հմլո՛վ .
սո՛հւրբ՛ . սո՛ծւրբ՛ . սո՛մմմի՛ւրբ Տէ՛ր
զօ՛րո՛հւթեա՛նց :

ՅԻՆԱՆՑ ԵՒ ԽԱՉԻ

Ո՛վ է ո՛րպէս՛ Տէ՛ր Աստը՛ուա՛մծ
ըմե՛ր . Խաչեցա՛լ վա՛սըն՛ մե՛ր . Թա՛ղե՛
յալ . Է՛յա՛րեալ հա՛ւատարի՛մ ե՛ղե՛
յա՛ղա՛րհի՛ Է՛ հա՛մբա՛րճա՛լ քա՛ռօ՛ք ,
Ե՛կայ՛ք ժո՛ղովո՛ւրդք . զօ՛րհնո՛ւթի՛ւն
ընդ հրե՛շտակս ե՛րգե՛սցո՛ւք նը՛մա՛ ա՛
սե՛լով . սո՛մմ Րա՛ւրբ . սո՛ւրբ . սո՛մւրբ
ե՛ս Տէ՛ր Աստը՛րուա՛ծ ըմե՛ք :

ԿԻՒՐԱԿԷԻ • ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ • ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ

ՀՐԵՇՏԱԿԱՆՑ

Հրեշտակայի՛ն կա՛րգա՛ւո՛րո՞ւ թեա՛մք
լը՛ցե՛ր Ա՛ստու՛հա՛ն . զքո՛ւմ սո՛ւրբ
ՊԵ՛կեղե՛հցի՛ր . Հա՛ղա՛րը ֆ հա՛ղա՛րաց
հրեշտակապե՛տը ֆ կա՛ն ա՛ռա՛ջի՛ք քո՛յ .
Ե՛ւ բի՛ւրը ֆ բի՛ւրո՞ց հրեշտակը ֆ պա՛շ
տե՛ն ը՛քեղ Տէ՛ր . Ե՛ր մա՛րդկա՛նէ՛ր հա՛
ճե՛ցա՛ր ը՛նդու՛նի՛ւ զո՛րհնո՛ւթի՛ւն .
Ձա՛յնի՛ւ խո՛րհըրդա՛կա՛նա՛ն . սո՛մի
ւրբ . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ . Տէ՛ր զո՛րհնո՛ւթի՛ւն
թեա՛մք .

ՊԱՀՈՑ ՆՆՋԵՑԵԼՈՑ

Ա՛յսըն յի՛շտա՛կի՛ հա՛նգո՛ւցե՛
լը՛ցե՛ր ը՛նկա՛ւ Հա՛յր սո՛ւրբ մա՛րդա՛սէ՛ր
ըզպա՛տա՛րա՛գս . Ե՛ւ հա՛մա՛րեա՛ն ըզ
հոգի՛ն նո՛ցա՛ն . Ի՛թի՛ւ սրբո՛ց քո՛յ յա՛ր
քայո՛ւթեա՛նդ ե՛մա՛մի՛ր կնի՛ց . Ա՛յս
նա՛ւա՛նդ զի՛ հա՛ւա՛տո՛վ մա՛տո՛ւս
ցո՛ւք ըզպա՛տա՛րա՛գս . հա՛շտե՛սցի՛ր Ա՛ստ
ուա՛ն ըթի՛ւնդ . Ե՛ւ հա՛նգուցե՛ր զհո՛
գի՛ւս նո՛մո՛ցա՛ն .

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

Այլ բոլորին սրբոց մեծ ես և ահա
համարձակութեամբ : Եւ զինքն ինքն ինքն
հրեշտակաւ անկեղծ օրհնենք զքեզ և
ամենայն փառսք ի բարձրոյն
Աստուծոյ : Եւ յերկիր խաղամք մեզ
զնորքս :

ՄԱՐԿԱՐԷԻՑ · ԱՌԱՔԵԼՈՑ

ԵՒ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ

Ամենակալ ես Տէր զօրոյ լծեալքս .
ո՞ր թագաւորդ ես յաւիտեանց :
Ո՞ր նըստիս յերկնից ի յերկրի՞քս և
լոյս ծագեալս յարարած լս քո : Ո՞ր
խոնարհութեամբ ի՞նչեք ի յերկրիքս .
քեզ պատարաւ գլխ մատուցա՞նք :
Եւ սուրբ զանկենքդ քո փառաւոր
բեհեմք . Տէր ո՞ր պըսակիչդ ես քոց
սըրբոց (այս առան) : Այսին զի սոքա՞ն
մեզ բարեխոհեալս . Տէր ամենակալ
ի՞ քովդ յաբախալ լծեալքս :

• Ե- թէ հանդիսաւոր օր լինի, և զոտ-բէ իորհո-րդն լեւա-
բերել խօյնի, այս է որաբողո-թիւնն: Յորժամ ասանայն
տեղ:

“ Բ. Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամեն
” սեանդ: ”

Ե- ասելու-ազն յայնէ:

“ Ե. Ամ³ զմոս անացէ՛ք Տեա³ն Ա՛ստու-
” ծոյ մերոյ: ”

Ե- Դիւրս երգեն շնորհագործիւնն՝ ըստ զարշաճի տո-ո-
րն խնդնել:

“ Ե. Ա՛ր՛ ո՛ք յե՛րա՛խա՛յից՝ . մի ո՞ք ՚ի
” Թերահաւատից: ”

” Դ. Ա՛րմին Տէրո՛ւնակա՛ն . և՛: ”

Ե- Գան ինչորէնէն ՚ի տո-բէ իորհո-րդն:

“ Ե. (Յարեւո՛ւ էհար ը՛ղխո՛րան իւր . և
” ինքն որպէ՛ս փեսայ . զի ելանէ յառադաս
” տէ՛ր իւրմէ՛: ”

” Դ. Եւ ցընծայ՝ նա՛ն որպէս հըսկայ . յըն
” Թանալ ըզճանապա՛հ³ ըհըս ի՛ւր: ”

” Ե. Ո՞ր³ ըք ը՛զԲըո՞³ զբէ՛րի՛ք³ .
” Բա՛ն³: ”

” Դ. Խո՛ն ըհը՛րդա՛րա՛հ³ զԲ³ Կե՛րպա՛մ
” րա՛ն³ ըհը՛րդ³ մք: ”

Ե- Գան յաբեւելից իւր:

“ Ե. Ղանապա՛հ զարարէ՛ք այնմիկ՝ որ նըս

„ Եւ յերկնից երկինս ընդ ամբողջութեամբս
 „ Դ. Եւ կենդանաւորաբար Եւ անշունչ
 „ բոլորով թեանն . զեւրեքս ըրբեանս
 „ Բարս օրհնոյ թիւնս մատոյ Բարս
 „ Եւ ցամայեալսն ։ ”

Եւ գտնի հաւատալովս ։

“ Ե. Եւստուած ի շարաւոյ եկեօցէ ։ Եւ
 „ սուրբն ի փառանքն լեռնէ ։
 „ Դ. Օ ամենայն ըզկենցաղականս ի բաց
 „ զընեւ ըզլ ըզգոյժս ։ ”

Եւ գտն յաստիճան իորանին . Եւ Բարս Եւ Բարս
 Եւ Բարս Եւ Բարս Եւ Բարս ։

“ Ե. Համբարձէք իշխանք զգորունս ձեր ի
 „ վեր . Համբարձցին գորունք յաւիտենից ,
 „ Եւ մօցէ թագաւոր փառաց ։ ”

Եւ պարտագոյն ինկնէ Եւ հաւատնէ ։

“ Բ. Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց . Տէր
 „ Հօր զօրութեամբ իւրով . Տէր կարօղ ի
 „ պատերազմի ։

„ Դ. Ո՛րպէս զի զթա՛ղաւորն ամեն
 „ ցովն ընդ ընդինիցիմք ։

„ Ե. Համբարձէք իշխանք զգորունս ձեր ի
 „ վեր . Համբարձցին գորունք յաւիտենից .
 „ Եւ մօցէ թագաւոր փառաց ։

” Գ. Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց և Տէր

” զօրութեանց :

” Դ. Եւ ըզհրե՛շտակացն հա՛նդի՛սա՛պէ՛ս

” ընծա՛յեա՛լ բե՛րեմք ըզկա՛րգ :

” Ս. Սա ինքն է թագաւոր փառաց :”

Եւ պարտագօն երջողագէտն և Դոդո-Բեմա՛ն՝ և առ-
նա՛ն ի յեւայ պարտագին . և խաւսինս ի վերայ ծողո-
վերէանն առեւա՛լ :

“ Գ. Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն :

” Դ. Եւ ըզհրե՛շտակացն հա՛նդի՛սա՛պէ՛ս

” ընծա՛յեա՛լ բե՛րեմք ըզկա՛րգ :

Ս. Եւ ևս խաղաղութեան ըզՏէ՛ր աղա՛
շեսցո՛ւք :

Դ. Տէ՛ր յձո՛րմեա՛ն :

Ս. Եւ ևս հաւատով և սրբութեամբ
կացցո՛ւք յաղօթս առաջի սրբո՛յ սեղանո՛յս
Աստուծոյ ահիւ : Սի՛ խղճիւ և գայթակ
ղութեամբ . մի՛ նենգութեամբ խորամանկու
թեամբ . մի՛ պատրանօ՛ք և խաբէութեամբ .
Սի՛ երկմտութեամբ և մի՛ թերահա՛ւատու
թեամբ . ա՛յլ ուղի՛ղ վարուք . պարզ մե
տո՛ք . միամիտ սրտիւ . կատարեալ հաւա՛
տով : Եւ ըցեալ սիրով լի՛ և առաւելեալ
ամենայն գործո՛վք բարութեան : Կացցուք
յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանո՛յս Աստուծոյ :

և գտցուք զողորմութեան ըզնորհս : Յա
ւուր յայտնութեան և 'ի միւսանգամ
գալըստեան՝ Տեառն մերոյ և փրկչին (Յե-
սոսի՛) ԲՐԻՍՏՈՍԻ • կեցուցէ՛ և ողորմացի՛ :

Դ • Կեցո՛ Տէ՛ր և՛ ողորմեա՛ :

Ս • Օրհնեա՛ Տէ՛ր :

Զ • Շնորհօք և մարգասի՛ : Խաղաղու՛ :

Դ • Եւ ընդ հոգւոյդ քօ՛ւմ :

Ս • Աստուծոյ՛ երկը՛րպագեցու՛ք :

Դ • Ա՛ռաջի՛ քոյ՛ Տէ՛ր :

Ս • Ողջո՛յն տա՛ւք միմեանց 'ի՛ համբօյր
սրբութեան • և որք ո՛չ էք կարօղք հաղոր
դիլ Աստուածայի՛ն խորհը՛րդոյս՝ առ գլբ
ունս ելէ՛ք և ա՛ղօթեցէ՛ք :

Դ • ԲՐԻՍՏՈՍ 'ի մէջ մե՛ր յայտնե՛ցաւ •
ո՛ր.] քնն Աստուած ա՛ստ բա՛ղմեցաւ : Խա՛
ղա՛կութեա՛ն ձայն հընչեցաւ • սնւբբ ո՛ղ
ջո՛ւնի՛ հրաման տըլաւ : Եկեղեցիս մի անձն
եղև • համբոյրքս յօդ լը՛րման տըլաւ : Թուշ
նամութիւնն հեռացաւ • սէրն ընդհանուրս
սփռեցաւ : Արգ պաշտօնեայք բարձեալ ըզ-
ձայն • ա՛նք զօրհնութիւն 'ի մի բերան :
Սիսանական Աստուածութեանն՝ որում
Սրբօք են սրբաբա՛ն :

Որոշեալ է զայս ասին զհանդիսի գծի :

Ս . Ո՛րք հա՛ւատո՛վ կայք յանդի՛ման . սուրբ սեղանո՛յս ա՛րքայա՛կա՛ն : Տեաէ՛ք բաշմեա՛լ զԲՐԻՍՏՈ՛Ս ա՛րքայն . եւ շո՛ւրջ պատեա՛լ զօրք վե՛րնա՛կա՛ն :

Դ . Ա՛յ եւր համբառնա՛մք զա՛յս ունե՛լով . եւ պա՛ղատիմք զայս ա՛սե՛լով : Ա՛յ զմեղըս մե՛ր մի յիշե՛սցես . այլ գը՛ծութեա՛մք քո՛քաւե՛սցես : Ա՛յդ հրե՛շտահա՛ցն օրհնե՛մք ը՛ղբեղ . եւ ը՛նդ սըրբոց քոց Տէր փա՛ռը՛ք բե՛զ :

Վ . Ա՛հ եւ կա՛ցցողք . երկիւղի՛ւ կացցօւք . բա՛րեք կացցօ՛ւք , ե նայեցարո՛ւք ը՛ղ գուշութեա՛մք :

Դ . Ա՛հ քե՛զ Ա՛ստու՛ռա՛մս :

Ս . Պա՛տարա՛ք ԲՐԻՍՏՈ՛Ս մատչի Գա՛ռն Ա՛ստուծոյ :

Դ . Ո՛ղո՛րմո՛ւթի՛ւն ե խաղա՛ղմօ՛ւթիւն ե պատա՛րա՛ք օրհնո՛ւթեա՛ն :

Վ . Օ՛րհնեա՛մ Տէ՛ր :

Ք . Հնորհք՝ սէր՝ ե Ա՛ստուածային սըրբաբար գորութիւնն՝ :

Դ . Եւ ընդ հո՛գւոյդ քո՛ւմ :

Ս . Ը՛ղգրո՛ւնս . ը՛ղգրո՛ւնս . ա՛մենայն
խմաստութեա՛մք և ըզգուշութեա՛մք : Ի՛
վե՛ր ընծայեցուցէք ը՛զմիտըս ձե՛ր Աստ-
ուածայի՛ն երկիւղե՛ւ :

Դ . Ո՛ւնի՛ մք առ քե՛զ Տէր ա՛մենա՛կա՛լ :

Ս . Ե՛ւ գոհացարո՞ւք ը՛զՏեառնե՛ր բո՛լո
րով սըրտի՛ւ :

Դ . Ա՛րժան՛ է՛ թրա՛ւ :

Ս . Օ՛րհնեա՛ Տէ՛ր :

Ք . Եւ ընդ Սերովբէսն և ընդ Քերով-
բէսն :

Իօ՛յ Դ հանդիտի առաջս՝ ո՛հանս զի՛ն Սրժան և Իրաւին
առէն զայս :

Ս . Ե՛ւ զըստոյդ փըրկո՛ւթեա՛ն ո՛ր
միշտ ընդ ա՛մենայն տե՛ղիս գո՛հութիւն
մատուցանեմք քե՛զ Քրիստո՛ս : Ո՛րո՛վ
և ըզհրա՛շան զյարութիւնըդ քո՛ գո՛
վե՛ն զօ՛րութիւնք : Սա՛րսի՛ն Սերո՛վ
բէ՛քն . գո՛ղա՛ն Քերո՛վբէ՛քն . և եշ
խանութի՛ւնք վե՛րի՛ն պետութեանցըդ
պտրառեա՛լ ձայնի՛ւ եղանա՛կե՛ն և ա-
սե՛ն :

Դ . Սա՛մա՛ւորբ . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ . Տէ՛ր
զօ՛րութեա՛նս : Լ՛ի՛ն երկե՛ք և՛ եր

կի՛ր փա՛ռօ՛ք քո՛ . օ՛րհնո՛ւթի՛ւն 'ի՛ բա՛ր
ձո՛ւնս . օ՛րհնեա՛ւ զո՛ր ե՛կի՛ր և զա՛
լո՛ցդ . ե՛ս անուա՛մբ Տեառն . Ո՛վսա՛ննա՛ր
բա՛րձո՛ւնս :

Ս . Օ՛րհնեա՛ Տէ՛ր :

Ք . Առէ՛ք կերէ՛ք այս է Ս՛արԹԻ՛ն :

Դ . Ա՛ռէ՛ք :

Ս . Օ՛րհնեա՛ Տէ՛ր :

Ք . Առէ՛ք 'ի սմանէ՛ ամենեքեան այս է
Ա՛րԹԻ՛ն :

Դ . Ա՛ռէ՛ն : ՀԱ՛ՅՐ ե՛րկնա՛ւոր . ո՛ր
զՈ՛րդի՛ք քո՛ ետո՛րա՛ւր 'ի՛ մա՛հ . վա՛ն
սը՛ն մե՛ք քա՛րտա՛յա՛ն պա՛րտեա՛ց
մե՛րո՛ց . հե՛ղմա՛մբ ա՛րեա՛ն նո՛րա՛ր .
ա՛ղա՛լե՛մբ ը՛ղբե՛ր զո՛ղոր՛մեա՛ք քո՛
բա՛նա՛ւոր Հօ՛տի՛ն :

Ս . Օ՛րհնեա՛ Տէ՛ր :

Ք . Եւ զքոյս՛ 'ի քոյոց՛ քեզ մատուցա՛ :

Դ . Յա՛մնեա՛նի՛ օ՛րհնեա՛ւ ե՛ս Տէ՛
ր . օ՛րհնեա՛մբ ը՛ղբե՛ր . գողե՛մբ
ը՛ղբե՛ր . գո՛հանա՛մբ ը՛ղբե՛ն . ա՛ղա՛լե՛մբ
ը՛ղբե՛ր Տէ՛ր Ա՛ստը՛ ուա՛ծ մե՛մ :

Ս . Օ՛րհնեա՛ Տէ՛ր :

Ք . Խաղաղութիւն ամենեցուն :

7. Ի՞նչ էնդ հոգւոյդ քո ւմ :
8. Աստուծոյ երկիրդագեսցո՛ւք :
7. Ա՛նաղի՛ քոյ Տէ՛ր : Ո՛րոք՝ Ա՛նա-
տո՛ւծո՛յ . ո՛ր պա՛տա՛րա՛գեա՛լ չո՛ր՝ ի՛նչ
հա՛շտո՛ւթի՛ւն հա՛յց կե՛նեմ՝ քա՛ղիկս
ի՛մ մե՛զ հե՛ղմամբ Ա՛րեա՛ն քո սո՛ր՝ Լո՛րբ .
աղձ՛ չեմք ը՛ղբե՛մք ո՛ր զո՛րք մեա՛նք
ա՛րեամբ քով փըրկեա՛լ հո՛տի՛մ ,
8. Օրհնեա՛ Տէ՛ր :
7. Որպէս զի եղիցի սա՛ ամենեցուն մեզ
մերձեցելոցս . յան՛ :
7. Հո՛գի՛ Ա՛նտո՛ւծոյ . ո՛ր զփա՛ռա՛կցի՛
քո՛ զխո՛րհո՛րք Լո՛րբ . ի՛ջեա՛լ ի՛նչ
նի՛մեա՛նց կա՛տա՛րեմ , ի՛նչ ձե՛ւրս մե՛նա
բ . հե՛ղմամբ Ա՛րեա՛ն սո՛րա՛ն աղձ՛
չեմք ը՛ղբե՛մք հա՛նգո՛ զհո՛գի՛ս մե՛ր նը՛ն
ջե՛ցե՛լ լո՛ցն :
8. Օրհնեա՛ Տէ՛ր :
7. Ի՛նչ որս է մե՛զ այց աբասցես բարե
բար Աստուած աղաչեմք :
7. Յե՛տա՛ Տէ՛ր և ողո՛րմա՛ :
7. Աստուածածնին օրբոյ կուսին Սաբի-
ամու և՛ :
7. Յե՛տա՛ Տէ՛ր և ողո՛րմա՛ :

Սարգստի յաջորդական յեռնաժառանգ :

Ս . Առաքելոց սըրբոց . Մարգարէից .
Սարգստեաց . Մարտիրոսաց . և ամենայն
Հայրապետաց սըրբոց . Առաքելադործ
Կաթսկողոտաց . երկնաց . ուղղափառ սար
կաւազաց . և ամենայն սըրբոց : Եղեցի
յիշատակի սո՛ւրբ պատարագս՝ աղաչեմք :
Դ . Անկա՛ն Տէր և ո՛ղորմեա՛ :

Յարգեա՛ն ի՛րաւիկէն զայն աս :

Ս . ()Րհնեա՛ւ զո՛վեա՛ւ և փառա՛ւոր
եա՛ւ , հրաշալի և Աստուածազարդ յարու
թեանըն Քրիստոսի երկի՛ր պա՛գանեմք :
Դ . Փա՛ռք յարութեա՛ն քո՛ Տէ՛ր :

Ի քոն սըբոց զայն աս :

Ս . Սո՛ւրբ և Աստուածահաճոյ . Մարգա
րէին . Հայրապետին . Առաքելոյն . Մար
տիրոսին . (այն առնն .) որոյ այսօր զյիշատա
կըն կատարեցա՛ք : Եղեցի յիշատակի՛ն
սո՛ւրբ պատարագս՝ աղաչեմք :

Դ . Անկա՛ն Տէր և ո՛ղորմեա՛ :

Ս . Առաջնորդացըն մերոց և առաջին լու
սաւորչացըն սըրբոց . Թագեոսի և Բար
դուղիմեոսի առաքելոցն և Գրիգորի՛ն լու

սաւորչի՛ն : Արիստակիսի՛ . Վրդանիսի՛ .
 Յուսկա՛նքն . Գրիգորիսի՛ . Ներսիսի՛ . Սա
 հակա՛յ . Գանիէլի՛ . և Խաղայ . Մեսրոբ
 պա՛յ . Վարդապետին՛ . և Գրիգորի՛ Նարե-
 կացւոյն՛ . և Ներսիսի՛ Ալայեցւոյն՛ . Յովհան
 նու Որոտնեցւոյն՛ . և Գրիգորի՛ և Մովսիսի՛
 Տաթևացեացն՛ . և սրբոց Գրիգորիսեանց և
 Ներսիսեանց . Հովուաց և Հովուապետա
 ցըն Հայաստանեա՛յց : Եղիցի յիշատակ
 ՚ի սո՛ւրբ պատարա՛գս՝ աղաչե՛մք :

Դ . Յիշեա՛՞մք Տէ՛ր և ողորմեա՛ :

Յ . Միանձնացելո՛ց սրբոց . առաքինա
 սէ՛ր և Աստուածուսոյց կրօնաւորացն՛ .
 Պօ՛ղոսի . Ի՛նտօնի . Պօ՛ղայ . Մա՛կարայ .
 Սոփրիոսի՛ . արքայ Մարկոսի՛ . Սրապիոնի՛ .
 Նիգլոսի՛ . Արսենի՛ . Եւաղրի՛ . Պարսամայ :
 Յովհաննիսեա՛նց և Սիմօնեա՛նց . սրբոց
 Սեկեա՛նց և Սուքիասանց . և ամենայն ուր
 բոց . Հա՛րց և աշակերտելոց նոցին ը՛նդ
 տիեզե՛րս : Եղիցի յիշատակ ՚ի սո՛ւրբ պա
 տարա՛գս՝ աղաչե՛մք :

Դ . Յիշեա՛՞մք Տէ՛ր և ողորմեա՛ :

Յ . Թաղաւորաց հաւատացելո՛ց սրբոց .
 Ի՛րգարո՛ւ . Կոստանդիանոսի՛ . Տէրդա

այս . և Թէոդոսից . և ամենայն սուրբ և բարեպաշտ Թագաւորաց և Աստուածատէր Իշխանաց : Եւ զիցի յիշատակ 'ի սուրբ պատարագս՝ աղաչեմք :

Դ . Յիշեա՛՛՛ Տէ՛ր և ո՛ղորմեա՛ :

Ս . Բնդհանոր ամենայն հաւատացելոց . աբա՛նց և՛ կանա՛նց . ծերոց և տղայոց . և ամենայն չափու հասակի հաւատով և սըր բութեամբ 'ի ՎԻՍՏՈՅ նը՛նջեցելոցն . Եւ զիցի յիշատակ 'ի սուրբ պատարագս՝ աղաչեմք :

Դ . Յիշեա՛՛՛ Տէ՛ր և ո՛ղորմեա՛ :

Ս . Օրհնեա՛՛՛ Տէ՛ր :

Դ . Եւս խաւել զեպիսկոպոսպետն՝ :

Ս . ԳորհուԹի՛ւն և փառաբանութիւն մատուցանեմք քեզ Տէր Աստուած մեր . վասն սուրբ և անմահ պատարագիս որ 'ի վերայ սըրբոյ սեղանոյս՝ զի սա մեզ 'ի սըրբութիւն կենդանութեան պարգեւսցէ՛ : Մովաւ շնորհեա՛ զսէր զհաստատութիւն և զըզձովի զխաղաղութի՛ւն ամենայն աշխարհի . սրբոյ Եւկեղեցւոյ և ամենայն ուղղութեա՛ւ եպիսկոպոսաց . եպիսկոպոսպետին մերոյ և պառուար կան հայրապետին ամենայն Հայոց տեառն

(այս առումն .) և մերոյ արհի եպիսկոպոսին և
երջանիկ բարունապետին տեսան (այս ա-
ռումն .) և քահանայիս որ զպատարագն մե-
տուցանէ : Իւ վասն զօրութեանց և յաղ-
թութեանց թագաւորաց Վարխտոնէից և իշ-
խանացն բարեպաշտից : Աղաչեսցուք և
խնդրեսցուք և վասն հոգւոցն հանգուցե-
լոց : Ի՛նչ առաւել վասն հանգուցեալ
բարունապետացն մերոց . և շինողաց սուրբ
Իկեղեցւոյս . և որք ընդ հովանեաւ սորին են
հանգուցեալ : Ազատութիւն եղբայրց մերոց
գերելոց և շնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս :
Հանգի՛ստ հաւատով և սրբութեամբ 'ի
ՎԲԻՍՏՈՍ կատարելոցն : Ի՛ղիցի յիշատակ
'ի սո՛ւրբ պատարագս՝ աղաչե՛մք :

Դ . Ստ ա՛մենայնի՛ . և յաղագս ամենե՛
ցո՛ւն :

Յ . Մըհնեա՛՝ Տէ՛ր :

Զ . Իւ եղիցի ողորմութիւն մեծիս Աստու-
ծոյ և Փրկչիս մերոյ :

Դ . Ի՛նչ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ :

Ե . Սուրբ-ազն տարուէ 'ի Եի- :

Յ . Իւ ևս խաղաղութեան . զՏէ՛ր աղաչե-
ցուք :

- Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛ :
- Ս. Ամենայն սրբովք զորս յիշատակեցաք՝
ևս առաւելապէս . զՏէ՛ր աղաչեսցո՛ւք :
- Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛ :
- Ս. Սկսան մատուցեալ սուրբ և Աստուա-
ծային պատարագիսոր՝ ի վերայ սրբոյ սեղա-
նոյս . զՏէ՛ր աղաչեսցո՛ւք :
- Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛ :
- Ս. Որպէս զի Տէ՛ր Աստուած մեր որ ընկա-
լաւ զան 'ի սուրբ երկնային և յիմանալի իւր
մատուցարանն . զվիսխանակն առաքեսցէ առ
մեզ զշնորհս և զպարգևս Հոգւոյն սրբոյ .
զՏէ՛ր աղաչեսցո՛ւք :
- Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛ :
- Ս. Ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեա՛ . և պահեա՛
զմեզ Տէ՛ր քոյին շնորհիւդ :
- Դ. Կեցո՛ւ մեզ Տէ՛ր քոյին շնորհիւդ :
- Ս. Օգնենասրբբունի զԱստուածածինն
զմիշտ կոյսն Մարիամ, հանդերձ ամենայն
սրբովք յիշելով . զՏէ՛ր աղաչեսցո՛ւք :
- Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛ :
- Ս. Եւ ևս միաբան վարն ճշմարիտ և սուրբ
հաւատոյս մերոյ . զՏէ՛ր աղաչեսցո՛ւք :
- Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛ :

Վ. Օ՛ւնձինս մեր և զմիմեանս . Տեառն
Լստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք :

Դ. Քե՛զ Տեառնդ յա՛նձն եղիցու՛ք :

Վ. Ողորմեաց մեզ Տէր Լստուած մեր .
լստ մեծի ողորմութեան քում ասանցուք
ամենեքեան միաբանութեամբ :

Դ. Տէ՛ր ողորմեա՛ . Տէ՛ր ողորմեա՛ . Տէ՛ր
ողորմեա՛ :

Վ. Օ՛րհնեա՛ Տէ՛ր :

Բ. Եւ տուր մեզ համարձակածայն բար՛ :

Դ. Հա՛յր մեր ո՞ր յե՛րկե՛նս ե՛ս . սո՞ւ
ւրբ եղիցի ա՛նու՛ն քո՛ . Երկեսցէ ա՛րքայո՛ւ
թի՛ւն քո՛ . եղիցի՞ն կամք քո՛ որպէս յե՛ր
կե՛նս և՞ յե՛րկե՛ր . Օ հա՛ց մեր հա՛նապա՛
զո՛րդ տո՛ւր մե՛զ այսօ՛ր . Եւ թող մե՛զ ըզ
պա՛րտիս մե՛ր . ո՛րպէ՛ս և՛ մե՛ք թողնու՛մք մե՛
րո՞ց պա՛րտա՛պանա՛ց . Ե՛ւ մի՛ տա՛նիւր ը՛դ
մե՛զ ՚ի փո՛րձո՛ւթի՛ւն . ա՛յլ փը՛րկեա՛նք ՚ի
չա՛րե՛ :

Վ. Օ՛րհնեա՛ Տէ՛ր :

Բ. Օ՛ր քո է արքայու՛ : Խաղաղու՛ :

Դ. Եւ ընդ հո՛գւո՞յդ քո՛ւմ :

Վ. Լստուծո՞յ երկրորդագեսցու՛ք :

Դ. Լս՛ւաջե՛ք մե՛զ Տէ՛ր :

Քահանայն խոնարհի՜ : Եւ ասինայն Ժողովուրդին խոնարհին
 'ի վայր : Եւ Սաբիւսաւ Գն յայնէ :

၁. (၇) နှစ်အတွင်း

Ք. ԲՐԻՍՏԱՍԻՒՆ ԶԻՍՈՒՍԻՒՆ ՏԵՐԱՄԸ ՊԵՐՈՎ՛ :

Ե- Սահմանափակ ձայնե Բարձր :

U. S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE

✱ . 'Ի սըրբուԹիւն սըրբոց :

Դ. ՍԻՔԱՅԻՆ ՍՈՆՐԲԸ • ՊԻՔԱՅԻՆ ՏԷՐ • ՅԻՍՈՒՄ
 ՔՐԻՍՏՈՑՈՒՄ ԻՔՐ ԺԱՄԱՍ ԱՍՏՈՒԹՈՅ ՀՈՐ •
 ԱՄԷՆ :

• **O^{ms} բնեա՛ Տե՛ր :**

• • () ԲՀՆԵԱԼ ՀԱՅՐ սողորբ Լստողած ճըշ,
մարիտ :

7. የጋራ ጥቅም ለማሳካት የሚያስፈልጉትን ጥረት ያድርጉ።

• Օրհնեա՛ Տէ՛ր :

•. ()ԲՀՆԵՆԿԱԼ ՈՐԴԻՒՄ ՍՈՒՐԲ ԼՆԱՍՏՈՒԱԾ ՃԵՂԺ
ՄՓՐԻՒՄ :

7. *U. n.*

• Օրհնեա՛ Տէ՛ր :

• ()ԲՀՆԿԱԼ ՀՈԳԻԴ ԿՈՒՐԲ ԱՄԱՌԱԾ ՃԸՆԴԱՐԿՈՒՄ :

• ۱۲۴۷ •

• **Օրհնեա՛ Տէ՛ր :**

- ա. Օրհնութիւն և զանաք շօր և Որ՝
 Դ. Ամէն : շնորհակալութիւնք զՍուրբ .
 շնորհակալութիւնք : Օրհնութիւն շնորհ .
 Որհնութիւն և սուրբ շնորհակալութիւն . այժմ և միշտ
 և՛ յաւիտեանս յաւիտեանից . Ամէն :
 Ե. Օրհնեալ Տէր :
 Զ. 'Ի սուրբ 'ի սուրբ պատուական՝ :

Եւ իսկայն Բանաստեղծն 'ի վերայ Ժողովարանն
 և Դատարան 'ի ուրիշ օրհնան , և յաւելն զպարգայտն : Եւ
 յաւելէ Սարկաւազն :

Ե. Սաղմոս ասացէ՛ք Տեառն Աստուծոյ
 մերոյ՝ զպիւրք ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս
 Հողեորս : Օ՛ր սմա վայելեն սաղմոսք և
 օրհնութիւնք . ալէլուիք և երգք Հողեորք :
 Պաշտօնեայք Հանդերձ երգովք սաղմոս ա-
 րացէ՛ք . և զՏէր յերկինս օրհնեցէ՛ք :

Եւ 'ի պիւրն եղանակն :

Դ. Քրիստոս պատարա՛ն զեալ . բա՛շ
 խի՛ք 'ի միջի մարմնի . Ալէ՛կ Տէր ի բա՛շ
 ԶԱ՛մրտն ի՛նչ տա՛յ մի զկերամիւր և՛
 սուրբ ԶԱ՛մրտն ի՛նչ ցօ՛ղէ՛ 'ի՛ միջ . Ալէ՛կ
 Տէր ի բա՛շ :

Սաղմոսք ա՛յն Տէր և՛ առէ՛ք ընդոյն :
 Ալէ՛կ Տէր ի բա՛շ :

Ճաշակեցէք և տեռէք զի քաղցրը է
Տէր . Ալէլուիա .

Օրհնեցէք ըզՏէր յերկինս . Ալէլուիա .

Օրհնեցէք ըզնա՝ ի՛ր բարձունս . Ալէլուիա .

Օրհնեցէք ըզնա՝ ամենայն հրեշտակք՝ նորա . Ալէլուիա .

Օրհնեցէք ըզնա՝ ամենայն զօրութիւնք
նորա . Ալէլուիա .

Եւ Դղերս երգեն ճաշ Իրհնդանոս ըստ պարտաճի
տանին .

Եւ ապա խորշեն շաբաթոյն յերա . Եւ Սարկաւազն խա-
բուէ Բարձր յայնի .

Ս . Երկիւղիւ և հաւատով յառաջ մատիք
և սրբութեամբ հաղորդեցարուք .

Եւ Ժողովուրդն եւ տէն յայնի .

Դ . Աստուած մեր և Տէր մեր երեւցաւ
մեզ . օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն .

Դ . Կեցո՛ Տէր զԺողովուրդս քո . և օրհնէ .

Դառնեալ խորշեն շաբաթոյն . Եւ Դղերս երգեն .

Դ . Ի ընցաք ի՛ր բարձրութեանց քոց Տէր .
ճաշակելով ՁՍԵՐՄԻՆ քո՛ և ՁԱՐԻՆ .
Քա՛ղցր , Բարձր , ի՛ր բարձունքս կերակրողիդ
ընդ ըմբօղ : Ո՛ր հանապաղ կերակրեալս
ըմբօղ , ապաքեալ ի՛մ մեզ ըզհոգեւոր

քո՞ զԻրհնոլթի՞ւն . փա՞ռք 'ի բա՛ւր
ձուներս կե՛րա՛կրո՞յղի՞դ Ը՞ն՞ զըմե՛շ :

Ե- Սարկաւո՞ւն տարուէ :

Յ . Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղա չեա-
ցուք : Եւ ևս հաւատով ընկալեալք յԱստ-
ուածային . սուրբ երկնային անմահ անաբաա
և անապական խորհրդոյս . զՏեառնէ գոհա-
ցարուք :

Դ . Դո՛հա՛նա՛մք Ը՞գքէ՛ն Տէ՛ր . ո՛ր կե՛ր
րա՛կրե՛րե՛մք Եր՞բմեզ յա՛նմա՛հա՛կա՛ն սե՛ր
ղա՛նո՞յ քո՞յ : Բաշխե՛լով ՁՍՄԹԻՒՆԻ
և ՁԼԻՒՆԻ 'ի՛ փրկութիւն աշխարհի՛ . և
կեա՛նք անձա՛նց մե՛րոց :

Իսկ ասքանոր Դպիրսն եղանակէն Տաղս խորհրդաւորս , Պնէն
Քահանայն Կաթարեայէ շխարհ աղօթիցն : Եւ յորժամ հաղոր-
դին որժանաւորսն Դպիրսն երգեն զՏաղս զայս :

Սա՛յր հա՞ւատով սո՛ւրբ հա՛րսնա՛րա՛ն .
և ա՞նա՛գա՛ստ գե՛րա՛կրա՛կա՛ն .
դո՛ւ փե՛սայի՞դ անմա՛հա՛կա՛ն .
որ զա՞րդարեա՛ց զքե՛զ ա՛նկա՛խձա՛ն :
Ե՛րկրո՞ւր Ե՛րկի՛նք դո՛ւ հրա՛շակա՛ն .
փա՞ռք 'ի փա՛ռքս բա՛րձրա՛կա՛ն .
ո՛ր զմե՛զ ծնա՛նիս լո՛ւսո՞յ նըմա՛ն .
աւա՛ղանա՛ն որդի՛ն ա՛կա՛ն :

Բաժնեկէս ԸՎԶԱՅԱՅԱՅԻՆ մասք բաղկան .
 ԶԼՐԻՒՆԻ Ըմպէր Է տառ սոսկակա՛ն .
 Հա՛նեմս ՚ի վեր գեր. աստիճա՛ն .
 յիմանալեանցն ա՛նջո՛ր կա՛կա՛ն :
 Ե՛կայք ո՛րդի՛ք նո՛ր Սիոնիկ՛ .
 մատիք առ Տէ՛ր մեր սը՛րբութեամբ .
 ճաշակե՛ցէ՛ք և տեսէ՛ք .
 զի քաղցր է Տէ՛ր մեր զօ՛րքով թեամբ :
 Ես՛ բաժանեալ ց ը զՅո՛րդանա՛ն .
 գու զծո՛վ մե՛ղաց աշխա՛րհակա՛ն .
 նըմա՛ն յԵսուայ՝ մե՛ծ զօ՛րակա՛ն .
 զքե՛զ Տէ՛ր ՅԻՍՈՒՒՍ Հօ՛ր էա՛կա՛ն :
 Հինն օ՛րինակ քե՛զ և՛ նըմա՛ն .
 գու խո՛րանի՛ն գերա՛ղբակա՛ն .
 նա՛ խո՛րոսկեաց զգրո՛ւնս ա՛նջամեա՛նգ .
 գու գը՛ծո՛խոց զգրուես ՚ի Հի՛մա՛նց :
 ՀԱ՛ՅՏԱՅ ՄԱՐԿՈՍ Է՛ր ՔՐԻՍՏՈՍ .
 ԲԱԾԱԿՍ ԼՐԻՒՆ նորո՛յ ո՛ւխտի՛ .
 ծածկեալ խո՛րհո՛ւրդըն մե՛ծ յա՛յտնի՛ .
 Լստուած ՚ի սմա՛ր մե՛զ տե՛սա՛նի՛ :
 Սա է՞ ՔՐԻՍՏՈՍ Բա՛նն Լստողեա՛ծ .
 ո՛ր ընդ ա՛ջմէ՛ Հօ՛րըն բա՛ղմէ՛ .
 և ա՛ստ ՚ի մե՛զ պատա՛րագի՛ .
 բառնայ ըզմէ՛ղէս աշխա՛րհի՛ :

Այն ո՞ր օրհնեալ է յաւիտեան .
 հարբ է՝ հոգւո՞վըն միակա՛ն .
 ա՛յժմ և յաւէ՛տ և յապագա՛յն .
 և անըսպա՛ռ միշտ յաւի՛տեան :

Եւ ՚ի վերջ Տաշին՝ Ժաբէն զԺաբոգայն յեղո , և Սաբիւ-
 -տին ասէ :

Ս . Օ՛րհնեա՛ Տէ՛ր :

Դ . Ո՛ր օրհնես զայնոսիկ որք օրհնեն՝ :

Դ . Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմ
 հետէ մինչև յաւիտեան : Էրէջ՝ Էրէնե՛ :

Դ . Կատարումն օրինաց և մարգա՛ :

Ս . Ալէլուիա Օ՛րթի :

Դ . Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Ս . Եւ ընդ հոգւոյդ քում՝ :

Դ . Երկիւղածութեամբ լուարուք :

Դ . Սրբոյ Աւետարանիս (ՅԻՍՈՒՍԻ ՎՐԻՍ-
 ՏՈՒՍԻ որ ըստ Յովհաննու :

Դ . Փառք քեզ Տէ՛ր Աստուած մեր :

Ս . Պաօսխումէ :

Դ . Ասէ Աստուած :

Դ . 'Ի Հօրէ լուսոյ , 'Ի սկզբանէ էր Բա-
 նըն՝ : ԳԼ . Ա . Հ . Դ . Ա իրջ . Հ . 14 :

Զա՛մ . Յետ յարութեան Տեառն մերոյ (ՅԻ-
 ՍՈՒՍԻ ՎՐԻՍՏՈՒՍԻ : Եւ իբրև ճաշեցին , ասէ
 Երմիայի Պետրոս՝ : ԳԼ . ԻԱ . Հ . 15 . Ա իրջ :

Ս . Սուրբ Աւետարանաւս աղաչես՝ :

« Պահպանեալ զժառանգութեամբ զԲԱՐՍԵՏՈՍ
Աստուած » :

Դ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամե-
նայն ժամ օրհնութիւն նորա 'ի բերան իմ :

« Օրհնեալք եղերուք 'ի շնորհաց սուրբ
Հոգւոյն . երթայք խաղաղութեամբ, և
Տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեւեանդ .
Ամէն :

Ի՞նչ է Բաշիկէն շնչաւոր առ Ժողովարարս՝ Դպրոս երգի
զՍահման զայս :

Ի՞նչ Տէր պարծեսցի՞ ա՛ն նա՛ն ի՛մ . լուի
ցեն հեղք, և ուրախ եղի՞ցի՛ն :

Սե՛ծ արարէ՛ք զՏէր . ի՛նչ, և բարձր
արասցա՛ւք զանո՛ւն նորա 'ի միտ՝ սի՛ն :

Խնդրեցի՛ 'ի Տեառնէ՛ և լը՛ւաւ ի՛նչ .
յամենայն նեղութենէ իմէ՛ փրկեա՛ց զի՛ն :

Ստո՛րք առ Տէ՛ր . ե՛ր առէ՛ք զլոյս, և ե-
րեօք ձեր մի՛ ամաչե՛ցսցե՛ն :

Ա՛յ յառաջ ա՛ն կա՛րգաց առ Տէր, և Տէր
լուաւ սմա՛ն . յամենայն նեղութենէ սորա՛ փրկե-
ցա՛ց ըն՛դա՛ն :

Ի՛նչեա՛կք հրեշտակա՛ց Տեա՛ռն շուրճ են
ղերկիւղածո՛վք իւրո՛վք, և պահեն զնո՛նա՛ն :

Ճաշակեցէ՛ք և տեսէ՛ք, զի՛ն . քա՛ղցր է

Տէր • երանեալ է այր որ յուսայ 'ի նա •
Երկերո՛ւք 'ի Տեառնէ՛ ամենայն սուրբք
նորա • զի ոչինչ է պակասութի՛ւն երկիւղա
ծաց նո՛րա •

Մեծամեծք աղքատացա՛ն և քաղցեան •
բայց ոյք խընդրեն ըզՏէր , մի՛ սկսասեսցի
'ի նոցանէ ամենայն բարո՛ւթիւն •

Եկա՛յք որդեա՛կք իմ լո՛ւարո՛ւք ինձ • և
զերկիւղ Տեառն ուսուցի՛ց ձեզ •

Ո՛վ է մա՛րդ՝ որ կամի՛ ըզկեանս , սիրէ՛
զաւուրս իւր տեսնել 'ի բարո՛ւթեա՛ն •

Լրեցո՛ղ զլեզո՞ւք քո 'ի չարութենէ՛ • և
շրթունք քո մի՛ խօսեսցի ըզնենդո՛ւթիւն •

Խոտորեա՛ 'ի չարէ՛ և արա՛ զբարի •
խընդրեա՛ զխաղաղութիւն , և երթ ըզհեո
նո՛րա •

Ա՛չք Տեառն 'ի վերա՛յ արդարոց , և ան
կանջք նորա՛ 'ի վերայ աղօթից նո՛ցա •

Երե՛սք Տեառն 'ի վերա՛յ չարագործաց ,
սատակել յերկրէ՛ զյիշատակըս նո՛ցա •

Կարգացի՛ն արդա՛րքն առ Տէր , և Տէր
չուաւ նոցա՛ , յամենայն նեղութենէ նոցա
փրկեաց զզնո՛սա •

Մե՛րձ է Տէ՛ր առ այնոսիկ՝ որք մաշեալ

են սրտիւք . և ըզխոնարհս հոգւո՛վ կեցուցանէ՛ :

Բազում նեղութիւնք են արդարոց .
յամենայմէ փրկէ՛ զնոսա Տէր . և պահէ զամե
նայն ոսկերըս նոցա . և մի 'ի նոցանէ՛ մի փրչ
րե՛սցի՛ :

Սա՛հ մեղաւորին չար է . բայց որ ատէ
զարդա՛րն , զղջսցի՛ :

Փրկէ՛ Տէր զանձի՛նս ծառայից իւրոց .
մի զղջսցին ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ
են 'ի՛ նա՛ :

Փա՛ռք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն որբոյ՛ ,
Այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
Ա՛մէն :

ՅԵՆԿ

Լէւուք տւագ շաբաթուն . . .	170
" " Եկեղեցւոյ . . .	162
" " Խաչի . . .	157
" " Ճրագալուցի և՛ Օհնի 157—	158
" " Համբարձման . . .	148
" " Հոգւոյ գալստեան . . .	153
" " Հրեշտակապետաց . . .	167
" " Պաշարու և՛ Պաղկա 168—	169
" " Յարութեան . . .	144
" " Պայծառակերպութեան .	174
" " Վառաւոնօրեաց Պալատեան	143
Լազարկեցէք առ Տէր ամենայն . . .	314
Լազնեսցուք զամենակալն . . .	470
Լասոր անձառ լուսոյն ծա . . .	53
Լնրիծք Սաղմոսք . . .	510
Լիւարհ ամենայն . առ իս նայե . . .	24
Լաւօտ լուսոյ . արեգակն . . .	27
Լաւօտու երգք . . .	240
Լսացուք ամենեքեան միաքա . . .	252
Լսողաժ անեղ անժամանակ . . .	90
Լսողաժ Լսողաժ իմ . . .	318
Լսողաժ մեծ հզօր և փառա . . .	255
Լաքեա Տէր զլոյս քո . . .	535
Լստ օրհնեցէք . . .	484
Լրարիչ և մարդասէր . . .	99

Արարչական Բանին հրաման . . .	298
Արեադալի կարգաւորութիւնք . . .	311
Աւետարանք հանգստեան . . .	83
" " Իւղաբերից . . .	205
" " Բժշկութեան . . .	268
Բանից իմոց ուկնդիր Տէր . . .	294
Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած . . .	262
Գոհացարձեք զՏեառնէ . . .	502
Երանի որ խորհի զաղքատն . . .	345
Երգ աստիճանաց . . .	492
Ես առ Աստուած կարդացի . . .	451
Եւ ևս հաւատով աղաչես . . .	441
Օ արթուցեալքս ամենեքեան . . .	21
Օ կնի իւղաբերիցին երգք . . .	214
Օ ուարճացեալքս մեծաւ ուրա . . .	218
Օ սաղմոսերգութիւնս և . . .	364
Օ քէն գոհանամք Տէր Աստուած . . .	29
Թաղաւորք ապաշխարութեան . . .	118
" " Մարտիրոսաց . . .	128
Թափօրի երգն . . .	275
Ժամամուտքն . . .	365
'Ի կարդալ իմում լուար ինձ . . .	495
Իւղաբերիցի երգն . . .	203
'Ի քէն հայցեմք շարական . . .	524
Լցաք առաւօտու . . .	177
Լոյս զուարթ . . .	457
Խաչ քո եղիցի մեզ ապա . . .	509

Խաւարեցաւ	340
Խնդրեցուք Հաւատող միա	274
Խոնարհեց՛ո՛՛ Տէր զունկն քո	452
Խորհուրդ խորին	563
Պափս հարէք	405
Սանն երկրպագութեան տաճն	487
Սաննագլուխք	31
Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս	473
Համբարձի շարականք	474
Հարցի փոխն	178
Հարցի շարականք	183
Հաւատամք 'ի մի Աստուած Հայրն	439
Հոգւոցն Հանգուցեցեց	104
Հրաժարիմք 'ի սատանայէ	1
Հաշու շարականք	388
" " Սաղմոսք մարտիրոսաց նախ քան զԳիրքն	412
" " Սաղմոսք յետ Գրքին	403—406
" " Փոխ մարտիրոսաց շարականի	384
Սաղմանք Տէրունական առեկց	403
" " Պահոց	407
Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն	259
Մանկանց շարականք	279
Մեծացուցէ անձն իմ	493
Մեծացուցէ շարականք	496
Մեսեդիք աղցից կիւրակէին	417
" " Հաշու աղուհացեց	414

" " Խրեկոյեան	459
" " Ճաշու յարութեան	416
" " Յետ Գրքին	412
" " Հարաթապահոց նախ քան	
դիւրքն	415
Յարութեան ճաշու ալէլուքն	422
Յետ Գրքին Սաղմուք	402
Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս քո	288
Յիշեցուք 'ի գիշերի դանուն	48
Վայեաց սիրով	506
'Ենչեցելոց շարականք	357
'Երաստեղծեալ Բանն	272
'Երողօղ տիեզերաց	67
Հարաթապահոց երկու շարաթի, ևն	421
Հնորհեա մեղ Տէր	500
Ողորմեա՛ ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի	219
Ողորմեա՛ շարականք	221
Ողորմայքն	329
Որ բնականն է յօգնութիւն	480
Չարչարակցեալ	550
Պսակիչ սրբոց Քրիստոս	289
Սաղմուք Աւետարանի	75
Սիրեցի՛ զի լուիցէ Տէր	356
Սուրբ Աստուած . սուրբ և հզօր	265
Սուրբ ես Տէր Աստուած մեր հզօր	285
Սուրբ խաչիւս աղաչեցուք	277
Սանն սուրբ տեղոյս շինութեան	202

Տէր ամենակալ՝ Աստուած Աբրա . . .	290
Տէր բարերար , որ մեծաւ . . .	503
Տէր՝ եթէ զըթունս իմ բա . . .	12
Տէր երկնից շտրականք . . .	230
Տէր երկնիցի փոխն . . .	227
Տէր՝ ղի բազում եղեն նեղիչք . . .	12
Տէր հովուեսցէ ղիս . . .	323
Փառաւորեսցո՛ւք զամենա . . .	261
Փառք 'ի բարձունս Աստուծոյ . . .	238
Քեզ վայելէ օրհնութիւն . . .	409
Քում ամենաղօր և հրա . . .	274
Քրիստոս Աստուած մեր վասն . . .	286
(Օրհնեմք զքեզ Հայր . . .	331
(Օրհնեցէք մանկունք զՏէր . . .	278
(Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ . . .	491
(Օրհնութիւն սեղանոյ . . .	445

ԻՌԵՏ

ՏՕՄԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ՄՇՏՆՋԵՆԱԻՈՐ

ԱՂԻՒՍԱԿԱՑ

Կ'ալ զթուականն Հայոց յորում ամի և
իցես , յառաջիկայ աղիւսակէ աստի՝ որ յեր-
կուսերեսս թղթոց եղեալ է . և գիտ'ի կարգի
այնր թուականի զտարեգիրն նոյն տարւոյն .
յորոյ կարգի եղեալ կայ գլխագրով միայն
Իթնեբեակն՝ ՍԷրադիրն և Տանուտէրն :
Իւ աստի յառաջ գնացեալ յայն մշտնջե-
նաւոր աղիւսակն՝ որ յերիս զոյգ երեսս թղթ-
թոց պարունակեալ է , գտցես անդ զնոյն
տարեգիրն , որ ըստ կարգի այբուբենից ե-
ղեալ կայ գլխագրով . և 'ի շարս նորին գրտ-
ցես յառաջին տուփն զօրն Յայտնութեան ,
յերկրորդումն՝ զմիջոց ուտիքն , և այսու
կարգաւ յառաջ գնացես մինչև ցօր բարեն-
դանի Յայտնութեան :

() րինակ իմն , թուական առաջիկայ տար-
ւոյս է (առիւն) , և տարեգիրն . (ՆՑ) , զոր
գտցես յերկրորդում աղիւսակի անդ . և 'ի նմին
կարգի տուփն առ ձեռն պատրաստ գտանես
զօրն Յայտնութեան՝ որ է (ուրբաթ) , և
զմիջոց ուտիքն՝ որ է (Ժ) օր , և զառաջա-
ւորաց բարեկենդանն որ է Յահվարի (Ժե) ,
և զայլն ամենայն ըստ վերոյգրեալ խորատու
մինչև ցօր բարեկենդանի Յայտնութեան :

ԱՄԻ ՑԵԱՌՆ ԵՒ ԹՈՒՆԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ	ՄԱՍԻՆ	ԵՐԵՎԱՆ	ՍՊԱՆԻՍԻՆ	ՑԱՆՈՒՑԷՐ
1848 . աճիէ	ն8	դէ	է	կարիճ
1849 . աճիբ	ն	ն	ժգ	Աղեղնաւոր
1850 . աճիթ	8	է	իէ	Այծեղջիւր
1851 . այ	ն	»	բ	Ջրհոս
1852 . այա	ժթ	բթ	ժթ	Չուկ
1853 . այբ	ս	դ	լ	խոյ
1854 . այգ	8	է	ժա	Ցուլ
1855 . այդ	ն	ն	իբ	Եկաւոր
1856 . այե	դ2	է»	դ	Խեցդեաին
1857 . այզ	2	բ	ժդ	Ասիւծ
1858 . այէ	բ	է	իե	կոյս
1859 . այը	ն	դ	չ	կէռ
1860 . այթ	սն	նն	ժէ	կարիճ
1861 . այժ	8	է	իը	Աղեղնաւոր
1862 . այժա	ն	»	թ	Այծեղջիւր
1863 . այժբ	ժ	բ	իա	Ջրհոս
1864 . այժգ	վս	դդ	բ	Չուկ
1865 . այժդ	ս	է	ժդ	խոյ
1866 . այժե	ն	ն	իդ	Ցուլ
1867 . այժզ	դ	է	է	Եկաւոր
1868 . այժէ	իժ	»բ	ժզ	Խեցդեաին
1869 . այժը	վ	է	իէ	Ասիւծ
1870 . այժթ	ն	դ	բ	կոյս
1871 . այի	է	է	ժթ	կէռ
1872 . այիա	լ9	նէ	լ	կարիճ
1873 . այիբ	2	»	ժա	Աղեղնաւոր

1874	•	այիգ	ժ	բ	իբ	Այծեղջիւր
1875	•	այիգ	Շ	դ	դ	Ջրհոս
1876	•	այիե	ԿԾ	դե	ժդ	Չուկ
1877	•	այիղ	Զ	ը	իե	Խոյ
1878	•	այիէ	Պ	է	ղ	Յոււլ
1879	•	այիը	Ի	»	ժէ	Եկաւոր
1880	•	այիթ	ՏՎ	ԲԳ	իը	Խեցդեափն
1881	•	այլ	Ն	դ	թ	Առիւծ
1882	•	այլա	Է	է	իա	Կոյս
1883	•	այլբ	Զ	ը	բ	Կշիռ
1884	•	այլգ	ՃՂ	է»	ժգ	Կարիճ
1885	•	այլդ	Գ	բ	իդ	Աղեղնաւոր
1886	•	այլե	Շ	դ	ե	Այծեղջիւր
1887	•	այլզ	Կ	դ	ժդ	Ջրհոս
1888	•	այլէ	ՓԻ	եղ	իէ	Չուկ
1889	•	այլը	Ճ	է	բ	Խոյ
1890	•	այլթ	Ի	»	ժթ	Յոււլ
1891	•	այիս	Տ	բ	լ	Եկաւոր
1892	•	այիա	ՀԿ	Գդ	ժա	Խեցդեափն
1893	•	այիբ	Է	է	իբ	Առիւծ
1894	•	այիգ	Զ	ը	դ	Կոյս
1895	•	այիդ	Լ	է	ժդ	Կշիռ
1896	•	այիե	ԴԳ	»բ	իե	Կարիճ
1897	•	այիզ	Շ	ը	ղ	Աղեղնաւոր
1898	•	այիէ	Կ	դ	ժէ	Այծեղջիւր
1899	•	այիը	Ռ	է	իը	Ջրհոս
1900	•	այիթ	ՄՃ	դէ	ժթ	Չուկ
1901	•	այծ	Ի	»	իա	Խոյ
1902	•	այծա	Ո	բ	բ	Յոււլ
1903	•	այծբ	Հ	դ	ժդ	Եկաւոր

Գիտ. արհեստ :	Օր Թայնագիտան :	Միջն. արհեստ : օր :	Առաջնորդող Բուհի/Կենտրոն :	Բան. Բուհի/Կենտրոն :	ՋԱՍԻԿ :	Երևանի Բուհ :	Հայ Բուհ : Կենտրոն :	Հայ Բուհ : Կենտրոն :	Առաջ. Գիտ. Բուհի/Կենտրոն :	Վարչ. Կենտրոն :
			ՅՆԷ	ԻԵԴ	Տար. արհ.	արհ.	արհ.	Տար. արհ.	Տար. արհ.	ՅՆԷ
Ա	ԳԷԲ	Զ	ժա	ա	ԻԲ	ժԹ	Լ	ժ	Լա	ԻԷ
Բ	ԲԷԲ	Է	ժԲ	Բ	ԻԴ	Ի	Տար. արհ.	ժա	ՅՆԷ	ԻԹ
Գ	ԿԵ	Ը	ժԴ	Դ	ԻԴ	Իա	Բ	ժԲ	Բ	Լ
Դ	ԶԲԲ	Թ	ժԴ	Դ	ԻԵ	ԻԲ	Դ	ժԴ	Դ	ՅԼա
Ե	արհ.	ժ	ժԵ	Ե	ԻԶ	ԻԴ	Դ	ժԴ	Դ	Բ
Ջ	ԵԷԲ	ժա	ժԶ	Զ	ԻԷ	ԻԴ	Ե	ժԵ	Ե	Դ
Է	ԴԷԲ	ժԲ	ժԷ	Է	ԻԸ	ԻԵ	Զ	ժԶ	Զ	Դ
Ը	ԳԷԲ	ժԴ	ժԸ	Ը	ԻԹ	ԻԶ	Է	ժԷ	Է	Ե
Թ	ԲԷԲ	ժԴ	ժԹ	Թ	Լ	ԻԷ	Ը	ժԸ	Ը	Զ
Ժ	ԿԵ	ժԵ	Ի	ժ	Լա	ԻԸ	Թ	ժԹ	Թ	Է
Ի	ԶԲԲ	ժԶ	Իա	ժա	արհ.	ԻԹ	ժ	Ի	ժ	Ը
Լ	արհ.	ժԷ	ԻԲ	ժԲ	Բ	Լ	ժա	Իա	ժա	Թ

ԳԻՏ ԲԱՐՈՐԱՅՈՒՆՆԵՐ	ՕՐ ԹԱՅՆԱԳԻՏԵԼՆԵՐ	ՍԻՆՏԱՆԱԳԻՏԵԼՆԵՐ	ԱՄԵՐԻԿԱՆԱԳԻՏԵԼՆԵՐ	ԱՆԴԵՆԱԳԻՏԵԼՆԵՐ	ՕՐ ԱՏԻՔ	ԵՐԱՅԵՐԱՆԱԳԻՏԵԼՆԵՐ	ՀԱՅԵՐԱՆԱԳԻՏԵԼՆԵՐ	ՀԱՅԵՐԱՆԱԳԻՏԵԼՆԵՐ	ԱՄԵՐԻԿԱՆԱԳԻՏԵԼՆԵՐ	ԱՆԴԵՆԱԳԻՏԵԼՆԵՐ
Խ	ԵԼԷ	ԺԸ	ԻԴ	ԺԴ	Դ	Ե	ԺԲ	ԻԲ	ԺԴ	Ժ
Օ	ԴԼԷ	ԺԹ	ԻԴ	ԺԴ	Դ	Բ	ԺԴ	ԻԴ	ԺԴ	ԺԵ
Կ	ԴԼԷ	Ի	ԻԵ	ԺԵ	Ե	Դ	ԺԴ	ԻԴ	ԺԴ	ԺԲ
Հ	ԲԼԷ	ԻԵ	ԻԴ	ԺԴ	Դ	Դ	ԺԵ	ԻԵ	ԺԵ	ԺԴ
Ձ	ԻԲԷ	ԻԲ	ԻԵ	ԺԵ	Ե	Ե	ԺԴ	ԻԴ	ԺԴ	ԺԴ
Ղ	ԼԲԷ	ԻԴ	ԻԸ	ԺԸ	Ը	Ը	ԺԵ	ԻԵ	ԺԵ	ԺԵ
Ճ	ԴԼԷ	ԻԴ	ԻԹ	ԺԹ	Թ	Ե	ԺԸ	ԻԸ	ԺԸ	ԺԴ
Ս	ԵԼԷ	ԻԵ	Լ	Ի	Ժ	Ը	ԺԹ	ԻԹ	ԺԹ	ԺԵ
Թ	ԴԼԷ	ԻԴ	ԼԵ	ԻԵ	ԺԵ	Թ	Ի	Լ	Ի	ԺԸ
Ն	ԴԼԷ	ԻԵ	ԺԵ	ԻԲ	ԺԴ	Ժ	ԻԵ	ԼԵ	ԻԵ	ԺԹ
Շ	ԲԼԷ	ԻԸ	Բ	ԻԴ	ԺԴ	ԺԵ	ԻԲ	ԻԵ	ԻԲ	Ի
Ո	ԻԲԷ	ԻԹ	Դ	ԺԴ	ԺԴ	ԺԲ	ԻԴ	Բ	ԻԴ	ԻԵ

[illegible]

[illegible]

ԿԱՐԳ

ՅԱՋՈՐԳՈՒԹԵԱՆ

ՄՐԲԱԶԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ

ԹԱԴԻՆՈՍԻ

ԵՒ

ԲԱՐԹՈՒԴՆՄԻՆՈՍԻ

ՈՐԲ ԵՂԵՆ ՀՈՎԻԻՔ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ՄԵՐՈՑ

ՄԻՆՁԵՒ

ՑՍՈՒՐՆ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒԱՐԻՉ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑՑ

ԱՇԽԱՐՀԻ

- 1 Տէր սուրբ ԹԱԴԻՈՍ առաքեալ :
- 2 Տէր սուրբ ԲԱՐԹՈՒԴՆՄԻՆՈՍ առաքեալ :
- 3 Սուրբ ՅԱԼԱԹ Թաղէս :
- 4 Սուրբ ԱԴԴԷ Կղիսիոս :
- 5 Սուրբ ԵԴԻՇ :
- 6 Սուրբ ՍԱՄԹԷՍ :
- 7 Սուրբ ԶԱԲԱՐԷԱ Կղիսիոս :
- 8 Սուրբ ԹԷՈՓԻԼՈՍ Կղիսիոս :

- 9 Սուրբ Կուսմի եղիսկոպոս :
- 10 Սուրբ Բարսուղա եղիսկոպոս :
- 11 Սուրբ Բարեւառ եղիսկոպոս :
- 12 Սուրբ Զոթիկոս եղիսկոպոս :
- 13 Սուրբ Միքիթար վանահայր (գուցե եղիսկոպոս) :
- 14 Սուրբ Փաւստ եղիսկոպոս :
- 15 Սուրբ Մէհրաւթան եղիսկոպոս :
- 16 Սուրբ Վլադիմիր եղիսկոպոս :
- 17 Սուրբ Ակակիոս եղիսկոպոս :
- 18 Սուրբ Աբգեղայոս եղիսկոպոս :
- 19 Սուրբ Աղէքսանդր եղիսկոպոս :
- 20 Սուրբ Փերմիլիանոս եղիսկոպոս :
- 21 Սուրբ Կղէնէոս եղիսկոպոս :
- 22 Սուրբ Ղէոնգիոս եղիսկոպոս : *

* Տէ՛ւ Ղէիսկոպոս ծանօթութիւն Առաքելական Յաջորդութեանց՝ Դ Տաթեանն ինկեցեալ Կրօնագիտութիւն՝ գործ յծիմաստ Կղէիսկի՝ Գեառն Միտայէլի՝ ծայրագոյն վարդապետի Յովնաթայ Սաւանբեանց, յէջ 96—99 • Կղագրեալ Դ Մոսկով, յապ 1831: Սոյն այս հաշակաւոր Տաթեագիտ է Բիլի Կոստանդնուպօլսոյ, Միտեան և Նոսիբայ օրբոյ Էջմեծնի, Փոխանորդ Բեմակալ Աբգեղիսկոպոսի, Իսաչիկի Առաքել իսպէրեան Թաւառայ, Դադարանիէլ Գրոց, Կարգաւոր Եղիսկոպոսի Ծէմարանիի Հայոց, Դաւադար Հայկաթեանութեան, Փիլիսոփայութեան և Աստուածաբանութեան: Արարաւ զԲաղճ Տաթեանն, յորոց յիշի գլխաւորսն են Գրեթեանութիւն, Կրօնագիտութիւն և Խորոց հաւաքոյ • այլ ցաւի՛մ ղի վերջինն ցարդ ոչ եհաս Դ յեւս յից ասք Դ Հնդկի:

ԳԱՍԼԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆԻՔ

ԵՒ

ԱՆՑՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԸՆ ՀԱՅՈՑ

ՍԿՍԵԱԼ ՅԱՌԱՋԻՆ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԷՆ ՀԱՅՈՑ 'Ի
ՍՐԻՈՑԵ ԳՐԻԳՈՐԷ ԼՈՒՍԱՒՈՐՁԷՆ ԾԵՐԾԷ ՑԱՒՈՒՐՍ
ՏԷՐ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀԻՆԳԵՐՐՈՒԻ ԸՇՑԱՐԱԿՑԻՈՑ

Տէր սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Ա : Եթոռն կաթուղիկոսութեան դէն 'ի Վաղարշապատ արքայանիստ , ուր է ԵԶՄԻՍՏԻՆ յամբ 302 : Յաւուրս սորա , յամբ 325 եղև սուրբ ժողովն Նիկիոյ . և 'ի Հայո ժողովն Վաղարշապատու՝ Ա : Եւ գիւտ խաչափայտին ՔՐԻՍՏՈՍԻ 'ի Հեղինայ Թագուհւոյ յերուսաղէմ՝ , յամբ 327 : Եւ 'ի 24 ամբ Թագաւորութեան մեծին Կոստանդինոսի , յամբ 329 Կոստանդնուպոլիս շինի , յորում ժամանակի Թագաւորէր 'ի Հայո Յրգատ :

2 **Տէր** Արիստակէս Ա : Յաւուրս սորա Արիստակէս Կաթուղիկոսական :

3 **Տէր** Վրթանէս : Յաւուրս սորա Կաթուղիկոսական : Եւ Կաթուղիկոսական : Եւ Կաթուղիկոսական : Եւ Կաթուղիկոսական : Եւ Կաթուղիկոսական :

4 **Տէր** Յակոբ : Յաւուրս սորա մեծն Վրթանէս Կաթուղիկոսական :

5 **Տէր** Գաւինթրոն Եւ յաւուրս 'ի Վաղարշապատ : Եւ

ևս ևս սորա Յուսիկ է Դանիէլ, և Սարգիս զօրավար նահապահին :

- 6 Տէր ներսէս ԹԺ Ե Ս : Յաւուրս սորա , յամբ 381 եղև սուրբ ժողովն Կոստանդնուպօլսոյ ընդդէմ Ծաղկեդոնի : Եւ 'ի Հայո ժողովն Աշտիշատու՝ Ա . և ժողովն Վաղարշապատու՝ Բ :

7 Տէր Շահակ 'ի Ծանաղկերտոյ :

8 Տէր Զաւէն :

9 Տէր Ասպուրակէս : Յաւուրս սորա աշխարհն Հայոց բաժանի 'ի Յուճայ Է . 'ի Պարսից :

- 10 Տէր Սահակ Պարթև Ա : Յաւուրս սորա , յամբ 398 սուրբն Յովնան Ոսկերեբան նստի պատրիարք 'ի Կոստանդնուպօլիս : Եւ յամբ 406 սուրբն Մեսրոպ ՊԷ՝ տանէ զգիրս Հայոց , լինի սկիզբն Թարգմանութեան , և Թարգմանի Աստուածաշունչ մատենան 'ի Վաղարշապատ ընդ Հովանեաւ Վառմշապհոյ Արշակունւոյ Հայոց Թագաւորի : Յայսմ ժամանակի , յամբ 411 ըսկսանի Թագաւորութիւնն Սկովտիոյ : Եւ յամբ 414 Թագաւորութիւնն Սպանիացւոց : 419 Թագաւորութիւնն Քրանսայոս : Եւ լինի ժողով յեփեսոս ընդդէմ նեստորի յամբ 431 : Եւ 'ի Հայո կրկին ժողով 'ի Վաղարշապատ՝ Դ և Դ . և կրկին ժողով յԱշտիշատ՝ Բ և Դ :

11 Տէր Յովսէփ Ա . 'ի Զողոցիմ աւանէ : Յաւուրս սորա , յամբ 448 Եւտիքէս Հերետիկոս դատապարտի 'ի Փլաթինոսէ : Եւ 'ի Հայո կրկին ժողով Շահաղի՝ վանու՝ Ա և Բ . և ժողով Արտաշատու . և ժողով Դափայ՝ Ա :

12 Տէր Մելիտէ 'ի Ծանաղկերտոյ : Յաւուրս սորա , Ղևնդեանք նահապահին 'ի Յաղկերատ : Եւ Թթուռն կաթողիկոսութեան փոխի 'ի Դովին քաղաք յամբ 452 : յետ կալոյ յԵփեսոսին ամս 150 :

13 Տէր Մովսէս Ա . 'ի Ծանաղկերտոյ : Յաւուրս սորա , նախարարք Հայոց արժանեալ 'ի կապանաց գառնան յաշխարհէն Պարսից 'ի Հայաստան :

- 14 Տէր Դիւտ յԵրազեղայ 'ի Յայոց : Յաւուրս սորա , Դա-
ւթ անյաղթ ե Մամբէ ե ընկերք նոցա ծաղիւն :
- 15 Տէր Քրիստափոր Ա . Երծրուհի :
- 16 Տէր Յովհանն Ա . Մանդակունի : Յաւուրս սորա Վա-
հան Մամիկոնեան նորդէ զաշխարհն Հայոց :
- 17 Տէր Բաբկէն յՈթմոյ՝ որ 'ի Վանանդ , Յաւուրս սորա
եղև ժողով Վաղարշապատու՝ ե : եւ գիւտ նշխա-
րաց Դրեգորիսի Աղուանից կաթողիկոսի :
- 18 Տէր Սամուէլ յԵրծկէոյ : Յաւուրս սորա եղև սկիզբն
տէրութեանն Հուստայ :
- 19 Տէր Մուշէ յԱղբերց աւանէ : Յաւուրս սորա Թադաւորն
Պարից Կաւատ՝ առնու զքաղաքն Յիզրանակերտ 'ի
ձեռաց Հայոց :
- 20 Տէր Սահակ Բ . յԱղիւյ որ 'ի Հարք : Յաւուրս սորա
Վահան Մամիկոնեան վախճանի :
- 21 Տէր Քրիստափոր Բ . 'ի Յիրաւիճ աւանէ Բազրե-
անդայ :
- 22 Տէր Ղևոնդ յԵրաստոյ : Յաւուրս սորա լինի սով
սաստիկ յաշխարհին Հայոց :
- 23 Տէր Դերսէս Բ . յԱշտարակայ 'ի Բազրեանդայ : Յա-
ւուրս սորա եղև ժողովն Դիւայ՝ Բ :
- 24 Տէր Յովհաննէս Բ . 'ի Սիւնձեղնոյ Դաբեղեանց : Յա-
ւուրս սորա , յայտնեցաւ դաստառակն Քրիստոսի :
- 25 Տէր Մովսէս Բ . յԵղիմարդայ : Յաւուրս սորա նորո-
դեցաւ առմարն 'ի Հայո , որ ե յամի Յեառն 552
սկսաւ Թուականն Հայոց : եղև ժողովն Դիւայ՝ Դ :
եւ Յուստինիանոս մեծ կայսրն Յունաց շինեաց զսուր-
բըն Սոփիա 'ի Կոստանդնուպոլիս յամի 557 :
- 26 Տէր Արարկամ Ա . յԱղբաթանից : Յաւուրս սորա եղև
ժողովն Դիւայ՝ Դ : եւ դարձ Անդղիացաց 'ի Հաւատոս
Քրիստոսի յամի 597 :
- 27 Տէր Յովհանն Դ . 'ի Բազարանէ Բազրեանդայ : Սա նըս-
տաւ 'ի բաժնին Յունաց յաւուրս Արարկամու կա-
թողիկոսի : Յայոմ ժամանակի Պարսիկք առին
զերուստղէմ 'ի Յունաց յաւուրս Զերակիլ կայսեր ,

և գերեցին զսուրբ Խաչն յամի 614 :

28 Տէր Կսթատան յԱղցից յԱրագածոտան : Սա շինէ զՓկայ-
արանն սրբոց Կռիփիմեանց , և նորագէ զԵջմիածինն .
Յաւուրս սորա Մժէժ Կայ կարգի զօրավար 'ի Զե-
րակէ կայսերէն Յունաց , և առնէ մեծամեծ քա-
ջուծիւն 'ի Գարսիկս : Եւ սկսանի Թուականն Կա-
գարացւոց . յամի տեառն 622 , յարուժ էր Թուականն
Կայոց : ԿՅ :

29 Տէր Գրիստափոր Դ . յԱպահուհնաց :

30 Տէր Եղբ 'ի Փառաժնակերտ : Սա շինէ զՓկայարանն
սրբոց Կայիմեանց : Յաւուրս սորա եղեւժուղի Կար-
նայ : Եւ գարձ սրբոյ Խաչին յԵրուսաղէմ , և առնի
'ի Կոստանդնուպօլիս 'ի ժամանակս Կերակրի կայսեր
Յունաց : Եւ յամի 637 Կագարացիք առնուն զԵրու-
սաղէմ :

31 Տէր Կերսէս Դ . շինող յԵրեանաց աւանէ 'ի Յայոց :
Յաւուրս սորա , յամի 653 յայտնեցաւ սուրբ Խաչն
Վարագայ : Եւ եղև կրկին ժողով 'ի գլին' Ե և Զ ,
և ժողով ինչ 'ի Մանագիւրա 'ի տեղադահուծեան
Յովհաննա :

32 Տէր Անաստաս յԱրկուռայ : Յաւուրսորա ծաղկեցաւ
Անանիա Շիրակացի' Համարող և աստեղաբաշխ :

33 Տէր Իսրայէլ յՈԹմայ 'ի Վանանդայ : Յաւուրս սու-
րա , Մովսէս Փիւնեցի' երկրորդ քերթող ծաղկի : Եւ
Մժէժ Կայ նսաի կայսր Յունաց 'ի Կոստանդնուպո-
լիս յամի տեառն 667 :

34 Տէր Մահակ Դ . յԱրքունաշինէ : Սա կալեալ առաքի
'ի Դամասկոս առ ամբրաղեան Կագարացւոց :

35 Տէր Եղիա յԵրճիշայ : Յաւուրս սորա , նախարարք Կայ-
ոց այրին 'ի Կախիշեան քաղաքի 'ի Կագարաց-
ւոց . Եւ ժողով յԱղուան :

36 Տէր Յովհան Դ . իմաստասէր Օճնեցի 'ի Յաշրայ : Յա-
ւուրս սորա , յամի 722 Կրէայ ուն յԱսորիս' Համբուէ
ղանձնէ լինել մահա : Եղև ժողովն Դիւայ' Ե . և
ժողով Դիւայ կամ Վաղարշապատու ընդգէմ Վաղե-

կեանց և Յուլիանիտաց : Լեոն կայսր Յունաց զինի
ընդգէմ սրբոց պատկերաց :

37 Տէր Դաւիթ Ա . յԱրամնից : Յաւուրս սորա , յամբ
733 յարեան պատկերամարտք յաշխարհին Յունաց :

38 Տէր Յրգատ Ա . Յոթմոյ 'ի Վանանդայ : Յաւուրս
սորա եղև սկիզբն տերութեան Մաճառաց ըստ կու-
սակալութեան 'ի գիմաց կայսերն Յունաց : Եւ աթոռ-
ամիրապետին Հագարացւոց փոխի 'ի Դամասկոսէ 'ի
Բաղասա , զոր 'ի Հիմանց նորդէ ճաֆար ամիրապետ :

39 Տէր Յրգատ Բ . 'ի Դամասկոսից : 'ի վերջին աւուրս
սորա եղև կարկուտ և մարտի և երաշտութիւն յաշ-
խարհին Հայոց :

40 Տէր Սեոն 'ի Բաւոնից Արագածոտան : Յաւուրս սորա ,
եղև ժողովն Պարտաւայ :

41 Տէր Եսայի յեղապատրուշ աւանէ : Յաւուրս սորա ,
Ծուշեղ Մամիկոնեան Հարկանէ զՊարսիկս : Եւ Աշոտ
մսակեր աւանէ բազում քաջութիւնս : Եւ Սաքսոնա-
ցիք գաւանս 'ի Հաւասա ՔՐԻՍՏՈՍԻ :

42 Տէր Ստեփաննոս Ա . 'ի Դիւայ : Յաւուրս սորա , Մարի-
ամ Հայկազն պատկի ընդ կայսեր Յունաց :

43 Տէր Յովար յԱստանէն Դիւայ :

44 Տէր Յովսէփ 'ի Դաւնայ :

45 Տէր Դէորդ Ա . յԱրագածոտանէ :

46 Տէր Յովսէփ Բ . յԱրագածոտանէ : Յաւուրս սորա , յամբ
803 Հանգանակն Հաւատոյ սկսաւ երգիլ յեկեղեցիս
Լատինացւոց : Եւ Վարդան Հայ ընտրի կայսր Յու-
նաց , և հրաժարեալ կրօնաւորի :

47 Տէր Դաւիթ Բ . 'ի Մաղաղոյ : Յաւուրս սորա յամբ 813
առն վերափոխման Հաստատի 'ի Լատինս : Եւ Արշա-
ւիր Հայ ընտրի կայսր Յունաց , և նուաճի 'ի Կիլի-
կիայ : Եւ ապա նստի կայսր Լեոն Արծրունի Հայ :

48 Տէր Յովհաննէս Ե . յԱվայից : Սա հերքեաց զաղանդն
Թանգրակեցւոց , որ նորդ սկսեալ էր : Յաւուրս սորա
եղև ժողովն Երնշախու : Եւ գարձ Բուլղարաց 'ի Հա-
ւասա ՔՐԻՍՏՈՍԻ :

- 49 Տէր Զաքարիա Ա. 'ի Զագ աւանէ : Եւառւերս սորա եղև ժողովն Շիրակի մասն : Եւ եկն ձիւն արիւնւազոյն յաշխարհն Արեւմտից : Եւ յամի 861 սկիզբն եղև անբուժեանն Ռուսաց : Եւ դարձ Շքլաւանաց 'ի Հաւասա-ՔՐԻՍՏՈՍԻ :
- 50 Տէր Դէորդ Բ. 'ի Դառնոյ : Եւառւերս սորա սկիզբնաւորի Թագաւորութիւնն Բագրատունեաց 'ի մեծէն Աշոտայ, որ յամի տեառն 885, պսակաւ Թագիւ յամիրապետէն Հագարացոց, և 'ի Վասիլ Հայկազն Արշակունի կայսերէն Յունաց, որ Թագաւորեաց 'ի Կոստանդնուպօլիս յամի տեառն 867 :
- 51 Տէր Մաշտոց յեղեվարդայ :
- 52 Տէր Յովհաննէս Զ. պատմաբան՝ 'ի Դրասխանակերտէ. Եւառւերս սորա, նահատակի Սմբատ արքայ Հայոց և Թագաւորէ Աշոտ Երկաթ : Եւ յունէն Հագարացիք զգաթուղի կոստարանն Դիւայ. և ամբողջ Կաթուղի կոստաւ թեան փոխի 'ի Վաստղուրահան յամի տեառն 924, յետ կալոյ 'ի Դիւն քաղաք ամա 1172 : Եւ յամ ժամանակի նստեր կայսր Յունաց Լեոն Իմաստաւոր Հայկազն 'ի Կոստանդնուպօլիս : Եւ ապա նստի Կոստանդին Պերփերուս ժէն Հայկազն :
- 53 Տէր Ստեփաննոս Բ. :
- 54 Տէր Թէոդորոս Ա. : Եւառւերս սորա շինի վանքն Կարեկայ : Եւ յամի 930 Հերուզոս լինի առաջին Քրիստանայ Թագաւոր Յանիմաւքայի : Եւ յամ ժամանակի նստեր կայսր Յունաց 'ի Կոստանդնուպօլիս Ռոմանոս Հայ :
- 55 Տէր Եղեշէ Ա. : Եւառւերս սորա մնանիա Կարեկացի ծաղկի :
- 56 Տէր Անանիա 'ի Մոկաց : Եւառւերս սորա փոխադրի Դաւառաւին ՔՐԻՍՏՈՍԻ յեղեմիայ 'ի Կոստանդնուպօլիս : Մնանի սուրբն Դրիգոր Կարեկացի : Եւ յամի 948 Ռոմաւք գառնան 'ի Հաւասա-ՔՐԻՍՏՈՍԻ :
- 57 Տէր Վահան 'ի Բաղաց : Եւառւերս սորա Յովհաննէս Զմէշիկ Հայ աղգաւ Թագաւորէ 'ի վերայ Յունաց 'ի

Կոստանդնուպոլիս յամի ճեառն 969 :

58 Տէր Ստեփաննոս Գ . վանահայր Սեանայ : Յաւուրս սորա լինի ժողովն Անայ : Ե :

59 Տէր Խաչիկ Ա . Արշակունեաց եպիսկոպոս : Յաւուրս սորա , յամի 980 Սմբատ Թագաւոր շինե զղարիսպ Անի քաղաքին : Եւ Ստեփանէլ Հայ Դերջանեցի քաջ՝ Թագաւորե 'ի վերայ Բաւլղարաց : Եւ լինի ժողովն Անայ՝ Բ :

60 Տէր Սարգիս Ա . վանահայր Սեանայ : Յաւուրս սորա թառ կաթողիկոսութեան հաստատի յԱնի քաղաք յամի ճեառն 993 , յետ կալոյ 'ի Վասպուրական աշխարհ՝ այսինքն 'ի ձորոյ վանք , և 'ի Վարազ , և յԱրդինա ամս 69 : Եւ ժողով Հարբայ՝ Ա և Բ , ընդդէմ Թոնգրակեցոց : Եւ յամի 996 Մաճառք դառնան 'ի Հաւատս Քրիստոսի :

61 Տէր Պետրոս Ա . Դետագարձ : Յաւուրս սորա , Դրեգոր Մագիստրոս Ժողիկ , Եւ յամի 1022 Սենեքերիմ Թագաւոր Արծրունի թողեալ զքաղաքն Վան՝ չուէ 'ի Սեբաստիա քաղաք : Եղև ժողովն Անայ Գ . և ժողով Հարբայ՝ Գ :

62 Տէր Խաչիկ Բ . քեռորդի Դետագարձին :

63 Տէր Դրեգոր Բ . վկայասէր՝ որդի Դրեգորի Մագիստրոսի 'ի զարմէ լուսաւորչին : Յաւուրս սորա , Դադիկ Թագաւոր տայ զհարս քաղաք 'ի Յոյնս , և ինքն մեկնի 'ի Հայաստան : Եւ թառն կաթողիկոսութեան փոխի յԱնայ 'ի Թաւրուր՝ յամի 1063 , յետ լինելոյ յԱնի ամս 71 . և դնի 'ի Ծափեղաւ յամի 1066 : Ժողով Սեաւ լերին Ա : Եւ յամի 1079 բառնի Թագաւորու թիւնն Բագրատունեաց մահուամբ Դադիկոյ վերջնայ , և սկսանի տէրութիւն Ռուբինեանց : Սա ինքն երանելին Դրեգոր վկայասէր զնայ 'ի Կոստանդնուպոլիս առ կայսրն Յունաց Ալէքս Կոմնենոս վասն փարսնութեան , և զայն յոյնի :

64 Տէր Բարսեղ Ա . Անեցի : Յաւուրս սորա թառն կաթողիկոսութեան դնի յԱնի : Եւ յամի 1089 լինի

սկիզբն աւերութեան փորժուելից, Սուրբն Ներսէս շնորհալի ծնանի, Լաթինացի խաչակիր զօրք առնուն զերուսաղէմ յամի 1099 . և անգողրէ նստի առաջին թագաւոր յերուսաղէմ :

- 65 Տէր Գրիգոր Գ . կամ Գրիգորին զալհաւուն : Յաւուրս սորա, որ էր ամ ճեառն 1113, Դաւիթ Թառնիկեան նստի առաջին կաթուղիկոս յԱլթամար : Լինի ժողով 'ի Սեաւ լիւրին Բ . և աթու կաթուղիկոսութեան փոխադրի անգր յամի 1115, յետ լինելոյ 'ի Թաւրուր և 'ի Կաթնգաւ և յնի ամս 49: Եւ յամի 'ի 1125 'ի Կովք գղեակ . և յետ կալոյ 'ի Սեաւ լեռան և 'ի Կովք գղեակ ամս 34, փոխի 'ի Հռովմայ յամի ճեառն 1147: Սուրբն Ներսէս շնորհալի, Սարգիս շնորհալի, և Իգնատիոս վարդապետ ծաղկին . և սուրբն Ներսէս Լամբրոնացի ծնանի :

- 66 Տէր Ներսէս Դ . Վլայեցի, որ և շնորհալի, Գրէ Թուղթ առ Կիւ Մանուէլ Կաթնիոս կայսր Յունաց . և նա առ շնորհալին՝ վասն փառանութեան :

- 67 Տէր Գրիգոր Գ . կամ Գրիգորին տղայ կոչեցեալ : Սա զսուրբն Ներսէս Լամբրոնացի ձեռնագրէ եղիսկոպոս : Յաւուրս սորա եղև ժողովն Հռովմայու փոքր՝ և ժողովն Հռովմայու մեծ՝ վասն փառանութեան ընդ Սկիզբեցայն Յունաց : Եւ յամի 1187 սուրբան Սալահաթին զանու զերուսաղէմ՝ ձեռաց Լաթինացաց :

- 68 Տէր Գրիգոր Ե . Դահաղէժ :

- 69 Տէր Գրիգոր Զ . որ և աղիրատ : Յաւուրս սորա, յամի 1197 եղև սկիզբն Թագաւորութեան Թուրքիեանց՝ յերկրորդ Լեւնէ :

- 70 Տէր Յովհաննէս Է . Մեծաբարոյ՝ 'ի Սոյ, Յաւուրս տար յամի 1202 ճինկիդ խան տիրապետէ :

- 71 Տէր Դաւիթ Դ . 'ի Վանաց Արքակաջոյ, Յաւուրս սորա լինի ժողով Սոյ Ա . և ժողով 'ի Լոռի . և ժողով Ունոյ Դ : Լաթինացիք առին զպատանդնու պօլին 'ի ձեռաց Յունաց . և Բաղդովինոս Լաթին Թագաւորէ անգ յամի 1204 :

- 72 Տէր Կոստանդին Ա. 'ի Բարձր բերդոյ, Յաւուրս սորա վանական վարդապետ ծաղկի, ժողով Սոյ' Բ և Դ, Յարձակին Թաթարք ընդ տիեզերս : Լեթում Թաւաւոր զնայ առ Մանգոյ խան կայսր Թաթարաց : Եւ յամի 1261 Յոյնք զարձեալ առին զԿոստանդնուպօլիս 'ի ձեռաց Լատինացւոց, և Միքայէլ Բալէուդ Թաւաւորեաց 'ի Կոստանդնուպօլիս :
- 73 Տէր Յակովբ Ա. Կլայեցի՝ գիտնական : Յաւուրս սորա Լեթում Թաւաւոր լինի կրօնաւոր :
- 74 Տէր Կոստանդին Բ. Գրօնագործ, եպիսկոպոս Կեսաբիոյ :
- 75 Տէր Սահիաննոս Գ. 'ի Խախ աւանէ, յեկեղեաց գաւառէ : Յաւուրս սորա եղև ժողով Սոյ' Գ :
- 76 Տէր Գրիգոր Ե. Անաւարդեցի : Յաւուրս սորա, Եգիպտացիք առին զՀռոմկայ, և աթոռ կաթուղիկոսու Թեան փոխադրեցաւ 'ի Սիս յամի Յեառն 1294, յեա կայլ 'ի Հռոմկայ ամս 147, ժողով Սոյ Ե : Յայո՞՞ ժամանակի, յամի Յեառն 1300 սկիզբն եղև Հօօր Թաւաւորութեան Օսմանցւոց, և Թաւաւորեաց 'ի Սեօյիւտճիւք, որ է մերձ Գրուսայոս՝ Օսման Ա. 'ի կայսերութեան Յունաց Անդրնիոսի Բ. և Միքայէլի Բ. և 'ի Թաւաւորութեան Հայոց Լեթմոյ Բ. եւ գիւտ բեւեաացուցի, որ է Բուսուկայ :
- 77 Տէր Կոստանդին Բ. Կեսաբացի վերստին : Յաւուրս սորա լինի ժողով ինչ 'ի Սիս. և ժողովն Ստանոյ : Եւ յամի 1319 կործանուին Սիի քաղաքին :
- 78 Տէր Կոստանդին Գ. 'ի Լամբրնէ :
- 79 Տէր Յակովբ Բ. 'ի Սոյ, Յաւուրս սորա գտանի Վառօղն որ է ԲարուԹ, 'ի Կաղոնիա Բարթուղիմէայ Գերմանացւոյ՝ յամի Յեառն 1329 :
- 80 Տէր Միխիթար 'ի Բունայ՝ որ յԵրնձակ : Յաւուրս սորա եղև ժողով Սոյ' Զ :
- 81 Տէր Յակովբ Բ. վերստին :
- 82 Տէր Մեարովկ՝ առաջնորդ Վանաց Թադէի յԵրտաղ : Յաւուրս սորա եղև ժողով Սոյ' Է :

83 Տէր Կոստանդին Դ :

84 Տէր Պօղոս Ա : Յաւուրս սորա , որ էր ամ ճեառն 1375 ,
լեռն ղերջին թագաւոր յըմբռնի յեզիպտացաց ,
և դնի 'ի բանտ . բառնի թագաւորութիւնն չայոց ,
և աւերի աշխարհն Կիւիկիոյ . յորում ժամանակի
էր կայսր Յունաց Յովհաննէս Բալէոլոգ , և թագաւոր
Օսմանցաց սուլթան Մուրատ Ա :

85 Տէր Թէոդորոս Բ : Յաւուրս սորա , յամբ 1383 , Լեռն
Թագաւոր ազատի 'ի բանտ , զնայ 'ի Հռոմ և 'ի
Սպանիա , շքի յԱնգղիա և 'ի Դաղդիա . և յամբ
1393 մեռանի 'ի Փարէզ մայրաքաղաքի Դաղդիաց-
աց , ուր և կայ զերեզման նորա մինչև յայսօր , և
խաղառ բառնի թագաւորութիւնն չայոց :

86 Տէր Կարապետ Ա . Կեդեցի :

87 Տէր Դաւիթ Դ :

88 Տէր Կարապետ Բ : Յաւուրս սորա մեռանի Մարիամ
Թագուհին չայոց :

89 Տէր Յակովբ Դ :

90 Տէր Դրիգոր Ը . Խանձողատ :

91 Տէր Պօղոս Բ . առաջնորդ Երուսաղէմի :

92 Տէր Կոստանդին Ե . 'ի Վահկայ ամբոցն Կիւիկիոյ :

93 Տէր Յովսէփ Դ :

94 Տէր Դրիգոր Թ . Մուսարեկեանց : Յաւուրս սորա լինի
ժողովն Եղմածնի , և յամբ 1441 փոխադրի աթոռ-
կաթուղեկոսութեան յԵղմածին , յետ կալայ 'ի Յի-
ամս 147 :

95 Տէր Կերակոս Խորվիրապետի՝ նստի առաջին կաթուղեկոս
Եղմածին :

96 Տէր Դրիգոր Ժ . 'ի Մակուայ : Յաւուրս սորա , յամբ
1453 սուլթան Մէհմէտ թագաւոր Օսմանցաց առ-
նու զԿոստանդնուպօլիս , և բառնայ զկայսրութիւն
Յունաց . որ սկսաւ 'ի շինութենէն Կոստանդնու-
պօլիս յամբ 329 'ի մեծէն Կոստանդիանոսէ կայսրէն
Հոռովմայ , և տեւաց ամս 1124 մինչև 'ի ղերջին Կոս-
տանդին Բալէոլոգ կայսր Յունաց :

- 97 Տէր Զաքարիա Բ : Սա էր յառաջագոյն կաթողիկոս Աղթամարայ , և նստաւ յեջմիածին : Յաւուրս սորա , յամի 1461 , 'ի 11 ամի Թագաւորութեան Ֆաթիհ սուլթան Մէհմէտի , Յովակիմ՝ եպիսկոպոս Պրուսայ-ու նստաւ առաջին պատրիարք Հայոց 'ի Կոստանդնուպօլիս :
- 98 Տէր Արիստակէս Բ • մականնուանեալ Աթոռակալ : Յաւուրս սորա աջ սուրբ Լուսաւորչին ածի յաղթամար :
- 99 Տէր Սարգիս Գ • Յաւուրս սորա աջ սուրբ Լուսաւորչին ածի յԱղթամարայ յեջմիածին :
- 100 Տէր Արիստակէս Գ • Յաւուրս սորա , յամի 1492 Բրիտանափոր Կալուքոս ճէնովացի մօտնէ 'ի նոր աշխարհն • և յամի 1497 Ամերիկոս Վեսպուչիոս Գլորենտացի յայտնէ զնա , յորոյ անուանէ կոչեցաւ աշխարհն • Ամերիգա • յորում՝ Ժամանակի Թագաւորէր 'ի Կոստանդնուպօլիս սուլթան Պայազիտ Բ :
- 101 Տէր Թադէոս Ա : Յաւուրս սորա շահ Իսմայէլ արքայ Պարսից նորոգէ զԱսպահան քաղաք :
- 102 Տէր Եղիշէ Բ : Յաւուրս սորա , յամի 1503 Եղէ գիւտ փառքիկ Ժամացուցի , այսինքն զէմպերէկլի սահաթի , 'ի Պետրոսէ Հելայ Գերմանացւոյ :
- 103 Տէր Զաքարիա Գ : Յաւուրս սորա , յամի 1516 սուլթան Մէլիմ Ա • առնաւ զԵգիպտոս : 'Ի սմին Ժամանակի , յամի 1517 յարեաւ լուտեր Մարտինոս Սաքսոնիացի աղանդապետ , յորմէ Լուտերականք :
- 104 Տէր Սարգիս Գ : Յաւուրս սորա , յամի 1521 սուլթան Սուլէյման Բ • Էառ զՊէլլոլաս :
- 105 Տէր Գրիգոր ԺԱ : Յաւուրս սորա էր Կալվին Դաղդիացի աղանդապետ , յորմէ Կալվինեանք :
- 106 Տէր Ստեփաննոս Ե • 'ի Սալամասայ :
- 107 Տէր Միքայէլ 'ի Սեբաստիոյ : Յաւուրս սորա շահ Թահմաղ արքայ Պարսից Էած աւեր աշխարհին Հայոց :
- 108 Տէր Բարսեղ Բ : Յաւուրս սորա , յամի 1567 Եղէ սկիզբն աղաքութեան Հայերէն գրոց :
- 109 Տէր Գրիգոր ԺԲ : Յաւուրս սորա , յամի 1571 Օսմանցիք

առին զնիպրոս 'ի ձեռաց Պենետկեցաց, 'ի Թագաւորութեան տուգան սելլիքի Բ :

- 110 Տէր Ստեփաննոս Զ . յԱռնշոյ : Յաւուրս սորա , յամի 1574 Ուլահ անկաւ ընդ տէրութեամբ Օսմանցաց :
- 111 Տէր Թագէոս Բ : Յաւուրս սորա շահ Թահմաշ հեղձանի 'ի բաղանիս :
- 112 Տէր Առաքել յեջմիածնէ :
- 113 Տէր Դաւիթ Ե . յեջմիածնէ :
- 114 Տէր Մելքիսէթ 'ի Դառնշոյ : Սա յամի 1599 յեթնութորդ ամի Գաթուղիկոսութեան իւրոյ եկեալ նստի պատրիարզ 'ի Կոստանդնուպոլիս :
- 115 Տէր Սրապիսն , որ և Դրիգոր' յեդեսիոյ : Յաւուրս սորա , յամի 1605 շահ Աբաս զայ և վարէ զբնակիչս Հայաստանու յաշխարհն Պարսից , և ածէ աւեր և ամայութիւն աշխարհին Հայոց և եջմիածնի :
- 116 Տէր Սահակ Դ :
- 117 Տէր Մովսէս Դ . Սիւնեցի' որ և Յաթեւոյց : յամի 1629 նորոգէ զեջմիածին :
- 118 Տէր Փիլիպոս յերկուն փոր Աղբակոյ : Սա կանգնէ բաղում շինուածս յեջմիածին , և Դրիգոր Պարոն Յէր' յերուսաղէմ :
- 119 Տէր Յակոբ Դ . 'ի նոր Աուղայէ : Յաւուրս սորա , յամի 1664 Եղեազար Աթապցի ձեռնադրի առանձին կաթուղիկոս , և զնէ զաթոռն յերուսաղէմ : Յակոբ կաթուղիկոս զնայ 'ի Կոստանդնուպոլիս : Յայսմ Ժամանակի յամի 1669 Սաբեթայ Սէվի Համբաւէ զանձնէ լինել մեսիս :
- 120 Տէր Եղեազար Աթապցի : Սա յամի 1680 յետ վախճանի Յակոբ կաթուղիկոսի . Հաստատի յաթառ իւր յերուսաղէմ . և յամի 1682 զնայ և նստի յեջմիածին : Յաւուրս սորա , յամի 1688 մեծն Պետրոս Թագաւորէ 'ի վերայ Թուսաց :
- 121 Տէր Նահապետ յեդեսիոյ : Յաւուրս սորա , յամի 1701 Գրիտերիկոս նստի առաջին Թագաւոր Պաւլից :
- 122 Տէր Աղեքսանդր Ե . 'ի նոր Աուղայէ :

- 123 Տէր Աստուածատուր 'ի Համատանայ : Յաւուրս սորա ,
յամբ 1732 Մահմեւ Միւլլէյիդեան առնու զՍիւ-
հան և թագաւորէ Պարսից : Եւ յամբ 1724 Դաւիթ իշ-
խանն Հայ զօրանայ 'ի Սիւնիս :
- 124 Տէր Կարապետ Դ . Յուլլիայ : Յաւուրս սորա Քահմազ-
ղուլի զօրավար զօրանայ : Եւ յամբ 1728 Դաւիթ իշ-
խանն Սիւնեաց մեռանի :
- 125 Տէր Աբրահամ Բ . 'ի Խոջարայ՝ առաջնորդ սուրբ Կարա-
պետի որ 'ի Մուշ : Յաւուրս սորա մեռանի Միւլթար
քաջ սպարապետ Հայոց 'ի Սիւնիս :
- 126 Տէր Աբրահամ Դ . 'ի Դանտիոյ Կրետեայ՝ առաջնորդ Քե-
քերապու : Յաւուրս սորա , յամբ 1736 Քահմազղուլի
խան թագաւորէ 'ի վերայ Պարսից , և կոչի Նասրէշահ :
- 127 Տէր Ղազար Զահկեցի : Յաւուրս սորա , առաւովն բը-
նակիչք Հայոց աշխարհին 'ի ծառայիցն Քահմազայ :
- 128 Տէր Գևորգ Բ . Գիւթիւր կոչեցեալ՝ մեթապի : Յա-
ւուրս սորա , յամբ 1748 Կարդուկ Հայկազն իշխան Ակ-
նեցի՝ եղև երևելի յոյժ 'ի Կոստանդնուպոլսի :
- 129 Տէր Մինաս Եմինայ՝ պատրիարկ Կոստանդնուպոլսի :
- 130 Տէր Աղեքսանդր Բ . Ղարաղաջ կոչեցեալ՝ Կոստանդ-
նուպոլսեցի :
- 131 Տէր Մահակ Ե . Ահազին Կեղեցի , առաջնորդ Կարնայ :
Յաւուրս սորա Դերիմ խան Պարսից զօրանայ :
- 132 Տէր Յակոբ Ե . Համախեցի :
- 133 Տէր Սիմոն երևանցի : Յաւուրս սորա , յամբ 1766 եղև
շարժ մեծ 'ի Կոստանդնուպոլսի : Եւ 'ի 12 ամի թա-
գաւորութեան սուլթան Մուստաֆայի Դ , յամբ 1769
եղև պատերազմ Օսմանցւոց ընդ Ռուսո . և 'ի 1 ամի
թագաւորութեան սուլթանն Համախ , յամբ 1774
հաշտեցան ընդ միմեանս : Եւ յամբ 1779 Ղրիմցի Հայք
վարին 'ի Ղրիմու յաշխարհն Ռուսաց 'ի Ռոստով-
սուր ապա շինեցաւ նոր նախիջնվան քաղաքն Հայոց :
- 134 Տէր Ղուկաս 'ի Կարնայ : Յաւուրս սորա , յամբ 1780 ,
եղև զիւս Օդապարիկ զնայ 'ի Մանկուքեայ Դադլի-
այայ :

135 Տէր ԴուկԹ Զ. 'ի ճփիւայ :

136 Տէր Դանիէլ 'ի Գայաղխայ՝ զտարեալդ Կոստանդնու-
ղօլէ :

137 Տէր Եփրեմ Երեանցի : Յաւուրս տրա , յամի 1820 ,
եղև ժողով 'ի Աստատանդնուպօլիս 'ի մէջ
լուսաւորչակրօն և պապագաւան Հայոց ,
առ 'ի բառնալոյ 'ի միջոյ զինճիռն տա-
լութեան և հաստատելոյ զյօդ սիրոյ և
միաբանութեան : (Յայտմ ժողովի եղեն
բանք և խնդիրք 'ի վերայ զանազանու-
թեան մասանց հաւատոյ և ծիսից : Եկին
յայն ժողով և եօթն գիտնական վար-
դապետք Վ ննետկեցիք հանդերձ ժո-
ղովրդովք , և առաւել քան զամիսս եր-
կուս քարոզեցին զուղղափառութիւն Ե-
կեղեցւոյն Հայոց , և պատարագեցին
ըստ ծիսի Հայաստանեայց սուրբ Եկե-
ղեցւոյ : Բայց եղեն 'ի նոցանէ՝ որք ան-
համաձայն մնացին վասն չիղելոյ 'ի ժամ
պատարագին զժափն Հռովմայ . և ըստ
սովորութեան լուսաւորչակրօն Հայոց
Եկեղեցեաց զանուն կաթողիկոսի սըբ-
բոյ Եջմիածնի միայն յիղելոյ աղագաւ՝
արկին 'ի մէջ աամկաց զվէճս և զյոյզս
խռովութեան փոխանակ սիրոյ և միաբա-
նութեան : Հրամանաւ արքունի գրանն
զութ և տասն անձինս 'ի նախապատի-

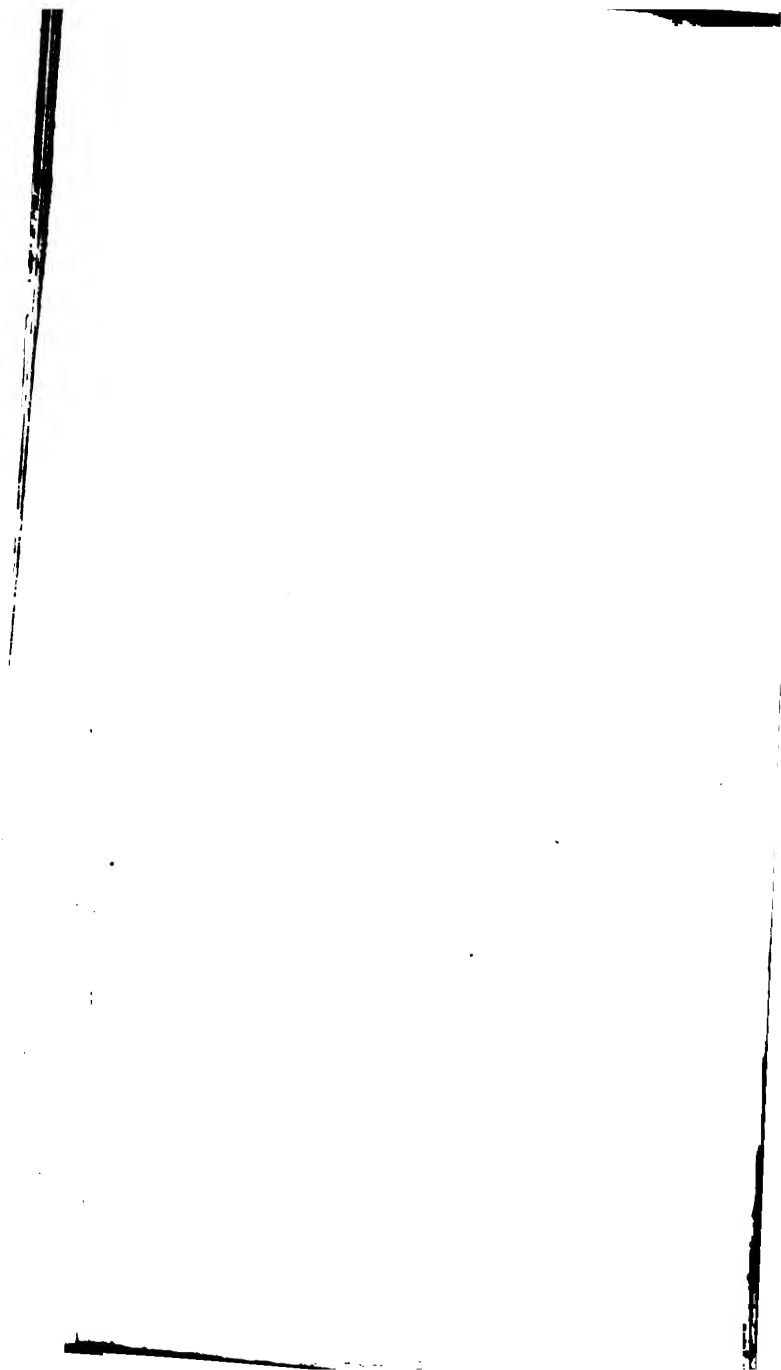
ազգապետացն Հայոց յաքսորս ետուն
 յղել՝ զերկուս արք եպիսկոպոսունս
 Աստուածատուր և Երեմիա անուն՝ ար-
 հին 'ի բանտ մահապարտաց, որ 'ի լեզու
 Տաճկաց կոչի Պօփառն՝ զաշխ
 նո, իբրև զչարագործս և զմեղապարտս
 Եւ յաշխարհականաց անտի զհինգ ան-
 ձինս չարաչար 'ի մահ մատնեցին : Ս'են
 'ի սոցանէ էր Սախայեան Գրիգոր Լիշայ՝
 զոր գլխատեցին, առ դրան 'Առհապա-
 Աստուածածնի Պատրիարքական Եկե-
 ղեցւոյն Հայոց և միւսն՝ Տէր Պաղտա-
 սար՝ զոր կախեցին 'ի Սահաբէս : Իսկ երե-
 քնն էին զուարթածաղիկ երիտասարդք,
 յորոց զմին՝ աստիճանաւ սարկաւադ՝
 կախեցին 'ի Պալ Տահաշուար Գարձաբ Կա-
 ղուն : Իսկ մնացեալ երկուքն փախըս-
 տեամբ փրկեցին զանձինս 'ի մահուա-
 նէ : Եւ այսպէս փոխանակ սիրոյ՝ դար-
 ձեալ արմատացաւ սաստիկ ատելու-
 թիւն : Քահանայք' և ժողովուրդք՝ որք
 եկեալ էին յԵկեղեցին Հայոց՝ ցրուե-
 ցան և դնացին, և վերստին յարեցան
 'ի պապադաւանս : Բայց արիւն անմե-
 ղաց իբրև զԱբելին բողոքէ առ Աստ-
 ուած մինչև ցյաւիտեան : Եւ յամբ
 1820 ապստամբեցան (Ե)յնք յ()մանս-

եան աւերութենէ, և եղև 'ի միջեւ սոցա պատերազմ արիւնայեղոյ և երկարատե : () Գնական եղեն (Յունաց Անգղեա, Գաղղիա, Ռուսք և Հռովմ առ 'ի տալ նոցա զազատութիւն : որոյ վասն և եղև սաստիկ պատերազմ 'ի մէջ Ռուսաց և Տաճկաց : Յաւուրս այսոցիկ խառովութեանց և պատերազմաց դեռ պանք իւրաքանչիւր դաշնակից տէրութեանց՝ որք էին 'ի Կոստանդնուպօլիս՝ հրամանաւ Սուլթանին և ըստ զօրութեան դաշանց ելին մկնեցան տնտի վաճառմամբ ստացուածոց իւրեանց հանդերձ նոքոք՝ որք էին ընդ հովանաւորութեամբ նոցին :

138 Տէր Յովհաննէս Ը. Կարեցի : Յաւուրս որք կայսրն Ռուսաց Նիքօլա Բաղլօղիէ գնաց 'ի սուրբ Էջմածին : և եղև կայսերական կարգադրութիւն 'ի վերայ միտրանից և կառավարութեան և ստացուածոց և ընտրութեան կաթողիկոսաց . . . և յամի 1834 ՔՐԻՍՏՈՍՏՈՐ և բարեհալի իշխանն Հայոց Յարութիւն Պաթմանթիս Եկեղեցւոյ Սուրբ Առաքածածնի՝ որ կառուցեալ և զորդարեալ է արդեամբ նորին՝ 'ի Կոստանդնուպօլիս, ըստ արքունի հրամանին : և յամի 1838 սուլթան Մահմուդ Բ, մեանի, և մեծ որդին սուլթան Ապիւլ Կէօքի Ժառանգէ առանց իրիք խռովութեան :

139 Տէր Ներսէս Ե. յԱշտարակ գեղէն յԱրագածոտն գաւառէ Արարատայ : Յաւուրս որք, մինչ ցամ նեան 1848, եղեն մեծամեծ և զարմանալի դիւտք յարհեստ և 'ի դիտութիւնս յԵւրոպիա . այսինքն՝

գիւտ շփարկան կամ ելեքտրական հեռագրութեան (Electric Telegraph) . գիւտ՝ ծծմբախառն բամբակի վառօդայ (Gun Cotton) . գիւտ՝ կամ լաւ եռասել՝ արծաթեւեմ Գեոմիականութեան կամ կենդանական մագնիսութիւն (Mesmerism or Animal Magnetism) . գիւտ՝ լուսածին (Photogenic) պատկերահանութեան . գիւտ՝ քննութեան կամ տեսութեան պատճառաց մրդկաց եւ փոթորկաց (Theory of the Law of storms) . գիւտ՝ ծծմբային եթերի, (Chloroform) որ առաւել զարմացոյց զմարդիկ քան զմեծարականութիւն . գիւտ՝ ելեքտրական Թղթոյ կամ Թղթեայ վառօդի, (Electric Gun Paper) որ առաւել զօրեղ եւ ուժեղ է քան զծծմբախառն վառօդ բամբակեայ : Եղեն մեծամեծ խռովութիւնք յԵւրոպիա . Թադաւորութիւն Դաղղիոյ փոխեցաւ 'ի Հասարակապետութիւն . հետեանք փոփոխութեանն եղեն աղետալի արիւնյայեղջ քաղաքական մարտք եւ կրակիք : Աւստրիացիք հետեւեցան շաւղաց Դաղղիացւոց . եւ կայսր Նոցա փախեալ Յինշպրուկ , 'ի կողմանն չնդկաստանի եղեւ սաստիկ պատերազմ ընդ Սիկաց 'ի Գանշաղ , եւ Նահառ անկաւ ընդ իշխանութեամբ Անգղիացւոց , ճէր ՄԱՏԹԵՈՍ արժանընտիր բարեկարգ Գառլիարդ Կոստանդնուպօլսոյ արար զբաղում աղգային բարեկարգութիւնն : Յայտմ աֆ Գէհլ մէտ շահ արքայ Գարսից մեռանի , եւ որդի նորա շահ Աբաս նստի յաթու թադաւորութեան առանց իրիք քաղաքական խռովութեան , պաշտպանութեամբ դեռ պանաց երկուց հզօր տէրութեանց Թուսաց եւ Անգղիացւոց :

Էջ.	ՅՈՂ.	ՎՐԻՊԱԿ.	ՈՒՂԻՂ.
9.	15.	սուրբ	սուրբ
16.	12.	արարողք	և արարողք
17.	21.	ստապիւն	ստապիւն
30.	20.	յանձնայն	յանձնայն
68.	18.	որդուցն	որդուցն
91.	21.	մաշնով	մաշնով
92.	20.	ջեցելոց	ջեցելոց
108.	1.	Տէրամբ	Տէրամբ
113.	11.	գթութամբ	գթութեամբ
116.	20.	օրհնութամբ	օրհնութեամբ
117.	5.	արդարութամբ	արդարութեամբ
118.	15.	զլէրինիս	զլէրինըս
164.	5.	մշա	և մշա
172.	8.	սրբութամբ	սրբութեամբ
291.	13.	խոնակեցուցանեմ	խոնարհեցուցանեմ
303.	23.	օհնութիւն	օրհնութիւն
338.	20.	յանցանց	յանցանց
"	"	բարեբութեամբ	բարեբարութեամբ
345.	13.	պարգէն	պարգէն
369.	17.	զուարթիւնք	զուարթունք
376.	8.	յարգեգրութիւն	յարգեգրութիւն
379.	15.	աշխարհս	աշխարհս
382.	20.	ամենասուք	ամենասուք
405.	12.	վարդ	վարդք
417.	8.	բութամբ	բութեամբ
423.	10.	ցծասցեն	ցնծասցեն
441.	8.	մրհ	մրհ
471.	2. 3.	զառաջակայ	զառաջակայ
515.	10.	լսա	լնդ
519.	13.	անիրաւու	անիրաւու
"	19.	գառաստանց	գառաստանց
542.	18.	Աղաչեցնէք	Աղաչեցնէք
550.	2.	կարցուցես	կացուցես
"	4.	հագիստ	հանգիստ

[illegible]

[illegible]

;

!

•
•
•
•
•

